imburgs agblad
Duiselingwekkend
Zaterdag 20 oktober 1990. 72e jaargang nr. 249.
Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers ƒ 1,45

● Raymond Ceulemans

● Vluchteling in Jordanië

Lubbers en Kok reageren laconiek op 'onheilsboodschap'

Duisenberg voorspelt gat van 15 miljard

DEN HAAG – Dr Duisenberg, president van De Nederlandsche Bank, verwacht dat het kabinet in de rest van deze regeerperiode een gat van minstens vijftien miljard gulden zal moeten dichten. Hij zei dit gisteren in de Sociaal Economische Raad die de voorgenomen stelselherziening ziektekosten besprak. Duisenberg denkt dat de herziening 'de toch al klemmende budgettaire problematiek' de komende jaren met nog eens een miljard gulden zal vergroten.

Het kabinet heeft zelf al een gat voor 1994 berekend van 5,5 miljard gulden. Duisenberg zei dat er daar tal van risico's en onzekerheden bijkomen waardoor de problemen nog fors zullen oplopen. Zo zal de budgettaire problematiek in 1994 nog eens circa 4,5 miljard oplopen als de stijging van de reële contractlonen net als in de raming voor 1991 ook in de jaren daarna één procentpunt hoger uitvalt dan in het regeerakkoord werd aangenomen.

Hij ziet ook belangrijke risico's rond de renteontwikkeling, de stijgende pensioenpremie van het ABP, de onderwijsbegroting, de Wet Investeringsrekening, de afdrachten aan de Europese Gemeenschap en de sociale zekerheids-uitgaven, vooral die voor arbeidsongeschiktheid. Daarom schat hij zelf dat het gat in de komende jaren al snel drie keer zo groot zal zijn als in de Miljoenennota 1991 is becijferd. Dit dan nog afgezien van de onzekerheid rond de Golfcrisis.

Premier Lubbers reageerde gisteravond tijdens zijn wekelijkse persconferentie nogal laconiek op de uitlatingen van de bankpresident. Lubbers wilde inhoudelijk niet diep ingaan op de uitlatingen van Duisenberg en volstond er mee op te merken dat er bij de technische analyse van de bankpresident nog wel een aantal kanttekeningen geplaatst kunnen worden.

Volgens minister Kok (Financiën) is Duisenberg wel erg 'somber'. „Maar het is de taak van de president van De Nederlandsche Bank om alle onheilen, risico's en dreigingen bij elkaar op te tellen." Kok erkende dat de economische vooruitzichten niet florissant zijn, maar op de uitspraken van Duisenberg valt volgens hem nog wel het een en ander af te dingen.

max 17º C
min 9º C

VEEL BEWOLKING
Vandaag is er veel bewolking waaruit wat lichte regen of een buitje kan vallen. De wind is zwak uit oostelijke richting en de maximumtemperatuur wordt 17 graden. Vanaf morgen komt het weer steeds meer onder invloed van een hogedrukgebied, met een kern boven Scandinavië. Hierdoor komt er geleidelijk meer zon. Nadeel is dat de wind uit het oosten komt en in kracht toeneemt, waardoor het schraal weer wordt. De middagtemperaturen zakken geleidelijk naar 13 graden, de minimumtemperatuur wordt circa 4 graden.
Voor actuele informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-91122346
VANDAAG:
zon op: 07.13 onder: 17.36
maan op: 09.33 onder: 17.41
MORGEN:
zon op: 07.15 onder: 17.34
maan op: 10.43 onder: 18.10

UTP Heerlen moet sluiten

DEN HAAG – De Universiteit voor Theologie en Pastoraat te Heerlen (UTP) zal haar deuren helemaal moeten sluiten. Minister J. Ritzen van Onderwijs en Wetenschappen voelt er niks voor dat de UTP na een fusie met de Katholieke Universiteit Nijmegen (KUN) blijft bestaan als 'instroomlokatie' voor de eerste jaren van de opleiding.

Dit blijkt uit een brief van Ritzen aan de rooms-katholieke bisschoppenconferentie, die zich eind vorig jaar uitsprak voor de mogelijkheid instroomlokaties te handhaven. De bisschoppen besloten toen om de vijf rk wetenschappelijke theologische opleidingen terug te brengen tot drie. De UTP en de Katholieke Theologische Universiteit Amsterdam (KTUA) zouden met een van de andere opleidingen moeten fuseren.

Zie verder pagina 17
● 'Argumenten krijgen nu grote prioriteit'

Einde blokkade Spaanse grens

Van onze correspondent

MADRID – De staking van 30.000 Spaanse transportarbeiders is officieel voorbij. Gisteravond ondertekenden de vertegenwoordigers van de 28 zogenaamde 'autonome' vakbonden van kleine vrachtwagenchauffeurs na een negen uur durende vergadering het principe-akkoord.

Het akkoord, dat uit 13 punten bestaat, bevat toezeggingen van de kant van de Spaanse regering op het gebied van de pensioenvoorzieningen, de inspectie van vrachtwagens, maatregelen tegen het zwartrijden en een verhoging van de vervoerstarieven. Met de ondertekening van het principe-akkoord door de betrokken vervoersbonden is er een einde gekomen aan een staking, die twaalf dagen heeft geduurd en grote schade heeft toegebracht aan aan de Spaanse economie.

Voor de circa 700 vrachtwagens, die vlak voor de Frans-Spaanse grens bij het Baskische plaatsje Irun vastzitten, is het leed echter nog niet geleden. Uit protest tegen hun Spaanse collega's hebben Franse vrachtwagenchauffeurs besloten een tegenactie uit te voeren, met als gevolg dat de drie grensovergangen bij Irun dicht zijn.

Zie verder pagina 7
● NOB Wegtransport wil schadefonds

● *De autoweg Berlijn-Nürnberg ter hoogte van Münchberg in Beieren leek gisterochtend op een slagveld. Elf mensen kwamen om het leven bij een kettingbotsing en 73 personen raakten gewond, waarvan 33 zeer ernstig. Volgens een politiewoordvoerder reden omstreeks negen uur 's ochtends op de afrit Münchberg-Nord/Oberfranken in de richting Nürnberg in dichte mist naar schatting 200 voertuigen op elkaar. Verscheidene auto's brandden geheel uit. Meer dan vijf uur na het ongeval was de totale omvang van de ramp nog niet te overzien.*

VS wil troepen uit West-Europa naar Golf sturen

WASHINGTON – Het Pentagon overweegt Amerikaanse troepen vanuit West-Europa naar de Golf te sturen ter vervanging van eenheden die daar al sinds het begin van de crisis verblijven. Dit heeft het Amerikaanse dagblad Washington Post gisteren gemeld op gezag van Amerikaanse functionarissen.

Minister van defensie Dick Cheney zou binnen twee weken een besluit over de overplaatsing van de Amerikaanse troepen nemen. Het zou de eerste keer sinds de Tweede Wereldoorlog zijn dat Amerikaanse militairen in NAVO-verband buiten het verdragsgebied opereren. Het officiële NAVO-beleid verbiedt dit, maar volgens de aangehaalde functionarissen heeft de verdragsorganisatie hiertegen geen bezwaren gemaakt.

Bedrijf biedt werk aan 150 mensen

Canadese fabriek wil naar Sittard

door jos van den camp

SITTARD – Een chemisch bedrijf uit Canada overweegt zeer serieus een fabriek te stichten op het Sittardse Industriepark-Noord. Het bedrijf zou werk kunnen bieden aan 150 hoog gekwalificeerde procesoperators. Er zijn reeds toezeggingen gedaan voor minstens anderhalf miljoen gulden aan subsidie en vestigingspremies, zo blijkt uit correspondentie van de Limburgse industriebank LIOF, de gemeente Sittard, de provincie Limburg aan het betreffende Canadese bedrijf dat luistert naar de naam Diversey Corporations. Hoeveel hectare het bedrijf wil kopen is niet bekend.

Diversey Corporations wil in Sittard chemische schoonmaakmiddelen gaan maken voor zowel huishoudelijk als industrieel gebruik. Het bedrijf is een zustermaatschappij van de Canadese gigant The Molson Companies, die zich de grootste bierproducent van Canada kan noemen en in de Verenigde Staten genoteerd staat op een zesde plaats. In de uitgelekte stukken meldt het LIOF dat het Sittardse Industriepark-Noord een van de twee nog in aanmerking komende vestigingsplaatsen is.

Zie verder pagina 15
● Diversey wil aansluiting op spoorwegverkeer

Basisscholen geven lessen in energie

Geslaagd... volgende!...

Vrijspraak in zaak Herald of Free Enterprise

LONDEN – Het Britse bedrijf P&O European Ferries en zeven bemanningsleden van de Herald of Free Enterprise zijn gisteren door een Britse rechter vrijgesproken van doodslag. In 1987 kapseisde het schip bij het uitvaren in Zeebrugge, waarbij in totaal 193 passagiers en bemanningsleden om het leven kwamen. Naast de kapitein van de Herald waren ook enkele bemanningsleden en bestuurders van P&O gedagvaard.

De rechter zei dat de aanklachten tegen de maatschappij en vijf van de bemanningsleden waren ingetrokken. Even later zei procureur David Jeffreys dat het niet in het openbaar belang zou zijn de vervolging van de twee andere aangeklaagden voort te zetten. Daarop vroeg de rechter de jury de twee niet schuldig te verklaren.

Het proces duurde 27 dagen en kwam abrupt tot een einde nadat de procureur slechts 66 van den 139 getuigen had opgeroepen. Donderdag had de rechter al verklaard dat de openbare aanklager niet in staat bleek schuld te bewijzen. In een van de aanklachten was ernstige nalatigheid, waardoor de deuren openbleven, met alle dramatische gevolgen van dien. Maar de rechter achtte het niet bewezen dat een van de bemanningsleden het gevaar van het open laten van de deuren heeft ingezien.

● *Olieverf van Wijnand Thönissen, te zien in galerie Ruelle.*

exposities

Van Prooyen in Stadsschouwburg

MAASTRICHT – In de Stadsschouwburg te Maastricht exposeert de jonge kunstenaar Arjen van Prooijen tot en met 10 december zijn schilderijen. Van Prooijen, afkomstig uit Den Haag, studeerde aan de Academie voor beeldende kunsten in Maastricht.

Hij laat tijdens deze expositie portretten zien van niet bestaande personen. Deze portretten staan niet op zichzelf maar worden geflankeerd door vormen die associaties oproepen met de begrippen ruimte en tijd. Het thema zou als volgt omschreven kunnen worden: de mens in zijn omgeving van meer dan drie dimensies of de invloed van ruimte en tijd op de emoties van de mens.

In de schilderijen van Van Prooijen is naast kleur de wisselwerking tussen plat en ruimte het belangrijkste beeldelement. De schilder werkt altijd op een vierkante ondergrond van linnen of hout. Volgens Van Prooijen symboliseert het vierkant het rationele en staat het het zuiverste open voor een compositie.

Montyn en Croonenberg bij Fah

MAASTRICHT – In Galerie Fah, Brusselsestraat 80 Maastricht heeft tot en met 26 november een expositie plaats van Jan Montyn en John Croonenberg. Montyn toont etsen en aquarellen, Croonenberg laat sculpturen zien. De galerie is geopend van vrijdag tot en met zondag van 13.00-17.00 uur.

Jan Montyn is autodidact en vooral als graficus bekend geworden. Daarnaast heeft hij veel getekend en geschilderd. Het belangrijkste thema in zijn werk is het landschap, als projectie van de menselijke emotie. Hij mediteert als het ware over het landschap. Zijn voorkeur gaat uit naar de kleur omber, die voor hem de aarde symboliseert.

Voor de beeldhouwer Croonenberg is de taal der vormen een mysterie waarin hij zich al vijftien jaar verdiept. Hij ontdekt hierin telkens nieuwe impulsen. Croonenberg werkt met diverse materialen, zijn streven is, afvalmateriaal van de consumptiemaatschappij om te zetten in beelden. Zijn bronssculpturen zijn ontstaan uit afvalkoper, tin en zink.

Zes kunstenaars in galerie Ruelle

OOL/HERTEN – In Galerie Ruelle, Kleine Kemp 3 te Ool-Herten wordt vanaf morgen tot en met 30 december een najaarstentoonstelling gehouden. Aan deze expositie neemt een zestal Limburgse kunstenaars deel: Anne Barneveld (acryl op papier), Margriet de Bruin (acryl op papier), Cor de Ree (interieurobjecten in koper en zink), Wim Steins (bronssculpturen), Dick van Wijk (beelden in brons en marmer) en Wijnand Thönissen (schilderijen). De galerie is open op zaterdag en zondag van 14.00 tot 17.00 uur.

Anne Barneveld denkt in kleur en 'schrijft' in kleur. De mensen gebruiken letters en cijfers om hun gevoelens mee te delen, voor Anne Barneveld zijn het kleurnuances. Zoals haar stemmingen zijn, zo zijn ook haar schilderijen. Meestal straalt haar positieve instelling van haar blijmoedige doeken af.

Cor de Ree vervaardigt de laatste drie jaar voornamelijk interieurobjecten. Hij gaat uit van het gebruiksvoorwerp en voegt daar een artistieke meerwaarde aan toe.

Wijnand Thönissen is onafgebroken op zoek naar oplossingen voor de schilderkunstige problemen, die hij zichzelf stelt. Hij speurt naar een in elkaar vloeien van werkelijkheid en bijna-abstactie. Thönissen gaat uit van heel sobere onderwerpen waaruit monumentale doeken ontstaan.

Beeldhouwer Dick van Wijk heeft een nieuw realisme, zijn eigen realisme, binnen de beeldhouwkunst gebracht. Zijn werk wordt gekenmerkt door romantiek en ironie, zoals hij die 'beleeft'. Vooral water en de daaruit voortvloeiende kracht van de beweging activeert zijn fantasie.

Margriet de Bruin dwaalt veel door Italië, Frankrijk en Schotland en noteert in haar geest, wat zij vervolgens weer in haar schilderijen bijeen plaatst. Margriet schildert veelal in acryl op papier.

De bronzen stier is als het ware een handelsmerk geworden van beeldhouwer Wim Steins. Van oorsrong is Steins edelsmid, die ook nu nog naast zijn beelden sieraden maakt. Sieraden, die een sterke band met zijn beelden hebben gekregen. Naast beelden van stieren maakt hij ook beelden naar de gestalte van de mens, meestal een vrouw.

Hans Bouman in galerie Van Wersch

HEERLEN – Kunsthandel van Wersch, Emmastraat 10 Heerlen start donderdag 25 oktober in een daarvoor ingerichte ruimte met exposeren. De eerste kunstenaar die in de nieuwe galerie onder de aandacht wordt gebracht is Hans Bouman uit Neer. Bouman schildert en tekent op impressionistische wijze portretten en figuren. Zijn voorkeur gaat daarbij uit naar het Limburgse volksleven. De expositie duurt tot en met 3 november. De galerie is geopend tijdens winkeluren.

Danscompagnie timmert flink aan de weg

Dans Limburg begint gezicht te krijgen

MAASTRICHT – De dans, in Limburg een ondergeschoven kindje, begint langzamerhand gezicht te krijgen. Dit is niet in de laatste plaats te danken aan Danscompagnie Limburg. Donderdag ging de nieuwe produktie 'nu meteen en alles meer' in première.

Zo algemeen bekend en bemind als toneel is de dans nog niet, maar een kentering ten goede is sinds 1985 waarneembaar. In dat jaar richtten Jan van Opstal en Elsa van der Heijden de stichting Danscompagnie Limburg op.

Doelstelling was een kleinschalig professioneel dansgezelschap te vormen, voornamelijk gericht op de expressionistische dans. Herontwikkeling en uitbouw van de stijl staat daarbij centraal. Ook wilde de Danscompagnie de Limburgse regio van een eigen dansaanbod voorzien, niet alleen in grote theaterzalen, maar ook in het kleine zalencircuit. Naast de eigen produkties van de beide vaste choreografen Van Opstal en Van der Heijden werd met de Italiaanse gastchoreograaf Roberto Castello gewerkt.

'Nu meteen en alles meer' is de titel van een nieuwe produktie die vandaag in de Stadsschouwburg van Maastricht in première gaat. Vijf internationale choreografen/regisseurs – de choreografen Christine Burgos en Caroline Marcade uit Parijs, Wies Merkx uit Utrecht en de regiseurs Hans Man in 't Veld uit Amsterdam en Dominique Serron uit Brussel – werkten met de dansers van Danscompagnie Limburg eenzelfde thema uit, dat door Van Opstal is aangedragen.

Menselijk

Het thema 'Nu meteen en alles meer' dekt een oermenselijk gegeven: als een moeder haar kind het leven schenkt, schenkt ze het meteen de dood. Zich daarvan bewust worden geeft aanleiding tot actie. Leven, voluit, gulzig, hartstochtelijk. 'Met volle teugen ademhalen'. Genoeg elementen om daar, dansend, iets mee te doen.

Eindchoreograaf Van Opstal studeerde als docent-drama af aan de toneelacademie Maastricht, maar richtte zich volledig op de dans. Met een beurs van WVC studeerde hij twee jaar dans in Parijs, verleden jaar danste hij met verschillende groepen in Frankrijk en België.

Dansers

In de eigen lokatie, Achter de Barakken in Maastricht, waar ook het Lösstheater domicilie heeft, wordt al maandenlang gerepeteerd door de dansers Kitty Beekman, Herman Verhaaren, Martine Gijsbers, Rob Janssen en Ingrid Lacroix. Van Opstal danst zelf mee.

Van Opstal spreekt van interpretaties in een ongepolijste techniek en een stevige, bijna ruwe bewegingsvorm. Een bijzonderheid is dat Peter Vos, vaste lichtontwerper van Caroline Carlssen, bij deze produktie betrokken is. Bert Vermijs van Het Vervolg heeft zich met de muziek bemoeid. Verschillende fragmenten van, vaak onbekende, Requiems werden door hem tot composities verwerkt.

Voorstellingen van 'Nu meteen en alles meer' zijn – wat Limburg betreft – op 20 oktober in Sevenum en op 27 oktober in het Lösstheater Maastricht. Voorts treedt de Compagnie 11 december in Heerlen op en 19 januari 1991 in Sittard.

mya maas

● *Het Vervolg heeft al eerder speciale familieprodukties uitgevoerd. Bijvoorbeeld 'De Draak', in november 1988.*

Familietoneel 'Schrmldxnn' van Vervolg

MAASTRICHT – Theaterensemble Het Vervolg, Maastricht, komt weer met een produktie voor de jeugd vanaf 8 tot 80 jaar. De familievoorstelling, met try-outs op 23, 24 en 25 oktober in het Generaalshuis, Vrijthof, gaat 26 oktober in première. Voorstellingen worden ook gegeven op 27, 28, 30, 31 oktober en van 1 tot en met 4 november. Aanvang 19.30 uur, op zondagen 14.30 uur.

De titel van het stuk doet wel even met de ogen knipperen. „Schrmldxnn". Uit te spreken als Schrummelduction. Dat is Hongaars en betekent hetzelfde als Hals und Beinbruch of toi-toi, wat artiesten elkaar vóór een uitvoering toewensen. In de rollen staan de twee Vervolg-acteurs Hans van Leipzig en Hans Trentelman. Bert Vermijs zorgt voor zelf gecomponeerde, muziek.

Het verhaal is een mixage van teksten, uit improvisatie ontstaan. Twee conciërges van een schouwburg, waarin in geen tijden een toneelstuk is opgevoerd, krijgen plotseling te maken met een grote voorstelling. Hoe boksen ze dat voor elkaar?

De regisseur is de Vlaming Herwig de Weerdt (36), geboren in Brussel, die al vanaf zijn zestiende „theater doet". Op zijn negentien vertrok hij naar Gent, waar hij Germaanse talen studeerde. Het studententoneel werd door hem nieuw leven ingeblazen, hij richtte ook de nog steeds opererende toneelgroep „Oud huis Stekelbees" op.

Vijftien jeugdprodukties gingen aan zijn Maastrichtse produktie vooraf. Voorts bereist hij België, Nederland en Frankrijk om aan kleine en grote kinderen verhalen te vertellen. Een gekte? Iemand moet ermee behept zijn, vindt De Weerdt. In verband met zijn regie verblijft hij al twee maanden in Maastricht. „Over jeugd- en jongerentheater wordt bij het volwassenentheater nog vaak laatdunkend gedacht", zegt De Weerdt, „maar als 't voor deze groepen geschikt is, is 't dat ook voor volwassenen".

De familievoorstelling is vrij humoristisch, met een aantal poëtische passages. Een ode aan het theater die ongeveer een uur duurt.

mya maas

verder...

● *Aquarel van Jack Vreeke, te zien in galerie De Hanenhof.*

... organiseert Coöpus een workshop 'Heet Glas' in de Glasstudio d' Oude Horn te Acquoy. **Acht Limburgse en/of in Limburg woonachtige kunstenaars** worden in de gelegenheid gesteld nader kennis te maken of hun bestaande kennis te verdiepen met heet glas. De workshop loopt tot en met 23 november.

... toont **Jack Vreeke** vanaf vandaag 11.00 uur tot en met 10 november zijn schilderijen en aquarellen in galerie De Hanenhof, Groenstraat 44 te Geleen.

... is er morgen en zondag 28 oktober in het atelier van Ben Bonke, Hunsstraat 58 te Ubachsberg werk te zien van de kunstenaar **Jos Laven** uit Heerlen. De expositieruimte is geopend van 14-18 uur.

... wordt in het hoofdkantoor van het ABP, Oude Lindestraat 70 te Heerlen tot en met 31 oktober een overzichtstentoonstelling van de grafisch vormgever **Wim Simons** uit Maastricht gehouden. Morgen geopend van 14.00-17.00 uur.

K

Boeiend thema niet uitgewerkt

MAASTRICHT – Het is maar de vraag of het aanbeveling verdient van diverse choreografieën, door diverse choreografen en regisseurs uitgewerkt, ook al zijn dat nog zulke fenomenen, een collage te maken. Ondanks het identieke thema ontbreekt in de dansuitvoering één grote lijn.

„Nu meteen en alles meer", een intrigerend gegeven, waarbij gesnakt wordt naar het leven, maar waarin ook de dood zijn plaats heeft, werd donderdag in de stadsschouwburg Maastricht door Danscompagnie Limburg in première gebracht.

Choreografisch had Jan van Opstal de touwtjes in handen, hij danste zelf een aardige partij mee. De overige bewegingsdansers waren Kitty Beekman, Martine Gijsbers, Rob Janssen, Ingrid Lacroix en Herman Verhaaren.

De intro was lauw, het duurde te lang eer er van „dans" sprake was. Het bleef ook te veel „aan de grond". De uitbundigheid van leven vraagt erom die grond lo laten in een opwaartse vlucht. waren mooie passages, teder poëtisch soms, maar door de brokkeling van taferelen leid die niet naar hoogtepunten. A toe kwam humor om de hoek ken, maar de verbindende draad bleek zwak.

Er wordt wat, moeilijk verstaa re, tekst gezegd en er wordt grapje uitgehaald met geschre tekst. Er wordt met een bank met stoelen gewerkt, echt bij der of overrompelend is dat maal niet. Elementen van het neel kunnen we missen.

Dans is dans. Puur. Heeft m goed beschouwd, niet te veel „uitbeelding" gedacht en te we aan dynamische, boeiende be gingsvormen?

Die weliswaar van deze uitvoe deel uitmaakten maar er niet stempel op drukten. Naar mijn ning is er bij de opzet te hoog grepen en is de uitwerking daa achtergebleven.

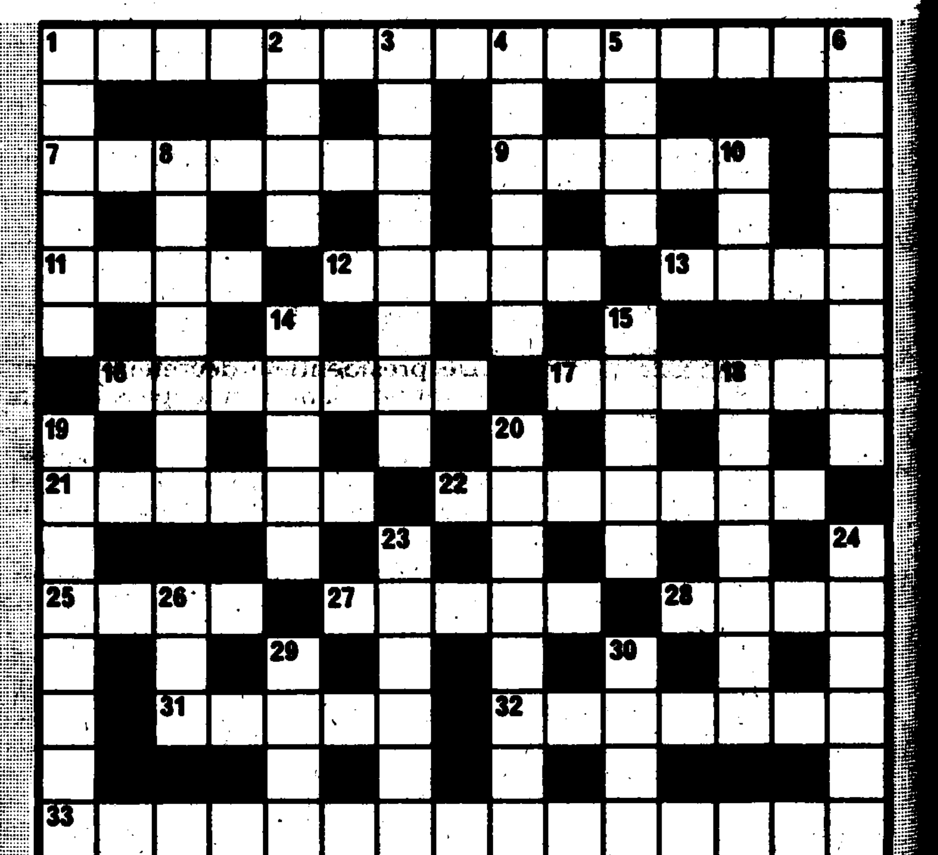
Van het elan waarmee de prod tie werd afgesloten zag ik graag meteen en alles meer".

mya ma

Oplossing van gisteren

```
 K O E   A L T
T A K S   D O E
A R E – W – V I
P E R T I N E N
S T – R E I – T
  N O R E N
A L – M O T – M
C O M P O S I E
R O E – K – D R
E D E L – – L E E
  S L A   T E L
```

cryptogram

Horizontaal: 1. Stakende predikant? (15); 7. 't Zijn beslist niet enkel vogels die op een gerucht afgaan! (7); 9. Weg die klestnat is? (5); 11. Als u hierop gejaagd wordt, bent u beslist niet prettig gestemd! (4); 12. Rivier in Azië waar men derhalve niet buiten kan (5); 13. Emmer die reeds uit elkaar is gevallen (4); 16. Griekse luidspreker? (7); 17. Neem je in acht met dat hoofddeksel! (6); 21. Men riep me toe dat ik een bijprijs had gewonnen (6); 22. Hebt u dit vroeger ondervonden? (7); 25. Onbehouwen vis? (4); 27. Heeft vader voor de zangeres het vuil al naar de stortplaats gebracht? (5); 28. Ligt die drukopdracht u zwaar op de schouders? (4); 31. Vervoer geen wijn in de omgang! (5); 32. Schrijf Adriaan dat we erin zitten! (7); 33. Praktisch niet te leren (15).

Verticaal: 1. In de hoogste mate ver omdat de schroefdraad versleten is? (Kasteel dat u pas aan het einde ziet? (Kledingstuk voor een vrouwelijk m (8); 4. Erg onrustig spoor? (6); 5. D niet uitblinkt door intelligentie? (4); 6. waarin Cor en de reder zitten (8); 8. gemakkelijk uit te voeren als het kou (7); 10. Hond die weer ruzie maakt (3) Bakermat van roodhuiden? (5); 15. uitvinder (5); 18. Ondergeschikte o draaien? (7); 19. Wordt bij het make van bij taalonderwijs hiervoor ook ten? (8); 20. Voorbij- en achteruit g (8); 23. Het springen over dat dier is derspel! (6); 24. Zo te horen komt dit uit de Verenigde Staten (6); 26. Dat stapel! (3); 29. Op die plaats krijgt weer advies (4); 30. Zoogdier met ver de ogen? (4).

knokken in knossos

panda en de meesterspionne

recept

Aziatische kipschotel

Benodigdheden: 2 dubbele kipfilets, zout. Voor de marinade: 1 fijngesneden rood pepertje, 1 dl ketjap benteng manis, 2 dl bokbier, 1 geperst teentje knoflook, 1 tl komijn, 1 tl koriander, 1 bolletje versgeraspte gember. Verder: 3 bos- of stengeluitjes, 1 doosje shi-take of champignons, 1 struikje pak soy, 3 el soja-olie, 2 el sesamolie.

Snijd kipfilets overdwars in reepjes en bestrooi licht met zout. Maak de marinade en voeg reepjes kipfilet toe, roer om en laat kom afgedekt op koele plaats 3 uur staan. Snijd stengeluitjes en stukjes, maak shi-take of champignons schoon met vochtige doek. Snijd pak soy overdwars in brede stukken, was en droog ze goed in slacentrifuge. Verhit in wadjan soja-olie, neem kipfilets uit marinade en bak ze rondom mooi bruin. Voeg ui, shi-take en pak soy toe, bak alles even mee, giet er marinade over, laat inkoken tot enigszins dikke saus is ontstaan en giet er de sesamolie bij. Serveer met witte rijst en diverse Indische bijgerechten als atjar, kroepoek, seroedang enzovoorts.

Uitgeversmaatschappij

Limburgs Dagblad

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen

Telefoon: abonnementen: 045-739881
advertenties: 045-739666
Piccolo-advertenties: 045-719966

Banken: ABN Bank Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

Rayonkantoren:
Brunssum 045-256
Geleen 04490-4
Heerlen-Centrum 045-717
Kerkrade 045-452932/45
Maastricht 043-254
Roermond 04750-1
Sittard 04490-15
Valkenburg 04406-15

Fax:
redactie 045-73
advertenties 045-73

Telex:
redactie 56

Abonnementsprijzen:
bij vooruitbetaling te voldoen
per kwartaal
per maand
losse nummers

Zware nederlaag voor Britse Conservatieven

Van onze correspondent

LONDEN – De Britse Conservatieve Partij heeft gisteren een historische nederlaag geleden bij tussentijdse verkiezingen in wat ooit een van hun bastions was: Eastbourne. Nadat gisterochtend de stemmen geteld waren, bleek de kandidaat van de Liberaal-Democraten er 4550 meer te hebben dan zijn Conservatieve tegenspeler. Bij de laatste verkiezingen hadden de Conservatieven nog een marge meerderheid van 17.000 stemmen behaald in Eastbourne.

De tussentijdse verkiezingen waren uitgeschreven om een opvolger te kiezen voor Ian Gow, het Conservatieve Lagerhuislid voor Eastbourne dat in juli door de IRA was vermoord. De Conservatieve Partij had erop gerekend dat dit een groot aantal 'sympathiestemmen' op zou leveren. Ian Gow was een persoonlijke vriend van premier Thatcher. Een jubelende David Belloti, de 47-jarige overwinnaar, verklaarde: „Dit is het begin van het einde van het thatcherisme." Ook Labour-leider Neil Kinnock, wiens kandidaat derde werd, liet zich in dergelijke bewoordingen uit. „Er is maar een oordeel mogelijk – dit is een hamerslag voor de regering. De uitslag toont aan dat de mensen tegen de Tories stemmen, op elk moment, op elke plaats."

Voorzitter Kenneth Baker was zichtbaar geschokt door de onverwachte nederlaag. „Dit is duidelijk een heel slecht resultaat voor ons. Daar hoeven we geen doekjes om te winden", zei Baker, eraan toevoegend dat Eatsbourne bij de volgende verkiezingen 'teruggepakt' zal worden.

De uitslag in Eastbourne wordt beschouwd als de meest vernietigende nederlaag voor de regering-Thatcher sinds haar aantreden elf jaar geleden. De nederlaag is vergelijkbaar met die van 1962 in Orpington, toen een Conservatieve meerderheid van 14.760 stemmen werd getransformeerd in een Liberale meerderheid van 7855.

Maandag opnieuw overleg in Luxemburg

Landbouwoverleg EG weer mislukt

LUXEMBURG – Het overleg van de Europese landbouwministers over vermindering van de steun aan de boeren is mislukt. Het voorstel van de Europese Commissie om deze steun in een periode van tien jaar, van 1986 tot 1996, met dertig procent terug te brengen, zal nu worden besproken door de ministers van Buitenlandse Zaken en van Buitenlandse Handel van de Twaalf. Deze komen maandag in Luxemburg bijeen.

Minister Bukman sprak gisteravond in Luxemburg van 'een buitengewoon treurige en trieste zaak'. Hij verwachtte dat het overleg van de ministers van Buitenlandse Zaken in een meer positieve sfeer zal verlopen. Die zijn er namelijk bijzonder op gebrand om de onderhandelingen in de GATT, de algemene overeenkomst over tarieven en handel, te doen slagen.

De Europese Commissie had een vermindering van de landbouwsteun voorgesteld om in de GATT, waar de belangrijkste handelsmogendheden onderhandelen over verdere vrijmaking van de handel, de Verenigde Staten ertoe te bewegen in te stemmen met vrijmaking van de handel in industrieprodukten en van het dienstenverkeer. Washington stelt daarbij als voorwaarde dat de landbouwsteun drastisch wordt verminderd. De VS hebben voorsteld de interne steun met 75 procent en de exportsubsidies met 90 procent terug te brengen.

Het commissievoorstel wordt gesteund door een minderheid, bestaande uit Nederland, het Verenigd Koninkrijk en Denemarken, en volgens minister Bukman ook België. In de meerderheid die het afwees, was het verzet van Frankrijk, Duitsland en Spanje het felst. Deze landen vrezen dat als de steun wordt verminderd, tienduizenden boeren in West-Europa het loodje zullen leggen.

Overgang naar markteconomie binnen twee jaar

Opperste Sovjet keurt plan Gorbatsjov goed

MOSKOU – De Opperste Sovjet heeft het economische programma van president Michail Gorbatsjov voor de overgang van een centraal geleide naar een markteconomie binnen twee jaar gistermiddag met een grote meerderheid goedgekeurd. De resolutie, waarin de 'hoofdrichtlijnen' voor de economische hervorming zijn vastgelegd, werd goedgekeurd met 333 stemmen voor en 12 tegen bij 34 onthoudingen. Vijf afgevaardigden namen geen deel aan de stemming.

Het document was gisteren door Gorbatsjov voorgelegd aan het parlement, waarbij de president een toespraak van bijna een uur hield. Daarop stemde de Opperste Sovjet in met de hoofdlijnen van het programma, als basis voor verdere discussies. Aangenomen werd aanvankelijk dat de definitieve stemming vandaag zou plaatsvinden.

In de 's middags aangenomen resolutie vragen de afgevaardigden de president, het presidium van de Opperste Sovjet en de regering nu 'wetten op te stellen waarbij de richtlijnen van het hervormingsplan worden uitgevoerd'.

Er zal zeker tien jaar voor nodig zijn, en misschien wel een hele generatie, om de Sovjet-economie te hervormen, zo zei de topeconoom en vice-premier Leonid Abalkin tijdens een persconferentie in de marge van het debat in de Opperste Sovjet. Een andere adviseur van Gorbatsjov, Abel Aganbegjan, meent van zijn kant dat de economische revolutie één tot anderhalf jaar in beslag zal nemen, maar dat vervolgens vele jaren nodig zullen zijn om de economische structuren te wijzigen. „Wat de mentaliteit van de Sovjet-burger betreft, zal een generatie niet voldoende zijn om deze te veranderen", voegde hij eraan toe.

Republieken

„De presidentiële decreten moeten in het hele land van toepassing zijn. Als de republieken menen dat zij de decreten eerst moeten goedkeuren, gaan we rechtstreeks af op chaos. De besluiten die door de top worden genomen, moeten dwingend zijn voor alle republieken", zo zei Abalkin verder. Hij reageerde daarmee op het voornemen van de Russische Federatie de presidentiële decreten eerst door haar eigen parlement te laten ratificeren.

'Killer bees' gesignaleerd in Amerika

DALLAS – Medewerkers van het Amerikaanse ministerie van landbouw in Texas hebben een zwerm van 3.000 zogenaamde 'killer bees' uitgeroeid. De afgelopen jaren zijn honderden mensen en dieren gedood door deze hyper-agressieve bijen, een kruising tussen een Afrikaanse en Zuidamerikaanse soort.

Het is voor het eerst dat de bijen in de VS zijn gesignaleerd. Volgens de autoriteiten is er geen gevaar voor de volksgezondheid, maar kunnen de bijen wel ernstige problemen opleveren voor imkers en voor bestuiving van planten en fruitbomen. Wetenschappers verwachten niet dat de bijen veel verder noordwaarts zullen trekken, maar zij zouden zich wel in het gebied van de Rio Grande kunnen nestelen. Verscheidene delen van Texas zijn onder quarantaine gesteld.

Confrontatie bij Tempelberg

JERUZALEM – Met waterstralen heeft de Israëlische politie gisteren in Jeruzalem honderden Palestijnse jongeren uiteengejaagd die voor het middaggebed naar de Tempelberg waren getrokken. Ongeveer 40 personen werden gearresteerd.

Bij de bloedige confrontatie vorige week maandag waarbij 21 Palestijnen het leven verloren, had de politie een deel van het oude Jeruzalem en de Tempelberg afgesloten om nieuwe rellen te voorkomen. Slechts een paar duizend oude mannen en vrouwen mochten naar de Aksa-moskee op de berg, waar op een normale vrijdag 15.000 Arabieren samenkomen.

In de bezette Gazastrook raakten zeker 30 mensen gewond bij een confrontatie met veiligheidstroepen in Khan Younis, waar 3.000 Palestijnen zich hadden verzameld na het gebed, nationalistische liederen zongen en stenen gooiden naar soldaten uit protest tegen de gebeurtenissen op de Tempelberg. De soldaten wierpen traangas en schoten met rubberkogels.

Nationale Partij open voor rassen

JOHANNESBURG – Zwarte Zuidafrikanen kunnen binnenkort lid worden van de Nationale Partij (NP), die hen als gevolg van haar apartheidsbeleid tientallen jaren als tweederangs burgers heeft behandeld. Het congres van de afdeling Transvaal volgde gisteren het voorbeeld van de drie andere afdelingen, Kaapprovincie, Natal en Oranje Vrijstaat, en stemde unaniem voor openstelling van de partij.

President De Klerk noemde het besluit een historisch ogenblik in de geschiedenis van zijn partij.

Duitse communisten woedend na inval

● *Een woedende voorzitter Gysi van de Duitse communistische partij PDS – opvolger van de SED van Honecker in de voormalige DDR – wordt belaagd door journalisten. De Berlijnse justitie had in de nacht van donderdag op vrijdag met veel machtsvertoon een inval gedaan in het partij-kantoor van de PDS, waarbij onder meer 150 politie-agenten waren ingezet. De partij wordt er van verdacht zonder de vereiste overheidstoestemming 100 miljoen mark te hebben overgemaakt op Russische rekeningen. 30 Miljoen is bijgeschreven op de rekening van een in Nederland wonende Russische staatsburger, 70 miljoen mark ging naar een Rus in Noorwegen. De PDS is woedend, omdat naar de mening van voorzitter Gysi zijn politieke onschendbaarheid en die van andere parlementariërs, onder wie ex-premier Modrow, zijn geschonden. De politie had geen bevel tot huiszoeking. Het parlement zal de zaak onderzoeken.*

Kabinet: meer vrouwen in openbaar bestuur

DEN HAAG – Het regeringsbeleid om meer vrouwen te laten deelnemen aan de politiek en het openbaar bestuur, heeft de afgelopen twee jaar te weinig resultaat gehad. Het kabinet heeft daarom op voorstel van minister Dales van Binnenlandse Zaken besloten de Emancipatieraad te hulp te roepen.

Volgens het kabinet is een meer evenredige vertegenwoordiging van vrouwen vooral gewenst uit het oogpunt van democratie. Een betere vertegenwoordiging kan voorts de belangen van de vrouw en daarmee de emancipatie van vrouwen op allerlei terreinen ten gunste komen, zo bleek gisteravond uit een toelichting van het kabinet.

De Emancipatieraad wordt onder meer gevraagd een analyse te maken van de knelpunten bij de deelname van vrouwen in de politiek en het openbaar bestuur. Voorts wil de regering weten welke rol de centrale overheid en het maatschappelijk middenveld kunnen spelen bij het oplossen van deze problemen. De raad wordt bij de beantwoording van de vragen gevraagd onderscheid te maken tussen de verschillende sectoren in het openbaar bestuur en een vergelijking te maken met het emancipatiebeleid in andere landen.

Frankrijk wil VN-onderzoek naar executies in Libanon

PARIJS – De Franse regering heeft de secretaris-generaal van de Verenigde Naties gevraagd om snel een onderzoek in te stellen naar de executies die zaterdag hebben plaatsgevonden tijdens en na de verdrijving van de christelijke juntaleider Michel Aoun.

Volgens nog niet officiële schattingen hebben ongeveer 460 Syriërs en 240 christelijke soldaten tijdens het korte offensief tegen Aoun het leven gelaten. De meesten kwamen bij de gevechten om maar er zijn ook aanwijzingen voor executies en wreedheden. Hoewel in de verklaring van het Franse ministerie verder wordt om een onderzoek naar 'de' executies, gaat het alleen om een onderzoek naar de dood van enkele christelijke soldaten die overduidelijk geëxecuteerd werden.

Fel verzet Andriessen tegen plan lijfrente

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Minister Andriessen heeft zich gisteren in het kabinet fel verzet tegen goedkeuring van een besluit van minister Kok (Financiën) om de fiscale aftrekbaarheid van lijfrentepolissen te beperken tot tienduizend gulden per jaar. Ondanks dat verzet heeft het kabinet het besluit toch goedgekeurd.

Vorig weekend besloten Kok en zijn staatssecretaris Van Amelsvoort om de aftrekbaarheid van lijfrentepolissen met ingang van volgend jaar te beperken tot tienduizend gulden per jaar. Dit jaar mag nog tot een kleine zeventienduizend gulden van de belasting worden afgetrokken. Maar voor contracten die na het afgelopen weekend zijn afgesloten, geldt vanaf volgend jaar de beperking tot tienduizend gulden.

Minister Andriessen (Economische Zaken) vindt dat hiermee de betrouwbaarheid van de overheid in het geding is. Eerder had het kabinet verklaard dat tot 1 januari 1991 de oude regels gehandhaafd zouden blijven. Dat zou betekend hebben dat alle contracten die dit jaar werden afgesloten, tot in lengte van jaren aftrekbaar zouden blijven tot de genoemde zeventienduizend gulden. Daarop is het kabinet nu terug gekomen.

Andriessen stelde gisteren voor deze zaak voor te leggen aan de commissie-Stevens, die studeert op verdere belastingvereenvoudiging. Lubbers echter verklaarde dat de besluiten van Kok 'geheel overeenkomstig zijn visie' zijn genomen.

Senaat neemt begroting VS aan

Van onze correspondent

WASHINGTON – De Amerikaanse Senaat heeft gisteren met ruime meerderheid een voorstel voor een federale begroting aangenomen, dat onder meer een forse verhoging van de belasting op benzine, en bezuinigingen op een aantal sociale programma's betekent. Met die stemming (54 tegen 46) nam de grote druk waaronder Congres en Witte Huis de afgelopen weken hebben gestaan om een begroting samen te stellen voor het belastingjaar 1991, dat 1 oktober jongstleden begonnen is, weer wat af.

Want president Bush zei tot dusver, het Congres tot vrijdagnacht 12 uur de tijd te geven met een voor hem acceptabele begroting te komen. Als de begroting dan niet klaar zou zijn, zo dreigde hij, zou hij het werk van de federale overheid laten stopzetten. Maar gisteren zei de woordvoerder van de president, Marlin Fitzwater, dat Bush mogelijk bereid zou zijn zijn ultimatum op te schuiven naar aanstaande woensdag. „Maar dat doet hij alleen als er duidelijk sprake is van een serieuze poging van het Congres om een begroting aangenomen te krijgen", zo zei hij.

EG-munteenheid bespaart 44 miljard

BRUSSEL – Als de landen van de Europese Gemeenschap één munteenheid hebben, bespaart dat jaarlijks 44 miljard gulden aan kosten op deviezentransacties. Dit is een van de conclusies die worden getrokken in een rapport over de kosten en de voordelen van de Economische Monetaire Unie (EMU) van de EG.

Het 351 pagina's tellende rapport werd gisteren in Brussel gepresenteerd door Henning Christophersen, lid van de Europese Commissie voor financiële en economische zaken.

De vorming van de EMU vindt plaats in drie fasen. De eerste fase – nauwere coördinatie van het monetaire beleid van de landen van de EG – is op 1 juli ingegaan.

punt uit

● Benzineprijs

De prijzen voor benzine en diesel gaan vandaag drie cent extra omlaag. Oliemaatschappij Shell en de organisatie van zelfstandige olie- en kolenhandelaren NOVOK hebben dit gisteren aangekondigd. Donderdag hadden zij voor zaterdag al een verlaging van de prijzen voor benzine met twee cent en voor diesel met een cent per liter aangekondigd.

● Meer doden

Het dodental ten gevolge van een ontploffing in de Karvinakolenmijn bij Ostrava in het westen van Tsjechoslowakije is opgelopen naar 22. Reddingswerkers zijn nog steeds bezig naar overlevenden te zoeken. Tien mijnwerkers raakten gewond en 17 mensen worden nog vermist, aldus de Tsjechoslowaakse radio. De explosie vond donderdag plaats op een diepte van 750 meter.

● Aardschok

Acht Zuidafrikaanse mijnwerkers zijn omgekomen nadat een aardschok met een kracht van 3,7 op de schaal van Richter donderdag instortingen had veroorzaakt in de Deep Levels' West-mijn bij Carletonville. Zes doden werden vrij snel na het ongeluk geborgen. Gisteren vonden reddingswerkers de lijken van nog twee slachtoffers. Twee kompels worden nog vermist.

● Homohuwelijk

Een wettelijk huwelijk tussen twee vrouwen of twee mannen is niet mogelijk. Dat heeft de civiele kamer van de Hoge Raad gisteren in het cassatieberoep van twee vrouwen uit Ridderkerk beslist. De Hoge Raad is het niet eens met de stelling van beide vrouwen dat de Nederlandse wet een huwelijk tussen twee personen van hetzelfde geslacht niet verbiedt.

● Parades

De parlementen van de Sovjetrepublieken Letland en Armenie hebben gisteren laten weten dat ze niet van plan zijn om het decreet van president Michail Gorbatsjov op te volgen dat het houden van een militaire parade op 7 november verplicht stelt. Met de parades wordt jaarlijks de bolsjewistische revolutie van 1917 herdacht. Door de houding van Letland en Armenie lijkt de Dag van de Revolutie, een van de belangrijkste feestdagen in de Sovjetunie, te ontaarden in een protestdag. Ook in Georgie gaan stemmen op tegen de parade.

● Hulpmiddelen

De Ziekenfondsraad wil de regeling hulpmiddelen van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) uitbreiden met draagbare uitwendige infuuspompen, allergeenvrije schoenen en ademhalingsapparatuur voor mensen met de taaislijmziekte, zo is vrijdag meegedeeld. Ook de toestemmingsprocedures kunnen eenvoudiger, waardoor verzekerden zonder medisch voorschrift hun brilleglazen of contactlenzen vergoed krijgen. Aanvragen voor elastische kousen en orthesen (aangepast schoeisel) hoeven niet meer vergezeld te gaan van een toelichting van de behandelend arts. Dat geldt niet voor orthopedische beugelapparatuur en spalk- of correctie-apparatuur.

● AZT

De Ziekenfondsraad wil het Aids-remmende middel AZT ook gaan verstrekken aan bepaalde categorien seropositieven. Het is namelijk gebleken dat seropositieven die nog geen verschijnselen van Aids zijn opgetreden, maar die wel lijden aan een toenemende verstoring van hun afweermechanisme, baat hebben bij het gebruik van AZT. Dit voorstel van de Ziekenfondsraad wordt aanstaande donderdag besproken.

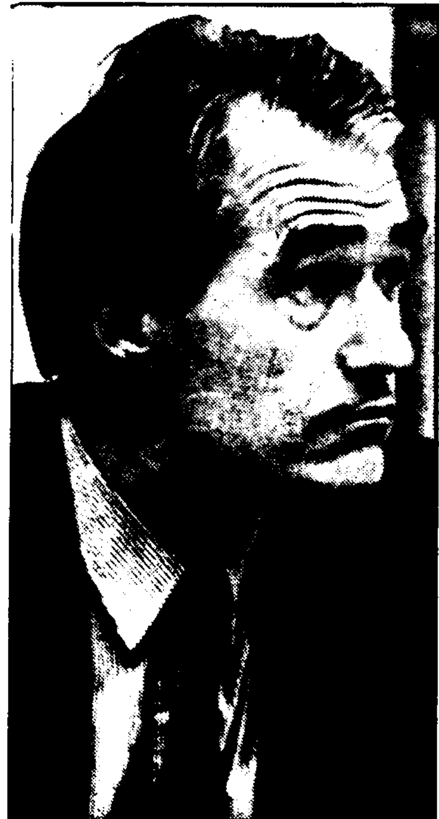
● Computerfout

Een computerstoring bij een uitgever heeft gisteren geleid tot een golf van brievenbussenterreur. Tal van brievenbussen in diverse delen van het land raakten hopeloos verstopt, toen ze werden overladen met soms wel vijftig kranten tegelijk. Oorzaak was een fout in de adresseringscomputer van uitgeverij Misset in Doetinchem. Daar werden de adressen gedrukt voor de abonnees van het Agrarisch Daglad, een krant die per post wordt bezorgd. In totaal ging het om 61.000 adressen. Door de storing werden diverse adresbanden voorzien van een én in hetzelfde adres. De postbodes, die de kranten tovauw bezorgden, brachten tal van abonnees vijftig kranten tegelijk.

Liberalen zoeken naar eigen identiteit

In politieke midden is geen ruimte voor VVD

DEN HAAG – De manier waarop VVD-leider Frits Bolkestein de afgelopen weken heeft geopereerd, roept het beeld op van het verschopte kind in de schoolklas. Om één of andere reden heeft iedereen de pik op hem. Geen enkel ander kind durft het voor hem op te nemen. Wanhopig zoekt hij aansluiting bij andere kinderen, maar niemand wil met hem spelen.
De VVD kan in Den Haag bij bijna niemand meer iets goeds doen. De media vallen massaal over de liberale partij heen en ook de andere politieke partijen voelen er voorlopig niets voor zaken te doen met de liberalen. Wat Bolkestein tijdens de algemene politieke beschouwingen probeerde te bereiken – het drijven van een wig tussen de coalitiepartijen – keerde zich tegen hem. PvdA en CDA zijn door dit debat juist dichter bij elkaar gekomen.

● Rudolf de Korte

...probleemgeval...

Meewarig

CDA-fractievoorzitter Brinkman kon deze week zelfs niets anders meer dan meewarig doen over de VVD. „Ik weet niet of het goed is voor de politiek in totaliteit als één van de essentiële stromingen in de Nederlandse politiek zo gewond langs de kant ligt, waardoor je daar geen rekening meer mee hoeft te houden". Harde taal, waaruit bijna een soort medelijden spreekt.

Overigens kan bij Brinkman ook de gedachte hebben gespeeld, dat het voor het CDA niet goed is, als er geen serieus alternatief is voor het regeren met de PvdA. Het CDA zit al decennia in het centrum van de macht en houdt ervan om met wisselende partners te kunnen regeren. Dat versterkt de macht van het CDA alleen maar. De VVD is op dit moment echter geen serieuze partij. Dat moeten zelfs de meest behoudende christen-democraten met pijn in het hart toegeven.
In de VVD-fractie zelf is reikhalzend uitgekeken naar het eerste grote optreden van Bolkestein, maar dat is de liberalen slecht bekomen. Uitvoerig was er in de fractie gesproken over de wijze waarop Bolkestein zou opereren. Er zou geen alternatieve begroting worden ingediend, maar wel zou de ene keer met de PvdA, de andere keer met het CDA worden geprobeerd wijzigingen in het kabinetsbeleid tot stand te brengen. Resultaat van deze strategie: nul komma nul. Niet één motie van de VVD werd door een Kamermeerderheid gesteund.

De Korte

Voor de VVD is er echter nog een extra probleem. Dat probleem heet Rudolf de Korte. Deze door premier Lubbers zo vakkundig beschadigde ex-vice-premier probeert al sinds de laatste verkiezingen wanhopig op te krabbelen. Maar steeds als De Korte, met moeite, één been op de grond heeft gekregen, wordt hij door vrijwel de voltallige Kamer weer onderuit geschopt. Het aan het begin van dit verhaal geschetste beeld, geldt in versterkte mate voor de financiële woordvoerder van de VVD.

Het lijkt wel een soort gezelschapsspel geworden. Als De Korte in een debat van enig belang moet optreden, zitten de overige Kamerleden al bij voorbaat klaar voor een hartelijk partijtje 'Rudolfje pesten'. Hij is zo'n gemakkelijke prooi, dat het bijna genant wordt om hem nog langer te pesten. Maar het duurt voort, zoals in de schoolklas.
De Korte is daarmee op zichzelf een risico-factor van formaat geworden voor de liberalen. Het is dan ook niet voor niets dat zijn positie tijdens de fractievergadering afgelopen dinsdag nadrukkelijk aan de orde is geweest. Veel VVD-kamerleden vinden dat De Korte niet langer woordvoerder kan zijn bij debatten van enig belang. Beter is het als Robin Linschoten of ex-staatssecretaris Henk Koning het financieel woordvoerderschap van De Korte overneemt.

Aan de kant

Toegeven, het is hard om één van de belangrijkste woordvoerders zo maar aan de kant te schuiven, maar het lijkt niet anders te kunnen. Daarmee zijn de problemen voor de VVD echter nog lang niet de wereld uit. Want ook inhoudelijk is nog steeds niet duidelijk waar de VVD van Frits Bolkestein staat. Sinds zijn voorganger Joris Voorhoeve het 'sociaal liberalisme' predikte, weet eigenlijk niemand meer precies in welk deel van het politieke spectrum de VVD nu eigenlijk geplaatst moet worden. Bolkestein heeft de afgelopen weken heel nadrukkelijk geprobeerd toenadering te zoeken tot de PvdA. In het weekblad Vrij Nederland van deze week erkent hij overigens dat er vooral op financieel-economisch terrein nog wel wat hobbels te nemen zijn voordat het tot echte samenwerking kan komen, maar hij is optimistisch over de mogelijkheden. Door toenadering tot de PvdA te zoeken, verschuift de VVD in het beeld van de kiezers naar het midden van het politieke spectrum. Maar daar is het al zo vol. Weliswaar heeft de VVD naast zeer forse verliezen aan het CDA, ook wat kiezersaanhang verloren aan D66. Maar dat was niet om het te rechtse karakter van de VVD, maar omdat het eigenlijk al jaren zo'n chaos is in die partij, dat het steeds minder aantrekkelijk wordt erop te stemmen.
In de historie van de VVD is gebleken dat de partij de meeste aanhang vergaart, wanneer zij een duidelijk behoudende lijn kiest. Wiegel en Nijpels hebben aangetoond dat een voorkeur voor regeren met het CDA, de VVD geen windeieren legt. Maar dan moet het verhaal helder worden verteld. Dan moet worden ingespeeld op bij veel VVD'ers vermeende spilzucht van de PvdA. Dan moet het 'rode gevaar' duidelijk worden neergezet.

Maar dan is de conclusie gerechtvaardigd dat Bolkestein niet de man is om de VVD op die koers te zetten. Hij kijkt als erudiet veel te genuanceerd tegen allerlei maatschappelijke zaken aan om een grove en heldere lijn uit te stippelen zoals Hans Wiegel dat goed kan. Het zou niet verbazen als de discussie over het leiderschap van de VVD om die reden binnenkort weer de kop zal opsteken.

henri kruithof

Nobelprijs voor Gorbatsjov

politiek objectief

President brengt volgende week bezoek aan ons land

De Klerk grijpt Z-Afrika's laatste kans op democratie

JOHANNESBURG – Op 4 september bracht de Zuidafrikaanse president F. W. de Klerk een bezoek aan Soweto, de zwarte miljoenstad ten zuidwesten van Johannesburg. Soweto was wekenlang het toneel geweest van gevechten tussen aanhangers van het ANC en de Zoeloe-beweging Inkatha. Het geweld was voor een ogenblik geluwd en De Klerk en zijn vrouw Marike maakten een rondgang langs onder meer een ziekenhuis, een kleuterschool en een logement voor trekarbeiders.

Het bezoek was niet met het gebruikelijke trompetgeschal aangekondigd en ook het verloop er van getuigde, gezien de staat van beleg, waarin Soweto verkeerde, van goede smaak. De president nam de tijd om naar mensen te luisteren, onthield zich van goedkope retoriek en loze gebaren en leek oprecht begaan met het lot van de bewoners van dit grootste getto ter wereld, die weken lang door de hel waren gegaan.
De reactie van zijn zwarte medeburgers moet ook hem hebben verrast. „Ik ben zo trots als een pauw", zei een verpleegster stralend. „Hij is ook mijn president". En een in ANC-kleuren, groen, geel en zwart, uitgedoste groep straatschoffies betoonde de president waarschijnlijk de grootste eer: voor hen was hij Kameraad De Klerk, de titel waarmee ANC'ers elkaar aanspreken.
Een maand eerder was hij ook Kameraad De Klerk genoemd. Door aanhangers van de neonazistische Afrikaner Weerstandbeweging (AWB), die zijn

● Frederik de Klerk

...laatste kans...

spreekbeurt in het stadje Vrijheid, in de provincie Natal, hadden verstoord en hem van „landverraad en heulen met het ANC" hadden beschuldigd. Een walmende rookbom had hem zelfs de zaal uitgedreven.

Gedaante

Deze gebeurtenissen illustreren in kort bestek de gedaanteverwisseling die De Klerk (54) in de ogen van vrijwel alle Zuidafrikanen, blank en zwart, sinds zijn aantreden als president heeft ondergaan. Als kampioen van de blanke privileges heeft hij afgedaan, maar als grensverleggend politicus spreekt hij steeds meer andere bevolkingsgroepen aan. Dat blijkt ook uit een recente opiniepeiling: 22 procent van alle Zuidafrikanen zien in hem de beste leider voor het land. Nog niet de helft van wat ANC-leider Nelson Mandela scoorde, 46%, maar voor een leider van de partij, die de apartheid op haar geweten heeft, opzienbarend.
Wie dit in februari 1989, toen De Klerk nipt werd gekozen tot leider van de Nationale Partij, had voorspeld, had de unanieme hoon van het gilde van de 'welingelichte waarnemers' mogen incasseren. Niemand wist precies hoe hij De Klerk moest taxeren. De pogingen tot typering kwamen steevast uit op de volgende, niemand bevredigende suggesties: was hij een conservatief, een pragmaticus, dan wel een conservatieve pragmaticus? Over een ding was het gilde het wel eens. De Klerk was in geen geval een liberaal.
Deze pogingen om De Klerk ideologisch in te schalen, doen nu, ruim anderhalf jaar later, lachwekkend aan. Hij heeft in het jaar dat hij president is, een ontwikkeling in gang gezet, waaraan alleen de kwalificatie revolutionair recht doet.
Onder zijn regering is het politieke proces genormaliseerd. Organisaties als het ANC en de Zuidafrikaanse Communistische Partij en alle andere anti-apartheidsbewegingen zijn gelegaliseerd. Nelson Mandela, Walter Sisulu en andere politieke gevangenen zijn vrijgelaten en zijn eigen partij is na 76 jaar opengesteld voor 'niet-blanken'. Dank zij deze initiatieven is Zuid-Afrika op weg een open samenleving te worden, waar niet langer de angst voor de Grote Boer, belichaamd door De Klerks voorganger, de oude nijdas P.W. Botha, het openbare leven verlamt.
Het wetgevend programma heeft, zoals verwacht, met deze maatschappelijke stroomversnelling geen gelijke tred weten te houden. Maar een beruchte pijler van de apartheid, de wet op gescheiden voorzieningen, is geschrapt en het doodvonnis voor twee andere grote apartheidswetten, de groepsgebiedenwet, die voorschrijft wie waar moet wonen, en de landwet, die zwarten uitsluit van grondbezit, is getekend: zij verdwijnen volgend jaar uit het wetboek.

Buitenland

Op het terrein van de buitenlandse betrekkingen is dank zij De Klerk het isolement waarin Zuid-Afrika jarenlang heeft verkeerd aan het afbrokkelen. Een Zuidafrikaan durft tegenwoordig zijn paspoort weer te tonen. Maar verreweg het belangrijkste is uiteraard het feit dat de onderhandelingen met het ANC over een nieuw democratische bestel zijn begonnen en ondanks enig haperen nog niet zijn ontspoord. Deze balans kan niet alleen met juichkreten worden begroet. Ondanks de verzekering van De Klerk dat de nieuwe grondwet 'democratisch in de algemeen aanvaarde Westerse zin' zal zijn, met 'een mens, een stem', wordt nog immer in anti-apartheidskringen gevreesd dat de regering in de nieuwe grondwet een blank vetorecht zal willen inbouwen. De beruchte veiligheidswetten, die de politie in staat stellen een verdachte zonder aanklacht en rechtsbijstand een half jaar gevangen te houden, zijn nog steeds van kracht. De veiligheidspolitie zelf is nog steeds niet gezuiverd van elementen, die de totstandkoming van het 'nieuwe Zuid-Afrika' hopen te saboteren. Maar het oordeel over De Klerks staat van dienst kan niet anders dan positief uitvallen.
De vraag is nu wat deze 'conservatieve pragmaticus of pragmatische conservatief' tot dit revolutionaire programma heeft bewogen. Van een plotseling baanbrekend inzicht, dat apartheid moreel verwerpelijk is en daarom moet verdwijnen, is volgens de broer van de president, professor Wimpie de Klerk, een van de oprichters van de liberale Democratische Partij, geen sprake. „F. W. is geen man voor een Damascus-achtige bekering".

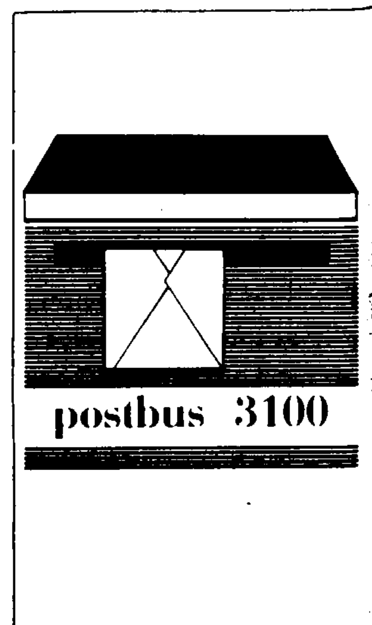
Besef

Hij houdt het op een geleidelijk gegroeid besef, dat ook tot de top van de Nationale Partij is doorgedrongen, dat Zuid-Afrika in alle opzichten in het slop zat en alleen door het nemen van risico's voor een catastrofe kon worden behoed. Alle initiatieven en besluiten zijn het logische gevolg van deze constatering. De Klerk begreep dat Zuid-Afrika nog een, laatste, kans had en heeft deze met beide handen gegrepen.

peter van nuijsenburg

De Zuidafrikaanse president Frederik De Klerk brengt van 23 tot 25 oktober een officieel staatsbezoek aan ons land. Opnieuw een bewijs, dat het land van de verdwijnende apartheid er in slaagt zich te ontworstelen aan zijn paria-status. Dat is in de eerste plaats de verdienste van De Klerk, de revolutionair tegen wil en dank.
Minister Hans van den Broek van buitenlandse zaken gaf de Zuidafrikaanse regering in september vorig jaar een jaar de tijd om met concrete maatregelen te bewijzen dat zij ernst maakte met de afschaffing van de apartheid. Nu president Frederik de Klerk van Zuid-Afrika volgende week op uitdrukkelijk verzoek van de Nederlandse regering ons land bezoekt is de minister er kennelijk van overtuigd dat Pretoria het serieus meent met de hervormingen. De sancties tegen het blanke minderheidsbewind blijven echter het breekpunt in de moeizame betrekkingen tussen Den Haag en Pretoria.
De Klerk zal dinsdag en woensdag aanstaande premier Ruud Lubbers en minister Van den Broek spreken en koningin Beatrix ontmoeten.

lezers schrijven

● Schilder

Naar aanleiding van uw publicaties over de Alphons Winterprijs wil ik het volgende onder uw aandacht brengen.
De amateurschilder die stiekem droomt ooit voor een groot publiek als meester te worden gehuldigd, kan zijn geluk beproeven in de tweejaarlijkse wedstrijd om de Alphons Wintersprijs. De prijs is ingesteld door de Stichting Alphons Winters, in 1986 opgericht als eerbetoon aan de legendarische Sittardse huisarts en amateurschilder. De illustere overledene heeft zelf, vanuit de hel, de inleidende tekst verzorgd voor de catalogus bij de Sittardse expositie. Daarin trekt hij van leer tegen de beroepskunstenaars, die alleen maar zijn opgeleid om wat zij kunst noemen commercieel te exploiteren en zodoende in hun bestaan te voorzien, en roemt hij de amateurs, die niet worden bepaald door overmatige vakkennis of dwingende mode.
Ieder die meedingt naar de Alphons Wintersprijs, ontvangt een schriftelijke beoordeling van zijn werk, zoveel mogelijk in vakjargon gesteld, kritisch van strekking, opbouwend van toon en niet te lang. Onbenulligheid in de onderwerpkeuze strekt tot aanbeveling, controverse is uit den boze. De amateurkunstenaar klaagt niet aan, als amateur in de ware zin van het woord (liefhebber) bevestigt hij juist het schone der dingen, orakelt Winters. Gelukkig waren er deze keer dan ook geen schilderijen over de milieuvervuiling onder de inzendingen.
De Alphons Wintersprijs 1990 is toegekend aan P. Claessens uit Obbicht. Zijn 'Peintre et Modèle' is op het eerste gezicht een integer verslag in beelden van Claessens' turbulente schildersessies met een Obbichtse schone. De jury is in het geheel niet van haar stuk gebracht door de schokkende poses (kunstenaars mogen dat), en blaat gedwee: „Schilder en model, het thema is eeuwenoud, de techniek meer eigentijds; de materie van de verf wordt recht gedaan, de kleur is deels fel, goed gevarieerd en contrastrijk."
Nadere beschouwing van het bekroonde werk leert echter dat er verschillende modellen zijn afgebeeld. De conclusie die zich opdringt is ontnuchterend: Claessens heeft zijn modelstudies kennelijk niet naar het leven gemaakt, maar zonder respect voor de originelen uit zijn oude jaargangen van Penthouse nageschilderd. Maar er is meer aan de hand. De rangschikking van de beelden in Claessens' raadselachtige compositie vertoont een duidelijke tweedeling: bovenaan verticaal, onderaan horizontaal, als op een toonbank. Dat is het! De schilder heeft een kiosk vol schuine bladen afgebeeld, en zodoende aan zijn penseel een vlammende aanklacht ontlokt tegen de vernedering van de vrouw in kunst en maatschappij. Controverse! Alphons Winters draait zich nu om in zijn graf. Zijn jury van notabelen misleid, zijn dure prijs (f 500) misbruikt! Hij die ruim voor zijn dood al onsterfelijk werd als held van de vrije kunst, en dit notarieel liet vastleggen, eindigt als sponsor van feministische actie!

HEERLEN — Jan van der Hijden

● Casino's

Na de verschillende stukken die we in de dagbladen hebben gelezen over het met sluiten bedreigde casino Landgraaf willen we hier toch ook onze mening laten horen!
Wij zijn twee dames, weduwen, en we hebben nog nergens zo'n rustige plaats gevonden waar we een gezellige avond kunnen doorbrengen.
Nergens zijn we zo hoffelijk bejegend als daar.
Geen schreeuwerige muziek, geen dronkenschap.
Dit is een plaats waar een alleenstaande vrouw zich volkomen veilig kan voelen. De parkeerplaats staat onder strenge bewaking (waar vind je zo iets). De echte gokkers zullen na sluiting van het casino heus wel een plaats vinden waar ze heen kunnen gaan die nog minder controleerbaar is. Dit is de andere kant van de medaille en de vrije tijd is heerlijk.

SITTARD — mevr. Willems

● Kritiek 2

Naar aanleiding van het ingezonden stuk van pater Meels over kritiek het volgende: de rol van vermoorde onschuld past niet bij u pater. Ten eerste is niet de paus onze vader maar God, en is de aarde onze moeder (materie), uit wiens schoot wij geboren worden.
Verder is het de plicht van een praktiserende christen om het onrecht dat de kerk nog steeds in stand houdt fel te veroordelen.
Het gaat er hierbij ook om dat de kerk de gelovigen al eeuwenlang veel leugens vertelt. Ik citeer uit een voordracht van de Duitse theologe Ute Ranke-Heinemann: „De vrouw-vijandigheid der RK Kerk is niet gebaseerd op het Evangelie maar 'te danken' aan Thomas van Aquino en Albe[rtus] Magnus."
Verder waren apostelen trouwd en in de eerste eeu[w] hadden de katholieke pries[ters] vrouw en kinderen. Deze ki[nde]ren werden later verkocht [toen] het celibaat verplicht werd.
Ook was reïncarnatie moge[lijk]. Deze leer werd zoals zo vaak der druk van een machthe[bber] (keizer) tijdens het concilie Constantinopel verboden.
Vroeger moest men kritiek o[p de] kerk met zijn leven betalen, lukkig is er in dit opzicht wat veranderd.
Laat de RK Kerk de hand in eigen boezem steken, en eens houden met de onderdruk[king] van andersdenkende mo[...] christenen.

LANDGRAAF — Jos Strolen[...]

● Foutje

Naar aanleiding van uw ar[tikel] over het overlijden van [...] Houwen in uw dagblad maandag 15 oktober wil [ik] meedelen dat er een kleine [fout] in dat stuk voorkomt.
Wij zijn niet door de Russen bevrijd, maar door de Amerika[nen] bij de stad Swerin. Onder[getekende] kende heeft namelijk deze dodenmars overleefd en wee[t] soluut zeker door wie we be[vrijd] zijn.

LANDGRAAF — Hein H[...]

● FNV-Nota

Het FNV is, kennelijk bij ge[brek] aan meer nuttige activiteiten, met een lumineus plan [...] zig.
Een 4-daagse werkweek va[n 32] uur! Hoe verzinnen ze het?
Naast de onophoudelijke str[ijd] van looneisen nog een schep boven op. Uiteraard mag [een] werkweek van 34 uur niet le[iden] tot inkomensachteruitgang. Is zo logisch als wat. Stel je v[oor] Een en ander betekent een l[oon]explosie van pakweg 10%. het geld vandaan moet ko[men] daar heeft het FNV geen b[oodschap] aan, zal er waarschijnlijk ook nooit over nadenken.
Een vierdaagse werkweek [leidt] tot meer banen moeten le[ren]. Het is ons (behalve het FNV) de afgelopen jaren duidelijk geworden, dat deze naïeve re[denering] som niet opgaat. Tevens m[oet] de vakcentrale dat ten gev[olge] van een dag minder werken milieu (de afgezaagde m[...] kreet) als gevolg van min[der] woon- werkverkeer ontlast worden. De vakcentrale ga[at] waarschijnlijk van uit, dat [men] die vrije dag thuis in de ac[hter]tuin of voor de beeldbuis zal den doodgeslagen. Dit laats[te] een ijdele hoop. Als het even springt iedereen in de auto gaat eens lekker recreëren, het prutselen van huis naar werk, maar liefst mooie lange [...].
Het is de vakcentrale nog n[iet] duidelijk geworden, dat welv[aart] alleen bereikt kan worden hard en effectief werken. topfunktionarissen en/of standigen hebben het niv[eau] waar met afgunst naar geke[ken] wordt, alleen kunnen bere[iken] door een enorme inzet van tij[d en] energie. Niet 34 uur, maar v[aak] 60 uur en meer per week wor[dt] aangepakt en beloond met strafpremie de hoogste scha[al] komstenbelasting!
Het Zwitserse volk, sowieso [...] wanend en afgunstig beke[nd] als gevolg van de hoge welst[and] en lage belastingtarieven, h[eeft] enige jaren geleden ingezien, hard werken de enige weg welvaart blijkt te zijn. Tij[dens] een referendum werd dus m[...] een verkorting van de werk[week] afgewezen.
Overigens, waarom niet 8-urige werkweek?? Geen [...] kelozen meer en vrijwel woon- werkverkeer. Missc[hien] een tip voor de FNV.

HEERLEN — O.J.

● Jos Brink

Gezien op de televisie. Jos B[rink] deelt 16000 gulden uit aan [...] andere puber. U heeft daar i[n het] LD ook over bericht. Voo[r] harde werker en andere s[...] betaalden: wel luk he. En voor het beantwoorden van stelletje nietszeggende vra[gen] over madam Monroe. En u m[oet] werken, spitten, slepen en s[...] denen. Hoeveel verdient u in maand?

HEERLEN — J. Pe[...]

Formidabele hobbels op weg naar reorganisatie politie

Ministers ruziën in een mijnenveld

N HAAG – Wie het geheime rapport van organisa-adviesbureau Alons en partners leest, zal de minis-Dales (Binnenlandse Zaken) en Hirsch Ballin stitie) niet benijden. Er van uitgaande dat beide mi-eries het onderlinge gekijf weten bij te leggen, zijn ook daarna nog formidabele hobbels te nemen op naar de vorming van 25 regionale politiekorpsen één landelijk korps.

t veel meer dan één maand had het organisatie-ad-bureau nodig om de vinger op verscheidene zere ken te leggen. Kennelijk lagen de problemen zo t aan de oppervlakte dat er weinig tijd nodig was ze helemaal boven water te krijgen.

t worden de nu geconstateer-obbels genomen zonder al te vertraging voor de reorgani-van de politie op te leveren, rest ook voor de toekomst nog uitgestrekt mijnenveld. Vier na's besteedt het bureau aan hoofdstuk „Risico's die zich ns het project kunnen voor-t."

De discussies die vooraf gingen de rapportage, werden 'veler-aken gesignaleerd die het uit-en van het project kunnen ragen'. Burgemeesters, offi-n van justitie, korpschefs en egenwoordigers van Binnen-se Zaken, Justitie en politie-iden bleken die risico's een-ig op een rij te zetten. De op-ming mag er wezen.

'Cultuurverschillen'

groot belang zijn de 'cultuur-chillen' die bestaan tussen de rtementen van Justitie en nenlandse Zaken en tussen e en kleine korpsen van de ge-ntepolitie. En ook bij rijkspo-en gemeentepolitie wijzen de zen zeker niet allemaal in de-le richting.

Integratie tussen rijks- en ge-ntepolitie loopt daardoor di-gevaar, stellen de rappor-s. 'Een langdurig intern ge-t spel om de (eigen) macht' gt. Ook over personen, rechts-ties en doelstellingen van de ganisatie bestaat discussie, rbij een bureaucratische of malistisch juridische' benade-kan gaan domineren. Niet der belangrijk is dat de cul-verschillen uiteindelijk kun-leiden tot een afname van de okkenheid van politie-ambte-en.

kan ook de besluitvorming zienlijke vertraging oplopen, voorbeeld doordat de parle-taire behandeling van de Poli-et en de financiering van het ect stagneren. De noodzakelij-onderhandelingen met de bon-over het sociale kader zouden voor roet in het eten kunnen gen.

angst voor gedwongen over-atsingen kan bij het personeel r onvrede zorgen. Politiemen-zullen beseffen dat hun carriè-mogelijkheden mogelijk veran-en of verslechteren door de re-anisatie. Bij eventuele 'afval-bestaat de vrees dat geen goe-afvloeiingsmogelijkheden wor-gevonden.

ft een duidelijke afbakening van taken en bevoegdheden achterwege, dan ligt ook daarin een mogelijke oorzaak voor vertraging van het project. 'Langdurige discussies over de relatie tussen bestuur, beheer en gezag' van de regionale korpsen helpen ook niet. Verschil van inzicht tussen de korpsbeheerder (een burgemeester) en een officier van justitie kan eveneens tot vertraging leiden. En als Binnenlandse Zaken en Justitie ruzie krijgen over de meest effectieve opzet van de organisatie, valt het tijdschema helemaal in duigen.

Ook de financiering kan een formidabel obstakel vormen. 'Dat kan bij voorbeeld het gevolg zijn van het feit dat de politiek van oordeel is dat er alsnog bezuinigd moet gaan worden op het politiebudget'. Justitie heeft overigens bezwaar aangetekend tegen die tekst, omdat de Tweede Kamer daarmee alleen maar op 'verkeerde' gedachten kan worden gebracht. In de versie die aan de Kamer wordt aangeboden, moet die zin worden verwijderd, meent Justitie.

Blijkt de reorganisatie meer geld te kosten dan aanvankelijk gedacht, dan kan de politiek weigeren om extra geld uit te trekken, wat al weer tot vertraging van het project leidt. Tevens is 'de kans aanwezig dat het project vastloopt, doordat een adequate betrokkenheid ontbreekt. Zo is het mogelijk dat de politiek de eigen doelstellingen in de loop van het project gaan veranderen of de aandacht voor het proces verliest'. Aanvaardt de Tweede Kamer het projectprogramma niet, dan is ernstige vertraging het gevolg.

Wordt het hele project niet duidelijk genoeg afgebakend, waardoor (door de Tweede Kamer of de departementen) steeds meer zaken aan de reorganisatie worden opgehangen, dan moeten de doelstellingen opnieuw worden geformuleerd. In dat geval moet het hele traject, dat nu met de grootst mogelijke moeite en aanzienlijk vertraging is afgelegd, van voren af aan worden opgestart.

De vraag lijkt gerechtvaardigd of Dales en Hirsch Ballin deze klippen in goede onderlinge harmonie weten te omzeilen. Maar het feit dat de departementen elkaar tot de dag van vandaag te vuur en te zwaard bestrijden en de problemen niet onderhuids leven, maar overduidelijk op tafel liggen, doet het ergste vermoeden.

De bewindslieden kunnen in elk geval niet langer herhalen dat de reorganisatie van het Nederlands politiebestel goed vordert, op schema ligt en dat alle betrokkenen rustig kunnen gaan slapen. Dergelijke sussende bewoordingen missen blijkens de geheime rapportage elke grond.

bart jochems
henri kruithof

● IEN DALES
minister van Binnenlandse Zaken

● HIRSCH BALLIN
minister van Justitie

Leefbaarheid van platteland vermindert snel

BORSELE – De leefbaarheid van het platteland vermindert in snel tempo. Door het dalend aantal winkels en scholen en de afnemende werkgelegenheid vindt er een voortgaande leegloop uit de kleine kernen plaats. Werden voorheen vooral de dorpen getroffen tot duizend inwoners, nu zijn het ook de dorpen tot tweeduizend inwoners die in de problemen komen. Dat stelt de Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen (LVKK). De LVKK hield gisteren in het Zeeuwse Borsele naar aanleiding van het 15-jarig bestaan een congres onder het motto 'Plattelandsbeleid, nu of nooit'.

Volgens vice-voorzitter H. Clewits doet de rijksoverheid te weinig om de leefbaarheid van het platteland te handhaven. Het beleid dat momenteel wordt gevoerd is sterk verkokerd en weinig samenhangend. Voor de provinciale en gemeentelijke overheden is het daardoor moeilijk om wel een goed beleid te voeren, aldus Clewits.

Wethouder P. Vollaard van de gemeente Borsele onderschrijft dat. Door de eenzijdig aandacht van de overheid voor de stedelijke gebieden, wordt het platteland gedegradeerd tot 'speeltuin van de stedeling', zo zegt hij. Vollaard wil dat de gemeentelijke overheid in de toekomst een zwaarder stempel drukt op het plattelandsbeleid.

Dorpsschool

Speerpunt in de acties van de LVKK is het behoud van de dorpsschool. Het kabinet speelt met de gedachte om basisscholen met minder dan 250 kinderen op te heffen en te laten fuseren. Een onzalig plan en de zoveelste aanslag op het platteland, aldus directeur R. Adriaansens van de Provinciale Planologische Dienst Zeeland.

Het kabinet werkt momenteel aan de Vierde Nota Extra, een vervolg op de Vierde Nota Ruimtelijke Ordening. Daarin wordt ook een hoofdstuk gewijd aan het platteland. Ter voorbereiding op de nota zijn een aantal onderzoeken verricht naar het leven in kleine kernen.

Willen belangstellenden voor achttien F16's zich melden?

DEN HAAG – Het gaat hier om een uiterst gewichtige zaak: de internationale rechtsorde. Die is verkracht door Saddam Hoessein en daar dient stelling tegen te worden genomen. Dreigt de wereldwijde woede even weg te zakken, dan wordt Hitler aangeroepen. De vergelijking mag mank gaan, de wereld is in elk geval uit de slaap gehaald.

Maar na de rethoriek is het tijd voor daden. De Amerikanen voorop, de Britten willen niets liever en Frankrijk roept zichzelf al jaren uit tot wereldmacht en kan dus niet achterblijven. In korte tijd wordt het Golfgebied overspoeld met militair materieel: te land, ter zee en in de lucht.

Minister van Buitenlandse Zaken en atlanticus Van den Broek werpt zich namens Nederland volop in de strijd. In navolging van de Amerikanen roept hij over de flagrante schending van de internationale rechtsorde. De bemanningen van de Witte de With en Pieter Florisz lezen het in de krant: ze gaan naar de Golf.

Motto

In de voortdurende pogingen om aan de bezuinigingen op Defensie te ontkomen laat de marine niet na te wijzen op de kracht van dit krijgsmachtdeel: oorlogsbodems opereren in internationale wateren, niet vanaf het grondgebied van één land. Met de inzet van de marine hoeven Golfstaten niet te vrezen voor de eigen soevereiniteit. Dat zit dus iets anders met vliegtuigen. Maar ook hier is het motto 'haast je, rep je'. Op het internationale forum van de Westeuropese Unie maken Van den Broek en Ter Beek 'de blits' met het aanbod een squadron Nederlandse F16's in het Golfgebied te stationeren. Omdat de vergadering in Parijs verder weinig oplevert, mogen beide staatslieden zich verheugen in flinke publiciteit.

Zitten beide heren aanvankelijk breed te grijnzen, enkele dagen later trekt vooral Van den Broek zich de haren uit het hoofd. Deze ervaren bewindsman staat niet te boek als een blunderaar, maar nu moet hij een vette onvoldoende noteren op zijn conduitestaat. De Turkse ambassadeur heeft wel laten merken te voelen voor stationering van het Nederlandse squadron op Turks grondgebied, maar de regering in Ankara blijkt daar heel anders over te denken.

Van den Broek probeert de zaak achteraf nog recht te breien, maar zijn Turkse collega kan niet een-twee-drie aan de telefoon komen. En het helpt ook niet echt dat Van den Broek niet aan de telefoon kan komen op het moment dat zijn Turkse ambtgenoot terugbelt.

● *Majoor G.J.M. Tiggelman, commandant van het 315 squadron van de Vliegbasis Twenthe, voor een van 'zijn' achttien F16's, die een maand geleden door het kabinet werden 'aangeboden' als Nederlandse bijdrage aan de troepenmacht in de Perzische Golf. Voor de majoor is uitzending naar de Golf geen probleem. „In principe zijn wij altijd inzetbaar voor internationale crisisbeheersing als de politiek daar om vraagt."*

Blamage

De blamage is een feit. De Turkse regering is ernstig in verlegenheid gebracht doordat Van den Broek zijn werk niet deed. En de Nederlandse minister bestaat het om luid te verklaren dat de mislukking zeker niet aan de Turken is te wijten. Het wachten is op de kritiek uit de Tweede Kamer.

Die kritiek komt, maar Van den Broek blijft op miraculeuze wijze buiten schot. De minister heeft zijn redding te danken aan premier Lubbers, die na afloop van een ministerraad in een gesprek met de pers de loftrompet steekt over het Nederlandse initiatief. Het aanbod heeft volgens Lubbers voor een 'zwaan kleef aan-effect' gezorgd. Kijk maar naar de Bondsrepubliek; die zijn nu ook van plan gevechtstoestellen te sturen.

Tot de dag van vandaag is onduidelijk waar de premier die informatie vandaan had. Speelde de Duitse regering inderdaad met die gedachte, dan heeft Lubbers de uitvoering onmogelijk gemaakt door er voortijdig over te roepen. Van den Broek is in elk geval gered: in de Kamer wordt niet hem, maar Lubbers de les gelezen.

De bewindsman vertrekt naar New York voor de algemene vergadering van de Verenigde Naties. Daar loopt ook de Turkse minister door de gangen. Een gesprek volgt. Maar nu zijn de onderhandelingen opeens met de grootste geheimzinnigheid omgeven. Van den Broek is één keer op zijn snufferd gegaan, een tweede keer zal dat niet gebeuren. Over het gesprek in New York sijpelt nog wel naar buiten dat de kans dat de Nederlandse toestellen een plaatsje in Turkije zullen vinden 'verwaarloosbaar klein' is.

Maar Buitenlandse Zaken houdt de schone schijn overeind: ook nu nog zijn gesprekken met de Turken gaande, moet iedereen geloven. Ook met andere landen in de regio wordt overlegd. Welke landen? Namen kunnen niet worden genoemd, dat kan de onderhandelingen alleen maar verstoren.

Emiraten

Als Ter Beek de twee Nederlandse fregatten in de Golf wil bezoeken, gaat meteen het verhaal dat de Emiraten wel trek hebben in een stel F16's. Want toevallig stapt Ter Beek in Dubai, één van de Emiraten, aan boord van de Witte de With. En toevallig heeft de minister daar een onderhoud met de president en zijn collega op Defensie.

Maar Ter Beek bezweert achteraf 'niet met de F16's te leuren'. Hij heeft wel, voor de zoveelste keer, opgesomd wat Nederland allemaal doet in het belang van de internationale rechtsorde. In dat lijstje komt ook voor 'dat Nederland de bereidheid heeft uitgesproken een squadron F16's in te zetten'. Dat is geen 'leuren', maar een feitelijke weergave van de Nederlandse inspanning. Zegt Ter Beek.

Zijn gesprekspartners reageren in het geheel niet. Ze zeggen niet dat die F16's in de Emiraten welkom zijn, wat Ter Beek wel mooi zou zijn uitgekomen. In dat geval zou hij, Ter Beek, hebben gerepareerd wat Van den Broek in de soep liet lopen. Het zou een glansrijke triomf zijn geweest.

Maar de president en minister van Defensie weten helemaal niet van de problemen in Nederland. En als Ter Beek zou uitleggen dat die F16's eindelijk eens een plekje moeten krijgen en de Emiraten wijzen dat vriendelijke aanbod af, dan kan de minister niet met droge ogen volhouden dat hij niet met de toestellen aan het leuren is.

Stratego

Al enkele weken is het spel nu gaande. Op het grote strategobord schuiven de F16's van het ene land naar het andere. Van den Broek overlegt met velen en komt met niemand tot overeenstemming. Ter Beek aanschouwt het op gepaste afstand, want aan deze affaire zal hij zijn vingers niet branden.

Van den Broek is vasthoudend als een terriër, want zijn blazoen dient opgepoetst. Die F16's vertrekken. Tenminste in de richting van de Golf. Al is het maar naar Cyprus of Egypte. Of de toestellen daar van enig militair nut zijn, lijkt minder belangrijk. Alles liever dan afzien van vertrek. En iedereen moet goed begrijpen: de indruk dat Nederland van deur tot deur gaat met een squadron F16's is helemaal niet juist.

Herstel van de internationale rechtsorde, daar gaat het om. En in Nederland wordt dat militair 'vertaald' in een spelletje stratego: willen belangstellenden voor achttien F16's zich melden? Snel!

bart jochems

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postgiro: 1035100
Bank: ABN 57.75.35.935
Fax: 045-739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,20.
Afwijkende tarieven voor rubrieken: Proficiat en Vermist Gevonden ƒ 1,00 per mm. Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,60 per mm.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,60.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen exclusief 6% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND a contant en met legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966

Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt donderdag 17.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door meer dan 250.000 personen van 15 jaar en ouder.
(Bron Cebuco Summo Scanner)

Vermist/Gevonden

Abricotpoedel met lange staart, kl. beige. Vermist omg. Wynandsrade zat. 13-10. Hoge beloning voor tip en/of terugbezorgen. Tel. 045-424793.

Personeel aangeboden

Vrouw biedt zich aan om uw type- en/of SCHRIJFWERK te verrichten. 04498-51025.

FYSIOTHERAPEUTE zoekt werk/waarneming in Maastricht of omgev. (event. BRD of België). Tel. 043-252213.

Wil DEELNEEMSTER worden in zaak of zaak overnemen. Eigen kapitaal aanwezig. Br.o.nr. B-6185 LD Heerlen, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Personeel gevraagd

Horeca personeel

"La Provence"
Bistro/friture, Einderstraat 40, Kerkrade vraagt part-time medewerkster (10 á 15 uur per week), enige kookervaring is een pré! Inl. na tel. afspraak 045-353644.

BARON
Hotel Heerlen
is op zoek naar medewerkers voor de volgende functies:

Receptionist/e
* U bent representatief, het visitekaartje van het bedrijf, * U beheerst twee moderne talen, * U bent bereid om wisseldiensten te verrichten, ook in het weekeind, * U bent ongeveer tussen de 20 en 25 jaar, * U heeft een opleiding in dit vak of op havo/meao niveau * en wij hopen dat u overweg kunt met computers,
dan bent u de man of vrouw die wij zoeken.

Medewerker bediening m/v
Een functie ter assistentie van de oberkelner met de volgende voorwaarden;
* U bent representatief en primair thuis achter de bar, * tevens kunt u in ons restaurant uit de voeten, * U bent flexibel en zondermeer bereid om 's avonds te werken, * gast- en service gerichtheid zijn noodzakelijke eigenschappen * en U bent tussen de 20 en 30 jaar
dan kunt U de kandidaat voor deze functie zijn.

Medewerkers huishouding m/v
U assisteert het hoofd-huishoudelijke dienst en haar assistent en beschikt over de volgende eigenschappen;
* U kunt met verantwoordelijkheidsgevoel op onze hotelkamers werken, * U bent tussen de 20 en 30 jaar en weet wat team-work is, * U bent flexibel en bereid in de weekeinden te werken, * Uw werktijden kunnen tussen 07.00 en dan kunt U bij ons in deze belangrijke afdeling van ons hotel komen werken.

Voor deze functies geldt;
- passende en stimulerende beloning
- prettige en collegiale werksfeer
-werken in een goedlopend en onlangs gerenoveerd bedrijf
-doorgroei mogelijkheden intern en in de gehele hotelketen
Geïnteresseerd?
Schrijf dan een sollicitatiebrief, voorzien van CV, aan Baron Hotel Heerlen, Wilhelminaplein 17, 6411 KW, Heerlen, T.a.v. Dhr. J. van Zanten Resident Manager.

Het bestuur van de Stg. Gemeenschapshuis Zeswegen roept sollicitanten op voor de functie van
beheerder m/v.
Sollicitanten dienen in het bezit te zijn van het vereiste horeca-diploma. Schriftelijke sollicitaties te richten aan het bestuur van de stichting p.a. Valkenburgerweg 75, 6419 AP Heerlen en wel voor maandag 29 oktober a.s. Inlichtingen over deze functie kunt inwillen bij: J.R. Tuinstra, voorzitter. Tel. 045-740777 en/of J.N.M. Meijers, penningmeester. Tel. 045-740474.

RIVERSIDE te Valkenburg vraagt: bedienend personeel m/v voor vrijd.- en zaterdagavond. Leeft. v.a. 25 jr. Tel. 04406-12574.

RED LIPS zoekt charmante dames, hoge verdienstmogelijkheden en woongelegenheid. Tel. 09-49.2403. 20686, na 20.00 uur.

BARDAME voor Bar in Duitsland gevraagd. Garantie, kamer mogelijk. Internationaal. Tel. 0494241-541688 of 09492403-36962

Cafetaria de Hartige Hap Heksenberg zoekt part-time MEDEWERKSTER, plm 18-23jr. Tel. 045-213451.

Nette FRITUREHULP gevr. ca. 20 uur p.wk. Friture "Harry". Kruisstr. 11, Stein. Tel. 04490-31766.

Bar in Spekholzerheide zkt. BARBEDIENDE voor plusm. 20 uur p.w. Br.o.nr. B-6165, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

BARDAMES gevr. voor zaak in Maaseik (B). Voor inl. tel. 09-32-11566861, na 14.00 uur.

Gevraagd: HORECAMEDEWERKERS(STERS) - part-time. Herberg de Pintelier, Valkenburgerweg 33, Kunrade. 045-753214.

Baron Hotel de la Station
Stationstraat 16, 6411 NH, Heerlen. Telefoon 045-719063.
Ter versterking van onze keukenbrigade zoeken wij op korte termijn een
Zelfstandig werkende Kok m/v
Leeftijd vanaf ca 21 jaar. Vakmanschap, flexibiliteit en collegialiteit staan bij onze kandidaten hoog in het vaandel. Kandidaten met MHS/SVH diploma's of ervaring in gerenommeerde bedrijven genieten de voorkeur.
Uw sollicitaties kunt U telefonisch of schriftelijk richten aan bovenstaand adres t.a.v. Dhr. W.A.L.M. Janssen.

ƒ 100,- garantie dagelijks "La Belle" L'rade zoekt BARDAMES. Vanaf 20.00 uur 045-416143.

Goedlop. privéhuis te Kerkrade heeft nog plaats voor 'n leuk MEISJE (vooral weekenddienst). 045-425100.

DAG-FRITURE vraagt vrouwelijke hulp, tel. 045-453032.

FRITURE-HULP gevraagd 16-20 jaar. Frietje Nico, tel. 045-222728.

Restaurant Hulsman Heerlen vraagt met spoed LEERLING kok 3e of 4e jaars. Tel. 045-717086

Club in Geleen vraagt ervaren GASTVROUW. Werktijden in overleg. Br.o.nr. B-6098 L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Gevr. mnl. FRITUREHULP moet ervaring hebben. Inl. tel. 04490-28486; na 18.00 uur 045-219376.

Huishoudelijk personeel

Gevr. vaste OPPAS voor onze schoolgaande kinderen, 4 middagen per week in Geleen. Tel. 04490-44755.

Zelfstandige HULP in de huishouding gevr. voor 5 uur p.wk. Tel. reacties na 16.00 uur 045-711362.

Lieve OPPAS gezocht, voor onze baby en peuter, voor 3 dagen p.wk. Omg. Terwinselen/Heerlerbaan. Tel. 045-421828.

ADVERTEER op LD-TV. Uitvoerige info 045-739300.

Kantoorpersoneel

Hotel rest. Prinses Juliana B.V.
Valkenburg a/d Geul
vraagt met spoed:
Hotel-receptioniste
Vereisten:
- Opleiding Midelbaar Beroeps-Onderwijs of vergelijkbaar niveau.
- Kennis van de moderne talen in woord en geschrift.
- Goed voorkomen en prettige omgangsvormen.
- Grote mate van accuratesse en zelfstandigheid.
- Kennis van Wordperfect.
- Diploma machine schrijven.
- Ervaring wordt vereist.

Gevariëerde werkzaamheden in een 1e klas Hotel-Restaurant, waarbij rekening gehouden moet worden met wissel- en weekend-diensten.
Schriftelijke sollicitaties, voorzien van een curriculum-Vitae en recente pasfoto kunt U richten aan:
Dhr. J.van den Bunder Hotel Restaurant Prinses Juliana bv Postbus 812, 6300 AV Valkenburg a.d. Geul.

Technisch personeel

Cape contracts Nederland BV
Uitvoerder van isolatiewerken

Districtskantoor Veestraat 2a, 6134 VJ Sittard zoekt voor regio Limburg
Isoleerders / Plaatopzetters Plaatmakers
Voor inlichtingen 04490-81088
Schriftelijke sollicitaties te richten aan:
Veestraat 2A, 6134 VJ Sittard.

ECM Heerlen BV
is werkzaam op het gebied van elektro-, meet- en regeltechniek in de industriële sektor.
Wij zoeken:
Electromonteurs
M&R - monteurs
M&R - technici
ECM Heerlen BV, Postbus 520, 6400 AM Heerlen. Tel. 045-718877.

Monteur
voor zonneschermen, rolluiken, kunststof ramen.
Werk bij particulieren en kleine projecten, klein team.
Reijnders, Kloosterlaan 10A, Schinveld. Tel. 045-252743.

ROADSTAR vr. pijpfitters, constructie- machinebankwerkers en grondwerkers. Tijd. kant. uren 045-231145 na 18 uur 045-226346.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Winkelpersoneel

Gevraagd
2 winkeljuffrouws
en
1 kassiére
Leeftijd niet van belang.
Br.o.nr. B-6157, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Gepensioneerde of WAO-er
gevraagd als kassier.
Voor 1 á 2 dagen per week van 10.00 tot 16.00 uur
Inlichtingen ☎ 04754-86559.
International Video Limburg BV
Akerstr. Nrd. 140, Hoensbroek.

Durlinger, met totaal ruim 100 medewerkers en 18 vestigingen zoekt kontakt met enthousiaste
full-time verkopers M/V
part-time verkopers M/V en
Oproep verkopers M/V
Goede kontaktuele eigenschappen en liefst ervaring in de verkoop/schoenenbranche.
Schriftelijke sollicitatie (met pasfoto) te richten aan:
Durlinger's Schoenbedrijf BV, t.a.v.
de heer R. Housmans, Postbus 42, 6130 AA Sittard.

DURLINGER
Kwaliteit in Schoenmode

Wij hebben plaats in onze winkel voor een ervaren
verkoopster
en in onze bakkerij voor een
leerling en aankomend brood- en banketbakker
Echte bakker Jos Driessen, Rdr. Hoenstr. 59, Hoensbroek. Tel. 045-212706.

Bristol Kerkrade vraagt
kassière
op oproepbasis die de hele week beschikb. is. Tel. cont. opnemen met dhr. Slenders. Tel. 045-455919.

Gevr. VERKOOPSTERS part-time en full-time. Tel. aanmeld. na 18 uur 045-252745. Slagerij Bekema, Kloosterlaan 44, Schinveld.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

He You! Ja jij, zie je er een beetje LEUK uit? Heb je een vlotte babbel en heb je interesse in een leuke verdienste? (evt. bijverd.) Bel dan even 04950-42652. (ma t/m za tussen 9.00-18.00 uur.) Voor goede verkoper m/v zeer hoge verdienste.
Dolfin Art.

Gevr. VERKOOPSTER, plm. 18 jr., lfst. met erv., 38 uur per wk. Schriftelijk soll. Banketbakkerij Huntjens, Markt 9, 6372 AT, Landgraaf

Diversen personeel

Taxi Kölker ☎ 045-464545
vraagt taxichauffeur, 41-urige werkweek.
Tevens gevr. weekend-chauffeur.
Pers. aanmelden Teutelebroekstr. 95, Kerkrade.

Gevraagd
Chauffeur containerafzetbakken
Internationaal Chauffeur, route Denemarken/Frankrijk
Janssen, Terweyerweg 1, Heerlen. Tel. 045-215543

Gevraagd
Brood- en banketbakker
met ervaring.
Tevens leerling brood- en banketbakker m. enige ervaring.
Bakkerij Aroma
Dhr. Bekkers, Op de Heugden 42, Landgraaf.
Tel. 045-313225, na 18.00 uur.

Eerste Kerkraadse Begrafenis Onderneming vraagt:
2 nette heren
voor medewerking in het bedrijf, goede bijverdiensten.
Tel. 045-452337, liefst na 18.00 uur. Fax. 045-455093.
Einderstraat 17, 6461 EM Kerkrade.

Metselaars en voorman
gevr. voor Ned. en Duitl. Hoog loon en Ned. voorz.
B.E.M. B.V. Inl. 04455-1871.

Gevraagd in Nuth een
part-timer
in de namiddag op werkdagen, voor de hoge-drukreiniging van fabriek. Linders 045-421208.

Produktiemedewerker m/v
Gevr. voor plm. 20 uur p.wk. Tevens VERKOOPSTER gevr
Pouliersbedrijf Moors te Landgraaf. Tel. 045-315201.

Beveiligingsbeambte?
Binnenkort starten wij in Uw omgeving met de volgende MONDELINGE opleidingen:
basisdipl. beveiligingsbeambte

Basis milieucursus:
bij voldoende aanmeldingen op een nader te bepalen plaats en tijdstip. Bel of schrijf voor inschrijving naar
Opleidingsinstituut O.P.B.
Postbus 609, 6130 AP Sittard. Tel. 04490-80578

B.V. Sperwer Zuid
Heerlerweg 158
Postbus 21
6430 AA Hoensbroek.
Tel. 045-211541.
De Sperwer Groep is een samenwerkingsverband van 450 levensmiddelenbedrijven.

Wegens expansie kunnen wij op zeer korte termijn voor de groothandel B.V. Sperwer Zuid te Hoensbroek plaatsen:
Chauffeur.
Funktie-eisen:
- Chauffeursdiploma en - leeftijd tot 35 jaar.
Funktie-informatie:
In ons district bezorgt U de bestellingen bij onze supermarkten.
Sollicitatie binnen 8 dagen naar bovengenoemd adres t.a.v Dhr. H. Bertrand.

Gevraagd:
*** Brood- en banketbakker**
*** Banketbakker**
Kampioen-bakker Housmans, Plats 10 Echt. 04754-81295

Keser Uitzendburo
nu ook op zaterdag geopend!

Wegens de groeiende vraag naar personeel is Keser Uitzendburo in Heerlen iedere zaterdag geopend van 11.00 tot 14.00 uur.

Kom naar Dr. Poelsstraat 16, Heerlen.
Telefoon 045 - 713120
De koffie staat klaar!

Gevr. full-time
rij-instructeur/ instructrice
Autorijschool van Bentum. Tel. 045-217487.

Fa. WGW Bouw. Voor direct gevr. voor Duitsland METSELAARS, betontimmerlieden. Ook colonnes. 045-231336/ 230477. Hommerterweg 77, Hoensbroek.

BETONTIMMERLIEDEN/ metselaars, wekelijkse betaling, hoogloon en goede soc. voorzieningen. Aanm. J. Borger of H. Lommen, tel. 045-250930/250238.

Gevr. ervaren TEGELZETTERS en leerlingtegelzetters 16-17jr. Soll. na tel. afsp. 045-323667 na 17.00 u. Tegelzettersbedr. Martin Dominikowski.

PART-TIME kracht gevraagd op oproepbasis, bereidheid tot het werken van weekenden en wisseldienst, voor kassawerk aan selfservice tankstation. A.P. Wisman, Akerstr. Nrd. 57, 6446 XC Brunssum. 045-213207.

Gevr. ervaren VOEGERS. Telefonisch melden 04498-52195 / 04490-12401.

Gevr. FYSIOTHERAPEUT(E) v. praktijk in Aken. Vaste aanstelling, goede betaling. Praktijk Brouwers 09-49-241165866 of privé 045-270507.

Kolonne METSELAARS gezocht voor binnenwerk in Luxemburg. 045-230045.

Bouwbedrijf Baburek vraagt met spoed ervaren METSELAARS. Bellen na 19 uur 045-216969

Leuk MEISJES of jongevrouwen gevr. die op discrete wijze, leuk en snel geld willen verdienen. Tel. 04490-23730.

Gevr. UITHULP voor poetsproject in Duitsland, tijd. aanstell. tot jan. daarna evt. vaste aanstell. Van 6.00-8.30 uur. l.b.v. auto. Tel. 045-458864.

Gevr. RIJ-INSTRUCTEUR (TRICE). Tel. aanmelden 045-454108.

Gevr. repr. MEISJES voor werk in Italië, geen sex. Bel voor info. 020-825570.

Champignonkweekerij Hevochamp, Vroenhoven (B) biedt plaats voor enkele CHAMPIGNONPLUKSTERS, dienstverband 20 uur p/wk. 09-3212451204.

Goed verdienen? Dat kan! Als CONSULENTE voor de verkoop van Ann Summers lingerie. Inl. 045-326988 manager Jeanine.

FOTOMODEL worden? Ben je tussen 16 en 32 jr. Bel dan 03480-12537, tijdens kant.uren.

JONGEMAN gevraagd voor het bezorgen van de Volkskrant, in Hoensbroek, Tel. 045-222144

Slijterij-wijnhandel in centrum van Heerlen zoekt STUDENT(E) voor hulpwerkzaamheden. Op zaterdag de gehele dag en van di. t/m vr. 17.30-18.15 uur. Br.o.nr. B-6182, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

NAAISTERS gevr. met confectie-erv. Zonder erv. onnodig te soll. Tel. 045-320546 na 17.00 uur.

Woningruil

Buro Start heeft voor U maandelijks 500 RUILWONINGEN in heel Nederland. Gratis info. tel. 020-476697 of 030-941099.

Gezocht kleine, rustig geleg. WONING met 1 verd. op begane grond, te ruil tegen grote woning in Helmond. Br.o.n. B-6062. L.D. postb. 2610, 6401DC Heerlen.

Kamers

Te h. gemeub. 1-persoons APPARTEMENT, all-in, ƒ 475,-. 045-725595.

Nette studente z.m.s. kamer met eigen kookgelegenh. in of nabij HEERLEN-centrum, ƒ 350,- all-in. 045-414308

Te h. MAASTRICHT-C kamer, tel. 043-251634 vrij/ma na 17.30 uur.

Gem. ZIT/slpk., douche, wc, cv, kookgel. aparte ingang te Chevremont. 045-456014

Te h. KAMER centr. Heerlen eigen douche, w.c., half gemeub., hr. ƒ 500,-. Tel. 045-719414 of 719016.

Te huur KAMER in Sittard voor net persoon. Tudderenderweg 161, Sittard.

Te h. in HEERLERHEIDE geh. nieuw gestoff. zit/slpk., ondergebr. in Bungalow m. gebr. v. keuk., douche, eig. opgang. ƒ 100,- p.w. all-in. Inl. van 20 tot 22 uur. 045-223482.

3 KAMERS te huur in Hoensbroek, geschikt voor 2 pers. Kale huur ƒ 650,-. Tel. 045-751438.

Reparaties

VROKO voor Uw koelkast en diepvriesreparatie's. 045-441566 17 u. 461658.

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch-Landgraaf. Tel. 045-314122 of autotel. 06.52.-98.13.50.

Winkel & Kantoor

Copieerapparaten v.a. ƒ 350,-
Type-machines v.a. ƒ 450,-; Kasregisters v.a ƒ 750,-
Telefax v.a. ƒ 1.495,-.
Prijzen excl. BTW. Eigen service-dienst.
Spoor kantoormachines, Bocholtz. Tel. 045-443961.

Te koop uit faillissement
Nieuw en gebruikt kantoormeubilair, stalen schuifdeurkasten, buro's v.a. ƒ 125,-, directie buro's, kantoorkasten, materiaalkasten, garderobekasten, kluizen, brandkasten, ladenbloks voor hangmappen, kantine-stoelen-tafels, hangmappen Atlanta, Gondola stelling, magazijn stelling div. soorten, palletstelling, colomboormachines industrie 16 ƒ 425,-, palletwagens, steekwagens, t-l lampen met bakken, vieuwers, speciale aanbieding nieuwe en gebruikte burostoelen met extra hoge kortingen v.a. ƒ 175,-.
Nergens meer keus, nergens goedkoper, alles uit voorraad leverbaar. Open maandag t/m vrijdag 9.30 tot 18.30 uur, zaterdag van 10.00 tot 16.00 uur.
Rockmart Heerlen,
Kissel 46a,
Tel. 045-723142

Rockmart Vlodrop,
Tussen de Bruggen 6,
Tel. 04742-3170/3270.

Legbord en palletstellingen, nieuw en gebruikt, uit voorraad leverbaar. BLOK-INTERREK BV, 010-4378800. Ook vert. in Nrd-Brabant/ Limburg.

Te k. zeer mooie afsluitbare stalen KANTOORKASTEN met 4 legborden 1 x 2 mtr. Zo goed als nieuw ƒ 245,-. Rockmart, Kissel 46a, Heerlen, 045-723142.

Uw auto, huis, bankstel enz. VERKOPEN? Met foto op LD-TV. Bel voor info 045-739300.

Te k. 2 kantoor CONTAINERS, 6 x 3 mtr. ƒ 2.500,- per stuk. Rockmart, Kissel 46a, Heerlen, 045-723142.

Hobby/D.h.z.

METAALDETECTORS. Fa. Alltech uw Tesoro-dealer. Tel. 045-325729.

Te k. Dubbelbeds BREIMACHINE met toebehoor, ƒ 1.525,-. 045-244963.

Te k. zeer mooie TEKENTAFEL, afm. 150x100 cm, ƒ 275,-. Tel. 045-241114

Landbouw en Veeteelt

Te k. jonge HENNEN tegen de leg, tevens mestkuikens regelmatig leverbaar. Vaesrade 43, Nuth. Tel. 045-241284.

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Voor al Uw KERSTBOOMPLANTEN. Rompelberg-Bunde. Tel. 043-645365.

Te k, MENGMESTTON 3000 L, kunstmestsilo 8 m3, cirkelhark 2.80 m., 2-w. plateauwagen, melkstellen en dakpannen. J. Schoonroodt, Weyerweg 1, 6291 NL, Vaals. Tel. 04454-1061

Kalkslib, DSM en champignon- drijfmest. P. PUSTJENS, Tel. 04759-3565/ auto-tel. 06-52107893.

Te k. VOEDERWORTELEN J. Schaepkens. Klimmen. Tel. 04405-1359.

Eerste kwaliteit WINTERAARDAPPELS witte 4 soorten en 4 rode. Hazen. Etsenrade 2. Tel 045-251202.

Demonstratie HARDI sproeimachines, 31 okt. a.s. van 13.30-16.30 uur. Wij demonstreren de nieuwste snufjes, waaronder de Hardi Twin (luchtondersteuning). Tot ziens op 31 okt. bij Collé, Nusterweg 90, Sittard. Tel. 04490-19980.

Te k. 9 compl. HANGKETTINGEN veescheermachine Tel. 04459-1943.

Te koop VOEDERBIETEN. Eydems, Klimmen, tel. 04459-1200.

TUINMACHINES gebruikt, o.a. Holder kniktraktor 20 pk met 4-wielaandrijving. Ferrari 90 8 pk met freesbak 65 cm. Carraro 14 pk diesel met freesbak 80 cm. Wheel horse tuintraktor 11 pk met cirkelmaaier 90 cm. Breng eens een bezoek aan onze showroom! Ook voor een nieuwe machine kunt u bij ons terecht. Lozeman tuinmachines B.V., Markt 14, Lottum. Tel. 04763-2341

VOEDERBIETEN te koop. J.Franssen, Colmont 33, Ubachsberg tel.045-752532

Mergelland LAMMEREN voor de slacht, smalspoorfruitkan 4 mtr. 045-753032

WINTERAARDAPPELS: Limburgse kleibintjes 0,35 ct p/kg; rode Irene 0,40 ct p/kg. Rechtstreeks v.d. boer bezorgd en gepoederd. Tel. 045-314383 of 724620.

Transacties

Te koop in België BV met ruime doelstelling, zonder schulden. Br.o.nr. B-5967, LD, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

SPIELCASINO 24-Roulette etwa eine Stunde von den Niederlanden entfernt, modern eingerichtet aus Altersgründen zu verkaufen. Verhandlungsbasis 150.000,- DM. Tel. 09-49-237126188 Telefax: 09-49-241154562.

Te k. wegens ziekte goedlopende FRITUREWAGEN omgeving Hoensbroek. Tel. 045-225201.

Auto's

Alfa

ALFA 90, bwj. '85, antraciet met., Ronal vlg. 7JX 15, br. banden, spec. uitv. Prijs ƒ 13.750,-. Tel. 04752-2775

Alfa ROMEO sprint coupe 1.5 TI bwj.'81, APK rood. Tev. Alfa Sud 1.3 S, '78, model '81, APK. Gunstige koop. Tel. 045-721954.

Alfa 16 GIULIETTA, 1982, moet gesp., geen roest, APK 6-'91, ƒ 1.750,-. Kissel 46a, Heerlen, 045-723142.

Alfa ROMEO 33 1.3, bwj. '84 APK 10-'91, vr.pr. ƒ 8.400,-. Tel. 045-423415.

Te k. Alfa ROMEO Guillia 1300 TI, bwj. '70, i.z.g.st. vaste pr. ƒ 10.000,-. Tel. 043-640425.

Te k. Alfa ROMEO 33 1.3, km.st. 47.000, bwj. maart '88, kl. nachtbl. 045-250728.

ALFA 33 1.3 super red, 55.000 km, ƒ 15.950,-. Tel. 04906-1387.

Audi

Te k. AUDI 80, bwj. '77, APK 08-'91, vr.pr. ƒ 950,-. Tel. 045-723973

Te k. AUDI 80 diesel bwj. '87, 41.000 km. ƒ 25.800,-. Tel. 045-729344

AUDI 100 5-cyl. 1984, met extra's, 115.000 km, boekjes aanwezig. ƒ 9.750,-. Kissel 46a, Heerlen, tel. 045-723142.

AUDI 100 CD 2.3 l, 11-'83, airco, grijsmetallic, LPG, ƒ 10.950,-. Tel. 04906-1387

Te k. AUDI Coupé GT 5, '81, APK t/m 5-'91, ƒ 9.950,-; Nissan Micra bwj. '88, kl. rood ƒ 12.950,-, APK t/m 7-'91. Tel. 04454-5471.

Austin

G-Occassion Montego Estate
2.0 L diesel turbo
4.000 km gereden, verbr. 1 op 25 km, 15-03-'90
Nieuwprijs ƒ 42.940,-
Nu ƒ 38.000,-
Spronken-Beckers B.V.
Pr. Mauritslaan 97 Beek.
Tel. 04490-75945.

Austin METRO 1.3 Surf 1986, 41.000 km, wit, diverse extra's, zeer mooi. Autobedrijf van Leeuwen, Strijthagenweg 129, Kerkrade. 045-453355.

Austin ALLEGRO, bwj. '78, APK 3-'91, vr.pr. ƒ 350,-. i.g.st. Tel. 045-222287.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

BMW

Te koop
BMW 520i, diamantzwart
bwj. 18-7-'88, km.st. 44.000
Tel. 045-226767.

316 Platanen 12/'85
316 Alpine 1/'86
316/4 Diamant 3/'86
316i M40 Atlantis 3/'89
316i Baur TC 9/'88
320i Touring 9/'88
530iA Zinnober 3/'89
735iA Diamant 4/'89
KERA
Reeds meer dan 20 jaar Uw BMW-dealer
Kerkradersteenweg 5
6466 PA Kerkrade
045-452121

BMW 318 i, bwj. laat '81, zeer mooi met BBS sportvelgen, spoiler enz., 1e lak, 92.000 km, pr. ƒ 4.850,-. 043-432388.

BMW 525i bwj. '82, m. '83, lm-velgen met nw. banden, vr.pr. ƒ 6.750,-. 04492-3582

Te k. BMW 316 autom. Bwj. '85 lichtmet. vlgn., schuifkanteldak en extra's, vr.pr. ƒ 17.000,-. Tel. 045-321814

BMW 316 '87; 525i '86; 528i '85. Jurgen Autocentrum Kerkrade. 045-452570.

BMW 320/6, bwj. '81, blauwgrijs, ƒ 3.850,-. Tel. 045-259615.

BMW 325 E Baur Cabrie, laat '86, kat. 2,7 L. A.B.S., get.glas, bl.met., 55.000 km. ƒ 39.500,-. 04490-54121.

BMW 318i '80, APK '91 en grote beurt, LM-velgen. ƒ 4.250,-. Tel. 045-245099.

Te k. rode BMW 320-6, bwj. '81, i.z.g.st., extr., APK '91, vr.pr. ƒ 3.900,-. 045-273340

BMW 320 l, bwj. '86 diamantzw. shadowline, veel extra's. Tel. 04406-14821.

Te koop BMW 520 i, '82, LPG, alarm, schuif/kanteldak, centr. vergr., stuurbekr. APK, mooie auto, pr.n.o.t.k. Tel. 04499-2407.

BMW 320i, '85, 4-drs., veel extr., uitzonderlijk mooi, ƒ 16.400,-. 04490-80867.

BMW 316 nw. mod., bwj.'84, met extra's, vr.pr. ƒ 10.400,- Tel. 04490-34386, na 16 u.

Te k. BMW 323i bwj. '79, APK tot '91, verlaagd, 15" velgen, nw. uitlaat en nw. koppeling, vr.pr. ƒ 4.350,-, event. inr. mog. 045-461475

Te k. BMW 520i, 6 cil. '84, grijsmet., i.z ƒ 10.000,-. Tel. 045-41

Te k. BMW 316 1.8 goudmet. LPG div. bwj. '83, ƒ 10.900,-. Gabriel Spaubeek, S str. 7, tel. 04493-4340.

Chevrolet

Te k. Chevrolet CORV Stingray '79. In bijzo goede staat. 043-2115

Bent u een LEKKER Bel dan de receptens van LD-TV: 045-73930

Proficiat!

C.P.
Lief keepertje van me hartelijk gefeliciteerd met je 24ste verjaardag
Voor de volgende verrassing moet je in je auto z
Liefs Muisje!!!

Mia en Martin
Hartelijk gefeliciteerd met jullie 25-jarig huwelij
Van Willy, Wilfried en Gerda.

Gefeliciteerd Pap en Mam
met jullie 40-jarig huwelijk. Kinderen en kleinkind

Ongelofelijk
Maar het is waar, Lenie wordt 50 jaar.

Wout ziet vandaa
Abraham
Hartelijk gefelicite van ons allemaa Tot vanavond!!! Vandaag ook op LD

Proficiat
Jan, ziet Abraham, Mariet, kinderen en kleinzoon. Vandaag ook op LD-TV.

Proficiat Heinz
de onzuiver

Citroën

Citroën BX break 16 TRI blauw met.	
BX 19 GTI groenmet.	
BX 14 RE wit	
BX 19 GTI rood	
BX 19 TRD schuifdak rood	
BX 14 RTG blauw schuifdak	
BX 16 TZI blauwmet.	
BX 14 RE rood	
XM diesel grijs	
CX 25 GTI turbo rood	
CX 20 RE break grijs	
2cv6 Charleston rood	
Peugeot 405 SR schuifdak beigemet.	
205 XR blauw met schuifdak	
Nissan Micra groenmet.	
Renault 14 TS zilver	

Bovag May Crutzen
Hunsstraat 33, Ubachsberg, tel. 045-752121.

Citroën
AX 10E, AX 11 RE, AX 11 TGE
1987, 1988, 1989
BX, BX 14E, BX 14RE, BX 16 TRi, BX Break
1984, 1985, 1986, 1987, 1988
Autobedrijf van Leeuwen, Strijthagenweg 129, Ker
045-453355

Nieuw
Citroën AX "Axion"
Kuipstoelen, zwart interieur, spec. striping, alleen in de kleur rood. Rijklaar incl. volle tank.
ƒ 17.550,-
Zonder inruil extra hoge korting.
Autobedrijf van Leeuwe
Strijthagenweg 129, Kerkrade.
Tel. 045-453355

Nieuw
Citroën BX "Cannes"
Spec. interieur, getint glas, ruitenwisser achter. Alleen in de kleur wit. Rijklaar incl. volle tank.
ƒ 24.575,-
Zonder inruil extra hoge korting.
Autobedrijf van Leeuwe
Strijthagenweg 129, Kerrade.
045-453355

Te k. Citroën D.S PALLAS, autom., met schade, bwj. '66, oude neus, met onderdelen en kenteken, te bevr. Tel. 04752-3501

Te k. EEND bwj. '77, pr. n.o. t.k., tel. 045-415348 na 14.00 uur.

Te k. Citroën VISA Club bwj. '80, i.g.st., APK-gek., pr. ƒ 700,-. 045-740871.

CITROËN BX 1.9 diesel 9-'87, wit, sunroof, ƒ 13.950,-. Tel. 045-255784.

Weg. vertrek n. buite mooie VISA II, mod. APK 10-'91, wit, ƒ 1.500,-, 045-41 (moet weg).

Citroën DYANE 6, APK '91, ƒ 950,-. 04752-4826.

CITROËN CX 2.5 TRi B familiale, 11-'87, autom ƒ 23.950,-. Tel. 04906-1

Voor Piccolo's zie verder pagina 8

Leden Unie stemmen in met sociaal plan Philips

EINDHOVEN – De leden van de Unie BLHP stemmen in met het door de bonden en Philips bereikte akkoord over een sociaal plan bij de reorganisatie van het Natuurkundig Laboratorium van Philips in Eindhoven. Dit heeft de Unie vrijdag meegedeeld.

Bij het natuurkundig laboratorium moeten als gevolg van een reorganisatie voor 1 januari 1992 270 mensen weg. De Unie BLHP vreesde aanvankelijk dat er nog meer arbeidsplaatsen zouden vervallen wegens nog aan te kondigen reorganisaties in andere divisies van Philips. Maar volgens A. Verhoeven van de Unie is nu inmiddels zeker dat de aanpassingen bij Philips Information Systems (computers) geen gevolgen zullen hebben voor het Natuurkundig Laboratorium.

De Unie BLHP zegt vooral waardering te hebben voor de afspraken die zijn gemaakt voor een werkgelegenheidsgarantie voor medewerkers van 49 jaar en ouder en de prioriteit bij bemiddeling van werknemers boven de 40 jaar.

Winst Philip Morris ruim 25 procent hoger

NEW YORK – De nettowinst van het Amerikaanse concern Philip Morris (tabak, dranken en levensmiddelen) is in het derde kwartaal van dit jaar met 25,3 procent gestegen van 748 miljoen dollar tot 937 miljoen dollar. De winst per aandeel steeg van 0,81 tot 1,01 dollar en de omzet groeide met 15,3 procent van 11,1 miljard dollar tot 12,8 miljard dollar, zo heeft het concern bekendgemaakt.

De resultaten kwamen ongeveer overeen met de verwachtingen van financiële analisten. De exploitatiewinst in de tabakdivisie (met onder meer het sigarettenmerk Marlboro) steeg van 917 miljoen dollar tot 1,06 miljard dollar. In de internationale tabakdivisie was er een stijging van het bedrijfsresultaat van 356 miljoen dollar tot 416 miljoen dollar. In de levensmiddelensector (o.a. Kraft) verbeterde de exploitatiewinst van 501 miljoen dollar tot 621 miljoen dollar en in de bierdivisie van 79 miljoen dollar tot 104 miljoen dollar. Over de eerste negen maanden van dit jaar steeg de nettowinst van 2,1 miljard dollar tot 2,7 miljard dollar en de winst per aandeel van 2,25 dollar tot 2,88 dollar. De omzet groeide van 33,1 miljard dollar tot 36,9 miljard dollar.

Volkswagen investeert fors in vroegere DDR

BERLIJN – Volkswagen (VW) zal de komende vier jaar 4,2 miljard mark (4,7 miljard gulden) investeren in de automobielindustrie van de vroegere DDR. Een overeenkomst hiertoe is ondertekend door VW-topman Carl Hahn, de Oostduitse autofabrikant IFA en de Treuhandanstalt, de instelling die is belast met de privatisering van de Oostduitse staatsbedrijven.

Door de bouw van nieuwe produktiecapaciteit zullen in Oost-Duitsland 8.000 arbeidsplaatsen in stand blijven of ontstaan. Bovendien komen er 6.500 nieuwe banen doordat VW een nieuw service-net gaat opzetten. Volgens bestuurslid Klaus-Peter Wild van de Treuhandanstalt zullen er in Oost-Duitsland op termijn ook nog eens 20.000 arbeidsplaatsen in de toeleveringsindustrie ontstaan.

De kern van de investeringen bestaat uit de bouw van een nieuwe fabriek in Mosel bij Zwickau in de deelstaat Saksen. Daar moet in 1994 worden begonnen met de produktie, die geleidelijk moet oplopen tot 250.000 auto's van het model Golf per jaar. Bij IFA wordt voorlopig nog doorgegaan met de produktie van de Trabant, uitsluitend voor de export naar Oosteuropese landen. Dit jaar zullen er nog ongeveer 50.000 van deze auto's worden uitgevoerd.

Volkswagen wil in Oost-Duitsland ook de motorenfabrikant Barkas overnemen, een dochter van IFA. De Treuhandanstalt zal daarvoor echter eerst een saneringsplan opstellen. VW zal 400 miljoen mark investeren in de modernisering van dit bedrijf. Er zullen daar 240.000 motoren per jaar worden gemaakt.

Voor bedrijven die lijden onder grensblokkades

NOB Wegtransport wil schadefonds

DEN HAAG – De organisatie van beroepsgoederenvervoerders NOB Wegtransport wil dat er een EG-fonds wordt ingesteld om bedrijven die het slachtoffer worden van grensblokkades schadeloos te stellen. NOB Wegtransport stelt dit naar aanleiding van de huidige acties en blokkades in Zuid-Europa.

Volgens de organisatie worden transportbedrijven nu al anderhalf jaar geplaagd door steeds weer nieuwe blokkade-acties. Elke keer leidt dat tot aanzienlijke kosten voor de bedrijven. De EG en de nationale overheden kunnen zich niet achter het standpunt blijven verschuilen dat de kosten van de acties onder het normale bedrijfsrisico vallen, aldus de NOB.

Bronnen

Het geld voor het fonds kan uit twee bronnen komen, stelt de NOB. Allereerst kunnen EG-landen die niet in staat zijn de orde in eigen land te handhaven worden gekort op hun uitkeringen. Daarnaast kan er geld worden gereserveerd uit de internationale motorrijtuigenbelastingen.

Het voorstel van NOB Wegtransport moet worden besproken op de Transportraad van 30 oktober in Luxemburg, stelt de organisatie. Ze wil ook dat de EG Italië veroordeelt voor het sluiten van de grenzen.

Tabaksveiling

● *Allerlei voorwerpen die te maken hebben met tabak, zoals pijpen, pijpewroeters, aanstekers en tabakspotten worden dinsdag 23 oktober geveild in het Amsterdamse veilinggebouw De Zon. In totaal zullen er zo'n 300 stukken worden verkocht. De geschatte verkoopprijzen variëren van tien gulden tot zevenduizend gulden. Vandaag en morgen zijn er nog kijkdagen van deze eerste Nederlandse tabaksveiling van Gijselman.*

Roemenië devalueert munt met 40 procent

BOEKAREST – Roemenië heeft een belangrijke stap gezet op weg naar een markteconomie. Er treedt op 1 november een economisch hervormingsplan in werking met als belangrijkste punten een devaluatie van de Roemeense lei met veertig procent en liberalisering van de prijzen. De Roemeense minister van Economische Zaken Eugen Dijmarescu heeft deze maatregelen aangekondigd.

Door de waardedaling van de Roemeense munt moet vanaf 1 november voor een dollar 35 lei worden betaald. Bij de huidige officiële wisselkoers staat 21 lei gelijk aan een dollar. Op de zwarte markt geldt echter een koers van 1 op 100. Dijmarescu wil het verschil tussen de officiële koers en de koers op de zwarte markt na 1 november geleidelijk verkleinen. Pas vanaf 1 januari 1991 zal de lei gedeeltelijk convertibel zijn.

De Roemeense regering heeft ook besloten een einde te maken aan subsidies die de prijzen van produkten kunstmatig laag houden. Bestaan er voor een produkt minimaal drie fabrikanten dan geldt vanaf november de kostprijs als basis voor de verkoopprijs.

Roemenen die hun inkomen door de maatregel ernstig zien dalen hebben volgens de minister niets te vrezen. Zij kunnen een beroep doen op een speciale compensatieregeling.

Ambtelijke werkgroep in vertrouwelijk stuk

'50 miljoen passagiers per jaar voor Schiphol'

AMSTERDAM – Schiphol moet rekening houden met uiteindelijk 50 miljoen passagiers per jaar. Dat staat in een ambtelijk concept van het Plan van Aanpak voor de luchthaven. In het nog vertrouwelijke stuk van de ambtelijke projectgroep die het 'Plan van Aanpak voorbereidt, staat dat „geïnventariseerd moet worden welke minimale voorzieningen nodig zijn om een verdere groei van Schiphol naar circa 50 miljoen passagiers per jaar in 2015 niet onmogelijk te maken."

Daarvoor moet volgens de projectgroep een vervolgplan van Schiphols eigen Masterplan worden gemaakt. Het Masterplan van de luchthaven brengt de gewenste ontwikkelingen tot 2003 in kaart. Evenals de luchthaven in het Masterplan gaat de projectgroep uit van een groei naar 30 miljoen passagiers per jaar in de periode tot 2003. Nu verwerkt Schiphol circa 16 miljoen passagiers.

Al in de eerste planperiode tot 2003 moeten volgens de projectgroep besluiten worden genomen over de aanleg van een vijfde baan, dan wel een gedraaide vierde baan. Dat moet zo spoedig mogelijk gebeuren nadat het Plan van Aanpak is vastgesteld.

In de projectgroep is een groot aantal instellingen en bedrijven vertegenwoordigd waaronder de ministeries van VROM, EZ, verkeer en waterstaat, de provincie Noord-Holland, omringende gemeenten, Schipholbedrijven en de luchthaven zelf.

De projectgroep moet voor het einde van dit jaar een definitief verslag uitbrengen aan de Stuurgroep voor het Plan van Aanpak waarin naast hoge ambtenaren ook provincie- en gemeentebestuurders zitten. Er wordt dan een eindconvenant gesloten waarna een planologische kernbeslissing over de uitbreiding van de luchthaven een procedure voor een Integrale Milieu Effect Rapportage. In de procedures zijn inspraakmogelijkheden voorzien. Naar verwachting zal de uiteindelijke besluitvorming pas over enkele jaren worden afgerond.

Groei Duitse economie minder groot

BONN – In het voormalige West-Duitsland zal de groei van de economie volgend jaar iets afnemen, terwijl in het voormalige Oost-Duitsland in ieder geval tot de zomer van 1991 nog sprake zal zijn van een economische achteruitgang. Voor Duitsland in zijn geheel zal de economische groei volgend jaar uitkomen op 1,5 procent na naar schatting twee procent dit jaar.

Dit schrijven de vijf grote Duitse instituten voor economisch onderzoek in hun gezamenlijke rapport over de Duitse economie. Dit jaar zal de inflatie 2,5 procent bedragen.

SER noemt handelswijze overnamepartner laakbaar

Klachten aandeelhouders Zinkwit deels afgewezen

DEN HAAG – De Vereniging van Effectenbezitters (VEB) is boos op de SER-fusiecommissie. Deze commissie heeft slechts één van de vier klachten van de VEB over het bod van Vieille Montagne op de stukken van de Koninklijke Maatschappij Zinkwit Maatschappij (KMZM) slechts één klacht erkend. Volgens de commissie, die de uitspraak al op 21 mei heeft gedaan, zijn de aandeelhouders ondanks het schorsen van de notering van Zinkwit niet tijdig geïnformeerd over het openbare bod.

De commissie noemt de handelswijze van het Belgische bedrijf Vieille Montagne 'laakbaar'. Maar verder oordelen de leden van de SER-commissie dat de top van het bedrijf „daarvan niet een zo ernstig verwijt moet worden gemaakt". De commissie treft daarom geen sanctie en geeft alleen maar „een onderhandse waarschuwing". De andere drie klachten die de VEB bij de SER heeft ingediend over een gebrekkige informatieverstrekking zijn afgewezen.

Ontevreden

Vorig jaar oktober bracht de Belgische maatschappij een bod uit van f 4100 op de stukken van Zinkwit. Volgens een groep aandeelhouders was dat bod te laag. Deze groep ontevredenen, die samen met de VEB de klachten heeft ingediend, voert momenteel nog steeds gesprekken met Vieille Montagne om een hoger bod te krijgen voor de nog niet aangemelde stukken, zo zegt VEB-woordvoerder L. Burlage. Tot nu toe is acht procent van het geplaatste aandelenkapitaal niet aangemeld.

De VEB heeft bezwaren tegen de manier van werken van de commissie. De behandeling van de klachten heeft te lang geduurd, zo concludeert Burlage. De vereniging stoort zich verder aan het gebrek aan wettelijke basis voor de commissie zodat geen sancties afgedwongen kunnen worden. Ook noemt de VEB het 'onbegrijpelijk' dat een overtreding van de Fusiecode niet door de commissie 'openbaar wordt gemaakt'.

beurs

Plumpudding

AMSTERDAM – De optiebeurs heeft bij de expiratie van de contracten vrijdag de Amsterdamse effectenbeurs een rare streek geleverd. Onder de beurshandelaren leefde vrijdagochtend de verwachting dat de koersen verder zouden aantrekken door dekkingsvraag van de optiehandelaren. Het bleek anders te lopen. De makelaars op de optiebeurs boden hun mandjes met stukken aan en de koersen zakten bij een lege markt als plumpudding in elkaar.

Ook schreven handelaren de slechte prestatie van Beursplein 5, ondanks de sterke stijging van Wall Street, toe aan de tegenvallende ontwikkeling bij de internationals die door een lagere en onzekere dollar toch verliezen moesten accepteren.

De CBS-stemmingsindex stond in eerste instantie hoger op 98,20. Sommige handelaren noemden echter deze groei onbetrouwbaar. De index trok in de loop van de middag nog verder omhoog tot een voorlopig hoogste punt van 98,40, daarna kwam er aanbod van de optiebeurs en de index schoof onder het slot van donderdag (97,4) om op 97,20 te sluiten. Ook de koersindex zakte van 171,40 naar 171 punten. De omzetten waren behoorlijk met een totaalomzet van f 1,75 miljard, waarvan f 664 miljoen aan aandelen.

De hoofdmarkt was vrijdag verdeeld. In de ochtendhandel waren de meeste noteringen positief gestemd, maar later op de dag sloeg de stemming om. Nedlloyd zag zijn winst van donderdag volledig in rook opgaan en het transportfonds voerde de lijst van sterkste verliezers aan met een min van f 2 op f 40,30. Volmac zakte f 0,80 op f 27,20. Gist-Brocades daalde f 0,60 op f 25,40. De internationals waren overwegend lager.

Hoofdfondsen	v.k.	s.k.
ABN Amro	31,90	31,70
AEGON	114,20	114,50
Ahold	127,80	128,00
Akzo	79,00	78,40
Alrenta	159,90	159,90
Amev	48,00	48,00
Amro A. in F.	76,20	76,30
Borsumij W.	73,00	73,00
Bührm.Tet.	55,80	55,00
C.S.M.cert.	83,40	83,80
DAF	22,40	22,10
Dordt.Petr.	124,30	124,30
DSM	84,80	84,70
Elsevier	78,50	79,30
Fokker cert.	37,90	40,30
Gist-Broc. c.	26,00	25,40
HCS Techn.	12,90	12,90
Heineken	124,00	123,80
Hoogovens	52,40	51,40
Hunter Dougl.	61,60	62,30
Int.Müller	74,50	73,20
KLM	22,00	22,10
Kon.Ned.Pap.	40,70	40,00
Kon. Olie	133,20	133,00
Nat. Nederl.	52,60	52,70
NMB Postbank	40,00	40,10
Nedlloyd	42,50	40,50
Océ	38,00	38,50
Pakhoed Hold.	191,00	194,00
Philips	21,40	21,00e
Polygram	33,00	32,30
Robeco	87,00	87,20
Rodamco	54,30	54,20
Rolinco	82,30	82,50
Rorento	60,00	60,00
Stork VMF	45,80	46,70
Unilever	145,00	144,80
Ver.Bezit VNU	76,50	78,00
Volmac Softw.	28,00	27,20
VOC	40,80	40,20
Wessanen	61,00	60,00
Wolters-Kluwer	50,80	50,30

Binnenl. aandelen	v.k.	s.k.
Aalberts Ind	50,50	51,20
ABN AmroHld.prf.	5,07	5,08
ACF-Holding	32,20	33,00
Ahrend Gr. c	193,00	193,00
Air Holland	9,10	10,50
Asd Opt. Tr.	15,30	15,50
Asd Rubber	4,30	4,30
Ant. Verff.	425,00	–
Atag Hold c	120,00	119,50
Aut.Ind.R'dam	74,20	74,20
BAM Groep	75,00	76,00
Batenburg	102,00	102,00
Beers	108,50	104,50
Begemann	132,50	132,80
Belindo	337,00	336,50
Berkel's P.	1,71	1,68
Blydenst.-Will.	43,50	43,80
Boer De, Kon.	292,50	291,00
de Boer Winkelbedr.	70,80	69,70
Bols	171,00	171,00
Boskalis W.	14,50	14,50
Boskalis pr	17,00	17,00
Braat Beheer	28,00	28,20
Breevast	13,40	13,20
Burgman-H.	2750,00e	2750,00b
Calvé-Delft pr	850,00	850,00
Calvé-Delft c	930,00	940,00
Center Parcs	79,00	79,00
CSM	82,40	82,90
Chamotte Unie	3,30a	3,25
Cindu-Key	165,00	165,00
Claimindo	334,80	334,50
Content Beheer	21,80	22,00
Cred.LBN	36,80	36,50
Crown v.G.c	109,00	109,00
Delft Instrum.	32,00	32,50
Desseaux	245,00	246,00
Dorp-Groep	37,00	37,00
Econosto	33,50	33,70
EMBA	242,00	246,00
Eriks hold.	91,50	92,00
Flexovit Int.	79,00	79,80
Frans Maas c.	65,00	63,20
Furness	160,00	162,00
Gamma Holding	88,50	89,50
Gamma pref	5,40	5,40
Getronics	30,50	29,20
Geveke	41,50	41,60
Giessen-de N.	169,00	169,00
Goudsmit	38,00	38,00
Grasso's Kon.	98,50	98,00
Grolsch	140,00	140,00
GTI-Holding	196,00	197,00b
Hagemeyer	104,80	105,00
HAL Trust B	13,90	13,90
HAL Trust Unit	13,80	13,90
H.B.G.	167,00	166,50
Hein Hold	106,00	106,00
Hoek's Mach.	185,00	187,00
Heineken Hld	106,00	106,00
Holl.Sea S.	1,24	1,23
Holl. Kloos	470,00	473,00
Hoop Eff.bk.	6,60	6,60
Hunter D.pr.	3,20	–
IHC Caland	52,80	52,80
Industr. My	193,00	193,00
Infotheek	25,60	25,60
Kas-Ass.	40,00	40,10
Kempen Holding	9,20	9,20
kondor wessels	35,50	35,50
KBB	87,10	86,50
Kon.Sphinx	145,00	145,00
Koppelpoort H.	277,00	277,00
Krasnapolsky	228,00	228,00a
Landré & Gl.	64,80	64,50
Macintosh	35,00	34,40
Maxwell Petr.H.	112,50	112,50
Medicopharma	51,70	52,00
Melia Int.	6,30	6,30
Moeara Enim	1090,00	1100,00
M.Enim OB-cert	14500,00	14500,00
Moolen en Co	28,70	28,70
Mulder Bosk.	67,00	–
Multihouse	8,00	8,00
Mynbouwk. W.	383,20	383,50
Naeff	320,00	–
NAGRON	47,50	47,90
NIB	562,00	562,00
NBM-Amstelland	8,80	8,80
NEDAP	365,00	368,00
NKF Hold.cert.	238,00	238,00
Ned.Part.Mij	40,50	40,50
Ned.Springst.	11000,00f	–
Norit	31,80	31,50
Nutricia gb	107,00	106,00
Nutricia vb	110,00	110,00
Nijv.t.Cate	99,00	99,50
Omnium Europe	14,40	14,40
Orco Bank c.	73,50	73,50
OTRA	209,00	209,00
Palthe	66,00	65,50
Pirelli Tyre	22,00	21,40
Polynorm	117,00	117,00
Porcel. Fles	156,00	156,00
randstad	46,20	46,10
Ravast	45,50	46,00
Reesink	72,30	73,00
Riva	40,50	40,80
Riva (cert.)	40,00	40,00
Samas Groep	71,50	72,00
Sarakreek	21,00	21,50
Schuitema	1540,00b	1570,00b
Schuttersveld	43,60	43,60
Smit Intern.	57,50a	53,50
St.Bankiers c.	20,40	20,00
Stad Rotterdam c	44,30	44,00
Telegraaf De	84,70	85,00
Textielgr Twente	77,50	77,50
Tulip Comp.	32,60	32,40
Tw.Kabel Hold	125,00	121,00a
Ubbink	90,00	88,00
Union Fiets.	57,00	58,50
Ver.Glasfabr.	320,00	320,00
Verto	49,50	49,50
Volker Stev.	70,70	71,00
Vredestein	16,50	16,80
VRG-Groep	58,00	58,90
Wegener Tyl	231,00	232,00
West Invest	25,00a	25,00a
West Inv. wb.	102,00	–
Wolters Kluwer	201,00	201,00
Wyers	38,00	38,00

Beleggingsinstellingen	v.k.	s.k.
Aegon Aand.f.	28,00	28,50
Aegon sav.plus	5,00	5,00
ABN Aand.f.	64,00	64,60
ABN Beleg.f.	52,80	53,30
ALBEFO	48,90	49,00
Aldollar BF $	22,30	22,30
Alg.Fondsenb.	207,00	210,00
Alliance Fd	9,60	9,60
Amba	42,00	–
America Fund	243,00	248,00
Amro Eur.F.	62,70	63,90
Amro Far E.F.	55,30	56,10
Amro Neth.F.	66,00	66,90
Amro N.Am.F.	49,30	50,30
Amro Obl.Gr.	157,40	157,40
Amvabel	55,00	54,50
AsianTigersFd	47,10	47,50
AsianSelFund	37,80	38,20
Austro Hung.F.	6,45	–
Bemco Austr.	46,70	46,70
Bever Belegg.	4,00	4,10
CLN Obl.Waardef.	100,70	101,10
Delta Lloyd	35,00	35,50
DP Am. Gr.F.	20,60	21,00
Dp Energy Res.	51,00	–
Eng-Holl.B.T.1	8,20	8,20
EMF rentefonds	60,40	60,40
Envir.Gr.Fnd	50,10	50,10
Eur.Ass. Tr.	7,20	–
EOE DuStInF.	247,00	250,00
EurGrFund	54,50	54,50
Euro Spain Fd	7,10	–
Florente Fund	103,90	103,90
Gim Global	47,30	47,20
Groeigarant	1,34	1,33
Hend.Eur.Gr.F.	165,00	166,00
Henderson Spirit	53,50	53,00
Holland Fund	69,50	70,00
Holl.Eur.Fund	42,50	42,80
Holl.Obl.Fonds	120,50	120,70
Holl.Pac.F.	99,20	100,00
Innovest	93,80	93,80
Interbonds	521,00	521,00
Intereff.500	37,70	37,90
Intereff.Warr.	221,70	225,00
Investa part	70,00	71,00
Jade Fonds	140,00	140,00
Japan Fund	21,00	20,90
Jap.Ind.Alpha Fd	7600,00	–
Japan Rot. Fund yen	6500,00	–
Korea Pac.$	8,00	–
Mal.Cap.F. $	5,70	–
Mees Obl.Div.Fonds	99,80	99,70
Mexico Inc.F.	21,00	–
MK Int.Vent.	47,00a	–
Mondibel	67,30	67,30
Nat.Res.Fund	1160,00	–
Nedufo A	124,00a	124,00a
Nedufo B	126,00	124,00a
NMB Dutch Fund	36,30	37,00
NMB Global F.	40,20	41,00
NMB Oblig.F.	33,60	34,00
NMB Rente F.	103,00	103,20
NMB Vast Goed	36,70	36,80
New Asia Fund	6,00	–
Nomura Warr.Fund	4,00	4,00e
Obam, Belegg.	199,00	201,00
OAMF Rentef.	12,75	12,80
Orcur.Ned.p.	45,50	45,50
Pac.Dimens.	88,00	88,00
Pac.Prop.Sec.f.	33,30	33,60
Pierson Rente	103,40	103,50
Postb.Belegg.f.	52,30	52,40
Prosp.Int.High.Inc.	6,00	–
Rabo Obl.inv.f.	73,90	74,00
Rabo Obl.div.f.	49,90	49,90
Rabo Onr.g.f.	81,10	81,40
Rentalent Bel.	131,80	131,80
Rentotaal NV	31,20	31,10
RG groen	48,30	48,40
RG blauw	45,20	45,30
RG geel	42,60	42,70
Rodin Prop.$	103,00	103,00
Rolinco cum.p	83,00	70,00
Sci/Tech	16,50	16,50
Technology F.	17,40	17,40
Tokyo Pac. H.	225,00	227,00
Trans Eur.F.	73,90	74,10
Transpac.F.	370,00	370,00
Uni-Invest	100,00	–
Unico Inv.F.	81,30	81,40
Unifonds	30,70	30,70
VWN	62,10	62,10
Vast Ned	121,80	121,80
Venture F.N.	37,10	37,10
VIB NV	68,50	68,70
VSB Mix Fund	47,00	47,00
WBO Int.	62,00	62,50
Wereldhave NV	153,00	153,00
Yen Value Fund	86,50	86,90
ZOM Florida $	47,40	47,40

Binnenland (niet officieel genoteerd)	v.k.	s.k.
Bobel	3,20	3,20
Bredero aand.	18,70	–
Bredero cert.	17,80	–
11 Bredero	17,00	–
ICA Holding	11,00	11,00
Klene's	1170,00	–
LTV Corp.	0,70	0,70
5 Nederh. 68-78	20,00	20,00

Parallelmarkt	v.k.	s.k.
Alanheri	26,70	27,00
Berghuizer	42,50	43,00
Besouw Van c.	64,00	64,00
Biogrond Bel.	10,40	10,40
CBI Barin Oc. yen	1590,00	–
Comm.Obl.F.1	97,30	97,50
Comm.Obl.F.2	97,00	97,10
Comm.Obl.F.3	97,40	97,50
De Drie Electr.	23,00	23,00
Dico Intern.	107,50	108,00
DOCdata	14,50	14,50
Ehco-KLM Kl.	35,60	35,60
E&L Belegg.1	59,50	60,50
E&L Belegg.2	66,90	67,50
E&L Belegg.3	71,50	71,90
Free Rec.Sh.	32,50	32,70
Geld.Pap.c.	77,00	77,00
Gouda Vuurv c	102,00	102,00
Groenendijk	38,50	38,50
Grontmij c.	211,00	210,00
HCA Holding	53,00	53,00
Helvoet Holding	49,00	49,00
Hes Beheer	45,00	45,00
Highl.Devel.	15,20	–
Homburg cert	3,40	3,40
Interview Eur.	4,40	4,60
Inv. Mij Ned.	42,00	42,00
Kuehne+Heitz	49,20	49,50
LCI Comp.Gr.	13,30	13,10
Melle	254,00b	256,00
Nedcon Groep	27,40	27,50
Nedschroef	112,50	113,00
Neways Elec.	7,70	7,70
pan pacific	10,00	10,00
Pie Med.	11,80	12,00
Simac Tech.	15,00	14,70
Sligro Beh.	57,00	57,00
VHS Onr. Goed	9,50	10,30
Weweler	46,00	46,90

Wall Street		
allied signal	25¾	25¼
amer.brands	70	72
amer.tel.tel	32	33½
amoco corp	53⅛	55¼
asarco inc.	22⅞	24
bethl. steel	11¼	11
boeing co	48¼	48¾
can.pacific	15⅞	16
chevron	69⅛	70¾
chiquita	28½	28¾
chrysler	11¼	11¼
citicorp	13⅛	13⅛
cons.edison	22¾	22⅞
digit.equipm.	51⅛	49¾
dupont nemours	32	34¾
eastman kodak	38	39¾
exxon corp	48½	50⅛
ford motor	30½	31
gen. electric	54½	55
gen. motors	36	37⅞
goodyear	16⅛	16⅛
hewlett-pack.	29¼	29
int. bus.mach.	105⅛	109
int. tel.tel.	42⅞	44½
klm airlines	13¼	13
mcdonnell	48⅞	50¼
merck co.	80⅛	81
mobil oil	56¾	59⅛
penn central	17	17¼
philips	12	12½
primerica	21	20
royal dutch	78	79⅛
sears roebuck	23⅞	25⅞
sfe-south.pac.	13	13⅞
texaco inc.	57	58
united techn.	48½	48¼
westinghouse	26⅛	26⅛
whitman corp	18⅞	18¾
woolworth	26	27⅛

Advieskoersen		
amerik.dollar	1,630	1,750
austr.dollar	1,26	1,38
belg.frank (100)	5,31	5,61
canad.dollar	1,39	1,50
deense kroon (100)	28,00	30,50
duitse mark (100)	110,00	114,00
engelse pond	3,18	3,43
finse mark (100)	46,00	48,50
franse frank (100)	31,95	34,70
griekse dr. (100)	0,98	1,20
ierse pond	2,85	3,10
ital.lire (10.000)	14,00	15,70
jap.yen (10.000)	129,50	135,50
joeg.din.t/m 100	–	17,00
noorse kroon (100)	27,45	29,95
oost.schill. (100)	15,70	16,20
port.escudo (100)	1,17	1,35
spaanse pes. (100)	1,71	1,87
turkse pond (100)	0,0500	0,0750
zweedse kr. (100)	28,80	31,30
zwits.fr. (100)	130,75	135,25

Wisselmarkt	
amerik.dollar	1,69775-1,70025
antill.gulden	0,9325-0,9625
austr.dollar	1,3220-1,3320
belg.frank (100)	5,4685-5,4735
canad.dollar	1,45325-1,45575
deense kroon (100)	29,525-29,575
duitse mark (100)	112,695-112,745
engelse pond	3,3205-3,3255
franse frank (100)	33,610-33,660
griekse dr. (100)	1,0685-1,1685
hongk.dollar (100)	21,7250-21,9750
ierse pond	3,0150-3,0250
ital.lire (10.000)	15,030-15,080
jap.yen (10.000)	133,56-133,66
nwzeel.dollar	1,0225-1,0325
noorse kroon (100)	28,950-29,000
oostenr.sch. (100)	16,0170-16,0270
saudi ar.ryal (100)	45,1250-45,3750
spaanse pes. (100)	1,7900-1,8000
surin.gulden	0,9300-0,9700
zweedse kr. (100)	30,325-30,375
zwits.frank (100)	133,580-133,630
e.c.u.	2,3270-2,3320

Index Amsterdam

CBS-koersindex (1983=100)		
algemeen	171,40	171,00
id excl.kon.olie	160,20	159,80
internationals	173,30	172,80
lokale ondernem.	171,20	170,90
id financieel	120,50	120,30
id niet-financ.	220,40	220,00

CBS-herbeleggingsindex (1983=100)		
algemeen	233,50	233,00
id excl.kon.olie	206,90	206,40
internationals	245,40	244,70
lokale ondernem.	220,30	220,00
id financieel	166,40	166,20
id niet-financ.	271,70	271,20

CBS-stemmingsindex (1987=100)		
algemeen	97,40	97,20
internation	83,00	82,20
lokaal	100,10	100,10
fin.instell	90,10	90,10
verzekering	95,00	95,20
niet-financ	103,00	102,80
industrie	106,00	106,30
transp/opsl	103,70	102,80

Goud en zilver

Goud: onbewerkt f 19.910-f20.510-, vorige f 19.850-f 20.450 ; bewerkt verkoop f 22.110, vorige f 22.050 laten.

Zilver: onbewerkt f 195-f 265 vorige f 195-f 265; bewerkt verkoop f 310 laten, vorige f 310 laten.

Dow Jones

Industrie Ind.2520.79 +68.07

Optiebeurs

	serie		omzet	v.k	s.k
akzo	p okt	80,00	599	1,20	1,00b
eoe	c okt	220,00	801	17,00	16,50
eoe	c okt	230,00	906	6,50	6,30
eoe	c okt	235,00	1686	2,50a	1,50
eoe	c okt	240,00	530	0,30	0,10
eoe	c nov	230,00	654	11,50	10,50
eoe	c nov	235,00	681	8,50b	8,60
eoe	c nov	240,00	1409	5,50	6,00
eoe	c nov	245,00	1096	4,50b	4,30
eoe	c nov	250,00	822	3,50b	3,00a
eoe	c nov	255,00	560	2,00	2,10
eoe	c nov	260,00	570	1,50	1,20
eoe	c jan	260,00	548	5,50b	5,50
eoe	p okt	235,00	656	1,00a	0,10
eoe	p okt	240,00	881	3,80	3,60b
eoe	p okt	245,00	805	9,50a	8,50b
eoe	p okt	250,00	990	14,00	13,50
eoe	p okt	260,00	848	24,00a	23,50
eoe	p okt	270,00	1062	34,00a	33,50b
eoe	p okt	280,00	807	44,00a	43,50b
eoe	p nov	220,00	704	3,80	3,40
eoe	p nov	230,00	720	5,80	6,40
eoe	p nov	235,00	595	7,50	8,80
eoe	p apr	210,00	756	7,50	9,00
klm	c jan	22,50	2532	1,40	1,60
klm	p jan	20,00	884	1,30a	1,30
nlf	c mei	97,50	1000	2,45a	2,20
nlf	c mei	100,00	1000	1,20a	1,00
nlf	p mei	97,50	1000	1,20a	0,90
nlf	p mei	100,00	3000	2,35a	2,10
phil	p jan	25,00	900	4,00a	4,30b
olie	c jan	135,00	655	6,10	6,00
olie	c jan	140,00	1484	4,00	3,90
olie	c jan	160,00	1002	0,50	0,50
olie	c okt	105,00	1027	33,60	33,50
olie	p okt	130,00	517	0,20	0,10
olie	p okt	135,00	1626	2,30	1,70
olie	p okt	140,00	710	6,60	6,90
olie	p jan	130,00	1413	3,60	3,80
olie	p jan	135,00	607	5,70b	5,80
olie	p jan	140,00	754	8,50	8,80
top5	c okt	400,00	552	9,50b	10,10
top5	c okt	410,00	1358	2,00	0,10
unil	c okt	145,00	943	0,90	0,70
unil	c jan	150,00	731	4,50	4,60
unil	p okt	150,00	858	5,50a	4,50
voc	c okt	40,00	1276	1,10	0,30
xmi	p okt	470,00	650	0/01	0/02
xmi	p nov	440,00	650	2/04	2/08

a=laten g=bieden+ex-div.
b=bieden h=laten+ex-div.
c=ex-claim k=gedaan+h
d=ex-dividend l=gedaan+g
e=gedaan+bieden vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten sk=slotkoers gisteren

Auto's

Citroën

CITROËN CX 2.2 TRS, 6-87, blauwmetallic, 80.000 km, ƒ 15.950,-. Tel. 04906-1387.

CITRQËN BX 14 RE, bwj. 87, grijs, ƒ 13.500,-. Tel. 04492-3840.

Te k. CITROËN BX Break 19 RD, diesel, 1988, zilv. metal. ƒ 16.500,-. Kissel 46a, Heerlen, 045-723142.

CITROËN CX 2000, bwj.'81, ƒ 4.500,-, Kissel 46a, Heerlen, 045-723142.

Te k. van 1e eig. CITROËN CX, luxe uitv., '82, APK gek. g.st., ƒ 3.500,-. Tel. 045-750014

CITROËN BX 19 TRD '85, goudmet., div. optie's electr. ramen, centr. deurvergr., stuurbekr., electr. schuifd., ƒ 13.900,-. 045-425938.

Te koop CITROËN CX GTI 25, bijz. mooi, type '85, alle opties o.a. lederen interieur, airco, electr.ramen, centr. vergr. Te bevr. 04492-1835.

CITROËN 16 TRS, bwj. '83, alles electr. veel extra's ca: GTI spoiler, vr.pr. ƒ 7.500,-. Ramekamp 28, Merkelbeek. Tel. 04492-2104.

Je weet niet wat je ziet. Een PICCOLO op LD-TV. Info: 045-739300.

Fiat

Inruilauto's

Diverse Fiat Panda's t. 34 en 45 van '85 t/m	1986
Diverse Fiat Panda's 750 en 1000 van 1986 t/m	1989
Diverse Fiat Uno's 45 van 1983 t/m	1989
Fiat Uno 60 S 3-drs.	1988
Fiat Uno 70 SL 5-drs.	1986
Fiat Uno 75 SX 3-drs.	1989
Diverse Fiat Ritmo's 3 en 5-drs. van 1982 t/m	1986
Fiat Regata 70, 5 versnell.	1987
Fiat Regata 85 S	1984
Fiat Croma CHT	1987
Citroën Visa 2	1985
Ford Fiësta 1.1 L	1983
Ford Escort 1.3 L	1983
Opel Corsa TR 1.2 S	1984
Renault 11 TXE	1985
Renault 5 GTL	1986
VW Polo	1988
Golf diesel 3-drs.	1987

Diverse goedkope inruilers vanaf ƒ 1.000,-.

FIAT

Fiat Klankstad Kerkrade

Kaalheidersteenweg 185, tel. 045-413916.

Fiat RITMO 60 M'84 APK 8-'91 ƒ 2.750,-. Tel. 045-322619

Fiat RITMO Abarth 2.0 L 125 pk, 5-bak, kl. antr.met. div. ex. APK 6-'91, mooie snel. auto i.z.g.st., pr. n.o.t.k. (eventl. inr. mog.) 045-324376.

Te k. Fiat BERTONE X1/9. i.z.g.st. APK, bwj.'79. Pr. ƒ 7.750,-. Tel. 04450-3513

Fiat Ritmo 85 S, bwj.'82, LPG, trekhaak, APK, ƒ 1.250,-. Tel. 04490-48417

Te koop Fiat UNO 75 SX, bwj. '88, alle extra's, in perf. st., nw.pr. ƒ 24.000,- nu ƒ 15.750,-. 04406-41367.

Fiat PANDA 750 L, bwj.'86, i.z.g.st., ƒ 6.500,-, tel. 045-454115.

Te k. FIAT 500 Combi, bwj. '72 i.z.g.st. Tel. 043-640425.

Fiat UNO Turbo 36 mnd. oud of Fiat Tipe 24 mnd. oud pr. n.o.t.k. 045-452363.

Te k. Fiat PANDA 1000 CL bwj. '87, 28.000 km, in st.v. nw. Vr.pr. ƒ 9.750,-. Tel. 04490-54010, na 18.00 uur.

Fiat PANDA 750 L, 11-'88, kl. rood, 1e eigen., schadevrij, 12.000 km., niet van nw. te ondersch., ƒ 8.900,-. Tel. 045-427827.

FIAT 132 GLS, 5-bak, trekh. APK 10-'91, zeer mooi, ƒ 1.250,-. Lichtenbergstr. 11 Kerkrade.

Te koop Fiat UNO, kl. wit, bwj. '86, i.z.g.st., pr. ƒ 10.000,-. Tel. 045-231623

Te k. Fiat UNO 45, blauw, bwj. '84, ƒ 5.750,-. Auto Gabriel, Schoolstr. 7, Spaubeek. Tel. 04493-4340.

Te k. Mini INNOCENTI bwj. 10-'80, APK 4-'91, ƒ 1.250,-. Tel. 043-497847.

Ford

Jos Bogman specials

Ford Siërra 2.0L automaat 1987 rood 5-drs.
Hamstraat 70 Kerkrade. Tel. 045-423030.

Jos Bogman Ford

Officiële Ford-dealer voor Kerkrade, Simpelveld, Wittem, Vaals e.o.

Jos Bogman specials

Ford Siërra 2.0L automaat 1983, bruinmetallic, 5-drs.
Hamstraat 70 Kerkrade. Tel. 045-423030.

Jos Bogman Ford

Officiële Ford-dealer voor Kerkrade, Simpelveld, Wittem, Vaals e.o.

Jos Bogman specials

Ford Siërra, bwj.'87-'88-'89 2.0L uitvoering 4-drs en 5-drs.
Hamstraat 70 Kerkrade. Tel. 045-423030.

Jos Bogman Ford

Officiële Ford-dealer voor Kerkrade, Simpelveld, Wittem, Vaals e.o.

Ford ORION diesel M'85, 5-bak, APK, z. mooi, ƒ 7.950,-Tel. 045-454087

Te k. Ford ESCORT 1100 Laser 1985, kl. rood, 5-speed, 3 deurs, km. 60.000, prachtauto! ƒ 8.500,-. Tel. 04490-27379

Schadeauto Ford SCORPIO 2.0 CL bwj.'86, 70.000 km. gek. ƒ 5.950,- 045-324763

Ford SIERRA 1.6 L 3 drs. Bwj. '84 echt hagelnieuw, ƒ 8.350,-. Tel. 04406-15719

Ford CAPRI 2.GL bwj. '78 mod. 3 i.z.g.st. get. glas, sportv. ƒ 2250,-, tel. 04492-4634.

Te k. Ford GRANADA, bwj. '81, APK 5-'91, Norbert v/d Calseyding, tel. 045-712818.

Te k. Ford FIËSTA bwj. '78, APK 4-'91, i.z.g.st., vr.pr, ƒ 1.250,-. Tel. 045-224780.

Te k. Ford ESCORT automaat i.z.g.st., APK tot 9-'91. ƒ 1.800,-. Don Boscolaan 31 Ubach o. Worms.

Te k. Ford FIESTA bwj.'80, APK 10-'91. ƒ 2.300,-. Tel. 04490-47120.

Ford SIËRRA Diesel Station 11-'87, grijs kent., ƒ 12.950,-. Tel. 04906-1387

Te k. Ford TAUNUS bwj. '78 APK gek. tot '91, moet weg ƒ 100,-. Tel. 045-723964.

Gele Ford CAPRI II 1600 GL bwj. '76, APK 4-'91, pr. ƒ 1.250,-. Tel. 045-318742.

Te k. Ford SIËRRA 2.3 D 1984, nwe. motor, 58.000 km, kl. wit, getint glas, trekh. auto. i.z.g.st. pr. ƒ 8.950,-. Tel. 045-324251.

Ford FIËSTA bwj. 11-'83, m. '84, rood, 1e eig. Tel. 045-318027.

Ford TAUNUS GL, bwj okt. '79, i.z.g.st., 87.000 km, APK okt.'91. 04492-5037.

Te k. Ford ORION 1600 GL bwj. '83, km.st. 80.000, 5-versn., get. glas, radio, kl. antr. ƒ 6.750,-. 04498-52479

Ford Escort 1.4 Ghia '86; Ford Escort 1.3 Laser 5-drs. '86; Ford Siërra 2.0 GL Laser '86 met LPG-onderbouw; Ford Siërra 1.6 Laser '85; Ford Siërra Sedan 1.0 C '88. Autobedrijf LOVEN, Palemigerboord 401, Heerlen. Tel. 045-722451.

Ford CAPRI 1700 GTXL 20 jr. oud, i.z.g.st., APK en taxatie-rapp. Tel. 045-215389.

Ford FIËSTA 1100, bwj. '83, kl. wit, APK, ƒ 5.000,-. Tel. 04492-2699.

Te k. Ford SIËRRA 2.0, 3-drs. LPG, bwj. '84, kl. grijsmet. zeer mooi, pr. ƒ 7.250,-. 045-213868.

Voor de liefhebber Ford THUNDERBIRD, bwj. '76, LPG en gerevis. motor, ƒ 7.500,-. Tel. 04740-4478.

2 x Ford CAPRI 1.6 XTR '75/'78, Amer. uitv., schuifd., APK, ƒ 1.500,-. 04404-1317

Te k. Ford ESCORT 1.3 L bwj. '83, km.st. 66.000. Tel. 04409-1083.

Te k. Ford SIËRRA 1.6, rood zeer mooi. 045-243676.

Te k. Ford ESCORT XR3i, bwj.'85, pr.n.o.t.k. Weyenbergstr. 55, Hoensbroek.

Te k. mooie Ford ESCORT XR3, bwj. '81, vraagprijs ƒ 5.500,-. Tel. 045-420586.

Ford TAUNUS 2.0 Combi, bwj.'77, 6 cyl., met trekh. en sunroof. Tel. 045-753029.

Ford FIËSTA bwj. 5-'84, kl. rood, i.g.st., ƒ 5.900,-. Tel. 045-231898.

Ford SIERRA Sationcar bwj. '86, 5-drs., APK, in nw.st. pr. ƒ 12.500,-. Tel. 045-427289

Ford SIËRRA 2.0 CL, 5-drs. 11-'87 wit, 78.000 km, ƒ 15.950,-. Tel. 04906-1387

Ford SCORPIO 2.0 CL, 3-'88, grijsmet., schuifdak, 60.000 km, ƒ 19.950,-. Tel. 04906-1387.

Ford SIËRRA CL Diesel, 11-'87, wit, 88.000 km, ƒ 15.960,-. Tel. 04906-1387

Zeer sportief ogende Ford ESCORT 55-Van, gr. kent., bwj.'83, APK 4-'91, LPG, vr. pr. ƒ 3.500,-. Tel. 045-273656 b.g.g. 252674.

Te k. Ford TAUNUS stationcar APK 10-'91, i.z.g.st., ƒ 1.250,-. Tel. 04405-3238.

Te k. Ford FIËSTA t. 79, APK '91 zeer mooi ƒ 1.850,- Pastorijstr. 12 Nuth.

Te koop Ford Siërra 2300, diesel, Laser, 5-drs, bwj. '85; Ford Siërra 1600, 3-drs., goudmet.; Ford Escort 1.1 Bravo, 3-drs bwj. '85; Ford Escort 1600, Amerik. uitv., 5-drs, bwj. '83; Ford Transit bus, 9-pers. benzine, bwj. '86. AUTOSPORT, Schelsberg 175, Heerlen. Tel. 045-725507.

Daihatsu

Te k. Daihatsu ROCKY 1986, gr. kent., hardtop t.e.a.b., tel. 045-324995 tussen 19 en 20 uur.

Automatiek Daihatsu CHARADE 3-drs., 4-'87, nieuwl ƒ 9.750,-. Tel. 045-453572.

Te k. Daihatsu CHARADE Turbo diesel, bwj. '87, ƒ 12.900,-. 04498-58579.

Honda

Te k. HONDA Integra Sedan 1.5 de Luxe, automaat, bwj. '87. J. v. Maarlandstr. 39, Heerlen. Tel. 045-412733

Honda CRX '86. JURGEN Autocentrum Kerkrade. 045-452570.

Honda CIVIC Sedan 1.4 GL 16V autom., bwj. '88, vele extra's. Tel. 045-444940.

Honda PRELUDE EX, van part., zeer mooi, motor 100%, 85.000 km, bwj. '84, electr. sch.dak, stuurbekr., alu. velgen, kl. roodmet., Pioneer 30 W boxen en radio/cass., vr.pr. ƒ 11.650,-. Tel. 04454-5672.

HONDA Legend Coupé 2.7 Inj., 6-cyl., 24-kleppen, 169 pk, met ABS remsysteem, electr. ramen en sch.dak, Cruise-control, lederen bekl., stereo-hifi radio/cass., alu. velgen, kl. zilvermet., bwj. '89, 35.000 km, nw.pr. ƒ 93.000,- nu ƒ 69.500,-. Autocentrum Amby BV, Honda-dealer, Bergerstr. 11, Maastricht. Tel. 043-632880.

Honda CIVIC 1.5 GTi 1986, 52.000 km, wit, sunroof, zeer mooi. Autobedrijf van Leeuwen, Strijthagenweg 129, Kerkrade 045-453355.

HONDA CRX, '85, ABS, nw. st., ƒ 15.750,-. Tel. 04490-14427.

Honda PRELUDE bwj. '80. Nattenhover Koestr. 2, Berg a/d Maas.

Honda Jazz 1.2 Van, bwj. 9-'85, zilvermet., grijs kent. Volvo JAC. KLIJN Kerkrade Strijthagenweg 123. Tel. 045-458000.

Te k. Honda CIVIC autom., bwj. '78, APK, ƒ 1.000,-. Tel. 045-211332.

Jeep

LAREDO softtop '89. Jurgen Autocentrum Kerkrade. 045-452570.

SUZUKI Jeep SJ410, bwj. januari '83, pr.n.o.t.k. Tel. 04450-2913.

Te k. Jeep Laredo 4.2 automaat, hardtop, stuur- en remkrachtbekr., velgen, bikinitop, bwj. '83. AUTOSPORT Schelsberg 175, Heerlen. Tel. 045-725507.

Lada

LADA'S te koop gevraagd. Autobedrijf Loek Schaepkens, Klimmenderstr. 110, Klimmen. Tel. 04405-2898.

Te k. LADA Niva Jeep 4x4 zeer mooi, bwj. '81, APK tot 10-'91, vr.pr. ƒ 3.350,-. inr. mogelijk. Tulpenstr. 21, Kerkrade-West.

Gevr. v. export: LADA'S en alle andere type auto's. Dir. cont. geld. 045-414372.

Gratis kan natuurlijk niet, maar voor ƒ 25,- staat uw huis, auto, enz. met FOTO op LD-TV.

Lancia

Voor liefhebber te k. LANCIA Beta 2000, '79, opknapper, vr.pr. ƒ 500,-. 04493-4280.

Mazda

Jos Bogman specials

Mazda 323 1.3 automaat, 1984, groenmetallic, 3-drs
Hamstraat 70 Kerkrade. Tel. 045-423030.

Jos Bogman Ford

Officiële Ford-dealer voor Kerkrade, Simpelveld, Wittem, Vaals e.o.

MAZDA 323 1.3 GL, bwj. '83, 3-drs., 5-speed, 1e lak, als nieuw, ƒ 4.650,-. Tel. 043-622561.

MAZDA 626 LX bwj.'83, bruin met. 165.000 km. Sunroof, alarminstall. i.z.g.st. ƒ 7.000,-. Tel. 045-217254.

Zuinige MAZDA 323, bwj. '80, APK, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 1.350,-. G.v.Prinsterenstr. 11, Heerlen. Tel. 045-728919.

Te koop MAZDA 323, bwj. '78, APK 6-'91, pr. ƒ 750,-. Tel. 045-325838.

Te koop MAZDA 323, 4-drs. Sedan, '82, i.g.st., ƒ 3.000,-. Tel. 045-230230.

MAZDA 626 GLX coupé, 9-'87, schade, ƒ 11.950,-. Tel. 04906-1387.

Mazda 626 Sedan 2.0 GLX Diesel '87; Mazda 626 Sedan GLX 1.8 '88; Mazda 626 Sedan 1.6 LX '87; Mazda 626 HB 1.8 LX '88; Mazda 626 HB 2.0 GLX met LPG weinig km '88; Mazda 626 Coupé 1.6 GLX '85; Mazda 626 Coupé 2.0 GLX 3x '87; Mazda 323 Sedan 1.3 LX '86; Mazda 323 Sedan 1.5 GLX 2x '86; Mazda 323 Sedan 1.3 GLX 2x '87; Mazda 323 HB 1.3 LX '85; Mazda 323 HB 1.3 LX 2x '86; Mazda 323 HB 1.3 GLX '88; Mazda 323 HB 1.5 GLX '86. Autobedrijf LOVEN, Palemigerboord 401, Heerlen. Tel. 045-722451.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Mercedes

MERCEDES 300 D, M.'89, 55.000 km., 1e eigen., donker blauw, vele extra's, zorgvuldig onderh. Inl. tel. 04950-44068.

Te k. Mercedes 280 TE, luxe uitv. Bwj.'80, i.z.g.st. Pr.n.o.t.k. Tel. 045-424628

Te k. MERCEDES 190E bwj. '83 autom. electr. ramen, sp. wielen, stuurbekr., APK, pr. ƒ 23.500,-. Tel. 045-464785.

Te k. MERCEDES 230 E coupe, bwj. '78 met LPG Vr.pr ƒ 6.000,-. Tel. 04755-2114

MERCEDES 200 Diesel, '86 stuurbekr., blauw, 140.000 km, ƒ 29.950,-. Tel. 04906-1387.

Te k. Mercedes BENZ 190D bwj. 7-'86, wit, in perf.st., div. opties, w.o. 5-bak, vr.pr. ƒ 30.500,-. 04498-55460.

Te k. MERCEDES 200 Tourist 1983, met.blauw, ƒ 12.000,-. 04755-1669.

Te k. MERCEDES 240 T Diesel, '85, stationcar, grijs kent., ƒ 17.950,-. Tel. 04906-1387

Te k. MERCEDES 200D bwj '71, techn. 100%. Op de Bies 44, Schimmert. Tel. 04404-2352.

Te k. MERCEDES 206 D bwj. '78, open laadbak, i.z.g. st., vr.pr. ƒ 1.650,-. Tel. 04490-10646.

Te k. MERCEDES 230 TE bwj.'79. i.z.g.st. Tel. 045-457845.

MERCEDES 230 E bwj. '83, 116.000 km, elec. schuifdak, centr. vergrend. i.z.g.st., ƒ 15.000,-. Tel. 045-417739

MERCEDES 300 Diesel, bwj. '81, alle opties, schuifd., centr. vergr., 4 hfd.steunen, armsteun, 130.000 km, dubb. spiegels, trekh., in perf. staat. Vr.pr. ƒ 9.250,-. Bellen na 16.00 uur tel. 04490-77445.

Te k. MERCEDES 300 D, jaarwagen, veel extra's. Tel. 045-751399.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Te k. wegens auto v.d. zaak: MERCEDES 230 E '86/'87 i.n.st.! 04492-3824

MERCEDES 280 SE autom. '83 nw. mod. ABS el. ramen ƒ 19.750,-. 04490-10165.

Mitsubishi

Mitsubischi GOLD GL. Prijs ƒ 2.500,-. Tel. 04490-32197

Te koop Mitsubishi LANCER Wagon bouwj. mei '87, i.z.g. st., met veel extra's, 69.500 km, pr. ƒ 15.950,-. Tel. 045-464622.

Mitsubishi Colt 1.2, 07-'85, 47.000 km 1e eig. zilvermet. Volvo JAC. KLIJN Kerkrade Strijthagenweg 123. Tel. 045-458000.

MG

MG.A 1600 sportw. 1960, m. spaakw. orig. staat v. part. Tel. 043-432103

Morris

Te koop MINI 1000 1976, geen APK. Vaste prijs ƒ 500,-. Tel. 04493-2378

MINI 850 bwj. '79, blauw, met plaatschade, motor. in orde, ƒ 500,-. 045-242759.

Nissan/Datsun

Nissan 200 SX bwj. '89, veel extra's, ƒ 17.000,- onder nw.pr. km.st. 28.000 km. Tel. 045-228996 na 15.00 uur.

Koopje Nissan SUNNY 1.3 bwj. 10-'87, 1e eig. i.nw.st., Zonstr. 290 Kerkrade.

Te k. NISSAN 280 ZXT bwj. '80, APK 6-'91, zilvergrijsmet., ƒ 12.500,-. Tel. 04454-5671, na 16.00 uur 04454-1690.

Nissan SUNNY 1.5 GL Coupé aut., zilvergrijsmet., zeer mooie auto, vr.pr. ƒ 10.500,-. Dr. te aanv. Tel. 04490-38586.

Te koop Datsun STATIONWAGEN 180 D bwj. eind '79, 1 jr. APK, i.g.st., ƒ 900,-. 045-424793

Nissan SUNNY 1600 SLX automaat, 4-drs., Sedan, bwj.'88. Past. Röselaarsplein 1, Hoensbroek.

DATSUN 1400cc coupé, APK gek. vr.pr. plusm. ƒ 1.000,-. Tel. 04459-1315.

Te koop Nissan STANZA, bwj. '82, vr.pr. ƒ 3.000,-. Tel. 045-227554.

Te k. Nissan MICRA, bwj. '88, kl. rood, ƒ 12.950,-, APK t/m 7-'91. 04454-5471 na 16.00 uur 04454-1690.

Te k. DATSUN Cherry 1400 GL coupé, bwj. '81, ƒ 1.750,-. Tel. 045-423653.

Te k. DATSUN Cherry bwj. '81, APK '91, i.z.g.st., pr. ƒ 1.850,-. Tel. 045-229698.

Opel

Te k. witte opel ASCONA 16 S bwj.'83 LPG, ANWB gek. Vr.pr. ƒ 6.250,-. Tel. 043-615835

Opel REKORD 2.3 Diesel LS, automaat, '85, zeer mooie auto, 1 jaar APK, vr. pr. ƒ 8.250,-. 04499-4416.

Te k. Opel GASINSTALLATIE. Tel. 04450-2181.

Te k. Opel KADETT '78 i.z. g.st. ƒ 1.650,-. Tel. 04493-1985

Te k. Opel RECORD Caravan 20 S met LPG bwj.'82. Op de brug 14, Nieuwstadt.

Opel KADETT diesel, bwj. bijna '84. Z.g.st., blauw. ƒ 4.450,-. Tel. 04490-55428

Opel MANTA GTE bwj.'78, uitgeb., sportvelgen, APK tot '91. Tel. 04490-28311

Opel KADETT GSi, bwj.'86, kl. zwart, dig. dashboard, boardcomp., schuif/kanteldak, alarminstall., km.st. 72.000. Pr. ƒ 17.750,-. Tel. 045-753389

Injectie Opel ASCONA 18 E 4-drs., 5-bak, APK 9-'91, vr. pr. ƒ 5.950,-. 045-322619.

Te k. Opel ASCONA 1900 bwj. '79 met blikschade, t.e. a.b. Op 't Bergske 4, Hoefveld Nieuwenhagen.

Te k. betrouwbare OPEL Ascona automaat, bwj. '78, APK '91, pr. ƒ 750,-. Tel. 045-728386.

Opel KADETT Ralley coupé, geh. gerestaur., bwj. '78, met APK, vr.pr. ƒ 3.500,-. Zandkuilenstr. 11, Hoensbroek.

Te k. Opel ASCONA 2.0 D i. z.g.st., nwe APK, bwj. '79, vr.pr. ƒ 1.850,-. Burg. Slanghenstr. 54 H'broek

Opel KADETT 1.3 m. '80, APK, ƒ 2.750,-. Tel. 04492-1758.

Te k. Opel KADETT 1300 GS HB, bwj. '87, kl. wit met veel extra's o.a. verlaagd, sportvign., dubb. spiegels etc., pr.n.o.t.k. 045-243625.

Opel KADETT m. '81, APK '91, LPG, pr. ƒ 1.750,-. Tel. 045-427289.

Opel MANTA GTE, 1 jr. APK vr.pr. ƒ 1.250,-. Pr. Margrietstr. 28, Kerkrade.

Opel REKORD 2.0 S, luxe, bwj. '83, goed onderhouden, ƒ 4.500,-. St. Martinusstr. 31, Kerkrade-West.

Opel MANTA I 200, opknapper, bwj. '78, Irmscher uitbouw. Tel. 04406-12690.

Opel REKORD Station, bwj. '79, automaat, t.e.a.b. Tel. 045-443572.

Te k. Opel KADET City 1200 N, bwj. '76, APK 3-'91, schade-auto, ƒ 400,-. Tel. 045-315229.

Opel KADETT 5-drs. 1.2 S 3x '85; Opel Kadett 1.6 S '85; Opel Kadett 1.3 S '86; Opel Kadett 1.2 S '86; Opel Kadett 1.6 S '86; Opel Kadett 1.3 N '87; Opel Kadett Sedan 1.3 S '86; Opel Ascona 1.6 S HB '85; Opel Ascona 4-drs. Traveller 1.8 N 9-11-'87; Opel Omega 1.8 S '87. Autobedrijf LOVEN, Palemigerboord 401, Heerlen. Tel. 045-722451.

ASCONA 1.6 S Traveller, 4-drs., sept. '86, 5-versn., get. glas, centr. deurvergr., alarm, APk sept. '91. Tel. 045-460362.

Te k. Opel KADETT 12 S, bwj. '79, autom. Tel. 04406-15390.

Te k. Opel ASCONA bwj. eind '78, verl. en uitgeb., pr. n.o.t.k. of te ruil tegen VW Golf. Tel. 045-753778.

Te koop Opel KADETT 12 S Combi, bwj. '80, vr.pr. ƒ 2.650,-. Tel. 04490-27521

Te k. Opel KADETT 1.6 GL 5-drs. diesel, div. extra's, bwj. '86, vr.pr. ƒ 12.750,-. 045-460445 na 17.00 uur.

Te k. Opel REKORD 2.0 S aut., '79, kl. met.groen. Tel. 045-311330.

Te k. Origele MANTA GTE 2.0 E, uitgebouwd, ATS-sportvlgn. 15-inch weinig gelopen, i.z.g.st. 11 jr. oud. Tel. 045-242068.

KADETT D 1.2 S, bwj. '80, div. extr., Recaro stoelen, LM-velgen enz., vraagprijs ƒ 3.500,-. Tel. 045-323806.

Opel CORSA hatchb. zeldz. mooi 65.000 km ƒ 6.750,- Kerkraderw. 166, Hrl.

Te k. Opel ASCONA 16S, 2-drs., bwj. '83. Markstr. 24 Hoensbroek.

Opel KADETT 1200 S HB, bwj. '84, kl. rood-met. sunroof, div. extra's, zeer mooi. 045-443642.

Opel MANTA 1.9 N, '78, APK 9-'91, nwe. uitl., ƒ 1.750,-. 04404-1317.

Te k. Opel KADETT 1200 S, automaat, bwj. '79, i.z.g.st. Tel. 04493-2435.

Te k. Opel KADETT GSi, bwj.'85, kl. rood, tel. 045-723235 na 16 uur.

OPEL Kadett Club 1.3 N, wit, bwj. 2-'88, te k. i.v.m. bedrijfsauto. 04450-4069.

OPEL Kadett 1.6 diesel Sedan, 86.000 km., bwj. '87, ƒ 13.400,-. Tel. 045-255784

Opel KADETT 1.2 S bwj. '86. Groenseykerstr. 62, Geleen. 04490-54509.

Te k. Opel KADETT 1.3 bwj. eind '83, APK, i.z.g.st., 205 ATS-velgen, kanteldak enz. vr.pr. ƒ 5.500,-. 04454-2081

Te k. weg. omst.h. Opel KADETT 1.6i GL Sedan bwj. 7-'89, veel extra's, vr.pr. ƒ 23.750,-. Tel. 045-425151.

Opel CORSA 1.0 S 3-drs. 1986, 77.000 km, blauw, als nieuw. Autobedrijf van Leeuwen, Strijthagenweg 129, Kerkrade 045-453355.

Opel KADETT 5-drs., bwj. '81, APK gek. Tel. 045-426090.

KADETT Sedan 1.3 LS '87; Kadett GT 1.6 S '86; Kadett HB 1.6 LS '87; Kadett 1.2 S '83/'82/'80/'79/; Rekord 2,0 S '83. Autobedrijf Denneman, Raadhuisstr. 107, Hulsberg.

Te k. Opel REKORD 20 S, bwj. '86, met gas-inst. Tel. 04490-48498.

Opel ASCONA 19 N bwj. '80, APK 4-'91, i.z.g.st., ƒ 2.500,-. 045-458109.

Te k. Opel MANTA type A bwj. '71 in originele staat, Ericastr. 52, Sittard.

Opel KADETT C, '79, vr.pr. ƒ 1.200,-. 04490-81405.

Te k. Opel SENATOR bwj. '79, blok '86, z.g.a.n. Inr. mog. 045-219846.

Te koop Opel MONZA 30 E, bwj. 6-'83, nw. model, pr. ƒ 11.750,-. Inr. mog. Tel. 045-316940.

Te k. Opel KADETT 1300 LS aut., bwj. '85, APK gek., 5-drs., vr.pr. ƒ 9.500,-. Tel. 045-416342.

MONZA 3.0 i.z.g.st. bwj. '78, m. '85, uitgeb., 5-bak enz., vr.pr. ƒ 3.950,-. Potgieterstr. 47, Heerlen (Molenberg).

Opel KADETT Diesel Station, 5-drs., 11-'87, metallic, 70.000 km, ƒ 15.950,-. Tel. 04906-1387.

KADETT Hatchback 1.2 S, bwj. '80, APK 8-'91, i.z.g.st. ƒ 3.500,-. 04493-4929.

Te k. Opel KADETT 1.3 N bwj. '80, vr.pr. ƒ 2.000,-. Tel 045-443503 na 14.00 uur.

Te k. Opel KADETT Club, bwj. '87, APK tot 3-'91. Tel. 045-225575.

Opel KADETT 1.2S, 2-drs, wit, bwj. '84, 68.000 km, ƒ 6.500,-. Tel. 04493-3675.

Te k. Opel KADETT H... back 12 S, 3-drs, kl. ... aparte uitv., sportv. ... model '87, pas ge... ƒ 10.950,-. Tel. 043-254...

Te k. Opel Kadett 1,3, ... maat, 5-drs, bwj. ... AUTOSPORT, Schels... 175, Heerlen, 045-7255...

Opel KADETT GSI 1... (156 PS) Full option, 1... genaar. Tel. 09-32... 795408 Wezet België a... voor serieuze be... stellenden

Peugeot

PEUGEOT 504 coupé, '78, schuifd. autom., TRX, APK 9-'91, pr. ƒ 10.750,-, Tel. 04750-25687

PEUGEOT 205 GTi 1.9 '87, wit. Jurgen Autocentrum Kerkrade. 045-452570.

PEUGEOT 205 Accent XE bwj. '87, kl. zwart, div. extra's, boekjes, in nw.st. Tel. 04499-4070.

Te k. PEUGEOT 504 GR, bwj. '80. Tel. 045-351727.

Speciale aanbieding: Peugeot 205 GTi 115 pk, met schuifdak, kl. wit, '86, nw.st. Autobedrijf SONDAGH, De Koumen 34-36, Heerlen-Hoensbroek.

PEUGEOT 205 XS 1.4, 11-'87, rood, 55.000 km, ƒ 15.950,-. Tel. 04906-1387

PEUGEOT 505 GL familiale Stationcar, 6-'88, blauw, ƒ 24.950,-. Tel. 04906-1387

PEUGEOT 505 GRD Station familiale, 11-'87, ƒ 23.950,-. Tel. 04906-1387

PEUGEOT 505 GLD Stationcar, '88, grijs kent., ƒ 13.950,-. Tel. 04906-1387

Te k. PEUGEOT 505 autom. bwj. '80, APK, veel extra's, pr.n.o.t.k. Tel. 045-211332

PEUGEOT 205 XS luxe ... voering 80 PK. Bwj. sept... metal. antraciet, 1e eige... Prijs ƒ 14.800,-. Tel. 04... 4489.

Te k. PEUGEOT 205 X... rood, bwj. '85, zeer m... auto, i.pr.st. m. vele ex... vaste pr. ƒ 11.000,-. ... 045-231623.

Porsche

Te k. PORSCHE 924, ... aut. ƒ 13.950,-. Tel. 04... 13096.

Renault

Mooie zeer goed onder... den d.groene RENAULT ... GTS 5 versn., bwj. aug. ... APK aug. '91, veel ext... pr. ƒ 1.750,-. Oranje ... saustr. 11, Schaesb... 045-311185.

Te k. RENAULT 21 TS ... del '87, kl. blauwmet., 1... schadevrij, in st.v... Vraagpr. ƒ 11.500,-. ... 04490-40382

Te k. RENAULT 5 TS ... 6-'84, zeer snel, 1e eige... z.g.st., 5 versn., APK ... sept. '91, vr.pr. ƒ 3.9... Tel. 04490-27846 of 24...

RENAULT R5 C, bwj. 1... i.z.g.st. km.st. 60.000, ... keur. toegest. ... ƒ 7.950,-. 045-317396.

RENAULT 25 TS, ... 86.000 km, ƒ 12.500,-. ... 045-255784

RENAULT 4 GTL, bwj. ... radio, APK 7-'91, ƒ 1.3... Tel. 045-252743 / 2514...

Te k. RENAULT 5, bwj. ... i.z.g.st., APK 10-... ƒ 1.250,-. Tel. 04490-10...

RENAULT 5 campus, ... '87, kl. rood. 045-31641...

RENAULT 11 GTD 5-... 72.000 km, antrac.... schuif/kanteld., zonw. ... nwe banden. Als nw. V... ƒ 15.900,- inkl. 045-424...

Te k. Renault R5, autom... drs, bwj. '85. AUTOSPO... Schelsberg 175, Hee... tel. 045-725507.

Te k. RENAULT 5 TC ... grijsmet. ƒ 7.500,-. ... Gabriel, Schoolstr. 7, S... beek. Tel. 04493-4340.

Te k. RENAULT 5 TL, ... sienne '84, wit, ƒ 5.9... Auto Gabriel. Schoolstr... Spaubeek. Tel. 04493-4...

Wat VERKOPEN? Ad... teer via: 045-719966.

Saab

Te koop SAAB 900 G... bwj. '79, 5-drs., APK. ... 04499-4402.

Rover

Te k. ROVER 213 SE ... Bwj.'86 i.z.g.st. ƒ 11.5... Tel. 045-717659

ROVER 2.3S 6 cyl. nw. ... zilver nw. staat ƒ 4.4... Tel. 045-319328

ROVER 2300 S, '82, 90... km, ƒ 1.950,-. Tel. 04... 1387.

Seat

Te k. Seat IBIZA 1.2 GL ... '85, vele extra's. Tel. 04... 37952.

Te koop Seat MARBE... GL, bwj.'88, kl. wit, k... 38.000, 5-versn. met ... Tel. 04490-32317.

Te k. Seat Marbella GL... drs, demo, bwj. '90; ... Ibiza 1,5 Crono, 3... demo, bwj. '90; Seat ... 1,5 GL, 3-drs, bwj. '86; ... Ibiza 1,2 GL, 3-drs, bwj. ... Seat Ronda 5-drs, bwj. ... AUTOSPORT Schels... 175, Heerlen, 045-7255...

Skoda

Te k. SKODA bwj. '84, ... nieuw. Tel. 045-413558...

Te k. SKODA 120L bwj. ... 60.000 km i.z.g.st. ... ƒ 3.000,-, 045-456190 ... 451262.

Met een PICCOLO in ... Limburgs Dagblad ra... uw oude spulletjes 't ... kwijt. Piccolo's doen ... wonderen... Probeer ... Tel. 045-719966.

Subaru

Suzuki

Te k. SUZUKI SJ410 cabrio, soft- hardtop, bullbar, APK, bwj.'83, geel kent., met achterbank en trekh., vr.pr. ƒ 8.750,-. Tel. 045-716528

Te k. SUZUKI Jeep C... en Audi 80 18 S bw... Sterrenstr. 37, Brunss...

Wat VERKOPEN? A... teer via: 045-719966.

Toyota

Te k. Toyota CELICA 1.6 coupé, wit, '86, nw. model. Tel. 04492-5004

Toyota LANDCRUISER Customwagon 4.0 Turbo Diesel, 9-'87, ƒ 34.950,-. Tel. 04906-1387.

Te k. Toyota COROLL... liftback GL 12 Viale 19... deurs, div. extra's, kl... LPG, in st.v.nw. ƒ 9.5... Piet Heinstr. 22, Gele...

Voor Piccolo's zie verder pagina 9

Auto's

Toyota

Te k. Toyota TERCEL 1.3 m. '85, APK 10-'91, div. extra's, vr.pr. ƒ 3.250,-. 045-319328

Toyota COROLLA lift-back 1.3, 3-drs. bwj. '82, ap. mooi ƒ 4.750,-. Tel. 045-218925.

Te k. zeer mooie TOYOTA Corolla DX 1300 12-valve, bwj. '85, vrpr. ƒ 8.400,-. Tel. 045-220328.

Toyota CELICA 1.6 lift back ST, bwj.'87, nw. mod., 1e eigenaar, wit, onderh.boekje aanw. 045-270999.

GRATIS. Uw verenigings-nieuws op LD-TV. Tel. 045-739900.

Te k. Toyota COROLLA bwj. '79, 100% in orde, nw. banden. Tel. 045-271473.

Talbot

Te koop Talbot HORIZON, '81, i.z.g.st., inruil Off the Road motor mog. Kerkstraat 59, Doenrade.

Te k. TALBOT 1510 SX, bwj '82, ƒ 2.500,-. Torenstraat 27, Oirsbeek. 04492-4553.

Triumph

Te k. TRIUMPH TR 4A bwj. '68, vol voll. restaur., ƒ 7.950,-. Tel. 045-271017.

Volkswagen

Jos Bogman specials

VW Caddy Diesel Bedrijfsauto met grijs kenteken, wit, '89. Hamstraat 70 Kerkrade. Tel. 045-423030.

Jos Bogman Ford

Officiële Ford-dealer voor Kerkrade, Simpelveld, Wittem, Vaals e.o.

Te k. GOLF diesel '80 veel extra's. Tel. 045-257491

Te k. GOLF diesel bwj.'79, APK 5-'91 ƒ 1.800,-. Tel. 045-247120.

Te k. VW SCIROCCO 1800 GTI bwj. '83, i.z.g.st., geh. gereviseerd uitg., sportvelgen, Kenwoodcomp., vele acc., ƒ 12.750,-. Inr. mog. 043-629505.

VW KEVER 1300 bwj. '69, i.g. staat, APK, ƒ 1.850,-. Tel. 04490-15272.

Te k. GOLF GTI, bwj. '79, APK '82, vr.pr. ƒ 5.200,-, alu velgen, nw. sportuitlaat i.z.g.st., Past. Schiffelerstr. 9, Landgraaf.

GOLF GTD 5-drs., schuifd., bwj. '87. Jurgen Autocentrum Kerkrade. 045-452570.

Te k. VW GOLF, bwj.'79, APK 2-'91, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 1.450,-. Tel. 045-224879

VW PASSAT L, bwj. '79, APK 6-'91, vr.pr. ƒ 1.250,-. Tel. 04490-18212.

VW Polo C '86; VW Jetta '86; VW Golf Diesel 2x '86. Autobedrijf LOVEN, Palemigerboord 401, Heerlen. Tel. 045-722451.

Te k. v. part. VW JETTA 16 '81, metalblauw, bwj. 8-'88, schuifdak, nieuw staat ie-dere willekeurig onderz. toe-gestaan, gespreide betaling mog. Tel. 045-456619.

Te k. VW PASSAT CL bwj. '82, met sunroof, div. extra's, pr.n.o.t.k. kl. geel. Tel. 04450-1748.

VW GOLF 1600 CL '86, donkergrijsmet., i.z.g.st., onderh.boekje. Tel. 045-212280, na 12.00 uur.

VW GOLF 1.6 Diesel, bwj. dec. '83, APK, zonnedak, ƒ 6.250,-. 045-463671.

VW GOLF 3-drs., type 1300 L bwj. '87, sp.velgen, kl. wit, radio, pr. ƒ 13.500,-. Evt. inr. mog. Tel. 045-211248 van 18.00-19.00 uur

Te k. VW KEVER 1303 cabriolet Speedster, cabriovermeld. in kent., heel veel nw. onderd. en extra's, donkerbl.met. en wit dak. ƒ 12.500,-. Moet weg. 045-724124. Tev. te koop motor Audi 80 1.6/85 pk, ƒ 350,-.

Te k. VW POLO bwj. '80, 84.000 km, pr. ƒ 1900,-. Tel. 045-457636, na 18.00 uur.

VW GOLF 1.6 CL '87, met katal., in abs. nw.st., vr.pr. ƒ 12.750,-. 045-455778.

Te k. VW GOLF autom., bwj. '77, APK 10-'91, i.z.g.st. ƒ 1.250,-. Tel. 04405-3238.

GOLF CL 1800i bwj. okt. '85 km.st. 79.000, 5-bak, nwe. banden, schuifdak, stereo/radio, i.z.g.st., ƒ 13.750,-. Tel. 045-229776

Te k. GOLF 1600 diesel, bwj '77, motor '83. In g.st. ƒ 2.000,-. Tel. 04490-35077

VW SCIROCCO TS, bwj. '76, APK gek. Tel. 045-426090.

VW POLO '78, incl. trekh. APK mei '90, pr. ƒ 675,-. Tel. 04490-37317.

Te k. GOLF GTD '84, luxe uitv., i.z.g.st., ƒ 12.750,-. Tel. 045-440433

GOLF automaat, rood, eind '77. Tel. 045-716779/713347.

VW GOLF 1600 GL, 3-'87, wit, 50.000 km, ƒ 15.950,-. Tel. 04906-1387.

Volvo

Te k. VOLVO 244 LD. Bwj. '81. Vr.pr. ƒ 3.500,-. Tel. 04755-2114

VOLVO 740 GL '86 div. extra's, metallic blauw. Vr.pr. ƒ 14.750,-. 045-324763

Te k. VOLVO 244 GL op LPG, APK tot 5-'91. Vr.pr. ƒ 7.250,-. Tel. 04406-16559

KOOPJE! Volvo 340 DL, bwj '86, veel extra's, ƒ 8.000,-. Albertuslaan 151, Kerkrade

Automaten: Volvo 340 DL 5-drs. automaat, '89; Volvo 340 GL 5-drs. autom. '88; Volvo 340 DL 4-drs. automaat '87; Volvo 340 DL 4-drs. '86. Autobedr. A. KLIJN, De Koumen 7, Hoensbroek. 045-220055.

Volvo 440 DL, bwj. nov. '89, kl. wit, km.st. 13.000, ijzer. Volvo-medew., pr.n.o.t.k. Tel. 045-219602.

Te koop VOLVO 360 GLS sedan bwj. '85, i.z.g.st., ƒ 8.000,-. Tel. 04490-22689

Te k. VOLVO 760 GLE aut. met overdrive, zilvermet., ongeb. electr. ramen, in nw.st., bwj. '84. 04750-32230, na 18.00 uur 04752-3313.

Te koop VOLVO 264 GL, 6-cyl., bwj. '80, zilvermet., leren bekl., sch.dak, APK 10-'91, vr.pr. ƒ 2.950,-. Tel. 043-436983.

Te k. VOLVO 245 GL, 1979, LPG, APK 10-'91, pr. ƒ 4.250,-. Tel. 045-327247.

Volvo 740 GL '87, schuifdak en leer; Volvo 740 GL '86, airco. JURGEN Autocentrum Kerkrade. 045-452570.

VOLVO 340 GL 1.7 5-bak Sedan 5-drs. nw. mod. '87. In st. v. splinternw. ƒ 9.750,-. Pas gekeurd 043-254462.

VOLVO 360 2.0i, LPG, Sedan, 6-'88, wit, ƒ 12.500,-. Tel. 04498-52504.

Volvo 340 DL automaat, 5-drs., bwj. 01-'87, d.grijs, nw. st. Volvo JAC. KLIJN Kerkrade. Strijthagenweg 123 045-458000.

Volvo 440 GL, rood, 9-'89, 18.000 km, model '90. Volvo JAC. KLIJN Kerkrade Strijthagenweg 123 045-458000.

Volvo 340 DL 1.7 Sedan kat. 1988, d.grijs, div. extr. Volvo JAC. KLIJN Kerkrade Strijthagenweg 123 045-458000.

Volvo 340 DL Autom. Sedan 11-'85, 52.000 km., 1e eig. Volvo JAC. KLIJN Kerkrade Strijthagenweg 123. Tel. 045-458000.

Volvo 240 DL 2.3 inj. Kat. 11-'89, 15.000 km. spec. prijs. Volvo JAC. KLIJN Kerkrade Strijthagenweg 123. Tel. 045-458000.

Volvo 440 GLE inj., 01-'89, stuurbekr., get. glas, spoiler, alarm etc. smoke zilvermet., nw.st. Volvo JAC. KLIJN Kerkrade Strijthagenw. 123 Tel. 045-458000.

Diversen

Volhouders van Topklasse

HAGEN TOP-START ACCU'S
- Compleet assortiment voor uw auto, vrachtwagen, motorfiets, boot etc.!!
- Volledig onderhoudsvrij!
- 30% hogere startcapaciteit!
- 2 jaar volledige garantie!

KERP B.V.

In de Cramer 31, Heerlen. Telefoon 045 - 716951

VW Golf 40 KW HB 1.3 '89; VW Jetta C sed. 1.3 '87; Ford Escort Ghia HB 1.6 '86; Ford Escort 1.6 '83; Ford Sierra Laser HB 1.1 '86; Ford Orion CC sed. 1.4 '88; Ford Scorpio CL HB 2.0 '86; Opel Kadett HB 1.2 '82 en '87; Mitsubishi Lancer Royal 1.2 '86; Mitsubishi Galant 1.6 '82; Honda Civic HB 1.3 '81; Fiat Panda 34 '86; Toyota Corolla HB 1.3 '83; Nissan Sunny coupé 1.6 '87; BMW 316 2.0 '81; Mazda 626 GLX coupé 2.0 '85 en '88; Mazda 626 GLX coupé 1.6 '85; Mazda 626 LX HB 1.6 2x '86; Mazda 626 GLX sed. '84 en '89; Mazda 323 GLX sed. 1.5 '86 en '87; Mazda 323 GLX sed. 1.3 '86 en '87; Mazda 323 GTX HB 1.6 inj. '86; Mazda 323 LX HB 1.3 '81, '82, '86; Automaten: Mazda 323 GLX sed. P.S. 1.5 '89; Mazda 323 LX sed. 1.3 '88; Nissan Sunny SLX HB 1.6 '87; Volvo 343 DL 4-drs. 1.4 '80.

Mazda - Kroon - Garantie

Autobedr. Leymborgh b.v.

Bonnerweg 2-8, Limbricht, tel. 04490-15838.

Tele Lease Service

Autofinanciering binnen 1 dag

04492-3888

G-Occasions

Metro 1.3 Spec. rood	1988
Rover 216 Vitesse rood	1988
Landrover 109 benz. grijs	1981
Morris Ital. groen	1981
Montego 2.0 Estate grijs	1990
Rover Sterling 2.5 grijs	1987
Rover 213 S grijs	1985
Volvo 340 DL rood	1983
Mazda 626 2.0 Sedan rood	1981

Verwacht

Montego 2.0 HLS blauw	1986
Ford 2.0 SL Siërra wit	1987
Renault 5 rood	1988
Ford Fiësta 1.6 diesel wit	1986
Metro 1.0 Special wit	1986

Deze auto's worden aangeboden door:

Autobedrijf Spronken-Beckers

in Beek, Prins Mauritslaan 97. Tel. 04490-75945.

Heca B.V.

Opel Kadett HB 1.6 D rood	1987
Opel Vectra 1.6i GL grijs	1989
Opel Kadett Caravan 1.6 SV wit	1987
Opel Omega 1.8 SV m. gas, blauw	1987
Opel Ascona 1.6 S	1987
Mazda 626 Sedan 2.0 blauw	1987
Mazda 929 blauw	1982
Nissan Sunny coupé 1.6 i, rood	1989
Volvo 440 GL blauw	1989
Volvo 740 GL, diesel, kleur groen	1985
Ford Siërra 2.3 D Sedan, wit	1989
Ford Siërra 2.3 D HB wit	1988
Ford Siërra 1.8 CL 4-drs. blauw	1987
Mercedes Benz bus MB 100 wit	1989

Ook het adres voor nieuwe en gebruikte onderdelen.

Autobedrijf Heca B.V.

Rimburgerweg 40, Brunssum.
Tel. 045-273177/273173.

Autotelefoon

Benelux direct leverbaar

Autronic
04492-3888

Inr. mog. PTT-dealer

Weekaanbieding

Mitsubishi Spacewagon

1.8 GLX/EXE bwj. 1988, 7 zitpl., 55.000 km, zeer veel extra's

Volvo 240 GL stationcar

met gasonderbouw, bwj. 1985, 111.000 km, stuurbekr. en trekh.

Mitsubishi Lancer Wagon

1500 GL bwj. 1986, 84.000 km. (Alle auto's met volledige garantie). GARAGE KUSTERS TE ROOSTEREN Tel. 04499-1071.

Suzuki Alcars Giant Occasions

Suzuki Swift 1.3 GL autom. '88; Suzuki Swift 3-drs. 1.3 GL '88; Suzuki Swift 1.3 GLX '87; Suzuki Swift 3-drs. GA '87-'88; Suzuki Swift 1.3 GLX '89; Suzuki Swift 1.3 GL '85; Suzuki Alto 3-drs. autom. '89; Suzuki Alto 3-drs. autom. '82; Suzuki Alto 3-drs. en 5-drs. v.a. '82 t/m '89; Honda Civic 3-drs. 1.3 Luxe '88; Honda Civic 3-drs. 1.5 GTi schuifd., '87; Honda Civic 5-drs. Shuttle 1.5 '86; Honda Civic 3-drs. 1.3 Luxe '84; Honda Integra 1.5 EX stuurbekr. '87; Honda Civic 3-drs. 1.3 Luxe autom. '87; Subaru Justy 1200 4WD '87; Daihatsu Charmant 4-drs. 1.6 LC '87; Honda Jazz 1.2 Luxe 5-bak '86; Honda Jazz '85; Mazda 323 4-drs. autom. '83; Renault 18 4-drs. autom. '83; Opel Kadett 3-drs. 1.2 '83; Honda Civic '81; Honda Accord '80; Ford Escort 1.3 L '78.

Inr. en fin. mog.

SUZUKI

alcars alcars alcars

Haefland 15, Brunssum. Tel. 045-252244.

Welling Opel Top of the Line Occasions

Kadett 3-drs. 1.6i Sport, toerentell., sportwiel, sportinter., get. glas, sportvelgen, striping, stereo, 1e eig. 7-'88; Kadett 3-drs. 1.3 Club 1e eig. 22.000 km '88; Kadett 5-drs. sp.velgen striping stereo 1e eig. '88; Kadett 3-drs. 13 S Sport 1e eig. sp. velgen stereo striping spoiler aug. '87; Kadett 3-drs., 4-drs., 5-drs. in alle kleuren en maten '85 '86 '87 '88; Kadett Caravan 3-drs 12 S, '85; Corsa 4-drs 12S, 1e eig '87; Corsa 5-drs. 12 S 1e eig. '86; Corsa 3-drs. 1.2 Swing get. glas 1e eig. stereo '88; Corsa 3-drs. 13 GL 11-'87; Corsa 3-drs. 12 S GL 1e eig. '86; Corsa 3-drs. 12 S 1e eig. 39.000 km '85; Ascona 2-drs. 16 S LPG open dak '85; Ascona 4-drs. Touring 16 S zeer mooi '84; Toyota Corolla 1.6 Liftback autom. '88; Citroën AX Kway open dak spec. bekleding stereo bumpers in kleur 11.000 km 1e eig. juli '89; Citroën Visa 5-drs. '86; Renault 9 GTL 4-drs. 5-bak get. glas stereo '87; Honda Quintet 5-drs. '81; Honda Civic 5-drs. shutle 1.5 luxe, 7-'86; Fiat Uno diesel '85. Inr. en financ. mog.

OPEL welling

Haefland 2, Brunssum Tel. 045-257700.

VOLVO 340 GL, bwj. '87, Mercedes 230E '85; Mercedes 190E '83; Peugeot 505 '85; Golf '86; Daihatsu GTTi Charade '88. Tel. 045-313744, Brunssummerweg 136 Landgraaf.

Bij HAVÉ kunt u terecht voor al uw schade's en spuitwerk en het verzorgen van expertise. Tevens verhuur van spuit-moffel cabine. Spuiten van spuitklare auto's. Verhuur van trekbalk. Verhuur van trekbank (baby-bach). Verkoop van Centari Dupont autolakken. Spuitbedrijf Havé, Industriestraat 31, Sittard, tel. 04490-15195.

Bovag gekeurde occasions: Nissan Sunny coupé, 2-'85; Nissan Micra DX, 8-'86; Nissan Micra 8-'83; Lada 2105 1.1 1300 3 x, 2105 1500 3 x, 2105 LPG 9-'87, 2107 5-'85, 2104 1500 stat.car 8-'86, 1200 S 5-'85; Subaru Justy, 11-'86; Toyota Corolla 1.2 DX, 4-'87; Citroën BX 1.4, 10-'85; Renault 4 F 6, geklinken, 9-'85; Opel Kadett 1.3 automaat 3-'86; Nissan Sunny 1.3 4-drs. 10-'87; Citroën BX 14 E 4-'86; Citroën BX RE 1-'88; Seat Fura GL 7-'84. Tevens onderhoud aan alle merken personenauto's en APK keuring. Auto- en onderdelen. Autobedr. CHIARADIA Lada Citroën dealer voor Heerlen, Brunssum en omstreken. Trichterweg 122 Brunssum. Tel. 045-212843.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Te koop gevraagd AUTO'S vanaf 1980. Garage Schaepkens. 04405-2896.

AUTO'S te koop gevraagd van elk bouwjaar. Tel. 045-422217.

BMW 315 '81; Citroën BX 1.6 i TRI '88 met div. opties; Lancia Y10 Touring '86; Nissan Micra '86; Peugeot 405 SRi 1.9 9-10-'87; Toyota Corolla HB 25-10-'85. Diverse goedkope inruilauto's beneden ƒ 5.000,-. Ford Capri 1.6 '79 ƒ 2.650,-; Mazda 323 HB 1.3 '80 ƒ 2.850,-; Mazda 616 aut. 4-drs. '75 ƒ 750,-; Mitsubishi Galant Diesel 24-10-'81 ƒ 4.950,-; Mitsubishi Colt 1.2 '81 ƒ 3.750,-; Opel Ascona 1.9 '79 ƒ 3.500,-; Opel Ascona 1.6 '78 ƒ 2.850,-; Renault 18 GTL '79 ƒ 1.500,-; Renault 4 L '82 ƒ 950,-; Volvo 343 DL '80 ƒ 3.950,-; Volvo 343 DL aut. '77 ƒ 1.250,-; VW Golf Diesel '80 ƒ 4.950,-; VW Passat '74 ƒ 750,-. Autobedrijf LOVEN, Palemigerboord 401, Heerlen. Tel. 045-722451.

Mercedes 190 E '86 1e eig. ƒ 29.750,-; BMW 324 D '88 1e eig. ƒ 24.500,-; 320 i '88 1e eig. ƒ 29.750,-; 316 '85-'88 va. ƒ 13.500,-; 323 i '80 ƒ 6.000,-; 520 i '84-'88 va. ƒ 9.750,-; 735 i '81 ƒ 6.500,-; Renault Espace Turbo D '87 1e eig. ƒ 34.500,-; 25 GTS '85-'86 va. ƒ 10.500,-; 12 TS '87 1e eig. ƒ 5.500,-; 5 D Combi '87 1e eig. ƒ 10.750,-; 21 TS '87 1e eig. ƒ 11.000,-; Peugeot 205 GTi '87 ƒ 17.500,-; 205, 205 GLD '84-'87 va. ƒ 7.500,-; Daihatsu Charade TS spec. uitv. '88 ƒ 15.750,-; Opel Vectra 1.6 i Hatchback '90 ƒ 26.750,-; Omega '87-'88 1e eig. va. ƒ 18.500,-; Kadett 1.6 GT, 1.3 S '87-'86 1e eig. ƒ 14.000,-; Kadett D '85 ƒ 8.750,-; Ford Siërra Sedan m. '88-'90 va. ƒ 15.750,-; Siërra 2.3 GLD '88 1e eig. ƒ 17.750,-; Siërra Combi m. '88 1e eig. ƒ 16.500,-; Siërra '83-'87 va. ƒ 6.000,-; Escort XR3 '83 ƒ 9.750,-; Scorpio 2.0, 2.8 i '86 '85-'87 va. ƒ 12.000,-; Mustang Ghia '86 ƒ 12.000,-; Escort 1.6 GLD Combi '87 1e eig. ƒ 15.750,-; Escort 1.1, 1.3, 1.6 '82-'88 va. ƒ 4.250,-; Fiësta Sport '81 ƒ 3.250,-; Lancia Thema Turbo '86 1e eig. ƒ 15.750,-; Audi 80 1.8 S '89 1e eig. ƒ 29.500,-; 80 1.8 '87-'88 va. ƒ 23.000,-; 80 GTE Coupé '85 ƒ 18.500,-; 100 CC '84 ƒ 10.500,-; Volvo 440 GL '89; 440 GLT '88 1e eig. va. ƒ 22.500,-; 740 GL '85-'88 va. ƒ 15.000,-; 340 GL, 340 GL aut. '82-'88 va. ƒ 3.500,-; 245 GLD Combi '83 ƒ 14.000,-; Saab 9000 Turbo '85 ƒ 22.500,-; 900 GL '85 1e eig. va. ƒ 10.500,-; Mazda 626 GLX '88 1e eig. ƒ 19.750,-; Sunny 1.3 LX '87 1e eig. ƒ 14.000,-; 929 LTD '85 ƒ 9.750,-; Nissan Prairie '83 ƒ 8.750,-; Cherry '84 ƒ 5.750,-; Bleubird Combi D '86 ƒ 13.500,-; Toyota Celica Liftback '84 ƒ 9.750,-; Carina II '85 ƒ 9.250,-; Cressida Combi '84 ƒ 6.500,-; Celica 2ti Supra '83 ƒ 11.500,-; Mitsubishi Galant Combi '82 ƒ 3.000,-; VW Golf GTD '85 ƒ 15.250,-; Golf GTi '83-'87 va. ƒ 10.500,-; Fiat Croma '87 1e eig. ƒ 15.500,-; Panda '83-'89 va. ƒ 3.000,-; Citroën BX 14, 16 TRS '84-'87 va. ƒ 6.500,-; Honda Accord Aerodeck 2.0 aut. '87 ƒ 16.750,-; Civic '84 ƒ 4.750,-; 2105, 1.5 GL '86; Lada Niva '89 1e eig. va. ƒ 3.500,-. Tel van goedkope inruilauto's. Financ. mog. van SINT-MAARTENSDIJK, Trichterweg 109, Brunssum. 045-229080.

Voor een occassion groot of klein moet u bij Autocentrum Keulartz zijn. Auto's boven ƒ 7.500,- zijn ANWB-gekeurd. Auto v.d. week!!! Ford Siërra 1.8 Laser rijs grijsmet., gas '86; Ford Escort 1.4 CL, rood, sept. '88; Ford Siërra 1.6 CL 4-drs wit '87; Volvo 340 DL wit km. st. 24.592 nov.-'88; VW Jetta C 1300 wit '88; Peugeot 405 GL 1.4 beige '88; Ford Escort 1.3 CL zwart april '86; Toyota Supra Targa 3.0i wit alle extra's km.st. 58.000 aug. '86; Seat Ibiza i 1.2 Match km.st. 37.565 wit zeer mooi '88; Seat Ibiza 1.2 GL extra's zwart '86; Fiat Uno 55S blauwmet. '85; Audi 200 Quattro blauwmet. spec. aanbieding '85; Volvo 240 GL stationcar met gas onderbouw, wit '85; Peugeot 309 GTi 130 PK blauwmet. zeer exclusive uitvoering '86 Suzuki Samurai De Luxe met softtop groenmet. km.st. 31.425, '88; Honda Civic 1.4 GL 16-klepper grijsmet. mei '88; BMW 318i automaat grijsmet. nw. ontvangen aug. '85; Opel Kadett 1.6 S LS 4-drs. met gas, spec. aanb. blauwmet. '87; Opel Kadett HB 1.2 SC blauwmet. '85; Peugeot 205 XE wit '86; Ford Escort 1.3 Laser wit spec. aanb. '86; Citroën Visa Leader S6 grijs '86; Tevens diverse goedkope inruilers aanwezig zoals: Volvo 343 blauw '82; Volvo 66 L groen '81; Lancia Beta blauw aanb. '83; Ford Mustang Fastback maat '80 Bovag-garantie of de mogelijkheid tot 2 jaar voll. garantie!! Financ. tot 100%. Wij zijn ook uw adres voor algeheel auto-onderhoud, APK spec. aanbieding nu ƒ 50,- zonder afspraak klaar terwijl U wacht. Auto en APK Centrum KEULARTZ B.V., Locht 42 B3, Kerkrade. Tel. 045-419905.

Rover 820 E fastback '89 Demo auto van ƒ 55.000,- voor ƒ 37.500,-; Demo auto Rover 214 Si '90; Triumph Spitfire Mark IV met zomer- en winterkap; Rover 216 SE '87; Rover 213 SE automatic '88; Metro Van '89; Mini 1000 E rood '85; Mini Mayfair '87; Seat Ibiza 12 GL '86 1e eig. als nieuw; Volvo 66 GL voor de liefhebber; Fiat Uno 45 '84; BMW 318i automatic en stuur Servo '82; Opel Record met LPG '81. Binnenkort verwacht: Opel Kadett Hatchback Limited 01-10-'86 km.st. 38.000; Rover 213 S 12-02-'88 51.000 km; Ford Escort Hatchback 06-09-'85 km. st. 100.000; Lancia Ypsilon 10 '86 met.-org. 18.000 km. Deze auto's zijn allemaal 1ste eigenaar. Aanhanget: Mertz v. Weghel afm. 2x1 m. en 2.44x1.22 zelfbouw. Rover-dealer HAVÉ Industriestraat 31, Sittard. Tel. 04490-15195.

KOOPJES! Peugeot 305 GL Break '84 ƒ 4.250,-; Talbot Horizon 1.3 LS '84 ƒ 3.000,-; Ford Siërra 2.0 L '84 ƒ 8.000,-; Opel Kadett 1.6 S bwj. '87 ƒ 14.500,-Renault 4 GTL '81 ƒ 1.000,-; Volvo 343 '77 ƒ 1.000,-. 04740-3478.

Volvo 740 Turbo '86 ƒ 25.500,-; Ford Scorpio 2.0 CL '88 ƒ 25.500,-; Ford Scorpio 2.0 CL 4x4 ƒ 25.500,-; Ford Siërra 1.6 5-bak, 20.000 km, '90 ƒ 26.500,-; Ford Siërra 2.0 CL Sedan '87 ƒ 18.750,-; Ford Siërra 2.0 CL '87 ƒ 17.500,-; Ford Siërra 1.6 CL Sedan '87 ƒ 17.500,-; Ford Siërra 2.0 Laser '87 ƒ 15.500,-; Ford Siërra 1.6 Laser '85 ƒ 10.750,-; Opel Omega 2.0i LS '88 ƒ 24.000,-; Renault 21 TL Hatchback '87 ƒ 14.500,-; Renault 21 GTS '87; Citroën BX 14 E '88 ƒ 15.750,-; Peugeot 309 XL Score '88 ƒ 14.500,-; Austin Maestro Magic 20.000 km '88 ƒ 13.500,-; Mazda 626 LX Hatchback '87 ƒ 14.500,-; Opel Kadett 1.2 GLS '85 ƒ 8.500,-; Opel Ascona 1.3 S '83 ƒ 7.500,-; Opel Kadett aut. '83 ƒ 6.250,-; Citroën GSA '83 ƒ 4.250,-; Honda Quintett '82 ƒ 2.250,-; Inruil-Financiering-APK keuringsstation P. van DIJK en ZN, Hompertsweg 33, Landgraaf, tel. 045-311729.

Fiat 850 Spider CABRIO, kl. ivoor, gerest. ƒ 8.750,-; Keveer Speedster cabrio, kl. rood, gerest. ƒ 9.750,-. Tel. 045-351570.

Inkoop alle merken AUTO'S defect of schade geen bezwaar, tel. 045-416239.

Te k. MERCEDES 190 E autom., bwj. '86, verlaagd, sportw., l.nw.st., alle extra's, vr.pr. ƒ 3 1.500,-; BMW 316 bwj. '86, kl. vuurrood, verlaagd en sportw., km.st. 60.000, i.nw.st. ƒ 17.500,-; Subaru Mini Jumbo busje, bwj. '85, grijskent., vr.pr. ƒ 5.800,-; Fiat Iveco camper diesel, 7 mtr. lang met alles erop en eraan, vr.pr. ƒ 5.800,-Inr. mog. Broekstr. 8, Obbicht. 04498-55824.

Autobedr. E CUSTERS, Uterweg 51a, Heerlen-Nieuw Einde. 045-232245, overdekte occasionshow, bezoek ons vrijblijvend. Opel Senator 3.0 E, '84, alle extra's, autom.; Peugeot 305 diesel '83; Toyota Corolla HB diesel, '84; Opel Manta 2.0 GTE HB, '81; Fiat Ritmo 60 L 5-drs., '86 km.st. 45.000; Ford Escort 1.3 L, '82; Ford Taunus 1.6 L 4-drs '81; Opel Rekord 2.0 S autom., '81; Audi 100 5E, '79 sportvlg.; Peugeot 305 diesel, '82; Honda Civic, '82; Opel Ascona 2.0 S, '80; Peugeot 305, '82; Mitsubishi Galant Turbo diesel, '82; BMW 316, '81; Opel Ascona 19 S, autom., '81, in nw.st.; Honda Civic 1.3, sport alle extra's, '83; Opel Manta 2.0 GTE, '82, schuifdak, sportvign.; Ford Capri 2.3 S, '80; Alfa Sud '80; Opel Rekord 2.0, '82; Fiat 127 CL, '87; Fiat Ritmo 70 CL, '84, 1e eig Renault 9 GTS, '84; Peugeot 305 GL, '84; Suzuki CX 1000 Coupé, '83; Volvo 244 GL, '80; Mitsubishi Colt Turbo, '83; Renault 4 stationcar, geelkent., '83; Datsun Bluebird 1.8 GL stationcar, '83; Mazda 121 Coupe, '77. Diverse goedkope inruilers, alle auto's met nieuwe APK. Geop. van ma. t/m vr. 9.00-19.00 uur. Zat. 9.00-17.00 uur. Inr., financ., garantie, mogelijk.

Wij geven het MEESTE voor uw auto! U belt, wij komen! 045-422610, ook 's avonds.

Te koop Hyundai Pony 4-drs. '86; Vauxhall HB '79 pracht auto enz. enz. Tevens alle reparaties. Garage Piet de La ROY & Zn. Hoofdstr. 114, Hoensbroek. Tel. 045-212896.

Opel Corsa 1.2 S, '86; Opel Kadett 1.6 S 5-drs. schuifdak '85; Honda Accord Sedan 4-drs, 1.6 Luxe '84; Opel Kadett, 1.2S, Hatchback sport. uitv. '83; Nissan Sunny 1300 DX '83; Ford Escort 1300 '82; Fiat Panda 45 met open dak '82; Honda Civic automaat '82; Garantie service, inruil, financiering. Autobedrijf DORTANGS, Altaarstr. 2, Schinnen. Tel. 04493-2211.

GOLF Rabbit L diesel 14-10-'81, 5-bak; Colt GL '80; Golf GTi '79; 04499-5204.

Inkoop alle MERKEN auto's, vanaf ƒ 500,- tot ƒ 30.000,-. 045-411572 of 427671

LOVEN Kerkrade BV biedt aan: Opel Corsa 4-drs. 1.2 S TR roodmetallic '86; Opel Corsa 5-drs. 1.2 S wit '87; Opel Kadett 3-drs. 1.2 S '86; Opel Kadett 3-drs. 1.3 N wit '87; Opel Kadett 3-drs. 1.2 S zilvermetallic '85; VW Golf C rood '86; VW Passat CL automatic groenmetallic '83; Opel Kadett 4-drs. 1.3 S blauw '85; Renault R11 TL d.blauw '85; Opel Kadett GSI staalgrijsmetallic '89; Peugeot 309 XE rood '87; Honda Civic zilvermetallic '88; VW Jetta wit '86; BMW 316 beige '86. Inruil en financiering mogelijk. Donderdag koopavond tot 21.00 uur. O.L. Vrouwestraat 89, Kerkrade. Tel. 045-453030.

Zeer mooie FIESTA bwj. laat '80, APK 10-'91, zeer mooie Daihatsu, laat '81, APK 10-'91. Allebei i.z. g.st. Asterstr. 26, Heerlerheide.

F. v. OPHUIZEN autohandel biedt aan: Ford Escort XR 3i '85; Audi 80 CC diesel '83; BMW 320-6 schuifd., 5-bak, 11-'81; VW Jetta i.z.g.st. '82; Citroën Visa '85; Eend 2 CV 6 '84; Mitsubishi Lancer 1.4 GL'80; Volvo 340 GL '83; Citroën GS '80; Fiat Cherry t. '83; Fiat Granada 20 Bravo, lpg '81; Mitsubishi Galant 2.0 GLX aut. '80; Talbot Solara 1.6 GL '85; Mazda 626 lpg '81; BMW 1502 i.z.g.st. '76; Opel Kadett 1.2 S, 4-drs. '78; Opel Kadett 1.2 S, 2-drs. '78; Opel Rekord 2.0 S aut. '80; Opel Kadett 1.2 S '81; ƒ 950,-. Inkoop, verkoop, financiering. Div. inruilers. Akerstr. N. 52C Hoensbroek 045-224425. Geopend van 10.00-19.00 uur. Zaterdag 10.00-17.00 uur.

BMW 520 i '84; BMW 524 TD '85; BMW 320 i '85; Honda Integra aut. '86; Fiat Uno 55 '84; Jetta 1600 '87; Ford Escort 1400 '87; Mitsubishi Lancer '84; Opel Kadett 16 S '88; Toyota Corolla '85; Audi 100 D '83; Mercedes 300 D '82; Ford Siërra '86; Opel Kadett Stationcar '80; Lada '84; Talbot Samba '82; Porsche 924 '77 Suzuki Alto aut. '83. Autobedrijf REUBSAET, Op de Vey 47-49, Geleen. Tel. 04490-46444. Uw adres APK-keuring. Alle auto-rep.

Gebr. DOMINIKOWSKI autobedrijf biedt aan: Mercedes 190 D rookzilvermet., div. extra's, bwj. '86; Opel Omega 2.0i, LPG, zwartmet. '87; Ford Siërra 1.8 SL antraciet '87; Opel Kadett automaat '82; Opel Rekord 2.0 S automaat '82. Garantie en financiering. Wij zorgen voor uw APK. Kouvenderstr. 48 Ubach over Worms/Landgraaf. Tel. 045-326016

RENAULT 5 Alpine Turbo-motor '82, APK sept. '91, ƒ 4.500,-; Ford Capri S 3.0 '76, i.z.g.st., ATS-velgen, APK juni '91, ƒ 1.500,-. Tel. 04490-12743.

LUCAR!!! kontant geld voor Uw auto. Tel. 045-456963.

VOLVO 360 GLS, bwj.'83, 5-gang, sportwielen en vele extra's. Ford Escort XR3, 1981 met rondom spoilers. Tel. 04490-44665

Voor snelle herstel van uw schade niet lang hellen, HAVÉ bellen, 04490-15195.

Sloopauto's

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S. Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel 045-254049.

RAPIE Stiba lid vraagt loop-sloop- en schadeauto's, met vrijwaringsbewijs. Locht 70, Kerkrade. 045-423423.

Te k. gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. Tel. 045-229045.

Te k. gevr. sloop- en SCHADEAUTO'S. Autosloperij Marxer, 045-720418.

Te k. gevr. sloop- en SCHADE-AUTO'S, de hoogste prijs in Limburg. Tel. 04490-19637/04490-12924.

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, in- en verkoop gebr. auto-onderdelen Tel. 045-411480.

Bedrijfswagens

Bankers Bedrijfswagens

Rijksweg Noord 19, Echt. biedt te koop aan:

Mercedes 508 D	1985
VW Golf D	1985
VW Golf Van D	1986
VW Taro Pick-up D	1989
VW Pick-up dubb. cabine D '84,'86,'87	
VW Pick-up D	1988
VW klein Bus B/G	1984
VW LT 28D, '83,'85	1984
VW LT 35 benzine met meubelbak	1985
Toyota Hi-ace D, kort	1986
Toyota Hi-ace D lang	1986
Toyota Hi-ace D dubb. cabine lang, '86,	1987
Toyota Dyna Pick-up dubb. cabine	1988
Mitsubishi L 300 benzine	1989
Mitsubishi L 300 D nieuw model	1987
Ford Transit D	1988
Fiat Marengo D	1986
Fiat Ducato benzine	1987
Fiat Ducato maxi turbo D hoog-lang	1987
Renault express	1987
Renault Trafic	1986
Renault Trafic verlaagd	1988
Renault P 35 D Pick-up	1987
Renault B 90 D met meubelbak	1986
Mazda E 2200 D	1987
Mazda E 2200 D Pick-up	1984

Onderhoud en reparatie in eigen werkplaats. Geopend iedere dag van 8.00 t/m 18.00 uur. Zaterdag van 10.00 t/m 16.00 uur of na telefonische afspraak 04754-82453

Te k. MAZDA E 2200 diesel bestel, bwj. aug. '88 l.z.g.st. gesl. laadbak, 3.00x 1.70x1.85 mtr. Vr.pr. ƒ 19.750,-. Tel. 045-464622

Te k. NISSAN Urvan gesl. bestelbus, bwj. 11-'87, 2.3 L diesel, gr. kent., plm. 33.000 km. Tel. 045-752758

BEDFORD CF 2.3B '82. Gesl. bestel. ƒ 3.900,-. RDW gek. 043-473465.

Te k. RENAULT Traffic diesel, 4 jr. oud, aannemersuitv. 7-pers. en laadruimte 2.25 mtr. lang. 1e eig., grijs kent., i.z.g.st. Tel. 045-412310, na 20.00 uur.

PEUGEOT 505 GLD Station '88, grijs kent., ƒ 13.950,-. Tel. 04906-1387.

Ford SIËRRA diesel Stationcar, 10'87, grijs kent., 5-drs., ƒ 12.950,-. Tel. 04906-1387.

MERCEDES 207 D, 8-'87, voorschade, 70.000 km, ƒ 17.500,-. Tel. 04906-1387

RENAULT Traffic Diesel, 11-'86, lang, hoog, 90.000 km, ƒ 12.950,-. Tel. 04906-1387.

VW GOLF Caddy Diesel, 7-'88, opbouw, ƒ 11.950,-. Tel. 04906-1387.

Wij kopen alle typen luxe- en BEDRIJFSAUTO'S, bussen en bestellers. Donny Klassen BV. In- en verkoop. Meerssenerweg 219, Maastricht. Tel. 043-635222 of 043-634915.

Onderdelen/acc.

Autotelefoon gebruikte modellen

04492-3888.

Te koop goede gebr. AUTO-BANDEN, met garantie. Passartweg 39, Heerlen. Tel. 045-222675.

MITSUBISHI-onderdelen nodig? Alles gedemonteerd. Bel E. de Kort 04167-80179.

Muziekinstall. merk KENWOOD, radio-cass. 2 versterkers en boxen 100 Watt, ½ jr. oud, nw.pr. ƒ 3.200,-, nu voor ƒ 1.500,-. Tel. 045-426090.

Te k. SPORTVELGEN 13x6 j en nw. banden Opel, VW, BMW, ƒ 850,-. 045-316940

Te k. 5-BAK Golf. 045-226128/212534.

Aanhangwagens

AANHANGWAGENS en alle losse onderdelen. Jo Knops, Rijksweg-Zuid 195, Sittard. Tel. 04490-12718.

AANHANGWAGENS, onderdelen. Opreij, Kruisberg 50, Meerssen. 043-643500. Open: alle namiddagen.

Te koop AANHANGWAGEN bb 2.00x1.10. Tel. 045-312189.

Motoren en scooters

Te koop GPZ 750, bwj. '83, 19.000 km, pr. ƒ 5.500,-. Tel. 04406-12535.

Te koop Zündapp K 600 bwj. '44, Honda 1100 bwj. '81. 043-643749, na 18.00 uur.

YAMAHA Virago 920 digital, bwj.'88, 6.000 km., ƒ 8.750,-. Tel. 045-414557.

HONDA CB 250 '78, met leren pak, mt. 50, en regenpak. In pr.st., ƒ 1.100,-. Tel. 045-753673.

KAWASAKI VN 1500, bwj. 10-'89, plm. 2.500 km, nw. pr. ƒ 20.000,-, v.v.pr. ƒ 15.000,-, na 10 uur 04405 -1250.

Te k. ENDURO XR 500 RC, blok gerev. ƒ 2.750,-. Tel. 04490-74168

KAWASAKI KX 500 Cross, bwj. '86, ƒ 4.500,-. 04405-3453; na 18.00 uur 04406-14603.

Te k. SUZUKI GSX R 750, bwj. '90, 6.000 km, gest., vr.pr. ƒ 16.000,-. Tel. 045-210072

(Brom)fietsen

Math Salden Onderdelenshop

Vespa Ciao Malossi cyl. 70 CC Kit, nu	ƒ 155,-
Colara banden 350-16 nu	ƒ 49,50
Colara banden 325-17 nu	ƒ 44,95
Colara banden 410-17 nu	ƒ 49,50
Colara banden 350-18 nu	ƒ 55,-
Faco uitlaat Ciao nu	ƒ 59,50
Leo Vinci uitlaat Ciao nu	ƒ 99,-
Helmen Lazer MX3 nu	ƒ 159,-
Nolan N19R nu	ƒ 189,-

Tweewielerspecialist Math Salden, Limbricht.

HONDA MT Parijs Dakar, '87, met verz. en helm, vr.pr. ƒ 1.500,-. 04498-57662.

De nieuwe 1991-collectie ATB's van Giant hebben wij voor U in huis o.a. Goldrock, Shimano Exage 400 LX, 21 versnell. Pr. ƒ 995,-. Financ. mog. Aflossing ƒ 40,- p. mnd. Huub ARETS, Rdr. Huynstr. 118, Hoensbroek. Tel. 045-211893.

Vespa BRAVO, bwj. '86, z.g. a.n., ƒ 425,-. Tel. 045-321586.

Te koop Vespa CIAO, i.z.g. st., ƒ 350,-. Tel. 045-740427.

Nu een SNORBROMMER v.a. ƒ 1.099,-, Financiering mog. v.a. ƒ 40,- p.mnd. Rens Janssen, Heerlerheide. Tel. 045-211486.

GIANT mountbike model 1991, div. modellen op voorraad leverbaar, w.o. Geldrock-Stonebreaker-Granite. Financ. mog. va. ƒ 40,- p. mnd. Rens Janssen, Heerlerheide tel. 045-211486.

Div. overjarige race- en ATB-fietsen. KOGA en Giant 1991 zijn binnen. Bert Rekers, Willemstr. 85 Heerlen. Tel. 045-726840.

Te k. PUCH Maxi sept. '88 sterw. ƒ 750,- en Vespa sterw. ƒ 700,-. Ganzeweide 178, Heerlen. 045-224289.

Puch MAXI, ƒ 350,-. Mooi en goed. Tel. 045-214964

Te k. gebr. DAMES-, heren en kinderfietsen. Tel. 045-751850.

Te k. YAMAHA RD ƒ 300,-. Daalstraat 11, Geleen.

Te koop ATB's, Giant Track, Giant Coldrock, aluminium Giant ATB, Pinarello racefiets. Tel. 045-719831.

Te k. Puch MAXI met sterwielen. Kasteellaan 2a, Heerlen/ Meezenbroek.

Te koop VESPA Ciao bwj. 2-'90, met verz. en helm. Tel. 045-231644.

Te k. ZÜNDAPP KS50, bwj. '84, vaste pr. ƒ 850,-. Heerenweg 240, Heerlen.

VESPA Ciao '88, met sterw. en verz., ƒ 695,-. 045-412570/428147.

Te k. bromf. VESPA Si met sterwin. en verz., 2 jaar, z.g. a.nw. ƒ 675,-. 04490-46185

Te k. HONDA MT5, bwj. '88, kl. wit/blauw, z.a.nw. Pr. ƒ 1.500,-.Tel. 045-318960

Nieuwe modellen Giant A.T.B. 1991 uit voorraad leverbaar. Wij geven 10% korting op in voorraad zijnde MOUNTAIN-BIKES 1990 en racefietsen. "Tweewielers" Feron Torenstr. 1A, Schinnen.

Sport & Spel

SPORTHUIS DIANA

Emmastraat 11, 6431 KB Hoensbroek. Telefoon 045-213495

Hammerli 208 cal. 22 van ƒ 2.195,- nu voor ƒ 1.500,-

Te koop FITNESS-APPARATUUR, compleet met fiets en toebeh., vr.pr. ƒ 1.250,-. Tel. 045-725120.

Van maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Vakantie en Rekreatie

Zeilen/Boten/Surfen

Te k. gevr. ZEILBOOTTRAILER, 2500 kg. 04490-11541

TABUR 2 pers. snelle zeilboot, trailer en twee zwemvesten. Inr. surfplank mog. Tel. 045-722271.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Luxe MOTORJACHT, staal, 7.60x2.40 stahoogte. Mers. D 190 55 Pk, bwj. '78, i.z.g.st. Tel. 0932-11716725

Speedboot Vega Matadt 85 pk Evinrude motor. BROUNS Schelsberg 117, Heerlen. Tel. 045-725548.

Caravans/Tenten

Nieuwe TOURCARAVANS te huur door ANWB Bonds-verhuurder, off. dealer Sprite en Caravelair car. Bartels Caravaning, Hommerterweg 256, Amstenrade-Hoensbroek. Tel. 04492-1870.

JAARSTALLING voor caravans, boten e.d. te Sittard, ƒ 180,-. Tel. 04492-2601.

DOORLOPEND-SHOW bij Camping Cars Ridderbeks. Nu plm. 15 inruilvouwwagens o.a. Scout, Trigano, Walker en Alpenkreuzer enz. enz. Caravans: Gruau, Eriba, Predom. Lid Bovag. Kom eens kijken in Koningsbosch, Prinsenbaan 180. Tel. 04743-2213.

CARAVANSTALLING; Gronsveld 04408-1251.

Nieuw in Nederland, de geïsoleerde Levooz VOORTENTEN. Te bezicht. Ralon, Brommelen 58A, Geulle. Tel. 043-645079.

De Olde Caravan. BV Sittard. Na seizoens opruiming van onze show en verhuur caravans, WILK en Beyerland, diverse gebruikte caravans en vouwwagens v.a. ƒ 1.750,-.Tevens nog een kleine voorraad van diverse modellen seizoensvoortenten, dak-schuif en terraslui-fels. Verder alles in onze uitgebreide onderdelen en accesoires shop, o.a. 6 kilo propaan gasfles gevuld voor ƒ 59,-. Op is Op. Voor service en kwaliteit naar Dr. Nolenslaan 141 ind. park. nrd. Tel. 04490-13634

LMC MÜNSTERLAND caravans. Perfektie tot in het kleinste detail. Overtuig uzelf en breng een bezoek aan: Echter Caravan Centrale, Rijksweg Zuid 4, Echt. 04754-86097.

Te k. BURSTNER 385 TN Club, 1988 met toilet., verwarming en kk. Vr.pr. ƒ 10.400,-. Tel. 04458-2002

Te k. CAMPER Ford Transit ƒ 4.500,-; vouwwagen ƒ 600,-; 3-pers Deva ƒ 600,-. Mauritspark 4, Geleen 04490-54302.

Te k. IT-CARAVAN 4-pers., met voort., koelk., ringverw., el. waterpomp en reservewiel. Bernadettestr. 28, Kerkrade-West.

Te koop zware PVC VOORTENT, alle seizoenen, 4.00 x 2.50 m. 04490-18035.

Kampeerders opgelet! Nu met vouwwagens, modellen 1991, v.a. ƒ 4.995,-. NU 'TE ME-KORTING zolang voorraad strekt. Natuurlijk weer Tentenhuis Hanssen, Stassar, Heisterberg 1, Hoensbroek. 045-224200.

KNAUS 3.25 mtr. '81, 4-pers., 520 kg., kachel, koelk., voort., gasfl. alles in perf. st., ƒ 5.750,-. Tel. 04746-4457.

Te k. 2-4 persoons MERCEDES 207, campers, Camperhuis grijs kenteken, bwj. '86 nwe. inbouw, opbouw-bovenslaper met douche, w.c., ijskast, verwarm. APK tot 10-'91. Vr.pr. ƒ 16.000,-. 04754-86045

Weg. omst.h. te k. VOUWWAGEN Tago 400 S.C. bwj. '88, div. access. o.a. koelk luifel. Tel. 04493-4610.

Te k. 4-pers. KIP caravan (met voort.), achterschuif vr.pr. ƒ 650,-. Godfried mansstr. 8, Schaesberg.

Te k. CARAVAN DB stabilisator, afsluitb. ski-dragers sneeuwkettingen Ernst 13-14 en 15 inch. 0932-11760037.

Hobby DELUXE 420 bwj.'87, m. treinzit, wc, ringvw., omv. resw., garage Walker voort. geh. compl. ƒ 11.250,-. 045-461669.

Chateau en homecar te koop, verkoop en verhuur. Taxaties en reparaties. Tevens ook de ex-verhuur caravans in de verkoop. RALON Caravans. Brommelen 58 A, Geulle. Tel. 043-645079.

Luxemburg

LUXEMBURG prachtig gelegen vak. woningen te huur. Wilwerwiltz, Inl. 045-41007

Duitsland

BOERDERIJ-VAKANTIE, alle jaargetijden Todtnau Schwarzwald, log./ontb. v.a. DM 17,50. Inl. 045-323495

Spanje

VALENTIA: Te huur v. particulier Beni casim, 4-pers. bungalow. Inl. 043-614981.

Div. Buitenland

THAILAND, Sri Lanka, v.a. ƒ 1.299,-; 20 dgn. hotel Lux ƒ 1.795,-; Incl. 7-dgse tour ƒ 2.225. Tel. 085-649548.

(Huis)dieren

Baby's gr. roodst. en dubb. geelk., bruinoorpark. Nanday's, Rosella's, en andere soorten. Chinchilla's, hamsters enz. ARIANE, Bleyerheidestr. 10, Kerkrade. Tel. 045-351340. Inkoop papegaaien.

CHINCHILLA'S; hobbyfokker heeft regelm. jonge dieren (div. kleuren) Z.g.afst. lev. kooien en voeders. Tel. 04490-78312

Te koop Pyreneese BERGHONDPUPS met stamboom ontw. en ingeënt. Tel. 04764-1540.

Te koop nestje DOBERMANS alle tip-top. Tel. 04759-1396.

Te koop nestje zeer mooie West Highland WHITE-TERRIERS, met stamboom, ingeënt en ontwormd. Tel. 08866-1824.

Boemerhondjes, TEKKELS, Yorkterriers, Perzische katjes m. stamb. lichte kleuren (katers) Tel. 04459-1237. Walem 11a, Walem

Te koop prachtige BOUVIER 3½ jaar oud, teef, zeer lief, pr.n.o.t.k. Te bevr. 045-729613.

Te k. ROTTWEILER teef, 7 mnd., met stamb. Goed was en lief v. kind 04490-54917, zat. na 18.00 uur.

Te k. zilvergrijze DWERG-POEDELS, ingeënt en ontwormd, met stamboom. Tel. 04750-16590

Te koop nest COLLIES met stamboom. 04795-1696.

From Castle of Beauties rasspec. off. erk. van WEST HIGHLAND WHITE- en Yorkshire-Terriers. Pups en triminfo 04404-1439.

Te k. DWERGSCHNAUZERS, kl. zwart/zilver, pr. stamb. Tel. 04498-56511.

BOUVIERPUPS, te koop, 04405-2751.

Te k. West-Highland White-TERRIER-PUPS met stamb. Tel. 04496-

Te k. mooie YORKSHIRE-TERRIER-pups. Tel. 04498-54002.

Te koop lief MECHELS hondje, teefje, 5 mnd., met veel aandacht nodig. Tel. 045-229832

Te k. West Highland White Terriër. Kennel OOS HEM Tel. 04404-1527.

YORKSHIRE terriertjes en teckeltjes. Thull 30 Schinnen.

BOEMERHONDJES, ... Thull 30 A, Schinnen.

Te k. DOBERMANN scherpups met stamboom ingeënt, ontw. 04254-2709.

Te k. wegens ziekte gestroomlijnde BOUVIER 15 mnd oud met papieren. Heel lief, vraagt veel aandacht. ƒ 375,-. 045-272

Te k. Costers Kortharige KATER lilac. Tel. 04 2459.

Te k. nestje Hollandse Mechelse HERDERS HONDJES. 04492-3421.

Te koop diverse SHI 04 1038.

Te k. ruwhaar TEKKEL met stamb., geënt. P.C. Vaesrade. Naanhofsweg. Tel. 045-242215

5-jarige Welsch PONY, en verkeersmak, incl. ... en getuig en karretje. ... ƒ 3.500,-. Tel. 426454.

Opleidingen

ANWB en Bovag erk. ... motorrijschool WISMANN & Zn. Europaplein Zuid 340, Ubach over Worms. Tel. 045-321211 voor alle rijbewijzen en alle chauffeursopleidingen. ... Ook al DAF 2800 SpaceCap.

Hulp/begeleiding/bijles ... TALEN door ervaren ... Tel. 045-317161.

Bijles

In 8 dagen Uw RIJBEWIJS ... Sint Eustatius Examengarantie 04... 32428.

Voor Piccolo's zie verder pagina 10

Huwelijk/Kennismaking

Dansen voor 't iets oudere publiek
iedere vrijdag, zaterdag, zondag, maandag va. 21.00 uur.
Zondags en 's-maandags 10 consumptiebonnen voor
ƒ 15,-. Vrij entree, toegang 25 jaar.
Bar Dancing de Fontein
Schandelerboord 7, Heerlen.

Aids infolijn
Bel gratis
06-0.22.22.20
Maand. t/m vrijd.
van 14.00 tot 22.00 uur.

Iedere zaterdag en zondag gezellige dans- en CONTACTAVOND in de Kelderbar "La Chalet" in Treebeek. Toegang boven 30 jaar. D.J. Richard, aanv. 21.00 uur. Chalet Treebeek, Komeetstr 25a. 045-211375

Elke zaterdag en zondag bal voor ALLEENSTAANDEN. Café Metropole aan de Rijksweg te Beek.

Cafe dancing WINDROSE, Akerstr. Nrd 150, Hoensbroek. Elke woensd. bal voor alleenstaanden, dond. en zondag gez. vertoeven voor 30 jr. en ouder. Vrijd. en zaterd. gezellig dansen.

Aantr. j.vrouw 40 jr. 1.62 m., schuldl. gesch., open, sport. eerl. huisel. z. kar. zkt. na zware teleurst. nette betrouwb. man tot 45 jr. m. vast werk om samen 'n ser. nieuwe toekomst op te bouwen en evt. een gezinnetje te stichten. Kl. kind geen bezw., geen bartype, beslist geen avontuur. Alleen ser. br. met foto o.e.r. Br.o.nr. B-6152, L.D. Postbus 2601, 6401 DC Heerlen.

J. MAN, 30 jr. zkt. langs deze weg een leuke vriendin. Br.o.nr. B-6159 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen.

Jongeman zoekt een vaste VRIEND. Brieven met of zonder foto onder nummer. Ik heb veel hobby's en ga graag op vakantie. Br.o.n. B-6161. L.D, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Weduwe 46 jr. met 2 volw. kinderen en eigen huis. Uit goed milieu. Zoekt dito MAN van 45 tot 50 jr. Graag met foto. Br.o.n. B-6163. L.D, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Bleek J.MAN 48 jr., zoekt kennism. Br. liefst m. tel.nr. Br..o.nr. B-6168, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

ALLEENSTAANDEN. werkgroep 't Guliks-Hoes, Hoek Agri Colastraat, Ophoven 1 Sittard, organiseert iedere zondag een dans-en contact avond. Bewijs verpl. Inl. 04490-12402 of 14805

ECHTPAAR 38 jr en 41 jr zoekt ander echtp. voor moderne vriendschap. Br.o.nr. B-6175 L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Nette jonge man 30 jr. vast werk zoekt nette jonge VROUW 25-30 jr. lfst. zonder kind. Doel vaste relatie. Br. met foto o.e. retour. Br.o. nr. B-6179 LD Postbus 2610 6401 DC Heerlen.

Eenv. man, goede opl., net slank, geen cafébezoeker, 50 jr. 1.76m z.k.m. dito DAME. Br. o.nr. B-6183 Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Welke eerl. lieve leuke jonge DAME 40-45 jr. wil het leven delen met dito man van 47 jr. om de eenzaamheid op te lossen en een mooie rel. op te bouwen voor het leven. De lange winteravenden staan voor ons. Liefst geen thuiswon. kind. Brieven met foto en tel.nr. Br. o. nr. B-6184 LD, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

WEDUWE, 57 jr., zkt. nette heer tuss. 50-60 jr. voor vriendsch. Br.o.nr. B-6188 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen.

Geh. MAN 54 jr., slank, 1.85 m., zoekt vriendin 45-50 jr. Discr. verz. Br.o.nr. B-6192, L-D, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Zakenman, 58 jr., 1.68 mtr., z.k.m. DAME/weduwe, slank gezond. Br.o.nr. B-6196 Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Jonge vrouw 29 jr. zoekt leuke VRIEND tot 33 jr. Br. met foto op erew. ret. o.nr. B-6197. Limburgs Dagblad Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

J. MAN, 43 jr., slank, 1.80 m. sportief, HBO-er, baan, huis zkt. ser. kenn. m. j. vrouw, min. MBO en baan. Twijfel niet en schrijf. o.nr. B-6190 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Woont u in Limburg
en zoekt u een partner? Nederland grootste relatieburo geeft u natuurlijk ook een grote kans van slagen.
Wilt u meer weten over de unieke werkwijze? U kunt geheel vrijblijvend bellen met onze medewerkster in uw omgeving
Meerssen e.o mevr. Corsius 043-640176
Heerlen e.o. mevr. Willemse: 045-215481
Maastricht mevr. Savelberg: 043-612291
Roermond, mevr. Cremer: 04750-10554
Weert, mevr. Janssen: 04950-36337
Stichting Date
Niet zonder reden Nederlands grootste relatieburo.
Erkend door de Raad van Toezicht v.h. Min. van WVC

Partner Consult
Adviesburau voor partnerkeuze in Zuid- en Oost-Nederland voor het Acad., H.B.O. of vergelijkbaar ontwikkelingsniveau.
U hebt een drukke werkkring, vrienden en interessante hobbies, maar U mist die ene partner in Uw leven.
Erk. R.V.T. Brochure M. Schiks.
045-740068, Postbus 443, 6400 AK Heerlen.

Stichting Mens en Relatie
Postbus 525, 6040 AM Roermond.
Postbus 5050, 6401 GB Heerlen.
GERT 38 jr. Bedrijfsleider, gesch. 1 zoon inwonend, d. blond met snor, sportief en repres. type, houdt van toneel, dansen, reizen en huishl. gezelligheid, zkt. vrouw, b.v.k. dialect sprekend.
DOR 57 jr. aardige energieke, vrolijke man, actief en ondernemend, zkt. lieve vrouw, kindr. welkom.
KOEN 28 jr. vrijgezel, 1.76m. middelb. opl. vaste baan en auto, houdt van lezen, sporten, natuur, is rustig van aard. z.s.k.m. aardig meisje.
LIES 62 jr. charm. dame, wed. vrolijke, vitale uitstraling, optimistisch en prettig in de omgang een actieve man met een goed hart.
EDWIN 31 jr. lange slanke man, d. blonde krullen, blauwe ogen, hardlopen, motorrijden. film. opl. MTS, goede baan, zkt. vrouw, kindje welkom.
SJAAK 41 jr. Heeft vroeger gereisd en veel van de wereld gezien, is nu rustig en huiselijk v. aard, houdt van gitaarspelen, film kijken, fietsen en lezen, zkt. aardige vrouw, kind welkom.
REACTIES:
MAASTRICHT e.o.: 043-435231 Mevr. Driessen.
HEERLEN e.o. : 045-726539 Mevr. Luchtman.
ROERMOND e.o. : 04750-15534 Mevr. Nabesto.
Deze en vele andere ingeschrevenen zoeken een partner voor een duurzame relatie. Wilt u meer info over onze werkwijze: bel dan vrijbl. de consulente in uw buurt of vraag de GRATIS BROCHURE aan.
STICHTING MENS EN RELATIE is erkend Raad van Toezicht, ingesteld door het Ministerie v. WVC.
Persoonlijke bemiddeling: zorgvuldig en doeltreffend.

Te k. moderne BUGGY merk Bébécar, ½ jr. oud, ƒ 1..., ... 18, Heerlen.

Te k. ... KINDER-WANDELWAGEN met toebeh. ƒ 125,-; wieg ƒ 50,- 04490-54020.

Te k. KINDERWAGEN 3-in-1, ... oud, ... ƒ ..., ... ƒ 500,-. 045-...

Te k. rieten WIEG met kant 1 mnd gebruikt. ƒ 200,-. Tel. 045-227438.

Te k. TEUTONIA kinderwagen 3 in 1, ... ƒ 375,-; badje met standaard ƒ 50,-. 045-325546.

Te k. BRUIDSJURK mt. 36-38. Tel. 045-212701.

Afvoerproblemen?
Babit bv rioleringswerken
Tel. 045-463892

Afvoer verstopt
Babit bv rioleringswerken
Tel. 045-463892.

W. H...an gevelrestauratie
..., reinigen en voegen.
Tel. 045-427336

Problemen aan uw dak
Arndts dakservice
Heerlen 06-52980875
Dag en nachtservice

STOELMATTERIJ vern. rieten en biezen stoelen met gar. Bel. 045-418820.

Let op! Uw dak is ons vak! Dakdekkersbedrijf Peters, Groenstr. 21, Ubach over Worms. Tel. 045-325793, b.g.g. 045-311334. Tevens ZINKWERK en PVC-dakgootbekleding. Gratis offerte

DAKDEKKER kan nog werk aannemen. Tel. 045-426409.

OPRITTEN en terrassen in klinkers of sierbestrating, ook tuinaanleg, 045-423699

NEW LOOK BV Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

DAKDEKKERSBEDRIJF De Nok, voor al uw dakdekwerkzaamheden, met de langste schriftelijke garantie. Bel voor vrijblijvende offerte. Tel. 045-224459/753008.

Hans LIPS voor timmer-, dak en zinkwerk met garantie. Vraag vrijbl. advies/offerte. Bel 045-453818.

Voor al uw kleine VERBOUWINGEN. Tel. 045-741740.

Kapper/Cosm.

SCHOONHEIDS- massage-ped.-stoelen, beursmod. Tel. 04923-62939 of 66561.

Wonen Totaal

Eiken-meubelgroothandel t.o.h. reüniegebouw Geleen
30% goedkoper dan elders
Groenseykerstraat 41A. Tel. 04490-47446.
Open ma. v. 13.00-18.00 uur; dinsdag-vrijdag v. 09.00-18.00 uur; zaterdag v. 10.00-17.00 uur.

Meubels Kopen?
Bankstelkussens, relax-zetels, toogkasten, eethoeken, slaapkamers, salontafels, klokken, bedveringen en matrassen enz. Aan uiterst gunstige prijzen en met een perfecte voor- en na service.
Meubelen Nelissen
Kerkplein 10, Lanaken (B). Tel. 09.3211714184.
Open: dinsdag t/m zaterdag 9.00-12.00 en 13.00-18.00 uur
Zondag 13.00-18.00 uur. Maandag gesloten.

Nieuw tapijt of gordijnen
Elk tapijt bij Hatéma gekocht, wordt GRATIS gelegd.
Elk bij ons gekocht gordijn, wordt GRATIS gemaakt.
Hatéma
Spoorsingel 40, Heerlen. Tel. 045-720741.

VLOERBEDEKKING, gordijnen, karpetten, topkwaliteit, vele aanbiedingen, enorme voorraad, gratis gelegd. Won.inr. Grooten, Kloosterstr. 22 Simpelveld.

TRADERS biedt u prachtige gebr. meubels, kookplaten, bedden, buro's, ijskasten en noem maar op. Alles op interieur gebied tegen zeer gunstige prijzen. Bezorging mogelijk. Heggenstr. 16, Maastricht (zijstr. Amorsplein). Tel. 043-210830.

Weg. omst. te k. INBOEDEL wo. div. antieke artikelen. Wieenweg 33, Brunssum, zat. van 10 tot 18 uur.

Koopje! Mass. eiken TIENERKAMER ƒ 950,-, moet weg. Tel. 045-423653.

Te k. zwaar eiken EETHOEK, met driehoekige tafel iets aparts, vr.pr. ƒ 1.100,-. Tel. 043-475526.

IJSKAST ƒ 95,-; diepvr. ƒ 175,-; gasforn. ƒ 95,-; afwasm. ƒ 175,-. 045-725595

Eik. bankst. ƒ 375,- eik slpk. ƒ 350,-; eik. EETH. ƒ 475,-. Kouvenderstr. 208 H'broek.

Te k. 2 leren 2-zits BANKEN roomkl., strak model, z.g.a. nw., ƒ 2.500,-. Tel. 045-231740.

Massief eiken WANDKAST 2 x 4 delen, totaal 4 m breed Van ƒ 6.500,- voor ƒ 3.000,-. Tel. 045-728863.

Royal Albert koffie-servies; Teutonia KINDERWAGEN 4 in 1, baby-uitzet mt. 56 tot 80, Tel. 045-351987.

Te koop STEREOTOREN en kleuren-tv, wasautomaat 04406-12875.

Te k. 3 kristallen HANGLAMPEN samen ƒ 150,-. Tel. 045-458380.

O.K. HAL een schitterende collectie spotgoedk. o.a. rundl. bankstellen, o.a. rundl. bankstellen v.a. 895,-, pracht eiken eethoeken v.a. 395,-, toog- en zilverkasten en! wij hebben nu 'n separate koopjeshal van duizenden m2 (de grootste op dit gebied in Nederland) met 'n onvoorstelbare voorraad eiken kasten v.a. 95,-, clubs v.a. 45,- in rundl. v.a. 125,-, massief eiken klerenkasten, moderne klassieke en! antieke slaapkamers, enorme keuze bankstellen v.a. 65,-, schitt. dressoirs w.o. ook! antieke prima meubelstoffen v.a. 5,- p. mtr. Allerhande antieke meubels om zelf op te knappen, stereo-apparatuur w.o. werkelijk klasse, kom beslist eventjes kijken. Het is zeer de moeite waard. (ook iets voor h.h.handelaren). O.K. Hal, Agnes Printhagenstr. 22-24, Geleen centr., vlakbij Alb. Heyn.

Wij verzorgen uw MEUBELSTOFFERING tegen de helft van de nieuwprijs, tevens bankstelkussens, tegen uiterst lage prijzen. Bel vrijblijvend 043-472435.

Van part. te k. geh. massief blank eikenhouten SECRETAIRE, 1 mtr. breed, tev. enkele massieve blank eikenhouten gangkastjes, alles nieuw. Kapelstr. 4, Simpelveld, Huls.

2-Zits BANK npr. ƒ 2.600,- nu ƒ 350,-; relaxstoel nwpr. ƒ 1.300,- nu ƒ 250,-, zwaar eiken ovale salont. nwpr. ƒ 1.800,- nu ƒ 300,-. Tel. 04454-5209/045-456116.

Te k. 2-pers. slaapk. LOUIS XV, 5 drs. kl. kast, toil., taf. m. spiegel, 2 nachtkast., pr.n.o.t.k. Tel. 045-441493

Eiken bankstel ƒ 395,-, eiken wandkast ƒ 395,-, gaskookplaten v.a. ƒ 50,-, kleerkasten 2-3-drs. v.a. ƒ 149,-. kuipbankstellen leer -stof-lederlook nieuw v.a. ƒ 1795,-, slaapkamers compl. ƒ 595,-, eethoeken v.a. ƒ 299,-; eiken TV-kast nieuw ƒ 299,-, boekenrekken v.a. ƒ 69,-; l.l. bankstellen in div. kleuren v.a. ƒ 699,-, geiser ƒ 125,-, salontafel tegelblad nieuw ƒ 175,-, groot assortiment kleinmeubelen. Meubels Stunthal LAMBA Steenweg 87 Sittard, tel. 04490-23525 Nu ook in Maastricht, Fort Willemweg 14, Wijk 19, industrieterrein Boscherveld 043-256676.

Te k. WOONKAMERKAST blank eiken, 2.50 m. Tel. 04451-2459.

LITS-JUMEAUX: 1.80 x 2.00 m. Met 2 nachtk. en 2 schuifd.kast., br. 2.20 m., licht Essen uitv. ƒ 1.500,-. Tel. 045-258295.

Weg. overcompl. prachtige antieke KLEERKAST en servieskast. Koopje! Tel. 045-418072.

Klassiek zwart leren BANKSTEL, antieke toogkast, oma slaapk., 3 zits bank, Zibro kachel. Tel. 045-320395

Te k. ant. BOERENEIKEN eethoek. ƒ 975,-. Antieke olielamp. Tel. 045-218582.

Te k. ANTIEKE Slaapkamer, compl. met alle toebehoren. 045-721227.

Te k. SALONTAFEL doorsnee 110, massief eiken ƒ 150,-. Tel. 045-211332.

Te k. prachtige STEREO-INSTALLATIE compl. met CD en boxen 2x150 W, pr.n.o.t.k. Tel. 045-729613.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Superbruiner!
16 lamps, 4 x gebogen zonnehemel met ventilator en snelbruinlampen. Alleen bij van Erp nu ƒ 999,-.
Volledige garantie en service.
Van Erp, Limbrichterstr. 18 Sittard, tel. 04490-13531.
Hoofdstr. 12 Kerkrade, tel. 045-456999.

ZONNEHEMEL-VERHUUR zonnige aanbieding. Firma Rezo, Landgraaf, 4 wkn. ƒ 150,-; 3 wkn. ƒ 120,-; instal.kosten ƒ 20,-. Tel. 045-312956.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

BCE Huismerk

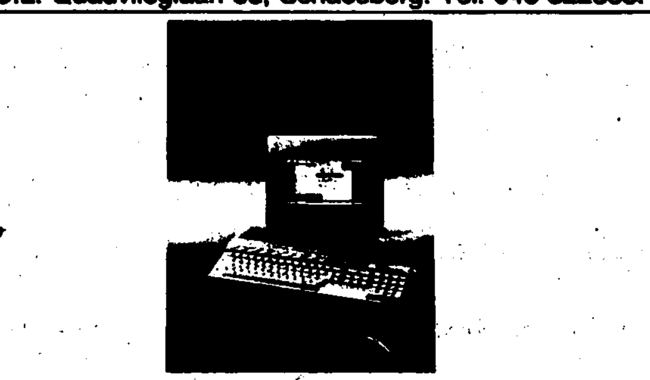
BCE XTm 640 KB, 20 MB, 5,25", MON	ƒ	1.895,-
BCE AT, 1 MB, 5,25", 20 MB, MON	ƒ	2.695,-
Philips AT, 3,5", 20 MB, MON	ƒ	2.895,-
AMSTRAD portable Computer, 512 KB	ƒ	1.595,-
Mégaportable	ƒ	1.795,-

Prijzen inclusief BTW, verzending en garantie.
Bestel nu en bel : 020-203239.

TOSHIBA laptop 1200 XE 20 MB HD, 5 MB RAM. Tel. 04498-52881.

Te koop MSX 2, 16-Bits, 28 Mhz-PCM, 256 K, Turbo-R. Tel. 045-224779.

DCL PC's aktie prijs AT 286!
PC-'s plus toebehoren, 1 jaar garantie, (incl. BTW)
AT286 16Mhz 1/MB FD1,2/MB HD40/MD, monit. ƒ 2.195,-
AT386SX 19Mhz 1/MB 1,2/MB 40/MB, monit. ƒ 3.195,-
AT386 25Mhz 1/MB FD 1,2 MB HD40/MB, monit. ƒ 4.095,-
D.C.L. Quadvlieglaan 33, Schaesberg. Tel. 045-322333.

Atari 1040 STFM computer
Professionele computer met 1Mb RAM (uitbreidbaar tot 4 Mb), 68000 processor (8 MHz, 16-32 bits), operating systeem TOS 1.4 met GEM, 192 Kb ROM, kleurenpalet van 512 kleuren, 3½" diskdrive (720 Kb), Atari muis. Aansluiting voor: muis en joysticks, modem, z/w- en kleurenmonitor, externe diskdrive, harddisk, printer en/of laserprinter, MIDI-interface, ROM-poort (voor speciale toepassingen), HF-modulator (rechtstreeks aansluitbaar aan TV), Omikron-Basic, utilities en handleidingen.
Superaanbieding met service : ƒ 999,-
Prijs excl. BTW, prijswijzigingen voorbehouden, zolang de voorraad strekt.
LEUFKENS - DUBOIS
Heerlen, Sittarderweg 58 A. Tel. 045-726444.

Atari MS-DOS ABC 286/30 AT-computer
inkl. monitor
- inkl. 30 Mb harddisk; - inkl. 3½" HD-drive; - inkl. 640 Kb RAM; - inkl. EGA/CGA/Hercules; - inkl. AT-toetsenbord; - inkl. DOS 3.3/GW-Basic.
Superaanbieding met service : ƒ 1.849,-
Prijs excl. BTW, prijswijzigingen voorbehouden, zolang de voorraad strekt.
LEUFKENS - DUBOIS
Heerlen, Sittarderweg 58 A. Tel. 045-726444.

TULIP AT 286 compact (inruil) 40 MB harddisk 27 mls, 1x 3.5" drive, 1x 5.25" drive 101 AT keyboard Hercules - CGA kaart 14" monitor draai en kantel voet, nieuwprijs ƒ 4.500,- nu ƒ 2.999,- incl. BTW. Gratis servicebeurt. Voor info bel E.C.A. 045-465610.

Te k. wegens omst. TULP AT compact 2 vaste schijf 20 MB en Epson printer 1 jr. oud ƒ 1000,- 045-256056.

Te k. professionele 24-naalds PRINTER, merk Star NB 15, in.nw.st. papierbreedte 39,5 cm. ingeb. papertrack, vr.pr. ƒ 1.000,-. 04490-17363.

Atari MS-DOS ABC 8088-2/30 computer
Inkl. monitor
- Inkl. 30Mb harddisk; - inkl. 3½"-drive; - inkl. 640Kb RAM; - inkl. EGA/CGA/Hercules; - inkl. AT-toetsenbord; - inkl. DOS 3.3/GW-Basic.
Superaanbieding met service: ƒ 1.399,-
Prijs exkl. BTW, prijswijzigingen voorbehouden, zolang de voorraad strekt.
LEUFKENS-DUBOIS
Heerlen, Sittarderweg 58A. Tel. 045-726444.

SOFTWARECENTRUM E.C.A. kraakt weer de prijzen: kaartenbak ƒ 75,-; Autokostenbeheer ƒ 75,-; Aandelenadviseur ƒ 75,-; Typecursus ƒ 65,-; Spreadsheat ƒ 75,-; Programmastarter ƒ 55,-; Tekstverwerking ƒ 125,-; Factureren ƒ 75,-; Computerbeheer ƒ 65,-; Dosmanger ƒ 125,-; C-programming ƒ 125,- etc. Alle software met Nederlandstalige handleiding, zeer gebruiksvriendelijk, doeltreffend. Alle prijzen incl. BTW. E.C.A., Holzstraat 10, Kerkrade. Tel. 045-465610.

Te k. 1 comp. COMMODORE C 64 1 drive VC 1514 170K, 1 Matrix-printer 1 compl. muisset 1 modem. 100 disketten vele spec. programma's, 045-274044

Te k. port. comp. SHARP PC 7100 (5.25-20 MB) plus bijbeh. printer. 045-224045.

Te k. 1 SCHNEIDER CPC G 128 128K kleuren computer 1 kleuren monitor 1 Matrix-printer 1 tweede drive 360K spec. Soft-ware D-Base/ Wordstar 3.0 / spellen en vele disketten. Tel. 045-274044.

TV/Video

KLEUREN TV grote sortering vanaf ƒ 75,-. Radio TV van Voorst, Ganzeweide 48 Heerlerheide. 045-213879.

Kleuren T.V.'s 8-12 kan. v.a. ƒ 75,-. Afstandsbed. v.a. ƒ 125,-. Radio/tv FRANK BV Bokstraat 33 Heerlerheide. Tel. 045-213432.

Goede KLEUREN-TV'S met gar. vanaf ƒ 125,-. Reeds 25 jr. TV-occasioncentr. Geel, Grasbroekerweg 25 Heerlen. 045-724760.

Te koop complete semi-professionele VIDEO VHS, pr. ƒ 2.500,-. Tel. 04746-3738.

Kachels/Verwarming

Barbas inbouw- voorzethaarden
ARNOLD OPREIJ
Heerlen, Heerlerbaan 275
Maastricht, Beatrixhaven

Kachels - inzethaarden
Op maat. Goedkoop en goed kopen. Gratis geplaatst.
De Kachelsmid, Walem 21, Klimmen. Tel. 04459-1638.

BRANDHOUT: Beukenhout plm. 15 m3 voor ƒ 550,- aan huis bezorgd. Van Thoor, Holstraat 33, Margraten. Tel. 04458-1818.

Te k. 4000 ltr. STOOK-OLIE ƒ 0,40 per ltr. Tel. 045-724063.

Te k. HOUTKACHEL Helex type "kleine Willem". Tel. 0932-11760037.

Orig. zweedse gietijz. KACHEL ook als open haard te gebr., z.g.a.nw. Nieuwpr. ƒ 2.300,- nu ƒ 500,-. Tel. 045-324524

Te k. HOUT-KOLENKACHEL Pelgrim model ƒ 125,-. Boomvarenerf 14, Heerlen-Rennemig.

Uw auto, huis, bankst... VERKOPEN? Met ... LD-TV. Bel voor inf... 739300.

Muziek

STALMEIER MUSIC
de muziekspecialist
HOOFDSTRAAT 32 TEL 045-214253 HOENSBROEK
(Bij de Markt) Donderdag koopavond
Goede verkoop begint bij de inkoop:
B.v. Kimaxe stratocaster, electr. gitaar ƒ 298,-
Kawai keyboard FS 610 4 oct gr. t. ƒ 495,-
Altijd leuke aanbiedingen en occasions.
Koop bij de man die het ook bedienen kan!!!

Bach-Kantorij Zd-Limbu...
vraagt voor de uitbreiding van het koor
4 sopranen, 3 tenoren, 2 bass...
Enige koor-ervaring en muzieklezen wordt verla...
Programma hoofdzakelijk gericht op Barokliteratu...
Aanmelding en inlichting tel. 043-641021.
Repetities dinsdag 19.45 uur. Muziekschool Maas...

Gratis saxofoons
hebben wij niet, maar wel een enorm aanbod in nieuwe en gebruikte in alle prijsklassen. Adams Thorn, 04756-1324.

Voor niets
krijgt u een gedegen advies bij aankoop van al Uw blaasinstrumenten, enorm aanbod nieuw en gebruikt in alle prijsklassen. Adams Thorn, 04756-1324.

Kosteloos slagwerk
is helaas onmogelijk, maar aanbiedingen vindt u bij ons doorlopend. Adams Thorn 04756-1324.

DRUMSTEL Primier Black-Shadow, 4- del. incl bekkens en standaard, vr.pr. ƒ 1.750,-, v.a. Maandag Tel. 04750-10890.

YAMAHA Keybord PSR 6300, duurste uitv., in nw. st. met alle denkbare mogelijkheden, nw.pr. ƒ 5.200,- voor ƒ 2.500,-. Putstr. 4A, Oirsbeek, na 17.00 uur.

Semi-prof Rockband zoekt DRUMMER en toetsenist. 04498-51319 (Richard).

Te k. 2 Grundig HI-FI 4 wege Boxen Profi 2500. Tel. 045-274044.

Te k. JUXE-BOX van Seeburg met Caddilla... ten, vr.pr. ƒ 2.750,- 045-223164

Band met eigen ... ZOEKT inventieve ... Geen comm. bed. Te... 421954. (wo. na 18.00...

Te k. Synthesizer ... BOARD technics mo... AX7, 61 toetsen, 56 ... klanken, 24 ritmen me... riaties, veel mog., ... versterker, 1 jaar ou... nieuw, vr.pr. ƒ 2.650,- ƒ 4.495,-. Na 18.00 ... 045-253660.

Professionele BAS... STERKER 200 W, ... EQ ƒ 500,-. 04490-48...

STUDIE-PIANO te ... ƒ 700,-. Tel. 04493-27... 18.00 uur.

DRUMMER met e... zoekt aansluiting bij ... Tel. 045-752259.

KEYBORD Yamaha P... 6 maanden oud, ƒ 1... Tel. 045-422768.

Te koop DWARSF... Gemeinhardt. Nage... en schoongemaakt, ƒ ... 045-421925 na 18.00 ...

Een PICCOLO in he... burgs Dagblad helpt ... weg naar snel succe... 045-719966.

Voor Piccolo's, zie verder pagina

LOONGRENSOVERSCHRIJDERS, DOOR SERVICE LEER JE DE BESTE ZIEKTEKOSTENVERZEKERAAR KENNEN.

Als u onverhoopt ziek zoudt worden, is het voor u van het grootste belang te weten, dat u hiervoor goed verzekerd bent. Als u al verzekerd bent bij LIASS zit u goed. Dan hoeft u zich geen zorgen te maken. Want LIASS is de grootste ziektekostenverzekeraar in Limburg. Met een enorme ervaring en know-how op het gebied van ziektekostenverzekeringen. Onze service is optimaal: ruim 400 vakkundige, sterk-gemotiveerde en vriendelijke medewerkers staan voor u klaar.

Wij zijn bovendien uitstekend bereikbaar, omdat wij overal in Limburg service-centra hebben, waar u vlot en goed geholpen wordt. Er zijn intussen al bijna een half miljoen mensen bij ons verzekerd; daarom kunt u uw volste vertrouwen aan LIASS geven. Bent u nog niet bij LIASS verzekerd tegen ziektekosten? Dan wordt 't nu de hoogste tijd, dat u de bon hiernaast snel aan ons opstuurt. Want u moet LIASS leren kennen. Om te ontdekken, dat LIASS een onmisbare partner is.

Ja, ik wil graag nadere informatie over LIASS ziektekostenverzekering.
Naam: ....
Voorletters: .... Geb.datum: .... m/v
Adres: ....
Postcode: .... Woonplaats: ....
Telefoon: ....
Beroep: ....
Deze bon uitknippen en in gesloten envelop, zonder postzegel, opsturen aan:
LIASS, Antwoordnummer 42, 6130 VB Sittard.
LIASS
ZIEKTEKOSTENVERZEKERING
Onderdeel van de AZM/CZF groep.

LIASS. WAAR LIMBURG GEZOND VERZEKERD IS.

Camping Heelderpeel
in Limburg doet u een
tijdelijk aanbod:

Wie het eerst komt, Wie het eerst staat!

BOEK NU!
Telefoon
04748 - 2211

Staanplaats 100 m2:
f 2.000,- per jaar
Staanplaats 100 - 180 m2:
f 2.200,- per jaar
Staanplaats 180 m2 en groter:
f 2.400,- per jaar.
U kunt ook een afspraak met ons maken en/of de folder aanvragen.
Wij laten u graag zelf de - voor u meest ideale - staanplaats uitzoeken.

Camping Heelderpeel biedt meer in elk opzicht.

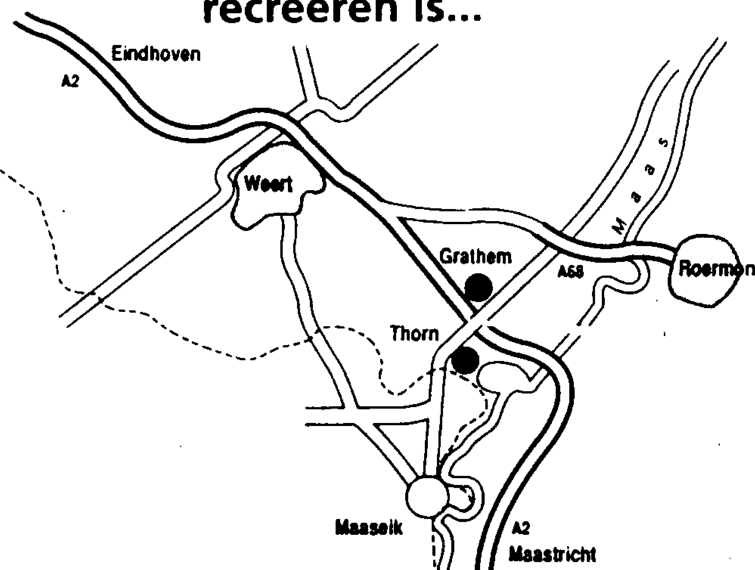
Van de 500 caravan-staanplaatsen waarover Camping Heelderpeel beschikt, zijn er voor het seizoen '91 inmiddels 300 verhuurd. En het lijkt er op dat de 200 - nu nog beschikbare - staanplaatsen niet lang open zullen blijven. Vanzelfsprekend eigenlijk. Want waar vindt u een Camping met zoveel faciliteiten, met zoveel extra's en zo'n bomvolle activiteiten-agenda? Op welke Camping krijgt u zoveel artiestenoptredens in de vakantieperiode? (o.a. Henk Wijngaard, Corry Konings, Koos Alberts, Ronnie Tober en Gerard Joling) En op welke Camping huurt u een staanplaats van 100 m² voor slechts *f* 2.000,- per jaar? Op Camping Heelderpeel natuurlijk. De Camping waar u altijd beter uit bent.

Als u nu reserveert, trakteren wij u op een Diner Voor Twee.

Wie vóór januari '91 besluit om zijn caravan op één van de 200 resterende staanplaatsen te zetten, die maakt een goede keus. Ten eerste profiteert u van ons **super-aantrekkelijke tarief**. Ten tweede hoeft u pas in maart 1991 te betalen. Daarnaast biedt Camping Heelderpeel alle snelle beslissers een **gratis Diner Voor Twee** aan in het top-restaurant van Hotel de la Station in Roermond.

DINER 2

In het Limburgse Heel ligt Camping Heelderpeel. Een uniek stukje Nederland. Alhoewel, stukje....Camping Heelderpeel is ruim bemeten; onze gasten beschikken over zo'n 210.000 m² recreatieterrein. U kunt zich wel voorstellen dat het op zo'n uitgestrekte Camping comfortabel recreëren is...

Camping Heelderpeel. de gezelligste Camping van Limburg.

- gelegen in een prachtig heuvelachtig boslandschap;
- surfwater op 500 meter afstand;
- oogstrelend natuurgebied;
- in vakantieperiode een spraakmakend recreatieprogramma (met vele bekende Nederlandse topartiesten);
- gezellige cafetaria;
- grote campingwinkel;
- ruime kantine met biljart en gezellige bar;
- eersteklas toilet- en douchefaciliteiten;
- fietsenverhuur;
- dichtbij België en Duitsland;
- de familie-camping bij uitstek!

Programma herfstvakantie 1990

Camping Heelderpeel
de gezelligste Camping van Limburg.

vrijdag 12 oktober
Kienen

zaterdag 13 oktober
's middags Kinder-Rommelmarkt
's avonds orkest No Name en Rosa Nova

zondag 14 oktober
's middags Kienen
's avonds Veronica Drive-In Show

maandag 15 oktober
Top Kienen

dinsdag 16 oktober
Playback Show met een optreden van Pierre Knoops

woensdag 17 oktober
Veronica Drive-In Show met TV opname met een optreden van Henk Wijngaard

donderdag 18 oktober
's middags Bejaardenmiddag met diverse artiesten
's avonds Nederland Muziekland met o.a. Corry Konings, Rob van Holland, Jantje Koopmans

vrijdag 19 oktober
Kienen

zondag 21 oktober
's middags Kienen

HEELDERPEEL

De Peel 13, 6097 NL Heel. Telefoon 04748 - 2211. Telefax 04748 - 2927

Limburgs agblad voor ostelijk uidlimburg

Zaterdag 20 oktober 1990 ● Pagina 13

T LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. EF-EDITIEREDACTIE: FRANK SEUNTJENS. HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, RKT 42, TEL. 045-455506; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363;

Vaubich

We kregen een briefje van e Nic Dörenberg uit 'Wau-:h'. Bedoeld wordt het Land-aafse dorpsdeel Waubach, 1ar dan uitgesproken zoals ze it daar uitspreken. Enfin, st u even mee.
en doordenker en een tijdje leden waar gebeurd. Het is 0oi weer buiten en een klant in een Waubachs café aan de p naar buiten te kijken. Om-it het op straat nogal druk is, reekt hij de kastelein aan met opmerking: 'Goh, wat lopen er veel mensen voorbij'. aarop de waard, die zich aat te vervelen, niet zonder onie antwoordt: 'Tja, ich han beste langslopende wieët-haf van Waubich'.

Talkshow

Voor het eerst sinds geruime d is café Apropos aan de erkraadse Niersprinkstraat eer het toneel van een talk-ow. Volgende week vrijdag orden vanaf 21 uur achter-nvolgens de volgende gasten an de tand gevoeld: trompet-st John Quadflieg, de echtge-ote van een helderziende, Wim ierkels van theater Kriek en st but not least.... manager eters van het Golden Ten-casi-o in Landgraaf. Voor de muzi-ale intermezzo's zijn de John uaedflieg en zijn Trumpet isters ingehuurd. Café Apro-os gaat om 20 uur open en de atree bedraagt 7,50 gulden. aar krijgt u dan wel nog een tra drankje voor.

Boeket

Mevrouw Jongen uit Heerlen on gisteren naar eigen zeggen aar ogen niet geloven. Kinde-en die er al maandenlang ge-oegen in schepten haar te pla-en en te treiteren stonden lotsklaps voor haar deur met en boeket bloemen. Om zich te erontschuldigen voor hun lechte gedrag. Mevrouw Jon-en op haar beurt stapte meteen aar de ijscoman om de be-ouwvolle jeugd op een ijsje te racteren. Als de vrede nu nog iet getekend is, dan weten we et ook niet meer....

Tatoeage

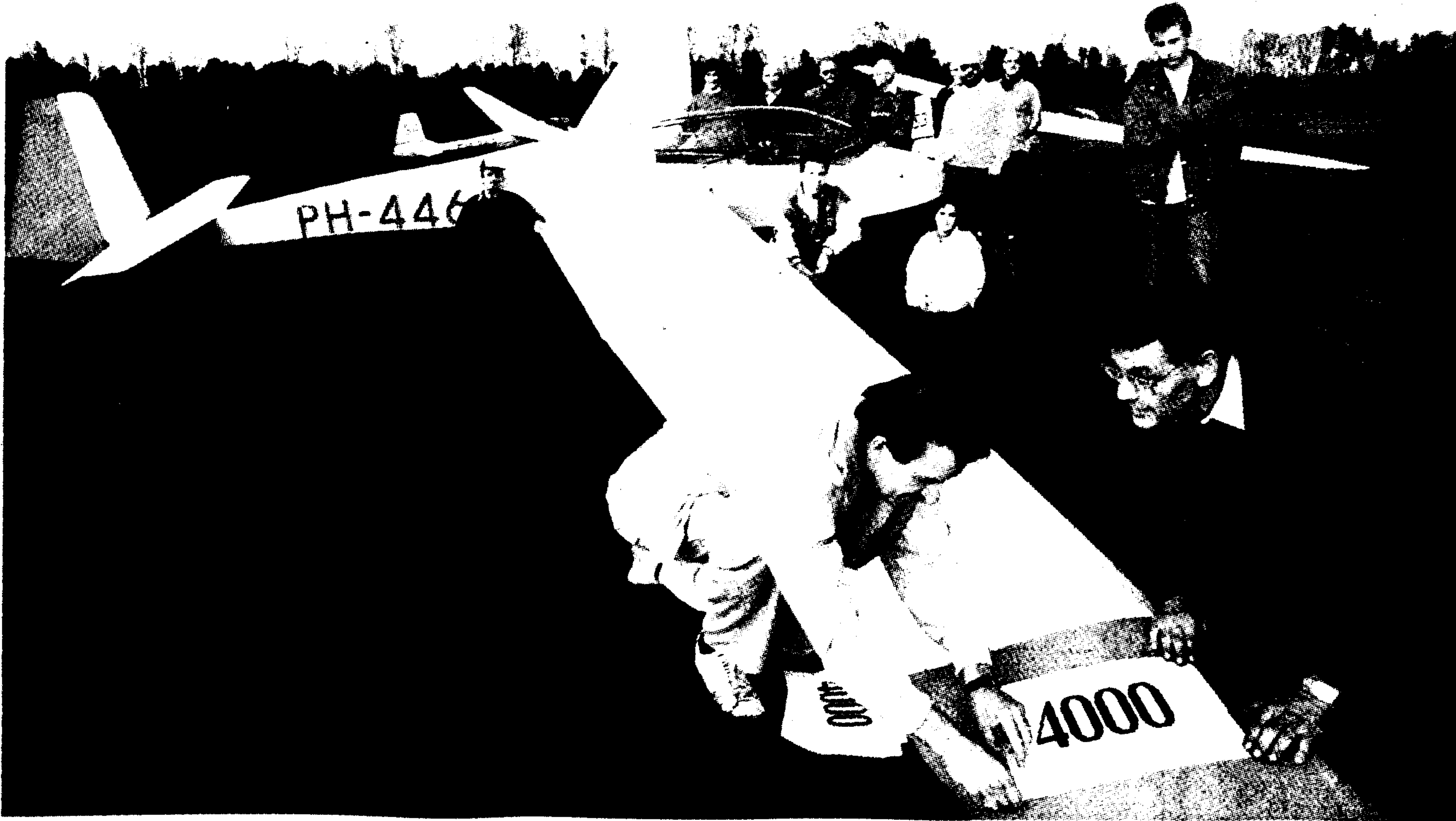
Telefoontje gehad van John Jiesten uit Heerlen, rayon-oofd van de Nederlandse Bond an Tatoeëerders. Niesten is ge-chrokken van het berichtje ver de 'dodelijke kindertatoea-es' in de krant van gisteren. Of eter gezegd: bang dat de offi-iële tatoeëerders daardoor in en slecht daglicht komen te taan. „Want", zegt John, „er wordt gesproken over tatoeages n dat zijn het niet. Het gaat om plakplaatjes en dat zou wel wat meer mogen worden bena-drukt". Bij deze....

Slangeden

De natuur is van slag, maar dat kan bijna niet anders met dit fraaie, bijna zomerse weer. En erg is dat eigenlijk ook niet, want als de natuur het ook niet meer weet, kun je voor leuke verrassingen komen te staan. Zo hoorden wij gisteren van emand dat er aan de Pluymae-ersstraat in Heerlen een slan-geden staat die op dit moment zaadvruchten draagt zo groot als cocosnoten.
En volgens die informant, een kenner, is dat bepaald geen al-ledaagse gebeurtenis.
We geloven hem op z'n woord.

Gordel

Gisteren waren we nog zo hoopvol gestemd. Maar we heb-ben te vroeg gejuicht. Het gaat de goede kant op met het auto-gordelgebruik, meldden we na-dat de rijkspolitie bij een con-trole in Voerendaal slechts één bestuurder had betrapt. En dan valt een dag later het bericht van de politie in Landgraaf koud op je dak. Daar werden liefst 55 automobilisten op de bon geslingerd omdat ze hun gordel niet omhadden. Het is dat we van nature optimistisch zijn, maar anders...

Recordzweefvlucht

● *Op het vliegveld van de Eerste Limburgse Zweefvliegclub (ELZC) in Onderbanken, midden in de Schinveldse bossen, werd gisteren een record gebroken. De piloten Ad Doleghs en Bert Zeegers maakten namelijk de 4000-ste vlucht van dit jaar. Nog nooit eerder in de historie van de ELZC, die al sinds 1934 in de lucht zit, werden op jaarbasis zoveel zweefvluchten ondernomen. Het record werd gisteren zonder feestelijk vertoon gevierd. Er werd alleen maar gevlogen. „Nee, geen poespas vandaag," zei Bert Zeegers (op de foto links) vlak voordat hij met een van de acht ELZC-toestellen het luchtruim koos. „Het is stralend weer en we kunnen vliegen: Dat is al feest genoeg."*

Foto: DRIES LINSSEN

Lindner: 'Ambtenaren Onderbanken gaven onvolledige informatie'

Kort geding laatste strohalm voor OZOO

ONDERBANKEN – De Organisatie van Zelfstandige Ondernemers Onderbanken (OZOO) vindt dat ambtenaren van Onderbanken onvolledige informatie hebben verschaft over de op handen zijnde bouw van een bejaardenverzorgingstehuis annex winkelcentrum aan de markt in Schinveld. De OZOO dreigt nu met een kort geding tegen de gemeente om alsnog de gedane toezeggingen uitgevoerd te krijgen.

Volgens OZOO-voorzitter Lindner zouden in april, toen het raadsbesluit over de verkoop van de grond werd genomen, de kaarten anders hebben gelegen. In de bewuste verkoopcontracten was het zogenaamde kettingbeding niet opgenomen. In dit beding wordt bepaald dat er 550 vierkante meter van de winkeloppervlakte bestemd is voor een supermarkt. De resterende 150 meter zouden bij voorkeur naar een kleine ondernemer moeten gaan.
„Dit kettingbeding bleek achteraf helemaal niet in het contract te staan. Daardoor zijn we op het verkeerde been gezet. Het nieuwe college heeft ons beloofd alsnog om de tafel te gaan zitten, voordat de grond definitief wordt verkocht. Daarvoor meenden we nog enkele maanden de tijd te hebben, omdat er achterstand in de bouwplannen zou zijn. Niets bleek echter minder waar. De Brunssumse stichting St. Gregorius, de toekomstige eigenaar, bleek zelfs al op 4 juli een contract met een supermarktketen te hebben gesloten voor alle 700 vierkante meter. Daarmee zijn we dus volledig voor het blok gezet. En dat terwijl wij in het raadsbesluit zwart op wit hebben staan, dat er niet mocht worden verkocht zonder schriftelijke toestemming van de gemeente," aldus een gefrustreerde Lindner.

Lindner meent dat door de opstelling van de Onderbankense ambtenaren er geen kans is geweest voor andere ondernemers om in aanmerking te komen voor een gedeelte van het winkelcentrum. Pierre Lindner: „Het enige dat men bij navraag kreeg te horen was dat de koopprijs per vierkante meter 1500 gulden zou bedragen. Zoiets is natuurlijk veel te vaag. Wij hebben als ondernemers gevraagd om dit duidelijk te onderbouwen, maar we hebben daar nooit een fatsoenlijk antwoord op gekregen. Ik vind het op zijn zachtst gezegd een farce, hoe sommige ambtenaren zich hebben opgesteld. Ze hebben de gemeente nu in een moeilijk parket gebracht. Ons blijft nu geen andere mogelijkheid dan een kort geding tegen de gemeente aan te spannen om alsnog ons gelijk over de vierkante meters te krijgen."

Wethouder Theunissen vindt deze beschuldigingen onterecht. De gemeente heeft als tussenschakel gefungeerd om eventuele kopers door te verwijzen naar de stichting St. Gregorius. En daar moest men zijn voor gedetailleerde informatie, niet bij de gemeente want die verkoopt geen winkelruimte in de marktwand," aldus wethouder Theunissen.
De gemeente Onderbanken laat zich intussen door het dreigende geding niet ervan weerhouden om de bouwgrond op woensdag 24 oktober te verkopen aan de Brunssumse stichting. Volgens wethouder Theunissen moeten alle voorbereidingen voor een voorspoedige bouw van het Marktwandcomplex gewoon doorgaan. Wel heeft de gemeente een advocaat in de arm genomen om zich op eventuele juridische stappen voor te bereiden.

Subsidie

Overigens vindt de fractie Goossens dat het college gewoon de koopacte binnen de gestelde termijn moet laten passeren. Dat schrijft men in een brief waarin het college om uitleg wordt gevraagd over de perikelen rond de Marktkwand en de woede van de OZOO. Bovendien vindt de fractie dat er zo snel mogelijk met de bouw van het verzorgingstehuis moet worden gestart. De fractie vreest namelijk dat door het lange oponthoud de subsidie van GS voor het bejaardentehuis op de tocht komt te staan.

Autokraker overmeesterd

LANDGRAAF – Een inwoner van Onderbanken heeft gistermorgen in Landgraaf een autokraker in de kraag gegrepen. De man zag dat een onbekende op de Rötscherweg aan zijn auto morrelde en bedacht zich geen moment. Hij overmeesterde de dader en belde de politie. De dienstdoende agenten hoefden de man alleen nog maar naar het politiebureau over te brengen.

Bromfietsdief

LANDGRAAF – Een 25-jarige inwoner van Landgraaf is door de plaatselijke politie betrapt toen hij op een in Duitsland gestolen bromfiets reed. De man werd na verhoor op vrije voeten gesteld. De brommer is inmiddels terug bezorgd bij de rechtmatige eigenaar.

● *Moderne ikonen in het Kerkraadse Rolduc.*

Foto: DRIES LINSSEN

Zegel Rolduc even terug in Kerkrade

Van onze verslaggever

KERKRADE – Het zegel van het Bisschoppelijk Centrum Rolduc is weer even terug in Kerkrade. Momenteel is er een expositie ingericht van moderne Oostenrijkse ikonen. Temidden van de tientallen beschilderde panelen is het zegel uitgestald met een bijbel uit het begin van de dertiende eeuw en de acte die werd opgemaakt bij de inwijding van de crypte in 1108.

In Rolduc gaat men er vanuit dat de abt en de koorheren die in 1796 op de vlucht sloegen voor de Franse overheersers naast een deel van de bibliotheek en de klokken ook het zegel meenamen.
Toen de Fransen de abdij later weer verkochten, konden de koorheren Kloosterrade, de oude benaming voor Rolduc, via stromannen weer terug krijgen, maar het zegel was weg.

Topeval

Pas enkele jaren geleden ontdekte Theo Koets uit Herzogenrath min of meer per toeval het zegel in het (voormalige) Oostduitse staatsmuseum in Berlijn. Het zegel - dat overigens niet gefotografeerd mag worden - is nu, mede door de bemoeienissen van Koets, tijdelijk te bezichtigen in Rolduc.

De geëxposeerde ikonen zijn vervaardigd door de Oostenrijkse professor Anton Wollenek. De tentoonstelling is gratis toegankelijk en is tot 25 oktober dagelijks te bezichtigen tussen 11.00 en 17.00 uur.

Faillissement dreigt voor Stichting Winterfeesten

Van onze verslaggeefster

KERKRADE – Directeur Louis Bolsius van Inside Management bv in Tilburg zal het faillissement aanvragen van de Stichting Winterfeesten Groene Long Kerkrade, de voormalige vereniging van ex-carnavalsprinsen. Deze organisatie hield in 1986 een galabal in het Hubertushuis en verzuimde de gage voor een orkest uit Amsterdam te betalen. De rechtbank in Maastricht heeft de stichting in mei van dit jaar veroordeeld om het verschuldigde bedrag alsnog te betalen.

Op 11 januari 1986 verzorgde de vereniging van de Kerkraadse ex-prinsen een galabal in het Hubertushuis. Het orkest Jose Marcello uit Amsterdam was uitgenodigd om op die avond te spelen. Er was een contract getekend waarin overeengekomen werd dat het orkest voor 8440 gulden tot drie uur in de ochtend zou optreden. Het impresariaat was aan Louis Bolsius in Tilburg opgedragen. Toen deze rond één uur informeerde naar de betaling, weigerde de voorzitter Savelsbergh van de stichting om meer dan 4000 gulden te betalen.
Het orkest borg daarop de instrumenten op, maar bleef tot het de afgesproken tijdstip in het Hubertushuis. Tot vandaag heeft Bolsius (en eveneens de muzikanten) het beloofde geld niet van de de Stichting Winterfeesten Groene Long Kerkrade ontvangen.

In mei 1986 kwam de zaak voor het eerst voor de rechtbank. Savelsbergh ontkende dat de stichting niet wilde betalen. Bij het tussenvonnis in september 1988 eiste de rechtbank van de impresario bewijzen voor de weigering. Gedurende het proces bleek dat de stichting niet meer dan de genoemde 4000 gulden gereserveerd had voor het orkest Marcello. Dit jaar vonniste de rechtbank dat Bolsius in de bewijsvoering was geslaagd en dat Winterfeesten Groene Long het volledige bedrag moest betalen, plus de rente over dat bedrag en 3500 gulden proceskosten.

De deurwaarder kwam echter tot de conclusie dat de stichting niet meer in kas had dan ruim 1000 gulden. Even later was daarvan nog 161 gulden over.

Voorzitter Savelsbergh bevestigt dat zijn stichting door de rechtbank is veroordeeld. Ook geeft hij toe dat er ontoereikende middelen zijn om aan de betalingsverplichting te voldoen. „Maar Bolsius is voor ons geen contractpartij. Ik vind het grappig dat hij in deze zaak blijft stoken."

Savelsbergh zegt dat er een schikking is aangeboden en dat die niet geaccepteerd werd. Wegens de financiële problemen zal de Stichting Winterfeesten Groene Long in 1991 in ieder geval geen galabal meer organiseren. Welke instantie dat zal overnemen, wil de voorzitter niet kwijt.

Verontruste bewoners beraden zich over acties

Ook wijkraad tegen gokhal Heerlerbaan

Van onze verslaggever

HEERLEN – De Stichting Wijkraad Heerlerbaan zal zich met hand en tand verzetten tegen de eventuele vestiging van een automatenhal in winkelcentrum Giezen Bautsch. Zoals bekend wil de Kerkraadse firma Fair Play daar in een voormalige winkel een gokcentrum beginnen met zeventig speelautomaten.

De wijkraad spreekt van een 'onzalig' plan dat onder geen beding door mag gaan. De kleine criminaliteit in Heerlerbaan zal toenemen omdat gokverslaafden aan geld willen komen, voorspelt de wijkraad.

Protestmars

Inmiddels heeft de wijkraad zich al beraden over mogelijke stappen. Secretaris Pronk: „Er zijn verschillende mogelijkheden. We denken in eerste instantie aan een handtekeningenactie, maar ook een blokkade of een protestmars naar het gemeentehuis zijn niet uitgesloten. We zullen in ieder geval alles in het werk stellen om de gokhal uit onze wijk te weren".
De wijkraad staat in zijn protesten tegen de automatenhal in het winkelcentrum overigens niet alleen. Eerder al liet de PvdA-Heerlen de gemeente weten dat 'in een winkelcentrum winkels thuishoren en geen gokhal'. De PvdA voegde daar aan toe dat meerdere raadsfracties dat standpunt huldigen.

Fair Play heeft het oog laten vallen op winkelruimte die is vrijgekomen door het vertrek van één van de vier supermarkten in Giezen Bautsch. Naast Fair Play hebben echter ook de winkelketens Blokker en Zeeman daarvoor belangstelling. Volgens wethouder Savelsbergh kunnen er van de drie gegadigden slechts twee in het winkelcentrum terecht. De gemeenteraad van Heerlen heeft daarover uiteindelijk het laatste woord.

Geboren
17 oktober 1990

Armand
Théodore Pierre

zoon van
Piet en Simone
Muijters-Bouwman
broertje van
Désirée

Bergerstraat 134
6226 BE Maastricht
Tijdelijk adres:
St. Elisabethkliniek
Zandweg 180
6416 PB Heerlen

Dankbetuiging

Daar het ons onmogelijk is eenieder persoonlijk te bedanken, willen wij langs deze weg onze hartelijke dank betuigen aan familie, vrienden, bekenden, pastoor Dogge, gem. koor St.-Jozef Hopelshoven, mevr. G. Derks-Mommertz, fanfare St.-Barbara, locoburgemeester Smeysters, voor hun aanwezigheid, gelukwensen, bloemen en cadeaus, die wij mochten ontvangen bij gelegenheid van ons gouden huwelijksfeest.
Deze dag was voor ons één dag van grote vreugde en dankbaarheid.

Anni en Herman Schütz-Lux
Kinderen en kleinkinderen

Ons Limburgstraat 20, 6466 CC Kerkrade

†

Na een leven vol van liefde, eenvoud en hulpvaardigheid, is na een voorbeeldig gedragen lijden en een liefdevolle verpleging in de Hamboskliniek van ons heengegaan, mijn lieve man, vader, schoonvader, grootvader en overgrootvader

Leonard Jozef Ackermann

echtgenoot van

Maria Agnes Kloth

Hij overleed voorzien van de h. sacramenten, op 80-jarige leeftijd.

In dankbare herinnering:
Kerkrade: Agnes Ackermann-Kloth
Landgraaf: Hub Ackermann
Mia Ackermann-Coerver
Marianne en Jeroen
Frank en José
Kerkrade: Hans Ackermann
Mia Ackermann-Aalmans
Yvonne
Roger en Rianne
Kerkrade: Jo Ackermann
Tiny Ackermann-Savelberg
Jacqueline
Nicole
Familie Ackermann
Familie Kloth

6462 VA Kerkrade, 18 oktober 1990
Wagenstraat 97

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op maandag 22 oktober om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Antonius van Padua te Bleijerheide, gevolgd door de begrafenis op de centrale begraafplaats Schifferheide.
Voor vervoer is gezorgd.
Gelegenheid tot schriftelijk condoleren achter in de kerk.
Heden zaterdagavond om 18.00 uur wordt de overledene bijzonder herdacht in de eucharistieviering in bovengenoemde kerk.
De dierbare overledene ligt opgebaard in het streekmortuarium, St. Pieterstraat 145, gelegen op het terrein van de Lückerheidekliniek, te Kerkrade-Chèvremont. Gelegenheid tot afscheidnemen van 18.00 tot 19.30 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Wegens sterfgeval is
accountantskantoor
Ackermann
Akerstraat 59-61 te Heerlen
op maandag 22 oktober
GESLOTEN

†

Na een leven dat getekend werd door goedheid, oprechtheid, eerlijkheid en eenvoud, heeft de Heer tot Zich genomen onze lieve moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Trouwtje Kool

weduwe van

Willem Haas

Zij overleed in de leeftijd van 84 jaar, voorzien van het h. oliesel.

Eys-Wittem: Trees Rouwet-Haas
Theo Rouwet
Melbourne (Austr.): Casper Haas
Jenny Haas-Tarante
Kerkrade: Lenny Kee-Haas
Rolaf Kee
Nieuwstadt: Bertie Jacobs-Haas
Wiel Jacobs
en haar klein- en achterkleinkinderen
Familie Kool
Familie Haas

Kerkrade, 18 oktober 1990
Rouwcentrum Firenschat, Schaesbergerstraat 25
Corr.adres: Kievitstraat 15, 6469 XX Kerkrade

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op dinsdag 23 oktober a.s. om 12.00 uur in de dekenale kerk van St. Lambertus te Kerkrade-Centrum, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene maandag 22 oktober om 19.00 uur in voornoemde dekenale kerk.
Gelegenheid tot afscheidnemen in het streekmortuarium St. Pieterstraat 145 te Kerkrade-Chèvremont, gelegen op het terrein van de Lückerheidekliniek, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.
Eigen vervoer kerk - crematorium v.v. is gezorgd.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Bedroefd, doch dankbaar voor wat hij voor ons betekend heeft, geven wij u kennis dat na een slopende ziekte, voorzien van de h.h. sacramenten der zieken, in het Academisch Ziekenhuis te Maastricht, op de leeftijd van 66 jaar is overleden, mijn dierbare echtgenoot, onze zorgzame vader, schoonvader, lieve opa, broer, schoonbroer, oom en neef

Toon Strijbosch

echtgenoot van

Riet Noyons

De bedroefde familie:
Valkenburg a/d Geul: M.G.J. Strijbosch-Noyons
Valkenburg a/d Geul: Lei en Corrie
Cindy
Valkenburg a/d Geul: Cor en Corrie
Dennis
Kim
Valkenburg a/d Geul: Elly en Jeu
Gino
Familie Strijbosch

6301 CV Valkenburg a/d Geul, 18 oktober 1990
Grotestraat Centrum 19

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatshebben dinsdag 23 oktober a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H.H. Nicolaas en Barbara te Valkenburg a/d Geul.
Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven, zal er geen condoleren zijn.
Voor de zielerust van de overledene zal maandag 22 oktober om 19.00 uur de avondwake gehouden worden in voornoemde kerk.
De dierbare overledene is opgebaard in mortuarium Smeets, Spoorlaan 29 te Valkenburg a/d Geul. Bezoek dagelijks van 18.00 tot 19.00 uur.

Wegens sterfgeval in de familie is onze zaak
tot en met 24 oktober 1990 GESLOTEN
"Café Vallekeberg"
Grotestraat Centrum 19
Valkenburg a/d Geul

Met grote verslagenheid namen wij kennis van het overlijden van ons lid

Toon Strijbosch

Hij mocht nog genieten van het 40-jarig bestaansfeest van onze vereniging, waarvan hij ruim 38 jaar deel uitmaakte en 16 jaar als bestuurslid fungeerde.
Zijn trefzekere baritonstem, zijn jovialiteit en zijn levensblijheid zullen steeds in onze herinnering blijven voortleven.
Wij wensen Riet, de kinderen en kleinkinderen veel sterkte voor de toekomst.

Bestuur, dirigent en leden
Mannenkoor Geulklank
Valkenburg a/d Geul

†

Dankbaar voor de liefde en zorg waarmede zij ons gedurende haar leven heeft omringd, geven wij u met droefheid kennis dat heden, in haar eigen vertrouwde omgeving, van ons is heengegaan onze lieve mam, oma, dochter en schoonzus

Corrie van Vuuren

weduwe van

Martin van Esch

Voorzien van het h. sacrament der zieken overleed zij op 58-jarige leeftijd.

Doenrade: Dianne van Esch
Sittard: Lude van Esch
Yol van Esch-Corbey
Jeroen
Geleen: Jolanda van Esch
Geleen: Mevrouw A. van Vuuren-van den Biggelaar
Merksem (Blg.): Familie Gevaerts-van Esch

6164 XE Geleen, 18 oktober 1990
Landsteinerstraat 53

De plechtige eucharistieviering zal plaatshebben dinsdag 23 oktober a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Pastoor van Ars, Lienaertsstraat te Geleen-Zuid, waarna aansluitend de crematie in het crematorium Nedermaas, Vouershof 1 te Geleen.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren vanaf 10.30 uur.
Tot intentie van de dierbare overledene zal een avondmis worden opgedragen maandag 22 oktober om 19.00 uur in voornoemde kerk.
Moeder is opgebaard in de rouwkapel van het Maaslandziekenhuis, Barbarastraat 1 te Geleen.
Bezoekuren dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

†

Na een leven dat getekend werd door goedheid, oprechtheid, eerlijkheid en eenvoud, heeft de Heer tot Zich genomen, mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, groot- en overgrootvader, broer, zwager, oom en neef

Harry de Bock

echtgenoot van

Bertha Ruijters

Hij overleed in de leeftijd van 82 jaar, na een kortstondige ziekte, voorzien van het h. oliesel.

Treebeek: B.J. de Bock-Ruyters
Hoensbroek: Mia Fenders-de Bock
Hein Fenders
Brigt en Jean
Sven, Thomas en Laura
Angelique en Andreas
Rebecca
Hoensbroek: Tiny Rijvers-de Bock
Jack Rijvers
Nancy en Dave
Familie de Bock
Familie Ruyters

6446 XJ Brunssum, 18 oktober 1990
Engerstraat 36

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op dinsdag 23 oktober as. om 11.00 uur in de parochiekerk van St.-Barbara te Brunssum-Treebeek, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Avondmis, tot intentie van onze dierbare overledene, maandag 22 oktober om 19.00 uur in de kapel van de Eerwaarde Zusters aan de Zonstraat te Treebeek.
Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkamer van Lindeman Uitvaartcentra, Spoorsingel 4 te Heerlen, dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur.
Voor vervoer kerk-crematorium v.v. is gezorgd.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Tot onze grote droefheid, maar dankbaar voor het vele dat hij voor ons betekend heeft, delen wij u mede dat heden toch nog onverwacht in zijn vertrouwde omgeving van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, in de leeftijd van 80 jaar, mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, groot- en overgrootvader, broer, zwager en oom

Peter Joseph Leonard (Zef) Lebens

echtgenoot van

Maria Margaretha Keulen

In dankbare herinnering:
Limbricht: M.M. Lebens-Keulen
Munstergeleen: Corrie Gorissen-Lebens
Lei Gorissen †
Limbricht: Tonnie Lebens
Sittard: Mia Plum-Lebens
Jo Plum
Einighausen: Jeanny Stevens-Lebens
Wil Stevens
Limbricht: Jean Lebens
Mariëtte Lebens-van Cleef
Guttecoven: Pierre Lebens
en al zijn kleinkinderen en achterkleinkind
Familie Lebens
Familie Keulen

6141 AN Limbricht, 18 oktober 1990
Past. Janssenstraat 34

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatshebben op maandag 22 oktober a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Salvius te Limbricht.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren vanaf 10.00 uur.
De dierbare overledene zal bijzonder herdacht worden tijdens de hoogmis van zondag 21 oktober a.s. om 11.00 uur in bovengenoemde kerk.
Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium van het ziekenhuis te Sittard, dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

†

Tot onze grote droefheid, maar dankbaar voor het vele dat zij voor ons betekend heeft, delen wij u mede dat heden na een kortstondig ziekbed van ons is heengegaan, voorzien van het h. oliesel, in de leeftijd van 68 jaar, mijn lieve moeder, schoonmoeder, onze oma, zus, schoonzus, tante en nicht

Toos Cleven

weduwe van

Ben Vredegoor

De diepbedroefde familie:
Sittard: Monique Harings-Vredegoor
Jos Harings
Sjef
Michelle
Familie Cleven
Familie Vredegoor

Sittard, 16 oktober 1990
Corr.adres: Kapellerweg 13B, 6132 AT Sittard
De crematieplechtigheid heeft in besloten familiekring plaatsgevonden.

Enige en algemene kennisgeving

†

Dankbaar voor hetgeen zij voor ons heeft betekend geven wij u kennis dat kalm en vredig van ons is heengegaan, onze lieve moeder, grootmoeder, overgrootmoeder, schoonmoeder en tante

Elisabeth Gerats-Unverzagt

weduwe van

Jakob Gerats

in de gezegende leeftijd van 97 jaar.

Landgraaf: Leo Gerats †
Mia Gerats-Werry
USA: Annie File-Gerats
John File †
Maastricht: Mathieu Gerats
Christa Gerats-van Eunen
Landgraaf: Hans Gerats
Corry Gerats-van Wersch †
Thea Gerats-Schluger
Australië: Thea Doerner-Gerats
Hans Doerner
kinderen, kleinkinderen
achterkleinkinderen

Landgraaf, bejaardenhuis Heereveld, 18-10-1990
Corr.adres: Heigang 12A, 6373 KR Landgraaf

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op dinsdag 23 oktober 1990 om 11.00 uur in de parochiekerk Maria Hulp der Christenen te Nieuwenhagen-Landgraaf.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkamer aan de Beuteweg 32 te Nieuwenhagen, dagelijks van 18.30 tot 18.45 uur.
De overledene wordt herdacht in de avondwake op maandag 22 oktober 1990 te 18.30 uur in de kapel van het bejaardenhuis Heereveld te Waubach.

†

Heden is rustig van ons heengegaan onze lieve mama en oma

Maria Johanna Antonia Josepha van Griethuijsen-van Vugt

op de leeftijd van 89 jaar.
Wij hebben van een bijzondere vrouw afscheid moeten nemen.

's Gravenhage: H.M.J. Beender-van Griethuijsen
A.A.Th. Beender
Leonard
Hilversum: M.F.R. Steinreth-van Griethuijsen
C.H. Steinreth
Ernst

18 oktober 1990, Huize „Brugchelen"
Noordersinde 38, 's Graveland
Corr.adres: Hazelaarlaan 15, 1214 LK Hilversum

De overledene is overgebracht naar de rouwkamer „Van Vuure" aan het Melkpad 21a te Hilversum. Aldaar geen bezoek.
De uitvaartmis zal worden opgedragen dinsdag 23 oktober a.s. om 12.00 uur in de r.k. parochiekerk van de H. Barbara, Molfweg 31 te Kakert (Landgraaf), waarna aansluitend de teraardebestelling zal plaatshebben op het r.k. kerkhof aan de Sportweg aldaar.
Gelegenheid tot condoleren, direct na de begrafenis in het verenigingslokaal „'t Berbke" gelegen naast de kerk.

Vervolg familieberichten zie pagina 16

†

Bedroefd, maar dankbaar voor alles wat hij voor ons betekend heeft, hebben wij afscheid genomen van mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, groot- en overgrootvader, zwager, oom en neef

Nic Hijnekamp

echtgenoot van

Miele Fujan

Hij overleed in de leeftijd van 87 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Heerlen: J. Hijnekamp-Fujan
kinderen, klein- en achterkleinkinderen
Familie Hijnekamp
Familie Fujan

Heerlen, 17 oktober 1990
Belgiëlaan 23
Corr.adres: Navolaan 10, 6413 CX Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op maandag 22 oktober a.s. om 10.00 uur in de parochiekerk van Christus Koning te Heerlen-Vrieheide, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.
Bijeenkomst in de kerk. Er is geen condoleren.
Onze dierbare overledene zal bijzonder worden herdacht in de h. mis van zondag 21 oktober a.s. om 11.30 uur in voornoemde parochiekerk.
Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkapel van de Verpleegkliniek te Heerlen, dagelijks van 14.00 tot 16.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

†

Bedroefd om haar heengaan, doch dankbaar dat zij zo lang bij ons mocht zijn, delen wij u mede dat in de vrede van Christus overleden is onze lieve en zorgzame moeder, grootmoeder, overgrootmoeder en tante

Ria Hochstenbach-Bauermann

weduwe van

Louis Hochstenbach

Zij overleed, gesterkt door de h.h. sacramenten der zieken, in de ouderdom van 91 jaar.

Waalwijk: Marlies van 't Noordende-Hochstenbach
Jan van 't Noordende
Heerlen: Els Hochstenbach
Klein- en achterkleinkinderen

18 oktober 1990
Corr.adres: Burg. Waszinkstraat 29
6417 CT Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op dinsdag 23 oktober as. om 11.00 uur, in de parochiekerk van de H. Moeder Anna te Bekkerveld-Heerlen, waarna aansluitend begrafenis op de algemene begraafplaats Akerstraat, ingang Groene Boord.
Schriftelijk condoleren achter in de kerk, vanaf 10.40 uur.
Avondmis, maandag 22 oktober om 18.30 uur, in voornoemde kerk.
Moeder is opgebaard in de rouwkamer van het Uitvaartcentrum v/h Crombach, Oliemolenstraat 30, Heerlen, ingang St. Antoniusweg.
Gelegenheid tot afscheid nemen aldaar, dagelijks van 17.30-18.00 uur.
Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

†

Dankbaar voor hetgeen hij voor ons heeft betekend, geven wij u kennis dat kalm en vredig van ons is heengegaan, mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, opa, zwager, oom en neef

Xaverius Meijers

echtgenoot van

Elisabeth Steinbusch

Hij overleed op de leeftijd van 78 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Heerlen: M.E. Meijers-Steinbusch
Heerlen: Kitty Wijckmans-Meijers
Jo Wijckmans
Hony Esneux (B): Leny Wauters-Meijers
Billy Wauters
Heerlen: Jo Meijers
Annemarie Meijers-Beckers
Heerlen: Ria Langenhuizen-Meijers
Chrit Langenhuizen
Oss: † Juul van Andel-Meijers
† John van Andel
Heerlen: Harry Meijers
Annelies Meijers-Prevaes
Heerlen: Ger Meijers
Marlene Meijers-Schins
en zijn kleinkinderen
Familie Meijers
Familie Steinbusch

6411 TR Heerlen, 17 oktober 1990
Pater Beatusstraat 42

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op dinsdag 23 oktober a.s. om 12.00 uur in de parochiekerk van de H. Franciscus van Assisië te Heerlen, Laanderstraat, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de begraafplaats Imstenrade.
Bijeenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene maandag 22 oktober a.s. om 18.30 uur in voornoemde parochiekerk.
Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkamer van Lindeman Uitvaartcentra, Spoorsingel 4 te Heerlen, dagelijks van 19.00 tot 19.30 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Uw blijken van medeleven bij het overlijden van mijn lieve man, onze vader en opa

Jan Voncken

waren ons een grote troost. Hiervoor danken wij u.

The Voncken-Balk
kinderen en kleinkinderen

Oktober 1990
De zeswekendienst zal gehouden worden op zaterdag 27 oktober a.s. om 19.00 uur in de parochiekerk Verschijning Onbevlekte Maagd te Molenberg-Heerlen.

†

Je handen hebben voor ons gewerkt
Je hart heeft voor ons geklopt
Je ogen hebben ons tot het laatst gezocht
Rust nu maar uit

Dankbaar voor alles wat zij voor ons betekend heeft, geven wij u kennis, dat voorzien van de h. sacramenten op 79-jarige leeftijd van ons is heengegaan, onze lieve moeder, schoonmoeder en oma

Paula van Hoogen

weduwe van

Frans Evers

Blomberg (D.): Paula en Gerrit
Schmidt-Evers
Roland
Griesheim (D.): Marijke en Fritz
Höhensteiger-Evers
Michel, Patrick

6441 CN Brunssum, 18 oktober 1990
Schiffelerstraat 43

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op dinsdag 23 oktober om 11.00 uur in de kerk St. Vincentius à Paulo te Rumpen-Brunssum.
Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.
Paula is opgebaard in de rouwkapel van het ziekenhuis te Brunssum, alwaar dagelijks bezoekgelegenheid is van 17.30 tot 18.30 uur.
Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Heden overleed tot onze diepe droefheid, geheel onverwacht, voorzien van het h. sacrament der zieken, op de leeftijd van 64 jaar, mijn dierbare echtgenoot, goede en zorgzame vader, behuwdvader en allerliefste opa

Adam Höppener

echtgenoot van

Netty Scheeren

Wij bevelen zijn ziel in uw gebeden aan.

De bedroefde familie:
K. Höppener-Scheeren
P. Höppener
M. Höppener-Stevelmans
Iris - Denis - Sara
T. Leszijnski-Höppener
P. Leszijnski
Tamara - Tatjana
Fam. Höppener
Fam. Scheeren

6462 ED Kerkrade, 19 oktober 1990
Pannesheiderstraat 46

De crematieplechtigheid heeft op wens van overledene in familiekring plaats.

†

In dankbare herinnering aan alles wat zij voor ons is geweest, geven wij u kennis dat geheel onverwacht is overleden, mijn lieve vrouw, onze zorgzame moeder, oma, dochter, zuster, schoonzuster en tante

Maria Josepha Pisters-Haagmans

in de leeftijd van 55 jaar.

J.N. Pisters
Beekbergen: N.J. Pisters
M.H. Pisters-Elfers
Marline, Nick
Brunssum: M.J. Haagmans-Offermans
en verdere familie

19 oktober 1990
Burgersveld 309
7327 CE Apeldoorn

Gelegenheid tot condoleren maandag as. van ... tot 19.15 uur in het uitvaartcentrum Monuta, Kamphuisweg 6 te Ugchelen, Apeldoorn.
Dinsdag 23 oktober zal de uitvaartmis om 10.30 worden gehouden in het kerkelijk centrum „Drie Ranken", Eglantierlaan 202 te Apeldoorn (Maten).
Aansluitend zal de begrafenis om ±12.00 plaatshebben op de algemene begraafplaats aan de Koningsweg te Beekbergen.

Provinciebestuur beducht voor slopershamer

Wiebenga-hal zorgt voor hoofdbrekens

Van onze verslaggever

AASTRICHT – Een oude hal op het terrein van de Sphinx-ramique in Maastricht, heeft gistermiddag de politieke ge-oederen in de provinciehoofdstad aardig bezig gehouden. owel in het provinciehuis alsook in het gemeentehuis te aastricht breekt men zich het hoofd over de vraag of die hal, noemd naar de architect Wiebenga, te behouden is ja of nee. et plan was om het Bonnefantenmuseum deels in die hal te stigen, maar een onderzoek naar de technische gesteldheid n de hal heeft uitgewezen dat die daar niet geschikt voor is.

t nu? Vroeg menig politicus zich termorgen in een gecombineerde rgadering van de vaste staten-mmissies voor Welzijn en Cultuur Financiën en Algemene Zaken, n af. Er moet snel een nieuw on-rkomen voor het Bonnefanten-iseum gerealiseerd worden, aan andere kant schrok men ook ge-ldig van de GS-conclusie dat de niet geschikt is voor het Bonne-tenmuseum en het bouwwerk ar gesloopt moet worden om ats te maken voor nieuwbouw.

is echter enige schroom om de ophamer te zwaaien richting ebenga-hal. Het is een indu-ieel-archeologisch en ook archi-tonisch interessant gebouw en Industrieel-archeologische rkgroep Maastricht heeft de ksdienst voor de Monumenten-g gevraagd om de hal op de lijst n beschermde monumenten te atsen. Geen politicus wil de am krijgen een monument te heb-n gesloopt.

erklaring

deputeerde Staten kwamen gis-en met een verklaring. Gezien de vraag van genoemde werkgroep naar aanleiding van contacten t de gemeente Maastricht vinden dat er gezocht moet worden naar n andere lokatie voor het Bonne-tenmuseum, maar wel op het Ce-mique-terrein. De gemeente aastricht zal worden gevraagd of n nieuwe lokatie voor het mu-um voor handen is. Wellicht kan n toch nog een stuk van de hal be-uden blijven en aan het museum orden vastgemaakt, maar er is ook n mogelijkheid om een heel euw museum te bouwen en de ebenga-hal te restaureren en er n andere bestemming voor te zoe-n.

PvdA is verdeeld. Ben Havenith woordde het standpunt van één el van de fractie. „Ik kom uit de stelijke Mijnstreek en na de mijn-iting zijn daar alle relikten uit die riode rigoureus afgebroken. Alles die periode is verdwenen, chts hier en daar steekt nog een schachtwiel omhoog. Uit die optiek ben ik tegen sloop van de hal. Wat in de Oostelijke Mijnstreek is gebeurd, mag hier niet gebeuren."

De rest van de PvdA en met hen de andere fracties hebben een meer pragmatisch standpunt, dat luidt: er moet een nieuw Bonnefantenmuseum komen en als de hal daar niet voor te gebruiken is, dan moet het museum maar ergens anders gebouwd worden.

Feit is dat op het Ceramiqueterrein waar Maastricht voor 600 miljoen gulden een nieuw stadsdeel wil bouwen met kantoren en woningen, een sociaal-culturele voorziening moet komen. Een publiekstrekker, waardoor het stadsdeel een echte schakel zal vormen tussen Wijck en Randwijck.

Tot 1 april heeft de provincie in principe de tijd om te zeggen of de Wiebenga-hal, die eigendom is van het ABP te Heerlen afgebroken moet worden ja of nee. Als er pas na 1 april duidelijkheid komt moet de provincie voor de sloopkosten opdraaien.

Monument

De procedure om de Wiebenga-hal op de monumentenlijst te krijgen loopt tien maanden en dat betekent dat per 4 augustus 1991 bekend moet zijn of het bouwwerk op de monumentenlijst wordt geplaatst of niet. Maar de Staten willen niet tot dan wachten met de voortgang om een nieuw Bonnefantenmuseum te realiseren. Daar is al 40 miljoen (waarvan 5 miljoen voor de grond) voor uitgetrokken.

Alle ogen zijn nu gericht op GS en het college van B&W van Maastricht. Daar moet het antwoord vandaan komen op de vragen of er een andere plaats is voor het Bonnefantenmuseum op het Ceramiqueterrein en of mogelijkerwijs toch een deel van de hal gebruikt kan worden. Maar de sloophamer, daarvoor is men althans in het provinciehuis (met verkiezingen in aantocht) beducht.

Straalmotor voor MTS Maastricht

MAASTRICHT – De MTS van Maastricht kan binnenkort beschikken over een straalmotor. Het materiaal wordt in bruikleen gegeven door de Koninklijke Luchtmacht. Ook de Middelbare Technische Scholen van Hengelo, Leeuwarden en Rotterdam krijgen een straalmotor. De MTS'en van Zwolle en Tilburg komen in aanmerking voor een NF-5-vliegtuig, de voorganger van de F-16.

De straalmotor wordt gebruikt tijdens lessen in luchtvaarttechnieken. Dit is in Maastricht geen zelfstandige studierichting, maar maakt deel uit van werktuigbouwkunde.

De luchtmacht constateerde dat er te weinig mensen door de scholen worden 'afgeleverd' met enige kennis van luchtvaarttechnieken. Schoolleidingen werden door de luchtmacht uitgenodigd om onderwijsplannen voor luchtvaartkunde in te dienen. Op grond daarvan werd een selectie gemaakt en materieel beschikbaar gesteld.

Met de Luchthaven Maastricht in de buurt, verwacht de MTS-leiding dat het voor de leerlingen die kiezen voor luchtvaarttechniek niet zo moeilijk zal zijn een baan te vinden.

Generaal-majoor J. Maas van de Koninklijke Luchtmacht zal op 31 oktober het materieel officieel overdragen aan de scholen tijdens een bijeenkomst in Tilburg.

● *Delen van het schilderij aan de voet van de flat.*
Foto: FRANS RADE

Door kunstenaars van de Melkfabriek

Reuzenschilderij aan flatgebouw in Düren

Van onze verslaggever

DÜREN/SITTARD – Tien kunstenaars van het Sittardse kunstcentrum de Melkfabriek werken aan een reuzenschilderij dat een totale oppervlakte van 525 m2 krijgt. Het schilderij wordt opgehangen aan de gevel van een 40 meter hoog, in de steigers staand flatgebouw in het Duitse Düren. De bedoeling is dat het kunstwerk ruim vier maanden zal blijven hangen.

Het initiatief tot deze gevelverfraaiing werd genomen door het Duitse bedrijf dat de steigers, nodig voor verbouwingswerkzaamheden, heeft geplaatst. Directeur Geuenich zocht contact met Pit Goertz van de plaatselijke vereniging Kunstkontakt. Op zijn beurt nodigde deze de kunstenaars van de Melkfabriek uit om het schilderij te vervaardigen.

De verf wordt aangebracht op doek, dat normaal gebruikt wordt voor de afrastering van tennisvelden. Verf en penselen zijn door plaatselijke bedrijven gesponsord. Als alles goed gaat wordt het kunstwerk vandaag afgerond.

Diversey wil aansluiting op spoorwegverkeer

Vervolg van pagina 1

SITTARD – Het Canadese chemisch bedrijf heeft de gemeente Sittard gevraagd om een spoorwegverbinding tot op het beoogde terrein in Industriepark-Noord. In een brief van de gemeente Sittard aan de Industriebank LIOF en Diversery wordt bekend gemaakt dat de Nederlandse Spoorwegen in principe bereid zijn een spoorwegverbinding tot op het terrein aan te leggen.

Burgemeester en wethouders van Sittard hebben het chemisch bedrijf laten weten een korting te geven op de grondprijs van driekwart miljoen gulden, voor het geval Diversey zich inderdaad op Industriepark-Noord vestigt.

Voor de kosten die gemoeid zijn met het aanleggen van wegen en andere infrastructurele maatregelen, is de provincie Limburg bereid eveneens 750.000 gulden op tafel te leggen.

Premie

Het LIOF heeft Diversey een investeringspremie in het vooruitzicht gesteld van naar schatting zeven miljoen gulden aangezien de totale investering vijftig miljoen gulden zou gaan bedragen.

Juni dit jaar maakte burgemeester Tonnaer bekend dat op Industriepark-Noord nog 20 tot 25 hectare vrij was. In het hele gebied werken momenteel naar schatting zesduizend werknemers, verdeeld over honderd bedrijven.

Uitstel voor Thermae 2000

Van onze verslaggever

VALKENBURG – Kuurcentrum Thermae 2000 heeft voorlopig uitstel van betaling gekregen voor belastingschuld aan de gemeente Valkenburg aan de Geul. Het gemeentebestuur is bereid te wachten tot de Belastingkamer van het Gerechtshof in Den Bosch een uitspraak heeft gedaan in het conflict tussen Thermae en gemeente. Als de gemeente in het gelijk wordt gesteld dan dient Thermae, over de periode van uitstel, rente te betalen.

B en W van Valkenburg willen, gezien het belang van deze gerechtelijke procedure, een externe deskundige inhuren. Die gaat ongeveer 30.000 gulden kosten.

Valkenburg voerde per 1 januari van dit jaar een retributie van 50 cent per kuurgast in. Thermae acht zich niet verplicht die te betalen op grond van eerdere afspraken.

Verkeerstelling in heel Limburg

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Op 400 plaatsen langs wegen in Limburg worden volgende week verkeerstellingen gehouden. Ruim 1000 mensen worden ingezet om keurig bij te houden hoeveel voertuigen zich over 's Heren wegen begeven.

Dergelijke tellingen worden om de vijf jaar gehouden. Van dinsdag 23 tot en met donderdag 25 oktober wordt er geteld. Dat moet handmatig gebeuren want dat is de enige manier om precies vast te stellen hoeveel personenauto's, vrachtauto's, bussen, motoren, fietsen en bromfietsen gebruik maken van een bepaalde weg.

De provincie en de gemeenten hebben deze cijfers over de verkeersintensiteit nodig voor het plannen en uitvoeren van wegen. Van de gegevens wordt bijvoorbeeld gebruik gemaakt bij de vraag of ergens een verkeerslicht nodig is of hoe de wegconstructie moet zijn. Ook onderhoudswerkzaamheden en kostenverdeling worden aan de hand van deze gegevens bepaald.

Ook voor de bepaling van de onderlinge verkeers(on)veiligheid van de wegen zijn de tellingen van belang.

Senator mocht statencommissies niet toespreken

MAASTRICHT – Eerste Kamerlid voor de PvdA, Nic Tummers, kreeg gistermorgen van voorzitter mevrouw Greweldinger-Beudeker (CDA) geen toestemming twee statencommissies toe te spreken. De senator had graag zijn visie gegeven op de Wiebenga-hal op het Ceramique-terrein in Maastricht. De commissies Welzijn en Cultuur en Financiën en Algemene Zaken hielden zich met die hal bezig.

Tummers vindt dat het gebouw vanwege zijn uitzonderlijke architectonische waarde behouden moet blijven. „Daar moet je dan wel iets voor over hebben," zegt hij na de vergadering in de wandelgangen van het provinciehuis. „Dit is het mooiste industriële monument dat langs de Maas staat, dat mag toch niet gesloopt worden. Als Aldo Rossi (de architect die het nieuwe Bonnefantenmuseum zal ontwerpen al dan niet met de Wiebenga-hal, red.) het project niet aankan dan moet hij de opdracht maar teruggeven. Ik ben van mening dat het gebouw behouden kan blijven en onderdeel kan uitmaken van het museum. Dan kun je er misschien geen schilderijen ophangen, maar daarvoor moet je nu juist het nieuwe gedeelte maken. In de oude hal zou de Sphinxcollectie van oud Maastrichts aardewerk mooi passen, zoiets moet je daar inzetten. Geen schilderijen."

Over het feit dat hij niet het woord tot de commissies mocht richten zei Tummers. „Toen ik nog in de Staten zat werd dat soort zaken charmanter opgelost."

'Ongelukken in grotten haast niet te vermijden'

Toestand Marco redelijk

Van onze verslaggeefster

MAASTRICHT/RIEMST – Het gaat redelijk goed met de 15-jarige Marco Geraerts uit Maastricht, die donderdag zwaar gewond raakte tijdens een val in een mergelgrot in Riemst. Vader Geraerts, gistermiddag juist terug van een bezoek aan zijn zoon in het Academisch Ziekenhuis Maastricht, was redelijk optimistisch over de toestand van zijn zoon. Tijdens een operatie werd bij Marco de milt verwijderd, daarnaast is de linker pols vastgezet met pinnen en heeft zich in zijn hoofd een prop bloed gevormd, wat volgens de behandelende arts geen nadelige gevolgen hoeft te hebben.

Over de juiste toedracht van het ongeval kan vader Geraerts nog niet veel kwijt. Wat hij weet, heeft hij opgetekend uit de mond van vrienden van zijn zoon die bij het ongeval aanwezig waren. „Mijn zoon beseft nog niet precies wat er is gebeurd. Maar het gaat beter en daar zijn we vreselijk blij mee. Donderdag vonden we een briefje van Marco waarop stond geschreven 'ben de stad in'. Niet veel later staat de gendarmerie voor de deur. Dat is wel even schrikken."

Een vriend van Marco, die eveneens gewond raakte, is ook opgenomen in het ziekenhuis. Marco werd donderdagavond op verzoek van zijn ouders overgebracht naar het ziekenhuis in zijn woonplaats. „Het mocht, anders hadden we die beslissing niet genomen", zegt de heer Geraerts.

Onmogelijk

Directeur Portugaels van de Dienst voor de Scheepvaart in Hasselt zegt het een onmogelijk opgave te vinden om een sluitende oplossing te vinden. Een medewerker van de dienst, eigenaar van het terrein waronder de grotten zich bevinden, toog gisterochtend in gezelschap van een veldwachter naar de plek des onheils om te zien in hoeverre preventieve maatregelen genomen kunnen worden.

„Het pad langs het kanaal is voor iedereen toegankelijk. De ingangen op gelijke hoogte met het pad zijn met drie meter hoge U-vormige damplaten dichtgemaakt. De opening die dan nog overblijft maken we niet dicht. Dat heeft te maken met veiligheidsoverwegingen en met de vleermuizen die er leven," meldt de heer Portugaels. Volgens hem hebben de Maastrichtse jongeren een huzarenstukje moeten uithalen om de grot, waarin het ongeval gebeurde, te bereiken.

● *De heer Nicolaes van de politie Riemst, post Kanne, wijst de plek aan waar de vrienden Marco achterlieten om hulp te gaan halen.*
Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Het dichtmaken van het gat, waardoor het gezelschap de mergelgang is ingegaan, is ook volgens hoofdveldwachter Theunissen van de politie van Riemst, een haast onmogelijk zaak. „Een ongeluk zoals dat donderdag heeft plaatsgevonden is niet te vermijden. Iedereen weet hoe gevaarlijk het is. Toch moeten we geregeld jongeren attenderen op het gevaar. Maar echt luisteren willen ze niet", vertelt de Belgische veldwachter uit ervaring. Ondanks de gevaarlijke situatie ter plekke zijn er volgens Theunissen zelden of nooit ernstige ongevallen gebeurd.

Het is de veldwachter een groot raadsel hoe het groepje Maastrichtse jongeren in de grot geraakt is. Vanaf een steile helling daalden de kinderen af naar de ingang. „Met een vrachtauto kun je er niet komen", verklaart de heer Theunissen het feit dat het terrein zeer slecht toegankelijk is en lang niet alle ingangen zijn dichtgemaakt.

Overigens zijn nog geen bordjes met 'verboden toegang' bevestigd naast de hoofdingangen. „Ze zijn nog niet zo lang geleden door de gemeente Riemst besteld", zegt de hoofdveldwachter. De gemeente Riemst verklaarde het gebied zo'n vijftien jaar geleden al tot verboden terrein.

†

Bedroefd, doch dankbaar voor wat zij voor ons geweest is geven wij u kennis dat vrij plotseling en voorzien van de h.h. sacramenten der zieken in het ziekenhuis "Elkerliek" te Helmond, op de leeftijd van 87 jaar is overleden, onze dierbare moeder, schoonmoeder, lieve oma en overgrootmoeder, schoonzus, tante en nicht

Maria Hubertina Catharina Josephina Van der Heijden

echtgenote van wijlen

Joseph Hubertus Franssen

De bedroefde familie:
Sittard: **Emile Franssen**
Käthe Franssen-Ophelders
Sibbe: **Ernest Franssen**
Tiny Franssen-Lonissen
Gulpen: **Jac Van den Hove**
Linie Van den Hove-Weerts
Gemert: **Sef Franssen**
Jeanne Franssen-Pesch
Sibbe: **Fieny Pesch-Franssen**
Felix Pesch
en al zijn kleinkinderen
Familie Van der Heijden
Familie Franssen

Gemert, 19 oktober 1990
Burg. de Bekkerlaan 48
Corr.adres: Sibberkerkstraat 91
6301 AV Sibbe-Valkenburg a/d Geul

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatshebben woensdag 24 oktober a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Rosa te Sibbe.

Overtuigd van uw medeleven, zal er geen condoleren zijn.

Voor de zielerust van de overledene zal dinsdag 23 oktober om 19.00 uur de avondwake worden gehouden in voornoemde kerk.

De dierbare overledene is opgebaard in mortuarium Smeets, Spoorlaan 29, Valkenburg a/d Geul; bezoek dagelijks van 18 tot 19 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Je hebt nu rust gevonden
al is vol droefheid ons hart
Je lijden moeten zien,
niet afdoende kunnen helpen
Dàt was onze smart.

Bedroefd, maar dankbaar voor wat hij voor ons heeft betekend, geven wij kennis dat heden onverwacht, voorzien van ht h. oliesel is overleden, onze lieve, zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Jan Jozef Boosten

echtgenoot van

Maria Francisca Gielen

op de leeftijd van 70 jaar.

Heerlen: **M.F. Boosten-Gielen**
Simpelveld: **Jef Boosten**
Annie Boosten-van Loo
Angelina
Ger
Jabeek: **Lies van Ooijen-Boosten**
Alex van Ooijen
Richard en Nicole
Stefanie
Heerlen: **Jeu Boosten**
Elly Boosten-Lupsen
Familie Boosten
Familie Gielen

18 oktober 1990
Huisbergerstraat 21, 6413 VR Heerlen

Geen bezoek aan huis.
De plechtige uitvaartmis zal worden gehouden op dinsdag 23 oktober as. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Remigius te Klimmen, waarna aansluitend begrafenis op het r.-k. kerkhof aldaar.
Gelegenheid tot schriftelijk condoleren, achter in de kerk, vanaf 10.40 uur.
Avondmis, maandag 22 oktober om 19.00 uur, in de parochiekerk van de H. Antonius van Padua te Vrank-Heerlen.
Pap is opgebaard in de rouwkamer van het Uitvaartcentrum v/h Crombach, Oliemolenstraat 30, Heerlen. Gelegenheid tot afscheid nemen aldaar, dagelijks van 19.30-20.00 uur.
Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Met grote droefheid, doch ook met grote dankbaarheid jegens O.L. Heer, haar als moeder, schoonmoeder, grootmoeder, overgrootmoeder, zus, schoonzus, tante en nicht te hebben gehad, geven wij kennis dat heden van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten

Greet Plönes-Peereboom

weduwe van

Alfred Plönes

op de leeftijd van 85 jaar.

In dankbare herinnering:
Kinderen, kleinkinderen
achterkleinkind
Familie Peereboom
Familie Plönes

19 oktober 1990
Plönesstraat 13, 6413 PS Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op dinsdag 23 oktober om 9 uur, in de St. Josephkerk te Passart-Hoensbroek, gevolgd door de crematie te Heerlen.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijke condoléances.
Maandag a.s. om 19 uur, avondwake in voornoemde kerk.
U kunt afscheidnemen in een der rouwkamers van De Universele, Hoofdstraat 100, Hoensbroek. Bezoekgelegenheid dagelijks van 14 tot 15 uur en van 19 tot 20 uur. Zondag alleen van 14 tot 15 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

De grote belangstelling, de vele troostrijke brieven en bloemen bij het heengaan van

Joep Kersgens

hebben ons getroffen. Al deze blijken van meleven en de wetenschap dat hij door zovelen werd geacht, hebben ons gesterkt dit verlies te dragen.

L. Kersgens-de Koning
Kinderen en kleinkinderen

De plechtige zeswekendienst zal plaatsvinden heden, zaterdag 20 oktober om 19.00 uur in de parochiekerk van H. Hart van Jezus te Schaesberg/Kaumenhagerheide.

---

†

Na een leven vol liefde en eenvoud hebben wij, met respect en diepe bewondering voor haar moed en wilskracht, in haar eigen vertrouwde omgeving, afscheid moeten nemen van mijn dierbare vrouw, onze zorgzame moeder en schoonmoeder, lieve oma, zus, schoonzus, tante en nicht

Roos Aelmans

echtgenote van

Jakob Coonen

Voorzien van het h. sacrament der zieken overleed zij op 56-jarige leeftijd.

Geleen: **J. Coonen**
kinderen en kleinkinderen
Familie Aelmans
Familie Coonen

6161 XH Geleen, 18 oktober 1990
Jupiterstraat 58

De plechtige eucharistieviering zal plaatshebben maandag 22 oktober a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk St. Augustinus te Lutterade-Geleen, waarna de begrafenis op het parochiekerkhof te Lutterade.
Bijeenkomst in de kerk.
Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.
Mede tot intentie van de dierbare overledene zal een avondmis worden opgedragen heden, zaterdag 20 oktober om 19.00 uur in voornoemde kerk.
De overledene is opgebaard in de rouwkapel van het Maaslandziekenhuis, Barbarastraat 1 te Geleen.
Bezoekuren dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

In plaats van kaarten

Uw aanwezigheid in de kerk, de bloemen, de condoléances en de vele welgemeende brieven die wij mochten ontvangen bij het overlijden van mijn lieve man, onze vader, schoonvader en opa

Sef van Cruchten

zijn ons tot grote steun geweest.
Langs deze weg willen wij u hiervoor hartelijk danken.

Maria v. Cruchten-Kegel
kinderen en kleinkinderen

De zeswekendienst zal gehouden worden op zaterdag 27 oktober om 19.00 uur in de parochiekerk van Marcellinus en Petrus te Oud-Geleen.

Dankbetuiging

Wij willen familie, vrienden en kennissen onze oprechte dank betuigen voor het medeleven en de belangstelling ondervonden tijdens de ziekte en na het overlijden van onze moeder, schoonmoeder, oma, schoonzuster, tante en nicht

Maria Helena Cardinaal-Velraeds

Familie Velraeds
Familie Cardinaal

Dankbetuiging

Voor de vele blijken van medeleven ons betoond bij het overlijden en de begrafenis van

Harie Smeets

willen wij u langs deze weg oprecht bedanken.
De zeswekendienst zal worden gehouden op zondag 21 oktober a.s. om 11.30 uur in de St.-Laurentiuskerk te Spaubeek.

Fam. Steinbusch
Fam. Smeets

De plechtige eerste jaardienst voor mijn onvergetelijke man, vader en opa

Antoon Potten

zal plaatshebben zaterdag 27 oktober a.s. om 19.00 uur in de parochiekerk van Mariaveld te Susteren.

A. Potten-Wessels

Sittard, 19 oktober 1990

OVERLEDEN

† **Jeu Satijn**, oud 76 jaar, echtgenoot van Geziena van Geel, 6214 BD Maastricht, Tongerseweg 170. De uitvaartdienst en crematieplechtigheid hebben in besloten kring plaatsgevonden.

† **Thijs Driessen**, oud 81 jaar, echtgenoot van Mia Bongaerts, 6231 HS Meerssen, Past. A. Somyasingel 203. De uitvaartdienst zal plaatshebben op maandag 22 oktober om 14.00 uur in de parochiekerk van St. Joseph Arbeider te Meerssen-West. Er is geen condoleren.

† **Isie Lamkin**, oud 58 jaar, echtgenoot van Jenny Soudant, 6225 CJ Amby-Maastricht, Ambiorixweg 3. De uitvaartdienst zal plaatshebben heden zaterdag 20 oktober om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Walburga te Amby-Maastricht. Er is geen condoleren.

† **Tonny Janssen-van de Ven**, oud 63 jaar, 6211 HD Maastricht, O.L. Vrouweplein 3. De uitvaartdienst zal plaatshebben op woensdag 24 oktober om 11.00 uur in de Basiliek van O.L. Vrouw Sterre der Zee te Maastricht. Gelegenheid tot condoleren om 10.30 uur achter in de Basiliek.

† **Graat van Neer**, 60 jaar, echtgenoot van Mia Moulen, Narcissenstraat 16, 6101 LK Echt. De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden zaterdag 20 oktober om 14.00 uur in de parochiekerk van de H. Pius X te Echt.

† **Theo Reijven**, 34 jaar, echtgenoot van Marleen Winters, Concordiastraat 12, 6014 PC Ittervoort. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden maandag 22 oktober om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Margarita te Ittervoort.

Voor het opgeven van familieberichten voor de krant van maandag, bestaat gelegenheid op zondagmiddag tussen 15.00 en 16.00 uur op ons hoofdkantoor, of telefonisch uitsluitend op 045-739886.

Limburgs Dagblad
In de Cramer 37, Heerlen

Prof. Kruseman tijdens intreerede

'Suikerziekte neem toe met 80 procen

Van onze correspondent

MAASTRICHT – Suikerziekte zal in het jaar 2005 met tachtig procent zijn toegenomen. Dat komt door de vergrijzing van de bevolking. In Nederland zullen in genoemd jaar meer dan 340.000 mensen aan deze ziekte lijden. De extra kosten die hiervan het gevolg zijn, belopen ongeveer zestig miljoen gulden. Deze toename in de kosten komt voor rekening van verpleegdagen in het ziekenhuis en poliklinische diabeteszorg. Diabeteszorg door dure medische specialisten zal in de toekomst dan ook wijken voor goedkopere zorg door in suikerziekte gespecialiseerde verpleegkundigen, omdat het budget achterblijft bij de toename van de kosten."

Dit heeft professor dr. A. Nieuwenhuijzen Kruseman gisteren gezegd tijdens zijn intree-rede tot hoogleraar interne geneeskunde aan de Rijksuniversiteit Limburg in Maastricht.

Kruseman is van oordeel dat de diabetesverpleegkundige een meer centrale rol moet gaan spelen bij de behandeling van mensen met suikerziekte. Hij pleit er om die reden voor dat de opleiding tot dat beroep wordt uitgebreid en dat een vergroting van de bevoegdheden v verpleegkundige noodzakelij

Wat betreft het geneeskun derwijs aan studenten zou man graag zien dat er een lan artsexamen en een landelijk graduate' toetsing wordt ing Via deze testen zou dan, v Kruseman, bewezen kunne den dat het aan de RL ontwi probleemgestuurd onderwij denten beter dan elders voor op een houding dat ze contin ten leren.

Man overleden na ongeval

Van onze verslaggeefster

SITTARD – De 35-jarige P. uit Geleen, die woensdagochtend op de kruising Dr. Philipsstraat met de Nusterweg in Sittard door een auto werd aangereden, is gisteren aan de gevolgen hiervan overleden.

De bestuurder, die de Nutsweg overstak, verleende de fietser geen voorrang en schepte het slachtoffer. Zwaar gewond werd de man overgebracht naar het Maaslandziekenhuis waar hij overleed. De politie vraagt getuigen om contact met haar op te nemen.

Toch subsi woordenbo

Van onze corresponden

HASSELT – De Belgisch-Li se gedeputeerde voor Cultuu onlangs gezegd dat het provi stuur van Belgisch-Limbu Woordenboek der Limburg lecten alsnog wil subsidiëren voorbije jaren was vanuit GS gerezen tegen deze subsidie, gevreesd werd dat de kost het woordenboek de pan uitrijzen. Volgens de gede is de aanvraag voor subsidie wel te laat ingediend, maar lege van GS zou desondank ten een oplossing te zoeken.

Skimmia-knipp op oorlogspa

BEEK – Volgens een woor van de rijkspolitie in Beek skimmia-knippers weer op pad. Evenals verleden jaar politie aanwijzigingen strooptochten naar de ste oudere coniferen zijn begon de Burgemeester Lemme en de Bourgognestraat in B den resp. een zestien en oude conifeer ontdaan van jes. De woordvoerder vraag zitters attent te zijn op de knippers.

Onderzoek DHV in opdracht verkeer en waterstaat

Afbouwen winning grind moet duidelijk

DEN HAAG – Het beleid met betrekking tot de afbouw van de Nederlandse grindwinning moet duidelijker worden geformuleerd. Daarnaast zijn de kosten een belangrijke belemmering voor de import van grindvervangende materialen uit het buitenland. Dat zijn de voornaamste conclusies van een onderzoek door het ingenieursbureau DHV en het Centrum voor Onderzoek, Advisering en Onderwijs op het gebied van Verkeer en Vervoer.

Het onderzoek, dat in opdracht van het ministerie van verkeer en vervoer werd verricht, is deze week door minister J. Maij-Weggen van Verkeer en Waterstaat aan de Tweede Kamer toegezonden. Het onderzoek had betrekking op de voorzieningen, die in Nederland nodig zijn als ter vervanging van het Limburgse grind, meer bouwmateriaal uit het buitenland ingevoerd gaat worden.

Tevens is onderzocht welke kosten deze voorzieningen met zich meebrengen. Momenteel wordt de helft van de 20 miljoen ton grind, die Nederland jaarlijks nodig heeft, uit eigen bodem gehaald. Volgens het onderzoek kunnen België, West-Duitsland, Schotland en Noorwegen volledig in de Nederlandse behoefte voorzien.

Behoefte

Op lange termijn zou de aanvoer vanuit België en West-Duitsland door beperkingen aan de produktie kunnen verminderen. De voorraden in Noorwegen en Schotland zijn in dat geval echter groot genoeg om dit verlies op te vangen. De produktiecapaciteit in de buitenlandse groeven kan in anderhalf à twee jaar zo worden uitgebreid dat zij in de volledige Nederlandse behoefte kan voorzien.

„Gebleken is dat de bereidheid tot investeren bij een aantal exploitanten van groeven aanwezig is en incidenteel al investeringen zijn gepleegd in afwachting van de ontwikkelingen in de Nederlandse markt", aldus het rapport.

Gebruik van buitenlandse materialen is momenteel duurder dan het grind, dat in Limburgs uit de bodem wordt gehaald. Volgens het rapport zijn kalksteen uit Doornik en graniet uit Noorwegen de goedkoopste alternatieven voor grind. Het is mogelijk een derde van de betoncentrales om te bouwen zodat zij geschikt worden voor het gebruik van deze buitenlandse materialen. Een aantal centrales zal versneld moeten worden afgeschreven.

De totale kosten van de aanpassing van de centrales zullen echter beperkt blijven tot minder dan een gulden per ton grindvervangend materiaal.

De onderzoekers menen dat het gebruik van geïmporteerde gebroken steen wordt vertraagd door onbekendheid van de betoncentrales met deze stoffen.

Secretaris mr Hustinx van UTP:

'Argumenten krijgen nu grote prioriteit'

Vervolg van pagina 1

UTP en de KUN ondertekenden [..]ige week een principe-besluit [..]r de fusie, waarin Heerlen naast [..]hoofdvestiging in Nijmegen als [..]roomlokatie blijft bestaan. Be[..]volgend jaar hopen zij een defi[..]ief fusie-besluit te nemen, waar[..]in september 1991 de nieuwe op[..]ling kan beginnen. De heer Hus[..]k, secretaris van de UTP kon gis[..]middag alleen een voorlopige re[..]ie gegeven. De UTP was nog niet [..]de hoogte van de reactie van de [..]windsman.

[..]ependance

[..]oor ons is dit niet echt nieuw. Rit[..] heeft al eerder laten weten niet [..]l te voelen voor de instroomlokat[..]en dat alleen sterke argumenten [..]m van gedachten kunnen veran[..]ten. Die argumenten hebben dus [..]a grote prioriteit," meldt de heer [Hu]stinx. Hij hoopt dat de betrokken partijen de gevolgen en de belangen goed overwegen als sluiting zou dreigen.

In de fusieplannen van de KTUA en de Katholieke Theologische Universiteit Utrecht (KTUU) wordt Amsterdam niet gehandhaafd als instroomlokatie. Rector W. Tillmans deelt desgevraagd mee dat zijn opleiding wil voortbestaan als dependance voor deeltijd-studenten, waar anders dan bij een instroomlokatie wel de gehele doctoraal-opleiding wordt verzorgd.

Minister Ritzen, die begin dit jaar lovende woorden over had voor het besluit van de bisschoppen, vraagt de kerkleiders duidelijk te maken hoe zij precies het rooms-katholiek theologisch onderwijs willen inrichten. De woordvoerder van de bisschoppenconferentie wijst erop dat de bisschoppen het kader voor reorganisatie hebben aangegeven en dat het nu aan de opleidingen is om dit nader in te vullen.

● *René Widdershoven wordt door emoties overmand bij het verlaten van de kerk.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Kerk tot de laatste plaats bezet

Afscheid Gabriëlle Widdershoven-Groen

Van onze verslaggever

BERG EN TERBLIJT – In een tot de laatste plaats bezette parochiekerk in Berg en Terblijt heeft René Widdershoven, samen met familieleden, kennissen en vrienden gisteren afscheid genomen van zijn vrouw, Gabriëlle Widdershoven-Groen. De 27-jarige Kerkraadse en haar man werden 23 augustus op brute wijze overvallen. De jonge vrouw werd om het leven gebracht. Pas zeven weken later werd het stoffelijk overschot teruggevonden.

Pastoor Kerkhofs van de H. Monulphus en Gondulphus-parochie in Berg en Terblijt schilderde Gabriëlle Widdershoven-Groen als een goedlachse vrouw, die op een wrede manier van haar leven werd beroofd. In dezelfde kerk werd zij gedoopt. Ze groeide op in Margraten. In de vijf jaar dat zij met René Widdershoven was getrouwd, en in Terwinselen woonde, hadden zij samen vele reizen ondernomen.

„De reis met de gehuurde camper door Oostenrijk zou voorlopig de laatste grote reis worden", aldus pastoor Kerkhofs. „Zij wilden een gezinnetje gaan vormen." De toekomstdroom werd echter door de moord op Gabriëlle wreed verstoord.

Gedicht

Zoals bekend ontsnapte René Widdershoven zelf op het nippertje aan de dood. Gezeten in een rolstoel woonde hij de plechtigheid bij. Op het bidprentje, voorzien van een kleurenfoto van zijn echtgenote, had René zelf een gedicht laten afdrukken, opgedragen aan Gabriëlle. De belangstelling voor de dienst in Berg en Terblijt was groot. De omgeving van de kerk leek op één grote parkeerplaats voor auto's. De laatkomers moesten noodgedwongen hun auto een heel eind van de kerk parkeren.

Aansluitend aan de mis vond in het crematorium in Heerlen de crematieplechtigheid plaats. Het werd een sobere doch zeer emotionele bijeenkomst.

Wereldmissiedag voor steun aan allerarmsten

'Helpen omdat het mensen zijn'

Zwarte, naakte kindertjes. Wilde koppensnellers met woeste ogen. Aanbidding van zon en maan. Mensenoffers voor een betere jacht. Heidenen die als de drommel bekeerd moeten worden. Dus wordt de blanke, allesweteunde missionaris uitgezonden om heil te brengen via de katholieke kerk. De naakte lichamen worden gekleed, de ogen devoot naar de hemel gericht en God als enige aanbeden.

Het beeld van de missie, zoals dat jarenlang bij de mensen in het 'beschaafde westen' leefde. Waar ze hun weinige spaargeld voor weggaven. 'Onze' missionarissen had het immers hard nodig, daar in het hete, arme en vooral heidense Afrika, Azië en Zuid-Amerika.

Om dat spaargeld gaat het ook morgen weer, op wereldmissiedag. De kerk zamelt dan geld in voor de missie. De verkondiging van het evangelie slokt nog steeds een flink deel van de inkomsten op. Maar er wordt ook verder gekeken. Dit jaar staat de schuldenlast centraal. De regeringen in de Derde Wereld offeren alles op om de buitenlandse schulden af te lossen. De bevolking moet het kleine inkomen dat het heeft daaraan afstaan. Daardoor is er is nauwelijks geld voor voedsel en gezondheidszorg. Gevolg: het sterftecijfer is, met name onder kinderen, enorm hoog. De missionarissen van nu, doen er alles aan om die armoede te bestrijden.

Oud-Heerlenaar Hans Reesink (56), bisschop in het Braziliaanse Almenara, is één van hen. Hij woont al 35 in het Zuidamerikaanse land; zeven jaar als Fransiscaans student, 27 jaar als priester en morgen precies één jaar als bisschop. Momenteel is hij op vakantie in zijn geboorteplaats. „Almenara is één van de armste streken ter wereld", vertelt hij. „De belangrijkste oorzaak is het grootgrondbezit; het land is in handen van een kleine groep mensen. Daardoor komt de broodnodige landbouwhervorming, waarbij iedereen een eigen stukje land krijgt, niet van de grond. De mensen worden door de grootgrondbezitters onderdrukt en uitgebuit. Ze vluchten daarom naar de grote stad, in de hoop daar een behoorlijk bestaan op te bouwen. Maar dat lukt bijna nooit. De meesten komen in krottenwijken terecht, waar vreselijk onhygiënische toestanden heersen. Het aantal ziekte- en sterfgevallen is daardoor nauwelijks te overzien."

● *Bisschop Hans Reesink is het mijnwerkersleven nog niet vergeten.* Foto: CHRISTA HALBESMA

Mijn

Hans Reesink, of Dom Diogo zoals hij in Brazilië heet, groeide op in een mijnwerkersgezin. Terwijl zijn vader en zes broers onder de grond werkten, ging hij als 13-jarig jochie naar het klein seminarie in Sittard. „Ik voelde me toen heel bevoorrecht", mijmert hij. „Mijn broers in de mijn en ik op school. Dat was heel wat in die tijd. Mijnwerkerskinderen hoefden immers niks te leren, ze gingen toch 'de koel' in."

Lachend vervolgt hij: „De eerste maanden was het helemaal niet leuk op het seminarie. Ik had heimwee. Na veertien dagen ben ik 'm gesmeerd. Er liep een trammetje tussen Sittard en Heerlen en daar ben ik opgesprongen. Lekker weg. Zo snel ik thuis was, was het heimwee verdwenen. Ik heb rustig op mijn vader gewacht en die heeft me toen weer teruggebracht. Maar in Sittard, verlangde ik opnieuw naar huis. Dat bleef tot de kerstvakantie zo. In de twee weken die ik toen thuis zat, ging ik het seminarie echter missen. Toen was het heimwee voorgoed verdwenen."

Het mijnwerkersgezin waaruit hij voortkwam, speelt nog steeds een belangrijke rol in zijn leven. Toen hij vorig jaar tot bisschop werd gewijd en een wapen moest kiezen, nam hij daarin een oude mijnwerkerslamp op, als herinnering aan het warme nest waaruit hij komt. „Maar het is ook een symbool van hoop: het licht in de duisternis", verduidelijkt bisschop Reesink.

Melaatsen

„Hoop voor de mensen in Almenara. Hoop op een beter leven. Met name voor de melaatsen, waar ik zes jaar mee gewerkt heb. Zij hebben me voorbereid op het priesterschap. Ze zijn de verstotenen, door iedereen verlaten. Weggehaald bij hun kinderen, weggestopt in een uithoek. En toch blijven ze rechtop staan, blijven ze geloven in God en goedheid. Ze houden vreugde in het leven, ondanks alle ellende. Daar neem ik mijn petje voor af."

„Maar niet alle melaatsen reageren zo", vervolgt hij. „Er zijn er ook die hun ziekte uitbuiten en gaan bedelen. Zij leggen zich neer bij de situatie waarin ze verkeren. Dat is heel gevaarlijk, ze verliezen hun waardigheid en zien in hun melaatsheid een straf van God. Dat klopt niet! Melaatsheid bestaat omdat wij mensen er niets aan doen. Omdat we alleen maar aan onszelf denken en niet aan degenen onder ons die het slechter hebben. Het is onze taak de armen en zieken te helpen, gewoon omdat het mensen zijn!"

gertie schouwenberg

Stillegging productie bij Volvo bederft werksfeer

Van onze verslaggeefster

[BO]RN – Deze week heeft Volvo Car Born de productie drie dagen stil[ge]legd. De maatregel is nodig om de [..]se voorraad van 5000 Volvo's weg [te] werken. De 'autoberg' is ontstaan [doo]r de sterke terugval van de ver[ko]pen in de belangrijkste afzet[ma]rkten in Groot-Brittannië en [Sc]andinavië. Hierdoor hangt het be[dr]ijf een miljoenenverlies boven het [ho]ofd. Om de schade zoveel moge[lij]k te beperken heeft de directie [va]n Volvo Car Born besloten twaalf [pr]oductieloze dagen in te voeren. [Ze]ven van deze gedwongen vakantiedagen komen voor rekening van [he]t bedrijf. Het personeel levert vijf [A]TV dagen in.

[T]riest

[Oo]k de 39-jarige reparateur Jaap [Ma]rbus uit Sittard zit thuis. Hij is al [..] jaar in dienst van het concern. „Ik [be]n op 17-jarige leeftijd bij de toen[ma]lige DAF-fabriek begonnen in de [..]straat als schuurder. Daarna ben [ik] in de reparatie gegaan. Wij wer[ke]n daar met een ploeg van dertig [ma]n. De sfeer is altijd uitstekend [ge]weest". Marbus zit dan ook veel [lie]ver op zijn werk dan thuis. Hij [noe]mt het stilleggen van de productie 'heel triest'.

„Ik heb in de loop der jaren al meer van dit soort situaties meegemaakt. Bij DAF is de fabriek ook een keer stilgelegd. Ik raak dus niet meer zo snel in paniek. Mijn collegas maken zich drukker. Maar zo'n doodstille fabriek heeft toch iets treurigs. Normaal ratelen hier de machines en heerst er een enorme bedrijvigheid. Wij hebben met de reparatieploeg altijd volop gewerkt. En nu moeten wij de produktie verlagen. Dat is afschuwelijk. Je gaat het gedwongen rustig aan doen en valt bijna in slaap. Op die manier gaat het werkplezier eraan. Gelukkig is deze toestand in januari 1991 achter de rug". In de leiding van de fabriek heeft Marbus het volste vertrouwen. „De directie houdt ons precies op de hoogte van de gebeurtenissen. Tot nu toe heb ik nog niets over ontslagen gehoord. Ik ben heel benieuwd hoe het af loopt. Als de samenwerking met Mitsubishi doorgaat zie ik de toekomst rooskleurig in."

Een woordvoerder van Volvo Car zegt de onlustgevoelens van het personeel te begrijpen. „Natuurlijk staan de werknemers niet te juichen bij deze stillegging. Maar ik wil nogmaals benadrukken dat het om een eenmalige actie gaat. In het nieuwe jaar gaan wij gewoon weer tussen de 120.000 en 125.000 auto's produceren".

Heerlen loopt veel risico's door 'integrale aanpak'

Centrumplan kan een kaartenhuis blijken

HEERLEN – De Heerlense raad heeft in februari afgedwongen dat het gebouw van het Missionair Centrum pas gesloopt mag worden, als een voor de huurders acceptabel alternatief is gevonden. Lukt dat niet, dan kan het belangrijke deelplan 'City-Oost', dat voorziet in de bouw van 137 'majeure' woningen, niet doorgaan. De consequenties hiervan kunnen onder omstandigheden zeer verregaand zijn.

De wethouders Savelsbergh en Zuidgeest benadrukken namelijk keer op keer het 'integrale karakter' van het centrumplan. Met andere woorden: het moet in zijn geheel uitgevoerd worden. Dat is deels een bewuste keuze, deels ook een kwestie van overmacht. Niet alleen zullen de private partners anders geheid afhaken, maar ook zijn ze 28 miljoen gulden PNL-subsidie alleen ter beschikking gesteld voor het totaalplan.

Op suggesties van de raadsleden Hummel en Beuken om delen van het centrumplan weg te bezuinigen, zei Savelsbergh dan ook: „Als we het plan 'Sportfondsenbad e.o.' weglaten – en ook het Missionair Centrum is een risico – dan nemen we het Bouwfonds Woningbouw honderden woningen af. Dan heeft het voor het Bouwfonds geen zin meer om nog langer mee te doen. Dat raken we dan als partner kwijt."

Deze woorden leken voldoende indruk te maken, want het opstappen van het Bouwfonds zou natuurlijk een ramp voor het hele centrumplan zijn. Dat de raad nog het deelplan Sportfondsenbad gaat schrappen, is daarom niet erg waarschijnlijk.

Maar de hele discussie maakte wel duidelijk hoe belangrijk het doorgaan van het plan City-Oost is, waar de raad de eerdergenoemde garantie over afdwong. De daar te verrijzen 137 'majeure' woningen vormen ongeveer een derde van het totaal aan woningbouw, dat door het Bouwfonds gaat realiseren.

Daarnaast is het Bouwfonds nog via het Teleportcomplex betrokken bij het centrumplan. Gezien het financiële risico dat het centrumplan oplevert, zal men daar alleen geen genoegen mee nemen.

Heerlen is er dus alles aan gelegen om het City Oost-plan te laten doorgaan. Maar de tijd dringt. Volgens de met de partners overeengekomen planning moet uiterlijk in 1992 het Missionair Centrum tegen de grond gaan. De onderhandelingen met de huurders van dit zeer veelzijdig benutte pand zijn begonnen.

In eerste instantie werd de Luciushof, waar de gemeentelijke dienst Welzijn is gevestigd, genoemd. Er zijn echter redenen om aan te nemen dat dit een achterhaalde variant is, of zelfs een schijnbeweging.

Ook de geactualiseerde versie van het centrumplan voorziet namelijk doodleuk in de bouw van 34 woningen op de lokatie van de Luciushof. Sowieso vinden de huurders van het Missionair Centrum de Luciushof te klein en te slecht toegankelijk. Dit alternatief kan dus wel vergeten worden.

Inmiddels heeft de gemeente, en dat is minder bekend, een écht alternatief gepresenteerd. Dat pand is echter nog in handen van derden. Om prijsopdrijving te voorkomen moet de naam van dat gebouw, in hartje Heerlen gelegen, geheim blijven. Momenteel bestuderen de huurders of dit alternatief wél aan de eisen voldoet.

Een 'geheim' pand, het klinkt als een spannend en riskant spelletje. Maar wat is eigenlijk het nut van de geheimzinnigdoenerij? Elke eigenaar van een pand in het centrum van Heerlen kan de komende jaren immers op zijn klompen aanvoelen waar het de gemeente om te doen is als ze bij hem aanklopt voor onderhandelingen.

● *De verhuizing van het Missionair Centrum zou wel eens de doodsteek voor het Heerlense centrumplan kunnen betekenen.* Archieffoto: DRIES LINSSEN

achtergrond

En als de eigenaar van het pand begrijpt hoe belangrijk het voor de gemeente is om zijn gebouw te kopen, zal de prijs daarvan bepaald niet omlaag gaan...

Er zijn door de private partners en Heerlen budgetten opgesteld waarbinnen deelprojecten gerealiseerd moeten worden. Zo is precies omschreven wat de gemeente maximaal betaalt voor de verwerving en het bouwrijp maken van de grond.

Om de eigen onderhandelingspositie niet bij voorbaat te verzwakken, worden die deelbudgetten angstvallig geheim gehouden. Ze zijn alleen ter vertrouwelijke inzage voor de raadsleden.

Natuurlijk, als een tegenpartij niet wil meewerken, kan Heerlen overgaan tot een onteigeningsprocedure. Volgens een juridisch medewerker van de gemeente zou zo'n zaak binnen een half jaar 'administratief afgewikkeld' kunnen zijn. Dat zal best zo wezen, maar de eigenlijke problemen kunnen verwacht worden bij de vaststelling van de bestemmingsplannen. Want de uitgebreide beroepsmogelijkheden in deze procedure duren meestal jaren.

Stel dat deze juridische slangekuil zonder dodelijke beten en enigszins tijdig verlaten wordt. Het kan dan zijn dat de gemeente de grond van bijvoorbeeld het Missionair Centrum niet binnen het gebudgetteerde bedrag kan verwerven, omdat de eigenaar van het 'geheime pand' een te hoge prijs vraagt of onteigening teveel gaat kosten.

Het contract zegt heel duidelijk dat het deelproject dan niet door gaat.

Er zijn enkele noodsprongen denkbaar om dat te voorkomen. Zo zou Heerlen kunnen overwegen om alsnog extra geld uit een ander deelbudget te halen, maar dat is het ene gat met andere vullen.

Ook niet sterk is het bij een van de partners moeten aankloppen voor additionele steun. In dit verband is het saillant te weten dat Heerlen 57 miljoen gulden denkt nodig te hebben voor het bouwrijp opleveren van alle gronden, terwijl de partners d maar 35 miljoen voor hoeven talen. Waaruit blijkt dat de p jectontwikkelaars niet be zijn cadeautjes weg te geven.

Met het vasthouden aan inte le uitvoering van het ambitie centrumplan speelt Heer hoog spel. Bij het niet doorga van één deelproject kan het heel als een kaartenhuis ins ten. En, zoals uit het bovensta de duidelijk is geworden, de mende tien jaar zullen niet speend zijn van struikelblokk Het valt te hopen dat de geme te de wijsheid en vooral het luk zal hebben om die te o winnen.

joos philippe

exposities

● **HEERLEN**

Limburgse Volkssterrenwacht, Schaapskooiweg 95. Expositie 'science fiction-kunst. T/m 28/11, open di t/m vr en zo 13-17 uur, di en vr ook 19.30-22 uur. **Stadsgalerie,** Raadhuisplein 19. Tentoonstelling van de uit de Sovjet-Unie afkomstige kunstenaars Eduard Sjtejnberg, Vadim Zacharov en Joeri Albert. T/m 21/10. Open di t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur. De tentoonstelling 'Eigenwijze Portretten' met de kunstenaars Philip Akkerman, Ad Gerritsen, Dolf Henkes, Charlotte van Pallandt en Emo Verkerk. Van 28/10 t/m 16/12, openingstijden di t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur. **Credit Lyonnais Bank.** Expositie van Lou Heynens. T/m 31/10, open tijdens kantooruren. (Tevens zijn de werken van Heynens ook te bezichtigen in de tentoonstellingsruimten van de Credit Lyonnais Banken Kerkrade, Maastricht, Sittard en Weert). **Thermenmuseum,** Coriovallumstraat 9. Expositie 'Egypte hertekend'. T/m 4/11, open di t/m vr van 10-17 uur, za en zo van 14-17 uur. **Galerie Signe.** Akerstraat 82a. Schilderijen van Hans Giesen. T/m 28/10, open do t/m zo van 14-17 uur. **Ontmoetingscentrum PC Welterhof.** J.F. kennedylaan 301. Expositie van Hein Gielkens. T/m 31/10, openingstijden dagelijks van 14-21 uur. **Galerie van Wersch,** Emmastraat 10. Expositie van Hans Bouman. Van 25/10 t/m 3/11, open tijdens winkeluren. Zondag 28/10 geopend van 12-18 uur. **Artists' Books,** De Kommert 16. Tentoonstelling van kunstenaarsboeken uit verschillende landen met Jeroen van Westen. T/m 31/10. **ABP,** Oude Lindestraat 70. Expositie van Wim Simons. T/m 31/10. Zo 21/10 open dag van 14-17 uur. Voor iedereen gratis toegankelijk.

● **LANDGRAAF**

Galerie Ipomal, Kerkberg 2. Expositie van Lou Thissen en Wim Steins. T/m 28/10, open do t/m zo van 13-17 uur. **Raadhuis.** Fotografie '40 jaar Abedia'. T/m 26/10, open op werkdagen 9-12 uur, ma ook 14-16 uur, vr ook 14-19 uur, za en zo 14-20 uur.

● **KERKRADE**

Bisschoppelijk Centrum Rolduc, Heyendahllaan 82. Tentoonstelling 'Moderne Iconen op Rolduc'. T/m 25/10, open dagelijks geopend van 11-17 uur.

Gemeente Kerkrade wil autoverkeer weren

Autohandelaar vecht sluiting straat aan

Van onze correspondent

DEN HAAG/KERKRADE – Eigenaar A. Kleijnen van de gelijknamige autohandel aan de Crombacherstraat in Kerkrade heeft grote bezwaren tegen het afsluiten van die straat door burgemeester en wethouders. Hij mist nu een deel van de klanten, die in het voorbijrijden zijn zaak opmerkten. „Zien is kopen in onze branche", zei hij deze week bij de Raad van State, waar zijn beroep tegen de sluiting werd behandeld.

Volgens Kleijnen is de afsluiting, een verkeersveiligheidsmaatregel ten behoeve van de bewoners van de Crombacherstraat, helemaal niet nodig. „De ongelukken die in de buurt gebeuren, hebben niets met die bewoners te maken. Je zou beter een snelheidsbeperking van 30 kilometer per uur kunnen instellen", meent hij. Hij zegt schade te lijden door het wegblijven van klanten.

Maar volgens B en W zou die schade ook weleens ontstaan kunnen zijn doordat zich de laatste tijd een aantal concurrerende autobedrijven in de buurt gevestigd heeft. „De Crombacherstraat werd als sluiproute gebruikt door mensen die over de grens moeten", vertelde de gemeentewoordvoerder.

Afgenomen

De bewoners hadden in het verleden veel last van het veelvuldige uitrukken van de douane en de Narcoticabrigade, die Kleijnens souterrain huurden. Sinds het aantal daar gestationeerde mensen verkleind is, zijn de klachten afgenomen. De Raad van State doet over een paar weken uitspraak.

● *Wethouder Els Haenen overhandigt Koen Claassen een bos bloemen en een gratis abonnement. Zijn ouders en zusje kijken toe.* Foto: FRANS RADE

De 5.000.000ste

HOENSBROEK – Zwembad Ter Veurdt in Hoensbroek heeft deze week de 5.000.000ste bezoeker begroet sinds de opening in 1969. Koen Claassen uit Hoensbroek was de gelukkige. Hij mag een jaar lang gratis in Terveurdt komen zwemmen.

Zijn zusje Karlijn (9), die als 4.999.999ste de kassa passeerde kreeg als troostprijs een abonnement voor een half jaar.

● *Karel Lemaire wordt door burgemeester Mans gerid derd in de Orde van Oranje Nassau.* Foto: FRANS RAD

per persoon

Karel Lemaire Ridder in Orde Oranje Nassau

● **Karel Lemaire** (65) uit Kerkrade is gisteren door burgemeester Jan Mans geridderd in de Orde van Oranje Nassau. Lemaire is onder meer dertig jaar directeur geweest van een sociale werkplaats binnen de dienst Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg. Per 1 november zal hij met pensioen gaan.

Van 1943 tot 1957 was Lemaire arbeidsbemiddelaar bij het Gewestelijk Arbeidsbureau Heerlen. Daarna begon hij als directeur van de werkplaats voor A gepaste Arbeid en Debielen dienst van de stichting 'Help Limburg'. In 1965 werd d werkplaats overgenomen d het Werkvoorzieningschap met ingang van die datum w Lemaire directeur van het drijf Molenberg in Kerkrade dit bedrijf verrichten ongev 600 verstandelijk gehandicap industriële en dienstverlene werkzaamheden.

Naast de bijzonder wijze waa Karel Lemaire gedurende 30 j als directeur van een soc werkplaats heeft gefunge was hij in de regio ook duide een promotor van socialisatie sociale integratie van de verst delijk gehandicapte mens. O nam Lemaire in de oorlogsja deel aan het verzet.

Groen Links wil informatie over sanering 'Laura'

Van onze verslaggever

KERKRADE – De Tweede Kamerfractie van Groen Links zal de sanering van het Lauraterrein in Kerkrade kritisch volgen. Die toezegging heeft de PAK's-vereniging gekregen van Groen Links-parlementarier Willems.

De PAK's-vereniging had deze week een onderhoud met Willems over de wijze waarop minister Alders (VROM) vindt dat het Lauraterrein moet worden gesaneerd. Volgens de minister kan de afgraving oppervlakkiger gebeuren dan de provincie heeft voorgesteld. Alders denkt dat op de meeste plaatsen kan worden volstaan met een afgraving van 75 centimeter tot een meter. De provincie is van mening dat twee meter het minimum is.

De PAK's-vereniging vindt dat al aan de lage kant en het voorstel van de minister is volgens woordvoerder Hans Heijnen daarom absoluut onaanvaardbaar. „Willems heeft ons gezegd dat hij ook de indruk heeft dat de sanering niet ver genoeg gaat. Hij heeft gevraagd of we alle gegevens waarover we beschikken op willen sturen. Willems heeft beloofd dat hij de sanering van het Lauraterrein binnen de fractie zal bespreken en er eventueel Kamervragen over zal stellen".

klein journaal

oostelijke mijnstreek ☎ redactie: 739282

Hoensbroek

● Oud-mijnwerker en Hoensbroekenaar Nol Pepermans exposeert tot eind van de maand foto's over de voormalige staatsmijn Emmma. Hij fotografeerde de mijn ondergronds vlak voor de sluiting met bestaande verlichting. De expositie is op werkdagen te zien tussen 14 en 16 uur in het Henk Schram Centrum, St. Gerlach 52, Houthem-Valkenberg.

● De Industriebond FNV, afdeling Hoensbroek, houdt op 23 oktober een ledenvergadering in het MFC-gebouw aan de Prinsenstraat. Aanvang 20 uur. Er wordt over de arbeidsvoorwaarden in 1991 gesproken.

Simpelveld

● In het Groene Kruisgebouw aan de Dr Ottenstraat in Simpelveld vindt maandagavond een avond plaats met als thema 'Opvoeden een kunst'. De avond begint om 20 uur.

Heerlen

● Het IVN Heerlen houdt morgen een middagwandeling. Om 14 uur is de start in Terwinselen en de wandeltocht gaat naar Strijthagen. Een bezoekje aan het kasteel en de pas gerenoveerde molen staan ook op het programma.

● In de kerk in Heksenberg wordt morgen om tien uur het Gerardus octaaf afgesloten. Het gemengd kerkelijk zangkoor St. Cecilia luistert de dienst op. Na de eucharistieviering is een koffieconcert in het gemeenschapshuis aan de Heigrindelweg 84.

Kerkrade

● De koninklijke harmonie St. Cecilia in Spekholzerheide viert vandaag het vaandelfeest. De aanbieding van het nieuwe vaandel gebeurt om 20.45 uur in het verenigingsgebouw te Spekholzerheide. Morgen maakt de harmonie een rondgang door de wijk.

Onderbanken

● Schutterij St. Johannes-St. Clemens in Merkelbeek houdt morgen schietwedstrijden voor club kampioenschap. Het schieten begint om 11 uur bij boerderij Nobis aan de Misweg.

Expositie Welterhof

HEERLEN – Schilderclub De Beuteexposeert volgende maand in psychiatrisch centrum Welterhof in Heerlen. Van maandag 5 tot en met donderdag worden er olieverfschilderijen, aquarellen en pasteltekeningen tentoongesteld. Bij De Beute zijn amateur-schilders aangesloten die wekelijks een middag bij elkaar komen als onderdeel van de stichting Welzijn Ouderen Landgraaf. De expositie is dagelijks te bezichtigen van 14 tot 21 uur. De toegang is gratis.

Meerssenaar wil bedrijf prikkelen met dwangso

Rechter vindt klach tegen PTT ongegron

DEN HAAG/MEERSSEN - Harde actie tegen tante Pos. Dat vroeg de assurantie-tussenpersoon Jacob Cobben uit Meerssen in een kort geding voor de Haagse rechter R.R. Portheine. Portheine heeft echter geweigerd om op Cobbens belangrijkste eis in te gaan: 1000 gulden boete voor iedere keer dat de PTT door hem aangeboden poststukken niet binnen twee dagen op de plaats van bestemming weet te brengen.

Cobben zegt slechte ervaringen te hebben met de postbezorging. Zijn post zou regelmatig niet of te laat aankomen. Klagen zou niet helpen. Cobben heeft de Postwet en de Algemene Voorwaarden van de PTT er eens op nagelezen en kwam tot de conclusie dat hij onredelijk wordt behandeld.
Daarom vroeg hij in kort geding aan de Haagse rechter om de PTT te prikkelen met een dwangsom. Tevens vroeg hij de rechter de PTT te verplichten om het onderzoek, dat naar aanleiding van zijn klachten zou zijn ingesteld, openbaar te maken.

Van de zijde van de PTT is aangevoerd, dat de administratie van Cobben wel eens zou kunnen rammelen. Daardoor zou verwarring kunnen ontstaan over de prestaties, die de PTT levert. Voorts is door de PTT aangevoerd dat er op grond van de wet geen 'bezorgplicht', maar een 'inspanningsplicht' op de PTT rust. Niet bezorgen kan daarom niét bestraft worden als T Pos aantoonbaar haar best doe

De kort-geding rechter is het mee eens. Daarom heeft hij vo nog geen aanleiding gezien grijpen. Mogelijk krijgt de kw voor wat betreft het door de uitgevoerde onderzoek een sta Cobben heeft enige informatie het onderzoek gekregen. Zijn caat bestudeert nog of dat vold de is. De rechter zal beoordele de PTT meer informatie over onderzoek moet prijsgeven als bens advocaat na bestudering de gegevens vraagt over dit toch een uitspraak te doen.

Kiekes Wead

LANDGRAAF – De eerste voor ling van de nieuwe produktie v Landgraafse amateurtoneelv ging Kiekes Wead wordt gesp op 27 november in de fanfarez Nieuwenhagen.

Inbraak carava

HEERLEN – Onbekenden heb begin deze week ingebroken in caravan die aan de Schelsbe Heerlen geparkeerd stond. Er den handdoeken en kledingstu gestolen. Bovendien werd het rieur van de caravan zwaar be digd.

sport

Programma betaald voetbal

eredivisie

andaag, 19.30 uur:
SV-RKC
VV-Roda JC
C Twente-Vitesse
ortuna Sittard-Willem II
orgen, 14.30 uur:
EC-FC Den Haag
C Utrecht-Ajax
olendam-Sparta
roningen-SVV
eyenoord-Heerenveen

jax	7	5	2	0	12	21- 6
SV	6	4	2	0	10	17- 2
roningen	7	4	2	1	10	14- 8
ortuna Sittard	7	3	3	1	9	10- 8
illem II	7	3	2	2	8	13-11
wente	7	3	2	2	8	8- 7
KC	7	3	2	2	8	10-10
EC	7	2	4	1	8	9-13
eyenoord	7	2	3	2	7	14- 7
en Haag	7	3	1	3	7	12-10
parta	7	2	3	2	7	11-14
olendam	7	3	0	4	6	9-10
oda JC	6	2	1	3	5	9-11
itesse	7	1	3	3	5	8- 8
VV	7	1	3	3	5	2- 6
trecht	7	2	0	5	4	6-16
eerenveen	7	1	1	5	3	7-17
VV	7	1	0	6	2	7-23

eerste divisie

C Zwolle-Haarlem 2-0

andaag, 19.30 uur:
eendam-VVV
eracles-Den Bosch
A Eagles-Excelsior
ageningen-RBC
raafschap-Dordrecht
AC-Helmond Sport
Z-Eindhoven
mmen-Cambuur
lissingen-Telstar

C Zwolle - Haarlem 2-0 (1-0) 43. Konerman 1-0, 89. Timmerman 2-0. Scheidsrechter: Van der Herik. Toeschouwers: 2000. Rode kaart (tweemaal eel): Stafleu (Haarlem); gele kaart: Van Raalte (FC Zwolle) en Sion (Haarlem).

raafschap	12	10	2	0	22	31-14
elm. Sp	12	7	4	1	18	19-11
AC	11	6	5	0	17	27-14
VV	12	7	3	2	17	24-11
indhoven	12	7	3	2	17	20-11
eracles	12	6	4	2	16	19- 8
Z	12	7	2	3	16	17-10
A Eagles	12	5	5	2	15	25-17
aarlem	13	6	2	5	14	22-24
ambuur L	12	4	4	4	12	15-20
ordr. '90	12	2	7	3	11	21-21
elstar	12	3	5	4	11	15-16
mmen	12	2	6	4	10	15-21
BC	12	3	3	6	9	17-21
lissingen	11	3	2	6	8	17-23
en Bosch	12	3	1	8	7	14-19
eendam	12	1	4	7	6	16-26
xcelsior	12	2	2	8	6	16-30
C Zwolle	13	1	4	8	6	11-26
ageningen	12	0	2	10	2	15-33

buitenland

BELGIË
Vandaag, 20.00 uur:
Club Luik-Beerschot
AA Gent-Standard Luik
Anderlecht-Club Brugge
FC Antwerp-RWDM
Sint Truiden-Waregem
Morgen, 15.00 uur:
Kortrijk-Charleroi
Ekeren-Lierse
Lokeren-Racing Genk
Cercle Brugge-KV Mechelen

DUITSLAND
Sankt Pauli-Bochum 3-3
Bayer Leverkusen-Bremen 0-0
Wattenscheid-Dortmund 1-1
Vandaag, 15.30 uur:
Nürnberg-Köln
Bayern München-Hamburger SV
Hertha-Frankfurt
Karlsruhe-Kaiserslautern
Stuttgart-Düsseldorf
Uerdingen-Mönchengladbach

mvv-roda jc

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter: Blankenstein

MVV (selectie): De Haan, Linders, Driessen, Benneker, Quaden, Van Bergen-Henegouwen, Delahaye, Lanckohr, Nolgen, Francois, Vincent, Van de Boogaard, Uitman, Verhoeven, Smeets, Roumans.

Roda JC (vermoedelijke opstelling): Bolesta; Van Egmond, Verhagen, Boerebach, Trost; Broeders, Hanssen, Van der Luer; Hofman, Arnold, Diliberto. **Geschorst:** Groenendijk.

fortuna-willem II

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter: Van der Ende

Fortuna Sittard (opstelling): Hesp, Maessen, Samuel, Mordang, Frijns, Sneekes, Doufikar, Reijners, McLeod, De Jong, Brusseler.

Willem II (opstelling): Roland Jansen, Veldman, Mallien, Wolffs, Feskens, Bart Jansen, Godee, Van Geel, Stewart, Sylla, Van der Borgt.

veendam-vvv

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter: Merks

Veendam (opstelling): Sterken, Slor, Wiebing, Söllner, Wiersma, Spaans, Jans, Wiekens, Payne, Haandrikman, McDonald.
VVV (opstelling): Roox, Janfada, Verberne, Rutten, Verbeek, Smits, Driessen, Van Aerts, Janssen, Boere, Gerestein. **Geblesseerd:** Polman en Minten. **Geschorst:** Derix.

Perfecte WK-start ondanks blessures Selinger en Van der Horst

Volleybalploeg leest wereldkampioen de les

BRASILIA – Het scheelde weinig, of de selectie van de Nederlandse volleybalploeg was van tien tot acht leden gereduceerd. Avital Selinger en Martin van der Horst botsten in het openingsduel van de strijd om de wereldtitel tegen de Verenigde Staten (3-0), grepen naar hun schouder en gingen gisteren aan de medicijnen om de pijn te onderdrukken.

Logisch dat bondscoach Harry Brokking schrok. Hij beschikt over slechts vier reserves, van wie drie enkele maanden geleden nog uitkwamen in de speeltuincompetitie van Nederland. Van de tweede keuze volgt alleen Martin Teffer al enkele jaren de trainingschema's, maar hij kwam in de tijd van Zoodsma, Blangé en Grabert nauwelijks aan bod. Juist daarom deed het Brokking deugd, dat Teffer fantastisch inviel.

Donderdag bracht Teffer de ommekeer in de Nederlandse ploeg, die de tweede set bij 6-9 achter dreigde te verliezen. Hij scoorde blokkerend en aanvallend en was vooral een stimulans voor de groep. Teffer is een enthousiaste jongen uit Amsterdam, die nooit zeurt als hij naast de speelvloer staat. En dat gebeurde in het verleden nogal eens. Zelf schat hij van de ruim 225 interlands slechts een stuk of 25 in het veld te hebben gestaan.

Hij voelt zich rijp voor een plaats in de basis, maar is anderzijds dankbaar dat de blessure zo snel genas en hij het toernooi om de wereldtitel in Brazilië kan meemaken. „Als ik in het verleden niet het gevoel had gehad de basis te halen, was ik gestopt. Mijn taak voor dit toernooi is duidelijk. Ron Boudrie staat in de basis, omdat hij blokkerend sterker is. Mijn kwaliteiten als aanvaller zijn beter. Ik kom in de ploeg als het spel dood valt, als de agressie ontbreekt. Donderdag was het te mat, zeker tegen de vechters van de Verenigde Staten."

De inzetbaarheid van Teffer komt de ploeg goed uit. Brokking heeft met tien spelers kwantitatief de smalste selectie van het toernooi, hoewel hij dat zelf niet echt als een nadeel zegt te beschouwen. „Bij alle landen komen de meeste reserves toch nauwelijks aan bod. Bovendien zijn de nieuwe spelers Koek en De Reus volwaardige invallers. Van Ree kan ik nog niet constant het spel laten verdelen, maar hij kan goed invallen." Brokking beseft echter, dat hij van de nieuwelingen niet te veel mag verwachten. „Ik ben eigenlijk de enige troef op de bank", is Teffer niet bescheiden. Hij is de enige reserve die al jaren meeloopt.

Vandaar dat de leiding zich tegen de Verenigde Staten een ongeluk schrok, toen Martin van der Horst en Avital Selinger met elkaar in botsing kwamen en beiden de rechter schouder blesseerden. Selinger liep de rest van de avond met een schoudervulling van ijs onder zijn trainingsjack, Van der Horst verliet tijdens het duel zelfs kortstondig het veld.

Gisteren bleken beiden pijn te hebben, hoewel Selinger geen spier vertrok. De schouder van de spelverdeler bleek licht gekneusd, die van middenspeler van Horst bijna uit de kom geschoten. De spieren rond het gewricht waren opgerekt. Beiden trainden in de ochtend en waren 's avonds tegen Argentinië inzetbaar, overigens na het slikken van de nodige pijnstillers.

● *Martin Teffer (archieffoto) zette Nederland tegen Amerika op het goede spoor.*

Peter Benen trainer-af

MAASTRICHT – Trainer Peter Benen heeft zijn werkzaamheden bij voetbalclub Vinkenslag om gezondsheidsrenenen met onmiddellijke ingang beëindigd. Benen kampt met hartklachten en zal maandag in het Academisch ziekenhuis in Maastricht onderzocht worden. De trainingen bij de FC Vinkenslag worden door Frits Keulemans verzorgd.

Derbykoorts in Maastricht ● Fortuna verwacht spektakel

Roda JC voor het eerst blessurevrij

KERKRADE – Voor het eerst dit seizoen kampt Jan Reker niet met blessurezorgen. De oefenmeester van Roda JC heeft voor de derby tegen MVV de beschikking over een compleet gezonde spelersgroep, met ook eindelijk weer de langdurig geblesseerde Hanssen en Verhagen. Alleen Alfons Groenendijk ontbreekt vanavond op het appèl in de Geusselt vanwege een schorsing.

Van het luxe-probleem van Jan Reker zijn Gerry Senden, Peter van der Waart en Erwin Vanderbroeck het slachtoffer geworden. Het drietal mocht dit seizoen regelmatig opdraven in de hoofdmacht van de Kerkraadse club, maar is met de terugkeer van de gevestigde orde voorlopig overbodig geworden en mag nu op de tribune plaatsnemen.

Vooral het wegvallen van Peter van der Waart is een verrassing. „Ik heb me laten leiden door het duel van het tweede team tegen Eindhoven", aldus Jan Reker. „In dat duel voldeed Haan veel meer aan de verwachtingen dan Van der Waart". De Roda JC-trainer wil nog geen opstelling bekend maken.

Een gelijkspel is in Limburgse derby's gemeengoed geworden en ligt ook vanavond voor de hand. Zowel MVV als Roda JC gaat het immers op dit moment niet echt voor de wind en in dergelijke omstandigheden ligt een puntendeling voor de hand. Bovendien zijn Sef Vergoossen en Jan Reker al jaren beste maatjes van elkaar. „Ik weet niet of ik tevreden moet zijn met een punt", probeert Reker de streekontmoeting nog wat leven in te blazen. „Dat kan ik pas achteraf zeggen. We zijn echter aan onze stand verplicht een en ander te laten zien".

Scherp

MAASTRICHT – „Zaterdagavond zal het moeten gebeuren. Ik voel het gewoon. De jongens staan op scherp en zullen tegen Roda JC alles uit de kast halen". Aan het woord is MVV-verzorger en sportmasseur Jef Hoenjet, die aan de vooravond van het zo belangrijke duel tegen Roda JC de spelers nog eens goed onder handen neemt en de laatste pijnknobbels wegstrijkt.

„Al de hele week spreken de jongens over het duel tegen Roda JC en willen tegen de Kerkradenaren het een en ander trachten recht te zetten".

Hans Linders, die al aan zijn tiende seizoen bij MVV bezig is, bevestigt de woorden van Hoenjet. „Dit is natuurlijk een wedstrijd waar voor beide ploegen veel op het spel staat. De verwachtingen van Roda JC zullen gezien de kwaliteit die ze in huis hebben, veel hoger liggen dan bij ons".

Nu de komst van Piet Wijnberg op losse schroeven is komen te staan en daardoor zeker vanavond niet van de partij zal zijn, zullen Huub Driessen en Armand Benneker het centrale verdedigingsblok vormen.

Spektakel

SITTARD – Als spektakel parallel loopt met het bezoekersaantal dan moet het publiek vanavond op de ontmoeting Fortuna Sittard tegen Willem II afkomen. Deze mening is Han Berger, de Sittardse coach toegedaan. „Meer dan we in de drie afgelopen thuiswedstrijden hebben geboden, kunnen we niet. Het was spektakel van de bovenste plank. Niet in het laatst omdat tegenstanders als Feyenoord positief meestreden in het belang van het kijkgenot. Als Willem II er ook zo over denkt dan kunnen de mensen weer wat beleven in De Baandert".

Met Willem II ontmoet Fortuna een ploeg met identieke uitgangspunten als de Sittardenaren, maar ook een ploeg die die doelstelling via een andere spelstijl wil bereiken. „Onze tegenstander heeft één punt minder en staat net onder ons. Dat is een prima uitgangspunt voor een goede wedstrijd. Dat moet de tv-ploeg van de NOS ook hebben gedacht. Ondanks twee derby's, in Maastricht en Eindhoven, staan de camera's in De Baandert".
Op Eric Meijer en Marcel van Helmond na beschikt Berger over een fitte selectiegroep.

● *Gene Hanssen is na een langdurige afwezigheid weer van de partij met Roda JC.*

IOC eist twee jaar schorsing voor eerste dopinggebruik

Olympische ban dreigt voor voetbal

ZAGREB – Het is niet uitgesloten dat voetbal geschrapt wordt van het Olympisch programma, tenzij de wereldvoetbalbond (FIFA) akkoord gaat met verzwaring van de straffen voor het gebruik van dope. Artur Takac, één van de voornaamste adviseurs van Juan Antonio Samaranch, de voorzitter van het Internationaal Olympisch Comité, heeft zich gisteren in Zagreb in die zin uitgelaten.

Het IOC heeft de FIFA onder druk gezet het voorstel een schorsing van twee jaar in te voeren voor degene die voor de eerste maal op het gebruik van verboden middelen wordt betrapt, een tweede overtreding heeft een uitsluiting voor het leven tot gevolg. „Wanneer de FIFA niet akkoord gaat dan zou dat de dreiging van uitsluiting van het Olympisch programma inhouden. Dat zullen wij dan ook zeker doen", aldus Takac. „Wij moeten het gebruik van verboden middelen in alle takken van sport uitbannen."
„Het is duidelijk dat de gebruikelijke schorsing voor vier wedstrijden niet meer toereikend is." Takac kondigde aan dat vertegenwoordigers van de medische commissie van het IOC binnenkort overleg zullen plegen met de FIFA. „Ik ben er vrijwel zeker van dat de FIFA akkoord zal gaan," aldus Takac.

De Joegoslaaf zei verder dat het initiatief van het IOC is ontstaan na het dopingschandaal van twee Italiaanse voetballers vorige week in de serie A. International Andrea Carnevale en zijn clubgenoot van AS Roma, Angelo Peruzzi, zijn door de Italiaanse bond voor een jaar uitgesloten, nadat zij schuldig waren bevonden aan het gebruik van amfetamine. De Europese Voetbal Bond (UEFA) nam die straf gisteren over.

Het betekent dat het tweetal tot 13 oktober 1991 uitgesloten is. Hoewel de twee spelers in beroep zijn gegaan tegen de straf heeft dat geen schorsende werking op de maatregel van de UEFA. Het betekent dat zij op 24 oktober al niet kunnen spelen in de wedstrijd Valencia - AS Roma voor het toernooi om de UEFA-beker.

In Zagreb gaf Takac de laatste cijfers van de medische commissie van het IOC, waar uit duidelijk blijkt dat het gebruik van dope het vorig jaar is afgenomen. Tussen 1986 en 1988 reageerden 2360 van de 117.933 die op het gebruik van verboden middelen werden onderzocht positief, een percentage van 2,23. In 1989 bedroeg het percentage slechts 1,08 dat willen zeggen dat 508 sportlieden van de 437.069, die werden onderzocht, positief reageerden. „Het betekent dat onze opsporingsmethoden effectief zijn en dat zij gelijke tred houden met de soms geraffineerde manier van ontwikkeling van nieuwe stimulantia", aldus Takac.

In Zürich verklaarde woordvoerder Guido Tognoni dat de FIFA bereid is met het IOC mee te werken maar dat het gebruik van verboden middelen in de voetbalsport opmerkelijk weinig voorkomt. „In het voetbal is het gebruik van verboden middelen niet zo'n groot probleem. De FIFA-controles leverden bij het Olympisch voetbaltoernooi van Seoel en bij de strijd om de wereldtitel in Italië geen positieve gevallen op. De FIFA is reeds jaren succesvol in de strijd tegem het gebruik van verboden middelen."

opstelling

Overleven

Een levendige fantasie is er niet voor nodig om een beeld te krijgen van wat gebeurt als vanavond MVV of Roda JC in het onderlinge treffen onderuit gaat. De eerste derby van dit seizoen kent slechts een thema: overleven. Roda JC is er alles aan gelegen de breeduit aangekondigde Europese aspiraties niet in dit stadium van de competitie reeds te verspelen. MVV heeft elk puntje nodig. Harder dan ooit in het gevecht om lijfsbehoud. Bij degradatie zal de afkalving in De Geusselt definitief gestalte krijgen.

Al te veel vertrouwen op een goede afloop bestaat er niet in Maastricht. Hoe anders kan het voorzichtige gemanoeuvreer met de nieuwe shirtsponsor uitgelegd worden. Aan het eind van dit seizoen wordt de zaak herbezien. Met andere woorden, vliegen jullie uit de eredivisie dan trekken we daar onze consequenties uit. Een wankele basis voor een hernieuwde vrijage tussen Sphinx en MVV; een flirt, die meer het karakter heeft van voedselhulp voor een bedreigd gebied. Geen vertrouwen of een goed gevoel voor realiteit. Over een soort gelijk gevoel moet ook manager Hans Erkens beschikken. Na diverse pogingen elders vond de ex-voetballer dit seizoen onderdak in De Geusselt. Met dien verstande dat de dorpspoliticus uit Schinnen de weg terug naar zijn vroegere werkgever, de sportraad Limburg, open heeft gehouden.

Trainer Sef Vergoossen moet roeien met de riemen die hij heeft om zijn vijfjarenplan rond te krijgen, terwijl Hans Erkens in keurig maatpak het businessplaatje aan de man probeert te brengen. En meer nog: Erkens toverde van de week ex-Spartaan Piet Wijnberg uit zijn hoge hoed. Een vriendje van vroeger. Los van de haalbaarheid met betrekking tot overschrijving, is het nog maar zeer de vraag of Vergoossen gelukkig is met de noodgreep van het management. De redder in nood liet het afweten in een oefenwedstrijd en Vergoossen is dan te veel heer om in het openbaar Wijnberg meteen als mislukt experiment te bestempelen. Momenteel zou MVV, met dank aan ex-trainer en tegenwoordig ontwikkelingswerker Clemens Westerhof, in de race om een Nigeriaanse doelman zijn. Inderdaad, de nood is hoog.

Bij Roda JC eveneens. Een miserabele start en een loodzwaar programma in het verschiet. Ondanks de Europacupwedstrijd heeft Kaalheide nog niet veel kijkgenot geboden. De toeschouwers op de dunbevolkte tribunes morren; de sponsors in de business-club hebben gedurende de wedstrijd meer oog voor de bar en de hapjes dan voor René Hofman die zijn zoveelste balverlies lijdt.

De bijna traditionele puntendeling (sinds 1956 speelden beide reeds 12 keer gelijk) tijdens de derby in De Geusselt zou de beste oplossing zijn. Wat roemruchte grootheden als NEC dit seizoen in De Geusselt presteerden, daartoe lijkt Roda vooralsnog niet in staat. En mocht MVV via de derby de weg naar herstel inslaan, hoeft aan het einde van de rit misschien niemand een zinkend schip te verlaten.

A propos zinkend schip. Oranje dobbert al sinds 1988 stuurloos rond. Zelfs brulboei Michels schijnt het vlaggeschip van het Nederlands voetbal niet te kunnen behoeden voor de ondergang. De Europees kampioen is niet eens opgewassen tegen een opponent die het van angst bijna in de broek doet. Oranje lijkt de laatste jaren alleen een positieve uitwerking te hebben op het zelfvertrouwen van de tegenstander. De roep om Cruijff wordt met de dag luider en Johan lacht op afstand. Want elk SOS-signaal vanaf het vlaggeschip, wordt omgezet in harde munt, mocht Cruijff Michels van de bank duwen. En dat dit gebeurt daaraan twijfelt inmiddels bijna niemand meer. De resultaten zijn er naar en van hoger hand beschikt men niet over het vermogen de wensjes en nukken van onze voetbalmiljonairs tot acceptabele proporties terug te brengen.

De voetballers willen Johan. Maar wat gebeurt als ook Johan er niet in slaagt de dure benen voor Oranje op gang te krijgen. Juist ja. Dan moeten we, net zoals na '74-'78, een decennium wachten op een geheel nieuwe voetballichting en maken we bij voorbeeld Frank Rijkaard of Marco van Basten supervisor.

fred sochacki

DE LIMBURGSE m/v PERSONEELSGIDS

Welke HBO'er met ervaring in rubber zorgt voor een gedegen advisering van onze internationale klanten?

Het opbouwen/onderhouden van klantenrelaties, technische advisering op gebied van rubber-compounding en -verwerking, en het signaleren van marktontwikkelingen. Dat worden uw voornaamste bezigheden als Customer Applications Development-medewerker bij DSM. Een complexe en verantwoordelijke taak, waarbij het van belang is voor de klant de juiste balans te vinden tussen eigenschappen, verwerkbaarheid en kostprijs. Niet alleen voor klanten in Nederland, overigens; een gedeelte van uw werktijd brengt u in het buitenland door.

Het Research and Applications Technology Department (RATD) is een onderdeel van de jonge divisie DSM Elastomers Europe. Met 40 medewerkers is RATD onder meer verantwoordelijk voor de technische ondersteuning van afnemers in de gehele wereld op het gebied van serviceverlening en gezamenlijke ontwikkelingsprojecten.

De afdeling Customer Applications Development van RATD onderzoekt in samenwerking met onder andere Verkoop en Marketing de technische mogelijkheden voor aanpassingen aan bestaande produkten of de ontwikkeling van nieuwe. Daarnaast wordt onderzocht hoe kan worden voldaan aan de diverse specificaties die klanten stellen. Om voor deze functie in aanmerking te komen heeft u een technische HBO-opleiding en minimaal drie jaar ervaring in rubber. U kunt zelfstandig werken, hebt verantwoordelijkheidsgevoel en beschikt over uitstekende contactuele vaardigheden. Het opzetten van onderzoek voor onder andere trouble-shooting-activiteiten en toepassingsontwikkelingen levert u geen problemen op.

Verder beheerst u de Engelse taal, en bent u bereid een tweede vreemde taal te leren, afhankelijk van het rayon waarin u komt te werken. U kunt goed en zakelijk rapporteren en u bent representatief. Tegenover deze eisen stellen wij een boeiende baan met goede doorgroeimogelijkheden binnen een moderne organisatie. De primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden zijn uitstekend.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de heer T. Odenhamn, manager Customer Applications Development Elastomeren, telefoon 04490-61084, privé 043-647578. Uw schriftelijke sollicitatie - met uitgebreid c.v. en onder vermelding van vacaturenummer 56/90/PVB - kunt u richten aan DSM Limburg bv, afdeling Personeelsvoorziening en -beheer, t.a.v. mevrouw W. Arink, Postbus 1160, 6160 BD Geleen.

Volledigheidshalve melden we dat een psychologisch onderzoek en een medische keuring deel uitmaken van de selectieprocedure.

DSM

We hebben een oplossing of we vinden er een.

Goossens Sfeervolle Meubelen met vestigingen in Erp, Nuenen, Waalwijk en binnenkort in Arnhem is een landelijk bekend bedrijf. De moderne, dynamische organisatie telt ruim 150 medewerkers.

Allen hebben een brede kennis van zaken en zijn zeer gemotiveerd om de vele klanten zo optimaal mogelijk van dienst te zijn. In 1991 wordt een nieuwe vestiging in Heerlen geopend, daarom hebben wij een interessante vakature voor een:

Filiaalhouder m/v

Wat verwachten wij van u?

- U moet enthousiast en vooral motiverend met mensen om kunnen gaan.
- Inventiviteit en kreativiteit, om regelmatig omzetbevorderende akties voor te stellen en uit te werken.
- De klant is koning bij Goossens. Niets is u dan ook teveel als het gaat om perfekte serviceverlening.
- De vestiging in Heerlen beschouwt u als uw 'eigen zaak'. Een tomeloze inzet en bruisende energie zijn voor u de normaalste zaak van de wereld.
- Gewenste leeftijd van 25 tot 40 jaar.
- Bij voorkeur een opleiding op H.A.V.O.nivo en/of ervaring in de meubelbranche.

Maar het zal u duidelijk zijn dat het ons in eerste instantie om de juiste mentaliteit gaat. Uw karaktereigenschappen zoals: spirit, integriteit en doorzettingsvermogen zijn doorslaggevend voor deze funktie.

Wat houdt de funktie in?

De vestigingsmanager van onze vestiging in Heerlen dient organisatorisch een markant persoon te zijn. De vestiging dient door hem beheerd te worden als 'zijn eigen zaak'. De belangrijkste taken zijn:

- Enthousiasme en motivatie over kunnen dragen op alle personeelsleden, zodat de werksfeer en de daaraan verwante resultaten meer dan goed zijn.
- Signalen afkomstig van klanten en verkoopadviseurs betreffende onze kollektie nauwkeurig doorgeven aan de centrale inkoopafdeling.
- Investeringsvoorstellen ten gunste van het resultaat initiëren.
- Zorg dragen voor een sublieme kollektiesamenstelling en sfeervolle presentatie, zodat de klant zich thuis voelt bij Goossens Sfeervolle Meubelen.
- De personeelsbezetting en planning realiseren aan de hand van de omzetdoelstellingen.

Bent u de juiste persoon en kunt u per 1 april 1991 beginnen met uw opleiding, stuurt u dan een brief met curriculum vitae en recente pasfoto naar onderstaand adres. Voor nadere informatie kunt u 's morgens kontakt opnemen met mevr. L. Désar tel. 04135 - 34 28.

GOOSSENS
sfeervolle meubelen

afdeling personeelszaken
Mevr. L. Désar
Postbus 13, 5469 ZG Erp.

Als MBO'er met ervaring in rubber staat u bij DSM aan de basis van nieuwe ontwikkelingen.

Het Research and Applications Technology Department (RATD) is een onderdeel van de jonge divisie DSM Elastomers Europe. Met 40 medewerkers is RATD verantwoordelijk voor de toepassingsontwikkeling van elastomeren en de technische ondersteuning van klanten in de gehele wereld. De afdeling Processing, Testing en Services, neemt binnen RATD een prominente plaats in. Voor de groep Processing zijn wij op zoek naar een Senior Processing Technician met ruime ervaring in de rubberindustrie.

In deze functie begeleidt u een team van circa tien Processing Technicians, waarbij u onder andere zorgt voor een adequate uitvoering van werkorders, het in overleg opstellen van werkorderplanningen en de implementatie van nieuwe verwerkingstechnieken en verwerkingsprocedures. U hebt veel interne contacten op verschillende niveaus. Als Senior Processing Technician voert u ook experimenten uit (of begeleidt deze) in aanwezigheid van klanten.

Wilt u in aanmerking komen voor deze veelzijdige functie, dan beschikt u over een opleiding op MBO-niveau, bij voorkeur procestechniek/werktuigbouw en minimaal vijf jaar ervaring in de rubberindustrie. U kunt anderen goed motiveren en stimuleren, prioriteiten stellen, onder druk werken en beschikt over een goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid in het Engels. Kennis van automatisering en de Duitse taal zijn pre's.

Tegenover deze eisen stellen wij een boeiende en zeer afwisselende baan binnen een uiterst toekomstgerichte organisatie. De primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden zijn zonder meer uitstekend.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de heer M. Wilms, Supervisor Processing, Testing en Service, telefoon 04490-61141, privé 04754-81956, of bij de heer F. Frissen, P&O-functionaris, telefoon 04490-61283. Uw schriftelijke sollicitatie kunt u - met uitgebreid c.v. en onder vermelding van vacaturenummer 55/90 - richten aan DSM Limburg bv, afdeling Personeelsvoorziening en -beheer, t.a.v. mevrouw W. Arink, Postbus 1160, 6160 BD Geleen.

Volledigheidshalve melden we dat een medisch onderzoek en een psychologische test deel uitmaken van de selectieprocedure.

DSM

We hebben een oplossing of we vinden er een.

ACADEMISCH ZIEKENHUIS MAASTRICHT

Binnen de Polikliniesche Dienst/Gastro-Enterologie bestaat een plaatsingsmogelijkheid voor een

Verpleegkundig onderzoeksassistent m/v

Functie:
U zult onder begeleiding van de verantwoordelijke internist/gastro-enteroloog geheel zelfstandig secretie- en motiliteitsonderzoek van de bovenste tractus digestivus (slokdarm, dunne darm, lever, galwegen en alvleesklier) uitvoeren, registreren en evalueren. Tevens zult u worden ingezet bij het registreren van omschreven anamnestische en klinische gegevens in het kader van epidemiologische en klinische studies.

Vereisten:
- diploma Verpleegkundige A of HBO-V;
- minimaal 5 jaar praktische ervaring als verpleegkundige;
- aantoonbare interesse voor patiëntenonderzoek;
- bereidheid tot verdere studie;
- bereidheid incidenteel in te vallen bij de scopie-afdeling Gastro-Enterologie;
- goed ontwikkelde communicatieve vaardigheden, zowel mondeling als schriftelijk.

Zij die menen op basis van andere diploma's aan de vereisten te voldoen, worden eveneens uitgenodigd te solliciteren. Herintreders worden met nadruk uitgenodigd te reageren.

Salaris:
Afhankelijk van opleiding en ervaring, maximaal ƒ 3.3[illegible],- bruto per maand, conform [illegible] 605, BBRA '84.

Inlichtingen:
Kunnen worden ingewonnen bij de heer R.H.M. Stevens, hoofd Poliklinische Dienst, telefoon (043) 87 29 35, of bij de heer drs. V.H. van Beem, personeelsconsulent, telefoon (043) 87 23 45.

Sollicitaties:
Schriftelijke sollicitaties dienen met vermelding van vacaturenummer 731/7, zowel op brief als envelop, te worden gericht aan de dienst Personeel en Organisatie, afdeling Arbeidszaken, Academisch Ziekenhuis Maastricht, Postbus 1918, 6201 BX Maastricht.

Het Academisch Ziekenhuis Maastricht verricht in de eerste plaats arbeid op het gebied van de patiëntenzorg, en staat daarnaast ten dienste van het wetenschappelijk [illegible]

HORECA GROOTHANDEL KERKRADE VALKENBURG

1. Medewerkers MAGAZIJN

vanaf 18 jaar
Liefst in bezit grootrijbewijs.
Opleidingsniveau MAVO.

2. Medewerkers HORECA NONFOOD

vanaf 18 jaar
Opleidingsniveau MAVO-MDS.
Ervaring in soortgelijke werkzaamheden strekt tot aanbeveling.

3. Parttime CAISSIÈRES

leeftijd 20-40 jaar
Opleiding liefst HAVO-niveau.

4. ADMINISTRATIEF MEDEW. m/v

- MEAO-diploma, BE richting;
- elementaire kennis van automatische gegevensverwerking;
- praktisch ingesteld zijn;
- goed ontwikkeld analytisch vermogen;
- zelfstandig en hard kunnen werken.

Sollicitaties voor de functies 1 t/m 3 na telefonische afspraak vanaf maandag a.s.

Functie 4: schriftelijke sollicitaties met vermelding "ADMINISTRATIEF" op linkerbovenhoek van de enveloppe.

6466 KS Kerkrade, 045-413387
dhr. M. Vermeulen
Heerlenersteenweg 113

6301 HV Valkenburg, 04406-40642
dhr. J. Bo[illegible]
Beekstraat 13

Romario bedankt voor Braziliaanse team

EINDHOVEN – De naam Romario de Souza Faria zal voorlopig niet meer te ontdekken zijn in de Braziliaanse voetbalselectie. De 24-jarige aanvaller van PSV, beter bekend onder zijn roepnaam Romario, heeft deze week in PSV-Voetbal verklaard het nationale elftal van zijn vaderland voor gezien te houden.

Directe aanleiding tot de verrassende stap van de spits was de handelswijze van de oude bondscoach Lazaroni in het vriendschappelijke duel tegen Schotland. Volledig hersteld van een kuitbeenbreuk had Romario verwacht in de basis te staan. Het werd een invalbeurt van 66 minuten. Romario was diep gekwetst door het zoveelste onrecht dat Lazaroni hem aandeed.

„Het deed mij veel verdriet. Als professional dien je ook teleurstellingen te accepteren, maar ik kon hierna niet anders dan te besluiten het nationale team voor gezien te houden".

Heel voorzichtig zet de aanvaller er een 'voorlopig' bij. Hij wil de deur naar een optreden tijdens de wereldtitelstrijd van 1994 in de Verenigde Staten nog iets openhouden. „Misschien dan weer, maar nu absoluut niet meer".

Thijs Libregts trainer Larissa

Van onze sportredactie

LARISSA – Het is zeer wel mogelijk dat de oud-trainer van het Nederlands elftal, Thijs Libregts, binnenkort opnieuw in Griekenland aan de slag gaat. Volgens het Atheense sportblad Athlitici Icho is het haast zeker dat Libregts de nieuwe trainer van de eerste-divisieclub Larissa wordt. De onderhandelingen tussen Larissa dat momenteel hekkesluiter is in de Griekse competitie en Libregts, die een maand geleden zijn begonnen, verkeren aldus het Griekse sportblad in een beslissend stadium.

Voornaamste reden voor de opgetreden stagnatie in de besprekingen tussen Libregts en de voorzitter van Larissa, Kostas Samaras, zouden de 'hoog opgeschroefde financiële eisen' van de Nederlander zijn geweest. Doordat Libregts zijn wensen tenslotte aanzienlijk gematigd zou hebben, is de kans op een vergelijk groot geworden. Mochten de onderhandelingen met Libregts alsnog mislukken, dan zal Larissa waarschijnlijk in zee gaan met de oud-trainer van het Griekse nationale elftal Antonis Georgiadis.

Libregts is voor de Grieken geen onbekende. Voordat de Rotterdammer coach van het Nederlands elftal werd, was hij als trainer aktief bij Aris Thessaloniki, PAOK Thessaloniki en Olympiakos Piraeus.

● In een matige derby, die werd gekenmerkt door tal van overtredingen, speelden Olympiakos Piraeus en Panathinaikos Athene met 0-0 gelijk. Door dit competitieresultaat blijft het door Gene Gerards getrainde OFI Heraklion koploper in de Griekse competitie. Om gewelddscenes bij voorbaat te elimineren waren in Piraeus 2500 politie-agenten op de been en namen drie officieren van justitie plaats op de tribune om eventueel snelrecht toe te passen.

Handbalsters geen bedreiging voor Roemenië

SCHIEDAM – Roemenië is de voornaamste kandidaat voor de eindzege in het Hollandtoernooi. De Roemeense handbalsters brachten het eveneens ongeslagen Nederland de eerste nederlaag toe: 25-19. Bij rust hadden de handbalsters uit de Balkan al een gat van vier treffers geslagen: 12-8. Een bedreiging was de ploeg van jarige bondscoach Ton van Linder geen moment. In de tweede helft werd het verschil nooit minder dan twee doelpunten.

Nederland ging al in de eerste helft ten onder. De beproefde basis bleek fysiek en technisch de mindere van de tegenstander, die in Estera Matei vrijwel zeker opnieuw de topscorer van het toernooi hebben. Laura Tobben had in het geheel geen kijk op de strafworpen van de lange Roemeense. De beslissende marge werd al in de aanvangsfase met enkele schitterende staaltjes handbal gecreëerd. Na rust beperkte Roemenië zich tot het handhaven van het verschil.

Evenwicht in zaalvoetbaltopper

GELDROP – De topper in de landelijke eerste zaalvoetbaldivisie C tussen Hooghuissport en Dousbergpark is in een 1-1-gelijkspel geëindigd. Beide teams wensten niet al te veel risico's te nemen. De thuisclub was iets feller en sneller in de duels en leek daardoor gevaarlijker. Hooghuissport dat nog geen punt had verspeeld kwam via een vrije trap vrij snel in de wedstrijd op voorsprong via Van der Schoot. Zes minuten voor het eindsignaal scoorde Ton Reynaerts de gelijkmaker.

Vijfde partij uitgesteld

NEW YORK – De vijfde partij van de tweekamp om het wereldkampioenschap schaken in New York is op verzoek van Gari Kasparov uitgesteld. Hij zal nu maandag worden gespeeld. Het verzoek van Kasparov kwam een dag nadat de vierde partij tussen hem en Anatoli Karpov na het afbreken zonder verder spelen remise was gegeven. In de vijfde partij heeft de wereldkampioen wit.

MODENA – De Noorditaliaanse voetbalclub Modena verzekert de houders van seizoenkaarten gratis tegen de gevolgen van vandalisme. „Als onze fans nu een klap krijgen, met een fles op het hoofd worden geslagen of door een hond in het stadion worden gebeten, zijn ze tenminste verzekerd", aldus Francesco Farina, voorzitter van de club. De grap kost de club niet veel: ongeveer een kwartje per persoon, per wedstrijd.

Toppaard gehuldigd

SCHAESBERG – Het sportieve hoogtepunt op de draf- en renbaan in Schaesberg vond plaats in het bijprogramma. Onder veel bijval van het publiek werd de 2-jarige topper Family Sunshine met rijder Hennie Grift gehuldigd. De combinatie behaalde vorige week zondag opvallend gemakkelijk een overwinning in de Klassieke Produktendraverij, de belangrijkste 2-jarigenkoers van het jaar.

Uitslagen:
Frans Hals-Prijs: 1. Cwando Ruimzicht (T.S. Dekker) tot.tijd 1.20.9; 2. Dean Bosberg; 3. Carolus C. Winn. 3,30; pl. 3,20, 6,30; koppel 12,50; trio 66,70.
Scala-Prijs: 1. Jessy Bright (M.J. Riley) tot.tijd 1.56.3; 2. Lasdy Vivienne; 3. Watermill Deux. Niet gestart: Dutch Dancer. Winn. 1,50; pl. geen; koppel 4,60; trio 8,30.
Marthe Röling-Prijs: 1. Elfje van Troje (J.W. Grift) km.tijd 1.21.7; 2. Early B; 3. Diana B; 4. Antilope Samson. Niet gestart: Diplomie. Winn. 2,40; pl. 1,50, 2,20; koppel ..60; kwartet 109,50.
Hermeline-Prijs: 1. Move Closer (T. Cain) tot.tijd 1.52.8; 2. Shabeen Queen; 3. Shananta. Niet gestart: Blue Fire Lady, Blaey's Victorie, Antares en One for the Pot. Winn. 1,60; pl. geen; koppel 2,50; trio 4,40.
Vincent van Gogh-Prijs: 1. Captain Rieland (mej. A.M.J. Abspoel) km.tijd 1.22.1; 2. Chipper; 3. Dol. Niet gestart: Everest Montana. Winn. 4,00; pl. 1,70, 1,60; koppel ..40; trio 53,70.
Anton Heijboer-Prijs: 1. Dollarbird R (L.A. Peuten) km.tijd 1.19.3; 2. New Yorker; 3. Cabil Buitenzorg; 4. Cindy M. Winn. 7,10; pl. ..30, 1,20; koppel 3,20; trio 81,30; kwartet ..7,70.
Silhouette-Prijs: 1. Watermill Hill (A.A. de ..eer) tot.tijd 2.07.5; 2. Wentworth Prince; 3. What Happens Next. Winn. 3,60; pl. 3,70, ..00; koppel 15,70; trio 339,20.
Jan Steen-Prijs: 1. Bravo Nora (K. Woudra) km.tijd 1.19.3; 2. Brigitta R; 3. Charly Ludwig; 4. Zimrod B. Winn. 3,70; pl. 1,80, ..80; koppel 5,80; trio 36,90; kwartet 146,20.
Karel Willink-Prijs: 1. Yvette Nubar (W.J.G. Janssen) km.tijd 1.20.3; 2. Charlotta ..; 3. Arie Boszorg. Niet gestart: Yen R. Winn. 1,60; pl. geen; koppel 10,30; trio 38,60; 5-spel: 742,00 (1-3-5-3-7).
De totalisatoromzet bedroeg f 108.181,-.

Klassieker van de vallende bladeren kreeg andere winnaar

De chauffeur was positief

door wiel verheesen

HEERLEN/MONZA – Het is inmiddels alweer een jaar of twintig geleden, maar de ontknoping in de toenmalige Ronde van Lombardije veroverde in de wielerhistorie een speciale plaats. Het gebeurde allemaal nadat Gerben Karstens de 'klassieker van de vallende bladeren' in 1969 op zijn naam had geschreven. Althans, hij was in Como zegevierend over de eindstreep geflitst. 'De Karst' rekende echter buiten de waard, in dit geval buiten zijn chauffeur Jan Leys. In diens urine (die bij de dopingkontrole was ingeleverd!) werd een verboden stimulerend middel aangetroffen.

Het had tot gevolg, dat er rond de coalitie Karstens-Leys een hele heisa ontstond. Tegenover de ontkenning over de ware toedracht door de een, stond de bevestiging van de ander.

Hoe dan ook, een paar weken na datum werd Jean-Pierre Monseré, die in tweede stelling was geëindigd (en twee jaar later als regerend wereldkampioen stierf aan de gevolgen van een val in een Belgische koers) alsnog tot winnaar uitgeroepen. Herman van Springel en Franco Bitossi, respectievelijk derde en vierde in de eindsprint, schoven ieder eveneens een plaats op. De erelijst van Gerben Karstens kreeg overigens ook zonder de affaire in Noord-Italië een flinke afmeting. Vele jaren was hij een regelrechte topper.

Vrienden

Gerben Karstens en Jan Leys waren destijds goeie vrienden. Naast zijn beroep als vrachtwagenchauffeur exploiteerde laatstgenoemde in het Westbrabantse Prinsenbeek, waar ook de vroegere wielerprof geruime tijd woonachtig was, een café-pension. Veel renners kwamen daar over de vloer. Leys fungeerde tevens regelmatig als chauffeur, zowel van wielerploegen als journalisten, alsook van Karstens in diens collega's.

Als vriendendienst, om ontdekking van het een of ander bij de kontrole te voorkomen, plaste Leys na afloop van de klassieker stiekem in het voor de renner bestemde potje. Blijkbaar had hij echter toch niet louter en alleen met frisdrank achter het stuur gezeten. De uitslag was het bewijs ...

Zodoende staan tot dusver geen vier, maar drie Nederlandse overwinningen op de erelijst van de Ronde van Lombardije, waarvan vandaag de 84ste editie plaatsvindt. Jo de Roo glorieerde als eerste landgenoot in 1962. De toenmalige koning van de klassiekers herhaalde zijn prestatie een jaar later. Negen jaar geleden toonde Hennie Kuiper zich onstuitbaar. Voor andere podiumplaatsen zorgden Adrie van der Poel (tweede in 1985, derde in 1983) en Teun van Vliet (derde in 1984).

Grootheden als Bartali, Coppi (hij zelfs vijf keer in de periode 1946-1954), Bobet, Van Looy, Gimondi, De Vlaeminck, Merckx (overigens een keer wegens doping gediskwalificeerd), Moser, Hinault, Baronchelli, Saronni en Kelly hebben een of meerdere keren de hoofdprijs gewonnen.

Vorig jaar soleerde de Zwitser Tony Rominger naar de eerste plaats. De manier waarop hij dit deed was indrukwekkend, maar had mede tot gevolg dat de roep om een andere opzet van het evenement eindelijk gehoord werd.

In de Ronde van Lombardije 'oude stijl' lagen de moeilijkste gedeelten in de eerste helft van het parcours. Daar vond ook de schifting plaats. Omdat vele renners aan het einde van een slopend seizoen meestal er niets meer voelden om nog voluit door te gaan als zij in een minder gunstige positie terechtgekomen waren, werd de tweede koershelft vaak een eentonige gebeurtenis. Miljoenen TV-kijkers, die van de hele strijd in de eerste uren geen beelden hadden gezien, kregen zodoende steeds vaker een verkeerde indruk van de eigenlijke verrichtingen. Het deed het imago van de wielersport geen goed, vandaar dat de organisatoren onder druk van de commercie naar een andere opzet uitkeken.

Col

Vandaag is start en finish dan ook niet meer in Como of Milaan, maar in Monza. De moeilijkheidsfactor is desondanks groot gebleven, maar het accent ligt nu toch meer op de tweede wedstrijdhelft. Na de aanloop langs het Como-meer zal de beklimming van Ghisallo ongetwijfeld voor een eerste schifting zorgen. De 1336 meter hoge Valcava, iets verderop, is echter nog een veel lastiger obstakel. „Zo'n beklimming hoort eigenlijk niet thuis in een klassieker tijdens de laatste week van het seizoen", zei Van der Poels chef d'equipe Walter Godefroot namens vele collega's.

De Ronde van Lombardije is de voorlaatste koers in de reeks van dertien wereldbekerwedstrijden. Het impliceert, dat alle grote ploegen (25 van maximaal acht man) starten. De laatste wereldbekerwedstrijd (een individuele tijdrit) vindt volgende week zaterdag plaats in het Zuidfranse Lunel. Op de internationale profkalender staan verder nog de Sun Tour Australië (20-28 oktober) en de klimkoers van Montjuich bij Barcelona (28 oktober). Dan valt het doek.

● De Zwitser Tony Rominger, vorig jaar winnaar na een indrukwekkende solo.

Motorola nieuwe sponsor ploeg Seven Eleven

Van onze verslaggever

MONZA – Motorola, een Amerikaans concern in communicatiesystemen, wordt volgend jaar de nieuwe sponsor van de Seven Eleven-ploeg. Zoals reeds gemeld trekt Seven Eleven zich na tien jaar sponsoring als geldschieter van de gelijknamige ploeg terug. Manager Jim Ochowicz en ploegleider Noel de Jonckheere hebben in 1991 de beschikking over een budget van zes miljoen gulden. Steve Bauer en Andy Hampsten worden kopmannen van de nieuwe Motorola-ploeg, waarvan Eddy Merckx als racefietsfabrikant de co-sponsoring voor zijn rekening neemt.

Het Motorola-Merckx-team zal uit een veertiental renners bestaan. Behalve Bauer en Hampsten staan Brian Walton, Sean Yates, Ron Kiefel, Andy Bishop, Dag-Otto Lauritzen, Scott McKinley, John Tomac, Norm Alvis, Franky Andrew en Nathan Dahlberg onder contract. Manager Ochowicz, die geassisteerd wordt door oud-schaatscrack Eric Heiden, is nog op zoek naar uitbreiding. Tot de kandidaten behoren Phil Anderson, Michael Wilson en Jorg Müller.

● MONZA – Oud-wereldkampioen Maurizio Fondriest, zou naar verluidt op zijn besluit om naar Nederlandse ploeg (Panasonic of TVM) over te stappen zijn teruggekomen. Zoals de zaken er nu voorstaan zal Fondriest in 1991 voor het Del Tongo-team blijven rijden.

● De Oostenrijker Gerhard Berger was de snelste tijdens de eerste trainingssessie voor de GP van Japan.

Arrows met nieuwe motor

SUZUKA – Het formule 1-team van Arrows heeft de contracten met de Italianen Michele Alboreto en Alex Caffi voor één seizoen verlengd. De renstal maakte gisteren ook bekend dat het volgend jaar gebruik zal maken van andere motoren, Porsche V12, en daardoor ook de naam van de geldschieter zal worden aangepast tot Footwork Porsche.

Tijdens de eerste officiele trainingen voor de Grote Prijs van Japan op het circuit in Suzuka, kwamen de twee Italianen niet in het stuk voor. Alboreto noteerde de 22ste tijd, Caffi deed het iets beter, 21ste. Snelste in de trainingen was verrassend de Oostenrijker Gerhard Berger. In zijn McLaren was twee-tiende van een seconde sneller dan de Fransman Prost (Ferrari) en drie-tiende dan de Braziliaan Senna (McLaren). De Brit Mansell (Ferrari) staat voorlopig als vierde genoteerd.

Rotsklimmer verongelukt in Ardennen

NAMEN – Tijdens een klimpartij op een rotswand bij Marche-les-Dames in de Belgische Ardennen is de 24-jarige Ewout Simmelink uit het Gelderse Brummen verongelukt. Simmelink had de route uitgeklommen en was bezig met 'abseilen' (afdalen langs het touw), toen het zekeringstouw plotseling brak. Hij stortte zes meter naar beneden en was op slag dood. De wanden in de Ardennen worden ook door Limburgse rotsklimmers en alpinisten veelvuldig benut als oefengebied. Daarbij gebeuren echter zelden of nooit ongelukken.

EHC is onzeker

Van onze medewerker

HEERLEN – EHC-trainer Piet Hermans is er niet helemaal gerust op een goede afloop van het duel tegen Desk. „Van Hoorn, Adam en Merk ontbreken wegens blessures. Dat is niet bevorderlijk voor ons spel, want door hun absentie sluipt er onzekerheid in de ploeg". In de eerste klasse F staat SVN, dat het onverwacht sterk voor de dag komende RKVCL ontvangt, na zes wedstrijden op de eerste plaats. Waubach volgt op de voet en voelt op zijn beurt de adem van FC Vinkenslag en Sittard in de nek.

„RKVCL heeft toch wel indruk op me gemaakt. Het is een homogeen team, waar we beslist voor moeten oppassen". SVN-trainer Math Schaepkens doelt hierbij op zijn snelle spitsen, die het pleit in zijn voordeel moeten beslechten. RKVCL-trainer Ger Houben verwacht een open duel. „We hebben immers niets te verliezen. SVN heeft wel iets meer kwaliteit in huis, maar daar stellen wij dan onze werklust tegenover."

SCG heeft de critici voorlopig de mond gesnoerd, na de verrassende winst op Limburgia. Tegen Caesar, dat er nog slechter voorstaat, moet het herstel verder gestalte krijgen. „Het zelfvertrouwen is weer terug, zeker na de ruime bekerwinst tegen MKC. Een makkie wordt het echter niet. Daarvoor zijn de belangen te groot, want wie hier verliest raakt erg ver achterop", meent SCG-coach Lou Riedel. Volgens Fer van Melsen zijn Caesars slechte prestaties vooral te wijten aan het erg langzame groeiproces van zijn vrijwel nieuwe team. „Geen kwestie van weken, maar eerder van maanden. Toch moeten er nu heel snel punten gaan komen."

Chevremont en Limburgia hebben één ding gemeen. Beide ploegen krijgen legio kansen, maar weten daar geen raad mee. „Het loopt gewoon niet meer zo geolied als in het begin," aldus Limburgia-trainer Harm Posthuma. Het bijzonder matig presterende Heer krijgt Waubach op bezoek en kan morgen geschiedenis schrijven door gastendoelman Marco Blankenhagen voor de eerste keer in deze competitie te passeren. „We spelen onder de maat, al valt de opwaartse lijn te bespeuren. Maar goede resultaten mogen niet te lang uitblijven, anders krijg je dezelfde situatie als verleden seizoen", aldus oefenmeester Ton Houben.

De met hartklachten kampende Peter Benen heeft het roer bij FC Vinkenslag voorlopig overgedragen aan Frits Ceulemans en Marcel Humblet. De uitwedstrijd tegen RKONS van vorig seizoen, toen FC Vinkenslag de Schaesbergse ploeg alle hoeken van het veld liet zien, herinnert Humblet zich nog heel goed. „Een complete walk-over. Ik denk dan ook, dat er bij RKONS heel wat revanchegedachten leven." Wilhelmina '08 toet ook maar verder. Trainer Leo Beerendonk heeft aan de vooravond van het uitduel tegen Sittard de bezem door zijn selectie gehaald. „Ik wens nu alleen nog maar van spelers gebruik te maken, die de kar daadwerkelijk kunnen trekken. Vandaar dat ik vier spelers uit de selectie heb gegooid."

Eaters tegen Utrecht

GELEEN – Opnieuw staat Intercai Eaters voor een krachtproef. Vanavond speelt de ploeg om 20.00 uur in Glanerbrook tegen Utrecht en morgen in en tegen Nijmegen. Zowel de aanval als de verdediging van de Limburgers toonde zwakke plekken. Daaraan heeft trainer Don Fraser de afgelopende dagen iets gedaan.

Intercai Eaters startte dit jaar met drie nederlagen en een gelijkspel. In vergelijking met andere jaren geen florissant begin voor de dubbele bekercompetitie die eindigt met 6 teams van de 7, die straks aan de play-offs zullen beginnen. De tegenstander van vanavond in Geleen behoort tot de grote favorieten en heeft bij de Geleendenaren een van de beste verdedigers, de Belg Mike Pellegrims, weggehaald.

Inmiddels hebben Mike Aartsen en Heiny Martens hun trainingen hervat. In hoeverre beiden deze week al kunnen spelen is nog niet bekend. Dat geldt ook voor Rob van Steen. Hij is bezig de trainingsachterstand weg te werken.

Vanderlijde vierde op ranglijst

DEN HAAG – Arnold Vanderlijde is de enige Nederlander, die voorkomt op de wereldranglijst 1990 van de Internationale Amateur Boks Bond (AIBA). De Limburger staat op de ranglijst van de super-zwaargewichten vierde met 48 punten. Hij wordt voorafgegaan door Jevgeni Beloesov (Sov, 67 punten), wereldkampioen Robert Balado (Cub, 66) en Larry Donald (VSt, 52).

sport kort

● NEVERS – Armand Custers is de halve finale van het Masters tennistoernooi van het Franse Satellite circuit net misgelopen. Tegen de tweede geplaatste Amerikaan Brian Devening pakte hij de eerste set met 7-5. In de twee volgende ronden kon hij zijn sterke spel evenwel niet vasthouden: 6-3 en 6-2-verlies. Custers bereikte in de afgelopen vier weken driemaal de kwartfinales van een toernooi.

● HEERLEN – Zondag houdt atletiekvereniging AVON in samenwerking met het Sociaal Program van Welterhof de derde Welterhofloop. Programma: jeugdloop 1150 meter om 10.30 uur, 2300 meter 10.40 uur, 4600 meter 11.00 uur, 9200 meter 11.30 uur. Inschrijven in café Welterhof bij de hoofdingang.

● DEN HAAG – Fred Racké vertrekt per 1 januari 1991 als hoofd van de afdeling voorlichting en public relations van de KNVB. Racké treedt op die daum in dienst van de gemeente Den Haag.

sport in cijfers

VOLLEYBAL

Brazilië, WK, Groep A: Italie - Bulgarije 3-1 (15-9 15-5 12-15 15-12), Brazilie - Zuid-Korea 3-0 (15-8 15-4 15-7), Brazilië-Tsjechoslowakije 3-0 (15-7 15-7 15-9), Zweden-Zuid-Korea 3-1 (15-8 15-11 16-17 15-10). **Groep B:** Argentinie-Canada 3-0 (15-9 15-11 15-13). Nederland-Verenigde Staten 3-0 (15-7 15-12 15-6). **Groep C:** Japan-Venezuela 3-0 (15-6 15-4 15-8), Sovjetunie-Frankrijk 3-0 (15-6 15-10 15-6). **Groep D:** Italie-Kameroen 3-0 (15-4 15-3 15-10), Cuba-Bulgarije 3-2 (11-15 8-15 15-10 15-11 15-10). Cuba - Kameroen 3-0 (15-8 15-9 15-11).

TENNIS

Filderstadt, Vrouwen 595.000 gulden, kwartfinales: Katerina Maleeva - Novotna 7-6 6-3, Sabatini - Sukova 6-2 6-7 6-2, Fernandez - Appelmans 2-6 7-6 6-1. **Wenen** mannen, 425.000 gulden, kwartfinales: Skoff - Jönsson 6-3 6-4, Volkov - Jaite 6-2 6-1, Muster - Olchowski 0-6 6-4 7-6, Jarryd - John McEnroe 7-6 6-2 **Antwerpen**, Mannen, 2 miljoen gulden, kwartfinales: Mansdorf - Courier 1-6 7-5 7-6, Edberg - Aguilera 6-4 6-3

DAMMEN

Oisterwijk, achtste ronde NK-jeugd: Kemperman-Barkel 0–2; Wonnink-Oosten 1–1; Hengeveld-Rijken (Heerlen) 1–1; Klaassen-Jony 2–0.
Stand: 1. Hage 11 punten; 2. Barkel en Oosten 10; 4. Kemperman en Thijssen 9; 6. Klaassen, Wonnink en Hengeveld 8; 9. Rijken 5; 10. Jony 2.

BILJARTEN

Dongen Masters driebanden, eerste ronde: Jaspers - Habraken 3-1, Van Cromvoirt - Nieuwenburg 3-1, Van Kuyk - Schumann 3-0, Gieskens - Arnouts 3-1, De Vries - Van Bracht 3-2, Van de Looy - Velthuis 3-2, De Kleine - Havermans 3-2, Burgman - Van de Ven 3-0.

HANDBAL

Schiedam Hollandtoernooi, vrouwen, Polen - IJsland 24-13 (17-6). Roemenie - Nederland 25-19 (12-8). Doelpunten Nederland: Kleintjens 10/2, Thorsen 3, Kerssens, De Kok en Wouters 2.

HERHAALDE OPROEP

De Stichting Cultureel Centrum Kerkrade - WIJNGRACHTTHEATER EN RODAHAL - vraag een

STAFMEDEWERKER PUBLICITEIT EN EDUCATIE M/V

De Stichting Cultureel Centrum Kerkrade is een zelfstandige stichting, nauw geliëerd aan de Gemeente Kerkrade, belast met de programmering, de exploitatie, het beheer en de organisatie van het Wijngrachttheater en de Rodahal te Kerkrade.

Het hoofdaccent van de functie is gelegen in de verzorging van de algehele publiciteit en werving voor m.n. voorstellingen in het Wijngrachttheater. Daarnaast ondersteunt hij/zij de directeur in de beleidsontwikkeling en beleidsuitvoering van zaken het theater betreffend en de organisatorische begeleiding van activiteiten. Coördinatie, opzet en uitvoering van de educatieve activiteiten w.o. schoolvoorstellingen en kinderclub behoort eveneens tot het takenpakket.

Gedacht wordt aan een enthousiaste medewerker(ster) die voldoende capaciteiten bezit om deze veelzijdige en veeleisende taak op adequate wijze inhoud te geven en uit te voeren.

Wij vragen:
- een HBO-niveau;
- ervaring in en/of basiskennis van het theater en de professionele podiumkunsten;
- ervaring in en/of basiskennis van communicatiemiddelen c.q.-planning;
- i.v.m. de profilering tot Muziektheater is kennis/affiniteit van/met muziek een pré;
- uitstekende redactionele en contactuele vaardigheden;
- organisatorische kwaliteiten;
- goede kennis van de moderne talen (de duitse taal in het bijzonder);
- een flexibele en collegiale instelling;
- bereidheid tot het werken op onregelmatige tijden.

* Salaris afhankelijk van opleiding en ervaring nader overeen te komen.
* De rechtspositie van de Gemeente Kerkrade is van toepassing.
* Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de procedure.

Gezien de accentverschuiving binnen de functie-eisen kunnen kandidaten die eerder reageerden op de vacature ook nu reflecteren.

Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de directeur van de Stichting Cultureel Centrum Kerkrade, mevr. drs. A.M. Schipper. Telefoonnummer: 045-467780.

U kunt uw sollicitatie vóór 31 oktober 1990 richten aan:
Het Bestuur van de Stichting Cultureel Centrum Kerkrade, Europaplein 1, 6461 AJ Kerkrade.

jan linders

biedt werk aan 1200 mannen en vrouwen van 16 tot 66 jaar.

Wekelijks vinden 170.000 klanten hun weg naar haar 40 supermarkten en foodcenters.

Daar verwachten ze een prima winkel met 't allerbeste voor 'n vriendelijke prijs. Maar vooral een hartelijk welkom en een deskundige bediening.

Een team van gemotiveerde medewerkers staat daarvoor garant. In onze teams in KERKRADE en BRUNSSUM komen plaatsen vrij voor

verkoopsters m/v

voor de vers-afdelingen. Het betreft full-time banen. Bij voorkeur verkoopervaring in een vers-afdeling.

caissières m/v

zowel voor een volledige baan als ook deeltijd. Naast een kassa-taak, dragen zij ook verantwoording voor een eigen assortiment-groep.

Uw sollicitatie-brief kunt u richten aan het Hoofd Personeelszaken van

jan linders

Postbus 72, 5854 ZH Bergen (L.)

Wie wil er een baan met goede toekomstperspectieven?

kom naar Tempo-Team Uitzendbureau! Wij hebben per direct 39 vacatures voor isolatie-medewerkers op verschillende afdelingen bij een groot produktie-bedrijf in Midden Limburg. De werkzaamheden vinden plaats in ploegendienst.
Een opleiding op LBO-niveau is vereist. Leeftijd: vanaf 18 jaar.
Geïnteresseerd? Neem maandag direct contact met ons op.

tempo-team uitzendbureau

Geleen, Rijksweg Zuid 1a, 04490 - 5 61 56, Romana Demandt of Mariëlle Schutgens
Heerlen, Op de Nobel 1/Akerstraat, 045 - 71 83 66, Ingrid Driessen of Karin Poelman
Maastricht, Hoenderstraat 3, 043 - 21 05 51, Annelies Linssen
Roermond, Wilhelminaplein 10, 04750 - 3 36 49, Mieke Dols of Nicole van Diepen
Sittard, Rosmolenstraat 4, 04490 - 1 42 22, Ramona Dorscheidt
Venlo, Roermondsestraat 2, 077 - 54 66 80, Evelien Nijssen

Wegens uitbreiding van onze werkzaamheden kunnen wij op korte termijn plaatsen

TIMMERLIEDEN VOOR:
- bekisting
- systeembekisting

Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de heer J.G.J. Moonen. Tijdens kantooruren 045-700200 of na kantooruren 04950-37787.

IJZERVLECHTERS

Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de heer R.P.M. Schoffelen. Tijdens kantooruren 045-700200 of na kantooruren 04405-2939.

Aannemersbedrijf Jongen b.v.
Hompertsweg 34 6371 CX Landgraaf
Postbus 31007 6370 AA Landgraaf

Randstad heeft volop werk

Machinebediende m/v
Voor een bedrijf in Kerkrade. Het betreft het oplossen van kleine storingen aan de machine. U bent bereid om in 3 ploegen te werken. Deze baan is voor lange tijd. Binnen het bedrijf heerst een goede werksfeer.
Informatie bij Monique Op den Kamp, tel. 045-46 00 52, Kerkrade, Hoofdstraat 35a.

Schoonmakers m/v
Voor 2 scholen in Wahlwiller en Partei-Wittem voor 14 uur per week. Werktijden tussen 15.30-19.00 uur. Eigen vervoer is noodzakelijk.
Informatie bij Monique Op den Kamp, tel. 045-46 00 52, Kerkrade, Hoofdstraat 35a.

Metaalbewerkers m/v
U kunt aan het werk bij een bedrijf in de kleinmetaalbranche. U werkt in 3-ploegendienst en bent daarom 18 jaar of ouder.
Informatie bij Irmgard Vlugge, tel. 045-46 00 52, Kerkrade, Hoofdstraat 35a.

Breiers m/v
Heeft u een technische opleiding gevolgd en/of enige technische werkervaring, dan kunt u direct aan het werk. U krijgt een opleiding tot breier bij een textielfabricerend bedrijf in Kerkrade. Omdat u in 3-ploegendienst gaat werken, bent u 18 jaar of ouder. Deze opdracht gaat lange tijd duren.
Informatie bij Irmgard Vlugge, tel. 045-46 00 52, Kerkrade, Hoofdstraat 35a.

Verkoper m/v
U bent op zoek naar een verantwoordelijke functie voor lange tijd. U adviseert mensen over de inkoop van hun goederen. Het betreft garens, wol en andere handwerkartikelen. Uw opleidingsniveau is MBO en u bent tussen de 20 en 35 jaar oud. U bent bereid zowel part-time als full-time te werken.
Informatie bij Ellis Tonglet, tel. 045-27 41 00, Brunssum, Rumpenerstraat 79.

Produktiemedewerkers m/v
Op dit moment zijn er volop vacatures voor u. Ook wanneer u al een tijdje niet meer gewerkt heeft, kunt u bij ons op diverse plaatsen aan de slag.
Informatie bij Monique Kusters of Brigitte Naebers, tel. 045-27 40 40, Brunssum, Rumpenerstraat 79.

Technisch geschoolden m/v
Indien u een technische schoolopleiding op LBO/MBO- of HBO-niveau heeft gevolgd en/of beschikt over technische werkervaring, kunt u zich bij ons laten inschrijven. Wij hebben diverse vacatures bij verschillende bedrijven in Kerkrade en omgeving.
Informatie bij Yvonne Martens of Petra Eleveld, tel. 045-46 44 40, Kerkrade, Hoofdstraat 35a.

E-monteur m/v
Voor een project in Duitsland zoeken wij een ervaren/hulp-elektromonteur. Een voorwaarde is dat u zelfstandig kunt werken. De opdracht is voor ca. 3 weken.
Informatie bij Pascalle Pechholt, tel. 045-71 87 22, Heerlen, Akerstraat 26.

Timmerman m/v
U bent i.b.v. een diploma LTS Timmeren of u heeft enige ervaring als timmerman. Leeftijd: 18-24 jaar. Wij hebben werk voor u, neem zo spoedig mogelijk contact met ons op.
Informatie bij Pascalle Pechholt, tel. 045-71 87 22, Heerlen, Akerstraat 26.

Isolatiemedewerker m/v
Wij zoeken een medewerker voor het isoleren van luchtkanalen. Leeftijd: 18-22 jaar. Er wordt gewerkt in dagdienst. De opdracht is voor ca. 3 maanden.
Informatie bij Pascalle Pechholt, tel. 045-71 87 22, Heerlen, Akerstraat 26.

Ziekenverzorgende/ verpleegkundige m/v
U bent full- of part-time beschikbaar. U wilt voor lange tijd of op oproepbasis aan de slag. U bent gediplomeerd en gemotiveerd om in diverse gezondheidsinstellingen te werken. Eigen vervoer strekt tot aanbeveling.
Informatie bij Ellis Tonglet, tel. 045-27 41 00, Brunssum, Rumpenerstraat 79.

randstad uitzendbureau

Producent en importeur van Autowasapparatuur vraagt in verband met uitbreiding met spoed

SERVICE-MONTEURS

voor onderhoud van haar autowasapparatuur in het zuiden van het land.

Vereisten: MTS Electrotechniek of gelijkwaardi Rijbewijs BE, leeftijd 20-35 jaar

Sollicitatie kunt u richten aan: van den Herik B.V.
Postbus 307
3330 AH Zwijndrecht
t.a.v. de direktie

Waterschap Zuiveringschap Limbur

Het Waterschap Zuiveringschap Limburg bewaakt en verbetert de kwaliteit van het oppervlaktewater in de provincie Limburg. Het Zuiveringschap tracht dit doel onder meer te bereiken door het uitvoeren van een meerjarenplan: het bouwen en exploiteren van rioolwaterzuiveringsinstallaties; het onderzoeken van de waterkwaliteit; het afgeven en kontroleren van vergunningen en het geven van voorlichting. De jaarlijkse exploitatiebegroting beloopt ongeveer honderd miljoen gulden. Het kantoor van het Zuiveringschap is gevestigd in Roermond.

De ambtelijke organisatie van het Zuiveringschap is volop in ontwikkeling. In de loop van 1990 is een aanvang gem met een optimalisering van de organisatiestruktuur. Dit proces bevindt zich thans in de fase waarin daadwerkelijk vo wordt gegeven aan de nieuwe struktuur.

Binnen de Sekretarie wordt een nieuwe afdeling Personeelszaken en Informatievoorziening (P & I) geformeerd die to taak heeft:
- *het ontwikkelen en uitvoeren van een informatie- en automatiseringsbeleid;*
- *het opstellen van informatie- en automatiseringsplannen;*
- *het operationeel houden van apparatuur en programmatuur;*
- *het ontwikkelen, initiëren en uitvoeren van beleidsdoelstellingen voor personeelszaken;*
- *het adviseren over alle aandachtsgebieden van het personeelsbeleid.*

Voor deze qua struktuur nieuwe afdeling, waarvan de uiteindelijke bezetting ca. 12 personeelsleden zal bedrag is de funktie vakant van

HOOFD AFDELING PERSONEELSZAKEN EN INFORMATIEVOORZIENING (M/V)

(vak.nr. P & I / 01)

Funktie-informatie
Als hoofd van die afdeling bent u de belangrijkste vakinhoudelijk adviseur van het diensthoofd en het bestuur voor h werkterrein van uw afdeling. U bent verantwoordelijk voor een voldoende output van kwalitatief goed nivo, waarbij resultaatgerichte en bedrijfsmatige werkwijze voorop staan.
Als afdelingshoofd zult u bijzondere aandacht richten op de beleidsterreinen informatievoorziening en managementontwikkeling. Uw stijl van leiding geven kenmerkt zich door openheid en participatie.

Funktie-eisen
- *een opleiding op akademisch nivo met nadruk op het gebied van management en informatievoorziening;*
- *inzicht in en affiniteit met bestuurlijke en (complexe) informatieprocessen in overheidsorganisaties;*
- *kennis van en ervaring met informatiebeleid en automatisering;*
- *theoretische en praktische kennis van het werkgebied personeelszaken, m.n. over innovatieve beleidsontwikkeling op dit gebied;*
- *goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid;*
- *ruime leidinggevende ervaring.*

Leeftijd: 35-45 jaar.
Standplaats: Roermond.
Salaris: Afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, doch maximaal f 8.715,- bruto per maand (schaal 14 BBRA)
Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selektieprocedure. Inlichtingen kunt u desgewenst inwinnen Mr. H. van Melick, sekretaris (tel. 04750-94240).

Sollicitaties dienen binnen 14 dagen na het verschijnen van deze oproep te worden gericht aan *het Dagelijks Bestuu van het Waterschap Zuiveringschap Limburg, Postbus 314, 6040 AH Roermond*, onder vermelding van het vakature nummer in de linkerbovenhoek van zowel brief als enveloppe.

Limburgs Dagblad

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. is de uitgeefster van het gelijknamige dagblad en de televisiekrant LD-TV.

Voor de krant, alsmede voor het drukken van andere dag- en weekbladen, waaronder de „The Wall Street Journal/Europe", het Japanse „Nihon Keizai Shimbun/Europe" en het grootste huis-aan-huisblad van Limburg „De Trompetter", beschikt de onderneming over geavanceerde persen en tekstverwerkingstechnieken.

Eén andere belangrijke activiteit ten behoeve van derden, is de modern geoutilleerde offsetdrukkerij, Eldee Offset, gespecialiseerd in full-colour-drukwerk, voornamelijk in grote oplagen.

In onze in Heerlen gevestigde onderneming werken ca. 860 medewerkers.

Binnen onze afdeling automatisering (12 medewerkers) die zich specifiek bezighoudt met de automatisering van de bestuurlijke informatievoorziening binnen het Limburgs Dagblad, is een vacature ontstaan voor de functie van:

SYSTEEMANALIST/PROGRAMMEUR M/V

U houdt zich in deze functie met name bezig met de analyse van de informatiebehoefte van de gebruikers en de realisatie van de hiervoor benodigde informatiesystemen. Het Limburgs Dagblad maakt bij voorkeur gebruik van standaardprogrammatuur. Het accent van uw functie ligt op het voortraject en de operationele oplevering van informatiesystemen.

Het Limburgs Dagblad beschikt, naast een AS/400 en een tweetal S36's voor met name administratieve toepassingen, o.a. over een Local Area Network (L.A.N.) en stand-alone PC's.

Functie-eisen
- HBO-opleiding (HIO, HEAO-BI);
- U bent bekend met het bouwen (informatie-analyse, systeemontwerp, gestructureerd programmeren, testen en documenteren) van bestuurlijke informatiesystemen m.b.v. moderne methoden, technieken en RPG400;
- U heeft bij voorkeur ervaring opgedaan in een IBM AS/400 omgeving;
- U beschikt over een goede beheersing van de Engelse taal;
- U kunt uitstekend luisteren en daarnaast uw gedachten formuleren, zowel mondeling als op papier;
- U kunt zelfstandig opereren en bezit het vermogen om in teamverband te werken.

Wij bieden
Naast goede primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden bieden wij de mogelijkheid om brede ervaring op te doen binnen een dynamisch bedrijf en ondersteunende opleidingen te volgen.

Uw sollicitatie
Uw schriftelijke sollicitatie met c.v. kunt u richten aan Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad BV, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen, t.a.v. mevrouw M. van Niekerk, plv. hoofd personeel en organisatie.
Voor telefonische informatie kunt u bellen met ing. F.M.J. van Leipsig RI, hoofd automatisering, telefoonnummer: 045-739224 (privé na 19.00 uur; 045-257640).

Voetballers treden regels van fatsoen te vaak met voeten

Arbiters vogelvrij

● *Scheidsrechters hebben het niet altijd gemakkelijk. Maar al te vaak worden impopulaire maatregelen hen niet in dank afgenomen. Een veldverwijzing gaat dan ook vaak met de nodige opwinding gepaard.*
Foto: FRANS RADE

amateurs op zaterdag

redactie: willy wingen

Van onze medewerker
WILLY WINGEN

HEERLEN – Als er iemand in de voetballerij de laatste maanden centraal in de discussies staat, is het de scheidsrechter wel. Nadat de KNVB-richtlijnen omtrent de gedragingen van voetballers binnen de lijnen aangescherpt zijn en arbiters die regels consequent toepassen, neemt het aantal boekingen en veldverwijzigingen gestaag toe. Het onbegrip ten aanzien van de man in het zwarte pak groeit. Voetballers hebben het excuus veelvuldig klaar en beweren dat het allemaal niet zo erg is. De scheidsrechter is in hun ogen de zondebok en in de ergste gevallen krijgt de man, nota bene bezig met zijn hobby, als dank een pak slaag. De laatste weken bijten de arbiters echter van zich af. Soms zelfs in letterlijke zin.

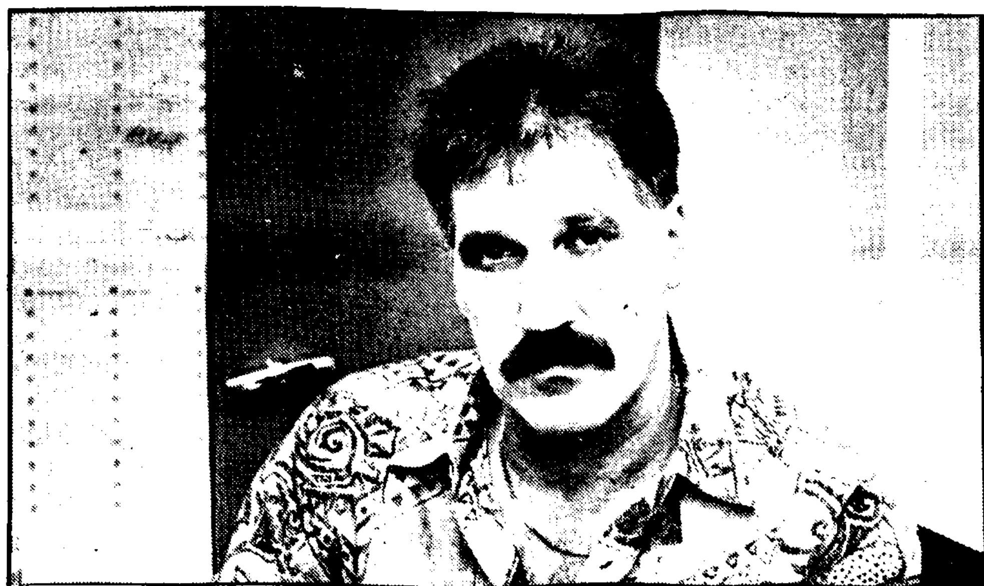
De feiten. Ruim een maand geleden vielen na afloop van het duel tussen Banholtia en Sportclub'25 rake klappen. Tenminste als je Banholtia-secretaris Rob Hermans mag geloven. Destijds verklaarde deze, dat zijn voorzitter door arbiter Sjaak Bertrand geslagen zou zijn. Ook Math Ramakers, die de ontmoeting tussen VKC 5 en SVN 8 leidde, beet twee weken later van zich af, door SVN-leider Hub Smeets tegen de vlakte te slaan. Afgelopen zondag trachtte MVV 2-speler Mark Quaden in het duel tegen FC Vinkenslag scheidsrechter Frans Sijben uit Nederweert in diskrediet te brengen, door neer te gaan en een slag van de leidsman te veinzen.

Tekenen aan de wand of valt het wel mee? Volgens ex-toparbiter Theo Boosten is het zo erg nog niet. Boosten ziet in zijn hoedanigheid als waarnemer van de KNVB veel wedstrijden en constateert dat de spelleiders door de clubs goed beschermd worden. „Er is indertijd nogal wat rumoer ontstaan, omdat de scheidsrechter vond dat hij slecht beschermd werd. Maar vooral de laatste jaren is er door de Centrale Organisatie voor Voetbalscheidsrechters (COVS) in samenwerking met de KNVB alles in het werk gesteld om de boosdoeners behoorlijk te straffen. Vooral de laatste tijd merk je, dat er zowel voor als na de wedstrijd door de clubs erg veel aandacht aan de scheidsrechters wordt besteed. Dat is zeker positief te noemen."

Gezag

Voetballers accepteren echter te weinig het gezag van de man in het zwarte pak. Dat blijkt vooral na een in hun ogen verkeerd fluitsignaal, waarna een massaal protest volgt. In de meeste gevallen blijft het gelukkig bij verbaal geweld. Soms echter wordt een scheidsrechter ook lijfelijk door de spelers 'ter verantwoording' geroepen. „Zodra iemand aan mij gaat plukken, stuur ik hem zonder pardon het veld uit," zegt Frans Sijben.

Hij kwam afgelopen zondag ongewild in de publiciteit, nadat hij in de bekerwedstrijd tussen FC Vinkenslag en de reserves van MVV de thuisclub een vrije trap toekende, die door Peter Bastiaans snel genomen werd. De bal zeilde in het doel en daarna waren de poppen aan het dansen. „Ik keurde de treffer goed, waarna de MVV'ers van alle kanten op mij afstormden. Ik liep door en sommeerde de spelers door middel van een armbeweging om afstand te bewaren. Een speler liep tegen mijn hand op, waarna hij op de grond ging liggen, veinzend dat ik hem geslagen zou hebben. Op zo'n moment moet je dan echt stressbestendig zijn."

● *Sjaak Bertrand: 'Ik voelde mij bedreigd'.* Foto: FRANS RADE

Nuchter

Arie Borst uit Landgraaf fluit sinds drie jaar in groep één, de hoogste klasse voor arbiters in het amateurvoetbal. Hij heeft zich nog nooit bedreigd gevoeld en meent, dat dit komt door zijn nuchtere houding. „Blijf als scheidsrechter normaal doen," is zijn devies dan ook. „Je moet aan de ene kant alles horen, wat de spelers zeggen, maar daarnaast moet je dat eigenlijk niet willen. Doe je dat niet, dan breng je geen enkele wedstrijd meer tot een normaal einde."

Als scheidsrechter moet je behoorlijk onder druk kunnen werken. Je beslist in een fractie van een seconde en iedereen verwacht van je dat je de juiste beslissing neemt. Daarnaast spelen externe factoren, zoals reacties uit het publiek, soms ook een grote rol. Te vaak wordt vergeten dat de scheidsrechter ook een mens is, die op het veld een eenling is. Ook een scheidsrechter kan een fout maken. „Geef die fout dan toch eens een keer toe," roept Arie Borst uit. „Zeg eens sorry, ik ben gelukkig ook maar eens mens. Dan dwing je als arbiter respect af."

Ruim een maand geleden floot Sjaak Bertrand het duel tussen Banholtia en Sportclub'25. Na afloop vielen er klappen, waarna zowel de arbiter als ook Banholtia aangifte deden bij de politie. Hangende het onderzoek wenst Bertrand geen commentaar op de gebeurtenissen te geven.

Bedreiging

Wel wil hij kwijt, dat hij zich na afloop bedreigd voelde, door op hem afkomende spelers. „Ik ben direct nadat ik voor het einde van dit duel had gefloten in het doel gaan staan, om in de rug gedekt te zijn, want ik wist dat de zaak zou escaleren. Desondanks ben ik getrapt."

Volgens Sijben nemen de amateurvoetballers het met de autoriteit van de scheidsrechter niet zo nauw en gaan ervan uit dat iedere overtreding die tegen hen gefloten wordt, een 'misser' van de leidsman is. „Twintig jaar geleden durfde niemand aan een arbiter te komen. Nu komen spelers over grote afstand op je af en eisen met de borst vooruit een verklaring van je. Dat is bedreigend, maar ja, ook zij zien de voorbeelden uit het betaalde voetbal en menen dat zoiets legitiem is," zegt Sijben.

„Je ervaart zoiets als een lichte bedreiging," meent John Janssen, inmiddels op de B-lijst van het betaalde voetbal. „Je voelt dat je een beslissing hebt genomen die niet geaccepteerd wordt. En in het betaalde voetbal kom je volgens de spelers dan aan hun centen." Recentelijk was Janssen grensrechter bij Willem II tegen FC Twente. Daar kreeg FC Twente-doelman Hans de Koning door arbiter Van Vliet na de wedstrijd nog een gele kaart, omdat hij het arbitrale trio bij het verlaten van het veld van alles naar het hoofd slingerde. „Op dat moment voelden we dat als een bedreiging, vandaar dat er autoritair moest worden opgetreden. Dat is het enige lapmiddel dat tot je beschikking staat, want de spelers accepteren je eigenlijk niet als mens."

Hobby

Scheidsrechters zijn hobbyisten. Voor een kop koffie en twee broodjes na de wedstrijd hoef je het eigenlijk niet meer te doen. Ook de onkostenvergoeding, die een arbiter van de KNVB ontvangt, maakt hem niet rijk, want het door de bond gehanteerde blokkensysteem werkt met aalmoezen. Een arbiter uit Landgraaf, die in Maastricht een wedstrijd fluit, ontvangt een vergoeding van negenentwintig gulden. „Daarom zeg ik wel eens tegen almaar zeurende spelers, dat zij voor dat bedrag nog niet eens hun schoenen aantrekken," aldus Borst. „En", voegt John Janssen er aan toe, „daarvoor is een arbiter meestal het lijdend voorwerp."

● *De Nieuw Einde-spelers Peter Franken (links) en Lambert Mulder stippelen de taktiek voor de komende wedstrijd uit.* Foto: FRANS RADE

Caspar Blom: 'De vierde klasse is ons plafond'

Vilt nog nooit gedegradeerd

Van onze medewerker
HENK SPORKEN

VILT – In 1934 werd in Vilt een voetbalclub met die naam opgericht en de nieuwe vereniging begon in de derde klasse van de afdeling Limburg. Na twee promoties werd in 1951 de titel in de eerste klasse van de afdeling behaald, maar de promotie naar de vierde klasse KNVB ging niet door, omdat de beslissingsduels tegen VNB werden verloren. In 1961 lukte het daarentegen wel en dertig seizoenen later vertoeft Vilt zonder onderbreking nog steeds in de vierde klasse. In zesenvijftig jaar is de club derhalve nog nooit gedegradeerd en slechts drie keer gepromoveerd.

Voorzitter Caspar Blom, wedstrijdsecretaris Sjir Duyzings en penningmeester Jef Velraeds lichten deze uitzonderlijke situatie maar al te graag toe. Blom: „De oorzaken weet ik niet. Ik denk, dat het voor deze gemeenschap met nauwelijks duizend inwoners fantastisch is, dat we ons al die jaren hebben gehandhaafd." Blom verduidelijkt hoe Vilt het in de vierde klasse heeft kunnen bolwerken. „Het bestuur is van mening dat we reëel moeten blijven. De vierde klasse is voor Vilt misschien wel het plafond." Sjir Duyzings haakt in op Bloms laatste opmerking. „Er zit een te groot gat tussen senioren en junioren. We hebben genoeg talent, maar dat is nog jong. Het is dus zaak om de komende jaren te overleven. Lukt dat, dan gaat Vilt een gezonde toekomst tegemoet."

Blijft natuurlijk de vraag, waarom niet op andere manieren is geprobeerd om hogerop te komen. „Als daarmee premies of geschenken worden bedoeld, moet ik je teleurstellen," reageert Blom plotseling fel. „Wij doen daar niet aan mee. De gemeenschap Vilt, die ons steeds op voorbeeldige wijze heeft gesteund, zou dat niet pikken. We proberen nog steeds een vriendenploeg te kweken, die zo goed mogelijk presteert. Na de wedstrijd enkele consumpties, betaald door een groep sympathisanten, en zo lang we dit volhouden, is de vierde klasse inderdaad ons plafond. Als bestuur hebben we daar niet veel moeite mee."

Jef Velraeds herinnert zich de prestaties van Vilt in de afgelopen decennia maar al te goed. „In de jaren zestig en zeventig hebben we diverse keren in degradatiegevaar verkeerd, maar iedere keer konden we ons, mede door onze trouwe supportersschare, handhaven. Daarnaast hebben we in 1968 en 1989 op de drempel van de derde klasse gestaan. Vooral de laatste keer was het kantje boord. Het cruciale duel tegen Willem I verloren we echter met 2–1." Velreads haalt nog een opmerkelijk duel aan. „In 1963 verloren we op eigen veld met 9–1 van Berg en dat terwijl we bij rust met 1–0 voorstonden. Dat was verschrikkelijk. Maar een pleister op de pijnlijke wonde was wel dat we ruim duizend betalende toeschouwers hadden en dat was fantastisch."

● *Of ook deze Vilt-selectie na dertig jaar de vierde klasse zal verlaten is nog maar de vraag.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Lambert Mulder: 'Scoren is ons grootste probleem'

Nieuw Einde hoopt op betere tijden

Van onze medewerker
FRANS DE CROON

HEERLEN – Als het aan Nieuw Einde ligt, zal zondag in de uitwedstrijd tegen Abdissenbosch het eerste punt van het seizoen worden binnengehaald. Voorlopig is er nog geen paniek bij de club van coach Jef Peters, al is iedereen bij Nieuw Einde er honderd procent van overtuigd, dat de vereniging aan een moeilijk seizoen bezig is. Ondanks de zestien tegentreffers, die doelman Lambert Mulder tot nu toe moest incasseren, is zijn hobby dan ook beslist niet vissen. „Hoe paradoxaal het ook moge klinken, maar wij zijn in geen enkele wedstrijd echt weggespeeld. We scoren gewoon veel te moeilijk."

Peter Franken, John Jansen, Jos Kempen en André Sormani vormen het hart van de verdediging en volgens Mulder ligt het niet aan dat kwartet. „Overal worden fouten gemaakt, alleen bij ons levert dit tot nu toe alleen maar verlies op." Aanvoerder Peter Franken (35) en sluitpost Lambert Mulder (33) vormen een geroutineerd koppel. Jonge spitsen als Maurice Vrolings, André Wolfs en Jozef Labayed worden er langzamerhand ook doodziek van. Drie keer scoren in zes duels is gewoon veel te weinig, maar Peter Franken houdt de jongens, zoals het een goede aanvoerder betaamt, de hand boven het hoofd. „Ze knokken zich iedere wedstrijd helemaal leeg."

„Onder leiding van trainer Jef Peters staat een groep in het veld, die er zijn mag. De punten ontbreken nog, maar stiekem vraag ik me af, hoe lang dit nog kan duren. Ik ben er heilig van overtuigd dat we aan het eind van de rit in de middenmoot eindigen. Nu zitten we nog tegen die hatelijke 'nul' aan te hikken, maar we blijven er in geloven. De trainingen worden goed bezocht. 'De kliek van Nieuw Einde' noemt men ons hier in de buurt en dat typeert toch de sfeer die er in en om het veld heerst," aldus Mulder.

Verdedigend lijkt het er op, of de grendel op de deur aan vervanging toe is. Franken: „Zo is het echter niet. We missen in aanvallend opzicht gewoon de scherpte en als dit probleem is opgelost, zal het ongetwijfeld beter gaan. Het middenveld laat zich ook niet onbetuigd. Ronny Bons, Roger Reintjens en de absolute uitblinker René Jongen zijn goed bezig." Bij Lambert Mulder gaat zondag in Abdissenbosch in ieder geval het slot op de deur. Hij: „Gewoon afschuwelijk, als je iedere week aan die vele tegentreffers herinnerd wordt. Je hoort dat de mensen over je praten en ik heb het er zelf erg moeilijk mee. Je moet alleen niet de fout maken, om aan je zelf te gaan twijfelen. De hele groep staat achter mij. Is dat niet een fijn gevoel?"

amateurs op zondag

Hoofdklasse C
BVV-Wilhelmina
TOP-Baronie
Panningen-TSC
Venray-Geldrop
EHC-DESK
Longa-Volharding
Meerssen-Halsteren

Eerste klasse E
Blerick-Margriet
Gemert-ODC
Rood Wit W.-De Valk
WVO-UDI'19
ESV-NOAD
WSC-Hapert

Eerste klasse F
Chevremont-Limburgia
SCG-Caesar
SVN-RKVCL
RKONS-FC Vinkenslag
Heer-Waubach
Sittard-Wilhelmina'08

Tweede klasse A
Schuttersveld-Almania
Eijsden-Bunde
Geleen-MKC
RKVVL-Vaesrade
Leonidas-Heerlen Sport
Haslou-Miranda

Tweede klasse B
Venlosche Boys-De Ster
Roermond-Lindenheuvel
Obbicht-Belfeldia
Veritas-FCV
Born-Helden
PSV'35-MVC'19

Derde klasse A
Standaard-RVU
SV Berg'68-Scharn
SC WVV'28-RKHSV
SVM-SVME
LHB MC-Kluis
Voerendaal-Polaris

Derde klasse B
Heilust-Hopel
Minor-VKC'89
Kolonia-Groene Ster
Heksenberg-Weltania
RKSNE-SV Heerlen
Vijlen-Bekkerveld

Derde klasse C
Megacles-Leveroy
Eindse Boys-Crescentia
RKMSV-Brevendia
Buchten-Merefeldia
Susteren-DESM
FC Oda-Moesel

Derde klasse D
Sparta'18-Reuver
SC Irene-SV Meerlo
SSS'18-IVO
SVEB-Tiglieja
Wittenhorst-RKDEV
VVV'03-VOS

Vierde klasse A
St.-Pieter-RKBFC
Schimmert-Iason
Rapid-SC Caberg
RKASV-Vilt
Walram-Willem I
SV Hulsberg-Amicitas

Vierde klasse B
Banholtia-Keer
Klimmania-Simpelveld
Lemirsia-RKMVC
SV Nijswiller-Gulpen
Sportclub'25-Wit Groen
RKVVM-Mheerder Boys

Vierde klasse C
FC Hoensbroek-Stadbroek
Abdissenbosch-Nieuw Einde
Waubachse Boys-RKSVB
RKBSV-SVK
FC Gracht-RKHBS
Laura-KVC Oranje

Vierde klasse D
Langeberg-Sanderbout
KEV-IVS
Helios'23-RKDFC
GVCG-Conovallum
GSV'28-Mariarade
Centrum Boys-SV Treebeek

Vierde klasse E
Urmondia-FC Ria
Walburgia-Armada
Linne-Holtum
EVV-Stevensweert
Roosteren-Maasbracht
Vlodrop-SVE

Vierde klasse F
RKESV-SVVH
RKVB-Rios'31
SVH'39-Thorn
Victoria-Swift'36
MHD-SC Leeuwen
Nunhem-RKSVO

Vierde klasse G
HBSV-VCH
FC Steyl'67-Egchel
Boekoel-Roggel
RKSVN-Bevo
KVC-Swalmen
Quick Boys'31-Venlo

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

De Hoge Hotelschool Maastricht is een vierjarige management-opleiding op bachelors-niveau, voor leidinggevende en staffuncties in onder andere de nationale en internationale horeca, civiele diensten in de gezondheidszorg en ouderenzorg, toerisme en congresindustrie.

HOGE HOTELSCHOOL MAASTRICHT
Hogeschool voor Management

Binnen de Hogeschool zijn de volgende vacatures:

docent(e) engels

(0,5 weektaak), waarvan gedeelte vervanging; inschaling volgens carrière-patroon 12;

docent(e) personeelsbeleid

(0,5 weektaak), juridische achtergrond; inschaling volgens carrièrepatroon 12;

docent(e) instructiekeuken

(0,5 weektaak); inschaling volgens carrièrepatroon 11.

Voor deze functies geldt, dat de voorkeur wordt gegeven aan kandidaten die een eerstegraads bevoegdheid bezitten en tenminste beschikken over enige onderwijs-, danwel beroepservaring.

Vereist zijn verder:
* goede contactuele eigenschappen,
* inzetbaarheid voor diverse onderwijswerkvormen (waaronder probleem-gestuurd onderwijs), onderwijsontwikkeling, coördinerende taken en studiebegeleiding.

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u binnen 10 dagen richten aan de Hoge Hotelschool Maastricht, t.a.v. drs. H. van Hulst.

Belangstellenden kunnen nadere informatie verkrijgen bij drs. H. van Hulst of bij drs. J.F.W. van Heel, telefoon (043) 68.72.72.

Postbus 3900
6202 NX Maastricht

Kasteel Bethlehem
Bethlehemweg 2
6222 BM Maastricht

Telefoon (043) 68.72.72.

VAKGROEP HUISARTSGENEESKUNDE ZOEKT EEN ONDERZOEKSASSISTENT(E)

UW FUNCTIE U werkt mee aan het onderzoeksproject "Diagnostiek en beloop van chronische plasklachten bij oudere mannen" (projectleider prof. dr. A. Knottnerus). Als onderzoeksassistent(e) zorgt u voor de gegevensverzameling in de huisartspraktijken. U verwerkt deze gegevens en biedt ondersteuning bij statistische analyse. Verder kan het project op uw administratieve en organisatorische ondersteuning rekenen. Het is dan ook belangrijk dat u over ervaring beschikt met de verwerking van complexe administratieve gegevens, waaronder dataverwerking op PC (Dbase III+).

Verder kunt u zelfstandig werken met WP 5.0 en heeft u enige kennis van eenvoudige statistiek. Bovendien bent u iemand die actief meedenkt.

U wordt aangesteld voor 0,6 fte, vooralsnog tot maart 1993. Het salaris is afhankelijk van uw ervaring en bedraagt maximaal ƒ 3.393,- bruto per maand, op basis van een volledige werkweek.

De RL wil meer vrouwen in dienst nemen en biedt naast scholingsmogelijkheden, de ruimte flexibel om te gaan met specifieke arbeidsvoorwaarden. Er zijn faciliteiten voor kinderopvang en ouderschapsverlof.

UW REACTIE U kunt uw sollicitatie binnen 14 dagen richten aan de dienst Personeel en Organisatie van de Rijksuniversiteit Limburg, postbus 616, 6200 MD Maastricht, onder vermelding van vacaturenummer LD 90/0006 op brief en envelop.

Voor meer informatie kunt u bellen met de heer G. Wolfs, huisarts-onderzoeker, vakgroep Huisartsgeneeskunde. Hij is bereikbaar op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdagochtend, telefoon 043-882274.

Rijksuniversiteit Limburg
internationaal en innovatief

INTERDIMA

Interdima, gevestigd in Hoensbroek, heeft zich toegelegd op de verkoop van technisch hoogwaardige glasbewerkingsmachines. Het bedrijf maakt deel uit van de Italiaanse Bavelloni Groep, de producent van deze machines. Interdima zet haar produkten af bij glasbewerkingsbedrijven in de hele wereld vanuit eigen verkoopkantoren in Nederland, Frankrijk, Engeland en Amerika. De goede resultaten van het bedrijf en haar marktleiderspositie zijn tot standgekomen door een zakelijke instelling, klantgericht denken en hoogwaardige service en after-sales. Om haar klanten nog beter technisch te ondersteunen en de service-organisatie verder uit te bouwen zijn wij op zoek naar kandidaten (m/v) voor de functie van

Service manager

die een zelfstandige functie ambieert in een internationaal bedrijf

De functie:
- Als Service Manager bent u eindverantwoordelijk voor de after-sales en service-aktiviteiten van het bedrijf bij haar klanten.
- U bent de technische vraagbaak voor het bedrijf en de klanten op het gebied van techniek en service.
- U geeft leiding aan een 7-tal medewerkers waarbij u verantwoordelijk bent voor planning en inzet van de servicemonteurs en de kwaliteit van de geleverde ondersteuning en de extern uitbestede werkzaamheden.
- Daarnaast verzorgt u de contacten met (toe)leveranciers en ziet toe op een verantwoord voorraadbeheer van onderdelen.
- U bent budgetverantwoordelijk voor uw afdeling en rapporteert aan de commercieel directeur.

Interdima zoekt:
- Een zakelijk ingestelde technicus met gevoel voor service en kwaliteit die zijn technische/bedrijfskundige opleiding (HBO-niveau door opleiding en/of ervaring) heeft aangevuld met ervaring in een service-organisatie b.v.k. van technisch hoogwaardige produkten.
- Een goede organisator die door zijn leidinggevende kwaliteiten in staat is zijn mensen te stimuleren en motiveren.
- Technische spreekvaardigheid van Engels, Duits en Frans vereist.
- Leeftijd 25-35 jaar.

Interdima biedt:
- Een zeer zelfstandige functie in een sterk groeiend internationaal bedrijf met technisch hoogwaardige produkten.
- De gelegenheid om vanuit eerdere ervaringen een slagvaardige, klantgerichte service-organisatie verder uit te bouwen.
- Een goed pakket arbeidsvoorwaarden.

Wilt u nader geïnformeerd worden over deze uitdagende, technische managementfunctie? Schrijf dan uw sollicitatiebrief met c.v. onder vermelding van ref.nr. 63.7355 aan Mercuri Urval B.V., Vrijthof 50-51, 6211 LE Maastricht. Voor telefonische informatie belt u 043-251291 (tijdens kantooruren).

Mercuri Urval

mayfran INTERNATIONAL

Mayfran is een sterk internationaal opererende onderneming voor de verkoop, [illegible] en [illegible] van transport- en verwerkingssystemen voor afvalstoffen. De produkten, die voor 90% worden geëxporteerd, vinden hun toepassing in de [illegible]industrie, [illegible]verwerking en schrootrecycling. Bij Mayfran werken ruim 200 personen. Mayfran maakt deel uit van de Industrial Components Group van het Amerikaanse concern Philips Industries Inc. met 10.000 werknemers.

De afdeling:
De afdeling inkoop bestaat uit 5 medewerk(st)ers, die de inkoop verzorgen van alle voor het produktieproces benodigde materialen en diensten, alsmede een gedeelte van de uitbesteding. Er worden kontakten onderhouden met leveranciers in het binnen- en buitenland.

MAYFRAN zoekt op korte termijn kontakt met kandidaten (m/v) voor de funktie van:

Administratieve kracht afdeling inkoop

De funktie:
De medewerk(st)er verzorgt de algemene administratieve ondersteuning van de medewerk(st)ers op de afdeling; met de nadruk op typen/tekstverwerking, postverzorging en archivering.

Nadere funktie-informatie wordt u graag verstrekt door de heer F. Schreurs, hoofd inkoop, telefoon 045-329265.

De funktie-eisen:
- MBO-opleiding administratieve/secretariële richting of gelijkwaardige combinatie opleiding/werkervaring.
- Werkervaring met tekstverwerking in een industriële onderneming.
- Goede beheersing van de Engelse en Duitse taal in woord en geschrift.

De arbeidsvoorwaarden:
Zelfstandige funktie met verantwoordelijkheid in een onderneming met een vooraanstaande positie op de internationale markt.
Een salaris in overeenstemming met de zwaarte van de funktie.
Naast de gebruikelijke arbeidsvoorwaarden conform C.A.O. in de Metaalindustrie biedt Mayfran o.a. een gunstige studiekosten-, bedrijfsspaar- en ziektekostenregeling.

De procedure:
Belangstellenden worden uitgenodigd hun sollicitatiebrief, met volledige informatie over persoon, opleiding, ervaring en een recente pasfoto te sturen naar nevenstaand adres t.a.v. de heer H.M.J. van der Heijden, hoofd personeelszaken. Wij verwachten uw reaktie graag binnen 14 dagen. Een medisch-onderzoek maakt deel uit van de sollicitatieprocedure.

Mayfran Limburg B.V.
Postbus 31032
6370 AA Landgraaf
Telefoon 045 - 328292

143466

Collé Sittard Machinehandel BV

met vestigingen te Koningsbosch en Isenbruch (D) houdt zich vooral bezig met de verkoop van machines voor:
- *Landbouw*
- *Tuin en park*
- *Reiniging*

Vanwege de sterk toegenomen vraag naar KÄRCHER hogedrukreinigers zoeken wij voor onze afdeling Reiniging een enthousiaste

Vertegenwoordiger m/v

Funktie-eisen:
- Een opleiding op minimaal middelbaar niveau
- Goede contactuele eigenschappen
- Kennis van de Duitse en Engelse taal
- Grote mate van zelfstandigheid
- Woonachtig in het midden van Limburg

Aan de juiste persoon bieden wij:
- Een veelomvattende verantwoordelijke functie met
- Goede salariëring en gunstige secundaire arbeidsvoorwaarden

Uw sollicitaties kunt u richten aan:
Collé Sittard Machinehandel BV, Nusterweg 90, 6136 KV Sittard

143450

PRENATAL HEEFT VOLOP WERK VOOR JOU. WIJ ZOEKEN EEN NIEUWE COLLEGA.

Prénatal, Nederlands grootste keten van specialzaken voor Moeder en Kind, met 55 vestigingen zoekt voor haar zevende nog te openen, Wonderwereld Warenhuis van ±1700mds2 te Heerlen

een warenhuismanager m/v

(full-time)

manager m/v
Een reuze kans voor een manager. Want een Wonderwereld Warenhuis biedt ondernemers met pioniers-trekjes een wereld aan mogelijkheden. We denken daarbij aan enthousiaste doorzetters met leidinggevende kwaliteiten en management-ervaring, die zakelijk inzicht koppelt aan het vermogen om zich in te leven in de wereld van (aanstaande) moeders en baby oftewel: commerciële KANJERS dus.

Denkt u dat u in de bovenstaande funkties past, stuurt u dan binnen 14 dagen een handgeschreven sollicitatiebrief + pasfoto aan PRÉNATAL.

Vereisten:
- verkoopervaring (in deze branche geniet de voorkeur)
- opleiding op HBO-niveau (in bezit van Detex diploma is een pré)
- middlemanagement cursus
- middenstandsdiploma
- leeftijdsvoorkeur tussen 30 en 45 jaar

Prénatal "Moeder & Kind" b.v.
T.a.v. afd. Personeelszaken,
Vlotbrugweg 10
1332 AH Almere-DE Vaart.

PRENATAL

Hoofd Particuliere Relaties m/v

Ten behoeve van het district Heerlen zoekt Spaarbank Limburg/Pancratiusbank op korte termijn een Hoofd Particuliere Relaties.
Deze functionaris rapporteert rechtstreeks aan de Districtsdirecteur en vormt tezamen met het Hoofd Zakelijke Relaties en het Hoofd Commerciële Administratie de staf van het district.

Functie-inhoud:
- het leidinggeven aan de sector Particuliere Relaties van het district;
- het (mede) opstellen van een marktbewerkingsplan en relatiestrategie;
- het relatiebeheer van specifieke cliëntengroepen;
- het coachen en begeleiden van de beheerders van de kantoren betreffende Particuliere Relaties, alsmede betreffende de marktbewerking;
- het behandelen van particuliere kredietaanvragen/hypotheken.

Functie-eisen:
- opleidingsniveau HBO of Academisch;
- een volledige NIBE- en retailopleiding;
- all-round ervaring in het particuliere bankbedrijf en daarnaast ook eventueel in het zakelijke bedrijf;
- ervaring in het leidinggeven;
- leeftijd 30 tot 40 jaar.

Standplaats: Districtskantoor te Heerlen.
Kandidaten zijn woonachtig in Heerlen of omgeving of bereid zich aldaar te vestigen.
Het salaris is in overeenstemming met het gewicht van de functie.
Verder zijn de in het bankbedrijf gebruikelijke arbeidsvoorwaarden van toepassing, zoals een 13e maand, premiespaarregeling, premievrije pensioenregeling en personeelscondities op bankdiensten.
Inlichtingen over deze functie kunnen worden ingewonnen bij de Districtsdirecteur, de heer Drs. L.J. Urlings, telefoon 045-716441.
Geïnteresseerden worden verzocht hun sollicitatie binnen 14 dagen te richten aan de heer H. Kluyt, Hoofd Personeelszaken Spaarbank Limburg/Pancratiusbank, Postbus 35, 6200 AA Maastricht.

Spaarbank Limburg, Pancratiusbank en Gelders-Utrechtse Spaarbank zijn handelsnamen van de SNS Bank N.V. (Samenwerkende Nederlandse Spaarbanken N.V.), een moderne regionale bank met een all-round zakelijke en particuliere dienstverlening.
Hoofdzetels in Maastricht en Wageningen.
Spaarbank Limburg en Pancratiusbank: 57 vestigingen verdeeld over 4 districten.
Gelders-Utrechtse Spaarbank: 54 vestigingen, verdeeld over 4 districten.
Balanstotaal van de SNS bank N.V. bijna f 4.8 miljard, aantal medewerkers circa: 925.

spaarbank limburg / pancratiusbank

Voor al uw bankzaken

Hoofdkantoor, Markt 14-28, Maastricht. Tel. 043-298888. Maastricht (16), Amby, Beek, Berg en Terblijt, Bierick (2), Borgharen, Bunde, Cadier en Keer, Eijsden, Groneveld, Heer (3), Meerssen, Roermond, Sittard (3), Tegelen, Valkenburg, Velden, Venlo (3) en Venray.
Kantoren Pancratiusbank: Districtskantoor, Geerstraat 22, Heerlen, tel. 045-716441. Overige kantoren te Heerlen (6), Hoensbroek, Brunssum, Schaesberg, Kerkrade (2) en Vaals.

bejaardencentrum "op den toren"

Bejaardencentrum "Op den Toren" te Nuth vraagt voor de sector voedselvoorziening een

KOK - 2 M/V voor 20 uur per week

Binnen de centrale keuken worden dagelijks ca. 200 warme maaltijden bereid.

Deze functie omvat de volgende hoofdtaken:
- het zelfstandig bereiden van warme maaltijden en diëten;
- het zorgdragen voor het schoonhouden van keukenruimten, -apparatuur en keukeninventaris.

Voor deze functie vragen wij:
- het diploma instellingkok;
- kookervaring in een middelgrote instelling;
- verder worden eisen gesteld aan zelfstandigheid, sociale vaardigheden en flexibiliteit.

Salariëring en overige arbeidvoorwaarden zijn overeenkomstig de CAO-Bejaardentehuizen.

Nadere informatie kunt u inwinnen bij mevrouw M. Pieters, Hoofd Civiele Dienst, telefoon: 045-249546. Uw schriftelijke sollicitatie kunt u binnen 10 dagen richten aan de directeur van het bejaardencentrum "Op de Toren", Valkenburgerweg 67, 6361 EB Nuth, onder vermelding van vacaturenummer VV-56-2.

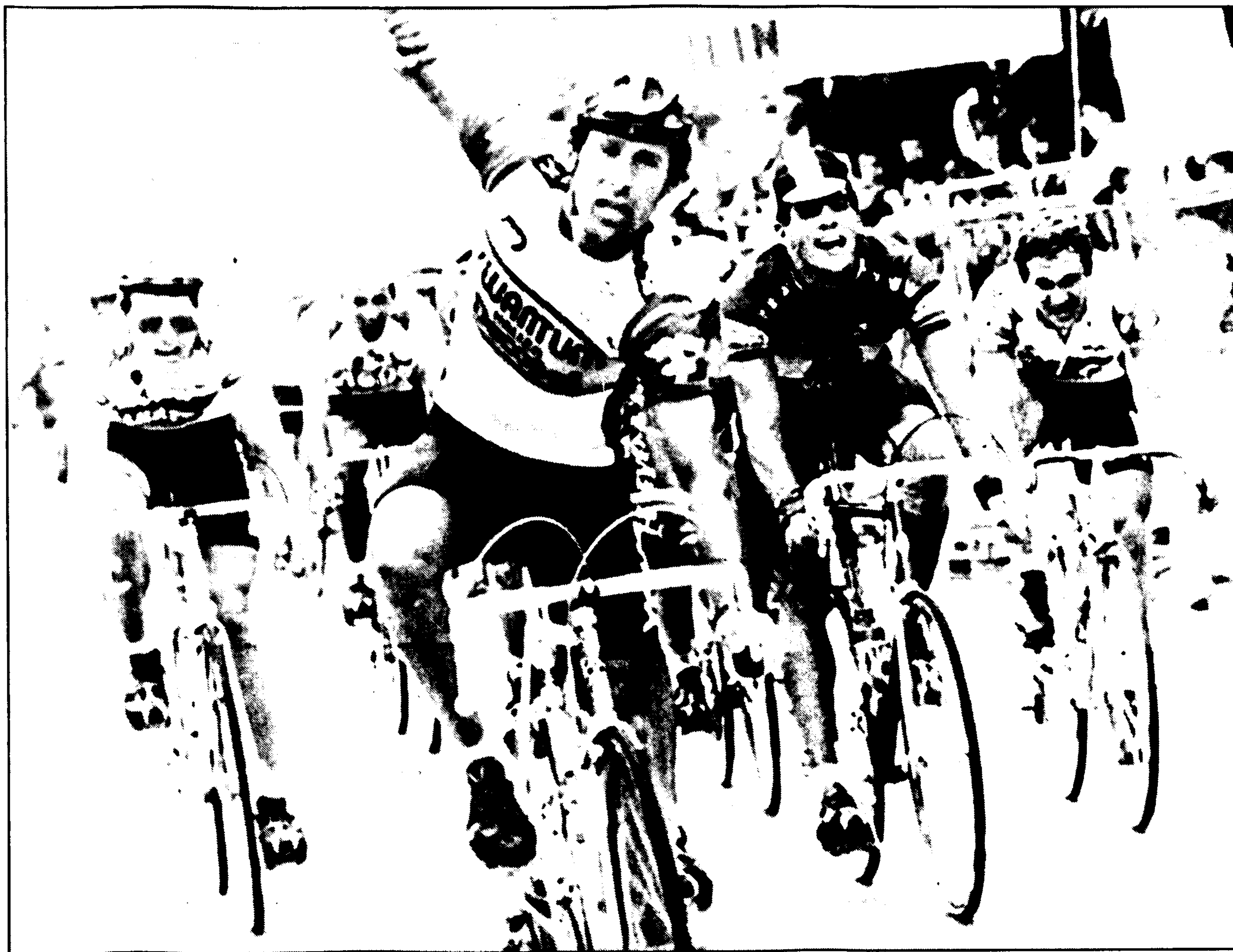

Ludo Peeters: 'Er is ook nog leven na het wielrennen'

De stille Belg stapt af

Van onze sportredactie

BRECHT – Als 37-jarige neemt Ludo Peeters op 28 oktober in 'zijn' Brecht afscheid van het peloton. Met 75 overwinningen bij de profs behoort hij niet tot de grootste naoorlogse Belgische wielrenners. Merckx, Van Looy en Godefroot vergaarden aanzienlijk meer eerste plaatsen. Ludo Peeters zal echter altijd te boek blijven staan als de prof die zich zowel in de rol van kopman en knecht thuisvoelde. Etappes won in de Tour, gele truien droeg, klassiekers op z'n naam schreef, maar in dienst van de sprinter ook een hele ploeg op sleeptouw nam in een finale. Een renner die het respect afdwong met prestaties.

● *Ludo Peeters tijdens zijn actieve loopbaan goed voor vele overwinningen. Zoals op bijgaande foto van Cor Vos waarop de Belg een Tour-etappe op zijn naam schrijft.*

nvankelijk zeven jaar bij boerke, vervolgens drie jaar Post (Raleigh), daarna vijf zoenen bij Raas (Kwantum Superconfex) en in z'n nadan een seizoen bij het Spaanse ternina en één bij Stuttgart. eters viel nooit op door opnbarende uitspraken en rd al evenmin betrapt op het bruik van doping. Hij beurt slechts dat-ie nooit kamen van België is geworden, Raas wegging en... dat-ie, nwege het grote geld, vijf r te vroeg is geboren.

en grammetje aangekomen, etraind lijf. Zo oogt'ie. Een n in conditie. Toch heeft do Peeters de voorbije anden nauwelijks naar het viel 'omgezien.' Een val in Ronde van België betekenslechts dat de carrière van voormalig wegkapitein van as enkele dagen eerder werd esloten dan de bedoeling s. Peeters maalt niet naar de s, heeft het te druk met het etten van een sportzaak en rdt bovendien veelvuldig raagd om zijn visie te geven de Belgische wielersport.

ars tegen alle adviezen van dici om de fiets nu abrupt n de haak te hangen, bouwt do Peeters af op de manier hem het beste lijkt. Met witr, uren gezellig 'klappen' er de wielersport, een huldig hier, een ererondje met emen daar en het promoten n z'n zaakje.

arschuwende woorden van artsen neemt hij weliswaar voor waar aan, maar hij betrekt ze niet op z'n eigen persoontje. „Ik kende m'n grenzen, heb ze slechts zelden overschreden. Ben erg zuinig geweest op m'n lijf, heb me altijd voortreffelijk laten soigneren. Na het wielrennen is er immers nog leven. En, natuurlijk groei je naar zo'n afscheid toe. Ik was er eigenlijk al maanden mee bezig. De behoefte om dagelijks nog uren te trappen.... Nee, asjeblieft, bespaar me die ellende. Onverantwoord? Ach, m'n lichaam is oké".

Toekomst

„M'n toekomst. Dat hield me bezig. Hele dagen thuiszitten, daar zou m'n vrouw chagrijnig van worden. Maar als (assistent) ploegleider weer weken van huis, nee, dat zag ze ook niet zitten. Toen is het idee voor een sportzaakje ontstaan. Nu zegt de naam van Ludo Peeters ze nog wat, over vijf jaar kennen ze me niet meer.....".

Het verhaal dus over 'hoe het ook kan.' Of liever: hoe een oud-prof wel op eigen benen kan staan. Peeters: „Als je tenminste je hersens gebruikt". Waarmee de link gelegd met Johan van der Velde, die in de nadagen van z'n carrière het spoor volledig bijster raakte. Tot tweemaal toe werd de Rijsbergenaar betrapt op diefstal. Vervolgens gaf hij openlijk toe dat de amfetaminen hem de baas zijn.

Peeters over Van der Velde: „Neem maar van mij aan dat het al veel eerder fout was gegaan, mocht'ie geen wielrenner zijn geweest. Ze hebben hem jaren begeleid en daardoor bleef'ie overeind. Wat heeft Rini Wagtmans niet voor die knaap gedaan? Begeleiding na de carrière, ach, geklets. 't Zit in het 'manneke' zelf. In het karakter van Johan. En dan nog zo'n trap na in de richting van Ruud Bakker. Ontstellend goedkoop om een ander verantwoordelijk te stellen voor je eigen fouten".

Ludo Peeters zelf heeft nooit aan de schandpaal gestaan vanwege het gebruik van ongeoorloofde preparaten. Kan daarom ook gemakkelijk beweren dat hij niet weet of het peloton slikt. „Ik heb nooit iets gezien", klinkt het volstrekt ongeloofwaardig uit de mond van een man die alle ins en outs van het profmetier kent.

Maar aan de aan de vooravond van z'n afscheidsfeestje op 28 oktober in Brecht, wil Peeters zich niet bezondigen aan de ogenschijnlijke openheid waarmee Van der Velde z'n laatste restje krediet inleverde. De diplomaat Peeters dus. Gezwets wordt niet in dank afgenomen door de collega's, de waarheid al evenmin. Het peloton kent nu eenmaal z'n eigen wetten. Hierarchie, zo heet dat.

Respect

De aimabele Belg heeft de regeltjes altijd gerespecteerd. Viel nooit op door ophefmakende uitspraken. „Ik heb uitsluitend vrienden in het peloton", zegt hij. Gevolgd door: „Zie eens wie er allemaal op mijn afscheid komen. Tot en met Eddy Merckx toe. Eén telefoontje was genoeg".

Maar, tussen alle vriendelijke woorden door, geeft Peeters wel aan dat de sfeer in het peloton de afgelopen jaren is verslechterd. „Meer poen, meer stress. De noodzaak van FICP-punten om te kunnen starten in de klassiekers en grote ronden. Die voortdurende spanning. Een pintje na afloop. Kon vroeger. Nu, vergeet het maar. Direct naar huis, weg gezelligheid.

De organisatie binnen de grote ploegen is, door de bedragen die in het wereldje omgaan en de noodzaak van de punten, steeds strakker aangehaald. Elke prof, maar vooral de jongere, moet vechten om te overleven. Gebeurt, vind ik, helaas te weinig. Er zijn er te veel die met een verkeerde instelling hun eerste wedstrijden rijden. Als een soort nieuwe Merckx. Die knapen gaan vanzelf op hun bek. En dat is maar goed ook".

„Als ik terugdenk aan m'n eerste jaar bij Post. Dat was verdomd zwaar. Ik kwam van IJsboerke. Uitgeleerd. Dacht dat ik heel wat in mijn mars had. Maar hoe die Nederlanders mij als Belg vervolgens een seizoen lang afknepen, daar werd ik niet goed van. Knetemann en Raas, die leverden niets in. Eisten. Maar ik heb geleerd, ontzettend veel. Ik deed m'n werk in de koers voor tweehonderd procent en presteerde. Ben nooit een mannetje geweest dat met de vuist op tafel sloeg, autoritair tekeer ging. Ik dwong het af met mijn manier van fietsen. Als prijsrijder bij Post, later als wegkapitein bij de ploegleider Raas".

Als geen ander kan hij daarom de vergelijking maken tussen het tweetal. Peeters waagt zich echter niet aan een oordeel. Bang om op tenen te staan. Toch: „Post heeft al jaren meer te besteden dan Raas. Maar grote namen staan niet garant voor een sterk collectief. Je kunt een ploeg niet kopen. Neem het geval Van Poppel. Een gouwe bij Raas, bij Post komt'ie er niet uit. Moet hij zelfs weg. Post is een prater, probeert te analyseren. Maar daarmee krijg je geen karakters op dezelfde lijn".

„Raas zegt veel minder. Stapt na een 'verloren' koers in z'n auto en zegt geen woord. Dan wisten wij heus wel hoe laat het was. Raas is geen prater, maar ziet alles en weet als geen ander een groep jongere renners, aangevuld met routine, tot een eenheid te smeden. Hij houdt ook geen renners vast die denken dat ze elders meer kunnen verdienen. Geen motivatie, geen prestatie. Zo redeneert'ie. Heb ik zelf ervaren toen ik naar Spanje wilde. Raas hoorde het bedrag dat ik daar kon krijgen. Hij gaf me een hand. 'Bedankt Ludo' en adviseerde me te vertrekken. Later, spijt als haren op m'n kop. Nog steeds geen peseta ontvangen. Ik procedeer nu al maanden. Achteraf gezien, één van de weinige verkeerde beslissingen die ik in m'n loopbaan heb genomen".

Jeugdige tennisser op weg naar plaats op A-lijst

De doorbraak van Voorbraak

van onze tennismedewerker MAARTEN MARRES

Echt - Tennisser Martijn John Voorbraak beleeft een topseizoen. Hijzelf echter wil er niet van horen. Onder topseizoen stelt hij zich wat anders voor. Iets dat in het verschiet ligt. „Het is wel mijn beste seizoen totnogtoe geweest, maar om van topseizoen te spreken lijkt mij overdreven. Je kunt zeggen dat het geslaagd geweest is."

et jaar 1990 begon voor de chtenaar. In de winter slaagde hij er in om in de B-2 klasse - april werd hij op de B-1 lijst geplaatst - de Limburgse enkelspeltitel voor zich op te eisen. In diezelfde periode, dus og steeds indoor, presteerde hij in het Audi jeugdcircuit usdanig dat hij een plaats in e top 16 van zijn leeftijdsklasse tot en met 16 jaar bereikte. eze plaats wist hij in het enige mer jeugdtoernooi dat hij in erneuzen speelde, nog te verbeteren. Bij de nationale toernooien ging hij daardoor tot de geplaatste spelers behoren.

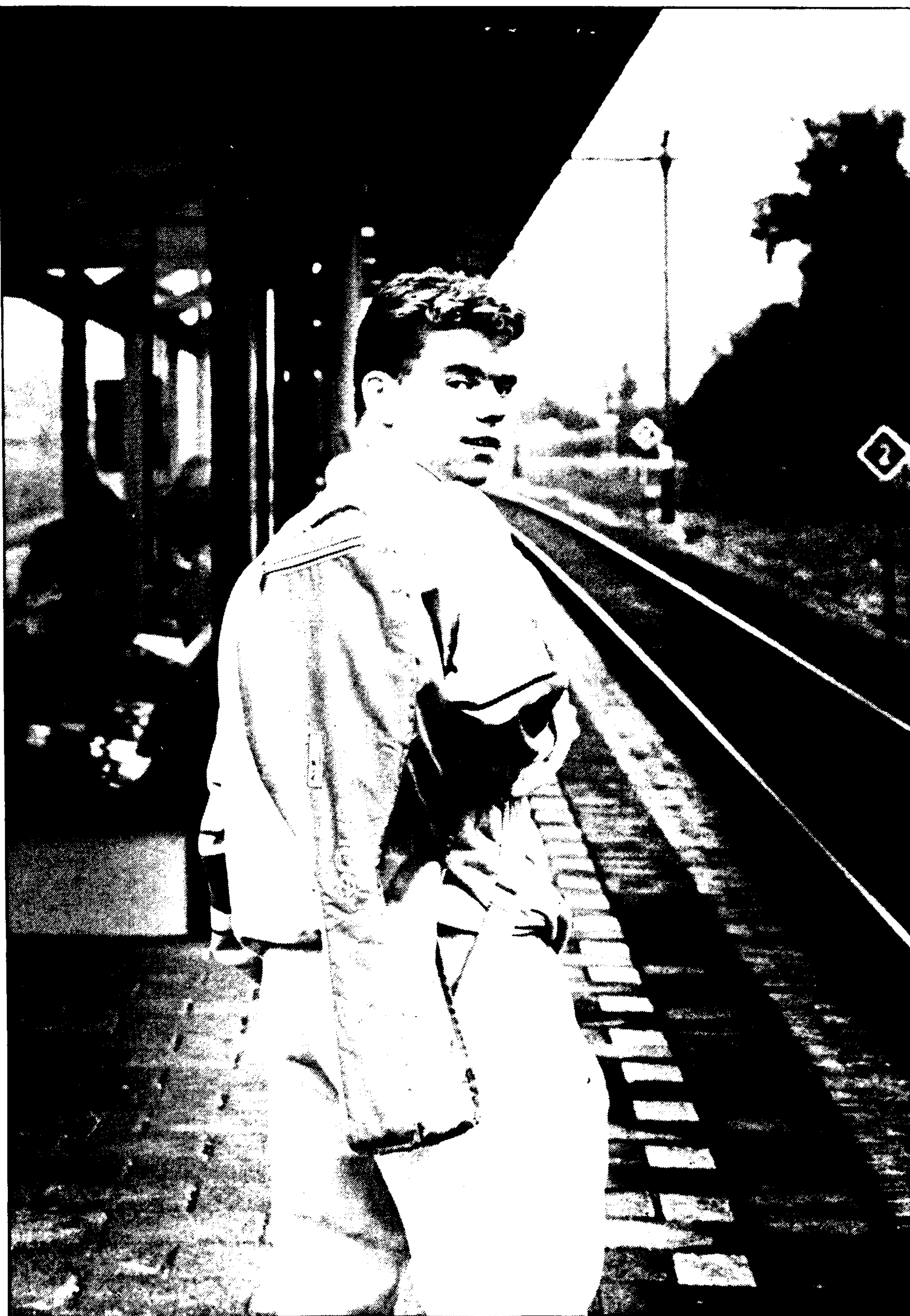
Voor de rest was hij een vaste verschijning op de toernooien van het Limburgse zomercircuit. Voorbraak was een van de weinige spelers die er in slaagde om een toernooi winnend af te sluiten. Bij SLTC in Sittard kon hij met de eerste prijs naar huis door Indiër Sandeep Kirtane op de verregende finaledag te verslaan. In de meeste andere toernooien reikte Voorbraak tot de kwartfinales. Uitschieters lagen er voor hem aan het eind van het seizoen. Een finaleplaats in Brunssum bij de nationale jeugdkampioenschappen tot en met 16 jaar. Daar stuitte hij op Rick van Eijk, een nog te grote brok.

Teleurstelling

Een week later in Grubbenvorst bij de groep tot en met 18 jaar drong hij door tot de laatste acht. Deze resultaten heeft hij mede te danken aan Guido Isenborghs. Tijdens de toernooien trad deze Oirsbekenaar op als begeleider/trainer waarbij vooral aan spelsituaties gewerkt werd.

Een teleurstelling moest de Echtenaar wel nog incasseren. Ondanks zijn tweede plaats bij de Nationale mocht hij Nederland niet vertegenwoordigen bij de strijd om de World Youth Cup in Rotterdam voor jeugdteams voor jongens tot en met 16 jaar. „Voor de nationale suggereerde men dat de nummers een tot en met drie zouden mogen meedoen. Dit werd later herroepen. Het waren ook niet de nummers een tot en met drie van de ranglijst. Het is weer duidelijk dat ze bij de bond toch hun eigen plan trekken."

Voorbraak is zijn tennisloopbaan als achtjarige gestart bij de tennisclub Echt. Na een jaar de Engelsman Mike Land als trainer gehad te hebben kwam Jo Eijkenboom - de vader van Limburgs sterkste dame van dit moment Mara - naar Echt om de training op zich te nemen. Deze trainer is Voorbraak tot nu toe trouw gebleven.

● *Martijn John Voorbraak op weg naar de training. Zoals altijd met openbaar vervoer.*
Foto: JAN PAUL KUIT

Bij de verhuizing van Eijkenboom naar Wimbledonck in Roggel ging hij mee om onder zijn leiding aan de techniek te blijven schaven. Voorbraak speelt ook geen competitie meer bij Echt. Via Ready in Maastricht is hij bij de competitie combinatie GTR/NIP terecht gekomen. Dit jaar was dit in het derde team, voor 1991 is hem een plaats in het eerste team naast Stefan Koch toegezegd. Lang zal dit niet gaan duren. Nu Guido Isenborghs met het begeleiden gestopt is, heeft Voorbraak een overstap naar Hil Beekman gemaakt, die een zeer ambitieus plan bij van Horne in Weert is gestart. Het ziet er dan ook naar uit dat Voorbraak na een seizoen naar deze Weerter club zal overstappen.

Zwaar

Gemakkelijk zal het dit jaar bij de eerste klasser GTR/NIP niet worden. „We spelen in de eerste klasse. Het zal zeer zwaar worden. Ik zal zeker niet de eerste single spelen. Deze is voor Koch voorbehouden. Ik verwacht veel van dit eerste seizoen in de eerste klasse." Het zal dubbel zwaar voor hem worden want in de competitieperiode zal hij ook het eindexamen HAVO moet afleggen.

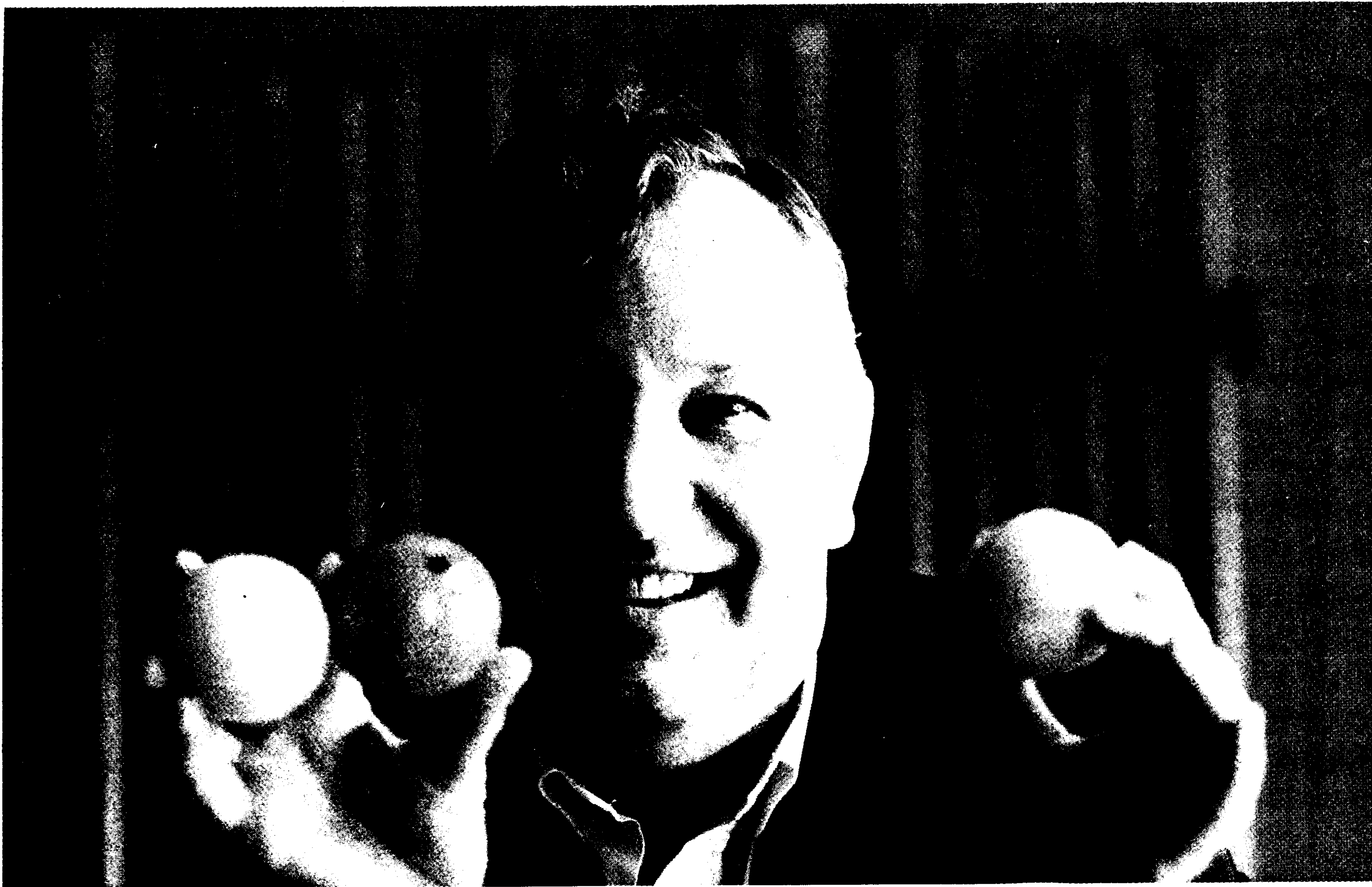
Na de middelbare school wil Voorbraak zich niet op tennis alleen storten. „Ik wil op de eerste plaats hoger op de nationale Audi ranking komen. Als het mogelijk is A-speler worden. Tot nu toe heb ik in het seizoen een A-toernooi in Raalte gespeeld. Ik sta dus op de ranglijst. Als ik vorderingen blijf maken, zal ik proberen op de wereldranglijst te komen, maar het hoeft van mij niet. Voorlopig zal ik zeker niet fulltime gaan tennissen. Naast een paar uur tennissen per dag wil ik ook nog iets anders te doen willen hebben. Het lijkt mij anders erg saai."

Coach Hil Beekman is ook niet zo zeker van een snelle ontwikkeling. „Voorbraak heeft zeker twee jaar nodig om op de A-lijst te komen. Lukt dit niet dan blijft hij een Limburgse B-speler." Beekman geeft daarmee aan dat Voorbraak de komende tijd nog hard moet werken om de Limburgse top te bereiken.

De Diamantslijper uit Grobbendonk is hij allang niet meer, maar hij is nog altijd even geslepen. Hij behoort tot het zeldzame soort mensen die het eeuwige leven hebben. Wie het met hem aan de stok krijgt, moet uit het goede hout zijn gesneden. „Ge zult," vermaant hij de ober die met een vol dienblad boven de biljarttafel balanceert, „een beetje uitkijken. Een accidentje is zo gebeurd." De uitbrander gaat vergezeld van een verkleinwoord – 'tje' – en wordt gevolgd door een knipoog. Typisch Raymond Ceulemans. De rondborstigheid wint het van de agressiviteit. Ook in de goudkleurige herfstdagen van zijn carrière toont hij zich de grootste biljarter aller tijden.

Taverne 'Mister 100' aan de Brusselsesteenweg in Mechelen loopt op een doordeweekse dag al rond het middaguur aardig vol. De binnenkomst van de 'patron' – zwierig, bovenste knoopjes van het overhemd los – heeft iets sacraals. De keu's rusten eerbiedig, verticaal, bij wijze van saluut. De eerste vijftig klanten drukt hij persoonlijk de hand. Een ceremonie in majesteitsmeervoud. „Hoe gaat het met u?" Hij neemt plaats bij het raam. Daar laat hij het licht vallen op een kwart eeuw topsport, een effectvol jubileum, al is Raymond Ceulemans de laatste tijd vaker de klos.

● *Goochelaar Ceulemans. „Een originele foto, Raymond met de ballen in zijn handen."*
Foto's: DRIES LINSSEN

Raymond Ceulemans: 'Mijn gezin en de gezondheid zijn mijn grootste rijkdom'

Kromliggen voor een stropdas

Hij zet mes en vork in de tartaar, lust het rauw. „In de sport heb ik alles bereikt, vast en zeker. Op financieel gebied nog geen honderdste." De wereldkampioen, de man die de basis heeft gelegd voor de expansie van het grote driebanden, moet nog altijd de mouwen opstropen, in het zweet zijns aanschijns. „Ik ben nog alle dagen met mijn zaken bezig. Kunt ge zeggen dat ik een echte prof ben? Ik weet het niet." Er is veel verbeterd, zegt hij. Geen gehaktballen meer, af en toe kogelbiefstuk, meestal tartaar. „Als ge de vergelijking met het tennis treft, wat die mensen verdienen, of zelfs in het snookergebeuren, dan zou ik er wel van kunnen bestaan." Piqué'tje uit de losse pols. „Ik heb vijfentwintig jaar de internationale biljartsport gedomineerd en platgereden." Hij laat een gat vallen, zoekt een superlatief. „Iedereen platgewalst. En... vijfentwintig jaar lang voor een beker gespeeld en voor een stropdas. Die heb ik genoeg."

Stropdassen dus. Hij meent het. „Sinds vier jaar spelen we prof, een fantastisch begin, maar om daar nu echt alleen van op uw lauwertjes te gaan leven, dat is niets voor mij. Dat kan ik me niet permitteren." Ceulemans won de eerste twee edities van de wereldbeker, in '86 en '87. De toernooien van het circuit worden afzonderlijk gedoteerd met eerste prijzen variërend van honderd- tot honderdvijftigduizend gulden. „Maar de totaliteit niet. Er zal een hoofdprijs moeten komen. Ik win twee van de vijf toernooien, word nog eens tweede en derde. Oké, daar heb ik mijn geld van, maar op het wereldkampioen worden staat geen prijs, de cup zelf wordt niet beloond." Vergoelijkend: „Natuurlijk, het is een stap in de goede richting, maar de superprestige ontbreekt." Hij haalt de schouders op alsof hij de beslissende stoot heeft gemist.

Tot vijf jaar geleden exploiteerde hij een brasserie aan de Grote Markt in Mechelen, met het oog op het nageslacht. „Voor de kinderen moet wat gedaan worden, maar als ik daar twee zonen moet insteken, dat is niet goed. Er komen ook twee schoondochters bij. Dan begint het gez..., hoe dan ook. Dus heb ik die zaak verkocht en twee andere opgestart." Kurt ging aan de slag in Leuven, Koen in Mechelen. Twee etablissementen met gelijknamig uithangbord. „Taverne 'Mister 100'. Ge ziet wat het is, negen tafels, sjiek, niet mis, he? Ze krijgen het op een blaadje voorgeschoteld, hebben nog nooit moeten wakker liggen van één franc-etje. Dus ik begin het nu een klein beetje in die richting af te bouwen."

Niet dat hij het loslaat, nog altijd een dikke vinger in de pap, maar wel afbouwen. „Mag dat? Ja toch?" Na een kwart eeuw stress. „Het is misschien goed geweest voor mij, die twee dingen samen, de zaak en het biljarten. Hoe drukker ik het had, hoe beter ik biljartte. Is altijd zo geweest. En nóg." Een wonderlijk man, Raymond Ceulemans, de heilige drieëenheid, vader, topsporter en manager. „Ik biljart beter dan vroeger misschien, sterker, maar ja, daar is nu het setteke-systeem. Daarin wordt ge al eens onderuitgehaald."

Door Torbjorn Blomdahl bijvoorbeeld. Dat steekt. Alleen al het horen van die naam, die hij zelf nooit in de mond zal nemen, noopt hem tot een extra teug Spa-rood. Om de nasmaak weg te spoelen. „Ik wil nog altijd tegen iedereen op de volle afstand spelen." Plechtig: „Tegen de gehele wereld en met grote inzet. Ze schrijven nu wel: 'Ceulemans is op de terugweg', maar zij die centen te veel hebben, mogen tegen mij altijd spelen om de honderd. Ze moeten wel een hoop centen meebrengen. Ze zijn ze gauw kwijt dan."

Hij stijgt op, gaat crescendo door het plafond. „Dat gelul altijd van 'Ceulemans dit en Ceulemans dat, drieënvijftig en op zijn retour'. Maar ik mag dan ook niet spelen zoals ik het graag heb. Een set duurt vijftien puntjes, dan gaat ge onderuit, logisch, dan verlies ik een keer meer dan vroeger." Het zit hem verschrikkelijk hoog. „De laatste keer in Tokio was ik nog in de running tot de laatste wedstrijd. Werd derde." Opnieuw gebruikt hij een werkwoord uit de urologie. „Ceulemans gevloerd. Ze lúllen daar graag over. Sorry, maar zo is het. Ik neem het nog tegen iedereen op in een hele partij. Dat wéét trouwens iedereen, ook zij die dat schrijven." Die laatste zin articuleert hij letter voor letter.

De positie is verstoord, even opnieuw van acquit. Te vroeg geboren soms? „Misschien wel." Schaterlachend: „Twintig jaar te vroeg." Een tikje berustend: „Maar ja, het kan voor mij ook niet blijven duren. Ik zal nog een jaar of vijf spelen. Dan ben ik achtenvijftig." Het kan niet blijven, repeteert hij. „Ik heb in mijn leven al wat gevergd van mij, onder spanning en druk gestaan. Daar hebben ze geen idee van. Er zijn er die drieëndertig zijn en die nu al ontploffen, die openbarsten, omdat het niet meer gaat door het feit van het nieuwe setsysteem. Dat is zo'n beetje," gromt hij, „het korte relaas van de situatie zoals ze nu is."

„Vróeger," – hij rekt het heel lang – „vróéger heb ik ook al eens een partij over de volle afstand verloren, ben God de Vader niet. Ik werd wereldkampioen. 'Hij heeft tóch een partij verloren,' schreven ze. Maar als ge nu verliest, op het slechte moment in de eerste ronde, dan ligt ge buiten. Dan zijt ge versleten en wordt er over u niet meer gesproken." Ondanks de astronomische reeks titels. „Hoeveel? Dat is niet meer na te gaan." Toch weet hij het nog precies. Zevenenvijftig Belgische, zevenenveertig Europese. „En, houdt u vast, drieëndertig wereldtitels. Dat wil iets zeggen. Alle andere spelers noemen alles wat ze gewonnen hebben in hun carrière, ook met teams. Maar dan moet ge er bij mij overal nog vijftien bijtellen."

● *Raymond Ceulemans wacht op de tartaar. „Ik heb in mijn leven veel gevergd van mij."*

Wie zijn kwaaiste vijand is, de ballen, zijn eigen weerbarstige ego of gewoon de tegenstander, daar is hij na een kwart eeuw nog altijd niet uit. „Ik denk toch dat de kwaliteit van de ander de grootste tegenstrever is. Maar er zijn wel eens partijen bij, dat ge zegt: 'Raymonke, wat ge moet proberen, is altijd uzelf te blijven en uzelf niet te verloochenen.' Dat is moeilijk, vertrouwen op uw eigen kwaliteiten en kunde. Anders krijgt ge een 'trac'. Ge kunt niet meer uitvoeren wat ge wilt, ge voelt het niet meer. Dat is een 'trac'. Daar moet ge bovenuit groeien."

Zijn vrouw kent die 'tracs', het bang zijn. „Ze is vergroeid met de hele situatie. Daar is het voor mij ook allemaal mee begonnen, met die keu, de drie ballen en de tafel. Dat is de hele ondergrond van ons sociale bestaan." Angèleke, de stoot van zijn leven, heeft daar altijd begrip voor kunnen opbrengen. „Ze heeft vroeger veel alleen gezeten, en nog. Al gaat ze nu vaker mee. Onze twee dochters en de zonen, goede ereklassers, zijn volwassen. Kleine kindjes, kleine last. Grote kinderen, andere zorgen. Ge wilt uw kinderen toch lanceren? Daar zijt ge mee verantwoordelijk voor, hoe groot en wijs ze ook zijn." Er zijn nog altijd puntjes waar pa de beslissende stoot moet geven. „Ik ga rustig verder, kan van mezelf bestaan, heel goed." Stropdassen genoeg.

Hij heeft er voor kromgelegen, ook voor zijn mooiste overwinning. „Belgisch sportman van het jaar in 1978. Dat is de grootste bekroning die ge kunt krijgen als sportman. Ik was nummer één, Eddy Merckx tweede en Mieleke Puttemans nummer drie. Toen wist ik dat biljarten sport was. Het was de erkenning." In Las Vegas veroverde hij zijn honderdste titel. „Daarom heb ik mijn bedrijf 'Mister 100' genoemd. Dat wint nooit meer iemand. Ook Blomdahl niet. Die kennen ze in Zweden niet. Dat is sterk hoor, maar zo is het."

Halverwege de tartaar doet hij er nog een schepje op. Want zo is Raymond Ceulemans, een boeiende Belg, ook al zou hij bij wijze van spreken geen bal raken. „Vorig jaar is in Amerika een enquête uitgekomen, de vijftien beste sportmannen van de wereld. Daarvan hebben ze er vijf op het podium geplaatst. Vijf mensen die de sport gedurende hun periode overheerst hebben. Weet ge wie eerste was?" Hij steekt zijn duim omhoog. „Cassius Clay, dat is gemakkelijk." Met de wijsvinger: „Eddy Merckx, dat is twee." Nu wordt het raden. Borg? Cruijff? Mis. Dan volgen de andere vingers. „Pele was derde, Carl Lewis vierde en" – glanzend als een biljartbal – „Ceulemans vijfde. Kunt ge het volgen? Daar was ik bij, bij die eerste vijf."

Het stond met grote letters in de New York Times. „Dat is toch een prestatie, ik bedoel maar. Borg, de grote tennisser, zevende of achtste." Cruijff was er ook bij. „Maar die kwam op een andere pagina." Ha; ha, buldert hij. Plotseling is het heel stil. Hij wendt de blik af en staart door het raam. „De sport gedomineerd. Dat is niet zo simpel, maar ik zeg alleen maar de naakte werkelijkheid."

De naam Blomdahl valt weer. Hij reageert grauwend als een getergde grijze wolf. De rangorde binnen het roedel is in het geding. „Blomdahl is in het driebanden net zo goed als ik," geeft hij schoorvoetend toe. „Maar we praten nu over biljarten. Ik heb vroeger vijfkamp gespeeld, alles erop en eraan, libre, de kaders, bandstoten, driebanden, en alles gewonnen. Als ik thans tegen Blomdahl moet spelen, een vijfkamp, dan verliest hij alvast en zeker met 8-2." Zo is het.

Hij is gesetteld, maar heeft de buik vol van het setsysteem. „De ontwikkeling is goed. Toch zal het anders moeten. De discussie gaat over een tijdslimiet." Dat is zijn stokpaardje. „Want een vijfsetter duurt nog altijd even lang als een partij van vijftig. Dus waar is de winst? Als ik voor de televisie zit, druk ik de knop in. Zo vervelend is het. Pas op, het is Ceulemans die dat zegt, de veelvoudige wereldkampioen."

De balvirtuoos gaat uit de bol. „Als ik iets voorstel, denken ze altijd dat ik voor mijn eigen winkel praat. Dat is ongelukkig, hoor. Maar ik houd vol. Het huidige spel, daar wordt ge toch niet goed van. Dat loopt rond de tafel, dat staat te kijken, gaat nog eens terug langs de andere kant en stapt weer naar ginder. Jaag die spelers toch de zaal uit. Die moet ge hun keu afpakken, en zeggen: 'En nu thuis gaan biljarten.' Geen limiet, dat is toch kwatsj." Ceulemans is voorstander van een secondenregel. „Vijfenveertig seconden voor elke

stoot. Dat is het volgende pu
waar we over gaan praten me
profbond." Maar daar maakt
ner Bayer, de financiële dirig
van de Billiards Worldcup As
ciation, de dienst uit. Het bot
niet helemaal tussen die twee
Ceulemans geeft te veel tegen
fect.

„Iedereen zegt tegen mij: 'Ceu
mans, gij zijt een harde.' Maa
ben geen harde, wel duidelijk
ge langs omwegen praat, vers
ze u niet. Bij iemand die te ve
drinkt, kunt ge twee twee din
doen. 'Zoudt gij nu beter maa
ietsje minder drinken?' Maar
kunt ook zeggen: 'Gij zuipt te
veel.' Dat is wat duidelijker."
lemans voelt zich benadeeld,
dat door de huidige formule
specifieke kwaliteiten niet tot
ding komen. „Vroeger won ik
van de tien keer. Nu nog vier
vijf keer, door het systeem. D
aanvaard ik, als er wat tegen
staat. Ik wil graag staan trans
ren voor de fotografen, als ik
mee vijftigduizend gulden in
zak kan steken. In mijn zak, h
draai me om en het is vergeten
doet uw job om geld te verdie
Tenslotte komt het allemaal o
dat neer."

Dit seizoen speelt hij competit
de Nederlandse eredivisie als
man van de Heerlense ploeg
Simonis. In de Bundesliga is
doek gevallen, gedegradeerd
de club Elversberg. „Alleen k
ge het ook niet bolwerken. Ik
dus naar Nederland gegaan.
heer Bayer heeft dat geaccepteerd.
De tweede klasse in Du
land is voor mij niet interessa
In Heerlen caramboleert hij sa
men met Laurent Boulanger,
Joop de Wilde en de plaatseli
crack Willem van Arkel. „Een
gelijk team, we staan vooraan
Straks spelen we Europacup.
zijn toch dingen die meetellen
voor mij." Hij verdient in Hee
veertienduizend gulden, naar
luidt. „Als ge het bedrag prec
wilt weten, zult ge lang moete
vissen, ha, ha."

door
harry mur

Hij leunt achterover, zijn buik
komt vrij van de tafel. Vanuit
positie beschouwt hij zijn imp
rium. De ogen heel even een p
je afwezig, maar zijn geest wa
rond. Dan zegt hij: „Ik ben mi
nair, maar op een andere mani
Hij laat het bezinken en vervo
„Mijn kinderen zijn gezond, ik
gezond. Dat is mijn grootste ri
dom. Als ge honderd miljoen
de bank hebt staan, en ge ligt
uw bed gekluisterd, dan zijt g
arm, hoor. Ik heb één keer ee
grote toef gehad, een dreun, d
de overbelasting. Hoe krijgen
Angèleke en ik, morgen de ein
aan elkaar geknoopt? Ik heb h
allemaal doorgemaakt. Als ge
de put moet beginnen, en ge m
eruit kruipen, dat is niet zo ee
voudig. Tot veertien jaar heb i
naar school mogen gaan, let w
mógen, want ik moest gaan w
ken." Als diamantbewerker. „
mooi, edel beroep. Een leercon
tract van drie jaar, en hupsake
wegwezen. Dat was zo destijds
Toen ben ik gaan biljarten."

Zijn constitutie is harder dan
ivoor. „Alles moet kloppen, an
ders kunt ge het niet. Dan sch
ge terug. Dan overleeft ge de c
flictsituaties niet. Ik ben zes of
ven keer in mijn loopbaan ge-
schorst geweest door de bond,
omdat ik te duidelijk was. Maa
volgens de dokter heb ik," grin
nikt hij, „geen spatje cholester
in mijn bloed." Met duim en w
vinger maakt hij demonstratie
een ronde nul.

Over twee weken start in Antw
pen de vijfde editie van de wo
cup. Daarna Parijs, Berlijn, No
köping, Palma en Tokio. Zijn c
tracten met sponsor Minolta e
het circus van Werner Bayer lo
af. Strijdvaardig: „Ik ga die ov
eenkomsten verlengen, ik zal e
prestatie brengen." Hij zal het
laten zien, Dielis, Blomdahl, K
bayashi en Komori. „Ik speel t
sterk op het moment, kan een
in één beurt uitmaken."

Aan de muur hangt een spreuk
'Gezelligheid in een bolleke.' D
slaat op een pittig Belgisch kw
teitsbier. Gnuivend wijst hij o
zijn hoofd. „Hierboven zit het a
maal." Een kwart eeuw biljart
„In 1965 verloor ik in Antwerp
van Koya Ogata. 's Anderendaa
stond in de krant: 'Het rijk van
Ceulemans ten einde.' Het zijn
toch niet zo'n grote connaisseu
geweest die dat toen geschreve
hebben. Ik ben fier dat ik die a
kels nog heb." Schuddebuiken
loopt hij naar de matchtafel.

Limburgs Dagblad

Zaterdag 20 oktober 1990 ● Pagina 27

Mislukte miljoenenprojecten in Limburg

Doodgeboren kalveren van koeien met gouden horens

Op de sappige Limburgse weiden is het blijkbaar voor koeien met gouden horens heerlijk toeven. Zelfs zò goed, dat ze koppig weigeren zich naar de slachtbank te laten leiden. Eén van de welvarendste dikbillen uit de kudde, het American Trade Center (ATC) – goed voor een investering van zo'n 600 miljoen gulden, duizend Amerikaanse bedrijfjes samengeperst in zeven onverzettelijke wolkenkrabbers en ten minste tweeduizend banen – keerde deze maand nog de hoofdstad van de Oostelijke Mijnstreek haar imposante achterwerk toe en nam – gehuld in een frauduleus geurtje – de kuierlatten met vooralsnog onbekende bestemming.

door René Vlems

Ook andere Limburgse gemeenten hadden bij toerbeurt de afgelopen tien jaar vuistdikke runderlapjes op het menu staan. Maar wat ze – vaak pas na jarenlang gekissebis, wikken en wegen – op hun bord kregen, was nog minder dan de pietepeuterige produkten van de nouvelle cuisine.
Allemaal mooie dromen over toeristische miljoenen-attracties, met een gezamenlijke waarde van ruim één miljard gulden, die afgezien van bestuurlijke en commerciële katers en een bezwadderd blazoen, Zuid-Limburg niets hebben opgeleverd.

Gouden bergen. De vroede vaderen van Vaals kunnen er een zwartboek over open doen. Bijna tot vervelens toe stonden slimme plannensmeders op de stoep van het stadhuis driftig te zwaaien met blauwdrukken van pretentieuze projecten, want het Drielandenpunt zuigt niet enkel drommen nieuwsgierige bezoekers als een magneet aan.
Halverwege de jaren tachtig trok het gemeentebestuur bijna 70.000 gulden uit voor een haalbaarheidsonderzoek naar een meer appetijtelijke aankleding van de drie grenspaaltjes. Gedacht werd aan een uitkijktoren met vier hallen. Drie poten – in elk van de landen één – zouden de Limburgse Eiffeltoren moeten schragen. Vanwege douanetechnische, planologische en bovenal financiële hinderpalen verdween het plan echter in de prullenmand.
De plannenmakers lieten zich nochtans niet uit het veld slaan en ontwierpen een Drielandengebouw, compleet met een 360 graden-cinema. Gezeten in het midden van de zaal – om de centrale ligging van Vaals in het grensgebied te accentueren – zouden de toeschouwers getrakteerd worden op bij voorbeeld toeristische beelden van het zacht glooiende Mergelland.

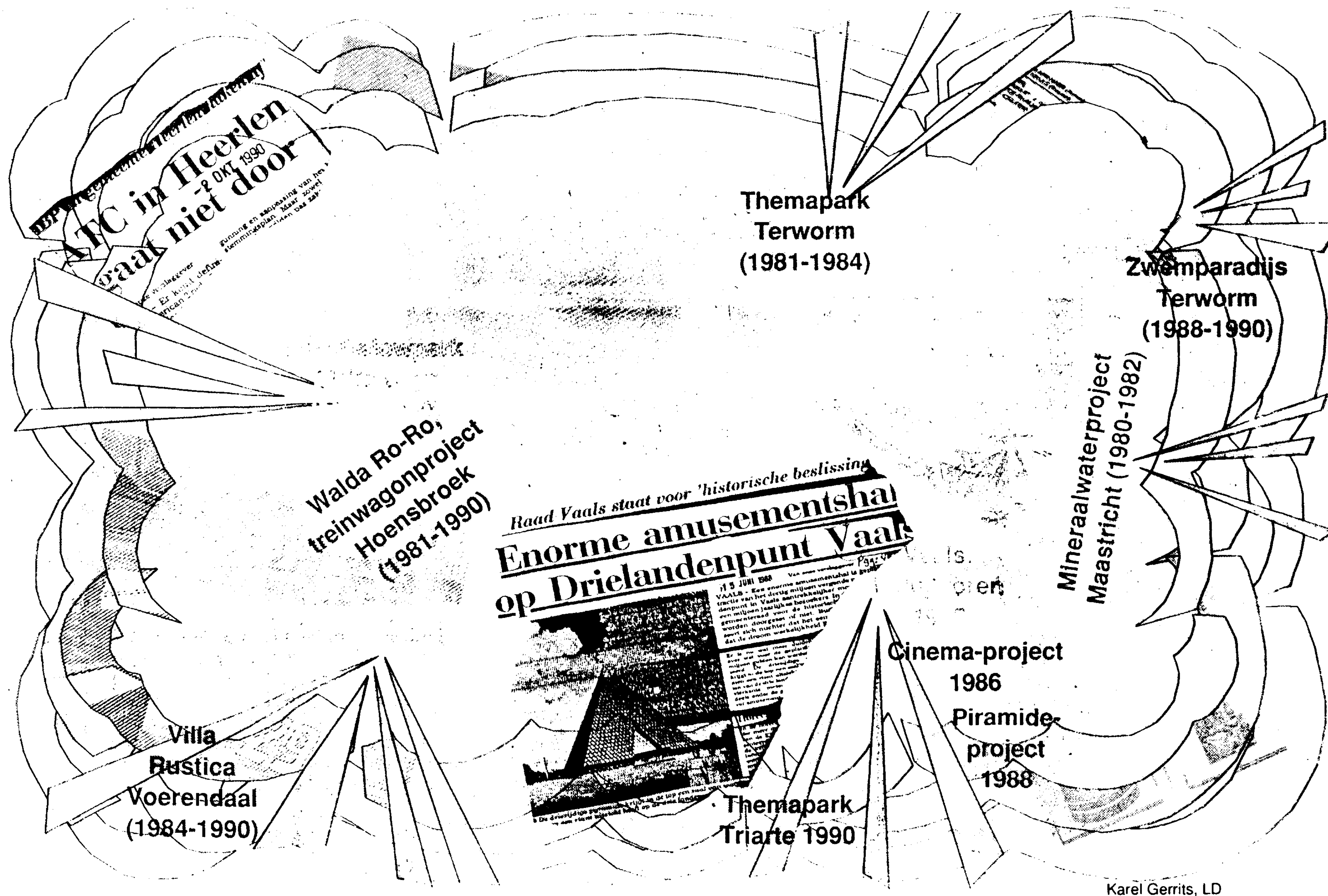
Piramide

Maar daarmee was de stoutmoedigheid van de *denktanks* nog niet uitgeput. In hun schetsboek verscheen twee jaar geleden een immense amusementshal in de vorm van een statige piramide. Daarmee vergeleken moest het graf van de Egyptische koning Cheops op de vlakte van Gizeh op een nietig molshoopje gelijken. De kosten van het project werden na wat vingeroefeningen op de calculator becijferd op ruim veertig miljoen gulden. Een prijskaartje dat voor veel ondernemers té gepeperd was, zodat het gemeentebestuur van Vaals – ondanks alle goede bedoelingen – er niet in slaagde om de piramide in de steigers te zetten. En de puntige kolos bleef een alleszins indrukwekkend luchtkasteel.

Een plan dat op het eerste gezicht alles in zich had om niet als de zoveelste hersenschim de Vaalser (en daarmee Limburgse) geschiedenisboeken in te gaan, was het als 'niet-agressief' bestempelde pretpark Triarte, ontsproten aan de geest van een voormalige medewerker van de Efteling in Kaatsheuvel. 'Geen kitsch, maar kunst en cultuur' luidde diens lovenswaardige credo. Het kloppend hart van het park op de Vaalserberg zou gevormd worden door drie grote pleinen, één voor Nederland, België en de Bondsrepubliek, elk met een doorsnee van negentig meter. Aan de periferie van de pleinen zouden theaters, expositieruimten en horecagelegenheden moeten verrijzen. En dat voor een investering van 35 miljoen gulden. De algemene verwachting was dat Triarte op termijn met zekerheid 800.000 bezoekers zou trekken en 250 banen opleveren.

Hoorndol

De Vaalser politici zagen door de bank genomen wel brood in het plan, dat in 1991 gerealiseerd moest zijn. Messcherpe kritiek kwam daarentegen van de kant van milieugroeperingen uit de drie buurlanden. De legers toeristen en de geplande aanleg van de benodigde 3.000 parkeerplaatsen zou, zo vreesden de actievoerders, onherstelbare schade berokkenen aan het ecologisch evenwicht in het loverrijke grensgebied. En bloc wilden zij de Vaalserberg laten uitroepen tot beschermd natuurgebied. De protesten dreunden door tot in de burelen van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, dat via Staatsbosbeheer de dienst uitmaakt op een flink gedeelte van de Vaalserberg. De ambtenaren in Den Haag kwamen al bladerend door het draaiboek van Triarte tot de slotsom dat het project niet strookte met het eigen natuurbeleid en de plannenmakers werden andermaal teruggefloten.

Karel Gerrits, LD

Het is niet verwonderlijk dat de Vaalser volksvertegenwoordigers inmiddels hoorndol zijn geworden van het oorverdovende gebrul van de papieren tijgers in het bronsgroen kreupelhout rond het Drielandenpunt. Vertwijfeld hebben zij het ministerie gevraagd wat nu allemaal wel en niet mag op de Vaalserberg.
De voormalige directeur van Neerlands bekendste pretpark De Efteling, H. Ten Bruggencate – die twee jaar geleden door de vastberaden piramidebouwers werd gevraagd zijn kritiek op de 'Vaalser Cheops' te spuien – gelooft, ondanks alle *melkkoeien* die aan het slagersmes zijn ontsnapt, nog steeds heilig in de magische aantrekkingskracht van de drie grenspaaltjes.

Sterker nog, Ten Bruggencate zegt nog altijd sterk geporteerd te zijn voor het opzetten van een (miljoenen)attractie op het Drielandenpunt. „Vaststaand feit is dat het Drielandenpunt er al een eeuwigheid ligt en jaarlijks toch gauw zo'n zeshonderdduizend bezoekers trekt. En dat alleen al met drie weinigzeggende paaltjes. Met die drommen mensen, die nu nog diep teleurgesteld naar huis teruggaan, kun je natuurlijk genoeg doen. Je moet ze iets attractiefs bieden. Zaak is wél dat je met iets bijzonders komt. Niet met een pretpark, want daarvan hebben we er al genoeg in Nederland. Nee, je moet iets hebben waar een gedegen filosofie achter zit."

Welke oosterse wijsheid er dan achter zo'n project schuil moet gaan, dáárover heeft Ten Bruggencate zijn hoofd nog niet gebroken. Maar zodra er een doorwrocht plan op tafel ligt, zal hij naar eigen zeggen niet lang dralen om, samen met anderen, zijn schouders eronder te zetten, zolang het maar geen pretpark is. Een toezegging die de Vaalser politici als muziek in de oren moet klinken, want Ten Bruggencate kent zijn pappenheimers. Hij staat momenteel aan het hoofd van Euro-parcs, een federatie van Europese parkorganisáties die samen 211 parken exploiteren en jaarlijks 110 miljoen bezoekers binnen de poorten krijgen.

Ten Bruggencate was ook als adviseur betrokken bij een andere gouden berg in Limburg, opgeworpen in 1987: het plan tot herbouw van de Villa Rustica, de riante Romeinse hereboerderij die begin jaren tachtig in Voerendaal werd blootgelegd.

Vijftien miljoen gulden was er nodig om de villa opnieuw uit de löss te trekken. Elk jaar zouden minimaal 300.000 bezoekers zich in een elektrisch treintje door het roemruchte Romeinse verleden laten rijden, zowel onder als boven het aardoppervlak.

In opdracht van de bedenkers van Villa Rustica nam de Britse firma Heritage Projects – verantwoordelijk voor het vermaarde Vinkingdorp Jorvik in York – voor anderhalve ton het bestaansrecht van een nagebouwde Romeinse villa in Voerendaal minutieus onder de loep. De Britten waren laaiend enthousiast en voorspelden de boerderij een rooskleurige toekomst.

Ook Ten Bruggencate, die door de stichting Herbouw Villa Rustica om een *second opinion* werd gevraagd, vindt nog steeds dat het idee op de keper beschouwd lang niet gek was. „Mijn kritiek richtte zich niet zozeer op het project zelf. Dat had wel wat. Maar als je een toeristisch produkt wil opzetten, moet je voldoende kennis van zaken hebben. En daar schortte het aan. Bovendien hebben plannenmakers snel de neiging om een idee door buitenlandse bureaus te laten doorlichten. Het Voerendaalse plan werd door de Engelsen vergeleken met Jorvik. Je moet York echter beschouwen als één groot attractiepunt, waarvan het Vikingdorpje slechts een onderdeel is. In Limburg wilden ze één krentje uit de pap pikken. Maar die basis is veel te smal om het plan geen vroege dood te laten sterven. Daar komt nog bij dat buitenlandse bureaus in de regel veel te optimistisch gestemd zijn."

De bedenkingen van de voormalige Efteling-directeur hebben er mede toe geleid – naast de weinig toeschietelijke houding van geldschieters en subsidieverstrekkers – dat Voerendaal in augustus van dit jaar de kroniek 'Villa Rustica' met een ferme klap dichtsloeg.

Bronwater

Van een geheel andere orde – hoewel ook geënt op iets dat al sinds mensenheugenis in de grond zit – is het Maastrichtse *idee-fixe* met het aanboren van de mineraalwaterreservoirs in de wijk Heugem en de Kastanjelaan de vergane glorie van de lokale Trega-bottelarij – genoemd naar de bron waaruit tussen 1931 en 1959 jaarlijks voor 200.000 flessen aan mineraalwater naar boven werd gepompt – te kunnen oppoetsen.

In 1981 werden op voornoemde plaatsen in de Limburgse metropool op vijfhonderd meter diepte twee proefboringen verricht die 700.000 gulden kostten. 'Een toeristische trekpleister van allure en werk voor zeker honderd man' was de stellige overtuiging van de toenmalige gouverneur Kremers, waarbij hij zich baseerde op de ronduit veelbelovende resultaten van de eerste onderzoeken.

Volgens voorzichtige schattingen zou *Maastricht-les-Bains* geheel Nederland van verkwikkend en heilzaam water kunnen voorzien. Er gingen zelfs al geluiden op om voor 25 miljoen in Maastricht een kuuroord neer te zetten, want er bleek ook een zee van thermaal water in de grond te zitten. De directeur van het plaatselijke natuur-historisch museum, kenner en liefhebber van bronwater, durfde toentertijd in het openbaar de stelling aan dat de Maastrichtenaren nietsvermoedend op een 'gesloten portemonnaie' leven. Einde van het liedje was niettemin dat de geldschieters de knip stevig op de beurs hielden en dat Valkenburg begin vorig jaar dank zij betere papieren het genoegen mocht smaken met luid trompetgeschal het kuurcentrum Thermae 2000 in te wijden.

Strijthagen

Een incubatietijd van welgeteld zeven jaar had het bungalowpark in het Landgraafse natuurgebied Strijthagen, voordat door de tegenstanders – zo beweren zij althans – een afdoend medicijn werd gevonden.

In al die jaren hebben de voorvechters de schaaf driftig gehanteerd. In steeds gewijzigde versies werden de plannen, die de gemeente er in één klap weer bovenop moesten helpen, door de raad van Landgraaf voor akkoord bevonden. Temidden van al het politieke gekrakeel over de gigantische investering van 60 miljoen voor de aanleg van het vierhonderd appartementen tellende bungalow- en recreatiepark, en de tegenacties van de Stichting Natuurbehoud Strijthagen – die koste wat kost wilde voorkomen dat het natuurgebied ook maar één blaadje of twijgje werd gekrenkt – haakten in 1987 de financier en de exploitant af.
Het plan Strijthagen ligt momenteel, uitgemergeld en wel, ter beoordeling bij de Raad van State. Inmiddels is ook een alternatief plan uitgebroed, dat een sterk afgeslankt bungalowpark niet bij voorbaat uitsluit. Doch hoofdbestanddelen zijn nu een grote evenementenhal en een panorama-restaurant op de Skiberg.

Terworm

Ook de naam Terworm is in kapitalen terug te vinden in de verlopen agenda's van menig ontwikkelaar. Over het themapark, dat in 1981 werd aangekondigd en drie jaar later definitief van de baan was, is weinig niet uitgesproken. Alle voor- en nadelen van wat Limburgs eerste grote pretpark moest worden, zijn uit en te na tegen elkaar afgewogen. Honderdvijftig miljoen gulden zou geïnvesteerd worden in het project, dat zijn weerga in Europa niet kende. Maar toen de voornaamste geldschieter – een vooraanstaand Amerikaans concern – afhaakte, spatte ook deze droom als een zeepbel uiteen.
In 1988 kwamen burgemeester en wethouders van Heerlen met een plan van het Vastgoed Ontwikkelings Centrum (VOC) op de proppen, dat de aanleg behelsde van een zwemparadijs afgekeken van enkele vindingrijke Amerikanen in Edmonton. In ruil voor het bedrag van 41 miljoen gulden zou de stad de beschikking krijgen over diverse baden, azuren lagunes, palmstranden, whirlpools, een solarium en noem maar op. Kortom, een heus walhalla – dat later de verlokkelijke naam *Bubbles* kreeg – voor fanatieke zwemmers én timide pootjebaders. Het duurde niet lang of de eerste protesten druppelden bij het VOC binnen. Onder andere van de Natuurvereniging Das en Boom die bij verwezenlijking van het zwembad vreesde voor het leven van de dassenpopulatie ter plekke.
Desondanks was motelreus Van der Valk bereid als medefinancier op te treden, mits het subtropisch zwembad in het stiltegebied Terworm en nergens anders gebouwd zou worden. Die restrictie bleek voor de gemeenteraad in september van dit jaar volstrekt onaanvaardbaar. En het vervaarlijke gat van 5,6 miljoen in de begroting deed de rest: het VOC-schip liep op de klippen.

Zie verder pagina 31
● Wagonfabriek kwam er niet

mv DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Ex-Stasi-medewerker in Berlijn wil anoniem blijven

'Als spion hebben we in Limburg niets betekend'

ijdens de kerstdagen van 1977 worden in Bad Neuenahr (Eifel) de echtelieden met de valse naam Pasewald-Laubach in hun otelkamer aangehouden op verdenking van 'geheimdienstliche genttätigkeit' of gewoon spionage. Tegelijkertijd verschaft de ittardse politie zich toegang tot hun kleine patio-bungalow aan de rustige Brounslaan in de fraaie wijk Kolleberg op zoek naar (nauwelijks aanwezige) bewijzen. Ruim een jaar later veroordeelt de Strafkammer van het Oberlandesgerichts in Düsseldorf Werner en Ilse – in feite alleen op hun eigen bekentenis – tot respectievelijk 33 en 30 maanden vangenisstraf. Nauwelijks een jaar later, in 1980, verdwijnt het eetal achter het IJzeren Gordijn. Ze worden uitgewisseld voor enkele Westduitse spionnen. Zij verdwijnen in het niets. De afbraak van de Muur heeft hun leven echter opnieuw ingrijpend veranderd. Werner kon kortgeleden voor het eerst ongestoord een aantal oude vrienden en zijn stamcafé De Beierpöl van Nico Meerts in Sittard bezoeken. Dat lekte bij oeval uit, maar de ex-spion bleek weinig trek te hebben om zijn verleden (open en) bloot te leggen.....

rner Pasewald is dood. De ingeur die volgens zijn valse paspoort 933 in Rio de Janeiro als zoon een Duitse zendeling was geboen in 1978 als spion van de Oosttse Stasi in Zuid-Limburg werd maskerd, is na zijn ontslag uit Westduitse gevangenis van de dbodem verdwenen. Evenals uwens zijn toenmalige echtgenolse Laubach, die als Marie LouiK. ergens in Duitsland verder ft.

ewald (57) woont nu onder zijn n naam, die hij liever niet meer ruk wil zien, in Oost-Berlijn en aar directeur van een goedlod ontwerpbureau. Hij wijst een aggesprek in (Oost-)Berlijn ndelijk doch beslist van de d.

aten over vroeger in Limburg, in ard.....is leuk achter een glas r, maar wie schiet er met publie van het verleden wat op. Bodien is de situatie in dit land er niet naar om je als ex-spion nlijk te manifesteren. Trouns, ik kan me voorstellen dat onnemers in West-Duitsland er zo happig op zijn te lezen dat de n waarmee zij zaken doen een ief medewerker van de Stasi is weest ....De straf is uitgezeten. feiten zijn verjaard, maar h... ", zegt hij bijna verontschulend in een telefoongesprek.

brandende vraag die ook tijdens proces in Düsseldorf niet of uwelijks beantwoord werd: 'Welrol speelde het zo charmante tpaar, dat in korte tijd veel nden om zich heen verzamelde de koude oorlog?' lijkt voor goed beantwoord te blijven.

eiten

sewald' – na aandringen – zegt rzelend: „Over onze tijd in Sitd kan ik alleen maar zeggen dat niets op spionagegebied is ge. Wij hebben nauwelijks iets en doen in die tijd. De indruk dertijd tijdens dat proces al t werd, was juist, maar meer k niet...". Een verrassende ing, maar daarmee is het telegesprek wel ten einde....

Dan maar terug naar de vergeelde aantekeningen en eigen herinneringen uit de jaren zeventig. De feiten die het Openbaar Ministerie vergaarde, geven wel het bewijs dat het echtpaar voor spionage was uitgestuurd. In 1969 waren de Pasewalds door het Ministerium für Staatssicherheit (MFS) gecontracteerd voor speciale opdrachten. Zij kregen een opleiding en een geheel nieuwe identiteit. Op 31 maart 1970 trouwden Werner en Ilse voor de tweede maal (eerste maal in 1961) op het Britse eiland Jersey, dat zij na uiterst ingewikkelde omzwervingen aandeden.

Na de huwelijksplechtigheid verhuisden zij via Zagreb en Wenen naar Amsterdam, waar Werner eerst in 1973 bij de Kamer van Koophandel een firma in verlichtingsarmaturen mocht inschrijven. Pasewald probeerde in de eerste jaren op beursen en bijeenkomsten voorzichtig contacten te leggen om zo als een algemeen erkend ondernemer door het leven te gaan. In 1975 vertrok het tweetal naar Zuid-Limburg en huurde een huis in Sittard om zo in de nabijheid van het Afcenthoofdkwartier in Brunssum te wonen. Werner en vooral zijn vrouw leggen gemakkelijk contact. Werner wordt onder andere lid van de tafeltennisclub Kolleberg, klaarblijkelijk omdat daar in elk geval een officier van het Afcenthoofdkwartierstaf ook speelt, maar leden van de club betwijfelen dat: „Werner speelde gewoon goed en graag tafeltennis. Wij hebben nooit iets gemerkt van gerichte vragen of geheimzinnigheid".

In elk geval kreeg zijn firma 'Werner dekoratie-systemen', onder welke naam die in 1978 in het telefoonboek was te vinden, dank zij vrienden links en rechts wat opdrachten, vooral voor het ontwerpen van binnenverlichting. Deskundigen hebben na de arrestatie van het paar langdurig geprobeerd te achterhalen welke status de spionnen hadden in het DDR-netwerk. Het BKA(Bundeskriminalambt) dacht na bestudering van de matige resultaten van huiszoeking en dergelijke dat de Pasewalds een 'sluimerende status hadden', waarbij de Stasi slechts een kleine bijdrage voor het levensonderhoud betaalde en de 'spion' zijn eigen kost moest verdienen. 'Sluimerende' spionnen zouden volgens de blauwdrukken van de kopstukken van de Geheime Dienst in Oost-Berlijn slechts in geval van internationale conflicten en oorlogsdreiging operationeel moeten worden. Beambten van de Duitse contraspionage sloten ook niet uit dat de Pasewalds nog niet klaar waren voor het grote werk en op het moment van hun arrestatie slechts wat kruimelwerk op hun conto hadden staan. Nergens is gebleken dat zij toegang hadden tot belangrijke projecten, sterker nog bij Afcent in Brunssum of Eurocontrol in Beek waren zij aantoonbaar nooit binnengeweest. Ook de Nederlandse officier van de Afcent die met Werner had gepingpongd bleek geen toegang tot echt geclassificeerde stukken te hebben. Pasewalds duidelijke uitspraak van enkele dagen geleden „Het was helemaal niets" lijkt dicht in de buurt van de waarheid.

Vragen

Toch zijn er ook leemten in het onderzoek van destijds, onder andere is nooit duidelijkheid geschapen over de inkomsten van de twee. Bedragen van 200.000 mark per jaar noemde de officier van justitie Crummenerl maar de advocaten van het paar hebben dat pure nonsens genoemd. Er was geen afdoend antwoord, ook al bekenden heel wat getuigen dat zij zich meermalen hadden afgevraagd waar het echtpaar van leefde. Tenslotte woonden zij in een woning waarvoor ruim 900 gulden huur per maand moest worden betaald. In 1975 was dat een aanzienlijk bedrag. Ook het uitgaans patroon was zodanig dat dit het een en ander vergde, al was er geen sprake van spilzucht.
Nooit achterhaald zijn ook het doel van de vele reisjes naar West-Duitsland, waarbij het steevast ging om zieke moeders en familieleden. De Contraspionage nam aan dat die reizen via wat omwegen eindigden in Oost-Berlijn en zelfs in Moskou waar de Stasi bij de KGB de spionnenbrievenbussen had ondergebracht. Vragen en nog eens vragen die wel nooit meer een antwoord zullen krijgen.

Aardig

Aardig om te vermelden is ook het diepgaand onderzoek dat is ingesteld naar de draagbare radio's die kort na de arrestatie in de woning op de Kolleberg waren gevonden en die al dan niet toevallig op een niet alledaagse golflengte waren afgestemd. Golflengten die bekend stonden in het wereldje van Geheime Diensten omdat via die weinig beluisterde zenders opdrachten in morse verstuurd werden. Berichten of afschriften daarvan werden echter nooit gevonden. Wel staat in het onderzoeksrapport van de Contraspionage dat Werner al in 1976 via een van zijn radiootjes een waarschuwing heeft ontvangen (tijdens het verhoor gaf hij in een zwak moment toe een opleiding voor dit soort werk te hebben gekregen) dat er problemen waren omdat in de BRD op dat moment verscheidene DDR-spionnen waren opgepakt.

Kort na die boodschap verbleef het echtpaar zes weken in Berlijn om nieuwe instructies in ontvangst te nemen en af te wachten of er ook voor hen gevaar dreigde. Het bleek loos alarm. Nooit is later helemaal duidelijk geworden waarom de verdenking op het echtpaar viel. Vermoedelijk is tijdens een breed routine-onderzoek naar 'vreemde vestigingen' in de omgeving van het Afcenthoofdkwartier nader onderzoek verricht.
Op het moment van de arrestatie was het echtpaar opnieuw op weg naar het Stasihoofdkwartier in Berlijn. Aan kennissen hadden Werner en Ilse verteld dat zij voor enkele weken op familiebezoek zouden gaan. De Duitse en Nederlandse autoriteiten hadden op dat moment al een geheim verbond gesloten dat de arrestatie uit tactische en technische overwegingen in de BRD moest plaatsvinden. Het Duitse strafrecht gaf meer mogelijkheden om spionnen ook alleen op verdenking en vage aanwijzigingen te veroordelen. Op het moment dat het paar uit Sittard wegreed, gadegeslagen door rechercheurs in burger, was de Duitse politie al onderweg.

Knipsel

In de woning werd later een knipsel uit Elseviersweekblad over de indertijd vrij nieuwe Hawk-raket gevonden, maar zelfs de fanatieke BKA-agenten moesten tijdens de zitting in Düsseldorf toegeven dat dit knipsel nauwelijks waarde had voor een Geheime Dienst in het Oostblok.

Extra aandacht kreeg ook een mogelijke beschrijving van een 'dode brievenbus' ergens in België. Volgens de aanklager een holle boom ergens op een kruispunt van de grote E-wegen, waar Werner regelmatig zijn 'loon' ging halen en zijn eventuele boodschappen in moest verstoppen. Ook in het Vijlenerbos zou een dergelijke 'dode brievenbus' zijn, maar gevonden is die plaats nooit.

Verwarring

Een ding is heel duidelijk: 'Werner Pasewald' was tijdens zijn verblijf in Sittard van het Westen gaan houden. Hij had verwonderd gezien dat de visie die hem in zijn opleiding was aangepraat niet klopte. Zijn toenmalige vrouw was al langer sceptisch en gaf later ook toe 'uit solidariteit met haar man mee te zijn gegaan, zonder ooit de neiging te hebben gehad aan het echte werk deel te nemen'. Vrienden wisten dat hij eens naar Limburg zou terugkeren, wanneer dat mogelijk zou zijn. Sneller dan hijzelf ooit gedacht moet hebben, kwam die kans. Tegelijk echter met die snelle omwenteling in de DDR kwam het besef dat niet alles uit het verleden was uit te wissen.....

„Ik wilde wat voor mijn land doen", zei hij tijdens een verhoor in 1978. In deze dagen is hij op zoek naar zijn plaats in zijn 'nieuwe' vaderland en dat lijkt best moeilijk voor iemand met een verleden......

rob peters

Oostduitse centrale voor gegevens over Afcent en Eurocontrol

Spionagenet opgerold

door Rob Peters

SITTARD – De Sittardse politie heeft in nauwe samenwerking met de Binnenlandse Veiligheidsdienst (BVD) en de Bundesnachrichtendienst (BND) een einde gemaakt aan het werk van een Oostduits spionagenet in Zuid-Limburg.

Met de arrestatie op 25 december van het in Sittard wonende „echtpaar" WERNER PASEWALD en ILSE LEIBACH is de kern van de Zuid-

Exclusief Limburgs Dagblad

limburgse ring uitgeschakeld. Centrale van de spionagering voor Zuid-Limburg, waar voor AFCENT en EUROCONTROL veel aandacht kregen van het echtpaar, was de pati-

● Knipsel uit het Limburgs Dagblad van 3 januari 1978, waarin de arrestatie bekend werd gemaakt. INZET: De enige bekende foto van het echtpaar Pasewald-Laubach uit hun Sittardse periode.

Weltense pelt bloembollen in Noord-Holland

'Ik heb nog geen tijd om Limburg te missen'

Rond het bollenpellen ontstond de afgelopen maanden nogal wat commotie. Normaal komen elk jaar Polen naar ons land om het werk te verrichten. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid verbood de bollenkwekers echter om nog gebruik te maken van de Poolse arbeidskrachten, Nederlandse werklozen moesten het werk overnemen. Het verbod van het ministerie is inmiddels gedeeltelijk ingetrokken; De kwekerijen mogen werknemers uit Polen betrekken als zij voldoende hun best hebben gedaan om Nederlandse werklozen aan het werk te krijgen.
En dat de kwekerijen ook daadwerkelijk werklozen uit andere regio's naar Noord-Holland hebben weten te lokken, blijkt uit de aanstelling van Limburgse Mariëtte Minis.

Alles is hier plat en aan de taal oet ik ook wel wennen, maar ik nd het knus dus ik blijf hier wel onen." Mariëtte Minis komt oorronkelijk uit Welten maar woont nds begin september in Breezand, n gemeente in de kop van Noordolland. „In Limburg hadden ze een fulltime baan voor me, alleen oor 15 uur per week, en mijn hand phouden voor een uitkering vind ook maar niets."
ariëtte werkt in Breezand als bolnpelster. Samen met elf andere rouwen zit ze van zeven tot vijf aan e lopende band de tulpenbollen te luizen' en te 'schubben'.
m de hitte van de afgelopen zoer in Limburg te ontlopen ging lariëtte in augustus met haar vier nderen een paar daagjes naar een iendin in Breezand. Het gesprek wam op een gegeven moment op verken'. De vriendin had, voordat j een eigen schoenenzaak in Breeand opende, gewerkt bij bollenberijf Vermaire in die plaats. Mariët, moe van het thuiszitten en niets oen, vond het meteen een prima ee toen haar vriendin voorstelde m tulpenbollen te gaan pellen.

Pakken

e liet er geen gras over groeien, en chreef zich meteen in voor een huis Breezand en ging met de ondernemer praten. Ze kon 3 september meteen beginnen. Dus weer snel aar Limburg om het huis in Welten p te zeggen en de spullen te pakken. „Toen ik bezig was met pakken kwamen mijn ouders op bezoek, ik had ze nog niets verteld. „Wat ben jij nu aan het doen?", vroeg mijn moeder. Toen moest ik haar dus nog gaan vertellen dat ik ging verhuizen noor Noord-Holland. Dat was wel eventjes emotioneel."

Volgens Mariëtte verschilt Breezand niet echt veel van Welten: „Breezand is, net als Welten, e én grote familie; iedereen kent elkaar en zegt 'goeiendag' tegen je. Het enige waar ik nog aan moet wennen is de taal, maar aan de andere kant moeten ze hier ook weer lachen om mijn Limburgse accent."
Lachend: „Weet je wat me echt opvalt hier? Iedereen is zo grof in de mond. 'Ik kan weer voor jullie gaan biechten', zeg ik dan als er weer zo'n harde opmerking door de lucht vliegt."

Verzorgend

Mariëtte werkte in Limburg in de verzorgende sector. Ze heeft in een verpleegkliniek gewerkt, is voedingassistente geweest en viel in waar ze nodig was. „Ik deed dus ook soms de receptie, ach, ik ben een gemakkelijk mense, dus waarom niet." Van verzorgster tot bollenpelster is wel een grote overstap. Maar Mariëtte heeft er totaal geen problemen mee. „In de verpleging was ik na het werk altijd kapot. Dit werk is niet zo vermoeiend, het enige wat vermoeid raakt zijn je ogen en je handen. Ik zou bij wijze van spreken nog een marathon kunnen lopen na het werk."

Walkman

Ook geestelijk is het bollenpellen minder zwaar dan het werken in de verzorgende sector. „Als ik geen zin heb om te praten met de andere vrouwen die hier werken, zet ik gewoon mijn walkman op. Zo kan ik het nieuws uit het Midden-Oosten volgen, dat vind ik ook belangrijk."

Veel tijd om het Limburgse land te missen heeft Mariëtte niet. „Als ik thuis kom, moet ik gaan koken, nog even een wasje draaien of het huis schoonmaken. En mijn vier kinderen willen natuurlijk ook de nodige aandacht". De vier kinderen hebben het prima naar hun zin in Breezand. Voor hun is zo'n verhuizing heel spannend. „Alleen mijn dochter vond het in het begin minder leuk, maar die is nu ook al gewend."

Met de buren heeft Mariëtte het ook getroffen. „Nu zijn mijn ouders een paar dagen op bezoek. Maar op andere dagen let de buurvrouw een beetje op de kinderen, als ik nog aan het werk ben. Tja, je kan beter een goede buur hebben dan een verre vriend...alhoewel ik die verre vriendin soms best wel mis!"

bianca lathouwers

● „Ik zou na het werk nog wel een marathon kunnen lopen", aldus Mariëtte Minis.

Foto: COR MOOIJ

Iedere steen in Maastricht vertelt iets van de geschiedenis van de stad. Er is echter een aantal dat, – al dan niet door middel van een tekst – letterlijk teruggrijpt naar een historische gebeurtenis. Wie niet alleen oog heeft voor de geschiedenis van Maastricht, maar ook voor de merkwaardige, mooie of interessante stenen die her en der in muren of zelfs op de grond te vinden zijn, kan het 'gebeiteld verleden' tot leven brengen. In twaalf afleveringen doet Servé Overhof dit. Vandaag de tweede aflevering, 'Gastenboek in steen en mergel'. Die van volgende keer heeft als titel: 'Vijf eeuwen, twee heren'.

gebeiteld verleden

Gastenboek in steen en mergel

● *Musketier Charles Debats d'Artagnan stierf de heldendood voor de poorten van Maastricht. Waar ooit de de Tongersepoort heeft gestaan, eert Maastricht thans zijn nagedachtenis in een beeldje.*

Foto's: FRITS WIDDERSHOVEN

● *Drie boogvensters in de gevel van het Spaans Gouvernement aan het Vrijthof beelden een volledig hoofdstuk Eur pese geschiedenis uit. In het midden een dubbele adelaar met het wapenschild van Habsburg en Castilië en in bei andere vensters de gekroonde zuilen van Hercules met daar overheen een banderol met het devies van Karel V 'Pl oultre' (steeds verder). Een verbindende tekst tussen de ramen vermeldt de namen en vorstelijke hoedanigheden v (links) Philips II en (rechts) Karel V.*

Het gastenboek van Maastricht ligt over tal van plaatsen verspreid. Zelfs ondergronds. De officiële versie bevindt zich in het Stadhuis onder de hoede van de gemeentesecretaris en bevat de handtekeningen van tal van binnen- en buitenlandse gasten. Onder hen de deelnemers aan de in 1981 in Maastricht gehouden Eurotop. Machthebbers uit lang achter ons liggende tijden waren niet zo bedreven in het hanteren van de vulpen. De herinnering aan hun bezoek ligt in Maastricht vast in gedenksteen en beeld en in een enkel geval op een gladgeschuurde mergelwand in het binnenste van de Sint Pietersberg. Velen lieten zich daarin rondleiden. Oude schrifturen vermelden de namen van onder anderen de hertogen van Alva (1568) en van Parma (1579), Tsaar Peter de Grote van Rusland (1717) en Napoleon Bonaparte (1803), toen nog eerste consul van Frankrijk. Als veertienjarige plaatste koningin Wilhelmina op 21 mei 1895 haar naam op een sierlijk omrankt mergelvlak. Zij werd bij haar bezoek vergezeld door koningin-regentes Emma.

Op een der eerste bladzijden van het Maastrichtse gastenboek staat de naam van Karel de Grote (742-814). Aken mocht dan zijn keizerlijke standplaats zijn, zijn verering van Sint Servatius bracht hem regelmatig naar Maastricht. Aan deze pelgrimages herinnert achter in de Servaaskerk een manshoog standbeeld, dat in 1845 werd vervaardigd door beeldhouwer Geefs van Antwerpen. Voorts draagt een tegen de Servaas aanleunend pleintje zijn naam. Ook Karel V en diens zoon en troonopvolger Philips II verbleven diverse malen in Maastricht en logeerden dan in het Spaans Gouvernement aan het Vrijthof. Hun wapens en emblemen staan gebeiteld in de voorgevel van dit strakgelijnde pand, gelegen naast het Kantongerecht. In datzelfde Spaans Gouvernement zou Alexander Farnese, hertog van Parma, op 15 maart 1580 de vogelvrijverklaring van Willem van Oranje hebben getekend. Een half jaar later stond diezelfde Willem voor de poorten van Maastricht maar moest na korte tijd rechtsomkeert maken. Een andere befaamde krijgsman verscheen in 1673 voor de vestingmuur. Hij kreeg geen kans meer een veilig heenkomen te zoeken, maar sneuvelde vlak bij de toenmalige Tongersepoort. Het was Charles Debats d'Artagnan, kapitein van de musketiers in het leger van 'zonnekoning' Lodewijk XIV en als romanheld vereeuwigd door Alexandre Dumas. Maastricht houdt zijn nagedachtenis in ere met een zwierig uitgevoerd beeldje in het Waldeckpark nabij het Tongerseplein en voorts in de naam van een laan in de nabijgelegen woonwijk Biesland.

● *Achter het Vleeshuis herinnert een gevelsteen aan het driedaags bezoek van tsaar Peter de Grote in 1717.*

Tsaar

Achter het Vleeshuis is boven de personeelsingang van het warenhuis van Vroom & Dreesmann over de volle deurbreedte een smalle steen ingemetseld met de tekst 'aDVenIt CzarUs MosChoVIae', hetgeen duidt op bezoek van de Moscovische Tsaar in het jaar 1717. De 'Chroniek van Maastricht', in 1915 geschreven door de toenmalige rijksarchivaris in Limburg A.J.A. Flament, rapporteert over dat bezoek: „1717 - Juli 27 kwam Czaar Peter de Groote van Rusland te Maastricht en nam zijn intrek in de Bokstraat, in een huis naast het Koolpoortje bij den baron De Crasier. Hij bezag dienzelfden dag al de vestingwerken en werd 's avonds door den magistraat deftig op het stadhuis ten avondmaal genoodigd. Den volgenden dag heeft hij het bestormen van den burcht op de Maas gezien en den derden dag is hij op de Maas naar Roermond vertrokken". De Bokstraat liep op de westelijke Maasoever vanaf de Servaasbrug in noordelijke richting. Bij het graven van het inmiddels gedempte Kanaal Luik-Maastricht zijn de huizen aan de rivierzijde afgebroken en vormt de andere rij sedertdien de Kesselskade. De herinneringssteen in een gevel Achter het Vleeshuis is klaarblijkelijk ooit op drift geraakt.

Napoleon

Napoleon Bonaparte bezocht Maastricht einde juli 1803 in gezelschap van zijn vrouw en stiefzoon Eugène de Beauharnais. De gasten kwamen de stad binnen door de Brusselsepoort en logeerden drie dagen lang in het gouvernement. „Na al de vestingwerken en den Sint Pietersberg van boven te hebben gezien, is hij naar Aken vertrokken", vermeldt kroniekschrijver Flament. Naar het schijnt, heeft Napoleon in een gang van de Sint Pietersberg met houtskool zijn naam geplaatst. Later zou een Pruisisch officier deze echter met zijn sabel hebben uitgewist. Nauwelijks was keizer Napoleon van het wereldtoneel verdwenen of koning Willem I kwam, in juni 1815, zijn opwachting maken in Maastricht. Ook hij logeerde in het toenmalig Gouvernementshotel aan de Bouillonstraat, inspecteerde in de Kommen de troepen en vertrok weer.

Zijn naam is in Maastricht bew gebleven in Fort Willem I. Tus 1815 en 1818 werd deze fortific neergezet tegen 'de Caberg' aan het verlengde van het gedeelte ondergrondse verdedigingsstels De Bossche Fronten. In de afg pen decennia was het ingericht commandopost voor de civiele dediging. Rondom ligt een eve eens naar koning Willem verno de speeltuin.

Menigmaal heeft Maastricht oo bezoek gehad van Karl Marx, d grondlegger van een militante l voor de arbeidersklasse. Deze b zoeken waren uitsluitend van p culiere aard. In de Bouillonstra woonde namelijk zijn zus Soph die gehuwd was met een Maastrichtse advocaat. Jaren geleden was in dat pand de Provinciale nologische Dienst gevestigd en sinds kort (wederom!) een advo tenpraktijk. In november 1983 w in de voorgevel van het huis ee bronzen plaquette op briefkaart maat onthuld als herinnering aa visites van Marx.

Paus Johannes Paulus II was tot toe de laatste gast aan wiens be een gedenksteen in Maastricht h innert. De steen is ingemetseld de devotiekapel van de Sterre d Zee met als dagtekening 14 mei 1985. Intussen ligt het stedelijk tenboek klaar voor de Europese geringsleiders die volgend jaar len deelnemen aan de tweede 'Maastrichtse' Eurotop.

servé overh

Vuilverbranding op een steenworp afstand van Limburg houdt ogenschijnlijk nauwelijks iemand in deze provincie uit zijn slaap. De 'ver van mijn bed'-gedachte lijkt echter wat al te gemakkelijk gemeengoed te worden, nadat al vele vraagtekens zijn gezet in de kantlijn van de vuilverbrandingsplannen die vlak over de grens worden gesmeed. De vooruitzichten voor 'onze' lucht in de komende jaren, maar vooral in de jaren daarna, zijn ronduit slecht; die voor een toename van het aantal lijders aan ademwegaandoeningen en vele soorten kanker in de komende halve eeuw 'goed tot zeer goed'. Voor zover je dat goed kunt noemen natuurlijk. Om een aantal wetenschapelijk bewezen feiten kan niemand heen.

Spelen met vuur in Duitse grensstreek

'Spiel mit dem Feuer', toepasselijker kan het niet, want zo noemen Duitse onderzoekers gezien de nog steeds dreigende gevolgen, het zwartboek over het complex van verbrandingsovens en afvalopslag dat vlak over de grens gestalte moet krijgen.

Een studie onder die titel is inmiddels als boek verschenen en ook door velen écht gelezen. Die doortimmerde studie met duidelijke feiten en vooral de leemten in de systemen opende vooral artsen in het Duitse grensgebied de ogen. Niet dat die hadden zitten slapen, want het aantal acute gevallen van kanker is hier al sinds jaren exorbitant hoog.

„Op de medische kaart van Duitsland is dit gebied al heel lang direct herkenbaar omdat er veel meer gevallen van kanker en andere ziekten gelieerd aan het milieu voorkomen. De ligging in de slipstream van het Roergebied is daar niet vreemd aan. Met nieuwe ovens, opslagplaatsen en alle drukte die daar bij hoort zal dat aantal alleen nog toenemen, is de vrees", zegt een huisarts uit Jülich naar aanleiding van de oorlogsverklaring, samen met tientallen collega's, tandartsen en apothekers uit de Duitse grensstreek aan de vuilverbrandingsovens en de handvol opslagplaatsen voor gevaarlijk tot zeer giftig afval die de Landesregierung NRW in de streek tussen Jülich en Aken wil toestaan aan de RWE (Rheinisch Westfälische Elektrizitätswerke).

Hulp

Hulp uit onverwachte hoek voor de milieu-organisaties, die al lang schijnbaar tevergeefs roepen dat de streek met de kernen Alsdorf, Sierdorf en Jülich voorop de vuilnisbelt van Europa, het mekka van het 'milieutoerisme' wordt en dat alles om de peperdure moderne afvalovens rendabel te kunnen laten draaien.

„De oproep van de artsen, tandartsen en apothekers komt hard aan. Zij zijn immers de mensen in wie de bewoners van de streek echt vertrouwen hebben. In een aantal gevallen was een dergelijke actie hier in Limburg ook niet slecht", zegt drs Hub. Bemelmans van de Milieufederatie Limburg. Hij en zijn organisatie houden ook nauwkeurig bij wat er direct over de grens op stapel staat. „Op het moment dat de plannen ter inzage liggen, gaan wij erop af en zullen bezwaarschriften deponeren", zegt hij.

Toxicologie

Het aantal rapporten over vuilverbranding groeit. De dioxine-concentraties in koemelk die verleden jaar in Noord-Holland leidde tot sluiting van enkele verouderde vuilverbrandingsovens zijn echter niet meer dan het topje van de ijsberg. Zo blijkt uit de onderzoeken van Otmar Wasserman uit Kiel, neergelegd in zijn 'Toxikologische Bewertung von Emissionen aus Deponien und Müllverbrennungsanlagen'. Dat werk levert een spookbeeld van de mogelijkheden, de gevaren en de ogenschijnlijk geaccepteerde risico's. Wasserman zegt eigenlijk: de rommel die verbrand wordt, is zo divers dat er legio chemische verbindingen en reacties kunnen optreden die nauwelijks voorspelbaar zijn. Er kan gif vrijkomen waarvan de gevolgen onbekend zijn.

● *Ultramoderne afvalverbrandingsoven in werking. Volgens deskundigen is het voorlopig onmogelijk de gevolgen van die verbranding in redelijke banen te leiden.*

Foto's: MARCEL VAN HOORN

● *In alle dorpen en steden in het Duitse grensgebied zijn inmiddels milieugroepen geformeerd die het verzet tegen de komst van het 'afvalpark' organiseren en bundelen.*

Over de opslagplaatsen of afvaldeponieën zelf is Wasserman ook niet mals. Hij zegt: vele jaren na de opslag kunnen er uit die deponieën nog altijd giftige gassen ontsnappen die hun sporen in grondwater en lucht zullen achterlaten.

Wasserman stelt onder meer ter verduidelijking: „Als chloorwaterstoffen zoals HCB en PCB, dioxine, zware metalen en radio-actieve isotopen in de overzichten van de uitstoot genoemd worden dan hoort daarbij te staan dat deze stoffen ook in combinatie kanker opwekken en het centrale zenuwstelsel aantasten. Zekere grenswaarden die dit zouden kunnen voorkomen, bestaan gewoon niet. Dus bestaat het hele verhaal van zogenaamde grenswaarden waarbinnen een veilige uitstoot zou kunnen plaatsvinden, niet".

Wasserman heeft nog een stelling die tot nadenken moet stemmen in de wirwar van pro's en contra's over het in de hand houden van milieu-onvriendelijke gevolgen van verbranding. Hij zegt: „Alleen die stof waarnaar gezocht wordt, kan gevonden worden". Zijn voorbeeld getoetst aan de praktijk bewees dat met een bekende meetmethode PCB's werden opgespoord, maar de toxicologisch veel gevaarlijkere Polybromierte B- of Terphenyle over het hoofd werd gezien. Een teken aan de wand, dat volgens Wasserman bewijst dat momenteel een vuilverbrandingsoven mag draai op een uiterst wankele basis va weliswaar zeer wetenschappelijk klinkende verklaringen.

Gevaren

Ook andere Duitse wetenschapp zijn duidelijk over de gevaren v vuilverbranding. Zo zegt dr Ma Daunder uit München: „Dioxin een verbinding zonder enig nut. Daarom moet deze uit ons milie

In 'Spelen met vuur' van de sam stellers Schiller en Friedrichs vin de milieu-organisaties en nu ook artsen in het land van Aken en lich een koffer vol argumenten zich te blijven verzetten tegen d komst van de 'eenvoudige' oven Eschweiler en Sierdorf, de oven voor zeer giftig industrie-afval in Sierdorf en Eschweiler met capa teit van tienduizenden tonnen p jaar en de verbrandingsinstallati voor vaste, vloeibare en pasta-a tige stoffen eveneens in Eschwe en de deponieën in Aken, Linn Boslar en Baesweiler.

Enkele stellingen tot slot uit 'gif over het land' waarin tientallen gumenten tegen vuilverbranding worden getoetst. Ook die sprek boekdelen:

■ Filters in verbrandingsovens niet in staat alle dioxine te verwij ren.

■ De belasting door zware met is al zo hoog dat er geen uitstoot een verbrandingsoven meer bij k

■ Lood uit ovens tast de vormi van bloedlichaampjes aan.

● Kwikzilver uit verbrandingsin stallaties tast hersen- en zenuws sel aan.

● Cadmium uit de ovens besch digt onze nieren.

De schrik van de artsen, tandar en apothekers is begrijpelijk. „D tol die betaald moet worden vo een lucratieve handel in afval is delijk te hoog", zeggen zij.

RWE heeft een belangrijk argu ment voor de bouw van de insta ties. „De afvalberg groeit en gr en zal toch ergens moeten blijve

De milieubeweging heeft een e belangrijk argument tegen de bouw: „Blijkbaar is er geen pla meer voor de mens in de buurt verbrandingsovens. Dus die mo er nooit komen".

Het laatste woord is nog niet ge sproken. Dat is eigenlijk alles, er op dit moment vaststaat.

rob pete

Vijftienmiljoenste Nederlander is er eerder dan verwacht

De Nederlandse bevolking eeft de wetenschap weer ens in de luren gelegd. Volgens de nieuwste attingen van het Centraal ureau voor de Statistiek BS) telt ons land nog voor e jaarwisseling vijftien miljoen inwoners.

Demografen, etenschappers die zich bezig houden met de evolkingsontwikkeling, onen zich verrast: „We den er al zolang over om n 14 naar 15 miljoen te an, de groei ging er een tje uit, en nou is het toch ens zo ver. Ik kijk er van p," zegt Frans van Poppel, onderzoeker bij het ederlands Interdisciplinair Demografisch Instituut, het NiDi. Nico van Nimwegen, ollega van Van Poppel, wijst erop dat het CBS een jaar eleden nog uitging van de vijftienmiljoenste Nederlander in 1991. „Het derstreept de uitspraak dat e bevolkingsprognoses in eder geval één ding met elkaar gemeen hebben: ze kloppen niet."

Dat laatste lijkt nog een understatement.

● *Nico van Nimwegen (links) en Frans van Poppel: demografische prognoses kloppen nooit.*

ografen hebben in de loop der voorspellingen gedaan over de olkingsgroei, die bij nader en kant nog wal raakten. In 3-'64 wist men bij voorbeeld met e stelligheid te melden dat erland in het jaar 2000 uit zijn gen zou barsten, omdat er dan miljoen mensen zouden wonen. is echter zeer onwaarschijnlijk dat aantal in de komende eeuw worden gehaald. Volgens iciële prognoses voor de 21ste w zal het hoogste aantal erlanders rond 2020 zijn eikt, 16,2 miljoen. We hebben s nog ruim een miljoen te gaan. ar de prognoses van nu zijn niet eel precieser dan die van oeger, stelt Van Poppel. Men kon t vermoeden dat het aantal oorten zo snel en zo drastisch afnemen. „Het is hetzelfde als t weer voorspellen voor volgend ar zomer. Een prognose voor het ar 2020 of 2050 is eigenlijk meer n soort spel."

Oost-Europa

e snelheid waarmee een bevolking oeit of krimpt kan binnen enkele ren veranderen. „Je hebt gezien e vlug de situatie in Oost-Europa omgeslagen. Dat betekent hoe n ook dat er meer mensen uit die den naar West-Europa zullen ekken."

n mooi voorbeeld van een land t verkeerde prognoses heeft steld is Israël. De plotselinge evloed van honderdduizenden den uit de Sovjetunie stelt het eine land voor enorme oblemen: er zijn te weinig huizen, e voorzieningen voor de gezondheidszorg zijn er niet op berekend, het stelsel van sociale voorzieningen dreigt te bezwijken, enzovoort.

Een ander effect betreft de verhouding tussen joden en Arabieren in Israël. Tot een jaar geleden ging men er van uit dat de joodse bevolking op den duur een minderheid zou gaan vormen, omdat de Arabieren zich sneller voortplantten en jongere joden de neiging vertoonden om zich bij voorbeeld in de VS te vestigen. Nu maken de Arabieren zich op hun beurt zorgen over de getalsverhouding.

Krimpen

Angst voor bepaalde demografische ontwikkelingen leeft ook in Nederland. Sommige mensen zien met angst en beven het moment naderen dat de Nederlandse bevolking zal gaan krimpen. Van Nimwegen: „Minder Nederlanders? Dat lijkt me prachtig. Zo'n negen miljoen, zoals tijdens de Tweede Wereldoorlog is een mooi aantal. Ik kan er wel een paar miljoen missen. Bovendien is het onzin om te denken dat de buitenlanders de Nederlanders zullen verdrukken – maar daarin schuilt wel een deel van die angst. Het is echter zeer de vraag of je de derde en vierde generatie Turken en Marokkanen nog als buitenlanders zal kunnen herkennen. Daar komt bij dat vrouwen uit die landen zich in hun anticonceptiegedrag heel snel aanpassen aan de Nederlandse cultuur."

Dat laatste is met enkele cijfers te illustreren: in 1976 kreeg een Marokkaanse vrouw in Nederland gemiddeld acht kinderen, in 1988 nog maar vijf. Een Turkse kreeg veertien jaar terug gemiddeld 4,5 kinderen, in 1988 was dat al teruggelopen tot 3,2. Nog altijd veel meer dan de Nederlandse vrouw, die al jaren schommelt rond de 1,5, maar de dalende tendens is onmiskenbaar.

De belangrijkste reden dat de Nederlandse bevolking op dit moment wat sneller groeit dan de deskundigen hadden berekend, heeft te maken met de schommelingen in het aantal immigranten. Van Poppel: „Dat betekent dat we met vrij grote marges moeten werken, want het is niet te voorzien of het aantal migranten zal blijven toenemen."

Migranten

De toestroom van migranten is overigens slechts voor een derde van invloed op de groei van de bevolking. Het aantal geboorten is van groter belang. Daarbij valt op dat een kwart van de vrouwen tegenwoordig verwacht kinderloos te blijven, terwijl met name hoger opgeleiden ertoe neigen weer meer kinderen te nemen. De demografen kunnen dat laatste niet goed verklaren. Van Poppel: „Ik denk dat bij deze categorie een kind ook wordt gezien als een hoogwaardig consumptiegoed dat je je kunt aanschaffen, vanwege je inkomen. Een consumptiegoed waarin je veel van jezelf kwijt kunt, waarin je kunt investeren. We weten wel meer over de reden om speciaal een derde kind te nemen. Uit enquêtes komt naar voren dat ouders met twee jongetjes of twee meisjes vaak nog een kind erbij nemen in de hoop dat het een ander geslacht heeft."

Het gemakkelijkste hebben demografen het nog met het toekomstig verloop van de sterftecijfers. Van Nimwegen: „Mits zich geen grote epidemieën of natuurrampen voordoen, kan je vaststellen dat mannen gemiddeld 74 jaar oud worden en vrouwen 80 jaar. Men verwacht dat daar nog maar weinig rek in zit, hoogstens twee jaar." Daarbij is de medisch-technologische vooruitgang inbegrepen. Van Nimwegen: „Een Rotterdams epidemioloog heeft berekend dat door de ontwikkelingen in de medische wetenschap na de oorlog vier jaar extra zijn gewonnen, door vaccinaties en zuigelingenzorg bij voorbeeld. We gaan er niet vanuit dat de gemiddelde leeftijd heel veel hoger komt te liggen door nieuwe medische vindingen."

Beleidsmakers

Waar de demografen slagen om de arm houden als het gaat om de voorspellende waarde van hun uitspraken, willen beleidsmakers het liefst harde cijfers. Ze moeten plannen en vragen zich af hoeveel huizen er over tien, twintig jaar gereed moeten zijn, aan wat voor soort woningen er dan behoefte is en hoeveel huursubsidie en geld voor premiewoningen het Rijk tegen die tijd zal moeten uitgeven. Het na-oorlogse bouwbeleid laat echter zien dat de woningbouwers grote moeite hebben om zich aan te passen aan de veranderende opbouw van de bevolking.

Van Nimwegen: „Het is eigenlijk veel belangrijker om vast te stellen hoeveel eenpersoonshuishoudens er in de toekomst zullen zijn dan je uit te spreken over het totale aantal Nederlanders. Nu bestaan huishoudens in ons land nog voor ongeveer zestig procent uit gezinnen, maar dat daalt heel sterk. De eenpersoonshuishoudens nemen daarentegen fors toe, nu vormen ze nog dertig procent van het totaal, maar in de volgende eeuw kan dat percentage zijn opgelopen tot boven de vijftig."

De beide NiDi-onderzoekers zijn het erover eens dat het de komende jaren een steeds groter probleem zal worden voor alleenstaanden om een goede, niet al te grote woning te vinden. Van Nimwegen: „Men heeft veel te lang woningen gebouwd voor gezinnen met, pakweg, twee kinderen. Voor een deel had dat te maken met politieke belangen: gemeenten wilden groeien en mikten op die meerpersoonshuishoudens, terwijl het aantal alleenstaanden allang aan het stijgen was. Je kunt op je vingers natellen dat men die achterstand niet inhaalt."

Gezinnen

Van Poppel: „Datzelfde doet zich voor in de sector kinderrijke gezinnen. Voor mensen met vier, vijf kinderen zijn eigenlijk ook maar weinig geschikte en betaalbare woningen beschikbaar."

De markt speelt echter sneller in op de demografische ontwikkelingen dan overheden. Frans van Poppel, 41 jaar oud en net als zijn collega Van Nimwegen behorend tot de na-oorlogse baby boom-generatie, krijgt sinds kort kleurenfolders in de bus van makelaars die huizen aanprijzen voor 40-plussers.

Van Poppel: „Je begint iets ouder te worden, kinderen zijn het huis uit of gaan dat doen, je hebt een behoorlijk inkomen en je denkt na over een kleinere, maar toch comfortabele woning. Daar spelen die makelaars op in." Van Nimwegen: „Ik word er zelfs een beetje zenuwachtig van. Je komt in de ouderenmarkt terecht: het sterfterisico neemt toe, partners kunnen wegvallen. Dus beginnen verzekeraars je te bestoken met begrafenisverzekeringen."

maurice wilbrink

Wagonfabriek kwam er niet

Vervolg van pagina 27

Dat plannenmakers vaak met ongebreideld enthousiasme te werk gaan, hebben ook de inwoners van Hoensbroek aan den lijve ondervonden. Ondernemer Fedde Walda werkte, met een ongeëvenaard geloof in eigen kunnen, vanaf het begin van de jaren tachtig aan zijn droom: een enorme wagonfabriek, waarin voor 2.000 werknemers een goed belegde boterham zou zijn weggelegd. Realisatie van zijn plan – dat volgens vele deskundigen een hersenspinsel van 't zuiverste water was – zou ettelijke miljoenen gaan kosten. De fabriek is er nooit gekomen, hoewel Walda als een onvermoeibare Don Quichot blijft strijden. Een prototype van zijn uitvinding – een wagon met een draaibare laadvloer waar een truck met oplegger in een wip op kan rijden – staat thans te verpieteren bij een bedrijfshal in Hoensbroek.

Exploitanten

Algemeen secretaris N. Simons van de Kamer van Koophandel in Heerlen schrikt niet terug van zoveel mislukte droomplannen. „Niet geschoten is altijd mis", zegt hij de gemeentebestuurders na die met lege handen zijn achtergebleven. Hij probeert de uit het lood geslagen weegschaal weer in balans te brengen door fijntjes te wijzen op alle, voornamelijk industriële plannen die wél werkelijkheid zijn geworden. „Maar vergeet ook de golfbaan in Voerendaal niet, of het bungalowpark in Vaals", zegt hij op bestraffende toon.

Simons weet precies waarom de Limburgers er alsmaar niet in slagen de koe bij de gouden horens te vatten waar het gaat om toeristische projecten. „Volgens mij is het niet zozeer een kwestie van geld. Dat is er in Nederland eerder te veel dan te weinig. Nee, het zit 'm in de aanpak. Van meet af aan moet de exploitant aan de onderhandelingstafel zitten en niet alleen ontwikkelaars en adviesbureaus. En dan ook nog een exploitant die zijn nek durft uit te steken. Die was er bij al die plannen niet te vinden."

Volgens de algemeen secretaris begaat een plannensmeder een doodzonde wanneer hij de schetsen van de tekentafel grist, zijn geesteskind vervolgens aan de grote klok hangt en dan in lijdzame berusting wacht op geldschieters. Helemaal fout, meent Simons hoofdschuddend. Ontwikkelaars moeten publiciteit mijden als de pest zolang hun plan nog niet in kannen en kruiken is. „Van kranteartikelen worden financiers kopschuw." Wakkere journalisten zijn in dat opzicht voor Simons een vloek. „Het spijt me dat ik het moet zeggen."

Opmerkelijk is dat de Europese pretpark-directeur Ten Bruggencate en Simons danig van mening verschillen waar het gaat om de vraag hoe toeristische ideeën gefinancierd te krijgen. Volgens Simons ligt het geld min of meer voor het opscheppen, zolang er maar een exploitant is die zijn hoofd in de strop durft te steken. Voor Ten Bruggencate daarentegen is, zoals gezegd, het eerste miljoen *een daalder waard*. „Investeerders zeggen snel: laat een ander maar voor het eerste miljoen zorgen, en daarná doe ik wel mee. Maar op die manier blijft men in een kringetje rondlopen. Bovendien eisen banken en geldschieters bij investeringen in vrijetijds- en amusementsprojecten van de plannenmakers dat ze minimaal de helft aan eigen vermogen meebrengen. Want in tegenstelling tot de normale industrie, is het risico in de amusementsindustrie een stuk groter. Het bijeenbrengen van het initiatiefkapitaal, da's het hele eieren-eten."

Geen plaats

Op één punt zijn beiden het roerend met elkaar eens: in Limburg (en dat geldt evenzeer voor andere provincies) is geen plaats meer voor een pretpark. Simons: „Met alle respect voor de creatieve geesten, maar de mogelijkheden daartoe zijn zeer beperkt." Het spreekt uiteraard vanzelf dat alleen gepokte en gemazelde experts mogen meepiekeren. „En de overheid moet ervoor zorgen dat de bestemmingsplannen op tijd gewijzigd worden. Het bedrijfsleven zorgt dan wel voor de rest", haast de algemeen secretaris van de Kamer van Koophandel zich nog daaraan toe te voegen.

Ten Bruggencate hoopt tenslotte dat de *masterminds* achter de tekentafels lering hebben getrokken uit het verleden, en geeft hen een wijze raad mee van een oude rot: „Voorkom dat je verstrikt raakt in hobbyisme of dat je monumenten voor jezelf gaat bouwen. Want daarlenen toeristische projecten zich maar al te goed voor."

rené vlems

Steenmarter rukt op naar de stad

De steenmarter gaat zijn naam eer aan doen. Hij ruimt het veld en rukt op naar de stad. In toenemende mate duikt het dier op in het territorium van de mens. Volgens Willem Vergoossen uit Echt, voorzitter van de Limburgse werkgroep Zoogdieren, is dat zo'n tien jaar geleden begonnen. Thans kan er in verschillende wijken van Maastricht, maar ook bijvoorbeeld in Sittard en Meerssen al bijna gesproken worden van een plaag. Maar wat door de een een plaag genoemd wordt is voor de ander een wonderlijk natuurverschijnsel.

● *De steenmarter rukt op naar de stad.*

lachten over de oprukkende teenmarter zijn er legio, getuige de ele telefoontjes die alleen al Villem Vergoossen bereiken. Meneer, kunt ons niet bevrijden an de overlast. We houden het niet eer vol," wordt hem gevraagd. ij geeft toe dat steenmarters in en ond de woning nogal kabaal unnen maken. Het lijkt soms wel f er een inbreker in huis is. Vooral n de paartijd laten steenmarters educht van zich horen: „Ze gaan rger te keer dan een krolse kat," egt Willem.

aar voor de rest valt de overlast igenlijk wel mee. Niettemin is het oorgekomen, dat een bejaarde rouw in Maastricht panisch werd an angst en uiteindelijk uit huis is egaan. Zij wil er onder geen eding meer terug. Het is vooral uit ngst dat mensen problemen ebben met steenmarters in hun oning. Zij zijn bang dat er wat met un kanaries of sierduiven gebeurt. Meestal is dat volgens Willem ergoossen ongemotiveerd.

p de steenmarter werd vroeger eel jacht gemaakt, omdat men acht dat hij het op kippen en ander evogelte gemunt had, maar ook mdat hij zo'n mooie pels met rachtige staart heeft. In het imburgs wordt het dier 'flewien' enoemd. In de Valkenburgse ergelgrotten werd hij vaker esignaleerd. Het is de reden, dat en van deze grotten thans – verigens foutief – Fluwelengrot ordt genoemd. In 1942 werd de jacht op de steenmarter verboden, omdat de diersoort bijna uitgestorven was. Tot 1980 kwam het dier nog maar sporadisch voor in ons land en dan alleen nog langs de oostgrens met Duitsland.

De laatste jaren is hun aantal weer aanmerkelijk toegenomen. Of dat komt omdat er in Duitsland nog wel jacht gemaakt mag worden op het dier en het daarom naar de grensstreek uitgeweken is? Men weet het niet en een andere verklaring is er ook niet. Wel heeft de steenmarter zich in de laatste tien jaar ontpopt als een cultuurvolger net als bij voorbeeld merels, mussen en muizen. Hij blijkt het goed te doen in de bewoonde wereld en met name in de grote stad. Dat komt, omdat het dier daar voldoende voedsel vindt om te kunnen overleven en waar eten lokt verliest het zijn schuwheid.

De steenmarter is een omnivoor, een alleseter. In de stad vindt hij insekten, muizen, ratten, vogeltjes, maar ook fruit en etensresten, die de mens achterlaat of voor de dieren strooit in het park. Het dier is ook verzot op een vers eitje en dringt daarom wel eens een kippenhok binnen. Maar een kippendief is hij eigenlijk niet. Kippen zijn hem doorgaans een beetje te groot. Het kan wel eens voorkomen, dat bij zo'n bezoek de spreekwoordelijke knuppel in het hoenderhok terecht komt en de steenmarter zelf in paniek raakt. Dan wil hij wel eens toeslaan, maar meer uit zelfverdediging dan om de prooi. Het kippengevaar komt meestal van de bunzing, een wat grotere familielid uit de soort der marterachtigen.

In de stad zoekt de steenmarter een beschut en rustig plekje om overdag te kunnen slapen. Want 's nachts gaat hij erop uit om voedsel te zoeken. Zo'n beschutte plaats kan een zolder, kruipruimte of verscholen plek in een schuur of garage zijn, maar ook een spouwmuur, een holle boom, een holletje onder een stapel hout, dicht struikgewas in tuin of park. De meeste overlast ontstaat met een marter op zolder, in de kruipruimte of spouwmuur. De werkgroep Zoogdieren alsook het consulentschap Faunabeheer in Limburg vinden dat mensen, die overlast hebben, geholpen moeten worden. „Maar dat mag nooit resulteren in het doden van een dier door vergif of door een klem te zetten," benadrukt Willem Vergoossen. Het bovendien verboden om het beschermde dier te doden.

Ook werkt doden van het dier averechts. Van een dier, dat door verwonding of vergiftiging dood gaat, blijft het kadaver vaak op een onbereikbare plaats in een woning achter. Stank en zwermen insekten zijn het gevolg en dan kan men pas echt spreken van een plaag. De enige goede methode is om na te gaan hoe een steenmarter een woning binnenkomt en vervolgens deze toegang af te sluiten. Openingen in spouwmuren of naar kruipruimten kunnen met gaas worden dichtgemaakt. Hetzelfde wordt ook geadviseerd voor kippen- en duivenhokken.

De weg naar een zolder vindt de steenmarter vaak omhoogklimmend langs een vlakbij een huis staande boom. Door een soort lampekap rond de stam aan te brengen, een zogeheten marterkraag, vindt hij zijn weg versperd. Willem Vergoossen wijst er met nadruk op dat voorzichtigheid geboden is bij het afsluiten. Niet overdag en niet in de broedtijd. Want dan verblijven het dier zelf of de jongen in het nest. De dieren sterven dan een ellendige hongerdood.

Willem Vergoossen en de andere leden van de Zoogdierenwerkgroep of de medewerkers van Faunabeheer zijn trouwens best bereid de mensen te helpen. Ze vinden het zelfs wel leuk, als het maar niet te vaak gebeurt. Want er gaat uiteindelijk veel vrije tijd inzitten en kost ook nog een lieve cent. Een paar keer van Echt naar Maastricht met de auto is niet niks.

Het meest voldaan zijn Willem en diens medestanders als zij de mensen ervan kunnen overtuigen om de aanwezigheid van een steenmarter iets bijzonders te vinden. Sommigen zijn na zo'n uitleg inderdaad apetrots dat zij zo'n prachtig dier in huis hebben. Zij gaan zich interesseren voor het doen en laten van het dier, dat bij de juiste voorzorgsmaatregelen geen kwaad doet en alleen maar nuttig is. Nog een stap verder gaan zij die de steenmarter van harte verwelkomen door een heus marterhuisje in hun tuin te bouwen.

jan diederen

Onze relatie, Scaldia Plus gevestigd in Nijmegen, is een commerciële business unit binnen Scaldia Papier. Men is gespecialiseerd in de verkoop van een breed assortiment papier en office supplies (faxrollen, transparanten, tonercartridges, diskettes, kettingformulieren etc.). Dit totaalpakket voor de kantoorafdrukapparatuur wordt geleverd aan (middel)grote bedrijven. Mede door de kwaliteit en h[...] innovatieve karakter van de produkten, de snelle levering en de klantgerichte instelling van de medewerkers groeit de vraag uit de mark[t]. Daarom willen we ter versterking van de buitendienst voor het rayon **Oost-Brabant/Limburg** graag kennismaken met een dynamische enthousiaste

VERTEGENWOORDIGER/COMMERCIEEL ADVISEUR*

Vanzelfsprekend kunt u binnen deze moderne en professionele organisatie, voordat u verantwoordelijk voor uw rayon wordt, rekenen op een gedegen inwerkperiode, waarin u de bedrijfsfilosofie, de produkten en de markt leert kennen, waarna u verantwoordelijk wordt voor uw rayon. Enerzijds werkt u zelfstandig, anderzijds werkt u nauw samen met uw partner, de binnendienstverkoper voor uw rayon. Deze maakt onder meer uw afspraken en offertes. Door uw aanpak en vakkennis ervaren uw relaties u als een vertrouwenspersoon. U adviseert hen, bespreekt offertes en sluit orders af. In deze functie wordt initiatief en uw feeling om trends in de markt te signaleren op prijs gesteld. Uw ideeën worden in samenwerking met de verkoopleider en de commercieel manager snel omgezet in concrete acties, advertentie- of direct mail campagnes voor uw rayon. Kortom, een zelfstandige, verantwoordelijke functie voor een relatiebeheerder, die door gesprekken op niveau verkoopdoelstellingen weet te realiseren.

Voor deze functie denken we aan kandidaten met ervaring in een sales-buitendienstfunctie in dezelfde branche of die van de kantoorapparatuur, die toe zijn aan een verdieping in hun functie. Overigens is ervaring in de branche een pre, maar zeker geen must. Uw opleiding ligt op middelbaar niveau aangevuld met sales-cursussen en/of N.I.M.A.-A. U bent een goed gesprekspartner, kunt overtuigen, bezit enthousiasme en een grote inzet. Uw leeftijd ligt tussen 27-35 jaar en u woont in het rayon of bent bereid daarheen te verhuize[n].

Onze relatie biedt u een uitdagende baan binne[n] een gezonde organisatie met een uitstekende sfe[er]. Natuurlijk hoort daar een prima, vast salaris m[et] goede secundaire arbeidsvoorwaarden bij.

Heeft u interesse of wilt u zich oriënteren, schr[ijf] dan binnen 10 dagen een brief onder ref.nr. 55[...] naar J.C. van Miltenburg van Interselect Werving e[n] Selectie, Dukatenburg 78, Postbus 7123, 3430 J[...] Nieuwegein. Vermeld daarin uw motivatie en e[en] beknopt curriculum vitae. Voor meer informatie ku[nt] u hem ook bellen, tel. nr. 03402-38880*.

* Wij rekenen op reacties van mannen en vrouwe[n].

3-DIMENSIONALE SELECTIE ONTWIKKELD DOOR INTER[...]

---

ministerie van verkeer en waterstaat

vraagt voor Rijkswaterstaat, directie Limburg te Venlo, ten behoeve van de dienstkring Venlo Wegen, een

Hoofd Technisch Beheer en Jaarlijks Terugkerend Onderhoud

(MTS-er Weg en Waterbouw)

De Directie Limburg van Rijkswaterstaat heeft tot taak de zorg voor het beheer en de verbetering en uitbreiding van de hoofdinfrastructuur, die bestaat uit het rijkshoofdwegennet en het rijksvaarwegennet.

De dienstkring Venlo Wegen draagt zorg voor het beheer en onderhoud van de niet-autosnel/rijkswegen in Noord en Midden Limburg.

Functie-inhoud:
- leiding geven aan 5 medewerkers
- coördineren van onderhoudswerkzaamheden
- doen voorbereiden, opstellen en uitvoeren van jaarlijks terugkerend onderhoud bestekken, inclusief bewaking 'bestekadministratie'
- coördineren van en leiding geven bij de gladheidsbestrijding c.a.
- adviseren van het hoofd technische dienst.

Functie-eisen:
- MTS Weg- en Waterbouwkunde
- goede kennis van administratie, technische voorschriften en automatisering
- goede theoretische en praktische kennis van onderhoudswerk, inclusief administratie,
- organisatorische en leidinggevende capaciteiten; bij voorkeur ervaring in een leidinggevende functie
- ervaring met het werken in een dienstkringorganisatie strekt tot aanbeveling
- goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid
- goede contactuele eigenschappen
- flexibel, dynamisch en tactisch
- leeftijd vanaf 40 jaar.

Uw standplaats is Venlo.

Uw salaris bedraagt minimaal ƒ 2.742,- en maximaal ƒ 4.258,- bruto per maand.

Informatie/sollicitatie
Voor meer informatie kunt u contact opnemen met ing. P. Huizinga, telefoon 077-517141.
Bij de selectieprocedure zal een selectiecommissie betrokken zijn. Uw schriftelijke reactie kunt u binnen 14 dagen richten aan Rijkswaterstaat, Directie Limburg, t.a.v. mevrouw A.J.A. Meyer, afdeling Personeelszaken, Postbus 25, 6200 MA Maastricht.
De Rijksoverheid wil meer vrouwen in dienst nemen. Bij gelijke geschiktheid van kandidaten genieten vrouwen de voorkeur.

linisol isolatie b.v.

Mauritsstraat 11 - 6361 AV Nuth Tel. 045-245039 Postbus 22124
Ind.terr. De Reuken 6360 AC Nuth

(RECTIFICATIE)

Linisol Isolatie BV is een bedrijf met ca. 25 medewerkers.
Het bedrijf is meer dan 10 jaar aktief in de utiliteits- en industriële isolatietechniek. Linisol heeft een goede naam en een breed cliëntenbestand.

Ter versterking van het kader zoeken wij een

PROJECTLEIDER (M/V)

Functie-inhoud:
- hij/zij zal worden belast met de leiding bij de uitvoering van de projecten;
- hij/zij is verantwoordelijk voor de technische, alsmede de uitvoeringsbegeleiding, de kostenbewaking en financiële afwikkeling van de projecten;
- hij/zij ondersteunt de calculatie-afdeling.

Functie-eisen:
De voorkeur gaat uit naar kandidaten met een HTS Bouw/Werkt. of gelijkwaardige opleiding en ruime ervaring in de branche.
Daarnaast zijn kwaliteiten m.b.t. commercieel inzicht, inventiteit, contactuele vaardigheid een vereiste voor de functie.
Wij denken aan kandidaten in de leeftijd van 25-35 jaar.

Geïnteresseerde kandidaten worden verzocht hun sollicitatie vergezeld van een curriculum vitae te richten aan:
Linisol Isolatie BV, t.a.v. de directie.

Voor nadere informatie kunt u telefonisch contact opnemen met onze heer B. Nijsten.

TEXTIELREINIGING MASSOP BV, is een textielreiniging-, bedrijfskleding- en linnenverhuurbedrijf, gespecialiseerd in de gezondheidszorg, instellingen, bejaardenzorg, horeca en particulieren. Wegens uitbreiding van onze activiteiten zoeken wij op korte termijn:

Reserve chauffeur/besteller
- in bezit van rijbewijs BCE
- leeftijd 20-35 jaar
- chauffeursdiploma
- goede contactuele/representatieve eigenschappen
- bereidheid tot het verrichten van andere werkzaamheden

Produktie-medewerkers
- leeftijd 17-35 jaar
- ervaring is geen vereiste
- gezien de aard der werkzaamheden gaat onze voorkeur uit naar mannen

Schriftelijke sollicitaties dient u binnen 14 dagen te richten aan:
Textielreiniging Massop
Bosveldstraat 38
6462 AX Kerkrade

ACADEMI[SCH]
ZIEKENH[UIS]
MAASTRI[CHT]

De Poliklinische Dienst bestaat uit ruim 152 medewerk(st)ers die gedetache[erd zijn] bij 22 verschillende specialismen. De Poliklinische Dienst bevindt zich [...] opbouwfase waarin organisatieveranderingen plaatsvinden zoals automat[...] kwaliteitsverbetering en nieuwe procedures in verband met de overgang n[aar het] nieuwe ziekenhuis. Op korte termijn bestaan er plaatsingsmogelijkheden voor [...]

unitleider Polikliniek Orthopaedie [...]

en een

unitleider Polikliniek Heelkunde m[...]

Op de **Polikliniek Orthopaedie** werken 7 medewerk(st)ers en vinden ja[arlijks] veer 25.000 consulten per jaar.
Op de **Polikliniek Heelkunde** werken 12 medewerk(st)ers en [...] consulten plaats.

U draagt samen met de chef de polikliniek de eindverantwoordelijkheid v[oor het] functioneren van de Polikliniek, te weten de zorgverlening, het personeelsbe[heer en] het middelenbeheer. Naast het verrichten van verpleegkundige, assisterende [...] menterende en omloopwerkzaamheden betekent dat dat u o.a. de volgende [taken] krijgt:
- initiëren en coördineren van beleid, binnen het kader van het beleid van de [...] voor de eigen Polikliniek;
- bijdrage leveren aan de beleidsvoering op het niveau van de dienst;
- coördineren van de patiëntenzorg;
- leiding geven aan de medewerkers van de afdeling;
- beheren en zorg dragen voor een juist gebruik van ruimten, inventaris, ap[paratuur] en materialen;
- beheren en bewaken van de financiën van de Polikliniek binnen het vast[gestelde] budget.

Vereisten:
- diploma Verpleegkundige A of HBO-V;
- diploma Management voor non-profit organisaties of de bereidheid dit [te] halen;
- vermogen op stimulerende wijze leiding te geven;
- aantoonbare leidinggevende ervaring;
- in het bezit zijn van goede contactuele eigenschappen;
- bereid zijn deel te nemen aan (bijscholings)cursussen.
Werkervaring in meerdere ziekenhuizen is gewenst.

Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

Salaris:
Afhankelijk van opleiding en ervaring, maximaal ƒ 3.393,- bruto per maand, [...] schaal B08, BBRA '84. De functies zijn op dit moment onderwerp van func[tiewaar]deringsonderzoek.

Inlichtingen:
Kunnen worden ingewonnen bij de heer R.H.M. Stevens, hoofd Poliklinisch[e Dienst], telefoon (043) 86 29 35, of bij de heer drs. J.H. van Beem, personeelsconsulent, telefoon (043) 86 23 45.

Sollicitaties:
Schriftelijke sollicitaties dienen met vermelding van het vacaturenummer [voor de] Polikliniek Orthopaedie nummer 721/7 en voor de Polikliniek Heelkunde [...] 744/7, zowel op brief als envelop, te worden gericht aan de dienst Pers[oneel en] Organisatie, afdeling Arbeidszaken, Academisch Ziekenhuis Maastricht, Postbus 1918, 6201 BX Maastricht.

Het Academisch Ziekenhuis Maastricht verricht in de eerste plaats taken op het gebied van de patiëntenzorg, en staat daarnaast ten dienste van het wetenschappelijk onderzoek en onderwijs. Het ziekenhuis omvat 697 bedden [...] ken ongeveer 2.500 personeelsleden volgens de arbeidsvoorwaarden [van de] overheid. Teneinde een zorgvuldige sollicitatieprocedure te verzekeren [...] vastgestelde richtlijnen gehanteerd als zgn. NVP-sollicitatiecode. Een [...] onderzoek maakt deel uit van deze procedure.

Onze relatie, JB Aannemerij B.V. gevestigd te Beek, is met ruim 100 medewerkers één van de grotere organisaties, die opereren op het gebied van timmer- en bekistingswerk.
De onderneming heeft zich gespecialiseerd in het leveren van maatwerk voor grootschalige projecten. Flexibiliteit en kwaliteit vormen de kracht van de onderneming. Het bedrijf is op dit moment op succesvolle wijze actief in Limburg en Duitsland.
In verband met de toenemende werkdruk zijn wij namens onze cliënt op zoek naar een m/v:

Projectleider

die zich niet door een calculatie laat kisten

De functie:
- u wordt verantwoordelijk voor het opzetten van begrotingen en het voorbereiden en leiden van projecten in Limburg en Duitsland
- u bent belast met de leiding over een groep van 50 medewerkers
- u draagt mede zorg voor de financiële begeleiding en de beheersing van de kosten tijdens de projecten
- na afloop van de projecten houdt u zich bezig met de nacalculatie en de financiële afwerking

JB Aannemerij vraagt:
- een enthousiaste, resultaatgerichte doorzetter, die flexibel op mensen en situaties kan inspelen
- een energiek persoon, die kostenbewust is en met beide benen op de grond staat
- opleiding HTS/MTS-Bouwkunde en affiniteit met calculatie
- minimale leeftijd van 28 jaar en enige jaren ervaring in een vergelijkbare functie

JB Aannemerij biedt:
- een gerenommeerde organisatie met een informele werksfeer en korte communicatielijnen
- een verantwoordelijke functie binnen een klein team, waarin u de gelegenheid krijgt zelfstandig te opereren
- een goed salaris, prima secundaire arbeidsvoorwaarden en goede toekomstperspectieven

Voelt u zich aangetrokken tot deze functie?
Schrijf dan uw brief met c.v. onder vermelding van ref.nr. 6690 PL naar EXPAND Human Resources Management. U kunt ons ook bellen voor informatie, tel. 040-125445.

EXPAND®
Human Resources Management

EXPAND Human Resources Management
[illegible] 29, 5611 NS Eindhoven

Z VERPLEEGHUIS SCHUTTERSHOF
BRUNSSUM

Verpleeghuis Schuttershof maakt deel uit van de Stichting H. Gregorius de Grote te Brunssum, welke stichting tezamen met de stichting de Weverziekenhuis Heerlen, functioneert onder één bestuur en directie.

Op een der verpleegafdelingen voor 36 psycho-geriatrische bewoners ontstaat aanvang 1991 een vacature voor een verpleegkundig

AFDELINGSHOOFD V/M

Functie-informatie:
Het afdelingshoofd is belast met de verantwoordelijkheid voor het beleid op de verpleegafdeling qua zorg en organisatie.
Dit houdt ondermeer in:
- de leiding over ruim 20 medewerkenden;
- begeleiding van patiënten/bewoners en familieleden;
- de zorg voor een goed woon-/leef- en werkklimaat;
- het beheren van het afdelingsbudget;
- samenwerking met andere afdelingen, diensten en disciplines;
- middels o.a. actieve deelname aan de hoofdenvergadering, medewerken aan voorbereiding en uitvoering van het beleid van de verplegingsdienst.

Functie-eisen:
- diploma ziekenverpleging B, HBOV, of A en B;
- kader- of managementopleiding gezondheidszorg;
- ruime ervaring, bij voorkeur als leidinggevende in een verpleeghuis.

De functie is ingedeeld in FWG functiegroep 55.
Salarisgrenzen van ƒ 3345,- tot ƒ 5041,- bruto per maand.
De overige arbeidsvoorwaarden zijn conform de CAO-ziekenhuiswezen.

Nadere inlichtingen worden gaarne verstrekt door de heer W. Haagmans, hoofd verplegingsdienst, tel. 045-279243.

Schriftelijke sollicitaties met curriculum vitae dienen binnen 14 dagen te worden gericht aan dhr. J. Krekel, Hoofd Personeelszaken van de Stichting H. Gregorius de Grote, Postbus 255, 6440 AG Brunssum.

ander-zijds

Zo'n 40.000 mismaakte en ernstig zieke kinderen worden, vaak naakt, uitgehongerd en meer dood dan levend, in Roemeense instellingen vastgehouden die nog het meest aan concentratiekampen doen denken, zo blijkt uit een documentaire die recent op de Amerikaanse televisie is uitgezonden.
In het actualiteitenprogramma '20/20' van de ABC zijn kinderen te zien die zo uitgehongerd zijn dat zij lijken op slachtoffers van de concentratiekampen van de nazi's. Ook is te zien hoe kinderen geslagen en in dwangbuizen gestopt worden en er zijn opnamen van laden vol met de sterke medicijnen waarmee zij rustig gehouden moeten worden.

● Het uitdelen van wat schaars voedsel door een verpleeghulp.

● Veel kinderen in één bed. Veel bedden op een klein kamertje.

Roemenië laat duizenden tehuiskinderen verrekken

De kinderen worden in tientallen geheime instellingen in Roemenië zo slecht behandeld omdat zij door de regering bij hun geboorte of op driejarige leeftijd als 'niet meer te redden' zijn afgeschreven. De instituten werden tijdens het regime van de vorig jaar geëxecuteerde dictator Nicolae Ceausescu opgezet. De nieuwe regering zegt dat zij geen geld heeft om de omstandigheden te verbeteren of om de instellingen op te doeken, hoewel zij dat wel probeert.
De Roemeense regering geeft toe dat er 8.000 kinderen in dergelijke tehuizen wonen, meldt ABC-correspondent Tom Jarriel, maar hij voegt daaraan toe dat het volgens Westerse bronnen om veel meer kinderen gaat, wellicht zo'n 40.000.

„Wij waren compleet geschokt en gealarmeerd over wat wij aantroffen. Wij hebben het land doorkruist en zes instellingen bezocht waar deze 'verborgen' kinderen worden vastgehouden", vertelde Jarriel. „Wij zagen veel honger, veel ondervoeding en talloze kinderen op de rand van de dood". In veel tehuizen wonen de kinderen naakt en worden zij 'gewassen' in een gemeenschappelijk bad waarvan het water zwart en kleverig is omdat het zelden verschoond wordt.

Selectie

De kinderen die naar de instituten gaan worden geselecteerd door een comité in Boekarest omdat zij mismaakt of met ernstige fysieke en psychische afwijkingen geboren worden. Maar Jarriel verklaarde dat er ook kinderen zitten met kleine, makkelijk te corrigeren afwijkingen en zelfs normale kinderen.
„Plaatselijke comité's sturen de namen van de kinderen naar het comité in Boekarest en dat beslist wie er naar een weeshuis gaat en wie naar een huis voor de 'reddelozen'", aldus Jarriel. Volgens hem zijn er 50 van dergelijke instellingen in Roemenië, maar doen de inwoners van de dorpen waar zij staan net of zij van niets weten.
Zo deden Jarriel en zijn ploeg er een uur over om een tehuis in Sighetul Marmatiei te vinden, dat uiteindelijk vlak naast de hoofdweg bleek te liggen, omdat de dorpelingen weigerden om te zeggen waar het was. Binnen begrepen de programmamakers waarom. „Wij zagen kleine meisjes met kaalgeschoren hoofden die in gigantische kooien zaten als dieren in een dierentuin. De kinderen keken wild uit hun ogen en schreeuwden terwijl zij halfnaakt door uitwerpselen rondploeterden".
De ABC-ploeg zag een kind dat bijna van honger stierf en vroeg de functionarissen waarom de jongen niet in het kinderziekenhuis pal naast het tehuis werd opgenomen.

Misvormd

Een arts antwoordde daarop: „Omdat zij niemands kinderen zijn, niemand wil hen naar het ziekenhuis brengen".

Een van de kinderen is Stan Barbu, drie jaar oud. Zijn vingers en tenen zijn vergroeid. De benen van het jongetje zijn zo misvormd dat hij alleen op zijn knieën kan lopen. Met een brede grijns op zijn gezicht beweegt Stan zich door het tehuis in Boekarest waarin hij is opgenomen, want hij laat bezoekers graag zien wat hij kan.

Stan zit met nog vijftig andere blinde, geestelijk gehandicapte of misvormde kinderen in een weeshuis. Zijn ouders lieten hem twee jaar geleden in de steek. Zo werden tienduizenden kinderen het slachtoffer van de politiek van de voormalige Roemeense dictator Nicolae Ceausescu, die ieder echtpaar aanmoedigde ten minste vier kinderen te nemen.
Onder het regime-Ceausescu hebben tienduizenden ouders hun kinderen afgestaan aan tehuizen. De dictator stond geen anti-conceptiemiddelen toe en abortus mocht slechts bij hoge uitzondering worden uitgevoerd. Niet alleen gehandicapte kinderen werden in tehuizen achtergelaten. Ook gezonde kinderen, wier ouders vreesden vanwege de belabberde economische situatie geen fatsoenlijke opvoeding te kunnen verzorgen, werden uit het gezin geplaatst. Emil Tomescu, staatssecretaris van gezondheidszorg, schat dat niet meer dan drie procent van de kinderen die in weeshuizen zijn opgenomen, daadwerkelijk beide ouders kwijt is.

Operatie

De ouders van Stan, die hem twee jaar geleden in de steek lieten, weigeren toestemming te geven voor een operatie. Hoewel de ouders niets meer met de jongen te maken hebben, mogen zij wel over zijn gezondheid beslissen. Totdat die wet veranderd wordt, kan de buitenwereld niet meer doen dan de jongen zien lijden, aldus een verpleegster in het tehuis.

Barry Child van het Britse Orphanages Trust zegt dat zijn organisatie in Roemenië huizen wil bouwen waarin twee tot vier kinderen kunnen wonen, begeleid door Britse vrijwilligers. Child zegt dat het personeelstekort een van de grootste problemen in de Roemeense kindertehuizen is. Het opzetten van instructiegroepen die het personeel de juiste werkwijze bijbrengen kan volgens hem al veel effect hebben. Emil Tomescu zegt dat de regering al wat aan het personeelsprobleem gedaan heeft, door de verhouding verplegers-kinderen te verlagen van een op 23, naar een op tien.

Daarnaast moeten de legalisering van abortus, de gezondere economie en nieuwe vormen van gezinsplanning de toevloed van verlaten kinderen afremmen. Margehareta Creteanu, directeur van de vleugel van het St. Catharina-tehuis waarin Stan Barbu is opgenomen, zegt dat het instituut sinds januari 120 kinderen heeft toegelaten. Vorig jaar waren er dat in hetzelfde tijdsbestek nog twee keer zoveel.
Mariana Gheorghiu, een verpleegster in het tehuis, vindt dat de nieuwe politiek nog niet veel effect sorteert. „We hebben meer melk en vlees, maar er is een ernstige crisis op het personele vlak. Teveel kinderen, te weinig verplegers", zegt Mariana, terwijl ze de luier van de negen maanden oude Gabriela verschoont, een baby die de strijd tegen een longontsteking niet zal winnen. Het St. Catharina staat als een van de betere tehuizen in Roemenië bekend. De omstandigheden zijn er primitiever dan in Westerse instellingen, maar aanmerkelijk beter dan in andere Roemeense weeshuizen. David Livianu, directeur van een Amerikaanse organisatie die zich inzet voor de adoptie van Roemeense kinderen, denkt dat adoptie de enige uitweg is. Hij zegt dat de rekening voor adoptie-ouders, die zelf naar Roemenië afreizen, wel op kan lopen tot 15.000 dollar. Dat geld moet worden besteed aan een verblijf van enkele maanden, aan tussenpersonen en advocaten. Volgens Livianu zou het beter zijn om dat geld te steken in fondsen, waarmee de nodige medische apparatuur, zoals couveuses, zou kunnen worden gekocht.
De Roemeense adoptiewet is in augustus versoepeld. De richtlijn dat alle adopties presidentiele goedkeuring moesten hebben is ingetrokken. Nu is alleen de instemming nog vereist van deskundigen en, indien zij nog leven, de ouders.

Aids

Het grootste deel van de 800 Roemeense kinderen bij wie dit jaar Aids werd vastgesteld is door hun ouders in de steek gelaten. Volgens doktoren hebben de kinderen de fatale ziekte gekregen door transfusies met besmet bloed. De Wereld Gezondheidsorganisatie WHO is in Roemenië bezig met een onderzoek naar omstreden medische experimenten op kinderen die Aids hebben.
Een team van zes deskundigen stelt zich op de hoogte van een experiment met medicijnen dat in een ziekenhuis in Boekarest zou worden uitgevoerd op jonge Aids-patiënten. De WHO heeft de beschikking over rapporten van Save the Children en andere mensenrechtenorganisaties, waarin twijfels worden geuit over de medische betrouwbaarheid van het gebruikte medicijn en de ethische zuiverheid van het experiment. De kinderen zouden een medicijn toegediend krijgen waarvan de samenstelling niet bekend is.

Het kinderfonds van de Verenigde Naties, UNICEF, heeft een hulpprogramma gepresenteerd om de leefomstandigheden te verbeteren van de tienduizenden Roemeense kinderen die in kindertehuizen verblijven. Het programma, waarvoor 3,5 miljoen dollar (ongeveer zes miljoen gulden) is uitgetrokken omvat onder andere een opleiding voor het personeel van kindertehuizen, het ter beschikking stellen van medicijnen en het vinden van alternatieve opvang voor verstoten kinderen. Maar het blijft een druppel op een gloeiende plaat, want eigenlijk is er veel meer geld nodig.

● Kind op de vloer van een Roemeens internaat. De omstandigheden zijn er mensonterend.

Het weer

De overdoses aan weer en weermannen, waar wij de laatste jaren geheel tegen onze zin dagelijks mee worden geïnjecteerd (geïnfecteerd?) begint behoorlijk op de zenuwen te werken. En het ergste is dat je vrij weerloos staat tegenover zo'n weerman. Want om meteen maar weer met de afstandsbediening te 'zippen' (zo heet dat geloof ik) is zinloos, want ze zitten tegenwoordig op ieder kanaal en in iedere uitzending.

Vroeger was er één, en dat was de Belg Armand Pien en verder niemand. De Nederlandse televisie had in de jaren vijftig en begin zestig alleen maar een weerarm en een kaart, maar geen weerman. Je kon hooguit vermoeden dat er aan die arm een man vastzat, maar voor hetzelfde geld was het alleen die arm, voortbewogen door een poppenspeler, Pieke Dassen bij voorbeeld. Later werd die arm weer vervangen door de nieuwslezer van dienst, die de verwachting zonder al te veel emoties voorlas, en klaar was Kees.

In ieder geval, het weer was het weer en een verwachting de verwachting. En vaak hadden die twee geen sier met elkaar uit te staan, maar dat nam je op de koop toe. Van een show-element in de presentatie was - behalve bij Pien - absoluut geen sprake en dat maakte een mislukte prognose best verteerbaar. Er werden geen verwachtingen gewekt, het KNMI had geen pretenties.

In de jaren vijftig en zestig waren er 'molenaars in het midden van het land' en 'kappers in de buurt van Slochteren' die in een enkele radio-uitzending hun licht op het weer mochten laten schijnen, maar epidemische vormen nam dat verschijnsel niet aan. Een dergelijke voorspelling diende altijd met een korreltje zout genuttigd te worden. Later, ergens in de jaren zeventig waren daar plotseling de buitengewoon weerspannige Jan Pelleboer en de zeer deskundige Hans de Jong, die - aanvankelijk alleen op de radio - het weer van de nodige buien voorzagen.

En toen werd het klimaat ineens big business. De NOS begon met echte weermannen à la Armand Pien. En die KNMI-weermannen namen - eenmaal bekende Nederlanders geworden - hun ontslag en begonnen eigen weerbureautjes. Ze hadden het gat in de markt - of het gat in de ozonlaag? - ontdekt, dat valt niet te weerleggen. Overal zag je ze, de Harrie Ottens en de John Bernhards, bij de diverse omroepen en in alle mogelijke tijdschriften en dagbladen. Weerwerk bleek zinloos, indammen onmogelijk.

En toen kwam hij, de weerman aller weermannen, uit het niets te voorschijn: Erwin Kroll. Nou ja, uit het niets, Meteo Beek kun je niet niets noemen, want daar zat hij tot ergens in 1986. En ook hij werd - dank zij het weer - een bekende Nederlander, met zijn nog bekendere armbewegingen. En ook hij meende die populariteit vorig jaar te gelde te kunnen maken, als PR-man bij Fokker. Hij moet bij zichzelf hebben gedacht dat hij toch al klapwiekend voor de camera stond, dus dat hij vliegen bij Fokker wel zou leren. Maar weergek als hij was, zag hij toch meer in het met veel bombast voorspellen van het weer, als ware hij de schepper zelf. Fokker kon dag met het handje zeggen en wij zitten weer opgescheept met Erwin en zijn voorspellingen.

In het woord VOORSPELLEN zit nu ook net de pijn. Hoe meer lieden zich met het weer bemoeien, hoe minder er van de prognoses klopt. Zo heeft John Bernhard begin juni mijn zomervakantie verpest door hardnekkig te blijven beweren dat het in die periode in ons land fraai zomerweer zou worden. Mooi niet dus.

Voor een juiste weergave van al dat gedoe om het weer en zijn voorspellers is dankok maar een woord toepasselijk:

Weerzinwekkend!

peter stiekema

„Weet u, negentien jaar geleden werd een kleine ijstijd voorspeld. Er werden hele opwindende tv-programma's aan gewijd en zelfs bestsellers over geschreven". Prof. Böttcher, ere-lid van de Club van Rome, laat een nadrukkelijke stilte vallen. „En vergeet niet, de meteorologen waren destijds eensgezinder over de kleine ijstijd dan nu over het broeikaseffect".

Waar is de kleine ijstijd gebleven?

De Leidse emeritus-hoogleraar fysische chemie prof. Böttcher vervulde deze week de rol van beminnelijk, maar sarcastisch, dissident tijdens een symposium in Rotterdam over de langzame opwarming van de aarde. Niet alleen het broeikaseffect stelde Böttcher ter discussie, maar vooral ook de gretigheid waarmee de politiek zich op het jongste milieuprobleem heeft gestort. „Een langzame opwarming van de aarde met 1,5 tot 5 graden Celsius in de komende honderd jaar is een enorme bedreiging voor de aarde.
Wat is er mooier voor een politicus dan zich op te werpen als de redder van onze planeet", kraste Böttcher. „Ik bedoel het niet negatief", verzekerde de hoogleraar zijn gehoor te pas en te onpas, „maar we moeten oppassen dat we onze aandacht niet laten afleiden van de dagelijkse milieu-problemen".
Voor de populariteit van het broeikaseffect onder wetenschappers blijkt Böttcher desgevraagd eveneens een verklaring op zak te hebben. „Ten eerste wordt het vuurtje opgestookt door de kernenergie-lobby. Ik bedoel dat niet onaardig, maar er staan natuurlijk grote belangen op het spel. Ontegenzeggelijk is kernenergie de enige energiebron waarbij het broeikasgas Co2 (koolstofdioxide) niet vrijkomt. Ten tweede zijn de mensen van Rijkswaterstaat en het Waterloopkundig Laboratorium zo onderhand wel op de Deltawerken uitgekeken". Ook dat bedoelt Böttcher niet onaardig, „want klimaatonderzoek is reuze belangrijk en juich ik altijd vreselijk toe". De hoogleraar wil alleen maar duidelijk maken welke belangen er op het spel staan.

Miljarden

Een temperatuurstijging van anderhalf à vijf graden Celsius in 100 jaar tijd betekent vermoedelijk een stijging van de zeespiegel met 35 à 85 centimeter in dezelfde periode. Dat kost Nederland twaalf miljard, alleen al aan dijkverstevigingen en supergemalen, becijferde Rijkswaterstaat en het Waterloopkundig Laboratorium onlangs. „De 21e eeuw wordt een gouden eeuw voor Verkeer en Waterstaat", glunderde topambtenaar Zoeteman van het ministerie van milieubeheer. „En dit is de geschatte onkostenpost van twaalf miljard, dat lijkt me nu typisch zo'n bedrag dat net als bij de Oosterscheldewerken van jaar tot jaar zal stijgen", aldus Zoeteman. Volgens de topambtenaar is de gevreesde zeespiegelstijging in Nederland nog wel op te vangen.

Boosdoener

Maar andere laaggelegen landen als Bangladesh of de Maldiven zullen zonder hulp van rijke landen de voeten niet droog kunnen houden. Kortom, Nederland kan er nog aan verdienen, concludeerde een andere topambtenaar van VROM sarcastisch.

De grote boosdoener van het broeikaseffect is koolstofdioxide. Of we nu de kachel aanzetten, autorijden, een sigaret opsteken of een heet bad nemen, bij al deze verbrandingsprocessen komt koolstofdioxide vrij. Zelfs door adem te halen, stoten we linea recta Co2 in de atmosfeer. Daar functioneert de Co2 als een soort deken, die alle zonnestralen tegenhoudt die de aarde terugkaatst. Met als gevolg een langzame opwarming van de aarde. Dat broeikaseffect wordt door geen enkele wetenschapper betwist. Wel worden de gebruikte klimaatmodellen gewantrouwd. Böttcher: „Die klimaatberekeningen staan in de kinderschoenen. Het effect van de oceanen, warme en koude golfstromen en de wolken is er allemaal niet in verwerkt". Een paar procent extra bewolking is volgens de hoogleraar al voldoende om de te verwachten temperatuurstijging weer teniet te doen. En dan vervalt meteen de noodzaak voor de Nederlandse akkerbouwers om over te schakelen op bij voorbeeld druivestokken en suikermais. „Want bij voorbeeld een geringe verplaatsing van de warme golfstroom veroorzaakt niet een temperatuurstijging met drie graden, maar een temperatuurdaling met maar liefst zeven graden", aldus een ambtenaar van het ministerie van Landbouw.

Net als Böttcher is deze ambtenaar er tegenstander van dat Nederland gaat fungeren als gidsland. Vergaande maatregelen om de uitstoot van kooldioxide met tientallen procenten terug te dringen, noemt Böttcher 'ontwrichtend' voor de economie. De wetenschapper gelooft er trouwens niets van dat het zal lukken om in internationaal verband de uitworp van kooldioxide terug te dringen. „Of je het gelooft of niet, dat is de vraag niet", stelde oud-milieu-minister Winsemius. „De vraag is hóe we het gaan doen. Niet óf we het gaan doen", meende de oud-bewindsman. „Als we wachten tot we zekerheid hebben, zijn we zeker te laat", viel de huidige minister van VROM, Hans Alders, de oud-politicus bij.

Toch stond Böttcher niet zonder medestanders. „Het werkelijke probleem is natuurlijk dat er in 2050 driemaal zoveel mensen op aarde zijn. Geen vijf, maar vijftien miljard. En die driemaal vijf miljard mensen zullen op zijn minst tienmaal zoveel materiële eisen op tafel leggen. Kan de aarde zo'n enorme druk aan?", hield prof. Opschoor van het Instituut voor Milieuvraagstukken het publiek voor. „Precies", knikt Böttcher.

„Maar dat nu zijn akelige problemen voor de heren politici. Zij weten zich immers ook geen raad als ze bedenken dat een land als Nigeria over 40 jaar evenveel inwoners telt als de Verenigde Staten nu". Juist in de ontwikkelingslanden zal de uitstoot van Co2 uitbundig groeien, menen alle wetenschappers en politici. „Nu zullen wij met de pet in de hand naar de Derde Wereld moeten voor een oplossing", aldus oud-politicus Winsemius.

margreet vermeulen

mv DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

● Af en toe gooit de casino-leiding er een BN-er (Bekende Nederlander) tegenaan zoals Hans van Willigenburg, de praatpaal van de KRO.

Een op de drie Nederlanders kient of heeft ooit gekiend. Meestal in achterzaaltjes van cafés, dorps- en clubhuizen. Vaak voor een broodrooster, föhn of stoomstrijkijzer. Soms is de hoofdprijs een koelkast of een half varken. Het doel is even lokaal als nobel: snelle shirtjes voor het eerste elftal; eindelijk klarinetten voor de uitdijende harmonie.
Aan het einde van zo'n kienavond lachen er steevast twee: de penningmeester van de organiserende vereniging en de kastelein.

Juist dit doorsnee publiek bracht Stichting Holland Casino op een uitgekiend idee: baat bingo uit, naast roulette, punto-banco en black jack.
Sinds vlot twee maanden vallen er nu ook bingo-balletjes in Holland Casino, Valkenburg. En inderdaad, er is een rond gat in de officiële gokmarkt ontdekt.

De kiene dames van Valkenburg

Willy Dobbe. Aan haar uitstraling moet ik onwillekeurig denken, die dinsdagavond in de bingo-zaal van Holland Casino, Valkenburg.

Schemerlampjes, knus verdeeld over vijfentwintig tafels met schermpjes. Een bijgepunte ober serveert in beschaafd tempo bestelde drankjes. Donkerrood beklede muren dempen zo veel mogelijk het geluid van guldens die spelenderwijs in een glimmende gleuf verdwijnen.
Het ruikt er naar parfum, in asbak smeulende filtersigaretten en gemist geluk. Niet naar geld. Want dat stinkt nog altijd niet.

Het speeltempo ligt laag. Tachtig seconden per bingo, terwijl in een aangrenzende zaal elektronische éénarmige bandieten je om de tien seconden van je inzet dreigen te beroven. De kans op winst bij bingo ligt hoog. Gemiddeld een keer prijs per 3,8 spelen.
Voor deze cijfers heb je meteen bingo bij Jan Philippen, chef speelautomaten. Weken heeft hij wakker gelegen van het volledig automatiseren van dit kansspel. Nu houden computers van elke 'terminal' ofwel tafelscherm bij hoeveel er in de gleuf verdwijnt en hoeveel er is uitgekeerd.

Dagwinst

In een handomdraai weet Philippen dan ook het antwoord op even vrijpostige als Hollandse vragen over verspeelde guldens. „Toen wij ermee begonnen, stond Bingo begroot op dagelijks driehonderd spelletjes per terminal. Nu, na enkele maanden, wordt er per scherm tweehonderdtien keer bingo gespeeld met een gemiddelde inzet van 4,5 gulden per spel. Dat kom je uit op een omzet van (hij pakt er toch even een 'jap' erbij)...ƒ 945 per tafel. Onze winstmarge is dertien procent, wat neerkomt op 125 gulden. Vermenigvuldig je dat met het aantal tafelschermpjes dan zit je op een totale dagwinst van ƒ 3025."
Even het speeltempo een tandje hoger en tel uit je meerwinst, opper ik gratis.
Philippen, onverstoorbaar: „Als je mikt op de doelgroep die al jaren kient, moet je ook heel bewust rekening houden met haar tempo van spelen. Onze doelgroep is gewend aan iemand die cijfers voorleest, rustig je bingo controleert, terwijl de kastelein de rondjes koffie en fris noteert."

Ook in de bingo-zaal van 'Valkenburg' is de sfeer ontspannen. Geen balletje wordt er gepoetst, zoals tot voor kort gebruikelijk bij de nu juridisch afgebladderde Golden Ten Casino's.
Alleen de spelers tonen universele emoties: vooral geen krimp geven bij winst of verlies. En daar waar stoelen bezet zijn, zit men er op het puntje.

Geen rijbewijs

Terwijl twee wandbrede schermen om de tachtig seconden de spelvariant toelichten (X-spel, T-spel, picture-frame enz.), schuif ik aan aan de speeltafel van een dame, bejaard en uit Hoensbroek.
Liever geen naam in de krant, hoewel.... Begin september heeft ze namelijk een Alfa gewonnen. En dat mag de buitenwereld best weten.
Erg blij kijkt ze er niet bij. „Wat wil je ook.... win je eindelijk een auto en dan heeft je man geen rijbewijs."
En dat terwijl een wervingsfolder waarschuwt: wie nu Holland Casino Bingo speelt, kan maar beter z'n rijbewijs hebben!

Mijn tijdelijke tafeldame wil terug naar haar begin: „Ik kien al zeker dertig jaar. Vroeger haast dagelijks. Veelal in Hoensbroek, maar ook in Kerkrade. Van alles heb ik in de loop der jaren gewonnen. Linnengoed voor al mijn kinderen. En in Schinveld zelfs een keer 5000 gulden."

Kortom, een kiene dame die zichzelf, gelokt door het guldenteken uit Valkenburg, begin september met echtgenoot en tweehonderd te verspelen guldens op een bingo-avondje trakteerde. „Ik speel altijd met één kaart. Da's te overzien en kost maar een gulden. Ineens werd ik op mijn schouders getikt met de mededeling dat ik een auto had gewonnen. Hoewel mijn hart best wilde bonzen – het was bovendien de verjaardag van mijn zoon – reageerde ik nuchter. Ik heb 't namelijk aan mijn hart, dus hield ik me maar heel rustig."
Haar ongeluk bij dit glanzend-geluk-op-vier-wielen was het ontbreken van manliefs rijbewijs. De oplossing was simpel: gewoon verkopen. „Mijn zes kinderen heb ik elk wat toegestopt. Zelf heb ik een bankstel gekocht waarop ik met mijn korte benen eindelijk de grond kan raken."
Wat heb je ook aan een auto voor het huis, waarin je alleen maar kunt zitten.

Dat ze sinds die (on)geluksdag regelmatig in Valkenburg aan het scherm van geluk verschijnt, heet geen verslaving of hebzucht. „Ik vind het hier gewoon gezellig. Verder heb ik hier meer geluk dan op kienavonden elders in Zuid-Limburg. Nog geen drie dagen nadat ik die auto had gewonnen, won ik hier de jackpot met duizend gulden.

Daar spelen mijn man en ik nu nog steeds van. Verslaafd aan geluk? Nee hoor, na vanavond kan ik rustig veertien dagen wegblijven. Wie hier trouwens komt om te winnen, kan beter thuisblijven, want dan kun je immers ook niet tegen je verlies. En verliezen doe je hier toch nog altijd vaker dan winnen."

Maskeren

Helemaal achter in de hoek van de bingo-zaal zitten twee dames. Iedere tachtig seconden tikken zij een toets in voor weer een ronde. Hun rookverslaving ligt slechts enkele seconden hoger.

De een is kort in leer gerokt. De ander heeft het haar hoog opgekamd. Toine en Rita uit Maastricht. Daar moet ik het maar mee doen.

Een gezellig tussendoortje. Meer heeft bingo voor hen niet om het lijf. Tenminste, zo willen de twee hartsvriendinnen hun onderhuidse goklust maskeren. Toine komt drie keer per week naar Valkenburg: op dinsdag, donderdag en zondag. Vriendin Rita heeft pas aan vijf keer genoeg. „En als ik hier een kamer had, bleef ik logeren," grijnst ze.

door **hans toonen**

Verslaafd?
„En wat dan nog!..." kaatst Rita terug. Sluit dan kort met Toine en zweert dat zij zich nooit in de schulden zouden spelen.
Toch komen beiden allerminst met omgedraaide dubbeltjes naar dit casino. Toine speelt telkens met 500 gulden, terwijl Rita haar vijf avonden telkens start met 200 piek.

Wie nu verstijfd raakt van dit startgeld, wil ik toch even ontnuchteren. In de bingo-zaal werd tot voor kort baccarat gespeeld. Een kaartspel, exclusief voor dikke beurzen. Dat laat op de avond – meestal rond middernacht – werd ingezet met pakweg duizend gulden. Vroeg in de ochtend eindigde het met tenminste één winnaar die lachend zijn twintig tot dertig briefjes van duizend natelde.
Philippen: „Als casino stelden wij alleen het spel beschikbaar. Voor de rest speelde men tegen elkaar. Van de winst kregen wij, zoals afgesproken, drie procent. Wil je baccarat aantrekkelijk houden, moet je toch uit een ruimer reservoir van spelers kunnen putten."
Valkenburg en wijde omgeving bleken echter niet rijk genoeg om dit kaartspel vol te houden. Op den duur was men te veel met elkaar vertrouwd. Dan wordt zowel verliezen als winnen steeds pijnlijker.

Lourdes

Vergeleken bij baccarat is bingo 'peanuts'. De verslaving is echter hetzelfde. Ook hier kom je vaak dezelfde gezichten tegen.
Toine en Rita zijn twee van die 'gezichten'. „Begrijp me niet verkeerd, als het moet, kan ik rustig thuis zitten. Maar dan is het net alsof iemand roept dat ik toch maar weer eens een gokje in Valkenburg moet wagen," ontboezemt Toine.
Rita is inmiddels een doorgokte speelster. „In het begin had ik de grootste moeite een gulden in te zetten. Bij elke gulden die ik erin stopte, dacht ik: daar gaat weer een snee brood. Totdat je ineens voor één gulden twaalf 'sneetjes brood' terugkrijgt..."

Beiden spelen bingo als tussendoortje.
In deze oase van gedempt licht, ingebouwd muziekje als iemand de jackpot raakt en rinkelende guldens wachten zij op de komst van hun mannen. Aan hun arm wordt koers gezet richting roulette, Frans en Amerikaans. Terwijl Toines echtgenoot vooral op kleur speelt (zwart of rood) zet zijzelf altijd op drie dezelfde nummers: 34, 36 en 27 haar geboortedatum.
Alsof de duivel ermee speelt, wint ze op deze nummers royaal genoeg om de speeltafels van Valkenburg te blijven bezoeken.
Alleen, het is niet de duvel. 'Lourdes' blijkt de bron van haar geluk. Aangespoord door vriendin Rita vertelt ze haar gokgeheim. „Ik ben nogal vroom-katholiek. Dus toen ik in Lourdes was, liet ik me door een pater zegenen." Tilt een zwart handtasje op, dat naast het bingoscherm staat en vervolgt: „In dit tasje zaten nog enkele speelfiches. Dat wist ik niet. Dus die zijn ongemerkt mee gewijd."

Hoewel Rita haar gezegend geluk niet op kan, legt zij af en toe ook een medaille en een kastanje diagonaal op het scherm.
Als 'Lourdes' is opgedroogd, hou je toch nog kans op bingo.

● Blik in de bingo-zaal van Holland Casino Valkenburg

Oorlog tegen het verstand

Een beroemde Russische operazanger, op toernee in het Westen, was zich vlak voor een concert aan het inzingen. Hij produceerde aan één stuk door maar een enkele toon, namelijk do,do,do,do do... enzovoorts. Dat begon een van de vrouwelijke leden van het orkest, dat hem zou begeleiden, danig de keel uit te hangen en heel vinnig zei ze: „Mijnheer, waarom doet u niet gewoon zoals anderen doen, die zingen zich in met toonladders?" En om te illustreren wat ze bedoelde begon ze zelf de toonladder 'do-re-mi-fa-sol-la-si-do' te zingen. „Madam," antwoordde de zanger, „waar anderen naar zoeken, heb ik al gevonden."

Het opmerkelijkste verschil tussen het westen en het oosten van het Europa van vóór de omwentelingen van 1989 was precies hierin gelegen. In het onderscheid in vrijheid namelijk om verschillende geluiden of stemmen ten gehore te kunnen brengen versus de dwang om slechts een enkel geluid te mogen laten klinken. In het Oosten werden dissidente geluiden onderdrukt met het argument dat ze onwaar waren en dus ondermijnend voor de samenleving, voor het algemeen belang.

Er zijn een heleboel mensen, die zich nog altijd verbazen over de snelheid waarmee de omwenteling in Oost-Europa heeft plaatsgehad. Maar eigenlijk is hun verbazing nog het meest verwonderlijk. Het communisme of liever de communistische regimes onder aanvoering van de Sovjets heeft sinds het tijdperk van Stalin niet alleen een koude oorlog tegen het Westen gevoerd, maar ook een oorlog tegen het 'gezonde' verstand, tegen de 'rede'. De communistische oorlog tegen de rede door de wereldberoemde filosoof Kant getypeerd als 'de opdracht altijd zelf te denken' was een bij voorbaat verloren strijd, zoals door de hele geschiedenis heen de vijanden van het 'redelijke' verstand uiteindelijk altijd het loodje hebben gelegd.

Waarom? Wel, die vraag stellen is in feite haar beantwoorden. Vanuit redelijk, kritisch denken vloeit dikwijls de uit slechts een woord bestaande vraag 'waarom' voort. Dat kritische denken neemt niets zonder meer aan. Zo bedreigt het alles wat bestaat althans in principe. Waarom zijn de winkels in het Westen beter gevuld dan hier, hoewel je geleerd hebt dat een staatsgeleide economie beter is? Waarom vluchten zoveel medelandgenoten toch naar het Westen, hoewel je geleerd hebt dat iedereen hier tevreden is en er geen werkeloosheid en criminaliteit bestaat?

Het kritische denken is in wezen het meest verwoestende soort dynamiet dat er is. Het blaast gedachten en ideeën op, doet feiten in de lucht vliegen en brengt oorzaken aan het licht. Het 'waarom' voert naar een 'daarom'; en de wetenschap van het 'daarom' kan gevolgen hebben voor de bestaande orde. Ouders met opgroeiende, 'puberende' kinderen ervaren dat vrijwel dagelijks. Het altijd maar vragen door een kind naar het 'waarom' van bepaalde maatregelen en meningen en het daarmee samenhangende probleem om een goed 'daarom' uit de mouw te schudden, leidt er nogal eens toe dat de maatregel niet overeind blijft en dat de gezinsorde een verandering ondergaat. Veel communistische leiders lieten bij tijd en wijle weten dat er geen voedseltekorten zouden zijn of geen vluchtpogingen naar het Westen ondernomen zouden worden, als hun onderdanen maar niet zo onhandig, kortzichtig of dom zouden zijn.

Maar reëler zou het zijn geweest te zeggen: als zij (de leiders) maar niet zo slim waren geweest hun onderdanen onwetend of dom te houden. Domheid is meestal het produkt van zeer slimme wezens. De vijandigheid jegens het kritische verstand behoort tot het arsenaal van de ontwikkelde geesten. Ontwikkelde leiders voeren vaak oorlog tegen het (gezonde) verstand van hun volgelingen.

Maar het is precies daarom dat ze in die oorlog uiteindelijk altijd het onderspit delven. Want elke samenleving, elk regime, iedere ontwikkelde leider kan in het bestrijden van het kritische, scheppende denken niet zover gaan dat het volledig uitgeroeid wordt (als dat überhaupt al zou kunnen). Datzelfde denken is ook een noodzakelijke voorwaarde voor bijvoorbeeld het doen van nieuwe technische (militaire) vindingen of het ontwikkelen van effectieve politieke strategieën.

De oorlog tegen het verstand bevat dus altijd een innerlijke tegenstrijdigheid. Voor een deel moet het verstand worden vernietigd maar voor een deel moet het ook in leven blijven, blijven functioneren. Een treffend voorbeeld van tweeslachtigheid was de componist Richard Wagner, die in de tweede helft van de negentiende eeuw heftige aanvallen deed op 'het tijdperk van de de machine' en op het technische denken dat toen in Duitsland in opkomst was. Toch hij kon er maar niet genoeg van krijgen machines te gebruiken als theatermachines bij de opvoering van zijn opera's, waarin hij 'de wereld van de machine' bespottelijk maakte.

Maar er is nog een reden waarom het verstandelijke denken ook in een verstandvijandige samenleving voor een deel moet blijven functioneren, wil die samenleving tenminste overeind blijven. Het verstand heeft niet alleen de taak een gegeven situatie te onderzoeken of van vraagtekens te voorzien, maar het heeft ook nog een andere functie, namelijk een gegeven situatie te rechtvaardigen, van argumenten te voorzien, 'in te balsemen'. Het verstand stelt vragen, maakt onzeker en het verstand antwoordt, 'verzekert', stabiliseert. Het verstand sloopt en het verstand bouwt. Die 'conservatieve', behoudende rol van het verstand, van het 'zelfstandige denken', van het 'vrije' denken wordt door de echt slimme leider zoveel mogelijk gestimuleerd. Hij wil dat zijn volgelingen steeds opnieuw zelf ontdekken dat hij gelijk heeft. Hij beseft maar al te goed dat als je van mensen papegaaien maakt, dat je dan ook huichelaars van hen maakt.

Huichelaars zijn mensen die uit angst (voor straf of het verlies van hun voorrechten) openlijk iets anders zeggen en doen dan ze in wezen denken en geloven. Tussen een huichelende bevolking en zijn leiders kan daarom geen goede relatie bestaan. Maar om te bereiken dat je volgelingen met hun eigen 'gezonde' verstand ontdekken dat jij gelijk hebt, moet je feiten die jouw gelijk ontkrachten, weghouden. Ze mogen zo kritisch zijn als ze willen, zolang het maar binnen de door jouw bepaalde gedachtengrenzen gebeurt.

De communistische regimes hebben daarom steeds geprobeerd de 'informatie-grenzen' te bepalen door hun landsgrenzen zoveel mogelijk gesloten te houden zoals met een stenen muur, door de omgang van hun onderdanen met buitenlanders zoveel mogelijk te beperken en door buitenlandse kranten en boeken te verbieden. Maar tevergeefs. Vooral door de grensoverschrijdende uitstraling van radio en televisie werden de informatielekken zo groot, dat steeds meer Oosteuropeanen met hun gezond verstand begonnen te ontdekken dat het communistische paradijs zo paradijselijk niet was. Ze konden zowat dagelijks zien en horen dat er een grote kloof gaapte tussen wat hun leiders zeiden en wat werkelijk was. Voor die leiders bleef er uiteindelijk dus maar een weg open om huon positie overeind te houden, de weg van het geweld. Hun onderdanen werden daardoor van volgelingen tot slaven. Maar onontkoombaar verbreken slaven op een dag hun ketenen.

De revolutie in het Oostblok is dus in de eerste plaats een 'informatierevolutie', een produkt van dit informatietijdperk. Om dezelfde reden zijn ook revoluties in andere, door dictatoriale regimes geregeerde landen als China, Noord-Korea, Vietnam en het Midden Oosten op korte termijn onontkoombaar. Kortom, onze wereld zal nog lang een chaotische aanblik bieden. Maar, zoals de Chinese wijsgeer Chuang Tzu lang geleden al zei: „Er is vaak chaos in de wereld – en altijd is de liefde tot het kennen van de waarheid de oorsprong van het onheil."

rené diekstra

DE LIMBURGSE PERSONEELS GIDS

DE STICHTING SOCIAAL PEDAGOGISCHE ZORG WESTELIJKE MIJNSTREEK

– behartigt de belangen van verstandelijk gehandicapten en hun milieu in de Westelijke Mijnstreek –

roept sollicitanten op voor de funktie van

HOOFD M/V

In full-time dienstverband
ten behoeve van het Gezinsvervangend tehuis te Susteren.

Algemene funktie-omschrijving
Het aan te stellen hoofd zal verantwoordelijk zijn voor het totale funktioneren van het gezinsvervangend tehuis, volgens de daartoe opgestelde doelstellingen, regels en voorwaarden.

Funktie-eisen
- Een op de funktie gerichte afgeronde opleiding, overeenkomstig de aanstellingsvoorwaarden in de C.A.O. voor dagverblijven en tehuizen voor gehandicapten.
- Ruime ervaring in de zwakzinnigenzorg, met name m.b.t. de zorg voor volwassenen in de intra- en/of semimurale woonsituatie.
- Ervaring in een leidinggevende funktie.
- Kennis van ontwikkelingen op het gebied van de zwakzinnigenzorg, zowel op regionaal, provinciaal als landelijk niveau.

Van het aan te stellen hoofd zal tevens verwacht worden dat hij/zij
- zowel intern als extern een initiërende en coördinerende rol zal vervullen;
- in ruime mate beschikt over leidinggevende en organisatorische capaciteiten.

De C.A.O. voor dagverblijven en tehuizen voor gehandicapten is van toepassing op de salariëring en overige arbeidsvoorwaarden.

Informatie over deze funktie kan verkregen worden bij mevr. Kortooms-Köhlen, personeelsfunktionaris tussen 9.00 uur en 10.00 uur 's ochtends

Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selektieprocedure.

Sollicitanten dienen hun schriftelijke reakties vóór DONDERDAG 1 NOVEMBER A.S., met vermelding van hun personalia, opleiding en ervaring te richten aan de STICHTING SOCIAAL PEDAGOGISCHE ZORG WESTELIJKE MIJNSTREEK, Wilhelminastraat 9, 6131 KK Sittard (tel. 04490-18744).
T.a.v. drs. J.L. van Houtem, direkteur.

HERHAALDE OPROEP

Gemeente Voerendaal

Op de afdeling financiën c.a. wordt gevraagd een

Financeel beleidsmedewerker m/v

De organisatie:
De organisatie van de gemeente Voerendaal bevindt zich in een veranderingsproces. Dit proces moet leiden tot een meer doorzichtige kliëntgerichte en doelmatig funktionerende organisatie, waarin voldoende mogelijkheden tot effektieve politieke sturing aanwezig zijn en waarin de betrokkenheid van de ambtelijke medewerkers zo groot mogelijk is.
In de koncept-hoofdstruktuur is een afdeling Middelen opgenomen met de funkties financiën en interne zaken.

Funktie-informatie
De medewerker, aan wie een initiërende rol is toebedacht, zal zich in teamverband inzetten voor:
- het opstellen van een voortschrijdende meerjarenbegroting;
- de samenstelling van de jaarbegroting respektievelijk de jaarrekening en jaarverslag van de algemene dienst en van het Gemeentelijk Woningbedrijf en Grondbedrijf;
- het presenteren/koördineren van tussenrapportages op het vlak van beleid en beheer;
- een verdere ontwikkeling van de inrichting van de financiële administratie ter ondersteuning van een adekwaat beleids- en beheersinstrumentarium;
- de formele aspekten van de gemeentelijke belastingen.

Funktie-eisen
- opleiding op H.B.O.-niveau (H.F.B.A. of H.E.A.O.-BE);
- praktijkervaring met gemeentefinanciën;
- ervaring met geautomatiseerde gegevensverwerking;
- communicatieve vaardigheden;
- analytisch denkvermogen.

Kandidaten die praktijkervaring hebben met betrekking tot het B.B.I.-proces genieten bij gelijke geschiktheid de voorkeur.

Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selektieprocedure.

Salaris
Afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring vindt aanstelling plaats in niveau 8 of 9. Afhankelijk van de funktie-invulling en de definitieve funktiewaarde na de reorganisatie is een doorgroei naar niveau 10 niet uitgesloten.
Nadere inlichtingen kunnen worden verkregen bij het hoofd van de afdeling, de heer F. Bemelmans, tel. 045-753399.

Sollicitaties te richten aan Burgemeester en Wethouders van Voerendaal, Postbus 23800, 6367 ZG Voerendaal binnen 10 dagen na het verschijnen van dit blad. In de linkerbovenhoek van de enveloppe vermelden "sollicitatie".

Herhaalde oproep

Stichting Huisvesting Bejaarden Limburg

De Stichting H.B.L. zoekt voor elk van haar complexen huurwoningen:

70 woningen Promenade Heerlen
48 woningen Kerkstraat Ubach over Worms

een HUISMEESTER/TOEZICHTHOUDER M/V

De huismeester wordt belast met o.a. de volgende taken:
- het uitoefenen van controle op de gebouwen en technische installaties;
- het verrichten van kleine reparaties;
- het houden van toezicht op de naleving van gedragsregels door bewoners;
- het opnemen en melden van onderhoudsklachten.

Gezien de aard van de functie (deeltijd) en het feit dat van de huismeester wordt verwacht, dat hij/zij zich binnen het betrokken complex zal huisvesten, wordt gedacht aan een vervroegd gepensioneerde van 50 jaar of ouder.

Schriftelijke sollicitaties richten aan de directeur van de Stichting H.B.L., Postbus 14, 6160 AA Geleen (tel. 04490-44600).

HCM ROBBE
orthodontist

MAASTRICHT
alex.battalaan 46
6221 ce
tel 043-218156

zoekt voor zijn praktijken in Maastricht en Sittard een

TANDARTSASSISTENTE M/V

Voor deze part-time functie (0,5) is vereist:
- vooropleiding op niveau HAVO of VWO;
- beroepsopleiding/ervaring in de tandheelkunde;
- leeftijd vanaf ongeveer 23 jaar.

Van de nieuwe medewerkster wordt verwacht dat zij na interne opleiding in staat is zelfstandig te werken binnen een klein collegiaal opererend team.
Bovendien zal van haar worden verwacht dat zij deze deeltijdbaan zowel gedeeltelijk in Sittard als in Maastricht vervult.

Schriftelijke reacties worden gaarne binnen 14 dagen tegemoet gezien op bovengenoemd adres.

WONINGVERENIGING ROERSTREEK

De Woningvereniging Roerstreek exploiteert in 10 kleinere gemeenten in Midden-Limburg ongeveer 3800 verhuureenheden.
Tot het bezit behoren tevens 3 verzorgingstehuizen.
De organisatie bestaat uit de afdelingen Secretariaat, Bewonerszaken c.a., Financieel-Economische Zaken en Technische Dienst.

Als aanvulling op de afdeling Technische Dienst, worden kandidaten gezocht voor de functie van:

ONDERHOUDSOPZICHTER (M/V)

De medewerker is direct verantwoording verschuldigd aan het Hoofd Technische Dienst.

Takenpakket
- het uitvoeren van woninginspecties in het kader van het klachtenonderhoud, woningaanpassingen e.d.;
- het toezicht houden op en het controleren van door derden uitgevoerde werkzaamheden;
- het aanleveren van gegevens ten behoeve van de onderhoudsbegroting.

[illegible]
- een bouwkundige opleiding op MBO-niveau;
- ruime practische ervaring [illegible] werkgebied;
- goede contactuele eigenschappen en een dienstverlenende instelling;
- vermogen om in teamverband te functioneren.

Arbeidsvoorwaarden
- salaris en overige arbeidsvoorwaarden, afhankelijk van leeftijd en ervaring, conform de CAO voor personeel in dienst van woningcorporaties;
- woonachtig in of bereidheid tot verhuizen naar het werkgebied van de vereniging;
- een medische keuring maakt deel uit van de selectieprocedure.

Voor nadere inlichtingen kunt u zich wenden tot de heer G.L.H. Zeelen, Hoofd van de afdeling Technische Dienst (telefoon 04742-8222).

Uitvoerige sollicitaties binnen 10 dagen na het verschijnen van dit blad, te richten aan de directeur van de Woningvereniging Roerstreek, Postbus 8017, 6060 AA Posterholt, onder vermelding van "Kabinet" in de linker bovenhoek van de enveloppe.

INFORMATI[E]
BIJEENKOM[ST]

WOENSD[AG]
24
OKT 199[0]

Aanvang 14.30
einde 17.00 u
Gouv. v. Hövellstr
6131 KD Sitta[rd]
Telefoon
(04490) 9 13

HBO-VERPLEEGKU[NDE]
EN
VRIJSTELLING HBO-V

HOGESCHOOL SIT[TARD]

Unique Uitzendburo zoekt m/v

★ Personeel dat opgeleid wil worden tot breier.
Functie-eisen zijn:
technische achtergrond
bereidheid tot het werken in 3-ploegendienst of 5-ploegendienst.
De betaling is volgens de Textiel-CAO.

★ Administrateur op MBA/SPD niveau, met ervaring vooral m.b.t. het verwerken van boekingsstukken voor een bedrijf in Brunssum.

★ Oproepkrachten, voor de schoenenbranche, in Heerlen en omgeving, flexibel kunnen verkopen + alle voorkomende werkzaamheden willen doen.

Tevens zijn wij op zoek naar een filiaalleider voor Venray, ervaring in schoenenbranche is een must.

Emmaplein 2, Heerlen
tel. 045-718170

unique uitzendburo
werk je goed, dan verdien je unique

RICHARD HIRSCHMANN ELECTRONICA NEDERLAND B.V.
is een snelgroeiende onderneming op het industrieterrein Noord te Weesp, met activiteiten o.a. op het gebied van kabeltelevisie, radio/tv-antennes, satellietantennes, mobiele antennes, datacommunicatie, elektronische componenten en beveiligingsapparatuur.

Op korte termijn zoeken wij voor het servicesteunpunt te Echt (Limburg) een (m/v)

servicetechnicus

voor reparatie/onderhoud van componenten en systemen van en voor kabeltelevisienetten (CAI'en).
Een opleiding op MTS-niveau is gewenst.
Enige kennis van en ervaring met de hoogfrequenttechniek, verkregen bij kabeltelevisie- of radio-TV-service, is een pre.
Geboden wordt een zelfstandige functie, waarbij in een inwerkperiode is voorzien.
Leeftijdsindicatie: 20-35 jaar.

De salariëring is afhankelijk van ervaring en goede vervulling van de functie.
Wij bieden goede secundaire arbeidsvoorwaarden, reiskostenvergoeding, studiekostenvergoeding en opname in ons pensioenfonds.

Voor meer informatie kunt u zich in verbinding stellen met mevrouw H. Arink, telefoon (02940) 1 54 44. Indien u geïnteresseerd bent zien wij uw schriftelijke sollicitatie met belangstelling tegemoet. Discretie is verzekerd.

Hirschmann

RICHARD HIRSCHMANN
ELECTRONICA NEDERLAND B.V.
Pampuslaan 170, 1382 JS Weesp.
Postbus 92, 1380 AB Weesp.

„Interland" Bouwelementen b.v.

vraagt

1ste RAMEN-MONTEUR
AANKOMENDE RAMEN-MONTEURS

Sollicitatie na telefonische afspraak met dhr. H. Voogt tussen 17.00 en 20.00 uur. Tel. 045-213928.

Hommerterweg 35 Heerlen-Hoensbroek

Harmonie „Flos Carmeli" uit Heerlen - Schaesbergerveld

zoekt op korte termijn een

DIRIGENT m/v

- De harmonie komt uit in de afd. Uitmuntendheid
- Repetitie op donderdagavond
- Ook supervisie bij opleiding leerlingen

Nadere informatie bij de voorzitter: tel. 045-725740

Schriftelijke sollicitaties te richten aan het adres: Haarlemstraat 26, 6415 CC Heerlen.

---

nijssen interlux

Voor de verkoop van topmerken in verlichting en interieuraccessoires zoeken wij kontakt met een representatieve en enthousiaste

verkoper m/v

Naast het geven van verlichtingsadviezen verzorgt onze nieuwe medewerker ook kleine reparaties. Derhalve is technisch inzicht een vereiste.
Rijbewijs BE gewenst.
Leeftijd tot 25 jaar.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan:
Nijssen-Interlux,
t.a.v. de heer [illegible] Nijssen,
Rijksweg-Noord 12,
6162 AH Geleen.

NAAIMACHINEHANDEL
Reesink Pfaff
vraagt een

VERKOOPSTER

ter versterking van ons team, liefst met winkelervaring en kennis van het naaien en breien gewenst. Full-time.

Schriftelijke sollicitaties naar:
Reesink BV, Emmaplein 3, 6411 JP Heerlen

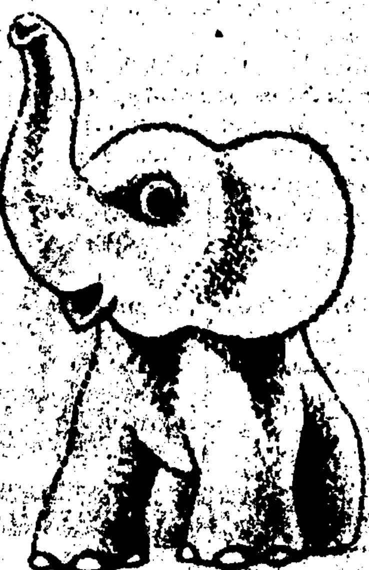
P. REESINK (Pfaff)
Emmaplein 3 Heerlen

Dringend

tegelzetters
en
onderaannemers
gevraagd

FLIESEN/ZILLGENS
Albert Jansenstraße 6,
D-5130 Geilenkirchen
Tel. 09-49-2451-8070
Fax. 09-49-2451-84317

Mama, bestaan er nog echte olifanten?

GEEF OM DE TOEKOMST.

Word voor f 27,50 donateur van het Wereld Natuur Fonds. Giro 25, Zeist.

UNIEKE
VERBOUWINGS-KORTING
LAATSTE WEEK
BIJ ALLE VAN SLOUN MEUBELZAKEN

KORTINGEN VAN 20-60%

Onze zaak in Valkenburg wordt komende weken grondig verbouwd en krijgt een geheel nieuw interieur. Door deze werkzaamheden moet er ruimte vrij komen in onze showroom.

In verband hiermee kunt u in al onze meubelzaken profiteren van grote kortingen. Ongekend voordeel van liefst 20 tot 60%. Voor snelle beslissers is het nú tijd. Want **op = op !!**

Welkom in onze showrooms in Sittard, Geleen, Valkenburg en Roermond. Wij tonen u een representatieve kollektie klassieke en moderne kwaliteitsmeubelen en slaapkamers.

van sloun interieur
HERKENT U AAN DE KWALITEIT

SLAAPADVIES

GELEEN
ROERMOND
SITTARD
VALKENBURG

ROERMOND
VALKENBURG
zondag geopend
van 13.00-17.00 uur

DICKENSIAANS PROZA VAN CHARLES PALLISER

[illegible] 1820 gaat een in Engeland [illegible]achtige jongen van ongespeci[illegible]de leeftijd, maar ergens tussen [illegible]n en de twintig, op zoek naar [illegible]tsluiering van de raadsels rond [illegible]even. Hij is op de een of ande[illegible]nier erfgenaam van een groot [illegible]oed, maar hoe, daar valt [illegible]ijk achter te komen; laat staan [illegible]ntwoord op de vraag of hij het [illegible]oed ook werkelijk ooit in bezit [illegible]rijgen.

[illegible]ijn omzwervingen komt hij in [illegible]eest uiteenlopende milieu's, [illegible] hij echter allemaal mensen [illegible]oet die elkaar blijken te ken[illegible] met elkaar hebben samenge[illegible]en of dat nog doen en min of [illegible] familie van de hoofdpersoon [illegible] Huffam zijn.

[illegible]e doordat zijn moeder (die een [illegible]erg naïeve mevrouw is) en later [illegible]lf te goed van vertrouwen is [illegible]en hem successievelijk alle il[illegible]s ontnomen die hij omtrent die [illegible]en koestert, het samenspan[illegible]gaat namelijk in hoofdzaak te[illegible]em. Geleidelijk aan blijkt vrij[illegible]niemand degene te zijn voor [illegible]ohn hem of haar heeft gehou[illegible] tot zijn schade en schande mo[illegible]we wel zeggen, want hij sterft [illegible]le keren bijna de hongerdood, [illegible] herhaaldelijk hals over kop [illegible]ten, wordt opgesloten in een [illegible]chool die meer op een concen[illegible]ekamp lijkt en in een gekken[illegible]en verdient de kost met het [illegible]en in de riolen van Londen [illegible] in de uitwerpselen achterge[illegible]en muntstukken.

[illegible]scheelt niet veel of hij moet uiteindelijk beseffen dat hij zelfs zelf niet degene is voor wie hij zich altijd heeft gehouden.

En zo is de Quincunx niet alleen een bijna te dolle avonturenroman, het is ook een allegorie op de puberteit en een behendige beschrijving van de tegenstellingen tussen de beleving van de wereld door het individu en door zijn omgeving – en natuurlijk de bevestiging van de stelling dat een goed georganiseerd erfrecht mitsgaders een waardevrije Bijstandswet niet voldoende gewaardeerd kunnen worden.

Dat alles vervat in een exuberant Dickensiaans proza waarin schrijver Charles Palliser zich zo goed heeft ingeleefd dat de lezer vrijwel willoos wordt meegesleept (ruim 800 pagina's lang) langs een wereld waarin enerzijds een ridicuul soort, op al even belachelijk eergevoel gebaseerde volstrekt hypocriete – maar door iedereen als standaard aanvaarde – vormelijkheid heerst, pal naast de gruwelijkste armoede waarin armen nog minder zijn dan slachtvee en naar believen verjaagd en/of opgehangen kunnen worden. Alles temidden van een wereld vol vervuiling, misdaad en hypocrisie die kennelijk van alle tijden zijn.

Zelfs wie geen specifiek minnaar is van Dickens en diens inmiddels toch ietwat gedateerde werken zal op de een of andere manier gefascineerd raken door dit merkwaardige boek. Men moet bewondering hebben voor de mate waarin Palliser zich in deze voor ons volstrekte vreemde wereld heeft ingeleefd. Wie in de intrigue overeenkomsten vindt met De Naam van de Roos van Umberto Eco beseffe dat Palliser meer dan twaalf jaar geleden aan het boek begon. Een mooi voorbeeld van hoe binnen de Europese cultuur op twee plaatsen een zelfde ontwikkeling plaats vindt naar een geheel nieuw genre roman.

Het is trouwens ook een moraliserend boek. Zowel de rijken als de heel armen als de juristen die in het boek optreden zijn onveranderlijk minstens eigenaardig, maar doorgaans doortrapt en slecht. De 'good guys' in het boek zijn een paar intelligente armen, die er bewust voor kiezen arm te blijven.

Helaas is er op de vertaling van Ronald Jonkers wel het een en ander aan te merken. Waarom moeten platpratende mensen in Yorkshire zich het Alkmaars of Hoorns dialect aanmeten? Zou het taalgebruik van Hieronymus van Alphen of Nicolaas Beets niet wat meer hebben gepast? Overigens zal de lezer door oneffenheden in de vertaling nauwelijks gehinderd worden bij het ademloos lezen van dit boek, waarin John Huffam zo ongeveer alles bij elkaar beleeft van alle hoofdfiguren van Dickens samen…

En wat de titel betreft: de betekenis daarvan staat in elk goed Engels woordenboek.

S.B.

De Quincunx – Charles Palliser; Uitg. Prometheus ƒ 55,-.

● *Charles Palliser*

BOEKENPAGINA

De boekenpagina van het Limburgs Dagblad verschijnt om de vier weken.

Coördinatie en eindredactie: **jos frusch**

Bijdragen van: sante brun, frans budé, pieter defesche, jos frusch, emile hollman

WAAROM BEAUVOIR GELIJK HAD EN STENDHAL NIET..

'Je wordt niet als vrouw geboren, er wordt een vrouw van je gemaakt'.

Deze uitspraak van – wie anders dan – Simone de Beauvoir spreekt natuurlijk voor zich. Toch krijgt die een extra dimensie wanneer je via de (onlangs in het Nederlands vertaalde) Beauvoir-biografie door de kinderjaren van de fameuze schrijfster en filosofe bladert. Want wat moet er worden van een kind dat opgroeit tussen de kunstenaars van het Parijse Montparnasse? Van een kind van wie de ouders, ondanks tergende armoede, vinden dat ze door hun opvoeding nu eenmaal tot de elite behoren. Een kind van wie de moeder zelfs mee naar school gaat. Wat moet er worden van een meisje dat op 8-jarige leeftijd piano speelt en Engelse romans in de oorspronkelijke taal leest?

Simone de Beauvoir gaat filosofie, letteren en mathematische wiskunde studeren. In die tijd leest ze op aanraden van een gelovige vriend tal van mystieke psychologische studies en komt tot de volgende conclusie: 'Ik wil God aanraken, of God worden'. Simone de Beauvoir zal beroemde boeken schrijven, alle hoeken van de wereld zien en de geschiedenis ingaan als hartstochtelijk verdedigster van het existentialisme en als een der eerste feministen. Het totale werk van Beauvoir is omvangrijk, het aantal woorden dat anderen over haar schreven eveneens.

Uitgangspunt voor deze Beauvoir-biografie was de ontdekking van een aantal niet gepubliceerde brieven (1682 bladzijden) van Simone aan haar Amerikaanse vriend en schrijver Nelson Algren.

Het is moeilijk te bepalen wat de Algren-brieven toevoegen aan de vier delen tellende memoires van Beauvoir en de roman de Mandarijnen waarin de relatie tussen Simone en Nelson beschreven wordt. Natuurlijk, ook deze biografie behandelt de fascinerende relatie met Jean-Paul Sartre, de deining rond de Tweede Sekse, het Rusell Tribunaal, de relatie met Claude Lanzmann en Olga Kosakiewicz, haar betrokkenheid met Cuba, Chroetsjov, Vietnam, de Arabische kwestie, het communisme en het existentialisme.

Maar over de laatste levensjaren van de schrijfster (waarin Sartre kwam te overlijden, waarin Sylvie een groot aandeel van haar energie opeiste) weten de biografen naar mijn smaak te weinig te melden. Dat is vreemd, aangezien Francis en Gontier zich er zo nadrukkelijk op beroepen de schrijfster persoonlijk gekend te hebben.

Wel slagen ze er zonder meer in om bijna 350 bladzijden lang de lezer in de ban te houden van dat ongelofelijke leven van die fantastische vrouw.

En het bewijs in te kleuren dat Stendhal volledig de plank mis sloeg toen hij zei: 'Elk genie dat als vrouw geboren wordt, is verloren voor de mensheid'.

E.H.

Simone de Beauvoir – C. Francis, F. Gontier. Uitg. de Prom ƒ 47,50

HET TRIESTE RELAAS VAN EEN ZORGZAME HUISMOEDER

[illegible] stijl stijgt het nauwelijks uit [illegible] het niveau van een opstel van [illegible] middelmatige mavo-leerling, [illegible] toch is het levensverhaal van [illegible]neke Boon, de weduwe van [illegible]ver Louis Paul Boon (1912-[illegible]) een boek dat je in één adem [illegible]est. Omdat ze dreigde te be[illegible]ijken aan 'pillekes' en drank – [illegible]araan ze uit ledigheid en een[illegible]amheid verslaafd was geraakt – [illegible]erde haar zoon Jo haar aan haar [illegible]oires op band in te spreken. [illegible]kenner Herwig Heus fatsoe[illegible]erde de tekst en vulde die aan [illegible]t informatie, ingewonnen tijdens [illegible] vijftigtal gesprekken met de 76-[illegible] schrijnwerkerksdochter, zon[illegible]door overigens haar sappi[illegible]eltrant ook maar enigszins [illegible]asten. Vlaamse woorden en [illegible]kingen als 'het speen', 'de [illegible]acocheke' en 'bij haar [illegible]een vijs los' larderen derhalve [illegible]g dit in wezen trieste en [illegible]pende relaas, evenals open[illegible] opmerkingen als 'dat wijf [illegible] hoer lijk een paard, die van [illegible]ens tot 's avonds zat liep en [illegible]ar man vocht.'

[illegible]anneke Boon is een geboren ver[illegible]ter, die ons op een onbevangen [illegible]vlot leesbare wijze een kijkje [illegible] in het leven van een arbeiders[illegible], waarin huiselijke bedrijvig[illegible]eid en literaire ambitie op een vanzelfsprekende wijze in elkaar schijnen over te vloeien. Jeanneke blijkt een werk- en zorgzame huisvrouw, die als naaister en voorbeeldige winkelierster de kost verdiende en zich ook nog bekommerde om de literaire carrière van haar man, die aanvankelijk als gevelschilder en medewerker op een brouwerij een ontevreden betaan leidde. Zij was het, die het eerste manuscript van Boon – De voorstad groeit – zonder medeweten van haar man naar uitgeverij Manteau stuurde. De Krijnprijs viel hem ten deel.

Uit haar memoires blijkt dat Jeanneke het vanzelfsprekend vond zich helemaal weg te cijferen en als inspiratiebron, klankbord, chauffeur, typiste en algehele steun en toeverlaat vijftig jaar lang haar zonderlinge man bij te staan. Een onvoorwaardelijke toewijding, die door Boon zelf nooit ten volle is gewaardeerd, al heeft zij haar man dat verwijt nooit expliciet gemaakt. 'Hij had nu eenmaal een slecht karakter, maar als je hem met rust liet was er niets aan de hand', bagatelliseert zij herhaaldelijk Boons eigengereide handelwijze. Haar liefde voor Louis ging zelfs zover, dat ze hem in de auto naar het Zeeuwse Sluis bracht om daar in de pornoshops zijn indrukwekkende verzameling naakte vrouwenfoto's – zijn Feminatheek – aan te vullen. 'Van lolita's in de vlinderjaren tot hoogzwangere matrones, onderworpen aan de behekste fantasmata van een voldongen man wiens sperma bij momenten tot lava schifte', beschreef Boon-verafgoder Johan Anthierens treffend deze merkwaardige collectie.

Dat je door het lezen van dit boek ook een beter begrip krijgt van het literaire oeuvre van Boon – zoals het omslag wil doen geloven – vind ik op zijn zachtst gezegd overtrokken. Hooguit een andere kijk op zijn laatste sombere boeken Memoires van de Heer Daegeman en Eros en de eenzame man. 'Hij werd steeds zwartgalliger en pessimistischer en begon ook steeds meer te drinken', schrijft Jeanneke over Boons laatste jaren. 'Op het einde was Louis echt levensmoe,' vervolgt ze, 'hij sprak vaak over zelfmoord'. Deze suïcide neigingen worden door zoon Jo, zoals ik onlangs in een radio-interview hoorde, overigens ten stelligste in twijfel getrokken. Maar Jeanneke komt in haar memoires zo openhartig en eerlijk over dat het moeilijk valt bij ook maar één woord van haar vraagtekens te plaatsen.

J.F.

Memoires – Jeanneke Boon; Uitg. Houtekiet ƒ 25,-

● *Jeanneke Boon, onafscheidelijk naast haar man, foto uit de verzameling van Jo Boon.*

OVER DE LOGICA VAN HET GEVOEL

'Kersebloed' van Charlotte Mutsaers is allereerst een boek als opeenstapeling van waarnemingen en gedachten, maar bovenal is het een bijzonder orgineel staalboek van gevoelens. Opperste verbazing, afschuw, haat en angst; liefde, tederheid, bewondering – allemaal hebben ze hun plaats gekregen on Mutsaers beschouwingen die telkens opnieuw de lezer overstelpen met een verbazingwekkende stroom van intrigerende anekdotes, cultuurhistorische analyses, sensaties en taboes. Het is buitengewoon fascinerend hoe Mutsaers haar wereld bouwt uit 'de stukjes, de beetjes, de splinters, de likjes, de partjes, de fracties, de tikkeltjes, de scherven', zoals zij dat zelf noemt. Al lezend ontstaat er een gigantisch tableau van nauwelijks vermoede verbanden, nooit ontdekte relaties of lang vergeten fascinaties. Dat alles in een stijl die los en grillig lijkt, maar in feite buitengewoon nauwgezet en systematisch is.

Waar gaat 'Kersebloed' over? Over de kleine Charlotte die vroeger nooit een pony mocht dragen, over koningin Astrid ('de sneeuwkonigin uit het hoge Noorden'), over de dood van Mutsaers' hond misschien? Of anders over Jan Hanlo met zijn kachel 'als beste vriend'; over Horst Bucholz en Romy Schneider in die weemoedige teenagerjaren? Ik kom er zo niet, het is slechts een minieme fractie van een veel groter geheel. Wat ik even aanstipte, is slechts een oppervlaktelaag, want Charlotte Mutsaers gaat voortdurend ondergronds (onderhuids is misschien nog beter gezegd), boort niet-vermoede lagen aan die zij op haar manier verbindt met een stelsel van gangen dat labyrintisch oogt, maar met haar kaarten in de hand al vlug een aantrekkelijk domein voor vorsers en schouwers wordt. Zo verging het mij tenminste. In 'Kersebloed' leer je met andere ogen kijken, denken en voelen. Het gaat hier niet om de anekdotiek rond koningin Astrid of Ir Lely die Charlottes overgrootvader was, niet om alledaagse voorvallen of verre jeugdherinneringen, hier worden totaal verschillende gebeurtenissen aan elkaar gekoppeld en gestileerd, van pakkend commentaar voorzien om uiteindelijk de lezer te dwingen over te gaan tot stellingname.

In eerste instantie gaat Charlotte Mutsaers je voor in wat háár ervaringen en sensaties zijn. Maar al snel raak je ermee verweven, zo niet ernstig bij betrokken. Haar interesse voor rampen, gruwelen en ongelukken ga je naast die van jou plaatsen. Vaak vallen ze samen, maar even vaak leer je ze opnieuw te zien. Wat te voelen bij dit citaat bij voorbeeld, – Mutsaers haalt het aan – dat de Franse schrijver Paul Léautaud ooit noteerde in een brief: 'Ik ben verrukt, ik ben in alle staten, ik vind dit perfect'. Anders dan u misschien denkt, was dit niet meer en niet minder dan de reaktie op de man die net met zijn geweer een kat nazat en per ongeluk zijn eigen kind van anderhalf doodschoot…

Ik raad u aan 'Kersebloed' op pagina 111 open te slaan om Charlotte Mutsaers' stellingname te lezen. Kiest zij voor het jonge leven van het kind dat hier zo abrupt wordt afgebroken of gaat zij mee in Léautauds mensenhaat?
Hoe dan ook, kijkt u zelf maar. Let er vooral op in welke brede cultuurhistorische context Mutsaers dit morbide voorval plaatst. Ik, in ieder geval, raak er niet meer los van.

F.B.

Kersebloed – Charlotte Mutsaers; Uitg. Meulenhoff, ƒ 39,50

WILLEM BRAKMAN VERVEELT NOOIT

[illegible]et tweeëndertigste boek van [illegible]akman, als wij goed tellen, ver[illegible]scheen kort na zijn 'Pop op de [illegible]ank' dat autobiografisch heet. De [illegible]weeëndertig boeken zijn elkaar [illegible]eeds met kleine tussenpozen op[illegible]gevolgd – vanaf het debuut in 1961 [illegible]het 'Een Winterreis'. Alleen al [illegible]daarom verwondert het niet dat de [illegible]antasie van Brakman zo ongebrei[illegible]deld niet kan zijn of er komen her[illegible]halingen voor van materie uit het [illegible]ne boek in het andere. Zo is het [illegible]nieuwe boek gerelateerd aan het [illegible]vorige door de ik-vorm waarin het is [illegible]vervat, maar ook door de situering [illegible]n de Haagse wereld van voor de [illegible]oorlog: Brakmans ironie gedijt in [illegible]hogere kringen. Zijn zelden minza[illegible]me aandacht voor die wereld was al [illegible]eerder te bespeuren in 'De graaf [illegible]van den Haag' in 1986.

[illegible]et boek – met de merkwaardige [illegible]titel 'Van de in hogere kringen ver[illegible]liefde' – begint met een voor Brakman verrassend bedaard en beschouwelijk deel, inhoudelijk niet al te ongerijmd. Een soort windstilte waarin de al uit andere samenhangen bekende jeugdherinneringen een rol spelen: in 'Pop op de bank' wordt zijn Haagse school door bij Scheveningen gelande Vikingen bloedig uitgemoord.
De gebeurtenissen in het nieuwe boek ontwikkelen zich uit een bezoek aan een schoolvriend die op een landgoed woont. Door staalgaas omgeven heeft het de sfeer van dierentuin 'compleet met vlagen van stalgeur, vleugen ammoniak en schelle vogelkreten'. Grote Klaas noemt hij zijn vriend, die hij iets boosaardigs toedicht op grond van diens 'zachtmoedigheid van vormloos verzamelen, verzucht en innige natuurverbondenheid'. Wie zich bij de naam schrap zet voor intertextuele referenties aan een sprookje van Andersen komt aan zijn trekken, maar pas verderop waar een domheer uit een Bodega verstopt wordt in een kist.

De op zichzelf niet verontrustende gebeurtenissen op het landgoed – de logeerpartij in een paviljoen, de tederheid van Klaas voor zijn vrouw Kee, dochter van een vermeende moordenaar, en een huisconcert met medewerking van een griezel 'met een groot geel gezicht waar maar geen eind aan komt', van de toneelspeler Concobar en een violist die werkzaam is in het bioscoopwezen, zullen in een van alle zinnigheid gespeende stroomversnelling raken na een onrustige nacht en in op teleurstelling strandende liefde voor de lieftallige Kee. Naadloos gaat alles over in een nachtmerrie van evenementen die in Brakmans beste traditie bol staan van geheimzinnigheid en dreiging.

De Haagse schouwburg levert het spookachtige decor, de nachtelijke Hofvijver, een Bodega en tenslotte het Mauritshuis met al zijn kelders en gewelven. Er wordt daar gemarteld, rechtgesproken en onthoofd – na zittingen waarin Colijn en Oldenbarneveld om beurten spreken namens de Hoge Raad. Een slopende paranoia met vlagen van vermakelijkheid en giftige ironie. Een uit het museum gestolen diadeem speelt een rol. Op het moment dat die door een antiquair wordt ingenomen tegen een akte van schenking woedt de storm uit. De apotheose is van bijna mystieke vervoering: de koningin die aan de ik-persoon met tussenpozen verschijnt, eenmaal in wit en roze ondergoed in de gouden koets, ontvliedt hem voorgoed. 'In krek hetzelfde moment dat ik piepend de armen uitstrekte om haar de mijne te noemen was zij onzichtbaar'.

Het lijkt vergeefse moeite een draad in de intrige op te zoeken. De ware liefhebbers van Brakman doen dat ook minder en minder. Zij putten een bijna orgastisch leesgenot uit de schildering van situaties, gedragingen en bijzonderheden, die Brakman neerzet vanuit een meer dan menselijk waarnemingsvermogen en met de beschikking over een onuitputtelijk arsenaal van bizarre en fonkelende adjectieven. Zijn woordenstroom stuwt voort onder druk. Het is in zijn tweeëndertigste boek niet anders dan in de vorige. En – ook dat is niet anders, maar niettemin verbazend – het verveelt in geen enkele regel.

P.D.

Van de in hogere kringen verliefde – Willem Brakman; Uitg. Querido ƒ 29,90

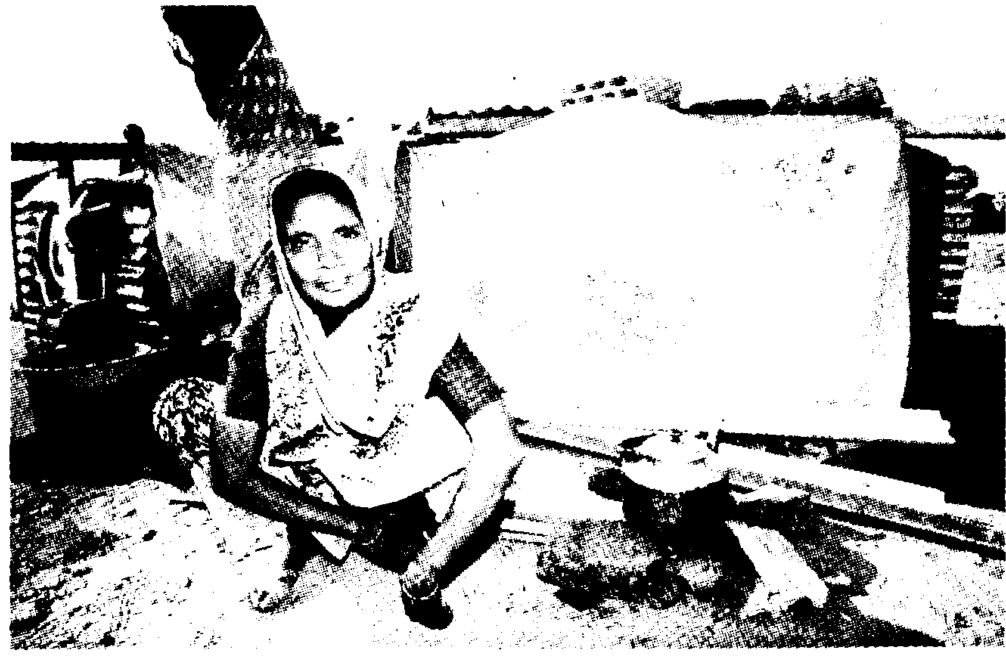
boek kort

Verzamelde gedichten – Martinus Nijhoff; Uitg. Bert Bakker. Gebonden: ƒ [illegible]; ongebonden: ƒ 39,50.
Wie kent hem niet: Martinus Nijhoff (1894-1953), de dichter van klassiek geworden gedichten als 'De Wandelaar', 'Het uur u', of 'Het lied der dwaze bijen'? Bij Bert Bakker is nu een schitterend verzorgde dundruk-editie van Nijhoffs werk verschenen, waarmee in de voorbeeldige tekstverzorging van W.J. van den Akker en G.J. Dorleijn het werk van deze vooraanstaande dichter opnieuw onder de aandacht is gebracht. Nijhoff streefde in zijn poëzie naar de volkomen autonomie van het gedicht. Niet de relatie van het gedicht met de dichter was voor hem belangrijk, alle aandacht van de lezer moest in zijn opvattingen uitgaan naar het gedicht zelf. Het gedicht als taalbouwsel. Vandaar ook zijn grote nadruk op de techniek. Soms wordt Martinus Nijhoff een modernistische, dan weer een traditioneel dichter genoemd.
Met deze uitgave van de verzamelde gedichten kan de lezer zich zelf een oordeel vormen over Nijhoffs plaats in de literatuur, zo hij wil niet zonder steun van de in de verantwoording van het boek ondergebrachte informatie betreffende de [illegible]ming van deze editie. Door het opnemen van belangrijke niet-gebundelde gedichten, vertalingen en zelfs niet eerder verschenen gedichten is met 'Verzamelde gedichten' eindelijk de complete poëzie van deze belangrijke dichter opnieuw beschikbaar.

Het huis waarin ik woon (gedichten) – Sonja Prins. Uitg. Meulenhoff ƒ [illegible].
Sonja Prins (1912) heeft in deze bundel haar poëzie van de laatste twintig jaar verzameld. Dat levert warme, gevoelige gedichten op. De zeggingskracht waarmee zij bij haar debuut in 1933 meteen alle aandacht trok, is ook in dit werk, dat zij als een afsluiting van haar oeuvre beschouwt, volop aanwezig. Veel van haar ervaringen zijn doortrokken van de intens dramatische gebeurtenissen die haar en haar generatie (Sonja Prins is van joodse afkomst) deze eeuw zo getekend hebben. Toch verliest zij zich niet in de golven van verdriet en pijn. Ondanks alle bittere ervaringen steunt zij op een vitalistisch aandoende hoop. Haar gedichten over ouderdom en aftakeling laten niet na te ontroeren door hun direktheid: (…) 'als alles verward is en zwaar op je drukt/ en je opstaat met pijnlijke schouders/ gebukt uit die moeilijke nacht (…)'.

Slachtoffers van een conflict

Het oosten van Jordanië, dicht tegen de grens met Irak, is maandenlang een gigantisch doorgangskamp geweest voor vluchtelingen uit Irak en Koeweit. Het ging om honderdduizenden Aziatische en Egyptische gastarbeiders, die uit Koeweit en Irak vluchtten voor de oorlogsdreiging.

Momenteel is het wat rustiger in de diverse kampen in het gebied. Maar tot voor enkele weken puilden ze uit. Een nieuwe stroom vluchtelingen wordt verwacht.

Onze fotograaf Marleen Daniels bracht onlangs een bezoek aan Jordanië en fotografeerde uiteraard ook de omstandigheden in de vluchtelingenkampen.

Zij omschrijft de situatie daar als mensonterend. Er zijn weinig of geen sanitaire voorzieningen. Slechts enkele toiletten, één douche per duizend vluchtelingen De kampen hebben nog het meest weg van gigantische vuilnisbelten. Er is tekort aan voedsel en drinken. Overdag is het vreselijk heet en 's nachts ijskoud. Er zijn te weinig dekens. De vluchtelingen hebben nagenoeg al hun bezittingen in Irak en Koeweit achter moeten laten en zijn straat- en straatarm.

Maar toch bleven ze vriendelijk en gastvrij en – belangrijk voor een fotograaf – werden ze graag gefotografeerd.

Foto's: MARLEEN DANIELS

STANDPLAATS:

Moskou

Hans Geleijnse

Kip

De nationale Sovjet-luchtvaartmaatschappij noemt zich Aeroflot. Luchtvlo Een gigantische staatsonderneming, met tal va buitenlandse bestemmingen en niet onbelangrijk in dit reusachtige land, een dicht binnenlands netwerk.

Aerokoeritsa zeggen de Russen en ze trekken er een zo vies mogelijk gezicht bij. Koeritsa (kip) staat onveranderlijk op h menu, zeker op de binnenlands vluchten, waar norse stewardessen de vliegtuigmaaltijden in plastic zakken op het 'tafeltje' van de passagier plegen te kwakken.

Vliegen met Aeroflot betekent voor Rus en buitenlander een fikse aanslag op het incasseringsvermogen. Voor de Sovjet-passagier begint de ellen al bij het bemachtigen van een ticket. De rijen zijn lang, de wachtlijsten nog langer. Wie he geld heeft, koopt op de zwarte markt een kaartje, drie keer zo duur als de normale prijs, maa het kan dagen wachten schelen.

De buitenlandse reizigers hebb het iets makkelijker. Zij moete hun reis naar een bestemming binnen de Sovjetunie sinds beg dit jaar in harde valuta betalen. Niet onredelijk, want het was voordien mogelijk met goedko roebels (tegen toeristenkoers o de nog voordeliger zwarte marktwaarde) te betalen en vo een paar dollar van de ene uithoek van het land naar de andere te vliegen.

Het duurdere tarief heeft uiteraard geen enkele verbeter van de service tot gevolg, maar biedt de buitenlander wel het voordeel van een plaats. De roebel-reiziger wordt ten faveu van de dollar gewoon van de passagierslijst verwijderd en ka zich voegen bij de slapenden in vertrekhal.

Sinds enige maanden heeft Aeroflot er een probleem bij. Vliegtuigkapen is een soort sp geworden, het gemiddelde ligt één per twee weken. Het gaat onveranderlijk om binnenlands vluchten en echt moeilijk word het de kapers in spe niet gemaa

Vorige week vloog ik van het Moskouse vliegveld Domededo naar Novosibirsk. Vertrektijd middernacht, maar het was razend druk. Geen nood, de vriend die me wegbracht wist e zijingang en na enig konkelefoezen kon ik op een bagagewagen plaatsnemen en werd linea recta naar de betreffende vertrekbalie gebracht.

Aan de achterzijde wel te verstaan. De koffer verdween zonder enige controle richting vliegtuig. De rij wachtenden vo de balie zag met het nodige ver steeds nieuwe passagiers door achterdeur binnenkomen, niet alleen buitenlanders, maar ook Russen met de goede connecti Een pakje sigaretten en de geprivilegeerde werd voorzien van een 'boarding pass'.

Bij het vliegtuig aangekomen t roebel- en dollarklanten echter hetzelfde lot. Monteurs waren druk bezig met een van de neuswielen. Lekke band. Een politieman zorgde met een zaklantaarn voor wat licht in h duister.

We hebben Novosibirsk veilig gehaald, zij het met anderhalf u vertraging. De lekke band dus. Maar vooral het gedrang om e plaats in het vliegtuig. Het wer onder schallende discomuziek een ware stoelendans, omdat d verschillende plaatsbewijzen gelijke stoelnummers prijkten.

Na veel duwen en trekken en struikelpartijen over de losliggende vloerbedekking ble er één passagiere teveel te zijn. Ze mocht toch mee. Op een klapstoeltje tegen de wand van een van de twee toiletten. Zond veiligheidsgordel uiteraard. Ma gelukkig was er kip. Met thee.

Artifort wil opnieuw spraakmakend zijn

Honderd jaar zitten in beeld gebracht

De oude rookfauteuil zou het nog prima doen op een studentenkamer. Het strakke, stalen design-stoeltje lijkt meer iets voor een modern zakelijke inrichting. Voor de art-deco stoel zouden eigentijdse 'woners' heel wat over hebben. Maar bovengenoemde meubels zijn niet te koop. Ze maken deel uit van de expositie 'Gemaakt om op te zitten' die Artifort in Maastricht ter gelegenheid van haar 100-jarig bestaan houdt.

De tentoonstelling is meer dan het zich zelf op de borst kloppen van een bedrijf. Twee studenten kunstgeschiedenis hebben in de historische bierkelders de ontwikkeling van de stoel in de afgelopen honderd jaar in beeld gebracht. Van bolle rookfauteuil via fel gekleurde sculpturele modellen tot hele strakke ontwerpen. Ook wordt duidelijk gemaakt hoe belangrijk de rol van de techniek is bij het ontwerpen van meubels.

Een groot deel van de getoonde stoelen is – na fanatiek speurwerk – in bruikleen gegeven door de eigenaars. Ook werden op de zolder van het gouvernement in Maastricht een aantal stalen-buisstoelen uit 1935 gevonden, die ook nu nog verrassend modern ogen.

Toch wordt in de jaren vijftig pas echt de basis gelegd voor moderne vormgeving. De eerste moderne stoel – die nu als 'art-deco' bestempeld wordt – is de Congo uit 1952, een ontwerp van Theo Ruth.

Design-team

Artifort heeft het moderne imago echter grotendeels te danken aan het 'design-team' dat eind jaren vijftig onder leiding van ontwerper Kho Liang gaat opereren. Met name het werk van de Fransman Pierre Paulin geniet wereldwijd bekendheid. Het kenmerkt zich door gebogen vormen en felle kleuren. Hij maakt hierbij dankbaar gebruik van nieuwe materialen als buigbare frames en rekbare stof.

Zijn ontwerpen staan in fel contrast met de strakke en functionele stijl van de Engelsman Geoffry Harcourt, die eveneens deel uit maakt van het 'design-team' van Artifort. In tegenstelling tot Paulin werkt hij nog steeds voor het Maastrichtse bedrijf. Met zijn functionele ontwerpen is hij van groot belang geweest voor de internationale doorbraak van het bedrijf op de projectenmarkt. Overigens is het grappig om te zien dat men in die tijd naast deze vernieuwende design-meubels ook nog zeer traditionele produkten maakte.

De tentoonstelling laat ook zien dat het eigenlijk niet lukt om waardige opvolgers te vinden voor Kho Liang die in 1975 overleed en Pierre Paulin die het design-team verliet. Heel wat Nederlandse en buitenlandse ontwerpers passeren de revue. Soms met succesvolle ontwerpen zoals de 'Hello there' van Jeremy Harvey' maar vaak ook met fantasierijke ideeën die nauwelijks uit te voeren blijken. Ook hiervan vindt men voorbeelden op 'Gemaakt om op te zitten'.

'Gemaakt om op te zitten' is van 22 oktober tot en met 19 januari te zien in de showroom van Artifort aan de Sint Annalaan 23 in Maastricht.

mariëtte stuijts

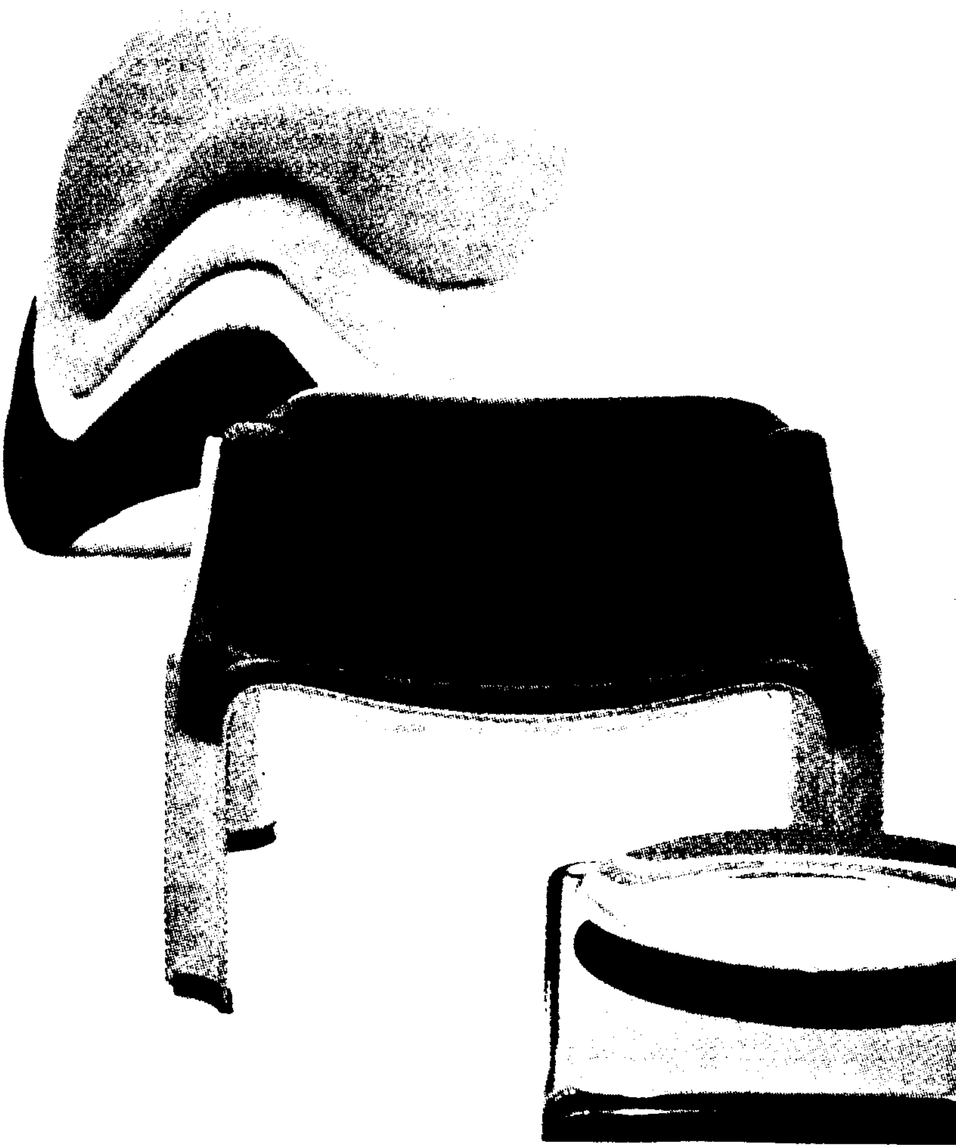
Spraakmakend

In de jaren vijftig en zestig bracht Artifort spraakmakende meubels op de markt. De modellen waren ècht anders. In een poging om ook in de jaren negentig vernieuwend bezig te zijn, start vandaag een nieuw project.

Onder leiding van ontwerper Borek Sipek zal een nieuw internationaal 'design-team' – de samenstelling daarvan wordt vanavond pas bekend gemaakt – aan de slag gaan met de thema's 'een kantoor thuis' en 'de vermenselijking van het kantoor'.

De resultaten wil Artifort in april 1991 op de meubelbeurs in Milaan presenteren.

● *Zitsysteem 484 van Geoffry Harcourt uit 1965.*

● *De sculpturele ontwerpen van Pierre Paulin.*
Foto's: FRANS GRUMMER EN ETIENNE VAN SLOUN

● *De eerste moderne stoel van Artifort is de Congo uit 1952.*

Kwaliteit belangrijk bij keuze tapijt

Tapijt is behaaglijk, gezellig en comfortabel. Past dus helemaal in de trend van de nieuwe behaaglijkheid. Maar deze vloerbedekking heeft ook nadelen. Is bijvoorbeeld gevoeliger voor slijtage en vlekken dan vinyl, linoleum en parket. Het spreekt dus eigenlijk voor zich dat kwaliteit een belangrijk argument is als je tapijt gaat kopen. De leveranciers slaan je wekelijks met allerlei fantastische aanbiedingen om de oren.

Als je jong bent, op kamers gaat wonen en krap in de geldmiddelen zit, zul je van zo'n voordelige aanbieding misschien gebruik maken, ook al omdat je weet dat je op die kamer maar vrij kort zult blijven. Maar moet tapijt een flink aantal jaren mee, let er dan vooral op dat je een beetje kwaliteit koopt.

Kamerbreed tapijt van minder dan 100 gulden – vergeet dat in dit geval maar liever. Misschien kun je er op een logeerkamer of een zolderkamer waar zelden iemand komt mee toe. Voor een beetje behoorlijke kwaliteit moet je toch minstens bij een prijs vanaf f 150,- per meter kamerbreed beginnen. Een goede middenklasse vind je vanaf ongeveer f 200,-. In die prijsklasse koop je tevens al een goed projecttapijt in lussenpool.

Een bouclé tapijt met lussenpool is sterker dan vaste vloerbedekking met een gesneden pool, maar de laatste oogt luxueuzer. Waar je in lussenpool voor rond de f 200,- al een goede kwaliteit hebt, moet je voor een zelfde kwaliteit in gesneden pool rond de f 300,- uitgeven. Frisé is een uitvoering met gesneden pool waarbij de garens in elkaar gedraaid zijn. Dat maakt ze stevig en je ziet er bijvoorbeeld minder op dan op velours, dat werkelijk in alle prijsklassen verkrijgbaar is. Tussen de f 100,- en f 150,- vind je hierin al redelijke kwaliteiten, maar voor een echt goede betaal je rond de f 200,-.

Saxony

Je ziet hier tegenwoordig ook veel Saxony, een Amerikaanse frise waarvan de garens iets minder strak gedraaid zijn. Dit type heeft een pool van minstens 1 cm hoog en ziet er uiterst luxueus uit. Een goede middenkwaliteit komt op omstreeks f 200,-. Door de hoge pool is het wat kwetsbaarder. Een velours, die er ook nogal weelderig uitziet, is over het algemeen sterker.

Op het gebied van kleuren is de keus momenteel zeer groot. Vooral in velours is het kleurenaanbod minstens honderd verschillende tinten en dessins enorm. Jarenlang waren beige en grijs de voornaamste kleuren voor vloerbedekking. Nu zien we in deze kleuren vooral zandtinten.

Pit

Wie vandaag de dag tapijt gaat kopen, hoeft zich in de showroom niet als een kat in een vreemd pakhuis te voelen. De PIT-etiketten achter op elke staal (PIT staat voor Produkt Informatie Tapijt) vertellen u onmiddellijk alles over type, toepassingsgebieden en eigenschappen. Dat maakt tapijt kiezen veel gemakkelijker. En het spreekt vanzelf dat u in een goede zaak van de verkoper ook altijd alle gewenste inlichtingen krijgt.

Wat een grote kale ruimte ineens

Eind vorig jaar besloot Jos Frusch, kunstredacteur van onze krant, een huis te laten bouwen. Op deze pagina kunt u lezen hoe de bouw verloopt en welke hindernissen daarbij zoal genomen moeten worden. Dit tot lering en vermaak van al diegenen, die ooit in dezelfde situatie hebben verkeerd of hetzelfde van plan zijn. Vandaag de negende aflevering uit deze serie, die naar verwachting – als de planning tenminste uitkomt – tot Kerstmis van dit jaar zal duren.

Het belangrijkste waarvan ik in deze aflevering van Bouw-kunst gewag kan maken, is het feit dat de werkzaamheden buiten zo goed als klaar zijn. De voeger is inmiddels, na een week hard doorwerken, ook al weer vertrokken – zonder overigens de schoorsteen te voegen, waar een oplettende buurman mij onlangs op attendeerde – waardoor de stellingen konden worden afgebroken en het huis eindelijk zijn definitief 'uiterlijk' gekregen heeft. Met uitzondering van de kozijnen, die nog wit moeten worden geverfd, een dakraam, dat in een later stadium zal worden aangebracht, de deuren die nog even op zich laten wachten en een stukje dakgoot, dat om ons onduidelijke redenen al enkele weken in het magazijn van de loodgieter is blijven liggen (naar wij aannemen). Met uitzondering ook van de serre, die naar alle waarschijnlijkheid zal zijn geplaatst op het moment dat u dit verhaal aan het lezen bent.

Ik moet zeggen dat we bepaald niet ontevreden zijn; ons huis beantwoordt qua aanblik in hoge mate aan ons verwachtingspatroon en het feit dat de aankleding – de bestrating en aanplant bij voorbeeld – een en ander nog fraaier zal doen uitkomen vervult ons met blijde verwachting. Al moet ik zeggen dat de schrik me vorige week om het hart sloeg toen de aannemer de schaftkeet, de lift, de betonmolen en alle rommel, die het bouwterrein een ongeordende maar gezellige aanblik had gegeven, was komen weghalen. Wat een grote kale ruimte ineens. En dan te bedenken dat er binnenkort nog twee appelbomen tegen de grond gaan. Ik moet er niet aan denken, dat we daar een gezellige tuin van moeten gaan maken.

Nu moet u weten dat ik zelf het verschil niet weet tussen een gladiool en een vingerplant en een conifeer niet van een rododendron kan onderscheiden. U begrijpt dat ik de zaak enigszins chargeer, maar ik heb er nu eenmaal nooit interesse in gehad. Ik kan mij dan ook absoluut niet voorstellen dat mensen voor hun plezier op de vroege zaterdagmorgen in hun tuin zitten te klooien om daar een ongelijke en bij voorbaat verloren strijd aan te gaan met onkruid, storm en regen en de eigengereide aard van moeder natuur.

„Maar dat zal anders worden als je eenmaal een eigen tuin hebt", beurde een goede vriend mij onlangs op, toen ik hem vertelde hoezeer ik er tegen opzag schoffel en hark ter hand te moeten gaan nemen. In uitzichtsloze situaties weet hij altijd de juiste toon te treffen. En inderdaad, geheel op eigen initiatief heb ik mijn tuinsyndroom voorgelegd aan een collega die overal verstand van heeft. Ook van tuinieren dus. Hij is momenteel bezig met het maken van een tuinontwerp, compleet met aanplantplan – zo heet dat tenminste bij de officiële tuinarchitect – en een hele grote vijver, want dat scheelt in onderhoud. En verder ook met een groot terras met gemetselde schoorsteen, want ik weet ook wel dat er niets gaat boven een feestje met barbecue op een zwoele zomeravond – in je eigen tuin.

Verder heb ik afgelopen week – weer uit eigen beweging – mijn eerste tuinboek aangeschaft, Betoverende Tuinontwerpen. U weet wel zo'n boek met onwaarschijnlijk mooie plaatjes van idyllische tuinen, die volgens mij alleen in het Aards Paradijs kunnen voorkomen. Met interesse heb ik de eerste zin van de inleiding gelezen: 'Ik begon pas met tuinieren toen ik vijfendertig was'. Precies mijn leeftijd, het kan dus nog, was mijn eerste gedachte, temeer daar ook de schrijver vóór die tijd hetzelfde weeïge gevoel als ik in zijn maag bleek te hebben gehad, alleen al als hij aan tuinieren dacht. Maar ik ben toch blij dat ik mij de eerste maanden over dit onderwerp nog niet echt veel zorgen hoef te maken.

● *Het uiterlijk van ons huis beantwoordt aan onze verwachtingen.*
Foto: PETER ROOZEN

Terug naar het huis dus, want daar moet zeker binnen nog het een en ander gaan gebeuren. Maar we hebben nog 65 dagen, ruim twee maanden dus. Afgelopen dinsdag is men met aftimmeren begonnen zodat de plafonds kunnen worden aangebracht. De belangrijkste klus, die nu op het programma staat is de verwarming. Als de buizen van de vloerverwarming niet zijn gelegd kan de tegelzetter zijn werk immers ook niet doen. En de keukeninstallateur, de stucadoor (voor het sierpleister), de electricien en de schilder hebben dan ook nog niets bij ons te zoeken. Maar ik weet van de aannemer dat ze al zijn ingeseind...

Gevraagd te huur

Gevraagd gevr. HUURWONING met 2 à 3 slpks. in Roermond en/of directe omgeving. Tel. 04750-19991.

Man 29 jr. met beroep zoekt woon direct of v.a. 1-11-'90 WOONRUIMTE in Heerlen of directe omgev., event. gemeubl. Tel. 045-440989.

SPOED jonge werkende vrouw, zoekt woning in Heerlen, evt. gemeub. Huur tot ƒ 600,- incl. Tel. 045-739346 tijd. kant.uren.

ƒ 250,- beloning
Voor de tip die leidt tot het huren van een woonhuis met garage in Z-Limburg. Max. huurpr. ƒ 700,-. Inl. 04754-84750.

Net jong stel zoekt APPARTEMENT nabij C-Heerlen, max. huur ƒ 500,- excl. Tel. 045-311221 na 18.00 uur.

Woonh. met min. 3 slpk., huurpr. tot ƒ 850,- in regio HEERLEN. 045-211330.

Onroerend goed te huur aangeboden

Te huur: prachtig gelegen appartementen op de Heesberg, 4/5 kmrs. flats, voorz. van c.v. ged. gerenov. gunstig gel. t.o.v. het centr. van HEERLEN, v.a. ƒ 600,- p. mnd. (excl. serv. kosten) Inl. De Boer Den Hartog Hooft B.V. Tel. 020-465301 (tussen 9.00 en 12.00 uur.)

WOON- en zakenpand ca. 240 m2, gesch. voor alle doeleinden. Te huur. Tel. 0039-2456-1550

WOONINSTUDIO bestaande uit; zit/slaapk., kichenette douche en w.c. in centrum Hoensbroek, ƒ 475,- p. mnd. Te bevr. Floegel BV, Nieuwstraat 10, Hoensbroek. Tel. 045-211527.

Te huur: mooi appartement in de St. Pieterstraat te KERKRADE, op beg. grond. Kamer met open keuken, slaapkamer, douche, toilet, schuur. Eigen c.v.-install., gas- en electr. meter. Veel privacy. Huur ƒ 375,- p. mnd. excl. Br.o.nr. B-6160, L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te huur per 1 nov. APPARTEMENT bij centrum Heerlen. Inl. 045-311030.

Te h. woonh. in centr. KERKRADE. Ind: gr. woonk., 3 slpks., gr. keuken, bad/douche, zolder en berging. Huurpr. ƒ 850,- p.mnd excl. Tel. 045-452080.

Kamers en appartementen te h. te SUSTEREN. 04499-1645 of 06-52107978.

WONING Hoensbroek-C, 1e etage, 100 m2, privé ingang. Postb. 77 Hoensbroek

Te huur DIETEREN, Roosterderweg 18, Halfvrijst. woonhuis met loods en tuin. Ind.; o.a. L-kamer met plavuizenvl., open keuken, toilet, bijkeuken, badkamer. Loods ca 13 X 10 mtr. Verd.; 3 slpks, zolder via vaste trap Onderhoud; goed. Huurprijs ƒ 1.200,- per maand. Makelaarskantoor Ruber: 04498-51900.

Centrum WIJLRE, ld. luxe woning, zonder tuin met dakterras. Direkt te aanv. Tel. 04451-1758

Kerkrade/Kasperenstr. 89. Gerenoveerde BOVENWONING, woonk. slaapk. keuken, badk. en toilet. Tel. 04451-1604.

Te h. woning met tuin in MOLENBEERSEL (B). B.g.: living, keuken, badk. en gar. Verd.: 3 slpks., onmiddellijk vrij, huur ƒ 500,-. Inl. Koning Albertlaan 35, Maaseik B. Tel. 09-32-11-564424.

Te h. gemeub. APPARTEMENTEN, pr. incl. verwarming en water v.a. ƒ 740,- tot ƒ 865,- p. mnd. Inl. 04405-1584.

KERKRADE-WEST Industriestr. 23 te h. per 1-11'90, appartement, 1e verd.; ind.: Hal, woonkamer, open keuken, 2 slpks., badk., berging, kl. tuin, ƒ 700,- p. mnd. excl. Tel. 04742-3362.

Onroerend goed te koop gevraagd

Bouwterreinen
Te koop gevraagd voor een of meerdere woningen in iedere gemeente, directe afhandeling voor geschikte percelen.
Aanbiedingen
Mulleners Vastgoed B.V.
Walramstraat 124, Sittard. Tel. 04490-18911.

Snel en goed Uw huis verkopen?
Jos Storms O.G. Past.Vonckenstr.44 Geleen 04490-42550
Geen Verkoop! Geen kosten

Spaarhypotheek *** 9,2%
2, 3, 5 en 10 jaar vast
Nog altijd de oude rente in vergelijking met andere banken. Bel tijdens kantooruren: 045-712255
Na kantooruren: 045-440731. Hypotheek adv. J. Wetsels.
Stienstra Hypothekenservice

Fort-woningen; een klasse apart!
Je eigen huis in houtskeletbouw
Flexibel bouwen in: sleutelklaar, ruwbouw of casco
Voor meer informatie:
Bouwkundig adviesburo Prevoo
Brugweg 1, Bunde, Pb. 35, 6240 AA Bunde, 043-646563

*** U zoekt een huis? ***
400 huizen in ons computerbestand, Bel voor info!
VAN DE PAS MAKELAARDIJ HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG
Burg. de Hesselleplein 13, Heerlen • Telefoon: 045 - 741616
Van de Pas de makelaar van de koper

*** Een hypotheek? ***
Vast rente 8,9%, bel voor een advies en snelle offerte!
VAN DE PAS MAKELAARDIJ HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG
Burg. de Hesselleplein 13, Heerlen • Telefoon: 045 - 741616
Van de Pas de makelaar van de koper

Te koop caféPand
Vrij van Brouwerijverplichtingen.
Ook geschikt voor andere doeleinden. Brunssummerstr. 8, Schinveld. Inl. 9.00-18.00 uur 04746-1285.

Een huis kopen of verkopen?
Vijgen vragen!
Vijgen onroerend goed, St. Franciscusweg 16, Heerlen. Tel. 045-711617/742388.

Te koop
2 beleggingspanden
Koopprijs ƒ 190.000,-.
Huuropbrengst 20%
netto koopprijs
Te bevr. Postbus 31315, 6370 AH Landgraaf.

OPEN HUIS DIT WEEKEND VAN 14.00 TOT 16.00 UUR.

Heerlen, Corisberg:
In dit plan zijn een aantal bungalows in aanbouw. Er is keus uit 4 verschillende indelingen bijv.: living van 47m2 tot 56m2 (incl. ged. open keuken), 3 slpkmrs. Badk. met ligbad, douche en 2e toilet. Gar. patiotuin met opp. van 97m2 tot 100m2.
Prijs ƒ 219.570,- v.o.n. tot ƒ 262.570,- v.o.n.
OPEN HUIS HEDEN 20 OKTOBER. Adres: Roggehof 64 te Heerlen.

Maastricht, St. Pieter:
Aan de Lage Kanaaldijk worden luxe appartementen gebouwd. Keuze uit 1,2 of 3 slpkmrs. Woonopp. tot 195m2. Elk appartement beschikt over een balkon en (dak)terras, open keuken, binnenberging en berging in het souterrain, eigen (overdekte) afgesloten parking met verwarmde hellingbaan. Prijzen vanaf ƒ 294.500,- v.o.n.
OPEN HUIS ZONDAG 21 OKTOBER.
Adres: Lage Kanaaldijk, kavel 2 te Maastricht.

Maastricht, Randwijck:
Dit jaar voor bewoning gereed. Appartementen met een keuze uit 3 indelingen. Living ca. 33m2 incl. keuken, 2 slpkmrs. (hoofdslpkmr. ca. 14m2), badk. met ligb. Terras of balkon. Prijs ƒ 135.500,- v.o.n.
OPEN HUIS HEDEN 20 OKTOBER.
Adres: Aubeldomein 5C, kavel 9 te Maastricht.

Nieuwenhagen, Dorpstraat:
De laatste halfvrijst. woning met gar. Living ca. 35m2 incl. open keuken. 3 slpkmrs. resp. ca. 14m2, 9m2 en 6,5m2. Badk. met ligbad en 2e toilet. Via vaste trap naar hobbyzolder ca 40m2. Prijs ƒ 161.999,- v.o.n. (excl. een éénmalige belastingvrije bijdrage van ƒ 5.000,-).
OPEN HUIS ZONDAG 21 OKTOBER.
Adres: Dorpstraat 33a te Nieuwenhagen.

INI. Stienstra Makelaardij B.V.
H: Kantoor Heerlen, tel. 045 - 71 22 55.
M: Kantoor Maastricht, tel. 043 - 25 29 33.

Te koop
monumentale boerderij
in goede staat van onderhoud. Voor vele doeleinden geschikt. Br.o.nr. B-6190, LD, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Oirsbeek
Halfvrijstaand landhuis met garage, gelegen in ruime straat goed gebouwd, L-vroms. woonk. met open haard, keuken, 4 slpkmrs. badk. met ligbad, doouche, 2e toilet, zolder en tuin. Vr.pr. 178.000,- k.k.
Makelaarskantoor Rob Dassen BV. 04490-78431.

Heerlerbaan, Tarwehof 100.
Unieke Leaseplan-woning
te koop. Royale indeling: Woonkamer, keuken. 1e verd.: 3 slaapkamers, badkamer m. ligbad. 2e Verd.: Hobbyruimte.
7,7% rente ƒ 620,- p/mnd netto.
Geen gemeentegarantie nodig.
aquina Makelaardij o.g., Taxaties, Hypotheek- Adviescentrum. Ruys de Beerenbrouckiaan 28, 6411 GB Heerlen. Tel.: (045) 71 55 66. NVM MAKELAAR

Brunssum
leuk gesitueerd - aan plantsoen - keurig onderhouden halfvrijst. woonhuis met grote garage en prachtige tuin. Ind.: beg.gr. gang, toilet, woonkamer, keuken. Kelder. Verd.: 3 slpks., badkamer, vaste trap naar zolderverd. alwaar 4e slpk. CV.
Prijs slechts ƒ 125.000,- k.k.
LIVAC BV
Akerstraat Nrd. 11, Brunssum. Tel. 045-220550.

Open Huis
Zaterdag va. 13.00 tot 15.00 uur.
Schimmelpenninckstraat 55
HEERLEN: 12 premie A-woningen. Nog één van deze 12 premie A-woningen te koop. Ruime halfvrijstaande woning met c.v.-gas, berging (mogelijk uit te bouwen tot garage) en tuin. Ind. o.a.: L-vormige woonkamer, keuken, drie slaapkamers, badkamer en zolder. De premie A regeling 1988 is op deze woningen van toepassing.
Netto maandlast ca. ƒ 656,-.
Bezichtiging op afspraak.

Pickée makelaardij bv 045-326767

Brunssum
Wielewweg 20: Moderne halfvr.st. woning met speelse ind. (split-level) tuin carport in jonge kindvriendelijke woonomg. Ind. o.a. kelder, 3 slaapk. moderne badk. rondom rolluiken, prijs ƒ 149.000,- k.k., overname hypotheek met lage rente mogelijk! Pand moet van binnen gezien worden!

Hoensbroek
Prof. Kamerlingh Onnesstr. 63: Rustig gelegen hoekwoning (bwj. '73) met inpand. gar., zij- en achtertuin, ind. o.a. woonk. met parket, ruime keuken, 3 slaapk., luxe badk. met ligbad en douche, veel berguimte, gedeelt. kunststof koz. met dubbel glas. Prijs ƒ 127.000,- k.k.

Geleen
Rijksweg Nrd 213: Vrijstaand nostalgisch herenhuis, centraal gelegen langs verbindingsweg Geleen-Sittard, goed onderhouden woonkamer en suite, serre, kelder, 3 slaapk., nieuwe badk., vaste trap naar zolder. Vraagpr. ƒ 185.000,- k.k. Liefhebberspand!!

Amstenrade
Hoofdstraat 24: Groot pand met schuur, binnenplaats en achtertuin, voormalig caféPand, met ruime bovenwoning, gezien ruimte en ligging voor velerlei doeleinden geschikt. Vraagprijs ƒ 167.000,- k.k.

Paul Crombag Onroerend Goed
Kennedylaan 7, Limbricht. Tel. 04490-80087

Geleen
te koop winkelpand met aparte bovenwoning. Gunstige ligging, (nu goedlopende sigarenzaak). Ook geschikt voor andere branche, kantoren of app. Tel. 04490-31906. Zonder kontanten onnodig te reflekteren.

Te koop halfvrijstaand woonhuis te
Brunssum, Het Ambacht 85
Perc.opp. 250 m2, prachtig gelegen met vrij uitzicht.
Ind.: beg. grond: ruime hal m. trap naar 1e verd., grote woonkamer met open keuken 44 m2 m. open haard, tuindeuren naar terras en plavuizenvloer. Complete luxe keuken (kersenhout) incl. alle app. Garage met zolder en fraai aangelegde tuin.
1e verd.: ruime overloop, 3 slaapk. en badkamer met bad, aparte douche, wastafel en 2e toilet. Hele verd. voorzien van parket. Vaste trap naar ruime zolder, zeer geschikt voor 4e grote slaapkamer.
Gehele pand geïsoleerd en dubbele beglazing, c.v., voordeur en 1e verd. voorzien van rolluiken. Pr. ƒ 189.000,- k.k.
Te bevr. Onr. goed mij. Jac. Stel
Schelsberg 132, Heerlen. Tel. 045-721866.

Huis verkopen?
Bel de echte makelaar!
Peters & Partners
Geleen
04490-48191
Geen Verkoop Geen Kosten.

Schaesberg
Brikkebekker 13, halfvrijst. woonh. met m. ruime gar., vrij uitz., in rustige omg. met veel groen, 3 min. lopen naar station. Ind. woonk., open keuken, 3 slks., ruime badk., gr. zolder via vaste trap (mog. 4e slpk.) Vol. geïsol. bouwj. 1980. Aanv. medio 1991 i.o., prijs ƒ 159.000,- k.k. Tel. 045-317238

Maastricht
Omgev. Scharn. t.k. halfvrijst. woonhuis bwj. 1936, 5 slpkrs, badk.; kelders, garage, voor- en achtertuin. Geh. gerenoveerd. i.z.g.st. Kooppr. ƒ 298.000,-. Tel. 043-636337.

Doenrade
Vrijst. herenhuis, woonk. 55 m2, luxe woonkeuk. met apparatuur, bijkeuk. en garage 1e verd: 3 slaapk., badk. m. ligb., douche, w.c. 2e verd: vaste trap naar zolder 60 m2 gas., c.v. Tuin op het zuiden. Kooppr. ƒ 230.000,-k.k. Zwarte Graaf 56. Tel. 04492-4096

Geleen-Zuid
Te koop ruim woonhuis met diepe tuin (veel privacy). O.a. woonk. plm. 32 m2, gesl. mod. keuken, kelder, 4 slpks., hobby-zolder, c.v., Vr.pr. ƒ 135.000,- k.k. Tel. 04490-51893.

JABEEK: l.g.st. v. onderh. gr. Woning / Boerderij. Kelder, woonk. met parket en openh. in gemets. schouw, zitk. nabij aanbouwkeuken, hal, gang, trap, 4 slaapkamers en beleg. badk. met aparte toilet geh.m. CV gr. zolder. Besloten erf met veranda, zij-tuin/ bouwplaats (275m2) stallingen gr. schuur en weiland (1250 m2) een pand m. veel leefhobby- en bedrijfsmogelijkheden. Totaal plm. 2.250m2 Vr.pr. ƒ 325.000,-k.k. Tel. 04492-1375.

HOENSBROEK/Wilhelminastr. 151, rustig geleg. woonh. met tuin, 3 slpkmrs. zolder, kelder. ƒ 88.000,- k.k. Tel. 04490-42550. Jos Storms O.G. Geleen.

WELTEN (Heerlen) Dr. Ir. Bungestr. 6, Keurig gelijkvl. appartem. met leuke zonnige tuin, kelder. Ind.: beteg. hal, woonk. 35m2, 2 ruime slpkmrs. badk. ruime eetkeuk. perf. ligging. ƒ 107.000,- k.k. 04490-42550. Jos Storms O.G. Geleen.

SCHAESBERG, Veldstr. 17, halfvrijst. hoekp. met 52m2 winkelruimte, grote garage, besloten tuin, 3 slpkmrs. zolder, woonk. parketvl. aanbouwkeuk. ƒ 145.000,- k.k. Tel. 04490-42550. Jos Storms O.G. Geleen.

EIJSDEN boerderijtje te k. in het centrum, tot. opp. 970 m2, inl. 04409-1880.

HEERLEN, Hertstr. Hoekwoning met tuin, mooie keuken, l-vormige woonk., en c.v. Volledig voorzien van kunststof kozijnen, ƒ 96.000,- k.k. Wijman & Partners Vastgoed. Tel. 045-728671.

VIJGEN
ONROEREND GOED • BEDRIJFSONROEREND GOED
AANKOOP • VERKOOP • VERHUUR • BEMIDDELING
FAM. VIJGEN • St. Franciscusweg 16 • 6417 BD Heerlen
Tel. 045-711617

TE KOOP
VAESRADE - Burg. Ritzenstraat
Uitst. onderhouden halfvrijst. woonhuis met veel extra's. Vraagpr. 164.000,- k.k.

HEERLEN, Franciscusweg
Vrijst. aan boerand gel. landhuis. Vraagpr. 309.000,- k.k.

HEERLEN, Kruisstraat
Zeer ruim dubbel woonhuis met 5 gar. Vraagpr. 265.000,- k.k.

BRUNSSUM
Halfvrijst. woonhuis op 550 m² grond, dubb. ruime gar. In perf. st. van onderh. Vraagpr. 220.000,- k.k.

Een huis kopen of verkopen ?
VIJGEN VRAGEN !

TE KOOP
Uniek gelegen
Boerenlandhuis
Rott 14, te Vijlen (Vaals) Zuid-Limburg.
Ind.: gr. woonhuis en appartement geschikt voor dubb. bewoning op ca. 10.000 m2 grond. Vr.pr. ƒ 435.000,- k.k. Inl. en bez. vlgs. tel. afspr. 04455-1871.

SIBBE-VALKENBURG,
open huis:
Burg Wijnadsstraat 4.
Heden houden wij van 16.00-17.00 u. OPEN HUIS in deze geheel vrijstaande woning met o.a. hal, L-kamer, open keuken, tuinkamer annex praktijkruimte, grote garage, portaal, toilet, badk. en 3 slpk., c.v., besloten tuin. Perceel 403m2, aanv. in overleg. Kom vrijblijvend kijken. Prijs ƒ 185.000,- k.k. Inl.
Kerkhoffs Makelaardij O.G
Beek. Tel. 04490-73427.

Hypotheek Centrale
Voor ambtenaren en hogere beroepen. Rente va. 8,8%. Spaarhyp. v.a. 9,5%. Ook hypotheken tot 130% e.w. Tel. 077-519775.

MAASTRICHT Daalhof. Te koop stapelwoning, 2-3 slpks., 2e toilet, zonnige tuin en dakterras. Goede afwerking wo. tegelvloer. Garage. Vr.pr. ƒ 129.000,-. Tel. 043-438327 b.g.g. 636693.

Te koop goed onderhouden A-woning met extra's te WELTEN. Info na 18.00 uur 045-717642.

Te k. gevr. WOONHUIS in Brunssum (nabij Centrum) min. 3 slpks en ruime woonkamer prijsklasse tussen ƒ 150.000,- en ƒ 250.000. Tel. 045-27358 tus. 9.00 en 18.00 uur.

Te k. Heerlen zonnig halfvrijst. huis met garage 3 slpk. vaste trap naar zolder ƒ 155.000,- k.k. Tel. 045-229031

Te koop winkelruimte te MAASTRICHT ca. 450 m2, met woning, 4 kamers en Amerik. keuken, bad, cv en boiler. Direct te aanv. Evt. apart te koop. Tel. 043-211050 of 630611.

Te k. MAASTRICHT-C herenhuis m. tuin, 9 kmrs., direct vrij. ƒ 275.000,- k.k. 043-251634, vrij/ma na 17.30 u.

MAASEIK - Neeroeteren (B) te k. luxe bungalow, pr.n.o.t. k. Tel. 09-32-11867132.

BRUNSSUM, Hertogestr. Keurig onderhouden tussenw. met garage, keuken met complete inst., 3 slpks., ƒ 119.000,- k.k. Wijman & Partners Vastgoed. Tel. 045-728671.

GELEEN(zuid). Halfvrijst. woonhuis met garage, kelder, woonkamer, keuken met app., 3 slpkmrs. badk. met ligbad en bidet, 2e toilet en tuin op zuiden. Goed onderhouden. Vr.pr. ƒ 159.000,- k.k. Mak. Kant. Rob Dassen B.V. 04490-78431.

SIMPELVELD dubbele bouwplaats, top ligging, geschikt voor horeca, winkel, woning enz., pr. ƒ 150.000,- alleen serieuze gegadigden. Br.o.nr. B-6193, L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te koop gevraagd omg. LANDGRAAF grens Heerlen, huis met 4 slaapk., en ruimte voor nog 2 slaapk. Tel. 045-724920 's morgens

HEERLEN, Kloosterkoolhof, vooroorlogs herenhuis op loopafstand van het centrum, met mooie tuin en veel ruimte, ƒ 159.000,- k.k. Wijman & Partners Vastgoed. Tel. 045-728671.

HEERLEN, Valkenburgerweg, ruim vooroorlogs herenhuis met tuin. Door ligging en ruimte geschikt voor vele doeleinden ƒ 170.000,- k.k. Wijman & Partners Vastgoed. Tel. 045-728671.

LANDGRAAF, Gatestraat, vooroorlogs halfvrijst. herenhuis met veel ruimte en mooie tuin, op loopafstand van centrum, ƒ 135.000,- k.k. Wijman & Partners Vastgoed. Tel. 045-728671.

Halfvrijstaand woonhuis te koop, Voodaalstr. 26, LIMBRICHT: Woonhuis te koop Hommerterweg 16, Hoensbroek. Inl. 04492-1762.

LIMBRICHT: Bergveld 3. Uitst. onderh. en op goede stand gel. vrijst. woonh. met c.v., kelder, grote garage en tuin. Ind. o.a. keuken met app. woonk., ruime hal, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., douche, dubbele v.w. en 2e toilet, zolder. Aanv. i.o. Vraagprijs ƒ 234.000,- k.k. Tel. 04490-13820.

MAASTRICHT; te k. winkelpand in centrum. Inl. 04490-12214.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Bedrijfsruimte

Te koop of te huur
te Nieuwenhagen (gem. Landgraaf)
kantoorruimtes
plm. 350 m2 met keuken, wc en aparte bovenwoning met grote tuin en garage. Prijs in overleg. Inl. 04743-2180.

Te koop of te huur gevraagd
Kantoorruimte te Heerlen
* Representatieve ligging
* plm. 100 m2
* Parkeerfaciliteiten
Br.o.nr. B-6158, LD, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Voordelig te huur geïsol. OPSLAGLOODS. Ind. terr. de Koumen, Hoensbroek. L. 20m.xbr. 10m.xh. 6 m. Br.o. nr. B-6111 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen.

ZEEFDRUKKERIJ zoekt WIN pm 500 m2 bedrijfsruimte te koop of te huur. Br.o.nr. B-6156, L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

TE h. 80 m2 WINKELRUIMTE in Kerkrade-C. (Einderstr. 51). Huurpr. p.mnd. ƒ 850,- excl. 045-452080 geen horeca of aanverwant.

Te h. 170 m2 HAL als stalplaats voor caravan of als opslagruimte. 045-464906.

Te h. WINKELRUIMTE, plm. 60 m2 met bergruimte. in centr. Heerlen. 045-724690.

Te koop of te huur LOODS of opslagplaats omg. Roermond, Weert. Br. o.nr. B-6172, LD, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te huur goed onderhouden WINKELRUIMTE voor vele doeleinden geschikt. Goede ligging nabij winkelcentrum "D'r Bautsch" Bautscherweg 8 voor inl. Bautscherweg 6, tel. 045-413679.

Te koop winkelruimte te MAASTRICHT ca. 450 m2, met woning, 4 kamers en Amerik. keuken, bad, cv en boiler. Direct te aanv. Evt. apart te koop. Tel. 043-211050 of 630611.

OPSLAGRUIMTE te h. gevr. plusm. 100m2, omg. Susteren. Tel. na 18.00 uur, 04499-4426.

Bouwen/Verbouwen

1e keus Betonklinkers.
Met extra basalt-slijtlaag, in diverse maten en kleuren. V.a. 55 m2 voor ƒ 13,50 per m2 excl. BTW. incl. vracht.
A-B-C-BETON, tel. 04490-55555.

Dak van staal
Uniek systeem voor isolatie en ventilatie van platte daken
Een deugdelijke isolatie moet niet even van binnen uit, maar deskundig VAN BUITEN AF worden aangebracht, omdat dan tevens gelet wordt op de voor de gehele woning zo belangrijke ventilatie van het dak. Daarom.... isoleer en ventileer uw huis, maar vooral uw dak! Door jarenlange ervaring in het dakdekkersvak hebben wij een systeem ontdekt dat u van uw problemen met name de hoge energiekosten en de wateroverlast zal verlossen.
Veugen
Dakbedekking Sittard
☎ 04490-23306
of
☎ 06-52127603

HÖRMANN garagedeuren
een sluitend geheel
Steffanie + Philips
Schipperswal 12
Roermond
Tel. 04750-17337

DUO'S

Sanitair/tegels

Vloertegels
licht grijs, p.m2	ƒ 22,00
Marmerlook wit/grijs p.m2.	ƒ 26,50
beige, p.m2	ƒ 26,50
Wit met zacht rose p.2	ƒ 29,50
wit/grijs gestippeld, p.m2	ƒ 29,50

Afm. 31,6x31,6
Prijzen incl. BTW en hardheid 4.
Verder excl.: super chique Porselanosa wand- vloertegels
Arnold Opreij
Tegels-sierbestrating-kachels-openhaarden
Heerlen, Heerlerbaan 275
Maastricht, Beatrixhaven

Terrazzo en grofmarmertegels 25 x 25 en 30 x 30 en 40 x 40, in meerdere kleuren, vorstvrij v.a. ƒ 35,50 m2.
L. Zanetti B.V.
Heesbergstraat 73, Heerlen, tel. 045-413626.

KANTELDEUREN, roldeuren, sectiedeuren met of zonder afstandsbediening in 23 maten direkt leverbaar. Afstandsbediening computer gestuurd, geschikt voor alle soorten garagedeuren compl. met zender voor uw auto. Fa. Straten, Eijskensweg 18, Geulle. 043-641044

Kanteldeuren en rolluiken bestellen? STRATEN Voerendaal bellen. Ook voor industrie. Tenelenweg 8-10. Tel. 045-750187.

DAMOISEAUX Heerlen verkoopt en verhuurt meer dan u denkt! (Verhuur zonder borg). Tel. 045-411930.

Voor al uw STRAATWERK. Tel. 04920-11419.

Olympia BETONMOLENS, topkwaliteit voor betaalbare prijzen. Uit voorraad leverbaar. Collé, Nusterweg 90, Sittard. Tel. 04490-19980.

Te k. gebr. balken, planken, kepers, deuren, ramen, bielzen. MATRAK, Nuth. 045-243736.

Te k. rollen DAKLEER v.a. ƒ 25,- per rol. Tel. 04490-15338.

DAKLEER Bergem 5 mm op rubberbasis, l. 10 m; onderlaag; dakplaten 19 mm afm. 2.50x1.25. Tel. 045-216103 b.g.g. 04490-25306.

Te koop VELDBRANDSTENEN 400 st., pr. ƒ 250,-. Tel. 045-425986.

SCHAKELKAST 20 groepen van 16 A, hoofdschakelaar 63 A, waterdicht. Vr.pr. ƒ 750,-. Tel. 04493-1670.

VLOERTEGELS grote en kleine restant partijen v.a. ƒ 9,50, ƒ 19,50 en ƒ 24,50 p.m2. Tegelhandel de Hut 7, Gulpen. Tel. 04450-1970.

Tijdelijke STUNTVERKOOP van sanitair douchebakken en badkuipen alleen eerste keus topmerken kaldewei Bette en Bamberger 3½ mm plaat, douchebak al v.a. ƒ 35,-, badkuip al v.a. ƒ 65,-. Tegelcentrum Kerkrade-West Op het Carboonplein naast Jumbo supermarkt. Tel. 045-426978.

In en om de tuin

Alles voor uw vijver en tuin!
Vijverfolie en pompen, vijvers en vijverrandtegels, vijvermandjes, spuitfiguren, betonklinkers, cobblestones, tuinaarde, potgrond, turf, bloembakken, zand en grind, witte keien, blokhutten enz. enz.
Gebr. Creugers, Economiestr. 46, Hoensbroek. Tel. 045-213877 (achter Herschi)

Vandaag nog modder en zand, morgen GAZON. Graszoden v.a. ƒ 3,25 per m2. Jaweil 045-256423.

Benz COMPOSTHAKSELAARS perfect hakselwerk voor al Uw tuinafval. Uit voorraad leverbaar. Collé Nusterweg 90, Sittard. Tel. 04490-19980.

BLOKHUTTEN, ook op maat, 15% korting. Voor al Uw druk-geïmpregneerde palen, schermen, prachtige bielsen enz. Impreg Tuinhout B.V. In de Cramer 18, Heerlen, 045-717733.

ZWEMBAD-winterzeilwinterklaar maken. Opreij, Kruisberg 50 Meerssen. Tel. 043-643500. Open: alle namiddagen.

1e soort GRASZODEN ƒ 3,50 p.m2 va. 50 m gratis thuisbezorgd. Ook hele tuinaanleg goedkoop. Ook voor uw sierbestrating en opritten. Bel voor 'n vrijblijvende offerte. Tel. 045-323178.

Vijverfolie VIJVERPOMPEN en tuinbeelden nu 10 % korting. Creugers, Economiestr. 46, Hoensbroek (achter Herschi). Tel. 045-213877.

TUINSCHOMMELS, regenvaten. Opreij, Kruisberg 50, Meerssen. Tel. 043-643500. Open: alle namiddagen.

Te k. CONIFEREN (Conaris) 0.20-0.45 mtr. 1.00-1.20 mtr., ƒ 7,00. 04405-3520 b.g.g. 210

125 GRINDTEGELS 60x40 en 75 trottoirtegels. Romenkamp 53, Oirsbeek. Tel. 04492-2488

Uw auto, huis, bankstel VERKOPEN? Met de LD-TV. Bel voor info 739300.

NOTARIS Mr. L.J.E. Piek te Susteren zal op woensdag 31 oktober a.s. om 14.00 uur in de Harmoniezaal, Feurthstraat 56 te Susteren in het openbaar verkopen bij opbod en afslag, in één zitting:

A. ex art. 1223 lid 2 BW:

GEMEENTE SITTARD:
1. Het halfvrijstaande woonhuis met garage, erf en tuin, gelegen **Leyenbroekerweg 97**, kad. bekend, sectie G nummer 3716 groot 3 aren.
2. De tussenwoning met erf, gelegen **Stationsdwarsstraat 10**, kad. bekend, sectie K nr. 2 groot 1,43 aren.
Aanvaarding: in eigen gebruik na betaling van koopprijs en kosten.

b. op grond van een bevel van de Rechtbank te Maastricht.

1. Grond met **populierenbeplanting**, plataselijk bekend Hazenhorst, kad. bekend Sevenum, sectie K nr. 67 groot 75,70 aren.
2. **Bouwland** gelegen Langere Kamp, kad. bekend Susteren, sectie C nr. 1181 groot 15,90 aren.
3. **Bouwland** gelegen Langere Kamp, kad. bekend Susteren, sectie G nr: 1180 groot 19,90 aren.
4. **Bos** gelegen Rijksweg, kad. bekend Nieuwstadt, sec F nr. 99 groot 37 aren.
5. **Bos** plaatselijk bekend Overslagweg, kad. bekend **Nieuwstadt**, sectie F nr. 116 groot 1,06,30 ha.
6. **Bouwland** plaatselijk bekend de 20 Bunders, kad. bekend **Born**, sectie L nr. 19 groot 5 aren.
7. **Bouwland** plaatselijk bekend Kempstraat, kad. bekend **Born**, sectie I nr. 384 groot 58,80 aren.
8. **Bouwland** plaatselijk bekend in de Bosch, kad. bekend **Spaubeek**, sectie B nr. 1338 groot 6,40 aren.
9. **Bos** plaatselijk bekend, Eppehoutsweg, kad. bekend **Sittard**, sectie T nr. 399 groot 13,10 aren.

volgens opgave van de eigenaar is alleen het perceel sub 7 verpacht en zijn de overige percelen vrij van gebruiksrechten te aanvaarden.
De executant staat er echter niet voor in dat de overige percelen vrij van gebruiksrechten zijn. Dit is voor rekening en risico van de koper. De percelen worden apart geveild.

Betaling uiterlijk 15 december 1990.
Gegadigden dienen op de veiling een verklaring van een bankrelatie over te leggen betreffende hun financiële gegoedheid.
Bezichtiging: woonhuizen uitsluitend in overleg met notaris.
Verkoopvoorwaarden: de Algemene Veilingvoorwaarden 1987 zijn van toepassing voorzover daarvan in de veilingakte niet wordt afgeweken.
Nadere inlichtingen alsook de veilingvoorwaarden alsmede een brochure over het kopen van een huis op een veiling zijn verkrijgbaar bij genoemde notaris, Raadhuisplein 2 te Susteren (naast gemeentehuis); tel. 04499-1223.
Telefax 04499-1244.

PARKET
* SPECIALIST IN EIKEN, GEBORSTELDE PLANKEN
* Lamellenparket van ƒ 129,- voor ƒ 109,-
* 8 mm, massief eiken parket va. ƒ 59,- gelegd
* Opknapbeurt van uw parket nu 20% korting
* Nu bestellen, prijs vast tot 1-1-1991
* FORMICA VLOEREN (STARKETT-PERGO)
Bel nu of bezoek showroom. Woensdag gesloten. Donderdag koopavond
PEGASUS PARKET-GELEEN
Rijksweg Zuid 233 04490-46

Heden open huis
van 14.00-16.00 uur
Hoensbroek Prof. Eijkmanlaan
Nog slechts 3 luxe, degelijk afgewerkte halfvrijstaande herenhuizen met garage op prima ligging. Koopprijzen va. ƒ167.250,- v.o.n. Eenmalige belastingvrije bijdrage ƒ6.500,-
NEDU MAKELAARDIJ
Valkenburgerweg 25a
6411 BM Heerlen
Tel.: zaterdag tussen 9.00 en 13.00 u. 043-645352
Tel.: maandag t/m vrijdag 045-71090

BEDRIJFSHAL
HEERLEN
* Noord. Bedrijfshal. Opp. 300 m², hoogte 4.50 m. Kantoren 13 m² en 20 m². Toiletten. Perceelsopp. 1275 m².
Koopprijs ƒ 265.000,-- k.k.

KANTOOR
HEERLEN
* Centrum. Kantoorruimte te huur. Opp. 445 m². Huurprijs ƒ 68.000,-- per jaar excl. B.T.W.

HEERLEN
* Kantoorruimten ±185 m², verdeeld over 2 etages. Archief 12 m². Huurprijs ƒ 1.400,-- per maand.

MAASTRICHT
* Randwyck, nabij het MECC. Te koop 1.200 m² bedrijfsruimte, geheel of in units vanaf 136 m². Koopprijzen vanaf ƒ 164.700,-- v.o.n. excl. B.T.W.

WINKEL
HEERLEN
* Centrum. Winkelruimte op goede lokatie. Opp. ca. 128 m². Huurprijs ƒ 44.800,-- excl. B.T.W.

HEERLEN
* Te koop in Heerlen-Centrum. Dubbel winkelwoonhuis met loods. Prijs ƒ 348.000,-- k.k.

KERKRADE
* Centrum. Modern winkel-woonhuis nabij markt. Perc. Winkel 152 m². Berging. Kantoor. Bovenwoning: 1e verd.: Woonk. Keuken. Berging. 2e verd. 3 slaapk. Badk.
Koopprijs op aanvraag.

STIENSTRA
BEDRIJFSMAKELAARDIJ B.V.
Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen
Tel. 045-712255*

Nederland ditmaal voorbereid op oliecrisis

Voorlichtingscampagne over energiebesparing

t kabinet start 30 oktober n nationale voorlichtings-mpagne over energiebespa-g. Het project vormt onder-el van een breed pakket atregelen om energiezuinig drag van burgers en bedrij-n te stimuleren. Daarnaast is ds augustus de subsidiere-ing voor energiebesparing bestaande gebouwen weer n kracht en wordt druk ge-rkt aan energiebezuiniging bedrijven in het kader van t door minister Alders (mi-u) aangekondigde Milieu-ieplan.

t schrijft minister Andriessen van Economische Zaken aan de Tweede Kamer in een nota over de gevolgen van de Golfcrisis voor economie en energie-voorziening. Ons land is hard bezig zich voor te bereiden op een oliecrisis, zo blijkt uit de nota van Andriessen. De voorbereidingen om de reserve-voorraden in te zetten, zijn nagenoeg afgerond. Bij een dreigende crisis ligt een publiciteitscampagne klaar.

Met de diverse departementen worden op dit moment de mogelijkheden doorgesproken om het energieverbruik op vrijwillige basis terug te dringen. Het gaat dan om oproepen aan het publiek de auto vaker te laten staan en minder hard te rijden. Verder worden in overleg met de Benelux- en EG-landen afspraken gemaakt over dwingende maatregelen, zoals een rijverbod op zondag en invoering van distributie-maatregelen.

Zover is het echter nog lang niet, is de conclusie van het Internationale Energie Agentschap (IEA). Er is nog geen moment sprake geweest van een tekort aan olie, vooral dankzij de hogere produktie van Saoedi-Arabië, Venezuela en de Verenigde Arabische Emiraten. Een snel invallende winter of het uitvallen van produktie of raffinage van olie door storingen kunnen echter snel zorgen voor een tekort.

Voor het laatste kwartaal van dit jaar stelt de IEA de lidstaten voor op beperkte schaal de eigen, commerciële voorraden aan te spreken. Het gaat dan om een intering van een 0,5 miljoen vaten per dag. Tot nu toe was steeds gebruik gemaakt van de overcapaciteit in diverse olieproducerende landen. Verder moeten energiebesparingsprogramma's worden geïntensiveerd en prijsverhogingen geheel en al worden doorberekend in de prijzen voor de eindverbruikers.

Dat ondanks het ontbreken van een tekort-situatie de olieprijzen fors zijn gestegen, wijt de IEA aan de risico's op een verstoring van het aanbod. Het uitbreken van oorlog in de Golf of een strenge winter kan voldoende zijn. De hogere prijzen zullen de economische groei in de industrielanden enigszins remmen, aldus het energie-agentschap, en wel van 3 naar 2 à 2,5 procent in 1991.

● *Verschillende soorten coniferen vormen mooie hagen.* Archieffoto: PETER ROOZEN

Nu tijd om coniferen te planten

Coniferen, vaak naaldhoutgewassen genoemd, nemen in de plantenwereld een bijzondere plaats in. Niet alleen omdat de meeste soorten ook 's winters groen blijven, maar ook vanwege de bloemen. Deze zijn namelijk naakt, dat wil zeggen dat er geen bloemblaadjes aanwezig zijn.

Voorts zijn de bloemen ook nog éénslachtig; er zijn dus zowel mannelijke als vrouwelijke bloemen. Meestal komen ze op één en dezelfde plant voor en daarom noemen we zo'n plant éénhuizig.

Anders dan de meeste tuiniers vaak veronderstellen zijn coniferen erg gevarieerd in vorm en kleur. Er zijn kruipende soorten, zuilvormig- en pyramidaal groeiende soorten, uitgesproken bol- en kegelvormen en zelfs treurvormen. Ook wat kleur betreft is er de nodige variatie, naast natuurlijk groen in tientallen tinten, zijn vooral blauwgroene en geelgroene cultuurvormen van talloze soorten erg populair. Er zijn soorten die reeds op jonge leeftijd mooie kegels vormen en dat is natuurlijk een aparte attractie (Abies koreana).

Standplaats

Coniferen groeien in feite in elke normale tuingrond uitstekend, maar er is een zekere voorkeur voor een lemige zandgrond. Gezien hun oorspronkelijke groeiplaatsen kunnen coniferen vrijwel allemaal het predikaat „volkomen winterhard" krijgen. Ze houden van lichte standplaatsen, maar met name Taxus en Tsuga verdragen ook een schaduwrijke plaats uitstekend. Nogal wat coniferen hebben te lijden van zoute zeewind. Voor aanplant op een afstand minder dan 15 à 20 kilometer van de zeekust, dient dan ook advies te worden gevraagd bij het tuincentrum waar de planten worden gekocht.

Coniferen zijn op velerlei wijze toepasbaar. Ze zorgen voor de groene winterse noot in heesterborders en onderbreken vaak op fraaie wijze bontgekleurde borders van eenjarigen en vaste planten. Ze worden graag gebruikt als solitair en zijn niet weg te denken in de heidetuin. In de rotstuin passen dwergsoortjes en in (winterse) bloembakken dragen ze kleur aan in de sombere wintermaanden. Verschillende soorten coniferen vormen mooie gesloten hagen en soms worden ze zelfs wel gebruikt als bodembedekker (Juniperus horizontalis 'Glauca').

De ervaring heeft geleerd dat planten in het begin van de herfst veel voordelen heeft. Nog voor de winter begint zijn de planten al goed vastgegroeid. Zorg dat de kluit voldoende vochtig is als de coniferen geplant worden. Meng wat tuinturf of potgrond door de grond bij het planten; dat zal de hergroei bevorderen. Trap de grond rond de planten goed aan en maak een gietgeultje rond de plant om in perioden van droogte zinvol water te kunnen geven.

Uw tuincentrum is rijk gesorteerd in coniferen en de vakmensen aldaar kunnen u uitstekend deskundig advies geven.

Meeneemmeubelen voordelig en gemakkelijk te vervoeren

e voordelen van de zogehe-m meeneemmeubelen zijn: oedkoop, geen levertijd en emakkelijk te monteren. In e Scandinavische landen eeft men al geruime tijd erva-ng opgedaan met deze 'vrije-idsmeubelen' zoals dit meu-lair daar wordt genoemd. Ze orden in deze landen hoofd-kelijk in een tweede huis egepast. Zo'n vakantiehuis n een droombungalow zijn, aar meestal gaat het om een mpele fjordenhut.

roeger was het al de gewoonte dat eigenaar van een vakantiehuis n eigen meubilair maakte of dit t doen door een dorpsmeubelma-r. Gewoonlijk hadden deze een-udige meubelen een min of meer stiek karakter. Ze werden ge-aakt van hout uit de omgeving. eestal was dit grenen maar ook l berken of beuken.
egenwoordig worden in de Scan-navische landen nog maar heel einig meubelen op ambachtelijke ze vervaardigd. De industie heeft fabricage overgenomen, maar ge-kkig bleef de stijl van het oude bacht gehandhaafd.
 hoge transportkosten te voor-men maakt men deze meubelen montabel. De koper kan ze dan makkelijk meenemen in de kof-ruimte van de auto of op een ba-gerek vervoeren. In de verpak-g zit ook een handleiding zodat geen moeilijkheden ontstaan bij t monteren.

amerbewoners

ussen heeft de fabricage van dit rt meubelen zich niet beperkt tot hoge noorden; meeneemmeube-worden nu ook in andere landen gemaakt, o.a. in ons land. Dit meubilair is vooral gericht op mensen die minder 'gesetteld' zijn wat ruimte en/of financiën betreft. Heel geschikt dus voor studerenden en andere kamerbewoners die veelal moeten werken, eten en slapen in één ruimte.
Het karakter van dit soort meubelen wordt mede bepaald door de gekozen houtsoorten. Tegenwoordig wordt het mooi getekende grenen veel gevraagd. Mocht deze lichte houtsoort in het gebruik hier en daar wat vuil worden, dan is het afnemen met een vochtige doek voldoende om dit te verhelpen.

Schuurpapier

Wanneer door een ongelukje ergens een putje in het hout is ontstaan of een splintertje is afgestoten, kan met gebruik van een fijn stukje schuurpapier de beschadiging vrijwel onzichtbaar worden hersteld.
Montage-meubelen zijn in alle soorten verkrijgbaar. Complete slaapkamers, kinder- en eetkamers. Handige kasten al of niet met laden en/of deuren.
Opbouwmeubilair kan ook uit buizen bestaan. Hierin zijn stoelen, tafels, ledikanten en bijzetmeubilair leverbaar. Bekend is het mandensysteem, toe te passen als zelfstandig element in linnen-, keuken- en werkkast. Voor tafels en barmeubilair wordt ook wel het zogenaamde plexiglas gebruikt.

Controleer vooraf

Met een beetje handigheid is montagebouw van meubilair voor iedereen uitvoerbaar. Controleer echter wel bij de aanschaf of alle delen aanwezig zijn, zo ook de hulpmiddelen, schroeven, bouten, moeren en dergelijke. Ook moet de de koper niet te haastig zijn. Het gaat dikwijls zo, dat op een vrije zaterdag een bouwpakket gauw in de auto wordt gestopt met het idee: we zullen dat klusje in het weekend wel even klaren. Bij onvoldoende voorlichting vooraf maar ook door het niet goed lezen van de bijgeleverde instructie kan men voor vervelende verrassingen komen te staan. Gun u zelf dus de tijd.

● *Montage- of meeneemmeubelen kunnen worden opgebouwd met diverse materialen zoals grenen, buizen, canvas maar ook plexiglas.*

Besparen door bijhouden meterstanden

'Zuinig stoken/zuinig aan'

e gezamenlijke gasbedrijven in ns land starten deze maand, samen net de elektriciteitsbedrijven op-ieuw de campagne 'Zuinig stoken/ uinig aan'. Het vorige seizoen na-nen daaraan bijna 900.000 huishou-ens deel. Bij onderzoek gaf de helft an de deelnemers aan dat ze had-en bespaard op gasverbruik. Voor et stroomverbruik geldt dat voor ngeveer een derde van de deelne-ners.
Hoeveel er werd bespaard, daarover lopen de meningen uiteen. Maar de elft van de deelnemers zegt bij-oorbeeld meer te hebben bespaard an 200 kuub gas. Dat is dan toch uitgaande van de huidige gemid-delde prijs van 50 cent per kuub – 100 gulden in een seizoen. Feit is ook dat bijna twee derde van de huishoudens deze actie kent. Dat komt omdat zij al vele jaren gaande is; eerst alleen uitgaand van de gas-bedrijven, sedert enkele jaren ook op het terrein van het stroomver-bruik.
De belangrijkste redenen voor deelneming waren: 'inzicht in het verbruik' (70 procent) en 'weten of energiebesparing mogelijk is' (29 procent). Redenen als 'vanwege het milieu' werden slechts door vier procent genoemd. Dat motief was nog niet zo nadrukkelijk in de campagne aan de orde gekomen. In de praktijk blijkt dat het spelelement voor veek mensen een stimulans is om het hele seizoen (half oktober-eind april) mee te doen.

Schoner milieu

Minder verbruiken is geld besparen- die leus blijft van kracht. Zeker nu toch wat het gas betreft een lichte prijssijging op komst is. Per 1 januari 1991 stijgt de gasprijs nog nauwelijks. Dat komt omdat de zogeheten referteperiode van die prijsontwikkeling is gelegen in de maanden vóór de Golfcrisis uitbrak (begint augustus). Per 1 juli 1991, zo staat wel vast, komt er niets terecht van de drie cent verlaging die al in gedachten was. Eerder zal het drie cent verhoging worden...

Wie wil besparen op verbruik moet weten hoeveel er wordt verbruikt, dat is logisch. Daarom is het verstandig regelmatig gas- en elektriciteitsverbruik in de gaten te houden en de stand te noteren op de Meterkaart die (in grote delen van het land) inmiddels huis-aanhuis is verspreid. Wie die kaart niet heeft ontvangen kan hem gratis bij zijn/haar energiebedrijf halen.

Op deze kaart men men 29 weken achtereen zowel gas- als elektriciteitsverbruik noteren. Zondag 14 oktober kan men gaan starten. Op die avond (of de andere morgen vroeg, desgewenst) woedt dan voor het eerste de stand genoteerd. Zo kunnen deelnemers tot en met april wekelijks het verbruik van gas en stroom volgen. Vanaf zaterdag 20 oktober brengt het Limburgs Dagblad wekelijks een tabel met het streefverbruik.

● *Karpetten zorgen voor kleur en karakter in huis.*

Karakteristiek karpet

In de wintermaanden kan een karpet op de tegelvloer of op het parket voor extra behaaglijkheid in huis zorgen. En voor een modieus accent. De nieuwe vloerkleden zijn door hun kleur en dessins bijzonder karakteristiek.
Bij de keuze van een karpet is het van belang wat voor rol u het wilt laten spelen in uw interieur. Een rustig dessin kan samenhang brengen in een inrichting die een mengeling van kleuren en dessins te zien geeft. In dat geval is het belangrijk dat het klee qua kleur aansluit op de rest.
Een opvallend gekleurd en gedessineerd karpet is daarentegen erg geschikt als blikvanger in een rustig interieur.
Opvallend bij de vloerkleden die momenteel verkrijgbaar zijn, zijn de vele randdessins. Het middenvlak is vaak effen, ideaal als u er een salontafel op wilt zetten. Bij moderne karpetten zijn geometrische en vloeiende dessins, uitgevoerd in groot formaat en in warme modetinten populair.
Voor de wat romantischere inrichtingen zijn er rustig gedessineerde en zacht getinte karpetten, veelal geïnspireerd op oosterse kleden. Bijkomend voordeel is dat ze vrij tijdloos zijn.
Ondanks de vele alternatieven verdwijnt ook het Perzisch tapijt niet uit beeld. Het past niet alleen goe d in een klassiek interieur; het kan een modern interieur een vleugje sjiek geven.

overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente 16 oktober 1990

Ten opzichte van vorige week hebben wij geen hypotheekrentewijzigingen genoteerd. De situatie op de kapitaalmarkt lijkt zich, na een periode van licht stijgende rente, enigzins te stabiliseren.

Naam bank		rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	rentepercentages: opgave bank	nwr bij fisc. besparing van constant 35.1 %	50 %
ABN	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,90	6,15	4,02
ABN	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,90	6,15	4,02
ABN	spaarhyp.	15 jaar	1,00	10.30	6,44	4,25
ABN	ann. hyp.	variabel	1,50	9,40	6,52	5,00
ABN	ann. hyp.	5 jaar	1,50	9,70	6,73	5,15
ABP	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,60	5,91	3,83
ABP	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,60	5,91	3,83
ABP	spaarhyp.	15 jaar	1,00	9,60	5,91	3,83
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,40	6,48	4,97
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,40	6,48	4,97
AEGON	spaarhyp.	5-10 jr.	1,25	9,90	6,17	4,04
AEGON	spaarhyp.	15-20 jr.	1,25	9,90	6,17	4,04
AMRO	spaarhyp.	2 jaar	1,00	9,90	6,13	4,00
AMRO	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,90	6,13	4,00
AMRO	spaarhyp.	15 jaar	1,00	10,30	6,43	4,23
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	5 jaar	1,00	9,80	6,07	3,96
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	10 jaar	1,00	9,80	6,07	3,96
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	15 jaar	1,00	9,80	6,07	3,96
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,50	6,55	5,03
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,50	6,55	5,03
CDK-bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	10,00	6,23	4,08
CDK-bank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	10,10	6,30	4,14
CDK-bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,40	6,48	4,97
CDK-bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,60	6,62	5,08
Centraal Beheer	spaar gar.h.	5-10 jr	0,25	9,90	6,09	3,98
Centraal Beheer	spaar gar.h.	15-20 jr	0,25	9,90	6,09	3,98
Centrale Volksbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,50	5,86	3,79
Centrale Volksbank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,70	6,00	3,91
Centrale Volksbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	9,20	6,35	4,87
Centrale Volksbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,40	6,48	4,97
Direktbank	besp-dir.h.	5 jaar	1,00	9,80	5,99	3,86
Nationale Ned.	spaarhyp.	5-10 jr	1,25	9,90	6,17	4,03
Nationale Ned.	spaarhyp.	15-20 jr	1,25	9,90	6,17	4,03
NMB	ann. hyp.	1 jaar	1,50	9,50	6,59	5,05
NMB	ann. hyp.	5 jaar	1,50	9,70	6,73	5,15
Pancratiusbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,70	6,00	3,91
Pancratiusbank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	9,80	6,08	3,96
Pancratiusbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,50	6,55	5,03
Pancratiusbank	ann. hyp.	ideaal	1,00	9,50	6,55	5,03
Postbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,80	6,07	3,95
Postbank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	9,80	6,07	3,95
Postbank	spaarhyp.	12 jaar	1,00	10,00	6,21	4,07
Postbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	9,40	6,36	4,87
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,60	6,50	4,98
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	3 jaar	1,00	9,80	6,06	3,94
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	10 jaar	1,00	9,90	6,13	4,00
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	stabiel	1,00	9,90	6,13	4,00
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	var 1 jr	1,00	9,20	6,32	4,85
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	4-5 jr	1,00	9,70	6,69	5,13
Spaarbank Limburg	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,70	6,00	3,91
Spaarbank Limburg	spaarhyp	7 jaar	1,00	9,80	6,08	3,96
Spaarbank Limburg	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,10	6,27	4,82
Spaarbank Limburg	ann. hyp	5 jaar	1,00	9,50	6,55	5,03
Westland Utrecht	lage last h.	7 jaar	1,00	9,80	6,04	3,92
Zwolsche Algemene	ZA-hyp plan	5 jaar	1,00	9,70	6,00	3,90
Zwolsche Algemene	ZA-hyp plan	10 jaar	1,00	9,70	6,00	3,90

De vermelde tarieven hebben betrekking op hypotheken met gemeentegarantie.
De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de netto lasten van de hypotheek.
De vermelde nwr-percentages gelden voor een man van 30-jarige leeftijd en een hypotheek ad. f 150.000,–.
Voor vrouwen en/of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden.
Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af

ABC Makelaardij
Akerstraat 23, Heerlen tel. 045-712040

Aquina Makelaardij o.g.
Ruys de Beerenbroucklaan 28 Heerlen, tel 045-715566

Makelaardij Ernens
Hooistraat 42, Voerendaal, tel 045-752142

Van Gerwen & Van de Geer BV
makelaars en taxateurs o.g.
Stationsstraat 14, Maastricht
tel 043-252425, fax 043-212517

drs. de la Haye Makelaardij o.g.
Hoofdstraat 88 Hoensbroek, tel. 045-223434

Kramer makelaardij o.g.
Elsstraat 1, Beek tel. 04490-73601

Onroerend Goed Makelaardij Leenaers b.v.
Pater Romboutslaan 2, 6419 BE Heerlen
tel. 045-717237

L.H. Nicolai Makelaardij BV
Stationsstraat 20 Maastricht tel. 043-254555

J.W. Offermans Makelaardij o.g. BV
Vissersmaas 1c, Maastricht
tel. 043-217500, fax 04405-3365

Van de Pas Makelaardij
Burg. de Hesselleplein 13 Heerlen,
tel 045-741616

Pickee Makelaardij b.v.
Heerlenseweg 22, Landgraaf, tel 045-326767

Makelaardij o.g. N.M.W. Quaden & Zn.
Gelrestraat 4, Munstergeleen, tel 04490-19644

Paul Simons Makelaardij b.v.
Europaweg Zuid 214 Ubach over Worms tel 045-318182

Pickée, Van Huis Uit Aktief!

BRUNSSUM: Ruim vrijst. woonhuis met c.v.-gas, dubbele garage, mooie tuin. Direkt grenzend aan winkelcentrum. Uitstekend onderhouden. Bouwj. 1973. Muren en dak zijn geïsoleerd. Ind o.a.: provisiekelder, ruime L-vormige woonk. (± 46 m²) met parketvloer, royale eetkeuken met keukeninst. en app. Bijkeuken. Vier ruime slpks., badk. met 2e toilet. Vaste trap naar zolder. Grote zolderk. Moestuin met schuurtje. Vraagprijs ƒ 269.000,– k.k.

BRUNSSUM: Nabij Brunssummerheide gelegen goed onderh. halfvrijst. woonhuis met gas-c.v., garage en vrij gelegen zonnige tuin. Ind. o.a.: garage, prov.kelder, stookkelder, hal, L-woonk. met open haard, eetk., 3 slaapk., vernieuwde badkamer (wit), bergzolder. Koopprijs ƒ 169.000,– k.k.

HEERLEN: Goed onderh. tussenwoonhuis met c.v.-gas, voorz. van hardhouten kozijnen, berging en achterom. Ind. o.a.: gang, provisiekelder, L-vormige woonk. (± 32 m²) met open haard, aangeb. woonkeuken met kunststof aanbouwkeuken en app., 3 slpks., bet. badk., zolder. Vraagprijs ƒ 119.000,– k.k.

HEERLEN: Vrijst. bung. met c.v., inpand. garage en mooie tuin (op 't zuiden gelegen). Zeer goed onderh. en blijvend goed gelegen. Ind.: o.a. royale hal met leist. vl., L-vorm. woonk. met park.vl. en open haard, keuken, 3 slaapk., badk. (met o.a. ligbad en douche). **Sout.:** was-, prov.- en bergruimte. Ged. dubb. begl. en rolluiken. Dak geïsol. Prijs: ƒ 335.000,– k.k.

HEERLEN - Douve Weien: In glooiend terrein gelegen vrijst. landhuis met c.v.-gas en inpandige garage (2 auto's), prima materiaal gebruik en goed begroeide tuin met privacy. Ind. o.a.: ruime garage, diverse kelder- en hobbyruimten, royale hal met leistenen vloer, L-vormige woonk. (ca. 59 m²), met parketvloer, overdekt terras, eetkeuken met luxe keukeninr. voorzien van app., 4 slpks., luxe badk., bergzolder. Goed geïsoleerd. Aanv. n.o.t.k. Vraagprijs ƒ 440.000,– k.k.

HEERLEN: Groot halfvrijst. woonh. met c.v.-gas, garage en tuin. Rustig en blijvend goed gelegen. Rolluiken. Ged. dubb. begl. Dak is geïsol. Ind. o.a.: L-vorm. woonk., met marmeren vloer (ca. 54 m²), open haard, keuken, 4 slaapk., badk. met o.a. ligbad en douche. Gescheiden toiletruimte. Zolder. Prijs: ƒ 225.000,– k.k.

HEERLEN: Vrijst. semi-bungalow met c.v.-gas en mooie tuin, ook geschikt als wonen met kantoor- en of praktijkruimte. Ged. geïsol., ged. dub. begl. en roll. Ind. o.a.: royale hal, living (ca. 64 m²) met leistenen vloer, open-haardpartij en groot terras, keuken met inrichting, 6 kamers, 2 badkamers. Vraagprijs ƒ 345.000,– k.k.

OPEN HUIS
zaterdag van 13.00 tot 15.00 uur Schimmelpenninckstraat 55

HEERLEN: 12 premie-A-woningen. Nog een van deze 12 premie-A-woningen te koop. Ruime halfvrijstaande woning met gas-c.v., berging (mogelijk uit te bouwen tot garage) en tuin. Ind. o.a.: L-vormige woonkamer, keuken, drie slaapkamers, badkamer en zolder. De premie-A-regeling 1988 is op deze woningen van toepassing. Netto-maandlast ca. ƒ 656,– Bezichtiging op afspraak.

HOENSBROEK: Vrijstaand woonhuis met c.v.-gas, grote garage (2 auto's) en grote tuin. Ind. o.a.: provisiekelder, woonkeuken, woonkamer, serre, 4 slaapkamers, badkamer met douche, ligbad en vaste wastafel, bergzolder. Aanvaarding n.o.t.k. Vraagprijs ƒ 187.500,–

HOENSBROEK: Rustig gelegen, zeer ruim en luxe afgewerkt halfvrijst. woonh. met c.v.-gas, garage en zonnige tuin. Ind. o.a.: hal, L-woonk. (ca. 40 m²) met tegelvl., keuken voorzien van kunststof aanbouwkeuken met app., 3 slaapk., badk. met ligbad, douche, toilet enz. Vaste trap naar 2e verd., 4e slaapk., bergruimte. Prima staat van onderhoud. Vraagprijs ƒ 185.000,– k.k.

KERKRADE-WEST-Spekholzerheide: Appartement met gas-c.v., berging en parkeerplaats. Ged. dubbele beglazing. Ind. o.a.: woonk. keuken (ca. 37 m²) met plavuizenvloer (wit). Twee slaapkamers, badk., overname rijksbijdrage mogelijk. Vraagprijs: ƒ 78.000,– k.k.

KERKRADE: Karakt. woning met c.v.-gas, garage en tuin. Rustig en goed gelegen. Rolluiken. Ind. o.a.: prov.kelder, ruime woonk., (ca. 50 m²), keuken, 4 slaapk., badk., zolderruimte. Prijs ƒ 169.000,– k.k.

SCHAESBERG: Vrijst. woonh. met gas-c.v., grote garage (2 auto's) en goed aangel. tuin met veel privacy. Goed en rustig gel. Muren en dak zijn geïsol., dubb. gebl., elec. roll., goed onderh. Ind. o.a.: 2 keld., royale hal, L-vorm. woonk. (ca. 47 m²), luxe keukeninstal. met app., 3 slpks., badk., vliering. Koopprijs: ƒ 229.000,– k.k.

SCHAESBERG: Rustig en blijvend goed gel. halfvrijst. woonhuis met c.v.-gas, berging en tuin (tot. ± 350 m²), mogelijkh. voor garage. Ind. o.a.: provisiekelder, L-vormige woonk-eetk., keuken met een complete keukeninst. met app., bijkeuken, 3 slpks., badk., zolder. Vraagprijs: ƒ 142.500,– k.k.

SCHINVELD - Achter Genne Berg: Binnenkort zal worden gestart met het bouwen van ruime halfvrijst. woningen met gas-c.v., berging (mogelijkheid voor garage) en tuin. Ind. o.a.: woonk., keuken (dicht), 3 slpks., badk., zolder. Koopprijs: ƒ 131.950,– v.o.n. Totale premie ƒ 41.000,–. Netto-maandlast ƒ 620,–

SCHINVELD - Achter Genne Berg: Nog te bouwen type vrijstaande woningen met c.v.-gas, garage en tuin. Goed geïsoleerd. Ind. o.a.: L-vormige woonkamer, keuken (dicht), 3 slaapkamers, badkamer. Vaste trap naar de zolder. Grote hobbyruimte mogelijkheid 4e slaapkamer. Koopprijs vanaf ƒ 187.350,– v.o.n.

UBACH OVER WORMS: Goed onderhouden woonhuis met c.v., tuin en berging. Ind. o.a.: kelder, L-vorm. woonk., keuken, badk. met ligb., serre, 3 slaapk., zolder (geïsol.), beplankt en beschoten. Vraagprijs: ƒ 93.000,– k.k.

WIJNANDSRADE: Rustig gelegen vrijstaande bungalow met rondom tuin. Rolluiken. Ind. o.a.: Sout.: ruime garage, c.v.-gasruimte, wasruimte, hobbyruimte. Beg. gr.: royale hal, L-vormige woonk. met open haard, eetkeuken, 3 slaapk., badk. Prijs ƒ 205.000,– k.k.

VOERENDAAL-KUNRADE: Vrijst. landhuis met c.v.-gas, prachtige tuin met terrassen, fruitbomen. Uitst. gelegen. Max. aan privacy. Muren en dak zijn geïsol. Dub. begl. Ind. o.a.: part.: royale hal, studeer-werkk., bijkeuken, waskeuken, dub. garage. 1e verd.: ruime living met open haard, keuken met compl. keukeninstall. Totale opp. ca. 75 m². 3 slaapk., badk. met o.a. ligbad en douche. Vraagprijs ƒ 398.000,– k.k.

Bouwterreinen

EYGELSHOVEN: Bouwkavels Korversberg. Aan de rand van de kern Eygelshoven met een prachtig vergezicht. Prijzen vanaf ƒ 36.500,– v.o.n.
HEERLEN - ZUID: Heerlerbaan. Bouwterrein ca. 751 m². Vrijstaand woonhuis met mogelijkheid voor kantoor-/praktijkruimte. Vraagprijs ƒ 109.000,– k.k.
HOENSBROEK: Heerlerweg. Geschikt voor vrijstaande woningen - bungalows. Perceelsoppervlakte vanaf ca. 750 m². Prijs per m² ƒ 102,– k.k.
SCHAESBERG - ONDERSTE MOLT: Bouwterreinen. Uitstekend en goed gelegen. Goed bereikbaar. Nabij centrum. Bestemd voor vrijstaande woningen bungalows. Variërend van ca. 500 m² tot 1.000 m². Prijzen vanaf ƒ 82.500,– v.o.n.

Bedrijfsonroerend goed

KERKRADE: Magazijnruimte - Einderstraat 92B. Souterrain: ca. 65 m² (goederenlift). Begane grond: ca. 120 m². 1e verdieping: ca. 66 m². Huurprijs ƒ 600,– per maand.

KERKRADE-Centrum - Voetgangersdomein: Winkel met bovenwoning, c.v.-gas, magazijnruimte, uitstekend en degelijk afwerkingsniveau. Ind. o.a.: kelderruimte. Winkeloppervlakte ca. 290 m² (twee ingangen), magazijnruimten ca. 65 m². Luxe en degelijk uitgevoerde bovenwoning. Grote L-vormige woonkamer ca. 50 m², luxe keukeninstallatie met apparatuur. Groot dakterras. Vier slaapkamers, luxe badkamer met o.a. ligbad en douche. Vraagprijs ƒ 745.000,– k.k.

Taxaties, makelaardij o.g., hypotheek-adviescentrale

**Maandag tot en met vrijdag van 9.00 tot 19.00 uur
Ook 's zaterdags geopend van 9.00 tot 17.00 uur**

Heerlenseweg 22, 6371 HS, Postbus 31193 6370 AD Landgraaf

NVM

Pickée makelaardij bv
045-326767

Zoekt u een huurhuis?

Overtuig u woensdag of zaterdag a.s. van de royale woningen, die ABC te Heerlen te huur aanbiedt

De gerenoveerde ééngezinswoningen in de wijk Vrieheide- De Stack te Heerlen beschikken op de begane grond over een hal en werkkamer, op de 1e verdieping de keuken en woonkamer en op de 2e verdieping 3 slaapkamers en een badkamer. De woningen zijn volledig geïsoleerd en voorzien van dubbele beglazing en beschikken over 2 balkons. Iedere woning bezit een forse tuin. Na inschrijving is, na overleg, eventuele toewijzing mogelijk

Huurprijzen ƒ 692,50 per maand, excl.service-kosten.

Modelwoning
Iedere woensdag en zaterdag van 13.00-16.00 uur kunt u zich in de modelwoning aan de Navolaan 54 te Heerlen, overtuigen van de royale afmetingen.

U kunt ook bellen voor een afspraak: 045-219898

ABC Vastgoedbeheer
045-219898, b.g.g. 045-712040

Wacht nog even met uw handtekening.

ABP-Hypotheken heeft voor vrijwel iedereen een passende hypotheek met gunstige voorwaarden. Daarmee kunt u dikwijls duizenden guldens besparen. Hoe? Dat leggen we u haarfijn uit in 't gratis boekje „Ideaal wonen begint bij de ideale hypotheek". Kortom: eerst lezen, dan pas tekenen. Loop daarom vandaag of morgen even bij ons binnen voor dit bijzondere boekje.

Ideaal wonen begint bij de ideale hypotheek

'Uw ABP-Hypotheken makelaars in Landgraaf:

PAUL SIMONS
MAKELAARDIJ BV
ASSURANTIËN-TAXATIES
HYPOTHEKEN FINANCIËN
EUROPAWEG ZUID 214 UBACH OVER WORMS
NVM **045-318182**

Taxaties, makelaardij o.g., hypotheek-adviescentrale
Ook 's zaterdags geopend van 9.00 tot 17.00 uur
Heerlenseweg 22, 6371 HS Postbus 31193, 6370 AD Landgraaf
NVM
Pickée makelaardij bv
045-326767

aquina

BRUNSSUM, IR. OP DEN KAMPSTRAAT 40

Centrum. Uniek aan vijverpark gelegen appartement met lift en gar. Ind.: beg.gr.: berging, garage. 4e Verd.: hal, toilet, living met royaal balkon en prachtig uitzicht keuken, 3 slaapks., badkamer met ligbad, douche, v.w. en 2e toilet. Bwjr. 1977. Aanvaarding in januari 1991.
Prijs: ƒ. 178.000,- k.k.

HEERLEN, KORAALERF 18

Gezellige hoekwoning met c.v. en tuin. Ind.: hal, toilet, woonkamer, keuken (alle met tegelvloeren), berging, hobbykamer, tuin met terras. 1e Verd.: 3 slaapks., badk. m douche en v.w. 2e Verd.: zolderberg. Bwjr. 1982. Geïsoleerd. Aanvaarding in overleg.
Prijs: ƒ. 98.000,- k.k.

HEERLEN, KRUISSTRAAT 70 A

Centrum. Mooi appartement op de 1e verdieping met parkeerplaats en c.v. Ind.: hal, toilet met fonteintje, woonkamer met balkon en bergkast. Open keuken met luxe witte installatie, 2 slaapks., bet. badk. met ligbad en v.w. Parkeerpl. op afgesloten terrein. Bwjr. 1978. Aanv. in overleg.
Prijs: ƒ. 95.000,- k.k.

HEERLEN, PUTSTRAAT 4

Douve Weien. Royaal vrijst. landhuis met dubbele garage, c.v. en tuin rondom. Ind. o.a. sout.: 3 slaap/hobbykamers, 2 kel. garage. Beg. gr.: hal, living van 67 m² leisteen vloer en openhaard, keuken met install. slaapk. 1e Verd.: 2 slaapks., luxe badk. ligb., douche, v.w. en 2e toilet. tegelvloeren, degelijke afwerking en iso. Bwjr. 1987. Aanv. in overleg.
Prijs: ƒ. 395.000,- k.k.

OPEN HUIS VAN 14.00 TOT 15.00 UUR

HEERLEN, ERFSTRAAT 39

Woonhuis met c.v. en tuin. Ind.: hal met toilet, woonkamer van 33 m², keuken, berging. 1e Verd.: 3 slaapkamers, badkamer met ligbad, vaste wastafel, c.v.-ruimte en bergkast.
Prijs: ƒ. 98.000,- k.k.

HEERLERHEIDE, Aan de **Kampstraat** zijn door Habets Bouw te Nuth, 3 royale woningen **met garage** gebouwd met mooie tuin. Ind.: o.a. hal, woonk., keuken 1e Verd.: 3 slpks., badk. en flinke zolder
Ca. ƒ. 608,- per maand.*
*Bij maximale subsidie en 30 jaar vaste rente. Kom vandaag vrijblijvend bezichtigen

NIEUWBOUW

HEERLEN RIANT LANDHUIS

Een riant landhuis onder fraaie architektuur wordt gebouwd in het exclusieve bouwplan "Zandweg" te Heerlen. Dit luxe landhuis omvat o.a. een living van 55 m². keuken, bijkeuken, garage, 4 slaapkamers en luxe badkamer. Bel meteen voor dokumentatie van dit schitterende landhuis.
Prijs: ƒ. 354.840,- v.o.n.

OIRSBEEK "IN DE MOEL"

Nog slechts één vrijstaande semi-bungalow te koop in 't fraaie bouwplan "In de Moel". Ind.: o.a. royale woonkamer (9,5 m lang), slaapkamer, badkamer, garage. 1e Verd.: 2 slaapkamers, 2e badkamer. 2e Verd.: hobbyzolder. Perc. opp. ca. 450 m². Oplevering medio 1991.
Prijs: ƒ. 217.400,- v.o.n.

aquina NVM MAKELAAR
**Makelaardij O.G., Taxaties
Hypotheek-adviescentrum
Ruys de Beerenbroucklaan 28, Heerlen
óók zaterdags: 10.00-13.00 uur
Tel : (045) 715566**

GEMEENTE KERKRADE

Openbare bekendmaking

Te Hoog Anstel te koop een drietal bouwterreinen voor vrijstaande woonhuizen.
Kavelprijzen vanaf ƒ 75.000,– exclusief BTW.
Kavelgroottes van 720 m2 tot 1000 m2.

Nadere inlichtingen worden verstrekt ten kantore van de afdeling Grondzaken en Eigendommen der gemeente Kerkrade, Marktstraat 1.

Bocholtz
Notaris P.L.H. Pijls te Wittem

zal op donderdag 25 oktober 1990 om drie uur, in een lokaal van Café "de Auw Leemkoel" te Bocholtz, gemeente Simpelveld, Dr. Nolensstraat 12 ex artikel 1223 van het Burgerlijk Wetboek in het openbaar bij opbod en afslag verkopen:
het woonhuis met garage, ondergrond, erf, tuin en verdere aanhorigheden, staande en gelegen te Bocholtz, gemeente Simpelveld, Paumstraat 37, kadastraal bekend als gemeente Simpelveld, sectie G nummer 563, groot drie aren vijfendertig centiaren.
Aanvaarding: na betaling van de koopsom en kosten.
Betaling: vóór of uiterlijk op 10 december 1990.
Gegadigden dienen tijdens de veiling, op verzoek van de notaris, van hun financiële gegoedheid te doen blijken.
Inlichtingen verkrijgbaar ten kantore van notaris P.L.H. Pijls te Wittem, Wittemer Allee 30, tel. 04450-1471.

LANDGRAAF
Notaris J.E.M. van Putte te Landgraaf

zal op dinsdag 23 oktober 1990 om 3 uur n.m. in café De Landgraaf (Dirks-Schormans), Hoogstraat 65 te Nieuwenhagen-Landgraaf, ex art. 1223 BW in het openbaar in één zitting bij opbod en afslag verkopen:
appartementsrecht, plaatselijk bekend Sunplein 23 te Landgraaf, gelegen op de derde verdieping met berging in de kelderverdieping, kad. gem. Nieuwenhagen sectie B nummer 4976A28.
Indeling: woonkamer, gang, keuken, douche, toilet, twee slaapkamers, balkon en berging.
Betaling koopprijs: uiterlijk 7 december 1990.
Gegadigden dienen op de veiling desgevraagd een verklaring van een bankrelatie te kunnen overleggen betreffende hun financiële gegoedheid.
De Algemene Veilingvoorwaarden Onroerend Goed 1987 aan de Notariële Broederschap zijn van toepassing, met inachtneming van de in de akte van veiling op verzoek van de opdrachtgever vermelde afwijkingen.
Aanvaarding: na betaling koopsom en kosten in eigen gebruik, zonodig krachtens grosse der akte van veiling.
Bezichtiging: in overleg met het notariskantoor.
Inl.: ten kantore van voornoemde notaris, Kerkplein 31-32, Landgraaf, tel. 045-318585.

GEMEENTE BEEK
Notaris L.L.M. Haanen te Beek (L.)

zal op woensdag 31 oktober a.s. om 15.00 uur in Hotel Kempener, Prins Mauritslaan 22 te Beek, krachtens artikel 1223 lid 2 van het Burgerlijk Wetboek in het openbaar bij opbod en afslag in één zitting verkopen:
appartement, plaatselijk bekend als Oranjesingel 50 te Beek, kadastraal bekend als gemeente Beek, sektie G nummer 1491-A-58.
Aanvaarding vrij van huur na betaling van de koopsom, welke betaling uiterlijk op 26 december a.s. dient te geschieden.
Bezichtiging op afspraak. Inlichtingen kanoor notaris L.L.M. Haanen, Maastrichterlaan 45 te Beek, tel. 04490-72454.

UW WINKEL IN GELEEN HEEFT GOEDE BUREN

In het winkelpand aan de Salmstraat 104/106 te Geleen bevindt u zich in uitstekend gezelschap. Want een lokatie met buren als HIJ, V&D en HEMA trekt veel bezoekers.
Het hoekpand met een oppervlakte van 70 en 100 m² ligt op een A1-lokatie en dus direct in de looproute.
Uitnodigend door de 29 meter lange etalage. De goede infrastructuur zorgt ervoor dat u altijd bereikbaar bent. Met de auto, de fiets en het openbaar vervoer. Huren in de Salmstraat is dynamisch zakendoen.

Wilt u meer weten. Bel ons dan even op.

M.O.G.
MANAGEMENT ONROEREND GOED
043 - 63 09 05

Je huis in de krant brengt mensen over de vloer.
En de makelaar weet van wanten en kranten.

LANDGRAAF

Notaris J.E.M. van Putte te Landgraaf

zal op dinsdag 30 oktober 1990 om 3 uur n.m. in cafe Het Streeperkruis, Streeperstraat 66 te Landgraaf ex art. 1223 BW in het openbaar in een zitting bij opbod en afslag verkopen:

HALFVRIJSTAAND WOONHUIS MET GARAGE EN TUIN

Ringoven 62 te Landgraaf, kad. gem. Landgraaf sectie D nummer 155 groot 1.58 are.

Indeling: beg. grond: woonkamer, keuken, slaapkamer, toilet, bergkast; benedenverdieping: slaapkamer, douche, berging, garage.

Betaling koopprijs: uiterlijk 14 december 1990. Gegadigden dienen op de veiling desgevraagd een verklaring van een bankrelatie te kunnen overleggen betreffende hun financiële gegoedheid. De Algemene Veilingvoorwaarden Onroerend Goed 1987 van de Notariële Broederschap zijn van toepassing, met inachtneming van de in de akte van veiling op verzoek van de opdrachtgever vermelde afwijkingen.

De koper kan een beroep doen op rijkspremie ingevolge de Beschikking jaarlijkse bijdrage bestaande eigen woningen.

Aanvaarding: na betaling koopsom en kosten in eigen gebruik, zonodig krachtens de grosse der akte van veiling.

Bezichtiging: in overleg met voornoemde notaris. Inl. ten kantore van voornoemde notaris, Kerkplein 31-32, Landgraaf, tel: 045-318585.

Op 10 oktober 1990 is ingeschreven onder nummer 014795 in het Huwelijksgoederenregister ter Griffie der Arrondissementsrechtbank te Maastricht, de wijziging van de huwelijkse voorwaarden staande huwelijk, gemaakt door de echtelieden **Steevens-Haenen,** beiden wonende te Geulle, gemeente Meerssen, Burgemeester Thijssenlaan 6.

Executie verkoop

Op maandag, 22 oktober 1990, om elf uur, vindt een openbare verkoop plaats. De verkoop komt voor rekening van Transportbedrijf Martin Huppertz BV, Groeneweg 33, Bocholtz.

Te koop worden aangeboden o.a.:

houten bureau, kopieerapparaat Develop 10, mobilofooninstallatie Bosch, stoomcleaner Gerni Fox 60, lasapparaat, kolomvoormachine, slijpmachine, lasapparaat Bosch, gereedschappen, garagekrik, takel.

De plaats van verkoop is Bocholtz, Groeneweg 33.

De goederen zijn te bezichtigen op het verkoopadres één uur voor de verkoop. Alleen contante betaling. Geen opgeld.

De verkoop vindt plaats in opdracht van de ontvanger Rijksbelastingen Maastricht/Belastingdienst Ondernemingen Maastricht, Terra Nigrastraat 10, telefoon 043-468468.

De deurwaarder belast met executie.

Belastingdienst

● Wordt het nu nog eens wat tussen Reini (Margreet Blanken) en oncoloog Dick van Lennep (Klaas Hofstra)?

● Eerder had dokter Johan van de Woude (Marc Klein Essink) al een liefdesaffaire met verpleegster Ingrid v.d. Linden (Annemiek Verdoorn).

Duitse tv laat serie nasynchroniseren in Hamburg

TROS start nieuwe reeks 'Medisch Centrum West'

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – Aanstaande vrijdagavond om half negen wordt bij de TROS de 'aftrap' verricht voor de derde serie 'Medisch Centrum West'. Voor het wel en wee in dit ziekenhuis kun je dan tot en met 18 januari weer wekelijks afstemmen op TV2. In totaal 13 nieuwe afleveringen krijgt de kijker voorgeschoteld. En wie dat niet genoeg vindt kan zijn hart nog eens ophalen bij het eerste Duitse tv-net, want de ARD brengt de voorgaande 26 in ons land reeds vertoonde afleveringen vanaf 7 november dagelijks van maandag tot en met donderdag in het namiddagprogramma. In dit geval in het Duits nagesynchroniseerd en daarvoor ging men naar een ziekenhuis in Hamburg.

Met Medisch Centrum West kunnen we de eerste jaren vooruit. Een blijvertje dus voor de kijker. De TROS noemt de serie 'Een gezond kind met een zonnige toekomst'. Wanneer in ons land op 18 januari de laatste aflevering van de derde reeks is uitgezonden, dan volgt na een adempauze van vier weken de vierde serie.

Ditmaal met als nieuwe regisseur Guido Pieters, bekend van 'Ciske de rat'. En intussen staat de vijfde serie MCW alweer in de steigers. De opnamen staan gepland in de zomer van 1991.

Turkije, Spanje

Behalve aan de ARD heeft de TROS heeft twee series van 'Medisch Centrum West', die nog moeten worden geproduceerd, voor twee miljoen gulden verkocht aan de Vlaamse commerciële zender VTM. Wat Vlaanderen tot nu toe van Medisch Centrum West heeft gezien is volgens de TROS enorm aangeslagen. Niet alleen Vlaanderen en Duitsland, ook andere landen kunnen smullen van de wederwaardigheden van het medisch team in het Zuiderzee Ziekenhuis in Lelystad. Zo is de serie óók verkocht aan Turkije, Spanje en Tsjechoslowakije. Contracten met de Griekse en Oostenrijkse televisie zijn volgens de TROS vrijwel rond en ook vanuit Zuid-Amerika blikt men belangstellend naar de TROS voor eventuele aankoop. „De opbrengst van de verkoop van programma's komt ten goede aan het totale budget voor programma's", zegt de TROS.

Verrassingen

Schrijver Hans Galesloot heeft voor zijn derde 'bundel' MCW-verhalen, die de TROS vanaf aanstaande vrijdag op de kijker loslaat, eveneens weer een aantal verrassende ontwikkelingen in petto. De verhouding van Jan van de Wouden en zijn collega Eva van de Berg, die aan het eind van serie 2 al zo dramatisch dreigde te verlopen, vindt bij de start van serie 3 een zo mogelijk nog dramatischer ontknoping, waarbij voor beiden in een aantal opzichten het doek valt.

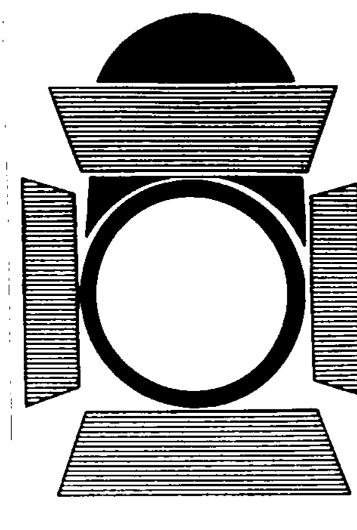
De wederwaardigheden van hoofdverpleegkundige Reini Hermans zullen de gebeurtenissen in Medisch Centrum West voor een belangrijk deel beheersen: blijft Lucy, de dochter van haar vriendin Marja Groeneveld bij haar wonen en wat is de rol van Lucy's vader bij die beslissing? Maar óók: wordt het nu nog eens wat tussen Reini en de wat gesloten oncoloog Dick van Lennep?

Suzanne Lievegoed, de spontane en recht-door-zee verpleegkundige belandt in het Huis van Bewaring, terwijl haar collega de sociaal-verpleegkundige Nelleke Terborg een crisis in haar huwelijk te verwerken krijgt.

'Slechterik'

De arts Eric Koning, toch al de 'slechterik' van MCW, doet zijn reputatie eer aan en steekt zich in een financieel wespennest, dat behoorlijk uit de hand loopt. Een aantal vertrouwde karakters in Medisch Centrum West verdwijnt in het begin van de derde serie. Nieuwe personages doen hun intrede, zoals de verpleegkundige Tessa van Loon. Haar rol wordt gespeeld door de 29-jarige actrice Wilke Durand, afkomstig van de Toneelacademie in Maastricht. Ze was onder anderen te zien in de theaterproduktie 'Het Dagboek van Anne Frank' en was op tv te zien in 'Gemene Verhalen' (Veronica), 'De Lemmings' (Vara), 'Parallax' (Veronica) en het tv-spel 'Het klappen van de zweep' (Avro).

De andere acteurs en actrices in de 'vaste cast' van MCW III zijn: Erna Sassen (verpleegkundige Suzanne Lievegoed), Marc Klein Essink (arts Jan van de Wouden), Margreet Blanken (hoofdverpleegkundige Reini Hermans), Rob van Hulst (arts Eric Koning), Klaas Hofstra (oncoloog Dick van Lennep), Anja Winter (chirurg Liza Messing), Ad Fernhout (chirurg Simon Neerings), Marianne Vloetgraven (verpleegkundige Nelleke Terborg), Annemiek Verdoorn (verpleegkundige Ingrid van der Linden), Martijn Apituley (verpleegkundige Guus Tolhuis) en Funda Mujde (verpleegkundige Selma Lokman).

'Opstand in Sobibor' kandidaat voor Oscar

HEERLEN – De Nederlands-Russische film-documentaire 'Opstand in Sobibor' gaat voorjaar 1991 meedingen in de strijd om de Oscars, de belangrijkste jaarlijkse Amerikaanse filmprijzen.

De twee uur durende produktie van de filmers Lily van den Berg uit Amsterdam en Pavel Koglan uit Leningrad, die eind september door de VARA-tv werd uitgezonden, zal door Nederland in Los Angeles worden afgevaardigd in de categorie 'lange filmdocumentaires'.

Tweede seizoen 'Ook dat nog'

HEERLEN - Het KRO-programma 'Ook dat nog', winnaar van de Gouden Televisiering, gaat zondagavond om 20.30 uur op Nederland 1 het tweede seizoen in. Er komen twintig afleveringen van deze rubriek, waarin Hans Bohm, Gregor Frenkel Frank, Aad van den Heuvel, Sylvia Millecam en Erik van Muiswinkel de ergernissen van kijkers bespreken. Een greep: transport-ondernemingen die hun spullen niet afleveren, luchtvaartmaatschappijen die klanten weigeren, zelfbruinende crèmes die een zebra-effect teegbrengen, volkstuintjes die afgebroken worden. Die dingen dus. Ook dit seizoen weer op een komische manier aan de kaak gesteld. Aad van den Heuvel: „Humor is vaak en beter wapen dan de botte bijl".

● De vaste cast van Ook dat nog absurde over problemen van de kijkers met Sylvia Millecam, Eric Muiswinkel, Aad van den Heuvel, Hans Bohm en Gregor Frenkel Frank.

RTL 4 wil voortaan gratis op de kabel

Van onze rtv-redactie

LUXEMBURG - RTL 4 wil niet langer meer betalen voor toelating op de Nederlandse kabel. Het commerciële station heeft nu zo'n sterke marktpositie verworven dat doorgifte van de programma's via de kabel voortaan gratis moet zijn. Dit blijkt uit een brief die RTL 4 heeft verstuurd aan een aantal kabelexploitanten met een eenjarig contract. Deze contracten lopen aan het einde van dit jaar af. Tijdens onderhandelingen over contractverlenging zal RTL 4 van het standpunt om niet meer te betalen uitgaan, zo kondigt network-manager H. van der Vliet van RTL 4 in de brief aan.

Een jaar geleden, bij de start van RTL 4, ontwierp de Vereniging van Nederlandse Kabelexploitanten (VECAI) een tweejarig modelcontract voor de aangesloten leden. Hierin is geregeld dat het station achteraf een gulden per aansluiting voor het eerste jaar betaalt, en vijftig cent per aansluiting voor het tweede jaar. Een aantal exploitanten koos echter voor een afwijkend eenjarig contract waarbij RTL 4 vooraf een gulden per aansluiting moest betalen. Vooral exploitanten van kleinere netwerken gebruikten dit geld in veel gevallen voor apparatuur en inrichting van het kanaal. Volgens een schatting van een RTL 4-woordvoerder gaat het hierbij om 20 tot 30 kleinere netwerken met enkele honderdduizenden aansluitingen'.

Adjunct-directeur J. Davids van de VECAI zegt niet verbaasd te zijn over de brief. „Het is natuurlijk niet vreemd dat een zender die vreselijk populair is, op een gegeven moment minder wil gaan betalen. Je haalt als exploitant RTL 4 niet zomaar uit je pakket, het station heeft nu eenmaal een sterke marktpositie verworven. Als exploitant kom je er niet als je alleen zenders die goed betalen op je net gooit. Je moet je vooral afvragen: met welke programma's kan ik mijn klant het beste bedienen". Volgens Davids is de VECAI van plan om binnen enkele weken contact op te nemen met RTL 4 om te onderhandelen over de eis. Op dit moment hebben alle Nederlandse kabelexploitanten RTL 4 in hun pakket. Het gaat hierbij om ruim 4.5 miljoen aansluitingen.

Hessel: 'Verder blijf ik gewoon lekker thuis'

'Zingende kroegbaas' laat Ahoy' vollopen

Van onze showpagina-redactie

TERSCHELLING – Hessel van der Kooij maakt niet de indruk dat het hem allemaal verbaast. Toch is het natuurlijk merkwaardig, een zingende kroegbaas die van zijn in eigen beheer uitgebrachte platen duizenden verkoopt. Nog gekker is dat hij volgend jaar in maart doodgewoon de Ahoy' vol laat lopen. En het gekste is misschien nog wel dat 'Brother Sagittarius' op weg is om een flinke hit te worden: komende week op 32 in de top-40. „Twaalf jaar geleden wou niemand dat nummer hebben", lacht Hessel. „En nu zomaar in de hitparade. Ik vind dat humor". Een boot vol journaille op bezoek bij een hele slimme kastelein.

„Nederlandse muzikanten willen teveel en doen er te weinig voor. Net een hordeloper die twee keer traint en dan denkt dat hij over twee jaar wel naar Barcelona kan. Of ik wat van die twee heren wil drinken? Ja, geef dan de hele tafel wat. Zeg anders maar tegen die twee heren dat ze dood kunnen vallen.

In Amerika moeten muzikanten een vergunning hebben, willen ze ergens spelen. Ik zeg niet dat ik daar voor ben, maar hier denkt iedereen die zoveel nootjes per seconde kan spelen dat hij overal maar terecht kan.

Voor welke politieke partij ik ben? Emotie! Als ik ergens iets voor voel ben ik voor en anders niet".

Hessel op zijn praatstoel. Hij houdt een aantal journalisten gezelschap, die op uitnodiging van Polydor naar Terschelling zijn gekomen om daar eens kennis te maken met dat fenomeen. Ook al omdat volgende week zijn nieuwe cd 'Dust' uitkomt: verzorgde rock en sfeervolle ballads, die eigenlijk heel gewoon klinken maar dank zij Hessels rauwe, ongeschoolde stem toch karakter krijgen. Hessel voelt er niet voor om uitgebreid promotie te gaan bedrijven. „Ik wil best naar het Americain in Amsterdam, maar dan voor mijn plezier". Dus komen de journalisten wel naar hem toe.

Na het diner ziet het tamelijk gemêleerde gezelschap Hessel spelen op zijn vaste stek: zijn eigen kroeg de Groene Weide in Hoorn (Terschelling), iets dat hij zo'n 210 keer per jaar doet, begeleid door vaste bassist Luud Smits en een geluidsband voor bij voorbeeld de weidse orchestraties van de ballad 'Brother Sagittarius'. Hij speelt veel covers: Springsteen, Steve Miller, Phil Collins. „Ik heb zelf niet genoeg versjes om het zo'n hele avond vol te houden", zegt hij. „Ja, er liggen nog wel twintig, dertig kloteliedjes van mij, maar die doe ik liever niet".

Vaste wal

De vaste wal doet hij niet vaker dan een keer per jaar aan, zij het dan wel in de rug gesteund door de grote band, die hem ook op zijn platen begeleidt. Vorig jaar voor 6000 man in Franeker, volgend jaar in het al lang en breed uitverkochte Ahoy'. Er wordt nog geredetwist over een tweede concert aldaar. „Die man van Ahoy' was al kwaad, omdat ik niet meteen ja zei", lacht Hessel. Hij is niet bang voor zo'n grote menigte. „In Franeker had ik het idee dat iedereen mij wel kende van de kroeg en ik zag op de eerste twintig, dertig rijen zelf ook erg veel bekende gezichten. Oh, die is er ook, en die is er, weet je wel".

Het verschijnsel Hessel is natuurlijk tamelijk uniek, zeker als je het afmeet aan de wetten van de Nederlandse showbiz. Die duizenden platen bijvoorbeeld – Hessel schat dat er van elk van zijn drie in eigen beheer verschenen platen ongeveer 10.000 exemplaren zijn verkocht – waren alleen maar op Terschelling en een enkel verkooppunt op de vaste wal te krijgen. Ook de kaartjes voor het Ahoy'-concert stroomden in hoog tempo de deur uit, zonder enige vorm van promotie. En alles buiten de gevestigde platenmaatschappijen om.

Hessel zal zich door niemand laten verleiden om zich in het vaderlandse zalencircuit te begeven, of, in zijn woorden, „net als Lee Towers zeker, of René Froger. Van het personeelsfeest van Verkade naar dat van de FBTO. Of vier discotheken op een avond, met een koffertje vol orkestbanden onder de arm. Die lui vind ik geschoffeld, met alle respect hoor. Als je een paar jaar zo bezig bent heb je zo alle zalen van meer dan vijf vierkante meter twee keer gehad. Ga nou gauw! De platenmaatschappij stond wel achter het buitenlandse-act-idee: gewoon, een keer per jaar iets groots. De rest van de tijd blijf ik lekker hier, in mijn eigen kroeg. Niks geen lange reistijden: ik woon hier twee minuten vandaan".

Het gezelschap journalisten breekt zich het hoofd over het waarom van Hessels succes. „Ahoy' staat straks vol met mensen die in de Groene Weide ooit een liefje hebben versierd", bromt een collega. „Neeeeh", schudt Hessel. „In het begin werkte het misschien zo. Ik weet zeker dat mijn eerste plaat, nu ruim tien jaar geleden, vooral is gekocht bij wijze van asbak met de Brandaris erop. Maar toen de mensen thuiskwamen bleken er toch nog een paar aardige liedjes op te staan. En nu wordt er 150 gulden voor die plaat geboden. Er komen genoeg mensen speciaal voor mij naar Terschelling. Maar daar heb ik wel achttien jaar voor moeten spelen".

Hessel wordt nogal eens aangezien voor de zingende kroegbaas, voor wie al die muziek maar vrijblijvend is. Dat mag dan zo zijn in die zin dat hij leeft van de kroeg. Maar wie hem volgt naar zijn eigen studio achter en boven het etablissement, ziet al gauw dat het wel even anders ligt. „Ik heb zelf al in geen tien jaar een pilsje getapt", lacht Hessel, „maar zo'n naam raak je natuurlijk niet gemakkelijk kwijt".

Hoe zal Hessel zich houden als het straks uit de hand gaat lopen, als hij per ongeluk een ster wordt en er honderd gillende meisjes op de stoep staan, vraagt een journalist zich af. „Die zijn er nu soms ook al", repliceert Hessel. „Nee, uit de hand lopen zal het vast niet. Ik kan toch ja en nee zeggen op allerlei dingen? Het is de hebberigheid van veel artiesten die zich voor allerlei toestanden lenen. Hoef ik niet aan mee te doen".

Waarom wezen de platenmaatschappijen Hessel tien jaar geleden massaal de deur, terwijl hij het nu alsnog gaat maken? „Omdat het in wezen natuurlijk nostalgische shit is, wat we doen. En dat kon in die tijd echt niet meer, het Bob Dylan-tijdperk was echt afgelopen. Maar nu is het anders, het publiek loopt niet meer zo hard achter trends aan. Ik ben maar een heel gewone jongen, meer een soort anti-ster. Dat doe ik niet bewust of zo, maar zo ben ik nu eenmaal. Ik ben onze lieve heer niet".

● Hessel van der Kooij: „Nederlandse muzikanten willen teveel en doen er te weinig voor".

Limburgs Dagblad BINGO

Elke week ruim ƒ 10.000,- aan prijzen!

Prijswinnaars spelronde 4

Mevr. T.H. van Happen	Sittarderweg 6 K	Heerlen	5000,-
Mevr. A. Senden	Burg. Savelberglaan 62	Kerkrade	350,-
Mevr. J. v.d. Veeke	Baronstraat 6	Heerlen	350,-
Mevr. J.* Raaymakers	Vijgenweg 40	Heerlen	350,-
Mevr. M. Gouders	Meuserstraat 69	Kerkrade	100,-
Mevr. L. Lenssen	Heisterbrug 99	Schinnen	100,-
Mevr. E. Robberts	Palestinastraat 14	Heerlen	100,-
Dhr. M. de Munter	Herlongstraat 33	Heerlen	100,-
Mevr. A. Heythuizen	Kaalheidersteenweg 285	Kerkrade	100,-
Mevr. W. Peeters	Frankenlaan 15	Heerlen	100,-
Mevr. G. Rademakers	Etsenraderstraat 6	Jabeek	100,-
Dhr. W. Dragstra	Arendstraat 26	Heerlen	100,-
Mevr. H. v.d. Mierden	Marktstraat 91	Kerkrade	100,-
Mevr. W. van Benthem	Molenstraat 19	Brunssum	100,-
Dhr. A. Oligschlager	Klein Graverstraat 249	Kerkrade	100,-
Mevr. L. Akkermans	Kerkstraat 81	Doenrade	100,-
Mevr. A. Meyboom	Julianastraat 38	Landgraaf	100,-
Mevr. M. Thijssen	Lodewijkstraat 43	Kerkrade	100,-
Mej. P. Gubbels	Pannuisstraat 44	Voerendaal	100,-
Mevr. E. Hamers	Nummer 2 straat 26	Kerkrade	100,-
Mevr. M. Lugger	Dobbelsteinstraat 18	Heerlen	100,-
Mevr. P. Donmer	Doverau 51	Kerkrade	100,-
Mevr. E. Brands	Vijverstraat 23 A.	Brunssum	100,-
Mevr. J. Schievink	Berkhofstraat 75	Eygelshoven	100,-
Dhr. J. Geerts	M.L. Kinglaan 27	Hoensbroek	100,-
Dhr. J. Kollard	Hubertusstraat 26	Beek	100,-
Dhr. W. Denheid	Schiffelerstraat 4	Simpelveld	100,-
Mevr. M. Simons	Julianastraat 13	Merkelbeek	100,-
Dhr. J. Jaminon	Huisbergerweg 43	Hulsberg	100,-
Mevr. J. Peters	Hoefnagelshof 19	Brunssum	100,-
Mevr. P. Krings	Molenweg 86	Eygelshoven	100,-
Mevr. M. van Weersch	Lange Akker 128 a.	Berg + Terblijt	100,-
Mevr. B. Otermans	Nagelbeek 74	Schinnen	100,-
Mevr. G. Starreveld	Kieskoel 6	Kerkrade	100,-
Mevr. A. Boesveld	Akerstraat Nrd. 85	Heerlen	100,-
Mevr. M. Garaj	Arendstraat 50	Heerlen	75,-
Mevr. A. Nendels	Geulstraat 14	Heerlen	75,-
Mevr. M. Bremen	Streeperstraat 17	Landgraaf	75,-
Mevr. E. Schins	P. Pyrensisstraat 2	Wylre	75,-
Mevr. A. Schoonbroodt	Senteweck 6	Kerkrade	75,-
Dhr. J. Rubbers	Trompstraat 9	Brunssum	75,-
Mevr. E. Haagen	Dkn. Meysert 34	Hoensbroek	75,-
Mevr. M. Krijgels	Rijksweg 156	Lemiers	75,-
Mevr. M. Hamers	Retersbekerweg 54	Klimmen	50,-
Mevr. G. Hendrix	Parkstraat 12	Voerendaal	50,-
Dhr. J. Leunissen	Dammerscheidt 17	Voerendaal	50,-
Dhr. G. Hennen	Gansbeek 39	Geleen	50,-

Prijswinnares Doortje van Happen:

'Een geweldige ochtendsurprise!'

HEERLEN - Je koopt een bingokaart om je moeder een plezier te doen, houdt vervolgens de getrokken nummers bij, meldt 's-morgens bingo en vertrekt naar Amsterdam. Bij terugkomst hangt een briefje op de voordeur waarop staat met spoed de krant te bellen.

Dat overkwam Doortje van Happen afgelopen donderdag. Argeloos en niets vermoedend kwam zij in de avonduren terug van een Mokums uitstapje. Meteen gebeld toen zij het bericht op haar voordeur vond. En dat bracht haar gistermorgen vijfduizend gulden op. Bingo!! Het zal je maar overkomen.

„Een geweldige ochtendsurprise", glunderde Doortje tijdens de verlate uitreiking in haar woning aan de Sittarderweg. „Natuurlijk heb ik na het telefoontje stiekum aan die vijfduizend gulden gedacht, maar er niet écht van gedroomd."

Op haar tafel lag een uitgeknipte advertentie van het Nationaal Fonds voor Bijzondere Noden. „Een gedeelte van de prijs gaat naar het goede doel", zei Doortje met stelligheid. De reden daarvan is dat ze zelf ook niet zo'n geweldige tijd achter de rug heeft. „Maar dat is nu weer voorbij, ik ben driftig op zoek naar een nieuwe baan."

Haar stralende glimlach zal elke personeelschef op zijn stoel doen wankelen.

Het was voor het eerst dat Doortje van Happen aan het bingospel meedeed. Op aanraden van haar moeder. Daarom zal die dan ook meedelen in de prijs. „Ik ben van plan om zo rond de kerst met vakantie te gaan. Naar Marokko om daar de cultuur eens te bekijken. En mijn moeder gaat natuurlijk mee!
Fijne vakantie Door!

● *Op de allereerste kaart al bingo. Doortje van Happen is er ondersteboven van.*
Foto: Dries Linssen

Nederland 1

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
VARA
13.00 ••De VARA Matinee. Des canyons aux etoiles, van Messiaen, uitgevoerd door het ASKO Ensemble, het Schönberg Ensemble en de Slagwerkgroep Den Haag o.l.v. Reinbert de Leeuw met solisten.
14.51 Neighbours. Australische serie. Des is opgelucht als hij hoort dat Daphne en Shane niet gaan trouwen.
15.14 Omingmak, de muskus-os. Natuurdocumentaire.
15.39 Smakelijk eten. 8-delige cursus Indonesisch koken. Afl. 3.
15.59 Howards way. Engelse serie.
16.54 Museumschatten. Prof. Henk van Os geeft achtergronden bij voorwerpen uit de Nederlandse musea. Vandaag: Visioenen in de kunst. (herh.).
17.02 Brainstorm. Spelprogramma.
17.30 ••Journaal.
17.41 Vroege vogels. Natuurmagazine.
18.19 VARA's kindermenu. Met om:
18.19 Boes. Tekenfilmserie. Afl.: Eendje voor Boes.
18.31 (TT)Alfred J. Kwak. Tekenfilmserie. Afl. 33: Cowboys en indianen.
19.00 ••Journaal.
19.22 Labyrinth. Spelprogramma.
19.44 ••Flying doctors. Australische serie. Afl.: Gelukkig ongeluk. De vriendinnen Lorraine en Judith wonen bij elkaar. Als Lorraine verongelukt verschjnt haar broer Brian ten tonele en probeert te komen bij zijn ex-vrouw Judith.
20.35 (TT)Zeg 'ns AAA. Comedyserie. Afl.: Gevoel voor humor.
21.03 Sonja op zaterdag. Live talkshow met Sonja Barend.
21.53 Achter het nieuws. Actualiteitenrubriek.
22.23 Per sekonde wijzer. Spelprogramma.
23.00 ••Journaal.

● *Sylvia Holstijn en Peter Lusse in 'Mag het iets meer zijn? (RTL 4 – 21.45 uur)*

23.11 Cabaret Zak en As. Nationaal Kampioen, cabaretprogramma.
00.11-00.21 Natuurmoment. Vandaag: Schaelsberg, in Zuid Limburg.

Nederland 2

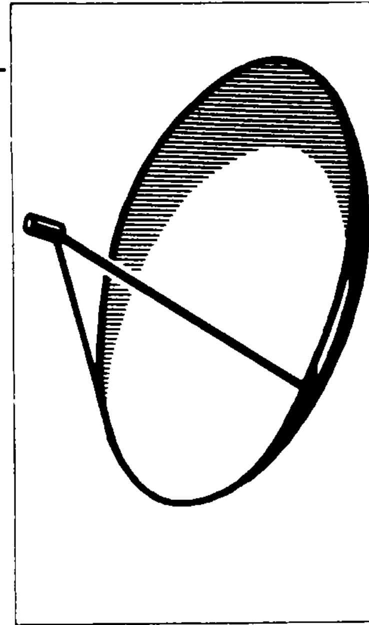
13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.30 ••Journaal.
AVRO
17.40 Post!! Brievenrubriek voor de jeugd. Met: Thundercats, tekenfilmserie. Afl.: Zesde zintuig.
18.08 Wordt vervolgd. Tekenfilmmagazine.
18.30 Pauze tv. Jongerenmagazine.
18.57 (TT)Jackpot. Spelprogramma.
19.27 Growing pains. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Aloha (1). Door een defect aan de gehuurde boot, strand de familie Seaver voor de kust van Maui.
20.00 (TT+••)Journaal.
20.28 AVRO Weekend Krimi. Blanke slavinnen, Duitse misdaadfilm. Inspecteur Max Palu haalt de cocaïnedealer Domberg uit de gevangenis, teneinde hem te laten helpen bij het opsporen van enkele blanke slavenhandelaren.
21.58 Glamourland. Societymagazine.
22.29 Karel. Talkshow met Karel van de Graaf.
23.15 Jonge mensen in concert 1990. Deel 1. Jonge talenten treden op met het Radio Symfonie Orkest o.l.v. Henry Lewis m.m.v. Emma Johnson, klarinet en Nigel Kennedy, viool. Werken van Rossini en Bruch.
00.05 ••Journaal.
00.10-02.00 Aces high. Engels/Franse speelfilm uit 1976 van Jack Gold. Oktober 1917. Regelrecht van school arriveert de jonge piloot Stephen Croft in Frankrijk. In zeer korte tijd wordt hij geconfronteerd met de harde realiteit van WO I. Op de zevende dag sterft hij een heldendood.

Nederland 3

NOS
09.00-09.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.50 Nieuws voor doven en slechthorenden.
18.00 Paspoort Marokkanen. Wekelijks magazine in het Marokkaans Arabisch en het Nederlands.
18.30 Sesamstraat.
18.45 Jeugdjournaal extra.
19.10 Tong tana. Het regenwoud van Borneo, 2-delige documentaire over het regenwoud van Borneo. Deel 2.
19.54 Trekking. Van de lottogetallen.
20.00 ••Journaal.
20.21 Lenin - de verzegelde trein. 2-delige Italiaanse tv-film uit 1977 van Damiano Damiani over de legendarische treintocht van de in 1917 in ballinschap levende Lenin. Deel 2.
22.20 Studio Sport.
22.51-00.44 De hofcomponisten. Muziek uit het 18e eeuwse Wenen, documentaire over het sociale, economische en politieke klimaat in het 18e eeuwse Wenen met werken van o.a. Froberger, Fux en Gluck.

RTL 4

07.00 Ochtendprogramma.
08.00 Télékids. Tekenfilms.
12.00 Middagprogramma. Met o.a. Classique, Rete Mia.
14.00 Match Extra. Worldseries Honkbal.
15.30 Villa Lux. Jongerenprogramma.
16.30 De Flintstones. Tekenfilmserie.
17.00 Videorakkers.
17.30 Tineke. Deel 1.
18.00 Journaal. Presentatie: Jaap van Meekren.
18.10 Tineke. Deel 2.
19.30 Journaal. Presentatie: Jaap van Meekren.
19.50 Weer. Presentatie: Reinier van den Berg.
19.55 Rad van Fortuin.
20.30 Miniplaybackshow.
21.45 Mag het iets meer zijn? Nederlandse comedyserie. Afl. 4.
22.15 Baywatch.
23.00 Journaal. Presentatie: Sander Simons.
23.10 Halloween 1. Amerikaanse thriller uit 1978 van John Carpenter. Het is 1963 en de kinderen in Haddonfield vieren Halloween, alleen de zesjarige Michael Meyers niet. Vanuit het raam ziet hij zijn zus Judy met een vriendje. Wanneer de beiden uiteindelijk in de slaapkamer terecht komen, pakt Michael een mes en vermoordt zijn zus. Na een jarenlange therapie, die niets heeft uitgehaald, ontsnapt Michael. De behandeld arts, Dr. Loomis, weet waar hij naartoe is: Haddonfield. In het stadje passen Annie en Lynda in verschillende huizen, in dezelfde straat, op enkele kinderen. Wat zij echter niet weten, is dat Michael hen heeft uitgekozen als zijn volgende slachtoffers.
00.45 Nachtprogramma. Met o.a. Classique en Rete Mia.

10.20 Land of the Giants.
11.05 The Jetsons.
11.30 The Noel Edmonds Saturday Roadshow.
12.15 Grandstand.
17.00 News and BFG Weather Report.
17.10 The Crystal Maze.
18.00 Popspot.
18.30 Takeover Bid.
19.00 Blind Date.
19.50 All Creatures.
20.40 Holiday Outings.
20.50 News Sport and BFG Weather Report.
21.10 Birds of a Feather.
21.40 Saturday Night Clive.
22.25 International Snooker.
00.00-00.25 Whose Line is it Anyway.

RTL Plus

06.00 Tierpark-Geschichten.
07.35 Tammy. Afl.: Reise nach Paris. (herh.).
08.00 Konfetti. Kinderprogramma.
09.35 Klack. Kinderspelshow.
10.15 Inspektor Gadget. Franse tekenfilmserie. Afl.: Stärker als Dynamit.
10.45 Gewusst wie. Magazine voor doe-het-zelvers.
11.00 Kinderhitparade. (Herh.).
12.05 Die Flintstone Kids. Afl.: Die Hitze Alptraum-Konzert.
12.35 He Man. Amerikaanse tekenfilmserie. Afl.: Die Hitze steigt.
13.00 Im Land der Saurier. Afl.: Kampf ums Überleben.
13.25 C.O.P.S. Afl.: Heisse Gefährten.
13.45 Teenage mutant hero turtles. Afl.: Das Fernseh-Ekel.
14.10 Ragazzi. Muziekmagazine.
15.15 Daktari. Afl.: Drei kleine Löwen.
16.10 High Mountain Rangers. Afl.: Keine Spur von Paula.
16.55 Der Engel kehrt zurück. Afl.: Der unerwünschte Familienzuwachs. (herh.).
17.45 Der Hammer. Afl.: Besuch aus alten Tagen. (herh.).
18.15 Action - Neu im Kino. Filmtips.
18.45 RTL aktuell.
19.00 Anpfiff. Voetbalshow met Ulli Potofski.
20.15 Cincinnati Kid. Amerikaanse speelfilm uit 1965 van Norman Jewison.
22.00 Dall-As.
23.00 Frau Wirtin hat auch eine Nichte. Westduits Oostenrijks/Italiaanse speelfilm uit 1968 van Franz Antel.
00.40 Unmoralische Novizinnen. Italiaanse erotische speelfilm uit 1978 van Walreian Borowczyk.
02.10 Yerma. Duits/Canadees/Hongaarse speelfilm uit 1984 van Imre Gyöngyössy en Barna Kabay.
03.50 Tokio Airport Police Department. Japanse misdaadserie. Afl.: Das Barmädchen/Das schwarze Buch.
05.05-06.00 Ragazzi Special. Muziekmagazine. Vandaag: Queen magic years. (herh.).

SAT 1

07.30 Guten Morgen mit SAT. 1. **08.30** Drei Engel für Charlie. **09.25** Horoskop. **09.30** Wirtschaftsforum. **10.00** Programma-overzicht. **10.05** SAT.1 Teleshop. **10.30** The Real Ghostbusters. Aansl. Tekenfilm. **11.00** Die Gefangene der Bestien. Amerikaanse avonturenfilm uit 1980 van Robert Collings. Aansl. Tekenfilm. **12.45** Familie Feuerstein. **13.05** Geschichten aus Shillingbury. **14.00** Zauber der Berge. Aansl. Horoskoop. **14.40** ■Krambambuli. Oostenrijks/Duitse speelfilm uit 1940 van Karl Köstlin. **16.00** Ringschlächten des Jahrhunderts. **16.30** Teletip Wissen. **16.40** Music News. **17.05** Auf und davon. **17.35** SAT.1 Blick. **17.45** Gewinn in SAT.1. **17.50** Fantasy Island. Afl.: Gespielin wider Willen. **18.45** SAT.1 Blick. Aansl. SAT.1 Wetter. **19.05** Frank & Frei. **20.00** Stingray. Afl.: Ein perfektes Drehbuch. **20.55** SAT.1 Sport. **21.00** Jake und McCabe – durch dick und dünn. **21.55** SAT.1 Blick. **22.05** Killer Cain. Amerikaanse western uit 1968 van Robert Sparr. **23.50** Kuckucksei im Gangsternest. Duitse filmkomedie uit 1969 van Frans-Josef Spieker. **01.15** Joy und Joan. Franse erotische film uit 1985. **02.30-02.40** Programmaoverzicht.

SSVC

10.00 Children's SSVC.

BBC Europe

08.25 Today's viewing.
08.30 Hartbeat.
08.55 Fireman Sam.
09.10 Greenclaws.
09.30 Uncle Jack.
09.55 Byker Grove.
10.20 Byker Grove.
10.45 Ornamental Kitchen Garden.
11.15 Have I got News for You.
11.45 Top Gear.
12.15 Grandstand.
17.00 News and Weather.
17.10 Regional News and Sport.
17.15 Tomorrow's World.
18.00 The Noel Edmonds Saturday Roadshow.
18.45 Every Second Counts.
19.20 Russ Abbott.
19.50 All creatures great and small.
20.40 In sickness and in health.
21.10 News and Sport.
21.30 Late again.
22.15 Saturday Night Clive.
23.10 Ben Elton.
23.40-00.45 Sunday's Viewing.

Eurosport

06.00 Barrier Reef, kinderprogramma. **06.30** The Flying Kiwi. **07.00** Fun Factory. **09.00** The winning formula; voetbaltraining. **10.00** Motor sport news. **11.00** TRAX: Sportmix. **13.00** Vooruitblik op het komend sportweekend. **13.30** Eurosport op zaterdag, met Triathlon: Iron Man, vanuit Roth. Met Ned. commentaar; Tennis: European Community Championships, eerste halve finale vanuit Antwerpen. Met Ned. commentaar; Tennis: Indoor kampioenschap voor dames, halve finales vanuit Filderstadt, live. Met Ned. commentaar; Wielrennen: Ronde van Lombardije. Met Ned. commentaar. **20.00** Tennis: European Community Championships, tweede halve finale vanuit Antwerpen. Met Ned. commentaar. **22.00** Autosport: Grand Prix van Japan voor formule 1-wagens, kwalificatiewedstrijden. **22.30** WWF worstelen. **00.00** Boksen. Met Ned. commentaar. **01.00** Tennis: Indoor kampioenschap voor dames vanuit Filderstadt. Met Ned. commmentaar. **02.30** Tennis: European Community Championships, halve finales vanuit Antwerpen. **04.30** Autosport: Grand Prix van Japan voor formule 1-wagens, vooruitblik. **05.00** Autosport: Grand Prix van Japan, live. Met Ned. commentaar.

Super Channel

07.00 The Mix. **15.00** The Saturday Matinee: Made for each other. **17.00** Videofashion. **17.30** Coca-Cola Eurochart. **18.00** Ultra Sport. **20.00** Goodyear Weather Report. **20.05** Young European Fashion Designer Show. Captain Power. **21.00** Saturdaynight at the movies: Private Buckeroo. Aansl. Twillight zone. **23.35** Late nigh saturday movie: Wife of Monte Cristo. Aansl.: The Late Night Mix.

MTV Europe

08.00 VJ Paul King. **10.30** Club MTV. **11.00** The MTV Spotlight. **11.30** MTV's US Top 20 Countdown. **13.30** XPO. **14.00** VJ Maiken Wexo. **17.00** The MTV spotlight. **17.30** Yo! MTV Raps. **18.30** The Big Picture. **19.00** MTV's Braun European Top 20. **21.00** The party zone. **23.30** Club MTV. **00.00** Headbangers Ball. **02.00** VJ Ray Cokes. **03.00** Night Videos.

Duitsland 1

09.00 Heute.
09.03 Länder - Menschen - Abenteuer. Serie natuurfilmreportages. Afl.: Ausstieg in die Wildnis (1), de Mackenzie-bergen. (herh.).
09.45 Bewegung macht Spass. Gymnastiek. Afl. 9.
10.00 Heute.
10.03 Auslandsjournal.
10.45 ZDF-info Gesundheit. Gezondheidsmagazine. Vandaag: Erfolgreich zum Nichtraucher (3).
11.00 Heute.
11.03 Hurra, die Schule brennt! Duitse speelfilm uit 1969 van Werner Jacobs.
12.40 Umschau.
12.55 Persoverzicht.
13.00 Heute.
13.05 Europamagazin.
13.30 Speyer 2000. Reportage over de Duitse stad Speyer.
14.15 Hallo Spencer. Kinderserie. Afl.: Siehste.
14.45 ••Formel Eins. Hitparade met Kai Böcking.
15.30 Das Glück, das dir treu bleibt. Glücksspirale 1990, tussenbalans van de loterij.
15.45 Ärger in Cactus Creek. Amerikaanse speelfilm uit 1950 van Charles Lamont.
17.10 Erstens.
17.25 Hier und Heute unterwegs.
17.55 Tagesschau.
18.00 Sportschau-Telegramm.
18.15 Sportschau. Met o.a. Bundesliga-voetbal.
19.00 Markt.
19.30 Graf Duckula.
19.58 Programma-overzicht.
20.00 øøTagesschau.
20.15 ••Flitterabend. Spelprogramma met en rond bruidsparen.
21.45 ••Lotto-trekking.
21.50 Tagesschau.
22.00 øøDas Wort zum Sonntag. Meditatie door dr. Werner Thissen uit Münster.
22.05 Der Aussenseiter. Franse speelfilm uit 1983 van Jacques Deray.
23.40 Showgeschichten. Vandaag: Alfred Biolek.
00.25 ■Anklage Mord. Amerikaanse speelfilm uit 1947 van Curtis Bernhardt.
02.00 Tagesschau.
02.05-02.10 Nachtgedanken. Beschouwing door Hans Joachim Kulenkampff.
04.50-07.00 ARD Sport extra. Autosport, Grand prix Formule 1 races om de Grote Prijs van Japan.

Duitsland 2

08.30 Nachbarn in Europa. Actualiteiten in het Turks, Servo-kroatisch en Spaans.
09.00 Heute.
09.03 Länder-Menschen-Abenteuer. Ausstieg in die Wildnis (1), reportage over de MacKenzie-bergen.
09.45 Bewegung macht Spass. Afl. 9.
10.00 Heute.
10.03 Auslandsjournal.
10.45 ZDF-info Gesundheit. Medisch magazine. Vandaag: Succesvol stoppen met roken (3).
11.00 Heute.
11.03 Nachbarn in Europa. Internationaal weekendmagazine. In de studio: Jasmina Kitanovic.
12.35 Diese Woche. Actualiteiten (met ondertiteling voor doven en slechthorenden).
12.55 Persoverzicht.
13.00 Heute.
13.05 Lasst den Kopf nicht hängen. Operettemuziek van Offenbach, Millöcker, Lehar, Strauss, Kollo, Schröder en Künnecke.
13.50 Auf der Suche nach Vollkommenheit. Serie over Europese kunstgeschiedenis. Afl. 13: Sie malten die moderne Welt.
14.20 Wir stellen uns. ZDF-intendant prof. Dieter Stolte discussieert met toeschouwers over het ZDF in het verenigde Duitsland.
15.05 Klassentreffen. Herinneringen aan de schooltijd van Sepp Maier.
15.50 øøSinan Ohneland. Zwischen Anatolien und Kreuzberg, 3-delige serie over de geschiedenis van een Turkse jongen. Afl. 1: Memo, mein Vater.
16.35 Alfred J. Kwak. Tekenfilmserie. Afl. 2: Böse Überraschung.
16.58 Programma-overzicht.
17.00 Heute.
17.05 Wüstenfieber. 8-delige serie. Afl.: Zug um Zug.
18.10 Länderspiegel.
18.58 Programma-overzicht.
19.00 Heute.
19.30 øøMit Leib und Seele. Serie. Afl.: Das Kalte Herz.
20.15 Der Weg nach Westen. Amerikaanse speelfilm uit 1966 van Adrew V. McLaglen.
22.15 Heute.
22.20 Das aktuelle Sport-Studio. Aansl.: Lottotrekking.
23.40 Lass mich küssen deinen Schmetterling. Amerikaanse speelfilm uit 1968 van Hy Averback.
01.10 Heute.

Duitsland 3 West

08.30 Telekolleg II. Cursus Duits. Les 4. (herh.).
09.00 Telekolleg II. Cursus wiskunde.

● *Nana Mouskouri in 'Flitterabend'. (Duitsland 1 – 20.15 uur)*

Les 17. (herh.).
09.30 Tele-Ski '90. Cursus skiën. Afl. 5.
10.00 News of the week.
10.15 Actualités.
10.30 Avanti! Avanti! Cursus Italiaans. Les 5. (herh.).
11.00 Avec plaisir. Cursus Frans. Les 23. (herh.).
11.30 Aus Forschung und Lehre. Humanwissenschaften.
12.15 Rufe von einem fremden Stern. 5-delige serie over mensen in de Sowjet-Unie. Afl. 2: Widerstand.
13.00 Sport 3 extra. Met Tennis: Internationaal toernooi voor dames in Filderstadt, halve finale.
17.00 øøLindenstrasse. Serie. Afl.: Begegnungen.
17.30 Ratgeber Heim und Garten. Huis-, tuin- en keukentips.
18.00 WM-Wissenschaftsmagazin.
18.29 Der Abend in West 3. Programma-overzicht.
18.31 Gut drauf. Jongerentalkshow.
19.00 Aktuelle Stunde. Regionaal magazine met nieuws.
19.35 Sport im Westen.
20.00 Theater aus NRW.
22.15 Australische Wildnis. 6-delige natuurflimserie. Afl. 6: Gefährliche Importe.
23.00 Zukunftsgespräche. Das Menschenbild des 21. Jahrhunderts, Mathias Greffrath praat met de geneticus Erwin Chargaff over genetische manipulatie bij mensen.
00.00 Rocklife. Muziekprogramma.
01.00 Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

12.30 Schach der Weltmeister. De beste partijen uit de WK'90.
13.00 Sport 3 extra.
17.00 Deutsch im Telekolleg II. Cursus Duits. Les 4. (herh.).
17.30 Die Oper des Barock. Afl. 3: Venetië. (herh.).
18.00 Lindenstrasse. Serie. Afl.: Begegnungen.
18.30 Beim Wort genommen.
19.00 Abendschau Blick ins Land.
19.26 Das Sandmännchen.
19.30 ■Journal 1870/71. Actualiteiten uit de tijd van de Duits/Franse oorlog.
20.15 27. Juli 1890 - Warum erschoss sich Vincent van Gogh?
21.45 Südwest aktuell.
21.50 Töne aus dem Untergrund. Muzikale beschouwingen van Igor Scherb over de basinstrumenten in een orkest.
22.50 Mannsbilder. Entertainer en acteur Harald Juhnke in gesprek met Jutta Ditfurth.
23.20 ■Verflixte Gastfreundschaft. Amerikaanse speelfilm uit 1923 van Buster Keaton en John G. Blystone.
00.40 Laatste nieuws.

TV-KANALEN, GOLFLENGTEN

Kabel- en CAI-abonnees: voor kanalen zie schema exploitant

■ = zwart/wit programma
•• = stereo geluidsweergave
øø = tweetalig bij stereo-app.
TT = teletekst ondertiteling

TELEVISIE

Nederland 1: 5, 26 29, 46, 51, 53 en 57
Nederland 2: 31, 33, 35, 49, 54, 56 en 60
Nederland 3: 23, 32, 34 43, 48, 52 en 59
RTL-4: satelliet
Duitsland 1: 9, 12, 24 en 46
Duitsland 2: 21, 29, 35 en 37
Duitsland 3 (WDF): 39, 48, 50, 55 en 58
Duitsland 3 (SWF): 40, 55 en 56
België/TV 1; 10 en 44
België/TV 2: 25 en 47
België/RTBF 1: 3 en 8
België/Télé 2: 28 en 42
RTL Plus: 7, 26, 36, 46 en satelliet
Sat 1: satelliet
MTV Europe: satelliet
SSVC: 33, 40, 49 en 59
Sky Channel: satelliet
Super Channel: satelliet
TV 5: satelliet
LD-TV: Heerlen 59, Kerkrade 64

RADIO

Radio 1: 95,3 en 100,3 mHz; 747 kHz (402 m) en 1251 kHz (240 m)
Radio 2: 92,1 en 88,2 mHz (van 21.00-7.00 ook frequenties AM- en FM-zenders Radio 1)
Radio 3: 103,9 en 90,9 mHz
Radio 4: 98,7 en 94,5 mHz
Radio 5: 1008 kHz (298 m) en 891 kHz (337 m)
Omroep Limburg: 95,3 en 100,3 mHz
BRT 2: 555 m (540 kHz), FM 22, 36 en 39 (93,7-97,5 en 97,9 mHz)
Belg. Rundfunk: FM 5, 26 en 45
RTL: 208 m (1440 kHz van 5 30-19.00) - FM 6 en 33 (88,9 en 97 mHz) - KG 49,26 m (6090 kHz)
WDR 4: 93,9 en 91,9 mHz

België/TV 1

09.30 Pronto. Italiaans voor beginners. Les 5: A che ora torna a casa.
10.00 Schooltelevisie. Ezelsoor, met om:
10.00 Wereldoriéntatie. Speel je mee. Afl. 1: met a, b, c. (1e graad B.O.).
10.21 Actualiteit. TV-Tam-Tam. Afl.: De dood van Isabelle (3e graad B.O.). Aansl. Gesprek over doodgaan en Snuffeltip.
11.00 Schooltelevisie. Telescoop, met om:
11.00 Natuur, wat doe je er mee? Afl. 1.: Zij waren de pioneers (S.O.).
11.25 Technologische opvoeding. Afl. 1: Technologie, wat is dat? (S.O.).
11.50 Fysica. Klassieke mechanica.
16.15 ■Suzy. Amerikaanse speelfilm uit 1936 van George Fitzmaurice.
17.50 Nieuwskrant.
17.55 Nieuws.
18.00 Tik Tak. Animatieserie. Afl. 143.
18.05 Schoolslag. Spelprogramma.
18.45 Vlaanderen vakantieland.
19.20 Joker- en lotto-trekking.
19.30 Nieuws.
20.00 FC de kampioenen.
20.30 Maximix.
21.35 Videodance. Danswedstrijd.
22.25 Kunst-zaken.
22.30 Vandaag.
22.50 Filmgebeuren Gent.
22.55 Sport op zaterdag.
23.25 In de hitte van de nacht. 18-delige Amerikaanse politieserie. Afl. 7: Brandstichting.
00.10-00.15 Coda.

● *Gary Grant en Jean Harlow in 'Suzy'. (België/TV 1 – 16.15 uur)*

België/TV 2

15.00 Sport-extra. Met Tennis: EEC-Toernooi te Antwerpen, 1e halve finale, live vanuit het Sportpaleis.
17.00-18.00 Europese lotto-trekking.
20.00-23.00 Sport-extra. Met Tennis: EEC-Toernooi te Antwerpen, 2e halve finale, live vanuit het Sportpaleis; Ritmisch turnen, met aansl. samenvattende reportage van de Wereldbeker vanuit de Heizelpaleizen in Brussel. Commentaar: Jan Borms.

België/RTBF 1

09.30 Gagnez vorte emploi, cursus solliciteren. **09.50** Interwallonië: Para vosotros, magazine voor Spanjaarden. **10.30** Ciao Italia, cursus Italiaans. Les 13. **11.00** Follow me, cursus Engels. Les 53 en 54. **11.30-13.00** Vidéothèque, thematisch discussieprogramma. **13.30** La pensée et les hommes, filosofisch magazine. (herh.). **14.05** Emission dialectale: Radjou, programma in dialect. **15.05** Théâtre wallon. Dispye tofer, li veye, c'est todi parey, liedjes en gedichten in het Luiks dialect. **16.05** C'est á voir, magazine met reportages. Vandaag: De golfcrisis; Jordanië. (herh.). **17.00** 3ième tirage européen de la loterie 1990, 3e trekking van de Europese loterij. M.m.v. Soulsister, Jo Lemaire, e.a. **18.05** Félix, gevarieerd magazine. **18.25** Gourmandises, culinair magazine. **18.40** Télétourisme, toeristisch magazine. **19.15** Paardenkoersen en joker- en lottotrekking. **19.30** Journaal en weerbericht. **20.05** Le jardin extraordinaire, natuurmagazine. Vandaag: Pinguins op de Falklandeilanden. **20.40** A la poursuite du diamant vert, Amerikaanse speelfilm uit 1984 van Robert Zemeckis. **22.25** Match 1, sportmagazine. Aansl.: Uitslagen lotto en joker. **23.25-23.45** Weerbericht en laatste nieuws.

België/Télé 21

14.30 Wielrennen, de Ronde van Lombardije. Commentaar: Rodrigo Beenkens. **15.30-17.00** Tennis, EEG-toernooi, halve finale te Antwerpen. Commentaar: Michel de Ville. **17.30** L'histoire de Magnum, 3-delige documentaireserie over het foto-agentschap Magnum. Deel 1: Le jour J. **18.30** Huaquieros - Les pilleurs de tombes, documentaire over Peruaanse Indianen. **19.30** Journaal met simultaanvertaling in gebarentaal en weerbericht. **20.00** Tennis, EEG-toernooi, halve finale te Antwerpen. Commentaar: Michel de Ville. **22.00** Laatste nieuws, weerbericht **22.30-23.45**WK turnen te Brussel. Commentaar: Frank Baudoncq en Christiaan Grétry. **04.05-07.00** Autosport, Grand Prix Formule i races om de Grote Prijs van Japan. Commentaar: Richard Debeir.

TV5

16.05 TV5 Infos. **16.15** Une heure pour l'Europe. **17.15** Génies en herbe. **17.45** Sentiers du monde. **19.00** Flash Infos TV5. **19.10** Clin d'oeil. **19.30** Journal Télévisé Suisse. **20.00** Thalassa. **21.00** Journal télévisé et Météo. **21.35** Petit écran, grand roman: Madame Bovary. **23.10** Flash infos TV5. **23.20** Caractères. **00.20-00.50** Concert de Musique Classique.

radio

Radio 1

Ieder heel uur nieuws. 7.07 Nieuws show. (7.30 Nws.). 12.05 Kamerbreed. (12.30 Nws. 12.55 Mededelingen t.b.v. land en tuinbouw). 13.10 Aktua. 14.05 Aktua sport. (17.05-18.10 Actua. 17.30 Nws.). 19.03 Coulissen. 19.30 Langs de lijn, sport en muziek. 22.03 Podium van de Nederlandse lichte muziek. 23.06 Met het oog op morgen. 0.02 Damokles. 1.02-7.00 Niemandsland.

Radio 2

Ieder heel uur nieuws. 7.04-16.00 Vrije zaterdag, met om: 7.04 De opening; 9.04 De ronde van Hilversum; 11.04 Bal op 't dak. 12.04 Spijkers met koppen; 14.04 Wie in 't Nederlands wil zingen. 15.04 Typisch Hollands. 16.04 Zin in muziek. 17.04 Glas in lood. 18.04 Levenslief en levensleed. 19.03 Country time. 19.53 Ter overweging. 20.03 Jazz uit het historisch archief. 20.30 Jazzgeschiedenis. 21.00-7.00 Zie Radio 1.

Radio 3

Ieder heel uur nieuws. 7.04 Rabarbara. 8.04 Drie voor negen. 9.04 Gospelrock. 10.04 Popsjop. 12.04 Paperclip. 14.04 Popstation. 16.04 Zaterdag-sport. 18.04 De avondspits. 19.03 Paperclip-radio. 21.03 Crossroads. 23.03-24.00 Late date.

Radio 4

7.00 Nws. 7.02 Mooi zo... 8.00 Nws. 8.02 Wakker worden. 9.00 Pick-up. 10.00 Caroline. 11.00 Kurhausconc. Van Gendt Kwintet. 12.00 Muziek voor miljoenen. 13.00 Nws. 13.02 Klassiek: Radio Filharmonisch Orkest met piano. 14.28 Kamermuziekserie 89/90: Muziek voor viool, hoorn en piano. 15.00 Nieuwe grammofoon- en compactplaten. 16.00 Lang leve de opera! 18.00 Nws. 18.02 Avondstemming, met om 19.11 De liederen van Franz Schubert. 20.00 Nws. 20.02 Klassiek op zaterdagavond, met om 20.02 Holland Festival Oude Muziek; 22.00 Orgelrubriek; 22.30 Laudate. 23.00-24.00 Literair: Camera obscura.

Radio 5

6.30-6.50 Scheepv.- en marktber. en uitgebreid weerber. 9.00 Nws. 9.02 Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 Werken aan werk. 10.00 Onder de groene linde. 10.15 Muzikale fruitmand. 11.15 Tijdsein thema. 12.00 Nws. 12.05 Meer dan en lied alleen...! 12.44 Metterdaad hulpverlening. 12.45 Vragen naar de weg. 13.00 Nws. 13.10 Hallo Nederland. 13.30 Opo doro (Open deur). 14.00 Vijf op 5. 17.00 Licht en uitzicht. 17.45 Postbus 51, Nederlandse Antillen en Aruba. 17.55 Mededelingen en Schippersberichten. 18.00 Nws. 18.10 Iyi haberler (Goed nieuws). 18.25 Kayen Rasja (Er is hoop). 18.40 Hoda al-islam. 19.00 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Turks. 19.30 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Marokkaans en Berbers. 20.15 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Chinees. 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.14 Metterdaad hulpverlening. 21.15 Reflector. 21.35 Deze week. 22.00-23.00 Verslag Jongerendag 1990.

Omroep Limburg

9.03 Postbus 94. Muziek op verzoek. 10.03 De onderstroom. Magazine met culturele onderwerpen. 12.03 Het evenement. Het muziekleven in Limburg. 17.03 Limburg aktueel. Nieuws en aktualiteiten. 17.15 Vrij spel. Pop in Limburg.

België/Radio 2

06.00 Nieuws. 06.05 Welkom weekend met om 06.30, 07.00, 07.30 en 07.45 Nieuws en in het spionnetje. 08.00 Nieuws. 08.10 Ochtendkuren met Somers en Verschueren. Ontbijtshow met amusement en lichte informatieve bijdragen. 10.00 Nieuws. 10.03 De zoete inval. Spelprogramma met Luc Appermont en drie bekende Vlamingen. 11.30 De Vlaamse top tien. 12.00 Top 30. 13.00 Nieuws 14.00 Radio Rijswijck. Swingend entertainment voor iedereen. 17.00 Nieuws. 17.05 Fris van Lefever. 18.00 Nieuws. 20.00 Hartelijk. Romantische muziek met herinneringen van luisteraars. 22.00 Nieuws en lotto-uitslagen. 23.30-06.00 Nachtradio met nieuws om 24.00 uur.

België/BRF

06.35 Radiofrühstück. (+ Spiel 'Glckstreffer'). 07.15 Wunschkasten. 07.45 Veranstaltungskalender. 08.30 Besinnliche Worte. 09.05 LP-Markt. 10.00 'Hit oder Niete'. 12.00 Musik bei Tisch. 12.15 Veranstaltungskalender. 12.45 Im Brennpunkt. 13.00 Hitparade. 16.05 Contra-Re Jugendmagazin. 17.05 Forum Kulturmagazin. 18.10 BRF - Aktuell. 18.35 Freie Tribüne. 18.45 Philosohie und Ethik. 19.00 Saturday Night Rock show. 21.05 Lottozahlen.

Luxemburg/RTL

06.00 Guten Morgen Deutschland. 09.00 Beste Grüsse aus Hollywood. 10.00 RTL Live dabei. 13.00 Wünsch dir was. 15.00 Der Sportshop. 18.00-02.00 Dance-Party.

WDR 4

04.05 Radiowecker. 06.00 Nachrichten und Wetter. 06.05 Morgenmelodie. 07.55 Morgen Andacht. 08.00 Nachrichten. 08.07 In unserem Alter. 09.00 Nachrichten und Wetter. 09.05 Musikpavillon. 12.00 Nachrichten und Wetter. 12.05 POP-report. 14.00 Nachrichten und Wetter. 14.05 Stichwort Wirtschaft. 15.00 Café Carlton. 17.00 Der Tag um fünf. 19.00 Auf ein Wort. Abendmelodie. 20.00 Nachrichten und Wetter. 20.05 Prosit bei Tag und Nacht. 22.00 Nachrichten und Wetter. 22.05 Musik zum Träumen. 22.30-04.05 ARD-Nachtexpress.

VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 33 Nederlandse Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196314/206/292 fax: 072-113295

Elke zaterdag

vakantierubriek

van 34 Nederlandse regionale dagbladen

voor informatie en reservering:

TINEKE MENGERINK en SASKIA DE HAAN

advertentiecombinatie rdp

Postbus 2 - 1800 AA Alkmaar

☎ 072-196314/196206

Waddeneilanden

TEXEL

Luxe appartem., suites in kuur- & vakantiehotel, idyllisch gelegen. Tevens app. op ca. 500 m v/h strand. Texel Hotel Kombinatie, Pb 24, 1790 AA Den Burg, tel. 02220-15703. (Ook bridge-, snooker- & biljartcentrum). WA-61R

TEXEL

Luxe appartementen, suites en appartementen vlak bij zee + hotelkamers. Texel Hotel Kombinatie, pb 24, 1790 AA Den Burg, tel. 02220-15703. Aangesloten hotels: **De Koog: kuur- & vakantiehotel De Pelikaan, hotel Beatrix, motel Texel; Den Burg: hotel De Lindeboom, ook als bridge- & zakenhotel.**

Drenthe

GÉÉN PRETPARK. Luxe 5* bung's met grote tuin aan bos. Ideaal wandel-fietsgebied voor rustzoekers. Nog div. kerst-arr. v.a. 518.- 05280 - 65803. DR-61R

Zuid-Holland

Noordwijk a. Zee HOTEL DE GOLF**, gez. familiehotel, geh. verz.: 1 wk. (7 n.) v.a. ƒ 294.- p.p.; mid.wk. (4 n.) v.a. ƒ 171.- p.p.; w'kend (3 n.) v.a. ƒ 135.- p.p. Kerstarr. v. 22 tot 27 dec. v.a. ƒ 275.- p.p. Bel 01719-12535. ZH-61R

Limburg

Luxe vakantiebungalows

Uw luxe 3- of 5 sterrenbungalow op het "schoenste plekske" van Zuid-Limburg.

"5 STERREN"-VOORZIENINGEN:

Prachtige ligging op heuvel in de Geulvallei, met eigen subtropisch zwembad, peuterbadje, hot whirlpool, sauna, soleria, snelbruiner, reuze glijbaan, all weather tennisbaan, minigolf, bowlingbanen, bar/restaurant, speeltuin etc.

Het is de hoogste tijd om er 'ns even tussenuit te gaan!

B.v. midweek of lang weekend: vanaf 19-10 tot 23-11-'90 v.a. ƒ250,-

Vakantiecentrum Schin op Geul

Ook in het najaar 'n oase van rust en natuurschoon!

Bel 04459-1400 voor alle info en gratis folder.

VALKENBURG A/D GEUL

Even uitblazen!

Hotel Riche**** familiehotel, Eigen P, lift, bar, restaurant, **bergterras**. Vrijblijvend info: 04406-12965. Fam. Rooding. **Speciale** Kuur en weekend-arr.

Een kuurarrangement vanaf ƒ 150,- p.p.

VVV Het Geuldal. Tel. 04406-13364.

DOEN... IN ELK SEIZOEN!

Frankrijk

W I N T E R S P O R T

CHAMPAGNY (frankrijk)

v.a. ƒ 443.- p.p.

1 wk. eigen auto, 6-pers. app., inkl. halfpension. Per bus v.a. ƒ 616.-, per trein v.a. ƒ 620.-. Luxe verblijf. NBBS Reiswinkel in Maastricht of bel 043-212737. Vraag naar de wintersport brochure.

nbbs nbbs nbbs nbbs nbbs nbbs nbbs nbbs nbbs nbbs

Duitsland

HOTEL AM BERGHANG

Ideaal voor 'n korte vakantie!

Gezellig familiehotel in magnifiek gelegen Bad Bentheim. Luxe woon/slaapkamers met KTV, op het zuiden. Sfeervolle lounge, bar, restaurant. Café/terras, relax-center met solarium, Romeins stoombad, whirl-pool en binnenbad (29°C). Ons aanbod incl. royaal ontbijt-buffet en elke avond 4-gangen-keuzemenu's:

luxe 6-daags arrangement vanaf DM 285,- p.p.

Vraag ook naar onze weekend-arrangementen

Postbus 129, D-4444 Bad Bentheim.

Bel 09-49.5922.2047 voor gratis folder.

SAUERLAND

HOTEL "GÖBEL"

Korbacherstraat 5, 3542 Willingen

Alle Hotelkamers in appartementstijl, Douche, WC, TV, Rado, Telefoon en gezellige zithoek, zwembad 29°, sauna-zonne studio, half en vol pens. met salade-buffet en groot ontbijtbuffet 4 dgn. halfp. ma.- vrijd. 284,–.

Bijzonder arr.:

4 dagen halfp. **DM 260,–** 28/10-01/11, 05/11-09/11, 12/11-16/11, 21/11-25/11, 5 dgn. halfp. **355,–**, 7dgn. halfp. **497,–**.

Kleuren folder op aanvraag!!

Telef. 09-49-5632-6091

Fax: 09-49-5632-6091

Parkhotel **EMSTALER HÖHE**

14 dagen ontspanning, vakantie en kuur beleven! voor slechts DM 999.

Ons aanbod: overnachting in comfort. kamers v.d. 1e cat. met do wc, tel., radio, tv en ontbijtbuffet, 12 x HP met keuzemenu, 4x thermaalbad, 4x sauna, 4x zonnebank, een 4-gangen fijnproeversmenu, toeslag v. 1 pers. kmr. DM 98. Kurtaxe DM 1 p.p.p.d., dichtbij Thermalbad.

Vraagt u direct onze huisbrochure aan.

Kissinger Str. 3, D-3501 Emstal 1. Tel. 09-49-5624/509-0.

Achensee Tirol

8 dagen wintersport

auto: vanaf ƒ 308,- p.p.

bus: vanaf ƒ 446,- p.p.

halfpension met ontbijtbuffet

Aantrekkelijke kinderkortingen

Vraag naar onze wintersport brochure

BBI-MEDITREND REIZEN

tel.: 04750 - 30445

tel.: 04950 - 30300

7 dagen wintersport in Harz, Sauerland of Zwarte Woud

MARITIM HOTEL, half pension

vanaf ƒ 555,- p.p.

Aantrekkelijke kinderkortingen

Vraag naar onze wintersport brochure

BBI-MEDITREND REIZEN

tel.: 04750 - 30445

tel.: 04950 - 30300

Vakantie zonder verveling

DOBEL

Heilklimatischer Kurort

Ontspanning bij het wandelen, sport, spel en amusement. 160 km voornamelijk vlakke wandelpaden. Kurhaus met Kurpark. Park-binnenbad, sauna, solarium, wandeltochten m. begeleiding. Heimatabenden, boerentheater, dansavonden, Kurconcerten, hobbycursussen, uitstapjes. Gunstige arrangementen.

Info: Kurverwaltung D-7544 Dobel Postf. 2030. Tel. 09-49-7083.74519

Direkt a.d. Noordzee (900 m)

Dithmarschen in Schleswig-Holstein (Waddenzee), vriend. kmrs. LO DM 18, kinderen vanaf DM 10, appartementen 32 m2 en 60 m2, 2-5 pers., voor- en naseizoen vanaf DM 30, huis vanaf DM 45, geen Kurtaxe, badkuur mogelijk. Tel. 09-49-4856-200 Fam. Schneider

Westerwald

Voor snelle beslissers

Luftkurort Hohn (500 m) in Westerwald, ideale mogelijkheid om te wandelen, rustiek Gastehaus, echt coml. en rustig gelegen. LO DM 35 p.d.

Tel. 09-49-2601/2612 of

Tel. 09-49-2661/40003.

Sylt/Morsum

App. v. 2-6 pers., dichtbij naturreservaat „Nösse". Dir. vrij!

Tel. 09-49-4654/256.

Luftkurort Jesteburg, hotels vanaf DM 36; vak.huizen vanaf DM 60; vak.won. vanaf DM 35; kamers m. ontbijt vanaf DM 18; Catalogus aanvr. Verkehrsverein D-2112 Jesteburg. Tel. 09-49-4183.5363.

Het „Allee-Pension" biedt u een gezellig vakantieverblijf en wil graag bijdragen aan een onvergetelijke vakantie a.d. Noordzee. A.u.b. brochure aanvr.

Tel. 09-49-4936/8627.

Houdt u van de kust? of geeft u de voorkeur aan het binnenland, ook omgeving Hamburg, of de heide? Vraagt u vandaag nog vrijblijvend onze aanbodslijst aan. Philipp Immobilien. Tel. 09-49-40/862987, ook za. v. 14 - 19 uur!

Lüneburger Heide

Landel. idylle, vak. v. 2-7 pers., eigen binnenstad en sauna, paardrijden, vissen, tennis mogelijk. Fietsverhuur

Tel. 09-49-30/7422278.

Caribisch gebied, eiland Dominica, natuurparadijs, geen massatoerisme. Duits bungalow-strandhotel.

Tel. 09-49-7152/41196.

Zwitserland

SKI 90/91

De beste witte pistes voor de beste prijzen in Oostenrijk, Zwitserland, Joegoslavië en Frankrijk. 10 dgn., bus, appartement én Skipas ƒ 435.-. Bel voor 24 pagina's voorpret: Speciale Reizen Centrale 050-145800/020-209796.

NOG 14 KANSEN OP REKREATIE en RENDEMENT

De kortste weg naar uw beste investering

Uw riante rekreatiewoning in Bungalowpark Simpelveld is rekreatie en rendement in één. Want u verhuurt haar gewoon, als u er zelf niet verblijft. U heeft al 158 kansen op zo'n prima beleggingsobjekt laten lopen. Eén van de laatste 14 grijpt u toch zeker?

6 persoons stenen bungalows kompleet ingericht gelegen in een schitterend heuvellandschap nabij het drielandenpunt van ƒ72.500,- tot ƒ76.500,- k.k.

goede financieringsmogelijkheid

Bezichtiging & Verkoop Zaterdag 27 en Zondag 28 oktober van 11.00 tot 17.00 u.

FGD Makelaars commercieel vastgoed b.v.

De Vreeze - Dijkema makelaars o.g.

kreatief in onroerend goed

Bungalowpark Simpelveld Kruinweg 1, 6369 TZ Simpelveld Telefoon 05120 - 12375

Scandinavie

rust en ruimte, dat is Denemarken

Keus uit ruim **18.000 vakantiewoningen** ook hotels, vakantieparken en autoreizen.

Vraag tegen portokosten het uitgebreid infopakket aan bij:

DANSK FERIEHUS BOOKINGBURO HOLLAND

uw Denemarken specialist

Hoofdweg 99, 9681 AC Midwolda **TEL. 05975-1416**

WINTERVAKANTIE IN DENEMARKEN, NOORWEGEN, ZWEDEN en FINLAND, o.a. hotels en vakantiehuizen, arrangementen met eigen vervoer, per trein of per vliegtuig! Voor DENEMARKEN ook veel aanbiedingen voor herfst en voorjaar. Programma, inlichtingen en boekingen bij: REISBUREAU INFO SKANDIC, Pottebakkersrijge 14, 9718 AG Groningen. Telefoon (050) 143200. (Aangesloten bij ANVR en SGR). SC-61R

Spanje

BENIDORM, incl. reis Royal Class bus. Hotel Los Arcos, 200 meter van Levante Strand. Halfp. 10 dgn. nov./dec./jan. ƒ 339. 17 dgn. ƒ 521. Luxe app. Trebol ƒ 310/465.-. Hotel Venus, alle kamers met kleuren tv. Volp. ƒ 417/674. Kerst/nieuwj. toeslag. Gratis folder, SOLMAR TOURS 040-460560. Sp61R

Iberbus

Nu 7 dagen per week royal-class-bus naar Spanje. Royal class-sneldienst Benidorm, vertrek elke vrijdag. Tevens app. in Lloret en Benidorm. Info: (020) 241010; (010) 4130978.

Oost-Europa

Kerstreizen Praag

PRAAG, ook in de winter prachtig!! Het visum is afgeschaft. 7-dgse busreis incl. halfpension en excursies v.a. ƒ 375. 7-dgse reis incl. logies/ontbijt al v.a. ƒ 299. Ook sfeervolle kerstreizen. 5-dgse vliegreizen v.a. ƒ 669. Folder? Bel SRC: 020-209796, 050-145800 ANVR. OE61R

Oostenrijk

De meest compl. WINTERSPORTREIZEN all-in v.a. ƒ 650.-, H.P. incl. skipas, les en skihuur. Langlauf-safari v.a. ƒ 530.- H.P. incl. l.l.les, materiaal en excursies. Dolomieten - skisafari v.a. ƒ 680.- H.P. incl. skipas, skibegeleiding en skihuur, 10% groepskorting v.a. 10 pers. Reisburo JOY TOURS: 070-3633635, lid S.G.R. OS-61R

W I N T E R S P O R T

SOLDEN (oostenrijk)

v.a. ƒ 253.- p.p.

1 wk, eigen auto, logies & ontbijt. Per bus v.a. ƒ 369.-, per trein v.a. ƒ 413.-. Toeslag halfpension ƒ 145.-. NBBS Reiswinkel in Maastricht of bel 043-212737. Vraag naar de wintersport brochure.

nbbs nbbs nbbs nbbs nbbs nbbs nbbs nbbs nbbs nbbs

Diversen buitenland

EXTRA's!

Vrienden, familie of zomaar vakantie in

USA, Canada, Australië, Nieuw-Zeeland, Brazilië, Zuid-Afrika, of andere verre bestemmingen?

Bel ma. t/m vrij. tijdens kantooruren

Wereldcontact

(lid SGR / ANVR)

03438-23411 03412-56564 04192-19035

Verre reizen met extra's.

DB-61R

Azie

THAILAND RONDREIS v.a. ƒ 2198.- 14/22 dg. rondreis veel zien en genieten alles 1e klas. Uitgerust terug. Vertr. elke mnd. 15-11 en 25-11, nog 8 pl. TEKKEL AIR 070-3468700. Uniek kerstspec. 14 dg. all-in ƒ 2748.- vertr. 23-12. AZ-61R

Diversen

Tropische cruise-verrassingen

* Op 5 dec. Columbus-cruise, 19 dgn. m.s. World Renaissance, o.a. naar Marokko, Tenerife, Caribbee en Florida, inkl. vliegreizen en in 2-p. hut v.a.

ƒ 2.395.-

* Wekelijks 10 d. Caribbean-cruises met Regency, inkl. vliegreizen en in 2-p. hut v.a.

ƒ 2.795.-

* Wekelijks 8 d. cruise-arr. vanuit Florida naar Key-West en Mexico inkl. vliegreizen in 2-p. hut v.a.

ƒ 1.695.-

* Op 21 dec., 4 jan., 23 febr. en 9 mrt. 18 d. cruise Florida, Caribbee en Amazone. M.s. World Renaissance, inkl. vliegreizen in 2-p. hut v.a.

ƒ 3.495.-

Info over deze en vele andere scherpgeprijsde luxe cruises bij

Cruise Travel

Tel.: 03418-57767 * ook vaak in het weekend en 's avonds bereikbaar. Lid Gar. Fonds Reisgelden. CR-61R

Zeeland

Helemaal weg van een korte vakantie

In bungalowpark **Hof Domburg** beleeft u in alle seizoenen een onvergetelijke vakantie. Want behalve aan de zee en de duinen grenst **Hof Domburg** ook aan het nieuwe rekreatie- en kuurbad **Dorimare**. Een subtropisch speel- en waterparadijs naast een apart kuurcentrum met modderbaden, sauna's zonnebanken, fitness...

Reserveer of vraag de catalogus aan: gratis 06-0221333 of (01188) 3210

hof domburg

ONDER DORINT MANAGEMENT

Schelpweg 7 Domburg

Oostenrijk

SKI 90/91

De beste witte pistes voor de beste prijzen in Oostenrijk, Zwitserland, Joegoslavië en Frankrijk. 10 dgn., bus, appartement én Skipas ƒ 435.-. Bel voor 24 pagina's voorpret: Speciale Reizen Centrale 050-145800/020-209796.

Frankrijk

SKI 90/91

De beste witte pistes voor de beste prijzen in Oostenrijk, Zwitserland, Joegoslavië en Frankrijk. 10 dgn., bus, appartement én Skipas ƒ 435.-. Bel voor 24 pagina's voorpret: Speciale Reizen Centrale 050-145800/020-209796.

Belgie

Luxe chalets en sta-caravans in de Ardennen, Franse Ardeche/Dordogne per wk. en weekend. Natuurreizen. Tel. 04406-42428.

[Ne]derland 1

Eucharistieviering. Vanuit de [St.] Franciscus Xaveriuskerk te [Ame]rsfoort.
12.30 Thomas More. Onder[gang]en en tegenliggers, live filoso[fisch]-cultureel programma.
13.05 Nieuws voor doven en [sle]chthorenden.
Ja en amen - dwars door de [bijbe]l. Een kennismaking met de bij[bel.] Afl. 2: Mozes.
An American in Paris. Ameri[kaans]e musical uit 1951 van Vincente [Minnell]i. Een Amerikaanse soldaat [bl]ijft na WO II in Parijs achter om [kunst]schilder te worden. Zijn verliefd[heid] op de verkoopstertje veroorzaakt [allerhan]dige problemen.
Lekker weg. Toeristische ru[briek.] Vandaag: Noord-Drenthe.
(TT)Spoorloos. Programma [waari]n mensen uit het oog verloren [familiele]den kunnen oproepen.
●●Journaal.
KRESJ. Met: Buitenbeentjes, [Enge]lse jeugdfilm van Michael Win[terbo]ttom. Derde in serie jeugdfilms [waari]n vriendschap centraal staat.
Ware liefde. Korte Engelse [speelf]ilm van Michael Winterbottom.
●●Journaal.
Baka: een volk van het regen[woud]. Documentaire serie over een [pygm]eeënstam in Kameroen. Afl. 3.
(TT)Vreemde praktijken. 7-de[lige c]omedyserie. Afl. 1: De opening. [...]). De jonge advocaten Bolsen[broek] en Tiggelaar zijn in financiële [proble]men geraakt. Tiggelaar vindt [daarv]oor een prachtoplossing.
Ook dat nog. De absurde pro[ductie]n van kijkers.
(TT)Spoorloos. Vervolg.
Brandpunt. Actualiteitenmaga[zine.]
Inspecteur Morse. Engelse [misd]aadserie. Afl.: Valstrik voor een [...] (1).
23.45 Journaal.

● *Peter Faber in 'Mijn vader woont in Rio'. (Nederland 2 – 10.15 uur)*

Nederland 2

VPRO
09.00 Babar de olifant. Canadees-/Franse animatieserie. Afl. 2: Babar komt thuis.
09.25 Peter Papier. Dramaserie voor kleuters uit IJsland.
09.45 Futiliteitenmuseum. De suppoost vertelt. Vandaag: Het piepje.
10.00 Geheim gebied. Kinderserie. Afl. 2: De hooiberg.
10.15 (TT)Mijn vader woont in Rio. 5-delige serie naar de gelijknamige Nederlandse speelfilm. Afl. 3: Een verrassing.
10.40 Rembo & Rembo II. Humoristisch programma.
11.00 Reiziger in muziek. Muziekprogramma met Han Reiziger.
12.00-12.30 TROS Voetbal plus. Wekelijks sportprogramma.
13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.15 TROS Sport extra. TROS-Loop Haarlem.
18.00 Margreet Dolman begrijpt het. Live praatprogramma met Paul Haenen vanuit het Betty Asfalt Complex te Amsterdam.
18.30 Johnny. Talkshow over sport, cultuur en politiek. Vanavond: Voetbal, samen of apart.
19.00 Onrust! Subcultureel magazine. Thema: East Meets West.
19.30 We zijn weer thuis. Serie. Afl. 8: Harde woorden.
20.00 (TT+●●)Journaal.
20.10 Van Kooten en De Bie's Keek op de week. Satirisch programma van Kees van Kooten en Wim de Bie.
20.32 Jongens van de Witt. Informatief magazine.
20.57 Talkback. Nieuwszeelands drama van Alison Maclean. De presentator van een nachtelijk radioprogramma verlaat na een duister telefoontje de studio. Naarmate de nacht vordert wordt zijn verdwijning dramatischer. Verhalen en problemen van nachtelijke bellers gaan een eigen leven leiden.
21.45 Post Irkutsk. Videobrief uit Siberië.
22.15 Een wolk van groen. Filmportret van het opinieweekblad De Groene Amsterdammer.
23.43-23.48 ●●Journaal.

Nederland 3

NOS
09.00-09.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
10.45 Hoofdpijn te lijf. Les 1.
11.00 Van God in de aarde. Islamitisch programma.
11.30 Omrop Fryslan Edukatyf. Podium 2.
12.00 Het Capitool. Discussieprogramma.
12.45-12.55 Donor codicil.
13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
15.00 Studio Sport. Tennis te Antwerpen.
17.00 (TT)Dovendienst. Vanuit Surhuisterveen.
17.45-17.47 Bericht van de Wilde ganzen.
17.50 Nieuws voor doven en slechthorenden.
18.00 Desktop Publishing. Les 4.
18.30 Sesamstraat.
18.45 Studio sport.
20.00 ●●Journaal.
20.10 Kenmerk. Actualiteitenrubriek.
20.35 Bericht van de Wilde ganzen.
20.37 (TT)Barst, 6-delige jongerenserie. Afl. 3: Daan: Hoezo te veel op? Daan verhuist met zijn moeder naar een andere stad als zij hertrouwt.
21.05 Werken aan werk. Metaal, zes programma's over de bedrijfstak metaal. Afl.: Een stalen toekomst.
21.30 De familie Bakkus. Serie. Afl. 3: Allemaal afgunst.
21.50 Dood spoor. Documentaire over de beruchte spoorlijn die de Mozambiquaanse kust met het binnenland van Zuid-Afrika verbindt.
22.40 Later. Maandelijks gespreksprogramma.
23.20 ●●Journaal.
23.25-23.30 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL 4

07.00 Ochtendprogramma. Met o.a. Rete Mia.
08.00 Télékids.
11.00 Ochtend- en middagprogramma. Met o.a. Classique en Rete mia.
15.00 Match extra.
15.30 Operation Pettycoat. Amerikaanse comedyserie.
16.00 The Simpsons. Tekenfilmserie.
16.30 Love Boat. Amerikaanse serie.
18.00 Journaal. Presentatie: Jaap van Meekren.
18.10 Bios.
18.50 Scrabble.
18.55 Full House. Amerikaanse comedyserie.
19.30 Journaal. Presentatie: Jaap van Meekren en Reinier van den Berg.
19.40 Life goes on. Amerikaanse serie met een mongoloïde jongen in de hoofdrol.
20.30 Columbo. Amerikaanse detectiveserie.
21.45 Match.
23.00 Journaal.
23.10 Dallas. Amerikaanse serie
00.00 Nachtprogramma. Met o.a. Rete Mia en Knossos.

11.40 The Jetsons.
12.00 The Waltons.
12.45 The Chart Show.
13.35 Moneywise.
14.00 Songs of Praise.
14.35 Comedy Classic. Dads Army.
15.05 Grand Prix.
16.35 Neighbours 1000th Episode Celebration.
17.20 Star Trek: The next Generation.
18.05 Bullseye.
18.30 News and BFG Weather Report.
18.35 Eastenders.
19.35 Catchphrase.
19.55 Howards' Way.
20.45 News and FG Weather Report.
21.05 World Snooker.
22.35 Viewpoint '90: Cambodia the Betrayal.
23.25-00.05 Everyman.

RTL Plus

06.00 Im Land der Saurier. (Herh.).
06.30 Himmlische Teddybären. (Herh.).
07.00 Yogi Bär. (Herh.).
07.30 Scooby Doo. (Herh.).
08.00 Li-La-Launebär.
09.30 ■Die Fahrt nach Bamsdorf. Oostduitse jeugdfilm uit 1956 van Konrad Petzold.
10.15 Der Müller und der Sturm. Oostduitse jeugdfilm uit 1977 van Hans-Ulrich Wiemer.
10.40 Das Nilpferd an der Wäscheleine. Oostduitse poppenfilm uit 1976
11.00 Die Woche mit Geert-Müller-Gerbes. Talkshow.
12.05 Klassik à la carte. Cultureel magazine.
12.30 Der Hammer. Amerikaanse serie. Afl.: Einen Skalp gerettet. (herh.).
13.00 Mein Vater ist ein Ausserdischer. Amerikaanse serie. Afl.: Ausflug in die Traumwelt.
13.25 Familie Munster. Amerikaanse serie. Afl.: Pokern mit dem Teufel.
13.50 Ultraman - Mein geheimes Ich. Afl.: Kirk unter Verdacht.
14.20 ■Der Tod fährt mit. Westduitse speelfilm uit 1962 van Denis Scully.
15.50 König der Spassmacher. Amerikaanse speelfilm uit 1958 van Michael Kidd.
17.40 Kunst und Botschaft. Das Leben der heiligen Ursula.
17.45 Musikrevue. Muziekprogramma.
18.45 RTL Aktuell.
19.10 Ein Tag wie kein anderer. Reisquiz. Vandaag: Ontario, Canada. Presentatie: Björn Hergen Schimpf.
20.15 Das goldene Vlies. Amerikaanse tv-film uit 1987 van Alan Smithee.
22.00 Spiegel TV. Nieuwsmagazine.
22.35 Prime Time. Spätausgabe: Europa, du verderbtes Kind.
22.55 Tuttu Frutti. Erotische spelshow.
23.55 Crime story. Amerikaanse politieserie. Afl.: Ein korrupter Bezirk.
00.45 Pulaski. Duitse misdaadserie. Afl.: Liebe, Tod und Eifersucht. (herh.).
01.30 Familie Munster. Amerikaanse comedyserie. (herh.).
01.55-02.00 Aerobics.

BBC Europe

08.50 Today's viewing.
08.55 Playdays.
09.15 Inigo.
09.30 This is the Day.
10.00 Volgens aankondiging. [...] documentaire.
10.50 You and '92. Is Engeland voorbereid op 1992?
11.25 Business Matters.
11.50 Help your Child with Reading.
12.05 See Hear.
12.30 Country file. Agrarisch programma met gedetailleerde weersvoorspelling.
13.00 News Summary.
13.05 On the Record.
14.00 Eastenders.
15.00 Snooker.
17.05 The Clothes Show.
17.30 Hearts of Gold.
18.15 Sum Chance.
18.25 News and Weather.
18.40 Songs of Praise.
19.15 Last of the Summer Wine.
19.45 Howard's Way.
20.35 Bread.
21.05 News and Weather.
21.20 Screen one: Survival.
22.35 Heart of the Matter.
23.10 Nippon.
00.10 Snooker.
01.00-01.05 Monday's viewing.

Eurosport

07.00 Fun factory, kinderprogramma. 09.00 Day at the beach. 10.00 World [...] ski tour. 10.30 WK acrobatiek. [...] Trans world sport. 12.00 Boksen. [...] Surfer magazine. 13.30 Eurosport op zondag, met: Autosport: Grand Prix van Japan voor formule 1-wagens. Met Ned. commentaar; Tennis: European Community Championships, finale vanuit Antwerpen, live. Met Ned. commentaar; Tennis: Indoor kampioenschap voor dames, finale vanuit Filder[stadt,] live. Met Ned. commentaar. 19.[..] International motorsport. Met Ned. commentaar. 20.00 WK voetbal '90 [...] Ned. commentaar. 22.00 Tennis: [Euro]pean Community Championships en Indoor kampioenschap dames, finales. Met Ned. commentaar. 01.00-03.00 Autosport: Grand Prix van Japan voor formule 1-wagens. Met Ned. commentaar.

Duitsland 1

Der Traum der Roten Kam[mer.] 26-delige Chinese serie naar de [gelijk]namige roman van Cao Xue[qin.] Afl. 16: Die Eifersucht der Dame [...]g.
Besuch bei Helmuth Rilling.
Kopfball. Familiespel.
●●Die Sendung mit der Maus. [Kinder]programma.
●●Presseclub.
Tagesschau. Met Wochenspie[gel.]
Programma-overzicht.
Musikstreifzüge. ●●Mozart mit [...]or. Deel 2.
Unternehmen Jocotobi. 6-deli[ge je]ugdserie. Afl. 5: Ein Drachen und [ein] Schatz.
[..]15 ARD-Sport extra.
ARD-Ratgeber.
[..]30 Von guten Mächten wunderbar geborgen. Eucharistieviering vanuit de Zu den hl. Engelnkirche te Lemförde.
Tagesschau.
Wir über uns.
Sportschau.
●●Lindenstrasse. Duitse serie. [...] geburtstage.
Die Goldene 1. Weekwinnaars [va]n de ARD-tv-loterij.
[..]10 Weltspiegel. Reportages van [buite]nlandcorrespondenten.
Sportschau-Telegramm.
Programma-overzicht.
●●Tagesschau.
[..]15 ●●Die Entführung der Achille [La]uro. 2-delige tv-film van Sergio Do[nati] en Alberto Negrin. Deel 2.
[..]45 Kulturreportage. Sissi gesucht, [re]portage over de nieuwe speelfilm [Sis]si en hoe er een hoofdrolspeelster [...] werd gezocht.
Hundert Meisterwerke.
Unter deutschen Dächern. Der [Ta]nz ums weisse Kalb, reportage [over] het ontstaan en het gebruik van [...]es.
Detektiv Rockford. Anruf ge[nügt], misdaadserie. Afl.: Böcke und [S]chafe.
Tagesschau.
[..]05-00.10 Nachtgedanken. Beschouwing door Hans Joachim Ku[le]nkampf.

[Du]itsland 2

[..]28 Programma-overzicht.

● *Cornelia Froboess in 'Die aktuelle Inszenierung, die Frau vom Meer'. (Duitsland 2 – 22.00 uur)*

09.30 Eucharistieviering. Vanuit de Pfarrkirche St. Agnes in Magdenburg.
10.15 Mosaik. Vandaag: Schwarz und Weiss, over het samenleven van mensen met verschillende huidskleuren.
11.00 Stadtschreiber Matinee. Mit dem Luftballon zur Hölle.
12.00 ●●Das Sonntagskonzert auf Tournee. Terugblik op het Tournee van 1990.
12.45 Heute.
12.47 Blickpunkt!
13.15 Damals. Vor vierzig Jahren, serie oude weekjournaals. Vandaag: Der erste CDU-Parteitag.
13.30 ●●Sinan Ohneland. Zwischen Anatolien und Kreuzberg, 3-delige serie over de geschiedenis van een Turkse jongen. Afl. 2: Auf eigenen Füssen.
14.15 Hals über Kopf. Jeugdserie. Afl.; Der Hauptgewinn.
15.25 ■Greta Garbo. Anna Karenina, Amerikaanse speelfilm uit 1935 van Clarence Brown.
16.55 Danke schön. Verslag van de actie Sorgenkind. Aansl.: Der grosse Preis, bekendmaking van de weekwinnaars.
17.05 Heute.
17.10 Die Sport-Reportage.
18.10 ML - Mona Lisa. Vrouwenmagazine. Thema: De eenwording, een hoge prijs voor vrouwen uit de voormalige DDR?
18.50 Programma-overzicht.
19.00 Heute.
19.10 Bonn direkt.
19.30 ●●Terra-X. Die Inseln des Drachenbaums, reportage over de verborgen cultuur op de Canarische Eilanden.
20.15 Der Seewolf. 4-delige tv-filmvan Wolfgang Staudte. Afl. 3: Das Land der kleinen Zwerge.
21.45 Heute. Aansl.: Sport am Sonntag.
22.00 Die aktuelle Inszenierung. Die Frau vom Meer, toneelstuk van Henrik Ibsen.
00.10 Heute.

Duitsland 3 West

09.00 Telekolleg II. Cursus Engels. Les 4. (herh.).
09.30 Telekolleg aktuell. Informatie over cursussen.
10.00 Telekolleg II. Cursus maatschappijleer. Les 4. (herh.).
10.30 Telekolleg II. Cursus psychologie. Les 4. (herh.).
11.00 Sehen statt Hören. Weekmagazine voor doven en slechthorenden.
11.30 Ihre Heimat - unsere Heimat. Programma voor Grieken, Spanjaarden en Joegoslaven.
12.30 Tele-Akademie. Prof. Dr. Jeanne Hersch: Schwierige Freiheit zwischen Unschuld und Verantwortung.
13.15 Computerclub.
14.00 Entdeckungen unter Wasser. 8-delige documentaireserie. Afl. 6: Wegmarken des Handels.
14.45 Der Spinnenmann.
15.00 Der eiserne Ritter von Falworth. Amerikaanse speelfilm uit 1954 van Rudolph Maté.
16.35 Kultur-Geschichten. Satire ist, wenn..., een lesje van en met Gerhard Polt.
17.00 Musik in WEST 3. Glenn Gould-Zyklus. Afl. 18: Überraschende Darbietung, met muziek van Debussy en Strauss.
17.30 Kulturreportage: 60 Stunden Freiheit. Reportage over wat drie Griekse meisjes zoal in het weekend doen.
18.00 Der fliegende Ferdinand. 11-delige kinderserie. Afl. 10.
18.29 Der Abend in West 3. Programma-overzicht.
18.31 Gott und die Welt. Der Tod - Mein Leben, portret van Cicely Saunders, oprichtster van het St. Christopher hospitum in Londen.
19.00 Aktuelle Stunde. Regionaal magazine.
19.30-19.45 Sport in Westen.
20.00 ■Max Ophüls. Pläsier, Franse episodenfilm uit 1951 van Max Ophüls naar enkele novelles van Guy de Maupassant.
21.33 West 3 Aktuell.
21.40 Sonderdezernat K1. Misdaadserie. Afl.: Der Stumme.
22.45 Extrem. Magazine voor moedige tijdgenoten.
23.15 Kleinkunst im Kammgarn. Portret van de cabaretier Hanns-Dieter Hüsch.
23.40 Experimente. Drama, video-bewerking van een compositie van Vinko Globoka. Uitgevoerd door Daniel Cholette, piano en Siegfried Kutterer, slagwerk.
00.10 Laatste nieuws. Aansl.: Zur nacht.

Duitsland 3 SWF

08.00 Cursus Engels. Voor beginners. (herh.).
08.30 Telekolleg II. Cursus wiskunde. Afl. 17. (herh.).
09.00 Telekolleg II. Cursus Engels. Afl. 4. (herh.).
09.30 Telekolleg aktuell. Cursusinformatie.
10.00 Telekunde II. Cursus maatschappijleer. Afl. 4. (herh.).
10.30 Telekolleg II. Cursus psychologie. Afl. 4. (herh.).
11.00 Sehen staat Hören. Weekmagazine voor doven en slechthorenden.
11.30 Ihre Heimat, unsere Heimat. Programma voor Grieken, Spanjaarden en Portugezen.
12.30 Tele-Akademie. Prof. dr. Jeanne Hersch over haar filosofie van de vrijheid.
13.15 Kongressbericht. Allergie, programma over allergieën, die steeds vaker voorkomen. (herh.).
14.30 Festtage in Imilchil. Bei den Ait Haddidou in den Bergen Marokkos, documentaire over Berbers in het Atlas-gebergte. (herh.).
15.00 Zwei tolle Kerle in Texas. Amerikaanse speelfilm uit 1966 van Michael Gorden.
16.38 Kleine Meisterwerke - die Sondermarkte. Filatelistisch magazine.
16.50 Das Beste aus Prominenz aus Renitenz.
17.00 Die Welt der Düfte. 9-delige serie over geuren. afl. 1: Die Welt ist voll Gerüche.
17.15 IN. Programma-overzicht.
18.00 Urteil des Monats. Het oordeel van de maand met Karl Dieter Möller.
18.15 Tag und Nacht. Documentaire over zwerfjongeren in Keulen.
19.00 Abendschau Blick ins Land am Sonntag.
19.30 Sag die Wahrheit. Spelprogramma.
20.00 Mit Sang und Klang. In der Ortenau. Europabrücke.
20.15 Hans Joachim Friedrichs präsentiert. Nomaden auf dem Kaiserthron -Auf den Spuren der Salier im 11. Jahrhundert, 3-delige historische documentaire. Deel 3.
21.15 Jan Saudek. Portret van deze Tsjechische fotograaf.
21.45 Südwest aktuell - Neues.
21.50 Flutlicht. Actueel sportmagazine.
22.45 Manegen der Welt. Portret van het Chinese circus Wu-Hang.
23.45 Wendepunkte. Gebeurtenissen op de weg naar de Duitse eenwording.
00.15 Laatste nieuws.

SAT 1

08.05 Familie Feuerstein. 08.30 Fantasy-island. 09.20 Teletip Kochen. Aansl. Horoskoop. 09.30 Music News. 10.00 SAT.1 Sport. 10.30 Auf und davon. 10.55 So gesehen. 11.00 ■Krambambuli. Oostenrijks/Duitse film uit 1949 van Karl Köstlin. 12.15 Ringschlachten des Jahrhunderts. 12.40 Familie Feuerstein. Afl.: Freds Monster-Job. 13.10 Batman. 14.00 Teletip Erziehung. 14.10 Tier + Wir. 14.45 SAT.1 Sport Live. 17.05 Gewinn in SAT.1. 17.10 Tharus, Sohn des Attila. Italiaanse aktiefilm uit 1961 van Roberto B. Montero. 18.45 SAT 1. Blick. Aansl. SAT.1 Wetter. 19.05 Hawk. Amerikaanse aktie/avonturenfilm. 20.00 Ein kleines Paradies. Franse krimifilm uit 1981 van Michel Wyn. 21.40 SAT. 1 Blick und Sport. 22.00 Talk um Turm. 23.15 Fluch des Südens. Amerikaanse film uit 1959 van Martin Ritt. 01.05 Hawk. 01.55 SAT.1 Sport. 02.25-02.35 Programmaoverzicht.

SSVC

11.00 Inset: The infant Core Curriculum.
11.30 Children's SSVC Birthdays.

Super Channel

07.00 The Mix. 11.00 Coca Cola [...] chart. 11.30 Leben Konkret. 12.00 [...] Mix. 13.30 Hello Austria, Hello V[ienna.] 14.00 The Mix. 15.00 It is written [...] George Vanderman. 15.30 The [...] 16.00 Touristic Magazin. 16.30 [...] 17.00 The Mix. 17.30 The World Tomorrow. 17.55 Goodyear Weather Report. 18.00 Financial Times business weekly. 18.30 Russia Eleven. 19.00 Inside view. 19.30 Videofashion. 20.00 Flip CD. 20.55 Goodyear Weather Report. 21.00 The Sunday film: Portrait of a hitman. Aansl.: The late night m[...]

MTV Europe

08.00 VJ Paul King. 10.30 Week in Rock. 11.00 The MTV Spotlight. 11.30 MTV's Braun European Top 20. 1[...] XPO. 14.00 VJ Maiken Wexo. 1[...] Week in Rock. 18.30 The MTV Spotlight. 19.00 MTV's US Top 20 Countdown. 21.00 12 Minutes. 23.00 XPO. 23.30 Club MTV. 00.00 MTV Spo[tlight.] 00.30 VJ Ray Cokes. 03.00 Night videos.

[Be]lgië/TV 1

[..]0 Samson. Dolle avonturen bij [S]amson en Gert in de huiskamer
[..]0 Eucharistieviering. Vanuit de [O.]L.-Vrouw Bijstand in Brussel.
[..]0 De zevende dag. Praatcafé met [...] 11.00 De week in beeld. 11.15 [Co]nfrontatie, debat met vragen uit het [pu]bliek. 12.00 Zeven op zeven. 12.45 [Sp]ortoverzicht.
[..]0-13.35 Sunday Proms. 25e Na[tio]nale muziekwedstrijd van het Ge[m]eentekrediet.
[..]0 My little pony. Amerikaanse te[keni]nfilm van Michael Jones.
[..]0 Schoolslag. Spelprogramma.
[..]0 Het pleintje. 27-delige Vlaamse [se]rie. Afl. 6.
[..]5 Home look. Lifestylemagazine [ov]er interieur.
[..]5 Draaimolen. Kinderserie. Van[da]ag: Monkie; Wat moet je doen als [je] een monster ziet dat erg op een [...]rg lijkt.
[..]5 Nieuws.
[..]0 Tik tak. Animatieserie. Afl. 144.
[..]5 Van pool tot evenaar. Toeristi[sc]he quiz.
[..]0 Sportweekend.
[..]5 Mededelingen en programma[ov]erzicht.
[..]0 Nieuws. Aansl.: Verkeerstip. [M]et de vlam in de pijp.
[..]45 Sportweekend. Vervolg.
[..]15 De brug. 8-delige Nederlandse [se]rie. Afl. 8 (slot).
21.00 Nacht van de film. Gala-avond in het teken van 25 jaar Vlaamse film met de uitreiking van de Jozef Plateau-prijzen vanuit het Stirling Hotel in Gent.
22.00 I.Q. Quiz.
22.30 Vandaag.
22.50 Architecten in Europa. Volkwin Marg & Mürkard von Gerham.
23.40-23.50 Coda.

België/TV 2

14.00 Autosport. Samenvattende reportage van de Grand Prix van Japan voor F1-wagens.
15.00-21.30 Tennis. Rechtstreekse reportage van de finale van het ECC-toernooi uit het Sportpaleis te Antwerpen. Aansl.: Ritmisch turnen, rechtstreekse reportage van de Wereldbeker vanuit de Heizelpaleizen in Brussel. Commentaar: Jan Borms.

België/RTBF 1

10.00-11.00 Indépendents à votre service: Les PME face à l'europe 1992. 10.30 Les chrétiens dans la vie sociale, politieke uitzending. (herh.). 12.00 Faire le point. 13.00 Nieuws. 13.25 Classe X, cultureel magazine. 14.05 Les cavaliers aux yeux verts, 6-delige serie naar de roman La porte de Kercabanac van Loup Durand. Afl. 6 (slot). 15.00 A la redécouverte du monde, documentaire serie. Vandaag: Papua Nieuw-Guinea. 16.05 Les feux de l'été, Amerikaanse serie. Afl. 2. 17.30 Génies en herbe, spelprogramma met middelbare scholieren. (herh.). 18.05 Noubanimé, kinderprogramma met tekenfilms. 18.30 Week-end sportif, sportprogramma. 19.30 Journaal en weerbericht. 20.05 Billet de faceur: La menteuse, toneelstuk van Bricaire en Lasayques. Regie: René Clermont. 21.45 Le poison de la chambre noire, Engelse tv-film van June Wyndham Davies. 23.10-23.30 Weerbericht en laatste nieuws.

● *Tom Jansen en Jaap Stobbe in 'De Brug'. (België/TV 1 – 20.15 uur)*

België/Télé 21

12.00 Débat B.R.F. 13.00 Autosport, Formule 1 races om de Grote prijs van Japan. Commentaar: Richard Debeir. 15.00 Tennis, EEG-toernooi te Antwerpen. Commentaar: Michel de Ville. 17.30 WK turnen te Brussel. Commentaar: Frank Baudoncq en Christian de Ville. 21.00 Laatste nieuws, weerbericht en beursberichten. 21.30 Film pour rire: Fernandel-cyclus: Le fruit défendu, Franse speelfilm uit 1952 van Henri Verneuil. Dokter Pellegrin is tevergesteld in zijn tweede huwelijk als hij een onbekende jonge vrouw ontmoet. Hij maakt haar tot zijn maitresse en neemt haar als assistente in dienst. Hij staat op het punt met haar weg te gaan, als hij zich realiseert dat hij allemaal achter zal moeten laten. 23.05-00.00 Week-end sportif, sportprogramma.(herh.).

TV5

16.05 TV5 infos. 16.15 Thalassa. 17.15 L'école des Fans. 18.00 Faut pas Rêver! 19.00 Flash infos TV5. 19.10 Clin d'oeil. 19.30 Journal télévisé Belge. 20.00 Sept sur sept. 21.00 Journal Télévisé et météo. 21.35 Ciné-club: Le cinéma du diable. 23.05 Flash infos TV5. 23.15 Magazine du cinéma. 00.15-01.00 Carré noir.

radio

Radio 1

Elk heel uur nieuws. 7.05 Ontbijtshow (7.30 Nws.). 7.53 Ter overweging. 8.08 Groot nieuws. 9.03 De Verbeelding. 9.30 Overloop. 10.03 Wegwezen. 11.03 Ophef en vertier. (12.30 Nws). 13.08 Hier en Nu. 14.03 Langs de lijn, sport en muziek. (17.30 Nws.). 18.08 Actueel. 19.02 Archie. 20.02 The bands. 21.02 The great American songbook. 22.02 New age magazine. 23.05 Met het oog op morgen. 0.02-7.00 Nachtwacht.

Radio 2

Elk heel uur nieuws. 8.08 Vroege Vogels. 10.03 Tony van Verre ontmoet Jan Schaefer (3). 10.30 Cappuccino, met om 10.50 Snotheus ahoy; 11.02 Muziek-mozaiek; 12.15 Radiotheater presenteert: Advocatenkantoor Flywheel, Shyster & Flywheel, hoorspel. 13.02 Radiojournaal. 14.02 Mezzo. 16.02 Het steenen tijdperk. 17.02 Nederlands op 2. 18.02 Album. 20.02 De sofa. 20.30 The great American songbook. 21.00-7.00 Zie radio 1.

Radio 3

Elk heel uur nieuws. 8.02 Heksennest, dorp der dorpen. 9.02 Zin in pop. 10.02 De wakkere wereld. 12.02 Miniparade. 13.02 Het weeshuis van de hits. 15.02 Hitweek. 16.02 Zalige liefdeslijn. 18.02 Tijd voor toen. 19.02 Pop-eye. 20.02 Studio 3, met om 20.02 Studio 3 Aktueel; 21.02 Studio 3 Speciaal; 22.02 Studio 3 Live; 23.02-24.00 Studio 3 Hubert on the air.

Radio 4

8.00 Nws. 8.02 Muziek voor beginners. 9.00 Musica Religiosa et Profana. 9.55 Programma-overzicht. 10.00 Eucharistieviering. 11.00 Vocalise. 13.00 Nws. 13.02 De Nederlanden. Raoul Dufy strijkkwartet. 14.00 Concert op de zondagmiddag, met om 14.15 Rotterdams Filharm. Ork. met piano (In pauze: Praten over muziek). 16.30 Diskotabel. 18.00 Nws. 18.02 Muziek uit duizenden. 19.00 Continu klassiek. 20.00 Nws. 20.02 Specialiteiten à la carte. 22.00 Kamerconcert: Guarneritrio - muziek voor viool, cello en piano. 23.09-24.00 De antropologen, hoorspelserie.

Radio 5

6.30-6.50 Scheepvaart- en marktberichten en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nws. 9.02 Woord op zondag. 9.30 Te deum laudamus. 9.55 Waterstanden. 10.00 Kerkdienst. 10.48 Wilde Ganzen. 10.50 David. 11.00 De andere wereld van zondagmorgen. 12.00 Nieuws. 12.05 Het zwarte gat. (13.00 Nws.) 14.00 Radio Romantica. 16.55 Mededelingen en schippersberichten. 17.00 Kerkdienst. 17.58 Wilde Ganzen. 18.00 Nws. 18.10 Liturgie en kerkmuziek. 18.40 De onbekende Islam. 19.00 Nieuws in het Turks. 19.05 Nieuws in het Marokkaans/Arabisch. 19.10 Nieuws in het Berbers. 19.15 Nieuws in het Chinees. 19.20 Suara Maluku. 19.55 Tambu. 20.30 Zorg en Hoop. 21.20-22.20 Medelanders Nederlanders.

Omroep Limburg

9.02 Postbus 94: Muziek op verzoek. 10.02 Trefpunt: interviews, discussies, live-muziek. 11.02 Sport. 12.02 Het concert: Concertserie met vooraanstaande (amateur)orkesten, ensembles en koren. 13.05 Sport.

België/Radio 2

6.00 Nieuws. 6.05 Goede Morgen, morgen. (6.30, 7.00 Nieuws, 7.30 Nieuws en RVA-Berichten.) 8.00 Nieuws en Lotto-uitslagen. 8.12 Relax. 9.00 Visum. Toeristisch programma. 10.00 Nieuws. 10.03 De pré-historie. 11.00 Oosdegelijk. 13.00 Nieuws. 13.10 Hittentit. 14.00 Fiestag. 17.00 Nieuws. 17.05 Afgefloten. 17.45 Nationale Voetbaluitslagen. 18.00 Nieuws. 18.10 Funiculi Funicula. 20.00 Vragen staat vrij. 22.00 Nieuws. 23.30-6.00 Nachtradio. (om 5.00 en 5.30 uur Nieuws.)

België/BRF

6.35 Fröhlicher Auftakt. 7.45 Veranstaltungskalender. 8.05 Fröhlicher Auftakt. 8.30 Glaube und Kirche. 9.05 Mundartsendung. 10.00 Volkslieder. 11.05 Schlager[...] nirs. 12.35 BRF-Sonntag[...] 14.05 Die deutsche Schlager[para]de. 16.05 DOMINO – d[ie] show des BRF. 17.05 S[...] 18.40 Seniorenfunk. [...] Wunschkonzert. 21.05 Sport[resul]tate vom Wochenende.

Luxemburg/RTL

6.00 Gullen Morgen [...] 9.00 Beste Grüsse [...] 10.00 RTL Live [...] Wünsch dir was. 15.00 [...] Shop mit Benno W[...] 02.00 Dance-Party.

WDR 4

4.05 Radiowecker. 6.00 Nachrichten. 6.05 Morgenmelodie. [...] Nachrichten. 8.05 Volkstümliche Matinee. 10.00 Nachrichten. 10.05 Operette nach wunsch. Abendwalzer. 12.00 Nachrichten. 12.05 Musik ist Trumpf. 13.00 Heimatmelodie. Folklore rund um die W[elt.] 14.00 Nachrichten. 14.05 [...]schaft. Anschl. Was den [...] 17.00 Der Tag um fünf. [...] Nachrichten und Wetter. [...] Schellack-schätzchen. 19.00 [...] ein Wort. Abendmelodie. [...] Nachrichten. 20.05 E[...] Melodien von gestern und [...]stern. 22.00 Nachrichten. [...] Musik. 22.30-4.05 ARD-N[acht]express.